

ἐρῶσα φοιτᾷ τηγάνων τε σύντροφα
 τριβαλλοποπανόθρεπτα μειρακύλλια·
 ὁμοῦ δὲ τευθὺς καὶ φαληρικὴ κόρη
 σπλάγχνοισιν ἀρνείοισι συμμαριγμένη
 πηδᾷ χορεύει, πῶλος ὥς ἀπὸ ζυγοῦ.
 ῥίπλις δ' ἐγείρει φύλακας Ἡφαίστου κύνας,
 θερμὴν παροξύνουσα τηγάνου πνοήν·
 ὁσμὴ δὲ πρὸς μυκτῆρας ἡρεθισμένη
 ἄσσει· μεμαγμένη δὲ Δήμητρος κόρη
 κοίλῃν φάραγγα δακτύλου πιάσματι
 σύρει τριήρους ἐμβολὰς μιμουμένη,
 δείπνου πρόδρομον ἄριστον.

5

10

ἥσθιον δὲ καὶ ταγηνιστὰς σηπίας. Νικόστρατος ἢ Φι-
 λέταιρος ἐν Ἀντύλλῳ φησὶν

οὔποτε αὖθις ἂν . . .

15

σηπίαν ἀπὸ τηγάνου

τολμήσαιμι φαγεῖν μόνος.

Ἡγήμων δ' ἐν Φιλίννῃ καὶ γόνον ἐκ ταγήνου ἐσθίου-
 τας ποιεῖ ἐν τούτοις

μᾶλλὰ ταχέως ἰὼν πρὶώ μοι πουλύπουν

20

καὶ δὸς καταφαγεῖν, καπὸ τηγάνου γόνον.

72. Ἐπὶ τούτοις οὐχ ἥσθεις ὁ Οὐλπιανὸς ἀνιαιθεὶς
 δὲ ἀποβλέψας ὥς ἡμᾶς καὶ τὰ ἐξ Ὀρθάνου Εὐβούλου
 ἱαμβεῖα εἰπὼν

ὥς εὖ νεναυάγηκεν ἐπὶ τοῦ τηγάνου

25

ὁ θεοῖσιν ἐχθρὸς

Μυρτίλος· ὅτι γὰρ οὐδὲν τούτων πριάμενός ποτε ἔφα-
 γεν εὖ οἶδα τῶν τινὸς οἰκετῶν αὐτοῦ εἰπόντος μοί
 ποτε τὰ ἐκ Πορνοβοσκοῦ Εὐβούλου ἱαμβεῖα τάδε

τρέφει με Θετταλὸς τις ἄνθρωπος βαρὺς,

30

πλουτῶν, φιλάργυρος δὲ κάλιτήριος,

ὀψοφάγος, ὀψωνῶν δὲ μέχρι τριωβόλου.

ἐπεὶ δὲ πεπαιδευμένος ἦν ὁ νεανίσκος, καὶ οὐχὶ παρὰ
τῷ Μυρτίλῳ γε ἀλλὰ παρ' ἄλλῳ τινί, ὥς ἐπυνθανό-
μην αὐτοῦ πῶς εἰς τὸν Μυρτίλον ἐνέπεσεν, ἔφη μοι
τὰ ἐκ Νεοττίδος Ἀντιφάνους τάδε

5 παῖς ὢν μετ' ἀδελφῆς εἰς Ἀθήνας ἐνθάδε
ἀφικόμην ἀχθεὶς ὑπὸ τινος ἐμπορίου,
Σύρος τὸ γένος ὢν. περιτυχὼν δ' ἡμῖν ὁδὶ
κηρυττομένοις ὀβολοστάτης ὢν ἐπρίατο,
ἄνθρωπος ἀνυπέρβλητος εἰς πονηρίαν,
10 τοιοῦτος οἶος μὴδὲν εἰς τὴν οἰκίαν
μὴδ' ὢν ὁ Πυθαγόρας ἐκεῖνος ἥσθιεν
ὁ τρεῖς μακαρίτης εἰσφέρειν ἔξω θύμον.

73. Ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ τοιαῦτά τινα παίζοντος
ὁ Κύνουλκος ἀνέκραγεν, ἄρτου δεῖ, καὶ οὐ τοῦ Μεσ-
15 σαπίων βασιλέως λέγω τῶν ἐν Ἰαπυγίᾳ, περὶ οὗ καὶ
σύγγραμμα ἔστι Πολέμωνι. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ
Θουκυδίδης ἐν ἐβδόμῃ καὶ Δημήτριος ὁ κωμωδιοποιὸς
ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Σικελίᾳ διὰ τούτων

κακείθεν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀνέμῳ νότῳ
20 διεβάλομεν τὸ πέλαγος εἰς Μεσσαπίους·
Ἄρτος δ' ἀναλαβὼν ἐξένισεν ἡμᾶς καλῶς.
ξένος χαρίεις γὰρ ἦν ἐκεῖνος καὶ μέγας
καὶ λαμπρός.

οὐ τούτου οὖν τοῦ Ἄρτου ὁ νῦν καιρὸς ἦν, ἀλλὰ τῶν
25 εὐρημένων ὑπὸ τῆς σιτοῦς καλουμένης Δήμητρος καὶ
ἱμαλίδος· οὕτως γὰρ ἡ θεὸς παρὰ Συρακοσίοις τιμᾶ-
ται, ὥς ὁ αὐτὸς Πολέμων ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ τοῦ Μο-
ρύχου. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον ἐν Σκώλῳ
φησὶ τῷ βοιωτικῷ Μεγαλάρτου καὶ Μεγαλομάξου b
30 ἀγάλματα ἰδρῦσθαι. ἐπεὶ δὲ ἤδη ἄρτοι εἰσεκομίζοντο
καὶ πλῆθος ἐπ' αὐτοῖς παντοδαπῶν βρωμάτων, ἀπο-
βλέψας εἰς αὐτὰ ἔφη

τοῖς ἄρτοις ὅσας

ἰσταῖσι παρίδας οἱ ταλαίπωροι βροτοί,
φησὶν Ἄλεξις ἐν τῇ εἰς τὸ φρέαρ. ἡμεῖς οὖν εἰπωμέν
τι καὶ περὶ ἄρτων.

74. Προφθάσας δ' αὐτὸν ὁ Ποντιανὸς ἔφη, Τρύ- 5
φων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς φνυτικοῖς ἐπιγραφομένοις
ἄρτων ἐκτίθεται γένη, εἴ τι κἀγὼ μέμνημαι, ζυμίτην
c ἄζυμον σεμιδαλίτην χονδρίτην συγκομιστὸν (τοῦτον
δ' εἶναί φησι καὶ διαχωρητικώτερον τοῦ καθαροῦ) τὸν
ἐξ ὀλυρῶν τὸν ἐκ τιφῶν τὸν ἐκ μελινῶν. γίνεται δέ, 10
φησὶν, ὁ χονδρίτης ἐκ τῶν ζειῶν· ἐκ γὰρ κριθῆς χόν-
δρον μὴ γίνεσθαι. παρὰ δὲ τὰς ὀπτήσεις ὀνομάζεσθαι
ἱπνίτην, οὗ μνημονεύειν Τιμοκλέα ἐν Ψευδοκλησταῖς
οὕτως

καταμαθὼν δὲ κειμένην

15

θερμὴν σκάφην θερμῶν ἱπνιτῶν ἥσθιον.
ἐσχαρίτην. τούτου μνημονεύει Ἀντίδοτος ἐν Πρωτο-
χόρῳ

λαβόντα θερμοὺς ἐσχαρίτας, πῶς γὰρ οὔ;
d τούτους ἀνελίττοντα βάπτειν εἰς γλυκύν. 20
καὶ Κρώβυλος ἐν Ἀπαγχομένῳ

καὶ σκάφην λαβὼν τινα

τῶν ἐσχαριτῶν τῶν καθαρῶν.

Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ πρὸς Διαγόραν ἐπιστολῇ
συγκρίνων τὰ Ἀθήνησι γινόμενα τῶν ἐδωδίσμων πρὸς 25
τὰ ἐν Ρόδῳ φησὶν ἔτι δὲ σεμνυνομένων παρ' ἐκείνοις
τῶν ἀγοραίων ἄρτων, ἀρχομένου μὲν τοῦ δείπνου καὶ
μεσοῦντος οὐδὲν λειπομένους ἐπιφέρουσιν, ἀπειρηκό-
e των δὲ καὶ πεπληρωμένων ἡδίστην ἐπεισάγουσι δια-
τριβὴν τὸν διάχρηστον ἐσχαρίτην καλούμενον, ὃς οὐ- 30
τω κέκραται τοῖς μειλίγμασι καὶ τῇ μαλακότητι, καὶ
τοιαύτην ἐνθρουπτόμενος ἔχει πρὸς τὸν γλυκύν συναυ-

λίαν ὥστε ὁμοῦ προσβιαζόμενος θαυμαστόν τι συν-
τελεῖ· καθάπερ γὰρ ἀνανήφειν πολλάκις γίνεται τὸν
μεθύοντα, τὸν αὐτὸν τρόπον ὑπὸ τῆς ἡδονῆς ἀναπει-
νῆν γίνεται τὸν ἐσθίουντα.’ ἀταβυρίτην. Σώπατρος
5 ἐν Κνιδίᾳ

ἀταβυρίτης δ’ ἄρτος ἦν πλησίγναθος.

ἀχαῖνας. τούτου τοῦ ἄρτου μνημονεύει Σῆμος ἐν
ὀργόῳ Δηλιάδος λέγων ταῖς θεσμοφόροις γίνεσθαι. f
εἰσὶ δὲ ἄρτοι μεγάλοι, καὶ ἐορτὴ καλεῖται μεγαλάρ-
10 τια, ἐπιλερόντων τῶν φερόντων

ἀχαῖνὴν στέατος ἔμπλεων τράγον.

κριβανίτην. τούτου μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Γή-
ρᾳ· ποιεῖ δὲ λέγουσαν ἀρτόπωλιν διηροπασμένων αὐ-
τῆς τῶν ἄρτων ὑπὸ τῶν τὸ γῆρας ἀποβαλόντων
15 τουτὶ τί ἦν τὸ πρᾶγμα; B. θερμοῦς, ὃ τέκνον.

A. ἀλλ’ ἦ παραφρονεῖς; B. κριβανίτας, ὃ τέκνον.

ἐγκρυφίαν. τούτου μνημονεύει Νικόστρατος ἐν Ἱερο-110
φάντῃ καὶ ὁ ὀψοδαίδαλος Ἀρχέστρατος, οὗ κατὰ και-
ρὸν τὸ μαρτύριον παραθήσομαι. δίπυρον. Εὐβουλος
20 ἐν Γανυμήδει ‘διπύρους τε θερμοῦς.’ οἱ δίπυροι δ’
εἰσὶν τινες ἄρτοι τρυφῶντες. Ἀλκαῖος Γανυμήδει. λά-
γανον. τοῦτο ἐλαφρόν τ’ ἐστὶ καὶ ἄτροφον, καὶ μᾶλ-
λον αὐτοῦ ἔτι ἢ ἐπανθρακὶς καλουμένη. μνημονεύει
δὲ τοῦ μὲν Ἀριστοφάνης ἐν Ἑκκλησιαζούσαις φάσκων
25 ‘λάγανα πέττεται,’ τῆς δ’ ἐπανθρακίδος Διοκλῆς ὁ
Καρύστιος ἐν πρώτῃ Ὑγρινῶν οὕτως δὲ λέγων ‘ἢ δ’ b
ἐπανθρακὶς ἐστὶ τῶν λαγάνων ἀπαλωτέρα. ἔοικε δὲ
καὶ οὗτος ἐπ’ ἀνθράκων γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ ὁ παρ’
Ἀττικοῖς ἐγκρυφίας· ὃν καὶ Ἀλεξανδρεῖς τῷ Κρόνῳ
30 ἀφιεροῦντες προτιθέασιν ἐσθίειν τῷ βουλομένῳ ἐν τῷ
τοῦ Κρόνου ἱερῷ.’

75. Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἑβας γάμῳ καὶ Μούσαις
 (τοῦτο δὲ τὸ δράμα διασκευὴ ἐστὶ τοῦ προκειμένου)
 ἄρτων ἐκτίθεται γένῃ κριβανίτην ὁμῶρον σταιτίτην
 ἐγκρίδα ἀλειφατίτην ἡμιάρτιον. ὦν καὶ Σώφρων ἐν
 c γυναικείοις μίμοις μνημονεύει λέγων οὕτως· δεῖπνον
 ταῖς θεαῖς κριβανίτας καὶ ὁμῶρους καὶ ἡμιάρτιον
 Ἑκάτῃ. οἶδα δ', ἄνδρες φίλοι, ὅτι Ἀττικοὶ μὲν διὰ
 τοῦ ρ στοιχείου λέγουσι καὶ κρίβανον καὶ κριβανίτην,
 Ἡρόδοτος δ' ἐν δευτέρῳ τῶν ἱστοριῶν ἔφη· κλιβάνῳ
 διαφανεί· καὶ ὁ Σώφρων δ' ἔφη· τίς σταιτίτας ἢ κλι- 10
 βανίτας ἢ ἡμιάρτια πέσσει; ὁ δ' αὐτὸς μνημονεύει
 καὶ πλακίτα τινὸς ἄρτου ἐν γυναικείοις· εἰς νύκτα μ'
 ἐστιάσειν ἄρτῳ πλακίτῃ. καὶ τυρῶντος δ' ἄρτου μνη-
 μονεύει ὁ Σώφρων ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Πενθερᾷ οὐ-
 d τως· συμβουλεύω τ' ἐμφαγεῖν ἄρτον γάρ τις τυρῶντα 15
 τοῖς παιδίοις ἴαλε. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν
 ταῖς γλώσσαις τὸν ἄζυμον ἄρτον καλεῖ δάρατον. Πλά-
 των δ' ὁ κωμωδιοποιὸς ἐν Νυκτὶ μακρᾷ τοὺς μεγά-
 λους ἄρτους καὶ ὀνυπαροὺς κιλικίους ὀνομάζει διὰ
 τούτων

20

καὶ ἄθ' ἦκεν ἄρτους πριάμενος.

B. μὴ τῶν καθαρύλλων, ἀλλὰ μεγάλους κιλικίους;
 ἐν δὲ τῷ Μενέλεῳ ἐπιγραφομένῳ ἀγελαίους τινὰς
 e ἄρτους καλεῖ. αὐτοπύρου δ' ἄρτου μνημονεύει Ἀλεξίς
 ἐν Κυπρίῳ

25

τὸν δ' αὐτόπυρον ἄρτον ἀρτίως φαγών.

Φρύνιχος δ' ἐν Ποαστρίαις αὐτοπυρίτας αὐτοὺς κα-
 λῶν φησιν

αὐτοπυρρίταισί τ' ἄρτοις καὶ λιπῶσι στεμφύλοις.
 ὀρίνδου δ' ἄρτου μέμνηται Σοφοκλῆς ἐν Τριπολέμῳ, 30
 ἦτοι τοῦ ἐξ ὀρύξης γινομένου ἢ ἀπὸ τοῦ ἐν Αἰθιοπία

γινομένου σπέρματος, ὃ ἐστὶν ὅμοιον σησάμῳ. κολλά- f
βους δ' ἄρτους ὁ Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς
λαμβάνετε κόλλαβον ἕκαστος.

καὶ πάλιν

5 ἢ δέλφακος ὁπωρινῆς
ἡτριαίαν φέρετε δεῦρο μετὰ κολλάβων
χλιερῶν.

γίνονται δ' οἱ ἄρτοι οὗτοι ἐκ νέου πυροῦ, ὥς Φιλύλ-
λιος ἐν Αὔγῃ παρίστησιν

10 αὐτὸς φέρων πάρειμι πυρῶν ἐκρόνους τριμήνων,
γαλακτοχρῶτας κολλάβους θερμοῦς.

μακωνίδων δ' ἄρτων μνημονεύει Ἀλκμὰν ἐν τῷ πέμ-
πτῳ οὕτως

κλῖναι μὲν ἑπτὰ καὶ τόσαι τράπεσσαι 111
15 μακωνίδων ἄρτων ἐπιστέφοισαι
λίνῳ τε σασάμῳ τε κῆν πελίχναις
παίδεσσι χρυσοκόλλα.

(ἐστὶ βρωμάτιον διὰ μέλιτος καὶ λίνου.) τῆς δὲ κολλύ-
ρας καλουμένου ἄρτου Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ

20 κολλύραν μεγάλην καὶ κόνδυλον ὄψον ἐπ' αὐτῇ.
καὶ ἐν Ὀλκάσι

καὶ κολλύραν τοῖσι περῶσιν διὰ τοῦ Μακραθῶνι
τροπαίου.

76. Ὁ δὲ ὀβελίας ἄρτος κέκληται ἥτοι ὅτι ὀβολοῦ b
25 πιπράσκειται, ὥς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἢ ὅτι ἐν ὀβελίσκοις
ὀπτᾶτο. Ἀριστοφάνης Γεωργοῖς

εἶτ' ἄρτον ὀπτῶν τυγχάνει τις ὀβελίαν.

Φερεκράτης Ἐπιλήσμονι

ὦλεν ὀβελίαν σποδεῖν, ἄρτου δὲ μὴ προτιμᾶν.

30 ἐκαλοῦντο δὲ καὶ ὀβελιαφόροι οἱ ἐν ταῖς πομπαῖς πα-
ραφέροντες αὐτοὺς ἐπὶ τῶν ὤμων. Σωκράτης ἐν ἔκτῳ
Ἐπικλήσεων τὸν ὀβελίαν φησὶν ἄρτον Διόνυσον εὖ-

ρεῖν ἐν ταῖς στρατείαις. ἐννίτας ἄρτος, ὁ προσαγο-
ρενόμενος λεκιθίτας, ὥς φησιν Εὐκράτης. πανός, ἄρ-
τος, Μεσσάπιοι. καὶ τὴν πλησμονὴν πανίαν, καὶ πά-
νια τὰ πλήσμια, Βλαῖσος ἐν Μεσοτρίβῃ καὶ Δεινόλο-
χος ἐν Τηλέφῳ Ῥίνθων τε ἐν Ἀμφιτρούωνι. καὶ Ῥω- 5
μαῖοι δὲ πᾶνα τὸν ἄρτον καλοῦσι. ναστὸς ἄρτος ξυμί-
της καλεῖται μέγας, ὥς φησι Πολέμαρχος καὶ Ἀρτεμί-
δωρος. Ἡρακλέων δὲ πλακοῦντος εἶδος. Νικόστρατος
δ' ἐν Κλίνῃ

ναστὸς τὸ μέγεθος τηλικούτος, δέσποτα, 10
λευκός· τὸ δὲ πάχος ὑπερέκλυπτε τοῦ κανοῦ.
ὁσμὴ δέ, τοῦπίβλημ' ἐπεὶ περιηρέθη,
ἄνω βάδιζε καὶ μέλιτι μεμιγμένη
ἀτμὶς τις εἰς τὰς ῥῖνας· ἔτι γὰρ θερμὸς ἦν.
κνηστὸς ἄρτος ποιὸς παρὰ Ἰωσιν, Ἀρτεμίδωρος ὁ Ἐφέ- 15
σιός φησιν ἐν ἰωνικοῖς ὑπομνήμασι. θρόνος ἄρτου
ὄνομα, Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ Ἑλληνικῶν
γράφων οὕτως· ὁ δὲ Κόδρος τόμον ἄρτου τὸν καλού-
μενον θρόνον λαμβάνει καὶ κρέας καὶ τῷ πρεσβυτάτῳ
νέμouσι. βᾶκχυλος δ' ἐστὶν ἄρτος σποδίτης παρ' 20
Ἡλείοις καλούμενος, ὥς Νίκανδρος ἐν δευτέρῳ Γλωσ-
σῶν ἱστορεῖ. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Δίφιλος ἐν
Διαμαρτανούσῃ οὕτως

ἄρτους σποδίτας κρησερίτας περιφέρειν.
ἄρτου δ' εἰδὸς ἐστὶ καὶ ὁ ἀποπυρίας καλούμενος, ἐπ' 25
ἀνθράκων δ' ὀπτᾶται. καλεῖται δ' οὗτος ὑπὸ τινων
ξυμίτης. Κρατῖνος Μαλθακοῖς ἑπρώτον ἀποπυρίαν
ἔχω ξυμίταν μὰ Δί' οὐ πλέον γναφάλλων.

77. Ἀρχέστρατος δ' ἐν τῇ Γαστρονομίᾳ περὶ ἀλ-
φίτων καὶ ἄρτων οὕτως ἐκτίθεται 30

f πρῶτα μὲν οὖν δώρων μεμνήσομαι ἡνκόμοιο

Δήμητρος, φίλε Μόσχε· σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλεο
σῆσιν.

ἔστι γὰρ οὖν τὰ κράτιστα λαβεῖν βέλτιστά τε
πάντων,

5 εὐκάρπου κριθῆς καθαροῦς ἡσκημένα πάντα,
ἐν Λέσβῳ κλεινῆς τ' Ἐρέσου περικύμονι μαστῶ,
λευκότερ' αἰθερίας χιόνος. θεοὶ εἴπερ ἔδουσιν
ἄλφιτ', ἐκεῖθεν ἰὼν Ἑρμῆς αὐτοῖς ἀγοράζει. 112
ἔστι δὲ καὶ Θήβαις ταῖς ἐπταπύλοις ἐπιεικῇ
10 καὶ Θάσῳ ἐν τ' ἄλλαις πόλεσιν τιςιν, ἀλλὰ γί-
γαστα

φαίνονται πρὸς ἐκεῖνα. σαφεῖτάδ' ἐπίστασο δόξη.
στρογγυλοδίνητος δὲ τετριμμένος εὖ κατὰ χεῖρα
κόλλιξ θεσσαλικός σοι ὑπαρχέτω, ὃν καλέουσι
15 κεῖνοι κριμνατίαν, οἱ δ' ἄλλοι χόνδρινον ἄρτον. b
εἶτα τὸν ἐν Τεγέᾳ σεμιδάλεος υἱὸν ἐπαινώ,
ἐγκρυφίαν. τὸν δ' εἰς ἀγορὰν ποιεύμενον ἄρτον
αἱ κλειναὶ παρέχουσι βροτοῖς κάλλιστον Ἀθῆναι.
ἐν δὲ φερεσταφύλοις Ἑρυνθραῖς ἐκ κλιβάνου
20 ἐλθὼν

λευκὸς ἄβραῖς θάλλων ὥραις τέρψει παρὰ δεῖ-
πνον.

ταῦτ' εἰπὼν ὁ τένθης Ἀρχέστρατος καὶ τὸν τῶν ἄρτων
ποιητὴν ἔχειν συμβουλεύει Φοίνικα ἢ Λυδὸν· ἡγνόει c
25 γὰρ τοὺς ἀπὸ τῆς Καππαδοκίας ἀρτοποιοὺς ἀρίστους
ὄντας. λέγει δ' οὕτως

ἔστω δὴ σοι ἀνὴρ Φοίνιξ ἢ Λυδὸς ἐν οἴκῳ,
ὅστις ἐπιστήμων ἔσται σίτοιο κατ' ἡμᾶρ
παντοίας ιδέας τεύχειν, ὥς ἂν σὺ κελεύῃς.

30 78. τῶν δ' ἀττικῶν ἄρτων ὥς διαφόρων μνημο-
νεύει καὶ Ἀντιφάνης ἐν Ὀμφάλῃ οὕτως
πῶς γὰρ ἂν τις εὐγενὲς γεγῶς

δύναιτ' ἂν ἐξελθεῖν ποτ' ἐκ τῆσδε στέγης,
 ὄρων μὲν ἄρτους λευκοσωμάτους ἱπνὸν
 καταμπέχοντας ἐν πικναῖς διεξόδοις,
 ὄρων δὲ μορφὴν κριβάνοις ἡλλαγμένους,
 μίμημα χειρὸς ἀττικῆς, οὓς δημοταῖς
 Θεαρίων ἔδειξεν.

5

οὗτός ἐστι Θεαρίων ὁ ἄρτοποιὸς οὗ μνημονεύει Πλά-
 των ἐν Γοργίᾳ συγκαταλέγων αὐτῷ καὶ Μίθαικον,
 οὕτως γράφων· οἵτινες ἀγαθοὶ γερόνασιν ἢ εἰσὶ σω-
 μάτων θεραπευταί, ἔλεγές μοι πάνυ σπουδάζων· Θεα- 10
 ρίων ὁ ἄρτοκόπος καὶ Μίθαικος ὁ τὴν ὀψοποιίαν συγ-
 γεγραφὼς τὴν σικελικὴν καὶ Σάραμβος ὁ κάπηλος, ὅτι
 οὗτοι θαυμάσιοι γερόνασι σωμάτων θεραπευταί, ὃ μὲν
 ἄρτους θαυμαστοὺς παρασκευάζων, ὃ δὲ ὄψον, ὃ δὲ
 οἶνον· καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτιάδῃ καὶ Αἰολοσί- 15
 κωνι διὰ τούτων

ἦκω Θεαρίωνος ἄρτοπώλιον
 λιπών, ἵν' ἐστὶ κριβάνων ἐδώλια.

κυπρίων δ' ἄρτων μνημονεύει Εὐβουλος ὡς διαφο-
 ρων ἐν Ὀρθάνῃ διὰ τούτων

20

δεινὸν μὲν ἰδόντα παριππεῦσαι
 κυπρίους ἄρτους·
 μαγνητὶς γὰρ λίθος ὥς ἔλκει
 τοὺς πεινῶντας.

τῶν δὲ κολλικίων ἄρτων, οἱ αὐτοὶ δ' εἰσὶ τοῖς κολλά- 25
 βοις, Ἐφιππος ἐν Ἀρτέμιδι μνημονεύει οὕτως
 παρ' Ἀλεξάνδρου δ' ἐκ Θετταλίας
 κόλλικα φαγὼν κρίβανος ἄρτων.

Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσιν

ὦ χαῖρε κολλικοφάγε Βοιωτίδιον.

30

13 79. Τούτων οὕτως λεχθέντων ἔφη τις τῶν παρόν-
 των γραμματικῶν Ἀρριανὸς ὄνομα, ταῦτα σιτία κρο-

νικά ἐστιν, ὥ ἐταῖροι. ἡμεῖς γὰρ οὐτ' ἀλφίτοισι χαί-
 ρομεν, πλήρης γὰρ ἄρτων ἡ πόλις, οὔτε τῷ τῶν ἄρ-
 των τούτων καταλόγῳ. ἐπεὶ δὲ παγκάλῳ Χρυσίππου
 τοῦ Τυανέως συγγράμματι ἐνέτυχον ἐπιγραφομένῳ
 5 Ἀρτοποιικῷ καὶ πεῖραν ἔσχον τῶν αὐτόθι ὀνομασθέν-
 των παρὰ πολλοῖς τῶν φίλων, ἔρχομαι καὶ αὐτὸς λέ-
 ξων τι περὶ ἄρτων. ὁ ἀρτοπίκιος ἄρτος καλούμενος
 κλιβανικίου καὶ φουρνακίου διαφέρει. ἐὰν δ' ἐκ σκλη- b
 ρᾶς ζύμης ἐργάσῃ αὐτόν, ἔσται καὶ λαμπρὸς καὶ εὖ-
 10 βρωτος πρὸς ξηροφαγίαν· εἰ δ' ἐξ ἀνειμένης, ἔσται
 μὲν ἐλαφρὸς, οὐ λαμπρὸς δέ. κλιβανίκιος δὲ καὶ φουρ-
 νάκιος χαίρουσιν ἀπαλωτέρα τῇ ζύμῃ. παρὰ δὲ τοῖς
 Ἑλλήσι καλεῖται τις ἄρτος ἀπαλός, ἀρτυόμενος γά-
 λακτι ὀλίγῳ καὶ ἐλαίῳ καὶ ἁλσὶν ἀρκετοῖς. δεῖ δὲ τὴν
 15 ματερίαν ἀνειμένην εἶναι. οὗτος δὲ ὁ ἄρτος λέγεται
 καππαδόκιος, ἐπειδὴ ἐν Καππαδοκίᾳ κατὰ τὸ πλεῖ-
 στον ἀπαλὸς ἄρτος γίνεται. τὸν δὲ τοιοῦτον ἄρτον οἱ c
 Σύροι λαχμὰν προσαγορεύουσι, καὶ ἔστιν οὗτος ἐν
 Συρίᾳ χρηστότατος γινόμενος, διὰ τὸ θερμότητος
 20 τρώγεσθαι, καὶ ἔστιν ἄνθει παραπλήσιος. ὁ δὲ βωλη-
 τῖνος καλούμενος ἄρτος πλάττεται μὲν ὡς βωλήτης,
 καὶ ἀλείφεται ἢ μάκτρα ὑποπασσομένης μήκωνος, ἐφ'
 ἣ ἐπιτίθεται ἢ ματερία, καὶ ἐν τῷ ζυμοῦσθαι οὐ κολ-
 λᾶται τῇ καρδόπῳ. ἐπειδὴ δ' ἐμβληθῇ εἰς τὸν φούρ-
 25 νον, ὑποπάσσεται τῷ κεράμῳ χόνδρος τις, καὶ τότε
 ἐπιτίθεται ὁ ἄρτος καὶ ἔλκει χρώμα κάλλιστον, ὅμοιον
 τῷ φουμώσῳ τυρῷ. ὁ δὲ στρεπτικός ἄρτος συνανα- d
 λαμβάνεται γάλακτι ὀλίγῳ καὶ προσβάλλεται πέπερι
 καὶ ἔλαιον ὀλίγον· εἰ δὲ μή, στέαρ. εἰς δὲ τὸ καλούμε-
 30 νον ἀρτολάγανον ἐμβάλλεται οἰνάριον ὀλίγον καὶ πέ-
 περι γάλα τε καὶ ἔλαιον ὀλίγον ἢ στέαρ. εἰς δὲ τὰ

καπυρίδια καλούμενα τράκτα μίξεις ὥσπερ καὶ εἰς ἄρτον.

80. Ταῦτ' ἐκθεμένου τἀριστάρχεια δόγματα τοῦ Ῥωμαίων μεγαλοσοφιστοῦ ὁ Κύνουλκος ἔφη, Δάματερ σοφίας. οὐκ ἐτὸς ἄρα ψαμμακοσίους ἔχει μαθητὰς ὁ 5 θαυμάσιος Βλεψίας καὶ πλοῦτον ἀπηνέγκατο τοσοῦτον ἐκ τῆς καλῆς ταύτης σοφίας ὑπὲρ Γοργίαν καὶ Πρωταγόραν. ὅθεν ὁκνῶ μὰ τὰς θεὰς εἰπεῖν πότερον αὐτὸς οὐ βλέπει, ἢ οἱ ἑαυτοὺς μαθητὰς αὐτῷ παραδιδόντες πάντες ἓνα ἔχουσιν ὀφθαλμόν, ὥς μόλις διὰ 10 τὸ πλῆθος ὁρᾶν. μακαρίους οὖν αὐτούς, μᾶλλον δὲ μακαρίτας εἶναί φημι τοιαύτας δείξεις τῶν διδασκάλων ποιουμένων. πρὸς ὃν ὁ Μάγνος, φιλοτράπεξος ὢν καὶ τὸν γραμματικὸν τοῦτον ὑπερεπαινῶν διὰ τὴν ἐκτένειαν, ἔφη

15

οὗτοι ἀνιπτόποδες χαμαιευνάδες ἀερίοικοι, κατὰ τὸν κωμικὸν Εὐβουλον, ἀνόσιοι λάρυγγες, ἀλλοτριῶν κτεάνων παραδειπνίδες, οὐ χῶ προπάτωρ ὑμῶν Διογένης, πλακοῦντά ποτε ἐσθίων ἐν δείπνῳ λάβρως, πρὸς τὸν πυνθανόμενον ἔλεγεν ἄρτον 20 ἐσθίειν καλῶς πεποιημένον; ὑμεῖς δ' ὦ λοπαδάργχαι, κατὰ τὸν αὐτὸν ποιητὴν Εὐβουλον, λευκῶν ὑπογαστριδίων, ἐτέροις οὐ παραχωροῦντες φθέγγεσθαι τὰς 4 ἡσυχίας οὐκ ἄγετε ἕως ἄν τις ὑμῖν ὡς κυνιδίοις ἄρτων ἢ ὀστέων προσρίψῃ, πόθεν ὑμῖν εἰδέναι ὅτι καὶ 25 κύβοι, οὐχ οὖς αἰ μεταχειρίζεσθε, ἄρτοι εἰσὶ τετράγωνοι, ἡδυσμένοι ἀνήθῳ τυρῷ καὶ ἐλαίῳ, ὥς φησιν Ἡρακλείδης ἐν Ὀψαρτυτικῷ. παρεῖδε δὲ τοῦτον ὁ Βλεψίας, ὥσπερ καὶ τὸν θάργγηλον, ὃν τινες καλοῦσι θαλύσιον (Κράτης δ' ἐν δευτέρᾳ Ἀττικῆς διαλέκτου 30 θάργγηλον καλεῖσθαι τὸν ἐκ τῆς συγκομιδῆς πρῶτον γινόμενον ἄρτον), καὶ τὸν σησαμίτην. οὐχ ἐόρακε δὲ

οὐδὲ τὸν ἀνάστατον καλούμενον, ὃς ταῖς ἀρρηφόροις γίνεται. ἔστι δὲ καὶ ὁ πυραμοῦς, ἄρτος διὰ σῆσάμων πεττόμενος καὶ τάχα ὁ αὐτὸς τῷ σῆσαμίτῃ ὦν. μνημονεύει δὲ πάντων τούτων Τρύφων ἐν πρώτῳ φυτικῶν, καθάπερ καὶ τῶν διαγόνων ὀνομαζομένων· οὗτοι δ' εἰσὶν ἄρτοι θεοῖς πεττόμενοι ἐν Αἰτωλίᾳ. δράμικες δὲ καὶ ἄραξις παρ' Ἀθαμαῶσιν ἄρτοι τινὲς οὕτω καλοῦνται.

81. καὶ οἱ γλωσσογράφοι δὲ ἄρτων ὀνόματα καταλέγουσι. Σέλευκος μὲν δράμιν ὑπὸ Μακεδόνων οὕτως καλούμενον, δάρατον δ' ὑπὸ Θετταλῶν. ἐτνίταν δὲ φησὶν ἄρτον εἶναι λεκιθίτην, ἐρικίταν δὲ καλεῖσθαι τὸν ἐξ ἐρηριγμένου καὶ ἀσήστου πυροῦ γιγνόμενον καὶ χονδρώδους. Ἀμερίας δὲ καλεῖ ξηροπυρίταν τὸν αὐτόπυρον ἄρτον· ὁμοίως δὲ καὶ Τιμαχίδας. Νίκανδρος δὲ διαγόνας φησὶν ἄρτους ὑπ' Αἰτωλῶν καλεῖσθαι τοὺς τοῖς θεοῖς γινομένους. Αἰγύπτιοι δὲ τὸν ὑποξίζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλοῦσιν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Ἀριστοφάνης ἐν Δαναΐσι

20 καὶ τὸν κυλλάστιν φθέγγου καὶ τὸν Πετόσιριν. μνημονεύουσιν αὐτοῦ καὶ Ἑκαταῖος καὶ Ἡρόδοτος καὶ ὁ Φανόδημος ἐν ἐβδόμῃ Ἀτθίδος. ὁ δὲ Θυατειρηνὸς Νίκανδρος τὸν ἐκ τῆς κριθῆς ἄρτον γινόμενον ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων κυλλάστιν φησὶ καλεῖσθαι. τοὺς δὲ 25 ῥυπαροὺς ἄρτους φαιοὺς ὠνόμασεν Ἀλεξὶς ἐν Κυπρίῳ οὕτως

ἔπειτα πῶς ἤλθες; Β. μόλις
ὀπτωμένους κατέλαβον. Β. ἐξόλοι'. ἀτὰρ
πόσους φέρεις; Α. ἐκκαίδεκ'. Β. οἷσε δεῦρο δή.

30 Α. λευκοὺς μὲν ὀκτώ, τῶν δὲ φαιῶν τοὺς ἴσους. βλῆμα δὲ φησὶ καλεῖσθαι τὸν ἐντεθρυμμένον ἄρτον καὶ θερμὸν Σέλευκος. Φιλήμων δ' ἐν πρώτῳ παντο-

δαπῶν χρηστηρίων πυρνόν φησι καλεῖσθαι τὸν ἐκ
 e πυρῶν ἀσήστων γινόμενον ἄρτον καὶ πάντα ἐν ἑαυτῷ
 ἔχοντα. βλωμιαίους δὲ ἄρτους ὀνομάζεσθαι λέγει τοὺς
 ἔχοντας ἐντομάς, οὓς Ῥωμαῖοι κοδράτους λέγουσι.
 βραττίμην τε καλεῖσθαι τὸν πιτυρίτην ἄρτον, ὃν εὐ- 5
 κονον [τεύκονον] ὀνομάζουσιν Ἀμερίας καὶ Τιμαχί-
 δας. Φιλητᾶς δ' ἐν τοῖς Ἀτάκτοις σπολέα καλεῖσθαι
 τιν' ἄρτον, ὃν ὑπὸ τῶν συγγενῶν μόνον κατανα-
 λίσκεσθαι.

82. καὶ μάζας δ' ἔστιν εὐρεῖν ἀναγεγραμμένας 10
 παρὰ τε τῷ Τρύφωνι καὶ παρ' ἄλλοις πλείοσιν. παρ'
 f Ἀθηναίοις μὲν φυστήν τὴν μὴ ἄγαν τετριμμένην, ἔτι
 δὲ καρδαμάλην καὶ βήρηκα καὶ τολύπας καὶ ἀχίλ-
 λειον· καὶ ἴσως αὕτη ἐστὶν ἡ ἐξ ἀχιλλείων κριθῶν γι-
 νομένη· θριδακίνας τε καὶ οἰνοῦτταν καὶ μελιτοῦτταν 15
 καὶ κρίνον, καλούμενον καὶ σχῆμά τι χορικῆς ὀρχή-
 σεως παρ' Ἀπολλοφάνει ἐν Δαλίδι. αἱ δὲ παρ'
 Ἀλκμᾶνι θριδακίσκαι λεγόμεναι αἱ αὐταὶ εἰσι ταῖς
 ἀττικαῖς θριδακίναῖς. λέγει δ' οὕτως ὁ Ἀλκμᾶν

θριδακίσκας τε καὶ κριβανωτάς.

20

15 Σωσίβιος δ' ἐν τρίτῳ περὶ Ἀλκμᾶνος κρίβανά φησι
 λέγεσθαι πλακοῦντάς τινας τῷ σχήματι μαστοειδεῖς.
 ὑγίεια δὲ καλεῖται ἡ διδομένη ἐν ταῖς θυσίαις μᾶζα,
 ἵνα ἀπογεύσωνται. καὶ Ἡσίοδος δὲ μᾶζάν τιν' ἀμολ-
 γαίαν καλεῖ

25

μᾶζά τ' ἀμολγαίῃ γάλα τ' αἰγῶν σβεννυμενάων,
 τὴν ποιμενικὴν λέγων ἀκμαίαν· ἀμολγὸς γὰρ τὸ
 ἀκμαιότατον. παραιτητέον δὲ καταλέγειν, οὐδὲ γὰρ οὕ-
 τως εὐτυχῶς μνήμης ἔχω, ἃ ἐξέθετο πόπανα καὶ πέμ-
 ματα Ἀριστομένης ὁ Ἀθηναῖος ἐν τρίτῳ τῶν πρὸς 30
 τὰς ἱερουργίας. ἐγνωμεν δὲ καὶ ἡμεῖς τὸν ἄνδρα τοῦ-
 του νεώτεροι πρεσβύτερον. ὑποκριτὴς δ' ἦν ἀρχαίας

κωμωδίας, ἀπελεύθερος τοῦ μουσικωτάτου βασιλέως Ἀδριανοῦ, καλούμενος ὑπ' αὐτοῦ Ἀττικοπέρδιξ. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἔφη, ὁ δ' ἀπελεύθερος παρὰ τίνι κεῖται; εἰπόντος δέ τινος καὶ δρᾶμα ἐπιγράφεσθαι Φρυνίχου
 5 Ἀπελευθέρους, Μένανδρον δ' ἐν Ῥαπιζομένη καὶ ἀπελευθέραν εἰρηκέναι, καὶ ἐπισυνάπτοντος πάλιν ἔφη, τίνι δὲ διαφέρει ἐξελευθέρου; ταῦτα μὲν οὖν ἔδοξε κατὰ τὸ παρὸν ἀναβαλέσθαι.

83. καὶ ὁ Γαληνὸς μελλόντων ἡμῶν ἐφάπτεσθαι
 10 τῶν ἄρτων, οὐ πρότερον, ἔφη, δειπνήσομεν, ἕως ἂν καὶ παρ' ἡμῶν ἀκούσῃτε ὅσα εἰρήκασι περὶ ἄρτων ἢ πεμμάτων ἔτι δὲ ἀλφίτων Ἀσκληπιαδῶν παῖδες. Δίφιλος μὲν ὁ Σίφνιος ἐν τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν ἄρτοι (φησὶν) οἱ
 15 ἐκ πυρῶν κριθίνων εἰς πολυτροφώτεροι καὶ εὐοικονομητότεροι καὶ τὸ ὅλον κρείττονες· εἶθ' οἱ σεμιδαλῖται· μεθ' οὓς οἱ ἀλευρίται· εἶθ' οἱ συγκομιστοί, ἐξ ἀσήστων ἀλεύρων γινόμενοι. οὗτοι γὰρ πολυτροφώτε-
 20 ροὶ εἶναι δοκοῦσι. Φιλιστίων δ' ὁ Λοκρὸς τῶν χονδριτῶν τοὺς σεμιδαλίτας πρὸς ἰσχύν φησι μᾶλλον πεφυκέναι· μεθ' οὓς τοὺς χονδρίτας τίθησιν, εἴτα τοὺς ἀλευρίτας. οἱ δὲ ἐκ γυρέως ἄρτοι γινόμενοι κακοχυλότεροί τε εἰσὶ καὶ ὀλιγοτροφώτεροι. πάντες δ' οἱ θερμοὶ ἄρτοι τῶν ἐψυγμένων εὐοικονομητότεροι πολυ-
 25 τροφώτεροί τε καὶ εὐχυλότεροι, ἔτι δὲ πνευματικοὶ καὶ εὐανάδοτοι. οἱ δ' ἐψυγμένοι πλήσμιοι, δυσοικονόμητοι. οἱ δὲ τελείως παλαιοὶ καὶ κατεψυγμένοι ἀτροφώτεροι στατικοί τε κοιλίας καὶ κακόχυλοι. ὁ δ' ἐγκρουφίας ἄρτος βαρὺς δυσοικονόμητός τε διὰ τὸ
 30 ἀνωμάλως ὀπτᾶσθαι. ὁ δὲ ἱπνίτης καὶ καμινίτης δύσπεπτοι καὶ δυσοικονόμητοι. ὁ δ' ἐσχαρίτης καὶ ἀπὸ τηγάνου διὰ τὴν τοῦ ἐλαίου ἐπίμιξιν εὐεκκριτώτερος,

διὰ δὲ τὸ κνισδὸν κακοστομαχώτερος [γάρ]. ὁ δὲ κλιβα-
 νίτης πάσαις ταῖς ἀρεταῖς περιττεύει· εὐχυλος γὰρ
 καὶ εὐστόμαχος καὶ εὐπεπτος καὶ πρὸς ἀνάδοσιν ῥα-
 στος· οὔτε γὰρ ἰστάνει κοιλίαν οὔτε παρατείνει. Ἄν-
 δρέας δὲ ὁ ἰατρὸς ἄρτους τινάς φησιν ἐν Συρίᾳ γίνε- 5
 f σθαι ἐκ συκαμίνων, ὧν τοὺς φαγόντας τριχορρουεῖν.
 Μνησίθεος δέ φησι τὸν ἄρτον τῆς μάξης εὐπεπτότερον
 εἶναι καὶ τοὺς ἐκ τῆς τίφης μᾶλλον ἱκανῶς τρέφειν·
 πέττεσθαι γὰρ αὐτοὺς καὶ οὐ μετὰ πολλοῦ πόνου. τὸν
 δ' ἐκ τῶν ξειῶν ἄρτον ἄδην φησὶν ἐσθιόμενον βαρὺν 10
 εἶναι καὶ δύσπεπτον· διὸ οὐχ ὑγιαίνειν τοὺς αὐτὸν
 16 ἐσθιόντας. εἰδέναι δὲ ὑμᾶς δεῖ ὅτι τὰ μὴ πυρωθέντα
 ἢ τριφθέντα σιτία φύσας καὶ βάρη καὶ στρόφους καὶ
 κεφαλαλγίας ποιεῖ.

84. Μετὰ τὰς τοσαύτας διαλέξεις ἔδοξεν ἤδη ποτὲ 15
 καὶ δειπνεῖν. καὶ περιενεχθέντος τοῦ καλουμένου
 ὥραλου ὁ Λεωνίδης ἔφη, Εὐθύδημος ὁ Ἀθηναῖος, ἄν-
 δρες φίλοι, ἐν τῷ περὶ ταρίχων Ἡσίοδόν φησι περὶ
 πάντων τῶν ταριχευομένων τάδ' εἰρηκέναι

ἄμφακες μὲν πρῶτον στόμα καὶ κριταιαντα καὶ 20
 ἰωήν

γναθμῶν ἠνδάζαντο δυσείμονες ἰχθυβολῆες,
 οἷς ὁ ταριχόπλεως ἅδε βόσπορος, οἱ πιθόγαστροι
 τμήγοντες τετράγωνα ταρίχια τεκταίνονται.
 ναὶ μὴν οὐκ ἀκλεῆς θνητοῖς γένος ὄξυρρύγχου, 25
 ὃν καὶ ὅλον καὶ τμητὸν ἅλεις τρηχεῖς ἐκόμισσαν.
 θύννων δ' ὥραιων Βυζάντιον ἔπλετο μήτηρ,
 καὶ σκόμβρων κυβίων τε καὶ εὐχόρτου λιβι-
 βάττεω.

καὶ Πάριον κολιῶν κυδνὴ τροφὸς ἔσκε πολίχνη. 30
 Ἴόνιον δ' ἀνὰ κύμα φρυγὼν Γαδειρόθεν ἄξει
 Βρόεττιος ἢ Καμπανὸς ἢ ἐξ ἀγαθοῦ Τάραντος

ὀρκύνιοιο τρίγωνα, τὰ τ' ἐν στάμνοισι τεθέντα
ἀμφαλλὰς δείπνοισιν ἐνὶ πρώτοισιν ὀπηδεῖ.

ταῦτα τὰ ἔπη ἐμοὶ μὲν δοκεῖ τινος μαγείρου εἶναι
μᾶλλον ἢ τοῦ μουσικωτάτου Ἡσιόδου. πόθεν γὰρ εἰδέ- d
5 ναι δύναται Πάριον ἢ Βυζάντιον, ἔτι δὲ Τάραντα καὶ
Βρεττίους καὶ Καμπανοὺς πολλοῖς ἔτεσι τούτων προ-
σβύτερος ὢν; δοκεῖ οὖν ἐμοὶ αὐτοῦ τοῦ Εὐθυδημοῦ
εἶναι τὰ ποιήματα. καὶ ὁ Διονυσιοκλῆς ἔφη, ὅτου μὲν
ἔστι τὰ ποιήματα, ὃ ἀγαθὲ Λεωνίδη, ὑμῶν ἐστὶ κρι-
10 νειν τῶν δοκιμωτάτων γραμματικῶν· ἀλλ' ἐπεὶ περὶ
ταρίχων ἐστὶν ὁ λόγος, περὶ ὧν οἶδα καὶ παροιμίαν
μνήμης ἡξιωμένην ὑπὸ τοῦ Σολέως Κλεάρχου

σαπρὸς τάριχος τὴν ὀρίανον φιλεῖ, e
ἐρχομαι καὶ χάω λέξων τι περὶ αὐτῶν τὰ τῆς τέχνης.
15 85. Διοκλῆς μὲν ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς Ὑγρινοιῖς
ἐπιγραφομένοις τῶν ταρίχων φησὶ τῶν ἀπιμέλων κρά-
τιστα εἶναι τὰ ὠραῖα, τῶν δὲ πιόνων τὰ θύννεια. Ἰκέ-
σιος δ' ἱστορεῖ οὐκ εἶναι εὐεκκρίτους κοιλίας οὔτε
πηλαμύδας οὔτε τὰ ὠραῖα, τὰ δὲ νεώτερα τῶν θυν-
20 νείων τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἔχειν τοῖς κυβίοις, μεγὰ-
λὴν τε εἶναι διαφορὰν πρὸς πάντα τὰ ὠραῖα λεγό-
μενα. ὁμοίως δὲ λέγει καὶ τῶν Βυζαντίων ὠραίων,
πρὸς τὰ ἀφ' ἑτέρων τόπων λαμβανόμενα, καὶ οὐ μόνον
τῶν θυννείων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀλίσκο- f
25 μένων ἐν Βυζαντίῳ. τούτοις προσέθηκεν ὁ Ἐφέσιος
Δάφνος, Ἀρχέστρατος μὲν ὁ περιπλεύσας τὴν οἰκου-
μένην γαστρὸς ἕνεκα καὶ τῶν ὑπὸ γαστέρα φησὶ

καὶ σικελοῦ θύννου τέμαχος . . .

τμηθὲν ὅτ' ἐν βίκοισι ταριχεύεσθαι ἔμελλεν.

30 σαπέρδη δ' ἐνέπω κλαίειν μακρά, ποντικῷ ὄψῳ, 117
καὶ τοῖς κεῖνον ἐπαινοῦσιν. παῦροι γὰρ ἴσασιν
ἀνθρώπων ὅ τι φαῦλον ἔφν καὶ κεδνὸν ἔδεσμα.

ἀλλὰ τρίταϊον ἔχειν σκόμβρον, πρὶν ἐς ἄλμυρὸν
ὔδωρ

ἐλθεῖν, ἀμφορέως ἐντὸς νέον ἡμιτάριχον.

ἂν δ' ἀφίκη κλεινοῦ Βυζαντίου εἰς πόλιν ἀγνήν,
ὥραϊον φάγε μοι τέμαχος πάλιν· ἔστι γὰρ 5
ἔσθλόν

καὶ μαλακόν.

παρέλιπεν ὁ τένθης Ἀρχέστρατος συγκαταλέξαι ἡμῖν
καὶ τὸ παρὰ Κράτῃτι τῷ κωμωδιοποιῷ ἐν Σαμίοις λε-
ρόμενον ἐλεφάντινον τάριχος, περὶ οὗ φησιν 10

σκυτίνη ποτ' ἐν χύτρῳ τάριχος ἐλεφάντινον
ἤψε ποντιαῖς χελώνῃ πευκίνοισι κύμασιν,
καρκίνοι ποδάνεμοί τε καὶ τανύπτεροι λύκοι
ὑσοριμαχεῖν ἄνδρες οὐρανοῦ καττύματα.

παῖ' ἐκεῖνον, ἄγχ' ἐκεῖνον. ἐν Κέῳ τίς ἡμέρα; 15
ὅτι δὲ διαβόητον ἦν τὸ τοῦ Κράτῃτος ἐλεφάντινον τά-
ριχος μαρτυρεῖ Ἀριστοφάνης ἐν Θεσμοφοριαζούσαις
διὰ τούτων

ἢ μέγα τι χρῆμ' ἐστὶν ἢ τρυγωδοποιομουσική,
ἥνίκα Κράτῃτι τε τάριχος ἐλεφάντινον 20
λαμπρὸν ἐκόμιζεν ἀπόνως παραβεβλημένον,
ἄλλα τε τοιαῦθ' ἕτερα μυρί' ἐκίχλίζετο.

86. Ὡμοτάριχον δέ τινα κέκληκεν Ἀλεξίς ἐν Ἀπε-
γλανκωμένῳ. ὁ δ' αὐτὸς ποιητὴς ἐν Πονήρῳ περὶ
δ σκευασίας ταρίχων μάγειρόν τινα παράγει λέγοντα 25
τάδε

ὅμως δὲ λογίσασθαι πρὸς ἑμαυτὸν βούλομαι
καθεζόμενος ἐνταῦθα τὴν ὀψωνίαν,
ὁμοῦ τε συντάξαι τί πρῶτον οἰστέον
ἡδυντέον τε πῶς ἕκαστόν ἐστί μοι. 30
τάριχός ἐστι πρῶτον ὥραϊον τοδί.
διωβόλου τοῦτ' ἔστι. πλυτέον εὖ μάλα.

εἴτ' εἰς λοπάδιον, ὑποπάσας ἡδύσματα,
 ἐνθελὺς τὸ τέμαχος, λευκὸν οἶνον ἐπιχέας,
 ἐπεσκέδασα τοῦλαιον· εἴθ' ἔψων ποιῶ
 μυελόν, ἀφειλόν τ' ἐπιγανώσας σιλφίῳ.

5 ἐν δὲ τῷ Ἀπεγλαυκωμένῳ σύμβολός τις ἀπαιτούμενός
 φησι

παρ' ἐμοῦ δ', εἰ μὴ καθ' ἐν ἑκάστων πάντα δῶς,
 χαλκοῦ μέρους δωδέκατον οὐκ ἂν ἀπολάβοις.

B. δίκαιος ὁ λόγος. A. ἀβάκιον, ψῆφον. λέγε.

10 B. ἔστ' ὠμοτάριχος πέντε χαλκῶν. A. λέγ' ἕτερον.

B. μῦς ἐπὶ χαλκῶν. A. οὐδὲν ἀσεβεῖς οὐδέπω. f
 λέγε. B. τῶν ἐχίνων ὀβολός. A. ἀγνεύεις ἔτι.

B. ἄρ' ἦν μετὰ ταῦθ' ἡ ῥάφανος ἦν ἐβοᾶτε;

A. ναί.

15 χρηστὴ γὰρ ἦν. B. ἔδωκα ταύτης δὴ ὀβολούς.

A. τί γὰρ ἐβοᾶμεν; B. τὸ κύβιον τριωβόλου.

A. ὄνεῖν κεχειρωὼν γε οὐκ ἐπράξατ' οὐδὲ ἔν.

118

B. οὐκ οἶσθας ὧ μακάριε τὴν ἀγοράν, ὅτι
 κατεδηδόκασιν τὰ λάχαν' αἱ τρωξαλλίδες.

20 A. διὰ τοῦτο τὸ τάριχος τέθεικας διπλασίον;

B. ὁ ταριχοπώλης ἐστίν· ἐλθὼν πυνθάνου.

γόγγρος δέκ' ὀβολῶν. A. οὐχὶ πολλοῦ. λέγ'
 ἕτερον.

25 B. τὸν ὀπτὸν ἰχθὺν ἐπριάμην δραχμῆς. A. παπαῖ,
 ὥσπερ πυρετὸς ἀνῆκεν, εἴτ' ἐπέτεινεν αὐτῷ.

B. πρόσθε τὸν οἶνον, ὃν μεθυύντων προσέλαβον
 ὑμῶν, χάας τρεῖς· δέκ' ὀβολῶν ὁ χούς.

87. Ἰκέσιος δ' ἐν δευτέρῳ περὶ ὕλης πηλαμύδας
 κύβια εἰναί φησι μεγάλα. κυβίων δὲ μνημονεύει Πο- b
 30 σείδιππος ἐν Μεταφερομένῳ. Εὐθύδημος ἐν τῷ περὶ
 ταρίχων τὸν δελκανόν φησιν ἰχθὺν ὀνομάζεσθαι ἀπὸ
 Δέλκωνος τοῦ ποταμοῦ, ἀφ' οὗπερ καὶ ἀλίσκεσθαι

καὶ ταριχευόμενον εὐστομαχώτατον εἶναι. Δωρίων δ' ἐν τῷ περὶ ἰχθύων τὸν [λεπτινὸν] λεβίαν ὀνομάζων φησὶ λέγειν τινὰς ὡς ὁ αὐτός ἐστι τῷ δελκανῷ, τὸν τε κορακῖνον ὑπὸ πολλῶν λέγεσθαι σαπέρδην καὶ εἶναι κράτιστον τὸν ἐκ τῆς Μαιώτιδος λίμνης. θαυμαστοὺς 5
 c δὲ εἶναι λέγει καὶ τοὺς περὶ Ἀβδηρα ἀλισκομένους κεστρεῖς, μεθ' οὓς τοὺς περὶ Σινώπην, καὶ ταριχευομένους εὐστομάχους ὑπάρχειν. τοὺς δὲ προσαγορευομένους φησὶ μύλλους ὑπὸ μὲν τινῶν καλεῖσθαι ἀγνω-
 τιδία, ὑπὸ δὲ τινῶν πλατιστάκους, ὄντας τοὺς αὐτούς, 10
 καθάπερ καὶ τὸν χελλαρίην· καὶ γὰρ καὶ τοῦτον ἔνα ὄντα ἰχθὺν πολλῶν ὀνομασιῶν τετυχηκέναι· καλεῖ-
 σθαι γὰρ καὶ βάκχον καὶ ὀνίσκον καὶ χελλαρίην. οἱ μὲν οὖν μείζονες αὐτῶν ὀνομάζονται πλατίστακοι, οἱ δὲ μέσσην ἔχοντες ἡλικίαν μύλλοι, οἱ δὲ βαιοὶ τοῖς με- 15
 γέθεσιν ἀγνωτιδία. μνημονεύει δὲ τῶν μύλλων καὶ
 d Ἀριστοφάνης ἐν Ὀλκάσι

σκόμβροι κολίαι λεβίαι μύλλοι σαπέρδαι θυν-
 νίδες.

88. Ἐπὶ τούτοις σιωπήσαντος τοῦ Διονυσιοκλέους 20
 ὁ γραμματικὸς ἔφη Ὑἄρος, ἀλλὰ μὴν καὶ Ἀντιφάνης
 ὁ ποιητὴς ἐν Δευκαλίωνι ταρίχων τῶνδε μέμνηται
 τάριχος ἀντακαῖον εἴ τις βούλετ' ἢ
 γαδειρικόν, βυζαντίας δὲ θυννίδος
 εὐφραίνειτ' ὀσμαῖς.

25

καὶ ἐν Παρασίτῳ

τάριχος ἀντακαῖον ἐν μέσῳ

πῖον ὀλόλευκον θερμόν.

e Νικόστρατός τε ἢ Φιλέταιρος ἐν Ἀντύλλῳ
 βυζάντιόν τε τέμαχος ἐπιβακχευσάτω,
 γαδειρικόν θ' ὑπογάστριον παρεισίστω.
 καὶ προελθὼν

30

ἀλλ' ἐπριάμην παρ' ἀνδρός, ὃ γῆ καὶ θεοί,
 ταριχοπώλου πάνυ καλοῦ τε κἀγαθοῦ
 τίλτον μέγιστον ἄξιον δραχμῆς δυοῖν
 ὀβολοῖν, ὃν οὐκ ἂν καταφάγοιμεν ἡμερῶν
 5 τριῶν κατεσθίοντες ὄντες δώδεκα·
 ὑπερμέγεθες γάρ ἐστιν.

ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλπιανὸς ἀποβλέψας εἰς τὸν Πλούταρχον f
 ἔφη, μήποτ' οὔτις ἐν τούτοις, ὃ οὔτος, τοὺς παρ'
 ὑμῖν τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι κατέλεξε μενδησίους, ὧν
 10 οὐδ' ἂν μαινόμενος κύων γεύσαιο ἂν ποτε, ἢ τῶν
 καλῶν σου ἡμινήρων, ἢ τῶν ταριχηρῶν σιλούρων. καὶ 119
 ὁ Πλούταρχος, ὁ μὲν ἡμίνηρος, ἔφη, τί διαφέρει τοῦ
 προκαταλελεγμένου ἡμιταρίχου, οὗ ὁ καλὸς ὑμῶν Ἀρ-
 χέστρατος μέμνηται; ἀλλ' ὅμως ὠνόμασεν ἡμίνηρον ὁ
 15 Πάφιος Σώπατρος ἐν Μυστάκου θητῷ οὕτως
 ἐδέξατ' ἀντακαῖον, ὃν τρέφει μέγας
 Ἴστρος, Σκύθαισιν ἡμίνηρον ἡδονήν.
 καὶ τὸν μενδήσιον οὕτως ὁ αὐτὸς καταλέγει
 μενδήσιός θ' ὠραῖος ἀκρόπαστος εὖ
 20 ξανθαῖσιν ὀπτὸς κέφαλος ἀκτῖσιν πυρός.
 ταῦτα δὲ τὰ βρώματα ὅτι πολλῷ ἡδίω ἐστὶ τῶν παρὰ
 σοὶ περισπουδάστων κόττα καὶ λέπιδι οἱ πειραθέντες b
 ἴσασι. λέγε οὖν ἡμῖν καὶ σὺ εἰ καὶ ἀρσενικῶς ὁ τάρι-
 χος λέγεται παρ' Ἀττικοῖς· παρὰ γὰρ Ἐπιχάρμῳ οἷ-
 25 δαμεν.

89. ὃν ζητοῦντα προφθάσας ὁ Μυρτίλος ἔφη,
 Κρατῖνος μὲν ἐν Διονυσιαλεξάνδρῳ
 ἐν σαργανίσιν ἄξω ταρίχους ποντικούς.

Πλάτων Διὶ κακουμένῳ

30 ὥς ἄττ' ἔχω ταῦτ' ἐς ταρίχους ἀπολέσω.
 Ἀριστοφάνης Δαιταλεῦσιν
 οὐκ αἰσχυνοῦμαι τὸν τάριχον τουτονὶ c

πλύνων ἅπασιν ὅσα σύνοιδ' αὐτῷ κακά.

Κράτης Θηρίοις

καὶ τῶν ῥαφάνων ἔψειν χρή,

ἰχθῦς τ' ὀπτᾶν τούς τε ταρίχους,

ἡμῶν δ' ἀπὸ χειρὰς ἔχεσθαι.

5

ιδίως δ' ἐσχημάτισται παρ' Ἑρμίππῳ ἐν Ἀρτοπώλισι
καὶ τάριχος πίονα.

Σοφοκλῆς τ' ἐν Φινεῖ

νεκρός, τάριχος εἰσορᾶν αἰγύπτιος.

ὑποκοριστικῶς δ' εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ

10

ἀγόρασόν τι χρηστὸν εἰς ἀγρὸν ταρίχιον.

καὶ Κηφισόδωρος ἐν Ὑί

κρεάδιόν τι φαῦλον ἢ ταρίχιον.

Φερεκράτης ἐν Αὐτομόλοις

ἢ γυνὴ δ' ἡμῶν ἐκάστῳ λέκιθον ἔψουσ' ἢ φακὴν

15

ἀναμένει καὶ σμικρὸν ὀπτῶς ὀρφανὸν ταρίχιον.

καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἀρσενικῶς εἴρηκεν ὁ τάριχος. Ἡρό-

δοτος δ' ἐν ἐνάτῃ οὕτως ὅτι τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κεί-

μενοι ἐπάλλοντο καὶ ἥσπαιρον. καὶ αἱ παροιμίαι δὲ

κατὰ τὸ ἄρρεν λέγουσι

20

τάριχος ὀπτὸς εὐθὺς ἂν ἴδῃ τὸ πῦρ.

σαπρὸς τάριχος τὴν ὀρίγανον φιλεῖ.

οὐκ ἂν πάθοι τάριχος ὦν περ ἄξιος.

Ἀττικοὶ δὲ οὐδετέρως λέγουσι, καὶ γίνεται ἡ γενικὴ

τοῦ ταρίχους. Χιωνίδης Πτωχοῖς

25

ἄρ' ἂν φάγοιτ' ἂν καὶ ταρίχους; ὦ θεοί.

ἢ δὲ δοτικὴ ταρίχει ὥς ξίφει

ἐπὶ τῷ ταρίχει τῷδε τοίνυν κόπτετον

Μένανδρος Ἐπιτρέπουσιν, καὶ ἐπὶ αἰτιατικῆς

ἐπέπασα

30

ἐπὶ τὸ τάριχος ἄλας, ἐὰν οὕτω τύχη.

ὅτε δὲ ἀρσενικὸν ἐστίν, ἢ γενικὴ οὐκέτι ἔξει τὸ σ.

f

90. Τοσαύτην δ' Ἀθηναῖοι σπουδὴν ἐποιοῦντο
περὶ τὸ τάριχος ὥς καὶ πολίτας ἀναγράφαι τοὺς Χαι-
ρεφίλου τοῦ ταριχοπώλου υἱούς, ὥς φησιν Ἀλεξίς ἐν
Ἐπιδαυρίῳ οὕτως

5 τοὺς Χαιρεφίλου δ' υἱεῖς Ἀθηναίους ὅτι
εἰσήγαγεν τάριχος, οὓς καὶ Τιμοκλῆς
ιδὼν ἐπὶ τῶν ἵππων δύο σκόμβρους ἔφη
ἐν τοῖς σατύροις εἶναι.

12

μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ὑπερίδης ὁ ῥήτωρ. Εὐθύ-
10 νου δὲ τοῦ ταριχοπώλου μέμνηται Ἀντιφάνης ἐν Κου-
ρίδι οὕτως

ἐλθὼν τε πρὸς τὸν τεμαχοπώλην περίμενε,
παρ' οὗ φέρειν εἶωθα· κὰν οὕτω τύχη,
Εὐθυνοσ . . . ἀπολοπίζων αὐτόθι

15 χρηστόν τι περιμένων κέλευσόν μοι τεμεῖν.

Φειδίππου δέ, καὶ γὰρ οὗτος ταριχοπώλης, Ἀλεξίς ἐν b
Ἰππίσκῳ κὰν Σωράκοις

Φείδιππος ἕτερός τις ταριχηγὸς ξένος.

91. Ἐσθιόντων δ' ἡμῶν τὸ τάριχος καὶ πολλῶν
20 ὀρμὴν ἐχόντων ἐπὶ τὸ πιεῖν ὁ Δάφνος ἔφη ἀνατείνας
τὰ χεῖρε, Ἡρακλείδης ὁ Ταραντίνος, ἄνδρες φίλοι,
ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Συμποσίῳ φησί· ληπτέον σύμ-
μετρον τροφὴν πρὸ τοῦ πίνειν, καὶ μάλιστα τὰς εἰδι-
σμένας προπαρατίθεσθαι περιφοράς. ἐκ διαστήματος c
25 γὰρ εἰσφερομένας ἐναλλάττειν τὰ ἀπὸ τοῦ οἴνου προσ-
καθίζοντα τῷ στομάχῳ καὶ δηγμῶν αἷτια καθιστά-
μενα. οἴονται δέ τινες ταῦτ' εἶναι καὶ κακοστόμαχα,
λέγω δὴ λαχάνων καὶ ταρίχων γένη δηκτικόν τι
κεκτημένα, εὐθετεῖν δὲ τὰ κολλώδη καὶ ἐπιστύφοντα
30 βρώματα, ἀγνοοῦντες ὅτι πολλὰ τῶν τὰς ἐκκρίσεις
ποιούντων εὐλύτους ἐκ τῶν ἐναντίων εὐστόμαχα καθ-
έστηκεν, ἐν οἷς ἔστι καὶ τὸ σίσαρον καλούμενον, οὗ

μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἀγρωστίνῳ ἐν Γᾷ καὶ Θα-
 d λάσσαι καὶ Διοκλῆς ἐν πρώτῳ Ὑγρινῶν, ἀσπάραγος,
 τεῦτλον τὸ λευκόν, τὸ γὰρ μέλαν καθεκτικόν ἐστιν
 ἐκκρίσεων, κόγχαι, σωλῆνες, μύες θαλάττιοι, χῆμαι,
 κτένες, τάριχος τέλειος καὶ μὴ βρωμώδης καὶ ἰχθύων 5
 εὐχύλων γένη. προπαρατίθεσθαι δ' ἐστὶν ὠφέλιμον
 τὴν λεγομένην φυλλίδα καὶ τευτλίον, ἔτι δὲ τάριχος,
 εἰς τὰς ὁρμὰς εἰς ταῦτα . . . μὴ ὁμοίως τῶν πολυ-
 τρόφων ἀπολαύειν. τὰς δὲ ἀθρόους ἐν ἀρχῇ πόσεις
 ἐκκλιτέον· δύσκλητοι γὰρ εἰς τὴν πλείονα τῶν ὑγρῶν 10
 προσφορὰν. Μακεδόνες δ', ὥς φησὶν Ἐφίππος ὁ
 e Ὀλύνθιος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Ἡφαιστίω-
 νος ταφῆς, οὐκ ἠπίσταντο πίνειν εὐτάκτως, ἀλλ' εὐ-
 θέως ἐχρῶντο μεγάλαις προπόσεσιν, ὥστε μεθύειν
 ἔτι παρακειμένων τῶν πρώτων τραπεζῶν καὶ μὴ δύ- 15
 νασθαι τῶν σιτίων ἀπολαύειν.

92. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησὶ τὰ ταρίχη τὰ ἐκ
 τῶν θαλασσίων καὶ λιμναίων καὶ ποταμίων γινόμενα
 ἐστὶν ὀλιγότροφα ὀλιγόχυλα καυσώδη εὐκοίλια ἐρεθι-
 στικά ὀρεξέως. κράτιστα δὲ τῶν μὲν ἀπιόνων κύβια 20
 καὶ ὠραῖα καὶ τὰ τούτοις ὅμοια γένη, τῶν δὲ πιόνων
 τὰ θύννεια καὶ κορδύλη. τὰ δὲ παλαιὰ κρείσσονα καὶ
 δριμύτερα, καὶ μάλιστα τὰ βυζάντια. τὸ δὲ θύννειον,
 φησί, γίνεται ἐκ τῆς μείζονος πηλαμύδος, ᾧν τὸ μι-
 κρὸν ἀναλογεῖ τῷ κυβίῳ, ἐξ οὗ γένους ἐστὶ καὶ τὸ 25
 ὠραῖον. ἡ δὲ σάρδα προσέεικε τῷ κολίᾳ μεγέθει. ὁ δὲ
 121 σκόμβρος κοῦφος καὶ ταχέως ἀποχωρῶν τοῦ στομάχου.
 ὁ κολίας δὲ σκιλλωδέστερος, δηκτικώτερος καὶ κακο-
 χυλότερος, τρόφιμος, κρείσσων δὲ ὁ ἀμυκλανὸς καὶ
 ἰσπανός, ὁ σαξιτανὸς λεγόμενος· λεπτότερος γὰρ καὶ 30
 γλυκύτερος. Στράβων δ' ἐν τρίτῳ Γεωγραφικῶν
 πρὸς ταῖς Ἡρακλέους φησὶ νήσοις κατὰ Καρχηδόνα

- τὴν Καينὴν πόλιν εἶναι Σαξιτανίαν, ἐξ ἧς καὶ τὰ τα-
 ρίχη ἐπωνύμως λέγεσθαι, καὶ ἄλλην Σκομβροαρίαν,
 ἀπὸ τῶν ἀλισκομένων σκόμβρων, ἐξ ὧν τὸ ἄριστον
 σκευάζεσθαι γάρον. οἱ δὲ λεγόμενοι μελανδρούαι, ὧν b
 5 καὶ Ἐπίχαρμος μνημονεύει ἐν Αὐτομόλῳ Ὀδυσσεῖ οὕ-
 τως ᾠδοῦν τὸ τέμαχος ἧς ὑπομελανδρουῶδες.
 μέλανδρους δὲ τῶν μεγίστων θύννων εἰδός ἐστιν, ὡς
 Πάμφιλος ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων παρίστησι, καὶ ἔστι
 τὰ τεμάχη αὐτοῦ λιπαρώτερα.
- 10 93. Τὸ δὲ ὠμοτάριχον (φησὶν ὁ Δίφιλος) κήτημα
 τινὲς λέγουσι, καὶ ἔστι βαρὺ καὶ γλοιῶδες, προσέτι δὲ
 καὶ δύσπεπτον. ὁ δὲ ποτάμιος κορακῖνος, ὃν πέλτην
 τινὲς καλοῦσιν, ὁ ἀπὸ τοῦ Νείλου, ὃν οἱ κατὰ τὴν
 Ἀλεξάνδρειαν ἰδίως ἡμίνηρον ὀνομάζουσιν, ὑποπίμε- c
 15 λος μὲν ἐστὶ καὶ ἥκιστα κακὸς χυλός, σαρκώδης τρῶφι-
 μος εὐπεπτός, εὐανάδοτος, κατὰ πάντα τοῦ μύλλου
 κρείσσων. τὰ μέντοι τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ταρίχων ὧν
 πάντα δύσπεπτα δύσφθαρτα, μᾶλλον δὲ τὰ τῶν λιπα-
 ρωτέρων καὶ μειζόνων· σκληρότερα γὰρ μένει καὶ
 20 ἀδιαίρετα. γίνεται δὲ εὐστόμα μεθ' ἁλῶν σβεσθέντα
 καὶ ἐποπτηθέντα. πάντας δὲ χρὴ τοὺς ταρίχους πλύ-
 νειν, ἄχρι ἂν τὸ ὕδωρ ἄνθοςμον καὶ γλυκὺ γένηται.
 ὁ δ' ἐκ θαλάττης ἐφόμενος τάριχος γλυκύτερος γίνε- d
 ται, θερμοὶ τε οἱ τάριχοι ἡδιόνες εἰσίν. Μνησίθεος δ'
 25 ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν ὁ ἁλυκοὶ (φησὶ) καὶ
 γλυκεῖς χυμοὶ πάντες ὑπάγουσι τὰς κοιλίας· οἱ δ'
 ὀξεῖς καὶ δοριμεῖς λύνουσι τὴν οὖρησιν· οἱ δὲ πικροὶ
 μᾶλλον μὲν εἰσιν οὖρητικοί, λύνουσι δ' αὐτῶν ἔνιοι
 καὶ τὰς κοιλίας· οἱ δὲ στρυφνοὶ τὰς ἐκκρίσεις . . .
 30 Ξενοφῶν δὲ ὁ μουσικώτατος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἰέ-
 ρωνι ἢ τυραννικῷ διαβάλλων τὰ τοιαῦτα βρώματά
 φησι· τί γάρ, ἔφη ὁ Ἰέρων, τὰ πολλὰ ταῦτα μηχανή-

ε ματα κατανενοήκατε, ἃ παρατίθεται τοῖς τυράννοις, ὀξέα καὶ δριμέα καὶ στρυφνὰ καὶ τὰ τούτων ἀδελφά; πάννυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμωνίδης, καὶ πάννυ γέ μοι δοκοῦντα παρὰ φύσιν εἶναι ταῦτα ἀνθρώπῳ. ἄλλο τι οἶει, ἔφη ὁ Ἰέρων, ταῦτα τὰ ἐδέσματα εἶναι ἢ μὴ διὰ 5 κακῆς καὶ ἀσθενούσης ψυχῆς ἐπιθυμήματα; ἐπεὶ οἷ γε ἡδέως ἔσθοντες καὶ σύ που οἶσθα ὅτι οὐδὲν προσδέονται τούτων τῶν σοφισμάτων.

94. Ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν ὁ Κύνουλκος πιεῖν ἤτησε δηκόταν, δεῖν λέγων ἀλμυροὺς λόγους γλυκέ- 10 σιν ἀποκλύζεσθαι νάμασι. πρὸς δὲν ὁ Οὐλπιανὸς σχετλιάσας καὶ τύψας τῇ χειρὶ τὸ προσκεφάλαιον ἔφη, μέχρῃ τότε βαρβαρίζοντες οὐ πάνεσθε; ἢ ἕως ἂν καταλιπὼν τὸ συμπόσιον οἴχωμαι, πέττειν ὑμῶν τοὺς λόγους οὐ δυνάμενος; καὶ ὅς, ἐν Ῥώμῃ τῇ βασιλευσῶ- 15 σι διατρίβων τὰ νῦν ὧ λῶστ' ἐπιχωρίῳ κέχρημαι κατὰ τὴν συνήθειαν φωνῇ. καὶ γὰρ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσι τοῖς σφόδρα ἐλληνίζουσιν ἔστιν εὐρεῖν καὶ περσικὰ ὀνόματα κείμενα, διὰ τὴν 22 τῆς χρήσεως συνήθειαν, ὥς τοὺς παρασάγγας καὶ τοὺς ἀγγάρους καὶ τὴν σχοῖνον ἢ τὸν σχοῖνον· μέτρον δ' ἔστι τοῦτο ὁδοῦ μέχρῃ νῦν οὕτω παρὰ πολλοῖς καλούμενον. μακεδονίζοντάς τ' οἶδα πολλοὺς τῶν Ἀττικῶν διὰ τὴν ἐπιμιξίαν. βέλτιον δ' ἦν μοι

αἶμα ταύρειον πιεῖν·

25

ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἰρετώτερος·

ἢ εἰς σὲ ἔμπεσεῖν. οὐ γὰρ ἂν εἴποιμι ταύρειον ὕδωρ πιεῖν, ὅπερ σὺ οὐκ οἶσθα τί ἐστίν. οὐδὲ γὰρ ἐπίστα- 30 σαι ὅτι καὶ παρὰ τοῖς ἀρίστοις τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων εἰρηταί τινα καὶ φαῦλα. Κηφισόδωρος γοῦν ὁ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος μαθητῆς ἐν τῷ τρίτῳ τῶν πρὸς Ἀριστοτέλην λέγει ὅτι εὗροι τις ἂν ὑπὸ τῶν ἄλ-

λων ποιητῶν ἢ καὶ σοφιστῶν ἐν ἡ δὺο γοῦν πονηρῶς
εἰρημένα, οἷα παρὰ μὲν Ἀρχιλόχῳ τὸ πάντ' ἄνδρ'
ἀποσκολύπτειν, Θεοδώρῳ δὲ τὸ κελεύειν μὲν πλέον
ἔχειν, ἐπαινεῖν δὲ τὸ ἴσον, Εὐριπίδῃ τε τὸ τὴν γλῶτ-
5 ταν ὁμωμοκέναι φάναι, καὶ Σοφοκλεῖ τὸ ἐν Αἰθίοψιν
εἰρημένον

τοιαῦτά τοί σοι πρὸς χάριν τε κοῦ βία
λέγω, σὺ δ' αὐτὸς ὥσπερ οἱ σοφοὶ τὰ μὲν
δίκαι' ἐπαινέει, τοῦ δὲ κερδαίνειν ἔχου.

10 καὶ ἀλλαχοῦ δ' ὁ αὐτὸς ἔφη μηδὲν εἶναι ῥῆμα σὺν κέρ-
δει κακόν· Ὀμήρῳ δὲ τὸ τὴν Ἥραν ἐπιβουλεῦσαι τῷ
Διὶ καὶ τὸν Ἄρη μοιχεύειν. ἐφ' οἷς πάντες κατηγο-
ροῦσιν αὐτῶν.

95. εἰ οὖν κἀγὼ τι ἡμαρτον, ὧ καλλίστων ὀνο-
5 μάτων καὶ ῥημάτων θηρευτά, μὴ χαλέπαινε. κατὰ γὰρ
τὸν Μιλήσιον Τιμόθεον τὸν ποιητὴν

οὐκ αἰίδω τὰ παλαιά·
καινὰ γὰρ θάμα κρείσσω.

νέος ὁ Ζεὺς βασιλεύει·
20 τὸ πάλαι δ' ἦν Κρόνος ἄρχων.
ἀπίτω μοῦσα παλαιά.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀλκήστιδι ἔφη

ἐπὶ τὸ καινουργεῖν φέρου,

οὕτως ἐκείνως, τοῦτο γιννώσκων ὅτι
25 ἐν καινὸν ἐγχείρημα, κἂν τολμηρὸν ἦ,
πολλῶν παλαιῶν ἐστὶ χρησιμώτερον.

ὅτι δὲ καὶ οἱ ἄρχαοι οἶδασι τὸ οὕτω λεγόμενον ὕδωρ, e
ἵνα μὴ πάλιν ἀγανακτήσης δηκόκταν μου λέγοντος,
δείξω. κατὰ γὰρ τὸν Φερεκράτους Ψευδορακλέα

30 εἴποι τις ἂν τῶν πάνυ δοκησιδεξίων,
ἐγὼ δ' ἂν ἀντείοιμι, μὴ πολυπραγμόνει·
ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, πρόσεχε τὸν νοῦν κἀκροῶ.

ἀλλὰ μὴ φθονήσης, ἔφη ὁ Οὐλπιανός, δέομαι, μηδὲ
 τοῦ ταυρείου ὕδατος ὁποῖόν ἐστι δηλῶσαι. τῶν γὰρ
 τοιούτων φωνῶν ἐγὼ διψῶ. καὶ ὁ Κύνουλκος, ἀλλὰ
 f προπίνω σοι, ἔφη, φιλοτησίαν, διψᾷς γὰρ λόγων, παρ'
 Ἀλέξιδος λαβὼν ἐκ Πυθαγοριζούσης 5

ὑδατος ἀπέφθου κύαθον· ἂν δ' ὠμὸν πίνῃ,
 βαρὺν καὶ κοπῶδες.

τὸ δὲ ταύρειον ὕδωρ ὠνόμασεν, ὃ φίλε, Σοφοκλῆς ἐν
 Αἰγεί, ἀπὸ τοῦ περὶ Τροιζῆνα ποταμοῦ Ταύρου, παρ'
 ὃ καὶ κρήνη τις Ὑόεσσα καλεῖται. 10

23 96. Ἐπίστανται δ' οἱ παλαιοὶ καὶ τὸ πάννυ ψυχρὸν
 ὕδωρ ἐν ταῖς προπόσεσιν. ἀλλ' οὐκ ἐρῶ, ἐὰν μὴ καὶ
 σύ με διδάξης εἰ ἔπινον θερμὸν ὕδωρ ἐν ταῖς εὐωχίαις
 οἱ ἄρχαῖοι. εἰ γὰρ οἱ κρατῆρες ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος
 τῆς ὀνομασίας ἔτυχον, οὗτοί τε κερασθέντες παρέ- 15
 κειντο πλήρεις, οὐ ζέον τὸ ποτὸν παρεῖχον λεβήτων
 τρόπον ὑποκαιόμενοι. ὅτι γὰρ οἶδασι θερμὸν ὕδωρ
 Εὐπόλις μὲν ἐν Δήμοις παρίστησι

τὸ χαλκίον

θερμαίνειθ' ἡμῖν καὶ θύη πέττειν τινὰ
 κέλευ', ἵνα σπλάγχνοισι συγγενώμεθα. 20

Ἀντιφάνης δ' ἐν Ὀμφάλῃ

ἐν χύτρᾳ δέ μοι

ὅπως ὕδωρ ἔψοντα μηδέν' ὄψομαι.

οὐ γὰρ κακὸν ἔχω μηδ' ἔχοιμ'. ἐὰν δ' ἄρα
 στρέφῃ με περὶ τὴν γαστέρ' ἢ τὸν ὀμφαλόν,
 παρὰ Φερτάτου δακτύλιός ἐστί μοι δραχμῆς. 25

ἐν δ' Ἀλειπτρίᾳ, φέρεται τὸ δραῖμα καὶ ὡς Ἀλέξιδος,
 ἐὰν δὲ τοῦργαστήριον ποιῇτε περιβόητον,
 κατασκεδῶ, νῆ τὴν φίλην Δήμητρα, τὴν μεγίστην 30
 ἀρύταιναν ὧμῶν ἐκ μέσου βάψασα τοῦ λέβητος

ζέοντος ὕδατος· εἰ δὲ μή, μηδέποθ' ὕδωρ πίοιμι
ἐλευθέριον.

Πλάτων δ' ἐν τετάρτῳ Πολιτείας· — ἐπιθυμία ἐν τῇ
ψυχῇ εἴη. οἷον δίψα ἐστὶ δίψα ἅρά γε θερμοῦ ποτοῦ
5 ἢ ψυχροῦ, ἢ πολλοῦ ἢ ὀλίγου, ἢ καὶ ἐνὶ λόγῳ ποιοῦ
τινος πώματος; ἢ ἐὰν μὲν τις θερμοῦ τῷ δίψει
προσῇ, τὴν τοῦ ψυχροῦ ἐπιθυμίαν προσπαρέχοι ἄν, ἐὰν
δὲ ψυχρότης, τὴν τοῦ θερμοῦ, ἐὰν δὲ διὰ πλήθους παρ- d
ουσίαν πολλὴ ἢ δίψα ἢ, τὴν τοῦ πολλοῦ παρέξεται,
10 ἐὰν δὲ ὀλίγη, τὴν τοῦ ὀλίγου; αὐτὸ δὲ τὸ διψῆν οὐ μή
ποτε ἄλλου γένηται ἐπιθυμία ἢ οὐπὲρ πέφυκεν, αὐτοῦ
πώματος, καὶ αὐτὸ πεινῆν, βρώματος; Σῆμος δ' ὁ
Δήλιος ἐν δευτέρῳ Νησιάδος ἐν Κιμώλῳ τῇ νήσῳ
φησὶ ψυχεῖα κατεσκευάσθαι θερούς ὀρυκτά, ἔνθα χλιε-
15 ροῦ ὕδατος πλήρη κεράμια καταθέντες κομίζονται χιόνος
οὐδὲν διάφορα. τὸ δὲ χλιαρὸν ὕδωρ Ἀθηναῖοι
μετάκερας καλοῦσιν, ὥς Σώφιλος ἐν Ἀνδροκλεῖ. Ἄλε- e
ξις δ' ἐν Λοκροῖς

αἱ δὲ παῖδες παρέχουν

20 ἢ μὲν τὸ θερμόν ἢ δ' ἑτέρα τὸ μετάκερας.
καὶ Φιλήμων ἐν Κορινθίᾳ. Ἄμφις δ' ἐν Βαλανείῳ
ἀνεβόησ' ὕδωρ ἐνεργεῖν θερμόν, ἄλλος μετάκερας.
97. Μέλλοντος δὲ τοῦ κυνικοῦ τούτοις ἐπισωρεύ-
ειν τινὰ ὁ Ποντιανὸς ἔφη, οἷδασιν, ὧ φίλτατοι ἄν-
25 δρῶν, οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὴν τοῦ πάνυ ψυχροῦ πόσιν.
Ἄλεξις γοῦν ἐν Παρασίτῳ φησί

καὶ γὰρ βούλομαι

ὕδατός σε γεῦσαι· πρᾶγμα δ' ἐστὶ μοι μέγα
φρέατος ἔνδον ψυχρότερον Ἀραρότος. f
30 ὀνομάζει δὲ καὶ Ἑρμιππος ἐν Κέρκωσι φρεατιαῖον
ὕδωρ οὕτως. ὅτι δὲ καὶ χιόνας ἔπινον ἐν Μανδραγο-
ριζομένῃ ἔφη Ἄλεξις

εἴτ' οὐ περίεργόν ἐστιν ἄνθρωπος φυτὸν
 ὑπεναντιωτάτοις τε πλείστοις χρώμενον ;
 ἐρῶμεν ἄλλοτρίων, παρορῶμεν συγγενεῖς,
 124 ἔχοντες οὐδὲν εὐποροῦμεν τοῖς πέλας,
 ἐράνους φέροντες οὐ φέρομεν ἄλλ' ἢ κακῶς. 5
 τακτῆς τροφῆς δὲ τῆς καθ' ἡμέραν πάλιν
 γλιχόμεθα τὴν μὲν μᾶζαν ἵνα λευκὴ παρῇ,
 ζωμὸν δὲ ταύτῃ μέλανα μηχανώμεθα,
 τὸ καλὸν δὲ χρῶμα δευσοποιῶ χρῶζομεν.
 καὶ χιόνα μὲν πίνειν παρασκευάζομεν, 10
 τὸ δ' ὄψον ἂν μὴ θερμὸν ᾗ, διασύρομεν.
 καὶ τὸν μὲν ὀξύν οἶνον ἐκπυτίζομεν,
 ἐπὶ ταῖς ἀβυρτάκαισι δ' ἐκβακχεύομεν.
 οὐκοῦν τὸ πολλοῖς τῶν σοφῶν εἰρημένον,
 τὸ μὴ γενέσθαι μὲν κράτιστόν ἐστ' αἰεὶ, 15
 ἐπ' ἂν γένηται δ', ὥς τάχιστ' ἔχειν τέλος.

Δεξικράτης δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ὑφ' ἑαυτῶν πλα-
 νώμενοι φησὶν

εἰ δὲ μεθύω καὶ χιόνα πίνω καὶ μύρον
 ἐπίσταμ' ὅτι κράτιστον Αἴγυπτος ποιεῖ. 20

Εὐθυκλῆς δ' ἐν Ἀσώτοις ἢ Ἐπιστολῇ
 πρῶτος μὲν οἶδεν εἰ χιών ἐστ' ὦνία·

πρῶτον δ' ἐκεῖνον σχαδὸνα δεῖ πάντως φαγεῖν.

c οἶδε δὲ καὶ ὁ καλὸς Ξενοφῶν ἐν Ἀπομνημονεύμασι τὴν
 διὰ χιόνος πόσιν. Χάρης δ' ὁ Μυτιληναῖος ἐν ταῖς 25
 περὶ Ἀλέξανδρον ἱστορίαις καὶ ὅπως δεῖ χιόνα διαφυ-
 λάττεσθαι εἴρηκε, διηγούμενος περὶ τῆς πολιορκίας
 τῆς ἐν Ἰνδοῖς πόλεως Πέτρας, ὁρύξαι φάσκων τὸν
 Ἀλέξανδρον ὁρύγματα τριάκοντα συχνά, ἃ πληρώ-
 σαντα χιόνος παρεμβалеῖν θρυγὸς κλάδους. οὕτω γὰρ 30
 παραμενεῖν πλείω χρόνον τὴν χιόνα.

98. Ὅτι δὲ καὶ τὸν οἶνον ἔψυχον ὑπὲρ τοῦ ψυχρό-
τερον αὐτὸν πίνειν Στράτις φησὶν ἐν Ψυχασταῖς

οἶνον γὰρ πιεῖν d b

οὐδ' ἂν εἷς δέξαιτο θερμόν, ἀλλὰ πᾶν τοῦναντίον
5 ψυχόμενον ἐν τῷ φρέατι καὶ χιόνι μεμιγμένον.
καὶ ὁ Λύσιππος ἐν Βάκχαις

Ἑρμῶν, τί ἔστι; πῶς ἔχομεν; B. τί δ' ἄλλο γ' ἢ
ὁ πατήρ ἄνωθεν ἐς τὸ φρέαρ, ἐμοὶ δοκεῖν,
ὥσπερ τὸν οἶνον τοῦ θεοῦς καθεικέναι.

10 Δίφιλος δ' ἐν Μνηματίῳ φησί· ψῦξον τὸν οἶνον, Δω-
ρί. Πρωταγορίδης δ' ἐν δευτέρῳ τῶν κωμικῶν ἱστο-
ριῶν τὸν Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως κατὰ τὸν ποταμὸν e
διηγούμενος πλοῦν λέγει τι καὶ περὶ ἐπιτεχνήσεως
ψυχρῶν ὑδάτων ἐν τούτοις· τὴν γὰρ ἡμέραν ἀνηλιά-
15 ζοντες αὐτὸ τῆς νυκτὸς ἀπηθοῦντες τὸ παχύτατον τὸ
λοιπὸν ἐξαιθριάζουσιν ἐν ὑδρίαις κεραμέαις ἐπὶ τῶν
μετεωροτάτων μερῶν τῆς οἰκήσεως, δι' ὅλης τε τῆς
νυκτὸς δύο παῖδες ὕδατι τὰ τεύχη καταρραίνουσιν.
ὄρθρου δὲ καθαιροῦντες καὶ τὴν ὑποστάθμην πάλιν
20 ὑποσπῶντες λεπτὸν τε ποιοῦντες αὐτὸ καὶ πρὸς ὑγί-
ειαν οἶον ἄριστον, ἐν ἀχύροις τιθέασι τὰς ὑδρίας, εἰδ' f
οὕτως χρῶνται, χιόνος οὐδ' ἡντινοῦν χρεῖαν ἔχοντες.
λακκαίου δὲ ὕδατος μνημονεύει Ἀναξίλας ἐν Ἀύλητῇ
οὕτως

25 ὕδατός τε λακκαίου B. παρ' ἐμοῦ τουτί γέ σοι
νόμιξ' ὑπάρχειν.

καὶ πάλιν

125

ἴσως τὸ λακκαῖον γ' ὕδωρ ἀπόλωλέ σοι
Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Γελῶς καὶ τοῦ λάκκου αὐτοῦ,
30 ὥσπερ ἡμεῖς λέγομεν, μνημονεύει ἐν Ἀπολιπούσῃ οὐ-
τως

ἀγωνιῶσα τόν τε τοῦ λάκκου κάδον

λύσασα καὶ τὸν τοῦ φρέατος, εὐτρεπεῖς
τὰς ἱμονιάς πεποίηκα.

99. Τούτων ὁ Μυρτίλος ἀκούσας ἔφη, ἐγὼ δ' ὦν
φιλοτάριχος, ὃ ἑταῖροι, χιόνος πιεῖν βούλομαι, κατὰ
Σιμωνίδην. καὶ ὁ Οὐλπιανός, κεῖται μὲν ὁ φιλοτάρι- 5
χος, ἔφη, παρ' Ἀντιφάνει ἐν Ὀμφάλλῃ οὕτως
οὐ φιλοτάριχος οὐδαμῶς εἰμ' ὃ κόρη.

Ἄλεξις δ' ἐν Γυναικοκρατίᾳ καὶ ζωμοτάριχόν τινα κέ-
κληκεν ἐν τούτοις

ὁ δὲ Κίλιξ ὅδ' Ἰπποκλῆς, 10

ὁ ζωμοτάριχος ὑποκριτής.

τὸ δὲ κατὰ Σιμωνίδην τί ἐστὶν οὐκ οἶδα. οὐ γὰρ μέ-
λει σοι, ἔφη ὁ Μυρτίλος, ἱστορίας, ὃ γάστρων. κνισο-
λοιχὸς γάρ τις εἶ καὶ κατὰ τὸν Σάμιον ποιητὴν Ἄσιον
c τὸν παλαιὸν ἐκέκνον καὶ κνισοκόλαξ. Καλλίστρατος ἐν 15
ἐβδόμῳ Συμμίκτων φησὶν ὡς ἐστιώμενος παρὰ τισὶ
Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς κραταιοῦ καύματος ὥρα καὶ τῶν
οἰνοχόων τοῖς ἄλλοις μισγόντων εἰς τὸ ποτὸν χιόνος,
αὐτῷ δὲ οὐ, ἀπεσχεδίασε τόδε τὸ ἐπίγραμμα

τῇ ῥά ποτ' Οὐλύμποιο περὶ πλευρὰς ἐκάλυψεν 20

ὄξυς ἀπὸ Θρήκης ὀρνύμενος βορέης,

ἀνδρῶν δ' ἀχλαίνων ἔδακε φρένας, αὐτὰρ ἐθάφθη

d ζωὴ Πιερίην γῆν ἐπιεσσαμένη,

ἐν τις ἐμοὶ καὶ τῆς χεέτω μέρος. οὐ γὰρ ἔοικεν

θερμὴν βαστάζειν ἀνδρὶ φίλῳ πρόποσιν. 25

πιόντος οὖν αὐτοῦ πάλιν ἐξήτει ὁ Οὐλπιανὸς ποῦ κεῖ-
ται ὁ κνισολοιχὸς καὶ τίνα ἐστὶ τὰ τοῦ Ἀσίου ἔπη τὰ
περὶ τοῦ κνισοκόλακος. τὰ μὲν οὖν τοῦ Ἀσίου, ἔφη
ὁ Μυρτίλος, ἔπη ταῦτ' ἐστὶ

χωλὸς στιγματίης πολυγῆραος ἴσος ἀλήτη 30

ἦλθεν ὁ κνισοκόλαξ, εὖτε Μέλῃς ἐγάμει,

ἄκλητος ζωμοῦ κεχρημένος· ἐν δὲ μέσοισιν

ἥρως εἰστήκει βορβόρου ἕξαναδύς.

ὁ δὲ κνισολοιχὸς ἔστι παρὰ μὲν Σωφίλῳ ἐν Φιλάρχῳ
οὕτως

ὁψοφάγος εἶ καὶ κνισολοιχός,

5 ἐν δὲ τοῖς ἐπιγραφομένοις Συντρέχουσι κνισολοιχίαν
εἴρηκεν ἐν τούτοις

ὁ πορνοβοσκὸς γάρ μ' ὑπὸ κνισολοιχίας

χορδὴν τιν' αἵματῖτιν αὐτῷ σκευάσαι

ἐκέλευσε ταυτηνί με.

10 τοῦ κνισολοιχοῦ δὲ καὶ Ἀντιφάνης μνημονεύει ἐν f
Βομβυλίῳ. ὅτι δ' ἔπινον καὶ γλυκὺν οἶνον μεταξὺ
ἑσθίωντες Ἀλεξίς φησιν ἐν Δρωπίδῃ

εἰσῆλθεν ἡ ταίρα φέρουσα τὸν γλυκὺν

ἐν ἀργυρῷ ποτηρίῳ πετάχνῳ τινὶ

15 ἀστειοτάτῳ τὴν ὄψιν, οὔτε τρυβλίῳ

οὔτε φιάλῃ· μετεῖχε δ' ἀμφοῖν τοῖν ῥυθμοῖν.

100. Ἐξῆς ἐπεισηνέχθη πλακοῦς ἐκ γάλακτος
ἰτρίων τε καὶ μέλιτος, ὃν Ῥωμαῖοι λίβον καλοῦσι. καὶ 126
ὁ Κύνουλκος ἔφη, ἐμπίπλασο Οὐλπιανὸν χθωροδλάφου
πατρίου, ὃς παρ' οὐδενὶ τῶν παλαιῶν μὰ τὴν Δήμη-
20 τρα γέγραπται, πλὴν εἰ μὴ ἄρα παρὰ τοῖς τὰ φοινικι-
κὰ συγγεγραφόσι, Σανχωνιαῖθωνι καὶ Μωϋσῇ τοῖς σοῖς
πολίταις. καὶ ὁ Οὐλπιανός, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν, ἔφη, ὧς κυ-
νάμνιαι, μελιπήκτων ἄλλης, ἡδέως δ' ἂν χόνδρου φά-
25 γοιμι τῶν ὀστρακίδων ἢ τῶν κοκκάλων ἀφθόνης ἔχον-
τος. καὶ κομισθέντος, δότε, ἔφη, μυστίλῃν· οὐ γὰρ ἂν
εἴποιμι μύστρον, παρ' οὐδενὶ τῶν πρὸ ἡμῶν εἰρημέ-
νον. ἐπιλήσμων εἶ, ἔφη, ὧς θαυμάσιε, ὁ Αἰμιλιανός. b
οὐ σὺ μέντοι τὸν Κολοφώνιον Νίκανδρον αἰεὶ τεθαύ-
30 μακας τὸν ἐποποιὸν ὥς φιλάρχαιον καὶ πολυμαθῆ;
καὶ ὥς τὸ πέπερι ὀνομάσαντα παρέθου; οὗτος τοίνυν
αὐτὸς ἐν τῷ προτέρῳ τῶν Γεωργικῶν ἐμφανίζων τὴν

τοῦ χόνδρου χοῆσιν καὶ μύστρον ὠνόμασε διὰ τούτων
 ἀλλ' ὁπότε ἢ ἐρίφοιο νεοσφάγος ἢ καὶ ἄρνος
 ἢ αὐτοῦ ὄρνιθος ἐφοπλίζηται ἐδωδήν,
 χίδρα μὲν ἐκτρίψειας, ὑποστρώσας δ' ἐνὶ κοίλοις
 ἄγγεσιν, εὐώδει δὲ μιγῇ ἅμα φῦρσον ἐλαίῳ. 5
 ζωμὸν δὲ βρομέοντα καταντλᾶς . . .
 . . . πνίγε δὲ πῶμα
 ἀμφιβαλὼν· φωκτὸν γὰρ ἀνοιδαίνει βαρὺ κρε-
 μνον.
 ἡρέμα δὲ χλιάον κοίλοις ἐξαίνυσσο μύστροις. 10
 διὰ τούτων, ὧς θαυμασιώτατε, ὑπογράφει ὁ Νίκανδρος
 τὴν χρεῖαν τοῦ τε χόνδρου καὶ τῆς ἐπιτισμένης κριθῆς,
 ἐπιχεῖν κελεύων ἄρνος ἢ ἐρίφου ζωμὸν ἢ ὄρνιθος. τὰ
 μὲν οὖν χίδρα, φησὶν, ἐκτριψον μὲν ἐν θυῖα, μίξας δ'
 ἔλαιον αὐτοῖς ἀναφύρασον ἥνικ' ἂν ἔψηται. τὸν ἐκ τῆς 15
 τοιαύτης σκευῆς ἀναβρομοῦντα ζωμὸν πυκνότερον τῇ
 ζωμηρύσει καταμίγνυε, μηδ' ἕτερον ἐπερχέων ἀλλ'
 αὐτὸν ἐπ' αὐτοῦ ἀρνούμενος, πρὸς τὸ μηδὲν ὑπερξέσαι
 τοῦ πιμελεστέρου. διὸ καὶ φησι, κατὰπνιγε τὸ ὑπερ-
 ξέον ἐπιθεῖς πῶμα· τὸ γὰρ κρεῖμμον οὕτω φωκτὸν γι- 20
 νόμενον διοιδεῖ. τελευταῖον δὲ πρῶως χλιαρὸν γενό-
 μενον κοίλοις προσφέρει τοῖς μύστροις. ἀλλὰ μὴν καὶ
 Ἰππόλοχος ὁ Μακεδὼν ἐν τῇ πρὸς Λυγκέα ἐπιστολῇ,
 ἐδὶ ἣς ἐμφανίζει μακεδονικόν τι δεῖπνον πολυτελείᾳ 25
 τὰ πάντα πανταχοῦ γενόμενα ὑπερβάλλον, μνημονεύει
 ὡς ἐκάστῳ τῶν δειπνούντων δοθέντων μύστρων χρυ-
 σῶν. ἐπεὶ δὲ φιλάρχαιος εἶναι θέλεις καὶ οὐδὲν φῆς
 φθέγγασθαι ὃ μὴ τῆς ἀττικῆς ἐστὶ φωνῆς, ὧς φίλτατε,
 τί ἐστιν ὃ λέγει Νικοφῶν ὁ τῆς ἀρχαίας κωμωδίας
 ποιητῆς ἐν τοῖς Χειρογράφτοισιν; ἐγὼ γὰρ καὶ τοῦτον 30
 εὐρίσκω μνημονεύοντα τῶν μύστρων ὅταν λέγη
 μεμβραδοπώλαις, ἀχραδοπώλαις,

ἰσχαδοπώλαις, διφθεροπώλαις,
 ἄλφιτοπώλαις, μυστριοπώλαις,
 βιβλιοπώλαις, κοσκινοπώλαις,
 ἐγκριδοπώλαις, σπερματοπώλαις.

f

5 τίνες γὰρ ἂν εἶεν οἱ μυστριοπῶλαι ἢ οἱ τὰ μύστρα πω-
 λοῦντες; μαθὼν οὖν ἐκ τούτων, ὃ καλέ μου Συραττι-
 κέ, τὴν τοῦ μύστρου χρῆσιν ἐμποροῦ τοῦ χόνδρου, ἵνα
 μὴ λέγῃς ἄκικυς εἰμὶ καὶ ὀλιγοδρανέω.

101. τεθαύμακα δὲ καὶ πῶς οὐκ ἐξήτησας, ὁ δὲ
 10 χόνδρος πόθεν; μεγαρόθεν ἢ θετταλικός; ὅθεν καὶ 127
 Μυρτίλος ἐστίν. καὶ ὁ Οὐλπιανός, παύομαι, ἔφη,
 ἐσθίων, ἕως ἄν με διδάξῃς παρὰ τίσιν εἴρηνται οὗτοι
 οἱ χόνδροι. καὶ ὁ Αἰμιλιανός ἔφη, ἀλλ' οὐ φθονήσω
 σοι. ὁρῶν γὰρ λαμπροτάτην δειπνου παρασκευὴν βού-
 15 λομαί σε δίκην ἀλεκτρούονος ἐμπορηθέντα τοῦ χόνδρου
 κορύξασθαι καὶ διδάσκειν ἡμᾶς περὶ ὧν μέλλομεν
 ἐδεσμάτων μεταλαμβάνειν. καὶ ὃς δυσχεράνας ἔφη,
 πόθεν σοι καὶ τὰ ἐδέσματα; μὴ γὰρ ἀναπαύσασθαι
 ἐστὶ ζητοῦντα ἀεὶ τι πρὸς τοὺς ὀψιμαθεῖς τούτους σο- b
 20 φιστάς. ἀλλὰ μὴν, ἔφη, καὶ περὶ τούτου σοι τὸν λό-
 γον, ὁ Αἰμιλιανός, ἀποδώσω. λέξω δὲ πρῶτον περὶ τοῦ
 χόνδρου Ἀντιφάνους παρατιθέμενος ἐξ Ἀντείας τάδε

ἐν ταῖς σπυρίσι δὲ τί ποτ' ἔνεστι, φίλτατε;

B. ἐν ταῖς τρισὶν μὲν χόνδρος ἀγαθὸς μεγαρικός.

25 A. οὐ θετταλικὸν τὸν χρηστὸν εἶναί φασι δέ;

B. . . . τῆς δὲ Φοινίκης . . .

σεμίδαλις, ἐκ πολλῆς σφόδρ' ἐξηττημένη.

τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο δρᾶμα φέρεται καὶ ὥς Ἀλέξιδος ἐν c
 ὀλίγοις σφόδρα διαλλάττον. ἐν δὲ Πονήρᾳ πάλιν ὁ
 30 Ἀλέξις

καὶ χόνδρος ἔνδον ἐστὶ θετταλικὸς πολὺς.

χόνδρον δὲ εἶρηκε τὸ ῥόφημα Ἀριστοφάνης ἐν Δαιτα-
λεῦσιν οὕτως

ἢ χόνδρον ἔψων εἴτα μυῖαν ἐμβαλὼν
ἐδίδου ῥοφεῖν ἄν.

καὶ σεμιδάλεως δὲ μέμνηται, καὶ εἰ μὴ τὰ μαρτύρια 5
κρατῶ, Στράττις ἐν Ἀνθρωπορραϊστῇ καὶ Ἀλεξίς ἐν
d Ἰσοστασίῳ. τὴν γενικὴν δὲ σεμιδάλιδος εἶρηκεν ὁ
Στράττις ἐν τῷ αὐτῷ δράματι οὕτω τῶν δὲ διδύμων
ἐκγόνων σεμιδάλιδος. τὰ δὲ ἐδέσματα ὠνόμασεν Ἀν-
τιφάνης ἐν Διδύμοις οὕτωςί 10

ἀπέλαυσα πολλῶν καὶ καλῶν ἐδεσμάτων,
πιῶν τε προπόσεις τρεῖς ἴσως ἢ τέτταρας
ἐστρηνίων πως, καταβεβρωκὼς σιτία
ἴσως ἐλεφάντων τεττάρων.

ἐχέτω τέλος καὶ ἦδε ἡ βίβλος ἐπὶ τοῖς λόγοις τοῖς περὶ 15
e τῶν ἐδεσμάτων ἔχουσα τὴν καταστροφὴν. ἀρχὴν γὰρ
τοῦ δείπνου ἀπὸ τῶν ἐξῆς ποιησόμεθα. οὐ πρότερόν
γε, ὡς Ἀθήναιε, πρὶν ἡμῖν διελθεῖν καὶ τὸ τοῦ Ἱππο-
λόχου τὸ μακεδονικὸν συμπόσιον. ἀλλ' εἰ τοῦτό σοι
φίλον, ὡς Τιμόκρατες, οὕτω παρασκευαζώμεθα. 20

Δ

- 128 1. Ἱππόλοχος ὁ Μακεδών, ἑταῖρε Τιμόκρατες, τοῖς
χρονοῖς μὲν γέγονε κατὰ Λυγκέα καὶ Δοῦριν τοὺς Σα-
μίους, Θεοφράστου δὲ τοῦ Ἐρεσίου μαθητάς, συνθή-
κας δ' εἶχε τὰντας πρὸς τὸν Λυγκέα, ὥς ἐκ τῶν αὐτοῦ
μαθεῖν ἔστιν ἐπιστολῶν, πάντως αὐτῷ δηλοῦν εἴ τιτι 25

συμπεριενεχθείη δείπνῳ πολυτελεῖ, τὰ ὅμοια καὶ κεί-
 νου ἀντιπροπίνοντος αὐτῷ. ἑκατέρων οὖν σῶζονται
 δειπνητικάί τινες ἐπιστολαί· *Λυγκέως* μὲν τὸ *Λαμίας*, b
 τῆς Ἀττικῆς ἀνλητρίδος, ἐμφανίζοντος δεῖπνον Ἀθή-
 νησι γενόμενον *Δημητρίῳ* τῷ βασιλεῖ, ἐπὶ κλην δὲ *Πο-*
λιορκτηῇ· ἐρωμένη δ' ἦν ἡ *Λάμια* τοῦ *Δημητρίου*·
 τοῦ δ' Ἱππολόχου τοὺς *Καράνου* τοῦ *Μακεδόνο*ς ἐμ-
 φανίζοντος γάμους. καὶ ἄλλαις δὲ περιετύχομεν τοῦ
Λυγκέως ἐπιστολαῖς πρὸς τὸν αὐτὸν γεγραμμέναις
 10 Ἱππόλοχον δηλοῦσαις τό τε Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως
 δεῖπνον, Ἀφροδίσια ἐπιτελοῦντος Ἀθήνησι, καὶ τὸ
 Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως. δῶσομεν δέ σοι ἡμεῖς καὶ
 αὐτὰς τὰς ἐπιστολάς. ἐπεὶ δὲ ἡ τοῦ Ἱππολόχου σπα- c
 νίως εὐρίσκεται, ἐπιδραμοῦμαί σοι τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμ-
 15 μένα διατριβῆς ἔνεκα νῦν καὶ ψυχαγωγίας.

2. Ἐν Μακεδονίᾳ, ὡς ἔφην, τοῦ *Καράνου* γάμους
 ἐστιῶντος οἱ μὲν συγκεκλημένοι ἄνδρες ἦσαν εἴκοσιν·
 οἷς καὶ κατακλιθεῖσιν εὐθέως ἐδόθησαν φιάλαι ἀργυ-
 ραῖ ἑκάστῳ μία δωρεάν· προεστεφανώκει δὲ καὶ ἑκα-
 20 στον πρὶν εἰσελθεῖν στλεγγίδι χρυσῇ, πέντε χρυσῶν
 ἑκάστη δ' ἦν τὸ τίμημα. ἐπεὶ δ' ἐξέπιον τὰς φιάλας, d
 ἐν χαλκῷ πίνακι τῶν Κορινθίων κατασκευασμάτων
 ἄρτος ἑκάστῳ ἰσόπλατος ἐδόθη ὄρνεις τε καὶ νῆσσαι,
 προσέτι δὲ καὶ φάτται καὶ χῆν καὶ τοιαύτη τις ἄλλη
 25 ἀφθονία σεσωρευμένη, καὶ ἕκαστος λαβὼν [σὺν] αὐτῷ
 πίνακι τοῖς κατόπιν διεδίδου παισίν. ἄλλα δ' ἐσθίειν
 περιεφέρετο πολλὰ καὶ ποικίλα. καὶ μετὰ ταῦτα ἀργυ-
 ροὺς πίναξ ἕτερος, ἐφ' ᾧ πάλιν ἄρτος μέγας καὶ χῆνες
 καὶ λαγωοὶ καὶ ἔριφοι, καὶ ἕτεροι ἄρτοι πεπονημένοι
 30 καὶ περιστεραὶ καὶ τρυγόνες πέρδικές τε καὶ ὅσον ἄλλο
 πτηνῶν πλῆθος ἦν. ἐπεδώκαμεν οὖν (φησί) καὶ ταῦ- e
 τα τοῖς δούλοις, καὶ ὡς ἄδην εἴχομεν βρώσεως, ἐχερ-

νιψάμεθα. καὶ στέφανοι εἰσηνέχθησαν πολλοὶ παντο-
 दापῶν ἀνθρώπων, ἐπὶ πᾶσι τε χρυσαῖ στλεγγίδες ὀλκήν
 129 ἶσαι τῷ πρῶτῳ στεφάνῳ. ἐπὶ δὲ τούτοις εἰπὼν ὁ Ἰπ-
 πόλοχος ὡς Πρωτέας, ἀπόγονος ἐκείνου Πρωτέου, Λα-
 νίκης υἱοῦ, ἣτις ἐγερόνει τροφὸς Ἀλεξάνδρου τοῦ βα- 5
 σιλέως, ἐπὶ πλεῖστον ἦν πολυπότης, ὡς καὶ ὁ πάππος
 αὐτοῦ Πρωτέας ὁ συγγενόμενος Ἀλεξάνδρῳ, καὶ ὅτι
 πᾶσι προῦπιεν, ἐξῆς γράφει καὶ ταῦτα

3. Ἦδη δὲ ἡμῶν ἡδέως ἀπηλλοτριωμένων τοῦ
 σωφρονεῖν ἐπεισβάλλουσιν αὐλητρίδες καὶ μουσουρ- 10
 γοὶ καὶ σαμβυκίστριαί τινες Ῥόδιαι, ἐμοὶ μὲν γυμναὶ
 δοκῶ, πλὴν ἔλεγρόν τινες αὐτὰς ἔχειν χιτῶνας· ἀπαρ-
 ξάμεναί τε ἀπῆλθον. καὶ ἐπεισῆλθον ἄλλαι φέρουσai
 b ληκύθους μύρου ἐκάστη δύο συνδεδεμένας ἱμάντι χρυ-
 σῷ, τὴν μὲν ἀργυρᾶν τὴν δὲ χρυσῇν, κοτυλιαίας, καὶ 15
 ἐκάστῳ προσέδωκαν. ἔπειτ' εἰσφέρεται πλοῦτος ἀντὶ
 δείπνου, πίναξ ἀργυροῦς ἐπὶ πάχος οὐκ ὀλίγον περὶ-
 χρυσος, ὅσος δέξασθαι μέγεθος χοίρου τινὸς ὀπτοῦ καὶ
 σφόδρα μεγάλου, ὃς ὕπτιος ἐπέκειτο τὴν γαστέρα δει-
 κνὺς ἄνω πλήρη οὖσαν πολλῶν ἀγαθῶν· ἦσαν γὰρ ἐν 20
 αὐτῷ συνωπτημέναι κίχλαι καὶ μῆτραι καὶ συκαλλί-
 c δων πλῆθος ἄπειρον καὶ ῥῶν ἐπικεχυμένοι λέκιθοι
 καὶ ὄστρεα καὶ κτένες, ἃ καὶ ἐκάστῳ πεπυρωμένα αὐ-
 τοῖς πίναξιν ἐδόθη. μετὰ δὲ ταῦτα πιόντες ἐλάβομεν
 ἕκαστος ἔριφον ζέοντα, ἐφ' ἑτέρῳ πάλιν πίνακι τοι- 25
 οῦτῳ, σὺν μύστροις χρυσοῖς. ὁρῶν οὖν τὴν δυσχω-
 ρίαν ὁ Κάρανος κελεύει σπυρίδας ἡμῖν καὶ ἀρτοφόρα
 διὰ ἱμάντων ἐλεφαντίνων πεπλεγμένα δοθῆναι, ἐφ'
 οἷς ἡσθέντες ἀνεκροταλίσσαμεν τὸν νυμφίον, ὡς καὶ
 τῶν δοθέντων ἡμῖν ἀνασεσωσμένων. ἔπειτα στέφανοι 30
 πάλιν καὶ διλήκυθον μύρου χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν
 d ἰσόσταθμον τοῖς προτέροις. ἡσυχίας δὲ γενομένης

ἐπεισβάλλουσιν ἡμῖν οἱ κὰν τοῖς χύτροις τοῖς Ἀθήνησι
 λειτουργήσαντες. μεθ' οὓς εἰσῆλθον ἰθύφαλλοι καὶ
 σκληροπαῖκται, καὶ τινες καὶ θαυματουργοὶ γυναικες,
 εἰς ξίφη κυβιστῶσαι καὶ πῦρ ἐκ τοῦ στόματος ἐκριπί-
 5 ζουσαι γυμναί.'

4. Ἐπεὶ δὲ καὶ τούτων ἀπηλλάγημεν, ἐκλαμβά-
 νει πάλιν ἡμᾶς θερμός τις καὶ ξωρότερος πότος, οἴνων
 ὄντων ἡμῖν θασίων καὶ μενδαίων καὶ λεσβίων, χρυ-
 σίδων πάννυ μεγάλων ἐκάστῳ προσενεχθεισῶν. καὶ
 10 μετὰ τὸν πότον ὑελοῦς πῖναξ δίπηχὺς που τὴν διάμε-
 τρον ἐν θήκῃ κατακείμενος ἀργυρᾷ πλήρης ἰχθύων e
 ὀπτῶν πάντα γένη συνηθροισμένων, ἅπασί τε προσ-
 εδόθη καὶ ἀργυροῦν ἀρτοφόρον ἄρτων καππαδοκίων.
 ὧν τὰ μὲν ἐφάγομεν, τὰ δὲ τοῖς θεράπουσιν ἐπεδώκα-
 15 μεν. καὶ νιψάμενοι τὰς χεῖρας ἐστεφανούμεθα, καὶ
 πάλιν στλεγγίδας ἐλάβομεν χρυσᾶς διπλασίους τῶν
 πρότερον καὶ ἄλλο διλήκνυθον μύρου. ἡσυχίας δὲ γε-
 νομένης ἐξαλλόμενος τῆς κλίνης ὁ Πρωτέας αἰτεῖ σκύ-
 φον χοαῖον, καὶ πληρώσας οἴνου θασίου ὀλίγον τ' f
 20 ἐπιρράνας ὕδατος ἐξέπιεν ἐπειπῶν

ὁ πλεῖστα πίνων πλεῖστα κεῦφρανθήσεται.
 καὶ ὁ Κάρανος ἔφη, ἐπεὶ πρῶτος ἔπιες, ἔχε πρῶτος καὶ
 τὸν σκύφον δῶρον· τοῦτο δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ὅσοι ἂν
 πίωσιν ἔσται γέρας. ἐφ' οἷς λεχθεῖσιν 'οἱ δ' ἐννέα
 25 πάντες ἀνέστην' ἀρπάζοντες ἄλλος ἄλλον φθάνοντες.
 εἷς δὲ τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν ἄθλιος οὐ δυνάμενος
 πιεῖν ἀνακαθίσας ἔκλαιεν, ἄσκυφος γενόμενος, καὶ ὁ
 Κάρανος αὐτῷ χαρίζεται κενὸν τὸ ἔκπωμα. ἐπὶ τού- 130
 τοις χορὸς εἰσῆλθεν ἀνθρώπων ἑκατὸν ἐμμελῶς ᾄδόν-
 30 των γαμικὸν ὕμνον, μεθ' οὓς ὀρχηστρίδες διεσκευα-
 σμέναι τρόπον Νηρηίδων, αἱ δὲ Νυμφῶν.'

5. Τοῦ πότου δὲ προϊόντος καὶ τῆς ὥρας ὑπο-

σκιαζούσης ἀναπεταννύουσι τὸν οἶκον, ἐν ᾧ κύκλω
 ὁθόναις διέλληπτο πάντα λευκαῖς, καὶ ἀναπετασθει-
 σῶν δᾶδες ἐφάνησαν λάθρα κατὰ μηχανὰς σχασθέν-
 των τῶν φραγμάτων καὶ ἔρωτες καὶ ἀρτέμιδες καὶ
 πᾶνες καὶ ἔρμαϊ καὶ τοιαῦτα πολλὰ εἶδωλα, ἀργυροῖς 5
 δαδουχοῦντα λαμπτήρσι. θαυμαζόντων δ' ἡμῶν τὴν
 τεχνιτείαν ἐρυμάνθιοι τῷ ὄντι σύαγροι κατὰ πινάκων
 b τετραγώνων χρυσομίτρων σιβύναις ἀργυραῖς διαπε-
 περονημένοι περιεφέροντο ἐκάστῳ. καὶ τὸ θαυμάσιον
 ὅτι παρειμένοι καὶ καρηβαροῦντες ὑπὸ τῆς μέθης, 10
 ὁπότε τι τῶν ἀγομένων θεασαίμεθα, πάντες ἐξενή-
 φομεν, ὁρθοὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀνιστάμενοι. ἐναττον
 οὖν οἱ παῖδες εἰς τὰς εὐτυχεῖς σφυρίδας, ἕως ἐσάλπισε
 τὸ εἰωθὸς τοῦ τελευταίου δείπνου σημεῖον· οὕτω γὰρ
 τὸ μακεδονικὸν οἶσθα ἔθος ἐν ταῖς πολυανθρώποις 15
 c εὐωχίαις γινόμενον. καὶ ὁ Κάρανος ἄρξας πότου μι-
 κροῖς ἐκπώμασι περισοβεῖν ἐκέλευε τοῖς παισίν. ἐπί-
 νομεν οὖν εὐμαρῶς, ὥσπερ ἀντίδοτον ἐκ τῆς προτέ-
 ρας ἀκρατοποσίας λαμβάνοντες. ἐν τούτῳ δὲ ὁ γέλω-
 τοποιὸς εἰσῆλθε Μανδρογένης, ἐκείνου Στράτωνος 20
 τοῦ Ἀττικοῦ, ὥς φασιν, ἀπόγονος, καὶ πολλοὺς κατ-
 ἔρρηξεν ἡμῶν γέλωτας· καὶ μετὰ ταῦτα ὠρχεῖτο
 μετὰ τῆς γυναικὸς ἔτη ἤδη οὔσης ὑπὲρ τὰ ὀγδοήκοντα.
 καὶ τελευταῖαι ἐπεισῆλθον ἐπιδορπῖαι τράπεζαι, τρα-
 γήματά τ' ἐν πλεκτοῖς ἐλεφαντίνοις ἐπεδόθη πᾶσι καὶ 25
 πλακούντων ἕκαστα γένη, κρητικῶν καὶ τῶν σῶν,
 d ἑταῖρε Λυγκεῦ, σαμιακῶν καὶ ἀττικῶν αὐταῖς ταῖς
 ἰδίαις τῶν πεμμάτων θήκαις. μετὰ δὲ ταῦτ' ἕξανα-
 στάντες ἀπηλλαττόμεθα νήφοντες νῆ τοὺς θεοὺς διὰ
 τὸν φόβον τοῦ πλούτου ὃν ἐλάβομεν. σὺ δὲ [μόνον] 30
 ἐν Ἀθήναις μένων εὐδαιμονίζεις τὰς Θεοφράστου θέ-
 σεις ἀκούων, θύμα καὶ εὖζωμα καὶ τοὺς καλοὺς

ἐσθίων στρεπτοὺς λήναια καὶ χύτρος θεωρῶν, ἡμεῖς
δ' ἐκ τοῦ Καρανίου δείπνου πλοῦτον ἀντὶ μερίδων
εὐωχηθέντες νῦν ζητοῦμεν οἱ μὲν οἰκίας οἱ δὲ ἀγροῦς
οἱ δὲ ἀνδράποδ' ὠνήσασθαι.

- 5 6. Εἰς ταῦτ', ὃ ἑταῖρε Τιμόκρατες, ἀποβλέπων e
τίνι συγκοῖναι ἔχεις τῶν Ἑλληνικῶν δείπνων τὸ προ-
κείμενον τοῦτο συμπόσιον; ὁπότε καὶ Ἀντιφάνης ὁ
κωμωδιοποιὸς ἐν Οἰνομάῳ ἢ Πέλοπι διαπαίζων ἔφη
τί δ' ἂν Ἕλληνες μικροτράπεζοι,
10 φυλλοτρῶγες δράσειαν; ὅπου
τέτταρα λήψει κρέα μικρ' ὀβολοῦ.
παρὰ δ' ἡμετέροις προγόνοισιν ὅλους
βοῦς ὥπτων, ὕς, ἐλάφους, ἄρνας.
τὸ τελευταῖον δ' ὁ μάγειρος ὅλον
15 τέρας ὀπτήσας, μεγάλῳ βασιλεῖ
θερμὴν παρέθηκε κάμηλον.

- ὁ Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσι καὶ αὐτὸς τῶν βαρ-
βάρων ἐμφανίζων τὴν μεγαλειότητά φησιν
εἶτ' ἐξένιζε, παρετίθει θ' ἡμῖν ὅλους
20 ἐκ κριβάνου βοῦς. B. καὶ τίς εἶδε πώποτε 131
βοῦς κριβανίτας; τῶν ἀλαξονευμάτων.
A. καὶ ναὶ μὰ Δί' ὄρνιν τριπλάσιον Κλεωνύμου
παρέθηκεν ἡμῖν, ὄνομα δ' ἦν αὐτῷ φέναξ.

- Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Πρωτεσιλάῳ διασύρων τὸ τῶν
25 Ἰφικράτους γάμων συμπόσιον, ὅτε ἤγετο τὴν Κότυος
τοῦ Θρακῶν βασιλέως θυγατέρα, φησί

7. Κὰν ταῦτα ποιῆς ὥσπερ φράξω,
λαμπροῖς δείπνοις δεξόμεθ' ὑμᾶς,
οὐδὲν ὁμοίοις τοῖς Ἰφικράτους
30 τοῖς ἐν Θράκῃ· καίτοι φασὶν
βουβαύκαλα ταῦτα γενέσθαι.
κατὰ τὴν ἀγορὰν μὲν ὑπεστρωῖσθαι

στρώμαθ' ἄλουργῇ μέχρι τῆς ἄκρας·

δειπνεῖν δ' ἄνδρας βουτυροφάγας

αὐχμηροκόμας μυριοπληθεῖς·

τοὺς δὲ λέβητας χαλκοῦς εἶναι

μείζους λάκκων δωδεκακλίνων·

5

αὐτὸν δὲ Κότυν περιεξῶσθαι

ζωμόν τε φέρειν ἐν χοῖ χρυσῇ,

καὶ γευόμενον τῶν κρατήρων

πρότερον μεθύειν τῶν πινόντων.

αὐλεῖν δ' αὐτοῖς Ἀντιγενείδαν,

10

Ἀργᾶν δ' ἄδειν καὶ κιθαρίζειν

Κηφισόδοτον τὸν Ἀχαρνῆθεν·

μέλπειν δ' ὦδαῖς

τοτὲ μὲν Σπάρτην τὴν εὐρύχορον,

τοτὲ δ' αὖ Θήβας τὰς ἐπταπύλους,

15

τάς θ' ἁρμονίας μεταβάλλειν.

φερνάς τε λαβεῖν δύο μὲν ξανθῶν

ἵππων ἀγέλας αἰγῶν τ' ἀγέλην

χρυσοῦν τε σάκος φιάλην τε λεπαστήν,

χιόνος τε πρόχουν κέγχρων τε σιρόν

20

βολβῶν τε χύτραν δωδεκάπηχυν,

καὶ πουλυπόδων ἐπατόμβην.

ταῦτα μὲν οὕτως φασὶ ποιῆσαι

Κότυν ἐν Θράκῃ γάμον Ἰφικράτει.

τούτων δ' ἔσται πολὺ σεμνότερον

25

καὶ λαμπρότερον παρὰ δεσποσύνοις

τοῖς ἡμετέροις. τί γὰρ ἐκλείπει

δόμος ἡμέτερος; ποίων ἀγαθῶν;

οὐ σμύρνης [γὰρ] συρίας ὁδομαί

λιβάνου τε πνοαί; τερενοχρῶτες

30

μαζῶν ὄψεις ἄρτων ἀμύλων

πουλυποδείων χολίκων δημοῦ

φυσκῶν ζωμοῦ τεύτλων θρίων
 λεκίθου σκοροόδων ἀφύης σκόμβρων
 ἐνθρυμματίδων πτισάνης ἀθάρης
 5 κυάμων λαθύρων ὥχρων δολίχων
 μέλιτος τυροῦ χορίων πυρῶν
 καρύων χόνδρου;
 κάραβοι ὀπτοί, τευθίδες ὀπταί,
 κεστρεὺς ἐφθός, σηπίαι ἐφθαί,
 μύραιν' ἐφθή, κωβιοὶ ἐφθοί,
 10 θυννίδες ὀπταί, φυκίδες ἐφθαί,
 βάτραχοι πέρκαι
 συνόδοντες ὄνοι βατίδες ψῆτται
 γαλεὸς κόκκυξ θρίσσαι νάρκαι
 δίνης τεμάχη σχαδόνες βότρυνες
 15 σῦκα πλακοῦντες μῆλα κράνεια
 ῥόαι ἔρπυλλος μήκων ἀχράδες
 κνηῆκος ἐλαῖαι στέμφυλ' ἄμητες
 πράσα γήτειον κρόμμυα φυστὴ
 βολβοὶ καυλοὶ σίλφιον ὄξος
 20 μάραθ' ὥὰ φακῇ τέττιγες ὀποὶ
 κάρδαμα σήσαμα κήρυκες ἄλες
 πίνναι λεπάδες μύες ὄστρεια
 κτένες ὄρυκνες· καὶ πρὸς τούτοις
 ὀρنيθαρίων ἄφατον πλῆθος,
 25 νηττῶν φαττῶν· χῆνες στρουθοὶ
 κίχλαι κόρυδοι κίτται κύκνοι
 πελεκὰν κίγκλοι . . γέρανος θ',
 ἥ τουτουὶ τοῦ χάσκοντος
 διατειναμένη διὰ τοῦ πρωκτοῦ
 30 καὶ τῶν πλευρῶν
 διακόψειεν τὸ μέτωπον.
 οἴνοι δέ γέ σοι λευκὸς . .

γλυκὺς αὐθιγενὴς ἡδὺς καπνίας.

8. Λυγκεὺς δ' ἐν Κενταύρῳ διαπαίζων τὰ ἀττικά
δεῖπνά φησι

μάγειρ', ὁ θύων ἐστὶν ὁ δειπνίζων τέ με
Ῥόδιος, ἐγὼ δ' ὁ κεκλημένος Περίνθιος.

5

οὐδέτερος ἡμῶν ἡδεται τοῖς ἀττικοῖς
δείπνοις. B. ἀηδία γάρ ἐστιν ἀττική;

32 A. ὥσπερ ξενική. παρέθηκε πίνακα γὰρ μέγαν,
ἔχοντα μικροὺς πέντε πινακίσκους ἐν οἷ.

τούτων ὁ μὲν ἔχει σκόροδον, ὁ δ' ἔχινους δύο,

10

ὁ δὲ θρυμματίδα γλυκεῖαν, ὁ δὲ κόγχας δέκα,

ὁ δ' ἀντακαίου μικρόν. ἐν ὅσῳ δ' ἐσθίω,

ἕτερος ἐκεῖν', ἐν ὅσῳ δ' ἐκείνος, τοῦτ' ἐγὼ

ἡφάνισα. βούλομαι δέ γ', ὥ βέλτιστε σύ,

κἀκεῖνο καὶ τοῦτ', ἀλλ' ἀδύνατα βούλομαι.

15

οὔτε στόματα γὰρ οὔτε χεῖλη πέντ' ἔχω.

ὅψιν μὲν οὖν ἔχει τὰ τοιαῦτα ποικίλην,

ἀλλ' οὐδέν ἐστι τοῦτο πρὸς τὴν γαστέρα.

κατέπασα γὰρ τὸ χεῖλος, οὐκ ἐνέπλησα δέ.

τί οὖν; ἔχεις ὄστρεα; B. πολλά. A. πίνακά μοι

20

τούτων παραθήσεις αὐτὸν ἐφ' ἑαυτοῦ μέγαν.

ἔχεις ἔχινους; B. ἕτερος ἔσται σοι πίναξ.

αὐτὸς γὰρ αὐτὸν ἐπριάμην ὀκτὼ ὀβολῶν.

A. ὁψάριον αὐτὸ τοῦτο παραθήσεις μόνον,

ἵνα ταῦτά πάντες, μὴ τὸ μὲν ἐγὼ τὸ δ' ἕτερος.

25

Δρομέας δ' ὁ παράσιτος ἐρωτήσαντός τινος αὐτόν, ὥς
φησιν ὁ Δελφὸς Ἡγήσανδρος, πότερον ἐν ἄστει γίνε-

ται βελτίῳ δεῖπνῳ ἢ ἐν Χαλκίδι, τὸ προοίμιον, εἶπε,

τῶν ἐν Χαλκίδι δεῖπνων χαριέστερον εἶναι τῆς ἐν

ἄστει παρασκευῆς· τὸ πλῆθος τῶν ὀστρέων καὶ τὴν

30

ποικιλίαν προοίμιον εἰπὼν δεῖπνον.

9. Δίφιλος δ' ἐν Ἀπολιπούσῃ μάγειρόν τινα παρ-

άγων ποιεῖ τάδε λέγοντα

πόσοι τὸ πλῆθος εἰσιν οἱ κεκλημένοι

εἰς τοὺς γάμους, βέλτιστε, καὶ πότερ' Ἀττικοὶ δ

ἅπαντες ἢ καὶ τοῦμπορίου τινές; B. τί δαὶ

5 τοῦτ' ἔστι πρὸς σὲ τὸν μάγειρον; A. τῆς τέχνης

ἡγεμονία τίς ἐστὶν ταύτης, ὦ πάτερ,

τὸ τῶν ἐδομένων τὰ στόματα προειδέναι.

οἶον Ῥοδίους κέκληκας· εἰσιοῦσι δὸς

εὐθύς ἀπὸ θερμοῦ τὴν μεγάλην αὐτοῖς σπάσαι

10 ἀποξέσας σίλουρον ἢ λεβίαν, ἐφ' ᾧ

χαριεῖ πολὺ μᾶλλον ἢ μυρίνην προσεγγέας.

B. ἄστεϊον ὁ σιλουρισμός. A. ἂν Βυζαντίους,

ἀψινθίῳ σπόδησον ὅσα γ' ἂν παρατιθῆς,

κάθαλα ποιήσας πάντα κᾶσκοροδισμένα.

15 διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν παρ' αὐτοῖς ἰχθύων

πάντες βλιχανώδεις εἰσὶ καὶ μεστοὶ λάπης.

Μένανδρος δ' ἐν Τροφωνίῳ

ξένου τὸ δεῖπνόν ἐστὶν ὑποδοχῆς. B. τίνος;

ποδαποῦ; διαφέρει τῷ μαγείῳ τοῦτο γάρ·

20 οἶον τὰ νησιωτικὰ ταυτὶ ξενύδρια

ἐν προσφάτοις ἰχθυδίοις τεθραμμένα

καὶ παντοδαποῖς, τοῖς ἁλμίοις μὲν οὐ πάνυ f

ἁλίσκετ', ἀλλ' οὕτως παρέργως ἅπτεται·

τὰς δ' ὀνθυλεύσεις καὶ τὰ κεκαρυκευμένα

25 μᾶλλον προσεδέξατ'· Ἀρκαδικὸς τοῦναντίον

ἀθάλαττος ἐν τοῖς λοπαδίοις ἁλίσκεται·

Ἰωνικὸς πλούταξ, ὑποστάσεις ποιῶ,

κάνδαυλον, ὑποβινητιῶντα βρώματα.

10. Ἐχρῶντο γὰρ οἱ παλαιοὶ καὶ τοῖς εἰς ἀναστό-
30 μωσιν βρώμασιν, ὥπερ ταῖς ἁλμάσιν ἐλάαις, ἃς κο- 13

λυμβάδας καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Γήρᾳ φησὶν

ὦ πρεσβῦτα, πότερα φιλεῖς τὰς δρυπεπεῖς ἐταίρας,

ἢ τὰς ὑποπαρθένους ἀλμάδας ὥς ἐλάας
στιφράς;

Φιλήμων δ' ἐν Μετιόντι ἢ Ζωμίῳ

ἰχθὺς τί σοι

ἐφαίνεθ' ἐφθός; B. μικρὸς ἦν· ἀκήκοας;

5

ἄλμη τε λευκὴ καὶ παχεῖ' ὑπερβολῇ,

κοῦχ' ἰσχυρὸς προσῶξεν οὐδ' ἡδυσμάτων.

ἐβόων ἅπαντες ὥς ἀγαθὴν ἄλμην ποιεῖς.

ἦσθιον δὲ καὶ τέττιγας καὶ κερκώπας ἀναστομώσεως
χάριν. Ἀριστοφάνης Ἀναγύρω

10

πρὸς θεῶν, ἔραμαι τέττιγα φαγεῖν

καὶ κερκώπην θηρευσάμενη

καλάμῳ λεπτῷ.

ἔστι δ' ἡ κερκώπη ξῶν ὅμοιον τέττιγι καὶ τιγονίῳ, ὥς

Σπεύσιππος παρίστησιν ἐν τετάρτῳ Ὀμοίων. μνημο-

15

νεύει αὐτῶν Ἐπίλυκος ἐν Κωραλίσκῳ. Ἀλεξίς ἐν

Θράσωνί φησι

σοῦ δ' ἐγὼ λαλίστεραν

οὐπώποτ' εἶδον οὔτε κερκώπην, γύναι,

οὐ κίτταν, οὐ χελιδόν', οὐ . . .

20

οὐ τρυγόν', οὐ τέττιγα.

Νικόστρατος δ' ἐν Ἀβρα

πίναξ ὁ πρῶτος τῶν μεγάλων ἡγήσεται,

ἔχων ἐχίνον, ὠμοτάριχον, κάππαριν,

θρυμματίδα, τέμαχος, βολβὸν ἐν ὑποτρίμματι. 25

11. Ὅτι δ' ἦσθιον διὰ τὴν ἀναστόμωσιν καὶ τὰς

δι' ὄξους καὶ νάπνος γογγυλίδας σαφῶς παρίστησι

Νίκανδρος ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν λέγων οὕτως

γογγυλίδος δισσή γὰρ ἰδὲ ξαφάνοιο γενέθλη,

μακρὴ τε στιφρὴ τε, φαίνεται ἐν πρασιῇσιν. 30

καὶ τὰς μέν θ' αὔηνον ἀποπλύνας βορέησιν

προσφιλέας χειμῶνι καὶ οἴκουροῖσιν ἀεργοῖς·

θερμοῖς δ' ἰκμανθεῖσαι ἀναζώουσ' ὑδάτεσσιν.
 τμηγε δὲ γογγυλίδος ῥίζας καὶ ἀκαρφέα φλοιὸν
 ἦκα καθηράμενος λεπτοργέας, ἡελίῳ δὲ
 αὐήνας ἐπὶ τυτθόν, ὅτ' ἐν ξεστῷ ἀποβάπτων
 5 ὕδατι δριμεῖη πολέας ἐμβάπτισον ἄλμῃ,
 ἄλλοτε δ' αὖ λευκὸν γλεῦκος συστάμνισον ὅξει,
 ἴσον ἴσῳ, τὰς δ' ἐντὸς ἐπιστύψας ἀλλὴ κρύψαις.
 πολλάκι δ' ἄσταφίδας προχέαις τριπτῇρι λεήνας
 σπέρματά τ' ἐνδάκνοντα σινήπυος. εἰν ἐνὶ δὲ τρυῆ
 10 ὄξεος ἰκμάζουσα καὶ ὠμοτέρην ἐπὶ κόρσῃ
 ὠριον ἄλμαίην ἀνύσαι κεχροήσι δαίτης.

Δίφιλος δ' ἢ Σώσιππος ἐν' Απολιπούση

ἔστιν ἔνδον ὄξος ὀξύ σοι;

B. ὑπολαμβάνω, παιδάριον, ὅπὸν εἰλήφραμεν.

15 ἄριστα τούτοις πάντα πιέσω καὶ πυκνά.

ἢ φυλλὰς ἢ δριμεῖα περιοισθήσεται.

τῶν πρεσβυτέρων γὰρ ταῦτα τῶν ἡδυσμάτων
 ἀναστομοὶ τάχιστα τὰσθητήρια,

τό τε νωκαρῶδες καὶ κατημβλυμένον

20 ἐσκέδασε ἀποποίησεν ἡδέως φαγεῖν.

12. Ἄλεξις δ' ἐν Ταραντίνοις ἐν τοῖς συμποσίοις 1348

φησὶ τοὺς Ἀττικοὺς καὶ ὀρχεῖσθαι ὑποπιόντας

τοῦτο γὰρ νῦν ἔστι σοι

ἐν ταῖς Ἀθήναις ταῖς καλαῖς ἐπιχώριον.

25 ἅπαντες ὀρχοῦντ' εὐθύς, ἂν οἶνον μόνον

ὀσμὴν ἴδωσι. B. συμφορὰν λέγεις ἄκραν.

A. φαίης ἂν εἰς συμπόσιον εἰσελθὼν ἄφνω.

καὶ τοῖς μὲν ἀγενείοις ἴσως ἔπεστί τις

χάρις· ἀλλ' ἐπὰν δὴ τὸν γόητα Θεόδοτον

30 τὸν παραμασύντην εἰσίδω τὸν ἀνόσιον

βαυκιζόμενον τὰ λευκά τ' ἀναβάλλονθ' ἅμα,

ἥδιστ' ἂν ἀναπήξαιμ' ἐπὶ τοῦ ξύλου λαβῶν.

μήποτε δὲ καὶ Ἀντιφάνης ἐν Καρσί κατὰ τὸ ἄττικόν
ἔθος τῆς ὀρχήσεως κωμῶδει τινα τῶν σοφῶν ὥς παρὰ
δεῖπνον ὀρχούμενον λέγων οὕτως

οὐχ ὀρᾷς ὀρχούμενον

ταῖς χερσὶ τὸν βάκηλον; οὐδ' αἰσχύνεται

5

ὁ τὸν Ἡράκλειτον πᾶσιν ἐξηγούμενος,

ὁ τὴν Θεοδέκτου μόνος ἀνευρηκὼς τέχνην,

ὁ τὰ κεφάλαια συγγράφων Εὐριπίδῃ.

c

τούτοις οὐδ' ἀναρμόστως ἂν τις ἐπενέγκαι τὰ Ἐρίφω

τῷ κωμικῷ ἐν Αἰόλῳ εἰρημένα τάδε

10

λόγος γάρ ἐστ' ἀρχαῖος οὐ κακῶς ἔχων·

οἶνον λέγουσι τοὺς γέροντας, ὧ πάτερ,

πεῖθιν χορεύειν κοῦκ ἐθέλοντας.

Ἄλεξις δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἰσοστάσιόν φησιν

ἀπὸ συμβολῶν ἔπινον ὀρχεῖσθαι μόνον

15

βλέποντες, ἄλλο δ' οὐδέν, ὅψων ὀνόματα

καὶ σιτίων ἔχοντες, Ὅψων Κάραβος

καὶ Κωβιὸς Σεμίδαλις.

d

13. Ἀττικὸν δὲ δεῖπνον οὐκ ἀχαρίτως διαγράφει
Μάτρων ὁ παρωδός, ὅπερ διὰ τὸ σπάνιον οὐκ ἂν 20
ὀκνήσαιμι ὑμῖν, ἄνδρες φίλοι, ὁ Πλούταρχος ἔφη,
ἀπομνημονεῦσαι

δεῖπνα μοι ἔννεπε Μοῦσα πολύτροφα καὶ μάλα
πολλά,

ἃ Ξενοκλῆς ρήτωρ ἐν Ἀθήναις δεῖπνισεν ἡμᾶς· 25

ἦλθον γὰρ ἀκκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λιμός.

οὗ δὴ καλλίστους ἄρτους ἶδον ἠδὲ μεγίστους,

λευκοτέρους χιόνος, ἔσθιν δ' ἀμύλοισιν ὁμοίους,

τάων καὶ βορέης ἠράσσατο πεσσομενῶν. . .

αὐτὸς δὲ Ξενοκλῆς ἐπεπωλεῖτο στίχας ἀνδρῶν, 30

στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, σχεδόθεν δέ οἱ ἦν πα-

ράσιτος

Χαιρεφών, πεινῶντι λάρῳ ὄρνιθι εἰκώς,
 νήστῃς, ἄλλοτρίων εὖ εἰδὼς δειπνοσυνάων. f
 τῷ δὲ μάγειροι μὲν φόρεον πλησάν τε τραπέζας,
 οἷς ἐπιτέτραπται μέγας οὐρανὸς ὀπτανιάων,
 5 ἡμὲν ἐπισπεῦσαι δειπνου χρόνον ἡδ' ἀναμεῖναι.
 ἔνθ' ἄλλοι πάντες λαχάνοις ἐπὶ χεῖρας ἱάλλον·
 ἀλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, ἀλλ' ἥσθιον εἶδατα πάντα,
 βολβοὺς ἀσπάραγόν τε καὶ ὄστρεα μυελόεντα, 135
 ὠμοτάριχον ἑὼν χαίρειν, φοινίκιον ὄφον.
 10 αὐτὰρ ἐχίνους ῥῖψα καρηκομόωντας ἀκάνθαις·
 οἱ δὲ κυλινδόμενοι καναχὴν ἔχον ἐν ποσὶ παίδων
 ἐν καθαρχῷ, ὅτι κύματ' ἐπ' ἡϊόνος κλύζεσκεν·
 πολλὰς δ' ἐκ κεφαλῆς προθελύμνους εἵλκον
 ἀκάνθας.
 15 ἡ δὲ φαληρικὴ ἦλθ' ἀφύη, Τρίτωνος ἐταίρη,
 ἅντα παρειάων σχομένη θυπαρὰ κρήδεμνα . . .
 τοὺς δ' ὁ Κύκλωψ ἐφίλει . . . b
 καὶ ἐν οὖρεσιν ἐξεπεφύκει.
 πίνας ἦλθε φέρων κατὰ δώματα ἡχήμεντα,
 20 ἃς κατὰ φυκώτριχος πέτρης λευκὸν τρέφει ὕδωρ.
 ψῆττά τε χονδροφυῆς καὶ τρίγλη μιλτοπάροχος.
 τῇ δ' ἐγὼ ἐν πρώτοις ἐπέχον κρατερώνυχα χεῖρα,
 οὐδ' ἔφθην τρώσας μιν, ἄασε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων.
 ὥς δὲ ἴδον Στρατοκλῆ, κρατερὸν μήστωρα φόβοιο,
 25 τρίγλης ἱπποδάμοιο κάρη μετὰ χερσὶν ἔχοντα, c
 ἅψ δ' ἐλόμην χάρμη, λαιμὸν δ' ἀπληστον ἄμυξα.
 ἦλθε δὲ Νηρῆος θυγάτηρ, Θέτις ἀργυρόπεζα,
 σηπὶν εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα·
 ἡ μόνη ἰχθυὺς οὔσα τὸ λευκὸν καὶ μέλαν οἶδεν.
 30 καὶ Τιτυὸν εἶδον λίμνης ἐρικυδέα γόγγρον,
 κείμενον ἐν λοπάδεσσ'· ὃ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο
 τραπέζας.

τῷ δὲ μετ' ἰχθυα βαῖνε θεὰ λευκώλενος ἰχθύς,
 ἔρχεσθαι, ἣ Διὸς εὖχετ' ἐν ἀγκοίνῃσι μιγῆναι
 ἐν κοιτῶν', ὅθεν ἐρχέλεων γένος ἀγροτεράων,
 παμμεγέθης, ἣν οὐ κε δύ' ἀνέρες ἀθλητῆρες,
 οἷοι ἄρ' Ἀστυάναξ τε καὶ Ἀντήνωρ ἐγένοντο, 5
 ῥηιδίως ἐπ' ἅμαξαν ἀπ' οὔδεος ὀχλίσσειαν·
 τρισπίθαιοι γὰρ ταί γε καὶ ἐννεαπήχεες ἦσαν
 εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.
 πολλὰ δ' ἄναντα κάταντα κατὰ στέγος ἦλθ' ὁ
 μάγειρος, 10
 σείων ὀψοφόρους πίνακας κατὰ δεξιὸν ὦμον.
 τῷ δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι χύτραι ἔποντο·
 αὐτὰρ ἀπ' Εὐβοίας λοπάδες τόσαι ἐστιχόωντο.
 Ἴρις δ' ἄγγελος ἦλθε ποδὴνεμος, ὠκέα τευθίς,
 πέρονε τ' ἀνθεσίχρως καὶ ὁ δημοτικὸς μελάνουρος, 15
 ὃς καὶ θνητὸς ἐὼν ἔπετ' ἰχθύσιν ἀθανάτοισιν.
 οἷη δ' αὖ θύννου κεφαλὴ θαλαμηγιάδαο
 νόσφιν ἀφειστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα τευχέων
 αἰρομένων· τὸ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
 ῥίνη θ' ἦν φιλέουσι περισσῶς τέκτονες ἄνδρες, 20
 τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὐ γὰρ ἔγωγε
 ἦς σαρκὸς δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
 ὀπταλέος δ' εἰσῆλθε πελώριος ἱππότα κεστρεύς·
 οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δυώδεκα σαργοὶ ἔποντο.
 κυανόχρως δ' αἰμίας ἐπὶ τοῖς μέγας, ὅς τε θα- 25
 λάσσης
 πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμῶς·
 καρτδές θ' αἰ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἶδιν αἰδοῖ,
 αἰ δὴ γήραϊ κυφαὶ ἔσαν, χρησταὶ δὲ πάσασθαι·
 χρύσοφρος, ὃς κάλλιστος ἐν ἄλλοις ἴσταται ἰχθύς, 30
 κάραβος, ἀστακὸς αὖτε, λιλαίετο θωρήσσεσθαι

ἐν μακάρων δείπνοις. τοῖς δαιτυμόνες χέρ^ο
ἐφέντες

ἐν στόμασιν ἔθεσαν καὶ ἀπήγαγον ἄλλυδις ἄλλον.
τῶν δ' ἄρ' ἔλοψ κρείων δουρικλυτὸς ἡγεμόνευεν,
οὐ⁵ πλήρης περ ἐὼν κρατερῶς παλάμη ἐπορέχθην, b
γεύσασθ' ἱμείρων· τὸ δέ γ' ἀμβροσίη μοι ἔδοξεν,
οἷην δαίνυνται μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔόντες.

μύραιναν δ' ἐπέθηκε φέρων τὸ κάλυμμα τρα-
πέξης,

ζώνην θ', ἣν φορέσκεν ἀγαλλομένη περὶ δειρήν,
εἰς λέχος ἥνικ' ἔβαινε Δρακοντιάδῃ μεγαθύμῳ.
σάνδαλα δ' αὖ παρέθηκεν αἰγενῇ ἀθανατῶν,
βούγλωσσόν θ' ὃς ἔναιεν ἐν ἄλμῃ μορμυρούσῃ, c
κίχλας δ' ἐξείης ἡβήτορας ὑσιπετήεις

καὶ πέτρας καταβοσκομένας, ὑάδας θ' ὑδατει-
νούς.

ἐν δ' ἀναμῖξ φάγροι τε καὶ ἵππουροι γλάνιές τε,
μόρμυρος ἅντα δ' ἔην, γαλήη, σπάρος· οὓς ὁ
μάγειρος

σίζοντας παρέθηκε φέρων, κνίσωσε δὲ δῶμα.

τῶν δ' ἔλεγεν δαίνυσθαι· ἐμοὶ δὲ γεθηλυτεράων
εἶναι βρώματ' ἔδοξεν. ἔπειθ' ὄρμαινον ἐπ' ἄλλα. d

κεῖτο δὲ τις βατάνη, ἥς οὐδεὶς ἤπτετο δειπνῶν,
ἐν καθαρῷ, ὅθι περ λοπάδων διεφαίνετο χῶρος.

ἐξῆς κόσσυφος ἦλθε μόνος γεύσασθαι ἔτοιμος·
οὐ²⁵ μὴν οὐδ' ἄρ' ἄδικτος ἔην, πόθεον δὲ καὶ
ἄλλοι.

κωλῆν δ' ὥς εἶδον, ὥς ἔτρεμον· ἐν δὲ σίναπυ
κεῖτ' ἀγχοῦ γλυκὺ πνεῖον ἄχρυσὸς ὦν ἀπερύκων.

γευσάμενος δ' ἔκλαιον, ὅτ' αὖριον οὐκ ἔτι ταῦτα
ὄσομαι, ἀλλὰ με τυρῷ δεῖ καὶ μάξῃ ὀτρογῇ . . .

νηδὺς δ' οὐχ ὑπέμεινε, βιάζετο γὰρ ῥαδέεσσι· e

δάμνα μιν ζωμός τε μέλας ἀκροκώλιά θ' ἐφθά.
 παῖς δέ τις ἐκ Σαλαμῖνος ἄγε τρισκαίδεκα νήσας,
 λίμνης ἐξ ἱερῆς, μάλα πίνοντας· ἄς ὁ μάγειρος
 θῆκε φέρων ἔν' Ἀθηναίων κατέκειντο φάλαγ-

γες . . . 5

Χαιρεφώων δ' ἐνόησεν ἅμα πρόσσω καὶ ὀπίσσω
 ὄρνιθας γνῶναι καὶ ἐναίσιμα σιτίζεσθαι . . .
 ἦσθιε δ' ὥστε λέων, παλάμη δ' ἔχε τὸ σκέλος
 αὐτοῦ,

ὄφρα οἱ οἴκαδ' ἰόντι πάλιν ποτιδόρπιον εἴη. 10
 χόνδρος δ' ἠδυπρόσωπος, ὃν Ἥφαιστος κάμεν
 ἔψων,

ἀττικῷ ἐν κεράμῳ πέττων τρισκαίδεκα μῆνας.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δόρποιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
 χεῖρας νιψαμένοισιν ἀπ' ὠκεανοῖο ῥοάων 15
 ὠραῖος παῖς ἦλθε φέρων μύρον ἱρινον ἠδύ·
 ἄλλος δ' αὖ στεφάνους ἐπὶ δεξιὰ πᾶσιν ἔδωκεν,
 οἱ ῥόδον ἀμφεπλέκοντο, διάνδιχα κοσμηθέντες.
 κρητῆρ δὲ Βρομίου ἐκεράννυτο, πίνετο δ' οἶνος
 λέσβιος, οὗ δὴ πλεῖστον ἀνὴρ ὑπὲρ ἄνδρα πε- 20
 πώκει.

δεύτεραι αὖτε τράπεζαι ἐφωπλίζοντο γέμουσαι·
 ἐν δ' αὐταῖσιν ἐπῆν ἄπιοι καὶ πίονα μῆλα,
 ῥοιαί τε σταφυλαί τε θεοῦ Βρομίοιο τιθῆναι,
 πρόσφατος ἦν θ' ἀμάμαξυν ἐπὶ κλησιν καλέουσιν. 25
 τῶν δ' ἐγὼ οὐδενὸς ἦσθον ἀπλῶς, μεστὸς δ'
 ἀνεκείμην.

ὥς δὲ ἶδον ξανθὸν γλυκερὸν μέγαν ἐγκυκλον,
 ἄνδρες,

Δήμητρος παῖδ' ὅπτον ἐπεισελθόντα πλακοῦντα, 30
 πῶς ἂν ἔπειτα πλακοῦντος ἐγὼ θείου ἀπεχοί-
 μην; . . .

οὐδ' εἴ μοι δέκα μὲν χεῖρες, δέκα δὲ στόματ' εἶεν,
 γαστήρ δ' ἄρρηκτος, χάλκεον δέ μοι ἦτορ ἐνείη.
 πόρνοι δ' εἰσῆλθον, κοῦραι δύο θαυμαστοί, οἱ,
 ὥς Στρατοκλῆς ἤλαννε ποδώκεας ὄρνιθας ὥς.

5 14. "Αλεξίς δ' ἐν Συντρέχουσιν ἐπισκώπτων τὰ
 ἄττικὰ δεῖπνά φησιν

ἔγωγε δύο λαβεῖν μαγείρους βούλομαι
 οὓς ἂν σοφωτάτους δύνωμ' ἐν τῇ πόλει.

μέλλοντα δειπνίζειν γὰρ ἄνδρα Θετταλὸν
 οὐκ ἄττικηρῶς οὐδ' ἀπηκριβωμένως
 λιμῶ παρελθεῖν ἃ δεῖ καθ' ἐν

ἕκαστον αὐτοῖς παρατιθέντα μεγαλείως δέ.
 εὐτράπεζοι δ' εἰσὶν ὄντως οἱ Θετταλοί, καθὰ καὶ Ἐρι-
 φός φησιν ἐν Πελαστικῇ οὕτως

15 τὰδ' οὐ Κόρινθος οὐδὲ Λαῖς, ὧ Σύρε,
 οὐδ' εὐτραπέζων Θετταλῶν ξένων τροφαί,
 ὧν οὐκ ἄμοιρος ἦδε χεῖρ ἐρίγνετο.

ὁ δὲ τοὺς εἰς Χιωνίδην ἀναφερομένους Πτωχοὺς ποιή- e
 σας τοὺς Ἀθηναίους φησὶν, ὅταν τοῖς Διοσκούροις ἐν
 20 πρυτανείῳ ἄριστον προτιθῶνται, ἐπὶ τῶν τραπεζῶν
 τιθέναι τυρὸν καὶ φυστὴν δρυπεπεῖς τ' ἐλάας καὶ
 πράσα, ὑπόμνησιν ποιουμένους τῆς ἀρχαίας ἀγωγῆς.
 Σόλων δὲ τοῖς ἐν πρυτανείῳ σιτουμένοις μᾶζαν παρέ-
 χειν κελεύει, ἄρτον δὲ ταῖς ἑορταῖς προσπαρατιθέναι,
 25 μιμούμενος τὸν Ὅμηρον. καὶ γὰρ ἐκεῖνος τοὺς ἀριστεῖς
 συνάγων πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα ἔφύρετο δ' ἄλφριτα
 φησὶν. Χρύσιππός τ' ἐν τετάρτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ f
 τῆς ἡδονῆς φησὶν ἐν Ἀθήναις δὲ ἱστοροῦσιν οὐ πάνυ
 ἀρχαίων δυοῖν γινομένων δείπνων, ἐν Λυκείῳ τε καὶ
 30 Ἀκαδημείᾳ, τοῦ μὲν εἰς τὴν Ἀκαδημείαν εἰσενέγκαν-
 τος ὕποποιου ἱοπάδα πρὸς ἑτέραν τινὰ χρεῖαν τὸν κέ-
 ραμον καταῖξαι πάντα τοὺς ἱεροποιούς, ὥς μακρόθεν

οὐκ ἀστείας παρεισδύσεως γινομένης, δέοντος ἀπέ-
 χεσθαι τούτων τῶν μακρόθεν· τὸν δ' ἐν τῷ Λυκείῳ
 κρέας ταριχηρὸν εἰς τάριχος διασκευάσαντα μαστιγω-
 138 θῆναι ὡς παρασοφιζόμενον πονηρῶς. Πλάτων δ' ἐν
 δευτέρῳ Πολιτείας οὕτως ἐστιᾷ τοὺς αὐτοῦ νεοπολί- 5
 τας γράφων ἄνευ ὄψου, ἔφη, ὡς ἔοικας, ποιεῖς τοὺς
 ἄνδρας ἐστιωμένους. ἀληθῆ, ἣν δ' ἐγώ, λέγεις· ἐπε-
 λαθόμην ὅτι καὶ ὄψον ἔξουσιν, ἅλας τε δηλονότι καὶ
 ἐλάας καὶ τυρὸν καὶ βολβούς, καὶ λάχανά γε, οἷα δὲ ἐν
 ἀγροῖς ἐψήματα, ἐψήσονται. καὶ τραγήματά που παρα- 10
 θήσομεν αὐτοῖς τῶν τε σύκων καὶ ἐρεβίνθων καὶ κνύ-
 μων, καὶ μύρτα καὶ φηγούς σποδιοῦσι πρὸς τὸ πῦρ
 μετρίως ὑποπίνοντες. καὶ οὕτω διάγοντες τὸν βίον
 ἐν εἰρήνῃ μεθ' ὑγιείας, ὡς εἰκός, γηραιοὶ τελευτῶντες
 ἄλλον τοιοῦτον βίον τοῖς ἐκγόνοις παραδώσουσιν.' 15

15. ἔξῃς δὲ λεκτέον καὶ περὶ τῶν λακωνικῶν
 συμποσίων. Ἡρόδοτος μὲν οὖν ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστο-
 ριῶν περὶ τῆς Μαρδονίου παρασκευῆς λέγων καὶ μνη-
 μονεύσας λακωνικῶν συμποσίων φησί· Ξέρξης φεύγων
 ἐκ τῆς Ἑλλάδος Μαρδονίῳ τὴν παρασκευὴν κατέλιπε 20
 τὴν αὐτοῦ. Πανσανίαν οὖν ἰδόντα τὴν τοῦ Μαρδονίου
 παρασκευὴν χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπετάσμασι
 ποικίλοις κατεσκευασμένην κελεῦσαι τοὺς ἀρτοποιούς
 καὶ ὀψοποιούς κατὰ ταῦτα καθὼς Μαρδονίῳ δεῖπνον
 παρασκευάσαι. ποιησάντων δὲ τούτων τὰ κελευσθέντα 25
 τὸν Πανσανίαν ἰδόντα κλίνας χρυσᾶς καὶ ἀργυρᾶς
 ἐστρωμένας καὶ τραπέζας ἀργυρᾶς καὶ παρασκευὴν
 μεγαλοπρεπῆ δεῖπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα,
 κελεῦσαι ἐπὶ γέλωτι τοῖς ἑαυτοῦ διακόνοις παρασκευά-
 σαι λακωνικὸν δεῖπνον, καὶ παρασκευασθέντος γελᾶ- 30
 σας ὁ Πανσανίας μετεπέμψατο τῶν Ἑλλήνων τοὺς
 στρατηγούς, καὶ ἐλθόντων ἐπιδείξας ἑκατέρου τῶν

δείπνων τὴν παρασκευὴν εἶπεν· ἄνδρες Ἕλληνες, συν-
 ἡγαγον ὑμᾶς βουλόμενος ἐπιδείξαι τοῦ Μήδων ἡγε-
 μόνος τὴν ἀφροσύνην, ὃς τοιαύτην δίαιταν ἔχων ἤλ-
 θεν ὥς ἡμᾶς οὕτω ταλαίπωρον ἔχοντας· φασὶ δέ τινες
 5 καὶ ἄνδρα Συβαρίτην ἐπιδημήσαντα τῇ Σπάρτῃ καὶ
 συνεστιαθέντα ἐν τοῖς φιδιτίοις εἰπεῖν· εἰκότως ἀν-
 δρειότατοί εἰσιν ἀπάντων οἱ Λακεδαιμόνιοι· ἔλοιτο
 γὰρ ἂν τις εὖ φρονῶν μυριάκις ἀποθανεῖν ἢ οὕτως
 εὐτελοῦς διαίτης μεταλαβεῖν.

10 16. Πολέμων δ' ἐν τῷ παρὰ Ξενοφῶντι κανάθρῳ
 τοῦ παρὰ Λάκῳσι καλουμένου δείπνου κοπίδος μνη-
 μονεύοντα Κρατῖνόν [φησιν] ἐν Πλούτοις λέγειν
 ἄρ' ἀληθῶς τοῖς ξένοισιν ἔστιν, ὥς λέγουσ', ἐκεῖ
 πᾶσι τοῖς ἐλθοῦσιν ἐν τῇ κοπίδι θοινᾶσθαι καλῶς,
 15 ἐν δὲ ταῖς λέσχαισι φύσκει προσπεπατταλευμένα
 κατακρέμνεται τοῖσι πρεσβευταῖσιν ἀποδάκνειν
 ὀδάξ;

καὶ Εὐπόλις ἐν Εἰλωσι

καὶ γένηται τοῖσδε σήμερον κοπίς.

20 δεῖπνον δ' ἔστιν ἰδίως ἔχον ἢ κοπίς, καθάπερ καὶ τὸ
 καλούμενον αἰκλον... ἐπὴν δὲ κοπίζωσι, πρῶτον μὲν δὴ
 σκηνὰς ποιοῦνται παρὰ τὸν θεόν, ἐν δὲ ταύταις στι-
 βάδας ἐξ ὕλης, ἐπὶ δὲ τούτων δάπιδας ὑποστρωνύ-
 ουσιν, ἐφ' αἷς τοὺς κατακλιθέντας εὐχοῦσιν, οὐ μὴ
 25 νον τοὺς ἐκ τῆς ἡμεδαπῆς ἀφικνουμένους, ἀλλὰ καὶ
 τοὺς ἐπιδημήσαντας τῶν ξένων. θύουσιν δ' ἐν ταῖς
 κοπίσιν αἶγας, ἄλλο δ' οὐδὲν ἱερεῖον, καὶ τῶν κρεῶν 139
 διδόασιν μοίρας πᾶσι καὶ τὸν καλούμενον φυσίκιλλον,
 ὅς ἐστιν ἀρτίσκος ἐγκρίδι παραπλήσιος, γογγυλώτερος
 30 δὲ τὴν ιδέα. διδόασιν τῶν συνόντων ἐκάστῳ τυρὸν
 χλωρὸν καὶ γαστροὺς καὶ φύσκης τόμον καὶ τραγήματα
 σῦκά τε ξηρὰ καὶ κυάμους καὶ φασήλους χλωρούς. κο-

πίζει δὲ καὶ τῶν ἄλλων Σπαρτιατῶν ὁ βουλόμενος. ἐν δὲ τῇ πόλει κοπίδας ἄγουσι καὶ τοῖς τιθηνιδίοις καλουμένοις ὑπὲρ τῶν παίδων. κομίζουσι γὰρ αἱ τιτθαὶ τὰ ἄρρενα παιδιά κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον εἰς ἄγρὸν
 b καὶ πρὸς τὴν κορυθαλίαν καλουμένην Ἄρτεμιν, ἧς τὸ 5
 ἱερὸν παρὰ τὴν καλουμένην Τιάσσάν ἐστιν ἐν τοῖς πρὸς τὴν Κλήταν μέρεσι, τὰς κοπίδας παραπλησίως ταῖς λελεγμέναις ἐπιτελοῦσι· θύουσι δὲ καὶ τοὺς γαλαθηνοὺς ὀρθαγορίσκους καὶ παρατιθέασιν ἐν τῇ θοίνῃ τοὺς ἱπνίτας ἄρτους. αἶκλον δ' ὑπὸ μὲν τῶν 10
 ἄλλων Δωριέων καλεῖται τὸ δεῖπνον. Ἐπίχαρμος γοῦν ἐν Ἑλπίδι φησὶν· ἐκάλεσε γὰρ τοί τις ἐπ' αἶκλον ἐκῶν, τὸ δὲ ἐκῶν ὥχεο τρέχων· τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ ἐν Πε-
 c ριάλλῳ. ἐν δὲ τῇ Λακεδαίμονι τοῖς εἰσιούσιν εἰς τὸ φιδίτιον μετὰ δεῖπνον τὸ καλούμενον αἶκλον εἰσφέ- 15
 ρουσιν ἄρτους ἐν ἄρριχίδι καὶ κρέας ἐκάστω. καὶ τῶ νέμοντι τὰς μοῖρας ἀκολουθῶν ὁ διάκονος κηρύττει τὸ αἶκλον προστιθεὶς τοῦ πέμψαντος τὴν ὀνομασίαν.

17. ταῦτα μὲν ὁ Πολέμων. πρὸς ὃν ἀντιλέγων Δίδυμος ὁ γραμματικὸς (καλεῖ δὲ τοῦτον ὁ Δημήτριος 20
 ὁ Τροιζήνιος βιβλιολάθαν, διὰ τὸ πλῆθος ὧν ἐκδέδωκε συγγραμμάτων· ἔστι γὰρ τρισχίλια πρὸς τοῖς πεντα-
 d κοσίοις) φησὶ τάδε· Πολυκράτης ἐν τοῖς Λακωνικοῖς ἱστορεῖ ὅτι τὴν μὲν τῶν ὑακινθίων θυσίαν οἱ Λάκωνες ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας συντελοῦσι, καὶ διὰ τὸ πένθος τὸ 25
 γεγόμενον περὶ τὸν Ὑακινθον οὔτε στεφανοῦνται ἐπὶ τοῖς δεῖπνοις οὔτε ἄρτον εἰσφέρουσιν οὔτε πέμματα καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα διδόασιν· καὶ τὸν εἰς τὸν θεὸν παιᾶνα οὐκ ἄδουσιν, οὐδ' ἄλλο τι τοιοῦτον εἰσάγουσιν οὐδέν, καθάπερ ἐν ταῖς ἄλλαις θυσίαις ποιοῦσιν, ἀλλὰ 30
 μετ' εὐταξίας πολλῆς δειπνήσαντες ἀπέρχονται. τῇ δὲ
 e μέσῃ τῶν τριῶν ἡμερῶν γίνεται θεὰ ποικίλη καὶ παν-

- ἡγυρις ἀξιόλογος καὶ μεγάλη. παῖδές τε γὰρ κιθαρί-
 ζουσιν ἐν χιτῶσιν ἀνεξωσμένοι καὶ πρὸς αὐλὸν ἄδου-
 τες πάσας ἅμα τῷ πλήκτρῳ τὰς χορδὰς ἐπιτρέχοντες
 ἐν ῥυθμῷ μὲν ἀναπαίστῳ μετ' ὀξέος δὲ τόνου τὸν
 5 θεὸν ἄδουσιν, ἄλλοι δ' ἐφ' ἵππων κεκοσμημένοι τὸ
 θέατρον διεξέρχονται, χοροὶ τε νεανίσκων παμπληθεῖς
 εἰσέρχονται καὶ τῶν ἐπιχωρίων τινὰ ποιημάτων ἄδου-
 σιν, ὀρχησταί τε ἐν τούτοις ἀναμειγμένοι τὴν κίνη-
 σιν ἀρχαϊκὴν ὑπὸ τὸν αὐλὸν καὶ τὴν ᾠδὴν ποιοῦνται. f
 10 τῶν δὲ παρθένων αἱ μὲν ἐπὶ καννάθρων, καμαρωτῶν
 ξυλίνων ἀρμάτων, φέρονται πολυτελῶς κατεσκευα-
 σμένων, αἱ δ' ἐφ' ἀμίλλαις ἀρμάτων ἐξευγμένων πομ-
 πεύουσιν· ἅπασα δ' ἐν κινήσει καὶ χαρᾷ τῆς θεωρίας
 ἢ πόλις καθέστηκεν, ἱερεῖά τε παμπληθῆ θύουσι τὴν
 15 ἡμέραν ταύτην καὶ δειπνίζουσιν οἱ πολῖται πάντας
 τοὺς γνωρίμους καὶ τοὺς δούλους τοὺς ἰδίους· οὐδεὶς
 δ' ἀπολείπει τὴν θυσίαν, ἀλλὰ κενοῦσθαι συμβαίνει
 τὴν πόλιν πρὸς τὴν θέαν. τῆς δὲ κοπίδος μνημονεύει
 καὶ Ἀριστοφάνης ἢ Φιλύλλιος ἐν ταῖς Πόλεσιν, Ἐπί- 140
 20 λυκός τ' ἐν Κωραλίσκῳ λέγων οὕτως
 ποττὰν κοπιδ' οἶῶ σῶμα
 ἐν Ἀμυκλαῖον. πάρα γέλλωσιν
 βάρακες πολλοὶ κᾶρτοι
 καὶ δωμός [τις] μάλα ἀδύς,
 25 διαρρήδην λέγων μάξας ἐν ταῖς κοπίσι παρατίθεσθαι
 (τοῦτο γὰρ οἱ βάρακες δηλοῦσιν, οὐχὶ τολύπας, ὥς φησι
 Ἀνρόφρων, ἢ τὰ προφυράματα τῶν μαζῶν, ὥς Ἐρα-
 τοσθένης) καὶ ἄρτους δὲ καὶ ζωμόν τινα καθηδυσμέ-
 νον περιττῶς. τίς δ' ἐστὶν ἡ κοπὶς σαφῶς ἐκτίθεται
 30 Μόλπις ἐν τῇ Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ γράφων οὕτως
 'ποιοῦσι δὲ καὶ τὰς καλουμένας κοπίδας. ἔστι δ' ἡ b
 κοπὶς δεῖπνον, μᾶζα ἄρτος κρέας λάχανον ὠμόν

ξωμὸς σῦκον τράγημα θέρμος· ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὀρ-
 θαγορίσκοι λέγονται, ὥς φησιν ὁ Πολέμων, οἱ γαλα-
 θηνοὶ χοῖροι, ἀλλ' ὀρθραγορίσκοι, ἐπεὶ πρὸς τὸν ὀρ-
 θρον πιπράσκονται, ὥς Περσαῖος ἱστορεῖ ἐν τῇ λα-
 κωνικῇ πολιτείᾳ καὶ Διοσκουρίδης ἐν δευτέρῳ πολι- 5
 τείας καὶ Ἀριστοκλῆς ἐν τῷ προτέρῳ καὶ οὗτος τῆς
 c Λακωνῶν πολιτείας. ἔτι φησὶν ὁ Πολέμων καὶ τὸ δεῖ-
 πνον ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων [μόνων] αἵκλον προσα-
 γορεύεσθαι, παραπλησίως ἀπάντων Δωριέων οὕτως
 αὐτὸ καλούντων. Ἀλκμὰν μὲν γὰρ οὕτω φησὶ 10

κῆπὶ τᾷ μύλᾳ ὄυφῆται κῆπὶ ταῖς συναικίαις,
 οὕτω τὰ συνδείπνια καλῶν. καὶ πάλιν αἵκλον Ἀλ-
 κμάων ἀρμόξατο· αἵκλον δ' οὐ λέγουσιν οἱ Λάκωνες
 τὴν μετὰ τὸ δεῖπνον μοῖραν, ἀλλ' οὐδὲ τὰ διδόμενα
 τοῖς φιδιτίοις μετὰ τὸ δεῖπνον (ἄρτος γάρ ἐστι καὶ 15
 κρέας), ἀλλ' ἐπαικλα μὲν λέγεται ταῦτα, ὄντα οἶον
 ἐπιχορηγήματα τοῦ συντεταγμένου τοῖς φιδίταις αἵ-
 d κλου· παρὰ γὰρ τοῦτο οἶμαι τὴν φωνὴν πεποιησθαι.
 καὶ ἐστὶν ἡ παρασκευὴ τῶν λεγομένων ἐπαίικλων οὐχ
 ἀπλῇ, καθάπερ ὁ Πολέμων ὑπέληφεν, ἀλλὰ διττῇ. 20
 ἦν μὲν γὰρ τοῖς παισὶ παρέχουσι, πάνυ τις εὐκόλως
 ἐστὶ καὶ εὐτελής. ἄλφριτα γάρ ἐστιν ἐλαίῳ δεδευμένα,
 ἃ φησι Νικοκλῆς ὁ Λάκων κάπτειν αὐτοὺς μετὰ τὸ
 δεῖπνον ἐν φύλλοις δάφνης, παρ' ὃ καὶ καμματίδας μὲν
 προσαγορεύεσθαι τὰ φύλλα, αὐτὰ δὲ τὰ ψαιστὰ κάμ- 25
 e ματα. ὅτι δὲ ἔθος ἦν τοῖς πάλαι καὶ φύλλα δάφνης
 τραγηματίζεσθαι Καλλίας ἢ Διοκλῆς ἐν τοῖς Κύκλωσι
 φησιν οὕτως

φυλλὰς ἡ δείπνων κατάλυσις ἦδε καθάπερ σχη-
 μάτων. 30

ἦν δ' εἰς τὰ τῶν ἀνδρῶν φιδίτια κομίζουσι, σκευοποι-
 εῖται ἔκ τινων ξόρων ὠρισμένων, παραχορηγοῦντος

αὐτὰ τοῖς φιδίταις ἐνὸς τῶν εὐπορούντων, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ πλειόνων. ὁ δὲ Μόλπις καὶ ματτύνην φησὶ προσ-
αγορεύεσθαι τὰ ἔπαικλα.

18. περὶ δὲ τῶν ἐπαίικλων Περσαῖος ἐν τῇ Λα-
5 κωνικῇ πολιτείᾳ οὕτως γράφει· καὶ εὐθύς τοὺς μὲν
εὐπόρους ζημιοῦ εἰς ἔπαικλα· ταῦτα δ' ἐστὶ μετὰ δεῖ- f
πνον τραγήματα· τοῖς δ' ἀπόροις ἐπιτάττει κάλαμον
ἢ στιβάδα ἢ φύλλα δάφνης φέρειν, ὅπως ἔχῃσι τὰ
ἔπαικλα κάπτειν μετὰ δεῖπνον· γίνεται γὰρ ἄλφριτα
10 ἐλαίῳ ἐρρασμένα. τὸ δ' ὅλον ὥσπερ πολίτευμά τι τοῦ-
το δὴ συνίσταται μικρόν. καὶ γὰρ ὄντινα δεῖ πρῶτον
κατακεῖσθαι ἢ δεύτερον, ἢ ἐπὶ τοῦ σκιμποδίου καθῆ-
σθαι, πάντα τοιαῦτα ποιοῦσιν εἰς ἔπαικλα· τὰ ὅμοια
ἱστορεῖ καὶ Διοσκουρίδης. περὶ δὲ τῶν καμματίδων 141
15 καὶ τῶν καμμάτων Νικοκλῆς οὕτως γράφει· διακού-
σας δὲ πάντων ὁ ἔφορος ἤτοι ἀπέλυσεν ἢ κατεδίκασεν.
ὁ δὲ νικήσας ἐξημίωσεν ἐλαφρῶς ἤτοι κάμμασιν ἢ καμ-
ματίσιν. ἔστι δὲ τὰ μὲν κάμματα ψαιστά, αἱ δὲ καμ-
ματίδες αἷς κάπτουσι τὰ ψαιστά·

20 19. περὶ δὲ τοῦ τῶν φιδιτίων δεῖπνον Δικαίαρ-
χος τάδε ἱστορεῖ ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Τριπολιτικῷ
τὸ δεῖπνον πρῶτον μὲν ἐκάστῳ χωρὶς παρατιθέμενον
καὶ πρὸς ἕτερον κοινωνίαν οὐδεμίαν ἔχον· εἶτα μᾶζαν b
μὲν ὅσῃν ἂν ἕκαστος ἦ βουλόμενος, καὶ πιεῖν πάλιν
25 ὅταν ἦ θυμὸς ἐκάστῳ κώθων παρακείμενός ἐστιν.
ὅψον δὲ ταυτὸν ἀεί ποτε πᾶσιν ἐστιν, ὕειον κρέας
ἐφθόν, ἐνίοτε δ' οὐδ' ὀτιμενοῦν πλὴν ὅψον τι μικρὸν
ἔχον σταθμὸν ὥς τέταρτον μάλιστα, καὶ παρὰ τοῦτο
ἕτερον οὐδὲν πλὴν ὅ γε ἀπὸ τούτων ζωμός, ἱκανὸς ὢν
30 παρὰ πᾶν τὸ δεῖπνον ἅπαντας αὐτοὺς παραπέμπειν,
κἂν ἄρα ἐλάα τις ἢ τυρὸς ἢ σῦκον. ἀλλὰ κἂν τι λάβω-
σιν ἐπιδόσιμον, ἰχθὺν ἢ λαγὼν ἢ φάτταν ἢ τι τοιοῦ-

c τον. εἴτ' ὀξέως ἤδη δεδειπνηκόσιν ὕστερα περιφέρε-
 ται ταῦτα τὰ ἔπαικλα καλούμενα. συμφέρει δ' ἕκα-
 στος εἰς τὸ φιδίτιον ἀλφίτων μὲν ὥς τρία μάλιστα
 ἡμιμέδιμνα ἄττικά, οἴνου δὲ χόας ἔνδεκά τινας ἢ δώ-
 δεκα, παρὰ δὲ ταῦτα τυροῦ σταθμόν τινα καὶ σύκων, 5
 ἔτι δὲ εἰς ὀψωνίαν περὶ δέκα τινὰς αἰγίναλους ὀβο-
 λούς. Σφαῖρος δ' ἐν τρίτῳ Λακωνικῆς πολιτείας
 γράφει ' φέρουσι δὲ καὶ ἔπαικλα αὐτοῖς οἱ φιδῖται·
 καὶ τῶν μὲν ἀγρευομένων ὑφ' αὐτῶν ἐνίοτε οἱ πολ-
 d λοί, οὐ μὴν ἄλλ' οἳ γε πλούσιοι καὶ ἄρτον καὶ ὦν ἂν 10
 ὥρα ἐκ τῶν ἀγρῶν ὅσον εἰς αὐτὴν τὴν συνουσίαν,
 νομίζοντες καὶ τὸ πλεῖονα τῶν ἱκανῶν παρασκευάζειν
 περιττὸν εἶναι, μὴ μέλλοντά γε προσφέρεισθαι. Μόλ-
 πῖς δέ φησι ' μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον εἴωθεν αἰεὶ τι παρὰ
 τινος κομίζεσθαι, ἐνίοτε δὲ καὶ παρὰ πλειόνων, παρ' 15
 αὐτοῖς κατ' οἶκον ἡρτυμένη ματτὴν, ὃ καλοῦσιν ἔπαι-
 κλον. τῶν δὲ κομιζομένων οὐδεὶς οὐδὲν ἀγοράσας εἴω-
 θε φέρειν· οὔτε γὰρ ἡδονῆς οὔτ' ἀκρασίας γαστροῦς
 οὔνεκεν κομίζουσιν, ἀλλὰ τῆς αὐτῶν ἀρετῆς ἀπόδειξιν
 e τῆς κατὰ τὴν θῆραν ποιούμενοι. πολλοὶ δὲ καὶ ποί- 20
 μνι' αὐτῶν τρέφοντες ἀφθόνως μεταδιδόασιν τῶν ἐκ-
 γόνων. ἔστι δ' ἡ ματτὴν φάτται χῆνες τρυγόνες κί-
 χλαι κόσσυφοι λαγὼ ἄρνες ἔριφοι. οἱ δὲ μάγειροι ση-
 μαίνουνσι τοὺς αἰεὶ τι κομίζοντας εἰς μέσον, ἵνα πάντες
 ἴδωσι τὴν τῆς θήρας φιλοπονίαν καὶ τὴν εἰς αὐτοὺς 25
 ἐκτένειαν. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ πρώτῳ
 τοῦ τρωικοῦ διακόσμου τὴν τῶν καρνείων φησὶν ἑορ-
 τὴν παρὰ Λακεδαιμονίοις μίμημα εἶναι στρατιωτικῆς
 ἀγωγῆς. τόπους μὲν γὰρ εἶναι ἐννέα τῷ ἀριθμῷ, σκιά-
 f δες δὲ οὗτοι καλοῦνται, σκηναῖς ἔχοντες παραπλήσιόν 30
 τι· καὶ ἐννέα καθ' ἕκαστον ἄνδρες δειπνοῦσι, πάντα
 τε ἀπὸ προστάγματος κηρύσσεται. ἔχει τε ἐκάστη σκιάς

φρατρίας τρεῖς, καὶ γίνεται ἡ τῶν καρνείων ἑορτὴ ἐπὶ ἡμέρας ἑννέα.

20. τὴν δὲ τῆς διαίτης τῆς τοιαύτης σκληρότητα ὕστερον καταλύσαντες οἱ Λάκωνες ἐξώκειλαν εἰς τρυφὴν. Φύλαρχος γοῦν ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν τάδε γράφει περὶ αὐτῶν Ἀλακεδαμόνιοι εἰς μὲν τὰ φιδίτια οὐκ ἤρχοντο κατὰ τὸ πάτριον ἔθος· ὅτε δὲ καὶ παραγένοιτο, μικρὰ συμπεριεν- 142
εχθεῖσι νόμου χάριν παρεσκευάζετο καὶ ἄλλα αὐτοῖς
10 στρωμαῖ τε τοῖς μεγέθεσιν οὕτως ἐξησκημένοι πολυτελεῶς καὶ τῇ ποικιλίᾳ διαφόρως ὥστε τῶν ξένων ἐνίους τῶν παραληφθέντων ὀκνεῖν τὸν ἀγκῶνα ἐπὶ τὰ προσκεφάλαια ἐρείδειν. οἱ δὲ πρότερον ἐπὶ τοῦ κλιντηρίου ψιλοῦ διακαρτεροῦντες τῆς κλίνης παρ' ὅλην τὴν
15 συνουσίαν ὅτε τὸν ἀγκῶνα ἅπαξ ἐρεΐσειαν, εἰς τὴν προειρημένην τρυφὴν ἤλθον, ποτηρίων τ' ἐκθέσεις πολλῶν καὶ βρωμάτων παντοδαπῶς πεποιημένων παραθέσεις, ἔτι δὲ μύρων ἐξηλλαγμένων, ὥς δ' αὐτως b
οἶνων καὶ τραγημάτων. καὶ τούτων ἤρξαν οἱ μικρὸν
20 πρὸ Κλεομένους βασιλεύσαντες Ἀρεῦς καὶ Ἀκρότατος, αὐλικὴν ἐξουσίαν ζηλώσαντες· οὓς τοσοῦτον αὐθις ὑπερῆραν τινες τῶν ἰδιωτῶν τῶν ἐν Σπάρτῃ γινομένων κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον τῇ πολυτελείᾳ τῇ καθ' αὐτοὺς ὥστε δοκεῖν τὸν Ἀρεῖα καὶ τὸν Ἀκρότατον εὐ-
25 τελείᾳ πάντας ὑπερβεβληκέναι τοὺς ἀφελεστάτους τῶν πρότερον.

21. Κλεομένης δὲ πολὺ διενέγκας τῷ [τε] συνιδεῖν πράγματα καίτοι νέος ὢν καὶ κατὰ τὴν δίαιταν ἀφελέστατος γέγονεν. ἤδη γὰρ τηλικούτων πραγμάτων c
30 ἡγούμενος ἔμφασιν τοῖς παραλαμβανομένοις πρὸς τὴν θυσίαν ἐποίει, διότι τὰ παρ' ἐκείνοις τῶν παρ' αὐτὸν οὐδὲν καταδεέστερα εἶη παρασκευαζόμενα. πολλῶν

δὲ πρεσβειῶν παραγινομένων πρὸς αὐτόν, οὐδέποτε
 ἐνωρίστερον τοῦ κατειθισμένου συνῆγε καιροῦ, πεντα-
 κλίνου τε διεστρώννυτο οὐδέποτε πλεῖον· ὅτε δὲ μὴ
 παρείη πρεσβεία, τρίκλινον. καὶ πρόσταγμα οὐκ ἐγί-
 νετο δι' ἐδεάτρου τίς εἴσεται καὶ κατακλιθῆσεται πρῶ- 5
 d τος, ἀλλ' ὁ πρεσβύτατος ἡγεῖτο ἐπὶ τὰς κλῖνας, εἰ μὴ
 τιν' αὐτὸς προσκαλέσαιοτο. κατελαμβάνετο δὲ ἐπὶ τὸ
 πολὺ μετ' ἀδελφοῦ κατακείμενος ἢ μετὰ τινος τῶν
 ἡλικιωτῶν. ἐπὶ τε τῷ τρίποδι ψνκτῆρ χαλκοῦς ἐπέ-
 κειτο καὶ κάδος καὶ σκαφίον ἀργυροῦν δύο κοτύλας 10
 χωροῦν καὶ κύαθος, ἢ δ' ἐπίχυσις χαλκῇ. πιεῖν δὲ οὐ
 προσεφέρετο, εἰ μὴ τις αἰτήσειεν· ἐδίδοτο δὲ κύαθος
 εἰς πρὸ τοῦ δεῖπνου· τὸ δὲ πολὺ πρῶτον· καὶ ὅτε
 προσενεύσειεν ἐκεῖνος, οὕτως ἦτον καὶ οἱ λοιποί. τὰ
 δὲ παρατιθέμενα ἐπὶ μὲν τραπεζίου ἦν τοῦ τυχόντος, 15
 e τὰ δὲ λοιπὰ ὥστε μήθ' ὑπεραίρειν μήτ' ἐλλείπειν, ἀλλ'
 ἱκανὰ ἅπασιν γίνεσθαι καὶ μὴ προσδεῖσθαι τοὺς παρ-
 όντας. οὔτε γὰρ οὕτως ᾔετο δεῖν, ὥσπερ ἐν τοῖς
 φιδιτίοις, δέχεσθαι ζωμῷ καὶ κρεαδίοις ἀφελῶς οὔτε
 πάλιν οὕτως ὑπερτείνειν, ὥς εἰς τὸ μηδὲν δαπανᾶν, 20
 ὑπερβάλλοντα τὸ σύμμετρον τῆς διαίτης. τὸ μὲν γὰρ
 ἀνελεύθερον ἐνόμιζε τὸ δ' ὑπερήφανον. ὁ δ' οἶνος
 ἦν μικρῷ βελτίων, ὅτε παρείησάν τινες. ἐπεὶ δὲ δει-
 πνήσειαν, ἐσιώπων πάντες. ὁ δὲ παῖς ἐφεισθήκει κε-
 f κραμένον ἔχων τὸ ποτὸν καὶ τῷ αἰτοῦντι προσέφερε. 25
 τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον οὐ πλεῖον
 ἐδίδοτο δύο κυάθων, καὶ τοῦτο προσενεύσαντι προσ-
 εφέρετο. ἀκρόαμα δὲ οὐδὲν οὐδέποτε παρεπορεύετο,
 διετέλει δ' αὐτὸς προσομιλῶν πρὸς ἕκαστον καὶ πάν-
 τας ἐκκαλούμενος εἰς τὸ τὰ μὲν ἀκούειν τὰ δὲ λέγειν 30
 αὐτούς, ὥστε τεθηρευμένους ἀποτρέχειν ἅπαντας.

διακωμωδῶν δ' Ἀντιφάνης τὰ λακωνικὰ δεῖπνα

ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἄρχων φησὶν οὕτως
ἐν Λακεδαιμόνι

143

γέγονας, ἐκείνων τῶν νόμων μεθεκτέον
ἔστίη. βάδιζ' ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὰ φιδίτια·
ἀπόλαυε τοῦ ζωμοῦ, ῥόφει, τοὺς βύστακας
μὴ καταφρόνει, μηδ' ἕτερ' ἐπιζήτει καλὰ,
ἐν τοῖς δ' ἐκείνων ἔθεσιν ἴσθ' ἀρχαϊκός.

22. περὶ δὲ τῶν κρητικῶν συσσιτίων Λωσιάδας
ἱστορῶν ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν Κρητικῶν γράφει οὕτως
10 οἱ δὲ Λύκτιοι συνάγουσι μὲν τὰ κοινὰ συσσίτια οὕ-
τως. ἕκαστος τῶν γινομένων καρπῶν ἀναφέρει τὴν
δεκάτην εἰς τὴν ἐταιρίαν· καὶ τὰς τῆς πόλεως προσό- b
δους [ἄς] διανέμουσιν οἱ προεσθηκότες τῆς πόλεως εἰς
τοὺς ἐκάστων οἴκους. τῶν δὲ δούλων ἕκαστος αἰγι-
15 ναῖον φέρει στατήρα κατὰ κεφαλὴν. διήρηνται δ' οἱ
πολῖται πάντες καθ' ἐταιρίας, καλοῦσι δὲ ταύτας ἀν-
δρεῖα. τὴν τ' ἐπιμέλειαν ἔχει τοῦ συσσιτίου γυνή,
τρεῖς ἢ τέσσαρας τῶν δημοτικῶν προσειληφυῖα πρὸς
τὰς ὑπηρεσίας. ἐκάστῳ δ' αὐτῶν ἀκολουθοῦσι δύο
20 θεράποντες ξυλοφόροι· καλοῦσι δ' αὐτοὺς καλοφό-
ρους. εἰσὶ δὲ πανταχοῦ κατὰ τὴν Κρήτην οἴκοι δύο
ταῖς συσσιτίαις, ὧν τὸν μὲν καλοῦσιν ἀνδρεῖον, τὸν c
δ' ἄλλον, ἐν ᾧ τοὺς ξένους κοιμίζουσι, κοιμητήριον
προσαγορεύουσι. κατὰ δὲ τὸν συσσιτικὸν οἶκον πρῶ-
25 τον μὲν κεῖνται δύο τράπεζαι ξενικαὶ καλούμεναι, αἷς
προσκαθίζουσι τῶν ξένων οἱ παρόντες· ἑξῆς δ' εἰσὶν
αἱ τῶν ἄλλων. παρατίθεται δὲ τῶν παρόντων ἴσον
μέρος ἐκάστῳ· τοῖς δὲ νεωτέροις ἡμῖν δίδοται κρέως,
τῶν δ' ἄλλων οὐδενὸς ἄπτονται. εἴτα ποτήριον ἐν
30 ἐκάστῃ τραπέξῃ παρατίθεται κεκραμένον ὕδαροῦς·
τοῦτο κοινῇ πάντες πίνουσιν οἱ κατὰ τὴν κοινὴν τρά-
πεζαν· καὶ δειπνήσασιν ἄλλο παρατίθεται. τοῖς δὲ d

παισὶ κοινὸς κέκραται κρατήρ. τοῖς δὲ πρεσβυτέροις,
 ἐὰν βούλωνται πλεῖον πιεῖν, ἐξουσία δέδοται. ἀπὸ δὲ
 τῆς τραπέξης τὰ βέλτιστα τῶν παρακειμένων ἢ προε-
 στηκυῖα τῆς συσσιτίας γυνὴ φανερώς ἀφαιροῦσα πα-
 ρατίθησι τοῖς κατὰ τὸν πόλεμον ἢ κατὰ σύνεσιν δεδο- 5
 ξασμένοις. ἀπὸ δὲ τοῦ δείπνου πρῶτον μὲν εἰώθασι
 βουλευέσθαι περὶ τῶν κοινῶν, εἴτα μετὰ ταῦτα μέ-
 μνηνται τῶν κατὰ πόλεμον πράξεων καὶ τοὺς γενομέ-
 νους ἄνδρας ἀγαθοὺς ἐπαινοῦσι, προτρεπόμενοι τοὺς
 νεωτέρους εἰς ἀνδραγαθίαν. Πυργίων δ' ἐν τρίτῳ 10
 Κρητικῶν νομίων ἐν τοῖς συσσιτίοις (φησὶν) οἱ
 Κρητὲς καθήμενοι συσσιτοῦσι. [καὶ ὅτι ἀβαμβά-
 κευτα τοῖς ὀρφανοῖς παρατίθεται,] καὶ ὅτι οἱ νεώ-
 τατοι αὐτῶν ἐφeskάσι διακονοῦντες, καὶ ὅτι μετ'
 εὐφημίας σπείσαντες τοῖς θεοῖς μερίζουσι τῶν πα- 15
 ρατιθεμένων ἅπασιν, ἀπονέμουσι δὲ καὶ τοῖς υἱοῖς
 κατὰ τὸν θᾶκον τὸν τοῦ πατρὸς ὑφιζάνουσιν ἐξ
 ἡμισείας τῶν τοῖς ἀνδράσι παρατιθεμένων. τοὺς δ'
 ὀρφανοὺς ἰσομερεῖς εἶναι· παρατίθεται δ' αὐτοῖς
 ἀβαμβάκευτα τῇ κράσει καθ' ἕκαστα τῶν νενομισμέ- 20
 νων. ἦσαν δὲ καὶ ξενικοὶ θᾶκοι καὶ τράπεζα τρίτη δε-
 ξιάς εἰσιόντων εἰς τὰ ἀνδρεῖα, ἣν ξενίου τε Διὸς ξε-
 νίαν τε προσηγόρευον.

23. Ἡρόδοτος δὲ συγκρίνων τὰ τῶν Ἑλλήνων
 συμπόσια πρὸς τὰ παρὰ Πέρσαις φησὶν ἡμέρην δὲ 25
 Πέρσαι ἀπασέων μάλιστα ἐκείνην τιμᾶν νομίζουσι τῇ
 ἕκαστος ἐγένετο. ἐν ταύτῃ δὲ πλέω δαῖτα τῶν ἄλλων
 δικαιεῦσι προτιθέσθαι. ἐν τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν
 βοῦν καὶ ὄνον καὶ ἵππον καὶ κάμηλον προτιθέεται,
 14 ὄλους ὀπτοὺς ἐν καμίνοις· οἱ δὲ πένητες αὐτῶν τὰ 30
 λεπτὰ τῶν προβάτων προτιθέεται. σίτοισί τε ὀλίγοισι
 χρέονται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι καὶ οὐκ ἁλέσι. καὶ

διὰ τοῦτό φασι Πέρσαι τοὺς Ἑλληνας σιτεομένους πει-
 νῶντας παύεσθαι, ὅτι σφίσι ἀπὸ δείπνου παραφο-
 ρέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον· εἰ δέ τι παραφέροιτο,
 ἐσθίοντας ἂν οὐ παύεσθαι. οἶνω δὲ κάρτα προσκεί-
 5 ται· καὶ σφιν οὐκ ἐμέσαι ἐξεστίν, οὐκ οὐρῆσαι ἀντίου
 ἄλλου. ταῦτα μὲν οὖν οὕτω φυλάσσεται. μεθυσκόμε-
 νοι δὲ εἰώθασι βουλεύεσθαι τὰ σπουδαιότατα τῶν
 πρηγμάτων. τὸ δ' ἂν ἄδη σφίσι βουλευομένοισι, b
 τοῦτο τῇ ὑστεραίῃ νήφουσι προτιθεῖ ὁ στεγέαρχος ἐν
 10 τοῦ ἂν ἐόντες βουλεύονται. καὶ ἦν μὲν ἄδη καὶ νή-
 φουσι, χρέονται αὐτῷ· εἰ δὲ μή, μετιεῖσι. τὰ δ' ἂν
 νήφοντες προβουλεύσονται, μεθυσκόμενοι ἐπιδιαγι-
 νώσκουσι.

24. περὶ δὲ τῆς τρυφῆς τῶν ἐν Πέρσαις βασι-
 15 λέων Ξενοφῶν ἐν Ἀγησιλάῳ γράφει οὕτως· τῷ μὲν
 γὰρ Πέρσῃ πᾶσαν γῆν περιέρχονται μαστεύοντες τί
 ἂν ἡδέως πίοι· μυρίοι δὲ τεχνῶνται τί ἂν ἡδέως φά-
 γοι. ὅπως γε μὴν καταδάσθαι οὐδ' ἂν εἴποι τις ὅσα c
 πραγματεύονται. Ἀγησίλαος δὲ διὰ τὸ φιλόπονός ἐ-
 20 ναι πᾶν μὲν τὸ παρὸν ἡδέως ἐπινε, πᾶν δὲ τὸ συντυ-
 χὸν ἡδέως ἥσθιεν· εἰς δὲ τὸ ἀσμένως κοιμηθῆναι πᾶς
 τόπος ἱκανὸς ἦν αὐτῷ· ἐν δὲ τῷ Ἰέρωνι ἐπιγραφόμε-
 νῳ λέγων περὶ τῶν τοῖς τυράννοις παρασκευαζομένων
 καὶ τῶν τοῖς ἰδιώταις εἰς τροφάς φησιν οὕτως· καὶ
 25 οἰδά γε, ἔφη, ὦ Σιμωνίδη, ὅτι τούτῳ κρίνουσιν οἱ
 πλεῖστοι ἥδιον ἡμᾶς καὶ πίνειν καὶ ἐσθίειν τῶν ἰδιω-
 τῶν, ὅτι δοκοῦσι καὶ αὐτοὶ ἥδιον ἂν δειπνῆσαι τὸ
 ἡμῖν παρατιθέμενον δείπνον ἢ τούτοις. τὸ γὰρ τὰ d
 εἰωθότα ὑπερβάλλον, τοῦτο παρέχει τὰς ἡδονάς. διὸ
 30 καὶ πάντες ἄνθρωποι ἡδέως προσδέχονται τὰς ἐορτάς,
 πλὴν οὐχ οἱ τύραννοι. ἔκπλεον γὰρ αὐτοῖς αἰετὶ παρε-
 σκευασμέναι οὐδεμίαν ἐν ταῖς ἐορταῖς ἐπίδοσιν ἔχου-

σιν αὐτῶν αἱ τράπεζαι· ὥστε ταύτῃ πρώτον τῇ εὐφρο-
 σύνη τῆς ἐλπίδος μειονεκτοῦσι τῶν ἰδιωτῶν. ἔπειτα,
 ἔφη, ἐκεῖνο εὖ οἶδα ὅτι καὶ σὺ ἔμπειρος εἶ, ὅτι ὅσῳ
 ἂν τις πλείω παραθῇται τὰ περιττὰ τῶν ἱκανῶν, το-
 ε σούτω καὶ θαῤσσον μᾶλλον κόρος ἐμπίπτει τῆς ἐδωδῆς. 5
 ὥστε καὶ τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς μειονεκτεῖ ὁ παρατι-
 θέμενος πολλὰ τῶν μετρίως διαιτωμένων. ἀλλὰ ναὶ
 μὰ Δία, ἔφη ὁ Σιμωνίδης, ὅσον ἂν χρόνον ἡ ψυχὴ
 προσίηται, τοῦτον πολὺ μᾶλλον ἡδονταὶ οἱ ταῖς πολυ-
 τελεστέραις παρασκευαῖς τρεφόμενοι τῶν τὰ εὐτελέ- 10
 στατα παρατιθεμένων.

25. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ πρὸς Κάσανδρον περὶ
 βασιλείας (εἰ γνήσιον τὸ σύγγραμμα· πολλοὶ γὰρ αὐτό
 φασιν εἶναι Σωσιβίου, εἰς ὃν Καλλίμαχος ὁ ποιητῆς
 ἐπίνικον ἐλεγειακὸν ἐποίησε) τοὺς Περσῶν φησὶ βα- 15
 f σιλεῖς ὑπὸ τρυφῆς προκηρύττειν τοῖς ἐφευρίσκουσὶ
 τινα καινὴν ἡδονὴν ἀργυρίου πλήθος. Θεόπομπος δ'
 ἐν τῇ τριακοστῇ καὶ πέμπτῃ τῶν ἱστοριῶν τὸν Παφλα-
 γόνων φησὶ βασιλέα Θῦν ἑκατὸν πάντα παρατίθεσθαι
 δειπνοῦντα ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἀπὸ βοῶν ἀρξάμενον· 20
 καὶ ἀναχθέντα αἰχμάλωτον ὡς βασιλέα καὶ ἐν φυλακῇ
 ὄντα πάλιν τὰ αὐτὰ παρατίθεσθαι ζῶντα λαμπρῶς.
 διὸ καὶ ἀκούσαντα Ἀρταξέρξην εἰπεῖν ὅτι οὕτως αὐ-
 45 τῷ δοκοίη ζῆν ὡς ταχέως ἀπολούμενος. ὁ δ' αὐτὸς
 Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν 25
 ὅταν (φησὶ) βασιλεὺς εἰς τινὰς ἀφίκηται τῶν ἀρχο-
 μένων, εἰς τὸ δειπνον αὐτοῦ δαπανᾶσθαι εἴκοσι τά-
 λαντα, ποτὲ δὲ καὶ τριάκοντα. οἱ δὲ καὶ πολὺ πλείω
 δαπανῶσιν. ἐκάσταις γὰρ τῶν πόλεων κατὰ τὸ μέγε-
 θος ὥσπερ ὁ φόρος καὶ τὸ δειπνον ἐκ παλαιοῦ τεταγ- 30
 μένον ἐστίν.

26. Ἡρακλείδης δ' ὁ Κυμαῖος ὁ τὰ Περσικὰ συγ-

γράφας ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ἐπιγραφομένων Παρα-
 σκευαστικῶν· καὶ οἱ θεραπεύοντες (φησί) τοὺς Περ- b
 σῶν βασιλεῖς δειπνοῦντας ἅπαντες λελουμένοι διακο-
 νοῦσιν ἐσθῆτας καλὰς ἔχοντες, καὶ διατρίβουσι σχεδὸν
 5 τὸ ἡμισυ τῆς ἡμέρας περὶ τὸ δεῖπνον. τῶν δὲ τοῦ βα-
 σιλέως συνδειπνῶν οἱ μὲν ἔξω δειπνοῦσιν, οὓς καὶ
 ὀρᾶν ἔξεστι παντὶ τῷ βουλομένῳ, οἱ δὲ εἴσω μετὰ βα-
 σιλέως. καὶ οὗτοι δὲ οὐ συνδειπνοῦσιν αὐτῷ, ἀλλ'
 ἔστιν οἰκήματα δύο καταντικρὺ ἀλλήλων, ἐν ᾧ ὁ βασι-
 10 λεὺς τὸ ἄριστον ποιεῖται καὶ ἐν ᾧ οἱ σύνδειπνοι. καὶ
 ὁ βασιλεὺς ἐκείνους ὀρᾷ διὰ τοῦ παρακαλύμματος τοῦ
 ἐπὶ τῇ θύρᾳ· ἐκεῖνοι δ' αὐτὸν οὐχ ὀρῶσιν· ἐνίοτε c
 μέντοι, ἐπειδὰν ἐορτὴ ᾗ, ἐν ἐνὶ οἰκήματι ἅπαντες δει-
 πνοῦσιν ἐν ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς, ἐν τῷ μεγάλῳ οἴκῳ.
 15 ὅταν δὲ ὁ βασιλεὺς πότον ποιῇται, ποιεῖ δὲ πολλάκις,
 συμπόται αὐτῷ εἰσιν ὥς μάλιστα δώδεκα. καὶ ὅταν
 δειπνήσωσιν, ὅ τε βασιλεὺς αὐτὸς καθ' αὐτὸν καὶ οἱ
 σύνδειπνοι, καλεῖ τοὺς συμπότας τούτους τις τῶν εὐ-
 νούχων. καὶ ὅταν εἰσέλθωσι, συμπίνουσι μετ' αὐτοῦ
 20 οὐ τὸν αὐτὸν οἶνον κᾷκεῖνοι, καὶ οἱ μὲν χαμαὶ κατή-
 μενοι ὃ δ' ἐπὶ κλίνης χρυσόποδος κατακείμενος· καὶ d
 ὑπερμεθυσθέντες ἀπέρχονται. τὰ δὲ πλεῖστα ὁ βασι-
 λεὺς μόνος ἀριστᾷ καὶ δειπνεῖ. ἐνίοτε δὲ καὶ ἡ γυνὴ
 αὐτῷ συνδειπνεῖ καὶ τῶν υἱῶν ἔνιοι. καὶ παρὰ τὸ δεῖ-
 25 πνον ἄδουσί τε καὶ ψάλλουσιν αἱ παλλακαὶ αὐτῷ, καὶ
 μία μὲν ἐξάρχει, αἱ δ' ἄλλαι ἀθρόως ἄδουσι. τὸ δὲ
 δεῖπνον, φησί, τοῦ βασιλέως καλούμενον ἀκούσαντι
 μὲν δόξει μεγαλοπρεπὲς εἶναι, ἐξεταζόμενον δὲ φανεῖ-
 ται οἰκονομικῶς καὶ ἀκριβῶς συντεταγμένον καὶ τοῖς
 30 ἄλλοις Πέρσαις τοῖς ἐν δυναστείᾳ οὔσι κατὰ τὸν αὐ-
 τὸν τρόπον. ἔστι μὲν γὰρ τῷ βασιλεῖ χίλια ἱερεῖα τῆς e
 ἡμέρας κατακοπτόμενα. τούτων δ' εἰσὶ καὶ ἵπποι καὶ

κάμηλοι καὶ βόες καὶ ὄνοι καὶ ἔλαφοι καὶ τὰ πλείστα πρό-
 βατα· πολλοὶ δὲ καὶ ὄρνιθες ἀναλίσκονται, οἳ τε στρου-
 θοὶ οἱ ἀράβιοι (ἔστι δὲ τὸ ζῶον μέγα) καὶ χῆνες καὶ
 ἀλεκτρούνες. καὶ μέτρια μὲν αὐτῶν παρατίθεται ἐκά-
 στῳ τῶν συνδείπνων τοῦ βασιλέως καὶ ἀποφέρεται 5
 ἕκαστος αὐτῶν ὃ τι ἂν καταλίπηται ἐπὶ τῷ ἀρίστῳ. τὰ
 δὲ πλείστα τούτων τῶν ἱερείων καὶ τῶν σιτίων οὓς
 f τρέφει βασιλεὺς τῶν τε δορυφόρων καὶ τῶν πελτα-
 στῶν, τούτοις ἐκφέρεται εἰς τὴν αὐλήν· οὗ ἦν ἰδεῖν
 ἅπαντα μερίδας ποιήσαντες τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἄρτων 10
 ἴσας διαιροῦνται. ὥσπερ δὲ οἱ μισθοφόροι ἐν τῇ Ἑλλάδι
 μισθὸν ἀργύριον λαμβάνουσιν, οὕτως οὗτοι τὰ σιτία
 παρὰ τοῦ βασιλέως εἰς ὑπόλογον λαμβάνουσιν. οὕτω
 δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Πέρσαις τοῖς ἐν δυναστείᾳ
 οὔσιν ἀθρόα πάντα τὰ σιτία ἐπὶ τὴν τράπεζαν παρα- 15
 τίθεται· ἐπειδὴν δὲ οἱ σύνδειπνοι δειπνήσωσι, τῶν
 ἀπὸ τῆς τραπέξης καταλειπομένων (καταλείπεται δὲ
 τὰ πλείστα κρέα καὶ ἄρτοι) ὁ τῆς τραπέξης ἐπιμελού-
 μενος δίδωσιν ἐκάστῳ τῶν οἰκετῶν· καὶ ταῦτα λαβὼν
 146 τὴν καθ' ἡμέραν ἔχει τροφήν. παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα 20
 φοιτῶσιν οἱ ἐντιμότατοι τῶν συνδείπνων ἐπὶ τὸ ἄρι-
 στον μόνον, διὰ τὸ παρητῆσθαι, ἵνα μὴ δις πορεύον-
 ται, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τοὺς συνδείπνους ὑποδέχονται.

27. Ἡρόδοτος δὲ φησιν ἐν τῇ ἐβδόμῃ ὥς οἱ ὑπο-
 δεχόμενοι Ἑλλήνων τὸν βασιλέα καὶ δειπνίζοντες Ξέρ- 25
 ξην ἐς πᾶν κακοῦ ἀφίκοντο οὕτως ὥστε ἐκ τῶν οἴκων
 ἀνάστατοι ἐγένοντο· ὅκου Θασίοισι ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ
 ἡπείρῳ πολίων τῶν σφετέρων δεξαμένοις τὴν Ξέρξεω
 στρατιὰν καὶ δειπνίσασι τετρακόσια τάλαντα ἀργυρίου
 d b Ἀντίπατρος τῶν ἀστῶν ἀνὴρ ἐδαπάνησε. καὶ γὰρ ἐκ- 30
 πώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ κρατῆρας παρετίθεντο,
 καὶ ταῦτα μετὰ τὸ δεῖπνον.. εἰ δὲ Ξέρξης δις ἐσιτέετο,

μεταλαμβάνων καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι ἂν ἐργέονεσαν αἱ πόλεις. καὶ ἐν τῇ ἐνάτῃ δὲ τῶν ἱστοριῶν φησι βασιλῆιον δεῖπνον βασιλεὺς προτίθεται. τοῦτο δὲ παρασκευάζεται ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο ὁ βασιλεὺς. οὖνομα δὲ τῷ δεῖπνῳ περσιστὶ μὲν τυκτά, ἑλληνιστὶ δὲ τέλειον. τότε καὶ τὴν κεφαλὴν σμᾶται μούνον καὶ Πέρσαις δωρέεται. ὁ δὲ μέγας Ἀλέξανδρος δειπνῶν ἐκάστοτε μετὰ τῶν φίλων, ὡς ἱστορεῖ Ἐφιππος ὁ Ὀλύνθιος ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀλεξάνδρου καὶ Ἡφαιστίωνος μεταλλαγῆς, ἀνήλυσκε τῆς ἡμέρας μνᾶς ἑκατόν, δειπνούντων ἴσως ἐξήκοντα ἢ ἐβδομήκοντα φίλων. ὁ δὲ Περσῶν βασιλεὺς, ὡς φησι Κτησίας καὶ Δεῖνων ἐν τοῖς Περσικοῖς, ἐδειπνεῖ μετὰ ἀνδρῶν μυρίων πεντακισχιλίων, καὶ ἀνηλίσκετο εἰς τὸ δεῖπνον τάλαντα τετρακόσια. γίνεται δὲ ταῦτα ἰταλικοῦ νομίσματος ἐν μυριάσι διακοσίαις τεσσαράκοντα. αὗται δὲ εἰς μυρίους πεντακισχιλίους μεριζόμεναι ἐκάστῳ ἀνδρὶ γίνονται ἀνὰ ἑκατόν ἐξήκοντα ἰταλικοῦ νομίσματος. ὥστ' εἰς ἴσον καθίστασθαι τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἀναλώματι· ἑκατόν γὰρ μνᾶς ἀνήλυσκεν, ὡς ὁ Ἐφιππος ἱστόρησεν.

Μένανδρος δ' ἐν Μέθῃ τοῦ μεγίστου δεῖπνου δαπάνημα τάλαντον τίθησι λέγων οὕτως

εἴτ' οὐχ ὅμοια πράττομεν καὶ θύομεν;
 ὅπου γε τοῖς θεοῖς μὲν ἡγορασμένον
 δραχμῶν ἄγω προβάτιον ἀγαπητὸν δέκα,
 αὐλητριίδας δὲ καὶ μύρον καὶ ψαλτρίας
 τυρὸν θάσιον μενδαῖον ἐργχέλεις μέλι
 μικροῦ ταλάντου, γίνεται τὸ κατὰ λόγον.

ὡς γὰρ ὑπερβολῆς τινος ἀναλώματος τάλαντον ὠνόμασε. καὶ ἐν Δυσκόλῳ δέ φησιν οὕτως

ὡς θύουσιν δ' οἱ τοιχωροὶ

κοίτας φέροντες σταμνία τ' οὐχὶ τῶν θεῶν
 ἔνεκ' ἄλλ' ἑαυτῶν. ὁ λιβανωτὸς εὐσεβὲς
 f καὶ τὸ πόπανον· τοῦτ' ἔλαβεν ὁ θεὸς ἐπὶ τὸ πῦρ
 ἅπαν ἐπιτεθέν. οἱ δὲ τὴν ὁσφὺν ἄκραν
 καὶ τὴν χολὴν ὁστᾶ τ' ἄβρωτα τοῖς θεοῖς
 ἐπιθέεντες αὐτοὶ τᾶλλα καταπίνουσι. 5

28. Φιλόξενος δ' ὁ Κυθήριος ἐν τῷ ἐπιγραφομέ-
 νῳ Δείπνῳ, εἶπερ τούτου καὶ ὁ κωμωδιοποιὸς Πλά-
 των ἐν τῷ Φάωνι ἐμνήσθη, καὶ μὴ τοῦ Λευκαδίου
 Φιλοξένου, τοιαύτην ἐκτίθεται παρασκευὴν δείπνου 10
 ἑς δ' ἔφερον διπλόοι παῖδες λιπαρῶπα τράπεζαν
 147 ἅμ', ἑτέραν δ' ἑτέροι, ἄλλοι δ' ἑτέραν μέχρι
 οὗ πλήρωσαν οἶκον.

ταὶ δὲ πρὸς ὑψιλύχνους ἔστιλβον αὐγὰς
 εὐστεφάνοις λακάναις παροψίσι τ' ὀξυβάφων 15
 πλήρεις, σὺν τε χλιδόωσαι
 παντοδαποῖσι τέχνας εὐρῆμασι πρὸς βιοτάν, ψυ-
 χᾶς δελεασματίοισιν.

.. πάρφερον ἐν κανέοις μάζας χιονοχρόας. ἄλλ-
 οὶ δ' ... 20

ἐπεὶ πρῶτα παρῆλθ' οὐ κᾶκκαβος, ὃ φιλότας,
 ἄλλ' ἄλλοπλατεῖς τὸ μέγιστον
 πάντ' ἔπαθεν λιπαρόν τ' ἐς ἐργέλεά τινες ἄρι-
 στον,

γογγροιτοιωνητεμῶν πλήρες θεοτερπές. ἐπ' αὐ- 25
 τῷ δ'

ἄλλο παρῆλθε τόσον, βάτις δ' ἐνέης ἰσόκυκλος.
 b μικρὰ δὲ κακκαβί' ἦς, ἔχοντα τὸ μὲν γαλεοῦ τι
 νάρκιον ἄλλο παρῆς ἕτερον πίων ἀπὸ τευθιάδων
 καί 30

σηπιοπουλυποδείων τῶν ἀπαλοπλοκάμων. θερ-
 μὸς μετὰ ταῦτα παρῆλθεν

ἰσοτράπεζος ὅλος νῆστις συνόδων
 πυρρός, ἔπειτα βαθμοὺς ἀτμίζων· ἐπὶ τῷ δ' ἐπί-
 πυσται
 5 τευθίδες, ὦ φίλε, καὶ ξανθαὶ μέλι καρίδες αἱ
 κυφαὶ παρῆλθον,
 θρυμματίδες δ' ἐπὶ ταύταις εὐπέταλοι χλωραὶ
 θ' ἡδυφάρυγγες
 πύρρων τε στεγανὰ φυστὰ μέγαθος κακκάβου c
 γλυκνου ὄξιος...
 10 ὀμφαλὸς θοίνας καλεῖται παρὰ γ' ἐμὴν καὶ τίν,
 σάφ' οἶδα.
 ἐς τὰδε ναὶ μὰ θεοὺς ὑπερμέγεθες τέμαχος θυν-
 νου μόλεν ὅπτον ἐκείθεν
 θερμόν, ὅθεν γλυφίσιν τετμημένον εὐθύς ἐπ'
 15 αὐτὰς
 τὰς ὑπογαστρίδας διανεκέως ἐπάμυνε
 ..π' ἐμὴν τε μέλοι καὶ τίν, μάλα κεν κεχαροίμεθ'.
 ἀλλ' οὐθὲν ἐλλίπομεν θοίνα παρῆς ὅτ' ἐπαλλάξ-
 αι δύνατ' ἐπικρατέως ἔγωγ' ἔτι κοῦ κε λέγοι τις.
 20 πάντα παρῆς ἐτύμως ἄμυν· παρέπαισε δὲ θερ-
 μόν
 σπλάγχχνον. ἔπειτα δὲ νῆστις δέλφακος οἴκετι d
 καὶ καὶ
 νῶτος ἐσῆλθε καὶ ὄσφυν καὶ μινυρίγματα θερμά.
 25 καὶ κεφάλαιον ὅλον διάπτυχες ἐφθὸν ἀπερπευ-
 θηνὸς ἀλεκτοτρόφου πνικτᾶς ἐρίφου παρέ-
 θηκεν,
 εἶτα δίεφθ' ἀκροκώλια, σχελίδας τε μετ' αὐτῶν
 λευκοφορινοχρόους, ῥύγχη κεφάλαια πόδος τε
 30 χναυμάτιόν τε σεσιλφωμένον.
 ἐφθά τ' ἔπειτ' ἀκρῆ, ὀπτά τ' ἄλλ' ἐρίφων τε καὶ
 ἀρνῶν

ἀθυπέρωμα καρὸς χορδὰ γλυκίστα
 μιξεριφαρνογενής, ἂν δὴ φιλέοντι θεοί· τοῦτ',
 ὦ φιλότας, ἔσθθις κε. λαγῶα δ' ἔπειτ'
 ἀλεκτρονόνων τε νεοσσοί,
 περδίκων φασσῶν τε χύδαν ἥδη παρεβάλλετο
 θερμὰ πολλά,
 καὶ μαλακοπτυχέων ἄρτων. ὁμοσύζυγα δὲ ξαν-
 θόν τ' ἐπεισῆλθεν μέλι καὶ γάλα σύμπακ-
 τόν, τό κε τυρόν ἅπας τις
 ἤμεν ἔφασχ' ἀπαλόν, κήγῶν ἐφάμαν. ὅτε δ' ἥδη
 βρωτύος ἡδὲ ποταῖτος ἐς κόρον ἤμεν ἑταῖροι,
 τῆνα μὲν ἑξαπάειρον δμῶες, ἔπειτα δὲ παῖδες
 νίπτρ' ἔδοσαν κατὰ χειρῶν.

29. Σωκράτης δὲ ὁ Ῥόδιος ἐν τρίτῳ ἐμφυλίου πο-
 λέμου τὸ Κλεοπάτρας ἀναγράφων συμπόσιον, τῆς τε-
 λευταίας Αἰγύπτου βασιλευσάσης, γημαμένης δ' Ἀν-
 τωνίῳ τῷ Ῥωμαίων στρατηγῷ ἐν Κιλικίᾳ, φησὶν οὕ-
 τως ἁπαντήσασα τῷ Ἀντωνίῳ ἡ Κλεοπάτρα ἐν Κιλι-
 κίᾳ παρεσκεύασεν αὐτῷ βασιλικὸν συμπόσιον, ἐν ᾧ
 πάντα χρύσεια καὶ λιθοκόλλητα περιττῶς ἐξειργασμένα
 ταῖς τέχναις· ἦσαν δὲ (φησὶ) καὶ οἱ τοῖχοι ἀλουργέσι
 καὶ διαχρύσοις ἐμπεπετασμένοι ὕφρεσι. καὶ δώδεκα
 τρίκλινα διαστρώσασα ἐκάλεσε τὸν Ἀντώνιον μεθ' ὧν
 148 ἐβούλετο ἡ Κλεοπάτρα. τοῦ δὲ τῇ πολυτελείᾳ τῆς
 ὄψεως ἐκπλαγέντος ὑπομειδιάσασα ταῦτ' ἔφη πάντα
 δωρεῖσθαι αὐτῷ, καὶ εἰς αὖριον παρεκάλει συνδει-
 πνήσαι πάλιν, ἥκοντα μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν ἡγε-
 μόνων· ὅτε καὶ πολλῶ κρεῖττον διακοσμήσασα τὸ
 συμπόσιον ἐποίησε φανῆναι τὰ πρῶτα μικρά, καὶ πάλιν
 καὶ ταῦτα ἐδώρήσατο. τῶν δ' ἡγεμόνων ἐφ' ἣ
 30 ἕκαστος κατέκειτο κλίνη καὶ τὰ κυλικεῖα, καθὼς ταῖς
 στρωμαῖς ἐμεμέριστο, ἐκάστῳ φέρειν ἐπέτρεψε. καὶ

κατὰ τὴν ἄφοδον τοῖς μὲν ἐν ἀξιώμασι φορεῖα σὺν τοῖς
 κομίζουσι, τοῖς πλείοσι δὲ καταργύροις σκευαῖς κεκο- b
 σμημένους ἵππους, πᾶσι δὲ λαμπτηροφόρους παῖδας
 Αἰθίοπας παρέστησε. τῇ δὲ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν τα-
 5 λαντιαίους εἰς ῥόδα μισθοὺς διέδωκε, καὶ κατεστρώθη
 ἐπὶ πηχυαῖα βάθῃ τὰ ἐδάφη τῶν ἀνδρῶνων ἐμπεπετα-
 σμένων δικτύων τοῖς κάλυξιν. ἴστορεῖ δὲ καὶ αὐτὸν
 τὸν Ἀντώνιον ἐν Ἀθήναις μετὰ ταῦτα διατρίψαντα
 περίοπτον ὑπὲρ τὸ θέατρον κατασκευάσαντα σχεδίαν
 10 χλωρᾷ πεπυκασμένην ὕλῃ, ὥσπερ ἐπὶ τῶν βακχικῶν
 ἄντρων γίνεται, ταύτης τύμπανα καὶ νεβρίδας καὶ c
 παντοδᾶπ' ἄλλ' ἀθύρματα διονυσιακὰ ἐξαρτήσαντα
 μετὰ τῶν φίλων ἐξ ἑωθινοῦ κατακλινόμενον μεθύ-
 σκεσθαι, λειτουργούντων αὐτῷ τῶν ἐξ Ἰταλίας μετα-
 15 πεμφθέντων ἀκροαμάτων, συνηθροισμένων ἐπὶ τὴν
 θέαν τῶν Πανελλήνων. μετέβαινε δ' ἐνίοτε, φησί,
 καὶ ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, ἀπὸ τῶν τεγῶν λαμπάσι δα-
 δουχουμένης πάσης τῆς Ἀθηναίων πόλεως. καὶ ἔκτοτ'
 ἐκέλευσεν ἑαυτὸν Διόνυσον ἀνακηρύττεσθαι κατὰ τὰς
 20 πόλεις ἀπάσας. καὶ Γαῖος δὲ ὁ αὐτοκράτωρ, ὁ Καλί- d
 γουλα προσαγορευθεὶς διὰ τὸ ἐν στρατοπέδῳ γεννη-
 θῆναι, οὐ μόνον ὠνομάζετο νέος Διόνυσος, ἀλλὰ καὶ
 τὴν διονυσιακὴν πᾶσαν ἐνδύνων στολὴν προήει καὶ
 οὕτως ἐσκευασμένος ἐδίκαζεν.

25 30. εἰς ταῦτα ἔστιν ἀποβλέποντα τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς
 ἀγαπᾶν τὴν ἐλληνικὴν πενίαν, λαμβάνοντα πρὸ
 ὀφθαλμῶν καὶ τὰ παρὰ Θηβαίοις δεῖπνα, περὶ ὧν
 Κλείταρχος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστο-
 ριῶν διηγούμενος, καὶ ὅτι ὁ πᾶς αὐτῶν πλοῦτος ἡϋ-
 30 ρέθη μετὰ τὴν ὑπ' Ἀλεξάνδρου τῆς πόλεως κατασκα-
 φὴν ἐν ταλάντοις τετρακοσίοις τεσσαράκοντά φησιν, e
 ὅτι τε μικρόψυχοι ἦσαν καὶ τὰ περὶ τὴν τροφὴν λίχνοι,

παρασκευάζοντες ἐν τοῖς δείπνοις θρῖα καὶ ἐψητοὺς
καὶ ἀφύας καὶ ἐγκρασιχόλους καὶ ἀλλᾶντας καὶ σχελί-
δας καὶ ἔτνος, οἷσι Μαργδόνιον εἰστίασε μετὰ τῶν ἄλ-
λων πεντήκοντα Περσῶν Ἀτταγῖνος ὁ Φρύνωνος, ὃν
φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐνάτῃ μεγάλως πλούτῳ παρε- 5
f σκευάσθαι. ἡγοῦμαι δ' ὅτι οὐκ ἂν περιεγέροντο, οὐδ'
ἂν ἐδέησε τοῖς Ἑλλήσι περὶ Πλάταιαν παρατάττεσθαι
ἀπολωλόσιν ἤδη ὑπὸ τῶν τοιούτων τροφῶν.

31. ἀρκαδικὸν δὲ δείπνον διαγράφων ὁ Μιλήσιος
Ἑκαταῖος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν γενεαλογιῶν μάζας φησὶν 10
εἶναι καὶ ὕεια κρέα. Ἀρμόδιος δ' ὁ Λεπρεάτης ἐν τῷ
περὶ τῶν κατὰ Φιγάλειαν νομίμων ὁ κατασταθεὶς
(φησὶ) παρὰ Φιγαλεῦσι σίταρχος ἔφερε τῆς ἡμέρας οἷ-
νου τρεῖς χόας καὶ ἀλφίτων μέδιμνον καὶ τυροῦ πεν-
τάμνουν καὶ τᾶλλα τὰ πρὸς τὴν ἄρτυσιν τῶν ἱερείων 15
149 ἀρμόττοντα. ἡ δὲ πόλις παρεῖχεν ἑκατέρῳ τῶν χορῶν
τρία πρόβατα καὶ μάγειρον ὑδριαφόρον τε καὶ τραπέ-
ζας καὶ βάθρα πρὸς τὴν καθέδραν, καὶ τὴν τοιαύτην
ἅπασαν παρασκευήν, πλὴν τῶν περὶ τὸν μάγειρον
σκευῶν, ἃ ὁ χορηγός. τὸ δὲ δείπνον ἦν τοιοῦτον· τυ- 20
ρὸς καὶ φυστὴ μᾶζα νόμου χάριν ἐπὶ χαλκῶν κανῶν
τῶν παρὰ τισι καλουμένων μαζονόμων, ἀπὸ τῆς χρείας
εἰληφότων τὴν ἐπωνυμίαν· ὁμοῦ δὲ τῇ μάζῃ καὶ τῷ
τυρῷ σπλάγχνον καὶ ἄλλες προσφαγεῖν. καθαγισάντων
d b δὲ ταῦτα ἐν κεραμέᾳ κοτταβίδι πιεῖν ἑκάστῳ μικρόν, 25
καὶ ὁ προσφέρων ἀνεῖπεν εὐδειπνίας· εἶτα δ' εἰς τὸ
κοινὸν ζωμὸς καὶ περίκομμα, πρόσχερα δ' ἑκάστῳ δύο
κρέα. ἐνόμιζον δ' ἐν ἅπασι τοῖς δείπνοις, μάλιστα δὲ
τοῖς λεγομένοις μαζῶσι, τοῦτο γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἡ διο-
νυσιακὴ σύνοδος ἔχει τοῦνομα, τοῖς ἐσθίουσι τῶν νέων 30
ἀνδρικώτερον ζωμόν τ' ἐγχεῖν πλείω καὶ μάζας καὶ
ἄρτους παραβάλλειν. γενναῖος γὰρ ὁ τοιοῦτος ἐκρί-

Πρωταγορίδης ἐν τῷ πρώτῳ περὶ δαφνικῶν ἀγώνων διδάσκει ἡμᾶς λέγων οὕτως ᾽ τρίτη δ' ἐστὶν ἰδέα δειπνων αἰγυπτιακῇ, τραπεζῶν μὲν οὐ παρατιθεμένων, d πινάκων δὲ περιφερομένων.

5 34. Παρὰ δὲ Γαλάταις φησὶ Φύλαρχος ἐν τῇ ἕκτῃ ἐν ταῖς τραπέζαις ἄρτους πολλοὺς κατακεκλασμένους παρατίθεσθαι χύδην καὶ κρέα ἐκ τῶν λεβήτων, ὧν οὐ-
δεὶς γεύεται ἢν μὴ πρότερον θεάσῃται τὸν βασιλέα, εἰ
ἤψατο τῶν παρακειμένων. ἐν δὲ τῇ τρίτῃ ὁ αὐτὸς Φύ-
10 λάρχος Ἀριάμνην φησὶ τὸν Γαλάτην πλουσιώτατον ὄντα ἐπαγγεῖλασθαι ἐστιᾶσαι Γαλάτας πάντας ἐνιαυ-
τὸν καὶ τοῦτο συντελέσαι ποιήσαντα οὕτως. κατὰ τό- e
πους τῆς χώρας τὰς ἐπικαιροτάτους τῶν ὁδῶν διέλαβε
σταθμοῖς, ἐπὶ τε τούτοις ἐκ χαράκων καὶ τῶν καλά-
15 μων τῶν τε οἰσυνῶν ἐπεβάλλετο σκηνὰς χωρούσας
ἀνὰ τετρακοσίους ἄνδρας καὶ πλείους ἔτι, καθὼς ἂν
ἐκποιῶσιν οἱ τόποι τό τ' ἀπὸ τῶν πόλεων δέξασθαι
καὶ τῶν κωμῶν μέλλον ἐπιρρεῖν πλῆθος. ἐνταῦθα δὲ
λέβητας ἐπέστησε κρεῶν παντοδαπῶν μεγάλους, οὓς
20 πρὸ ἐνιαυτοῦ καὶ πρὸ τοῦ μέλλειν . . . μεταπεμψά-
μενος τεχνίτας ἐξ ἄλλων πόλεων ἐχαλκεύσατο. θύ- f
ματα δὲ καταβάλλεσθαι ταύρων καὶ συῶν καὶ προβά-
των τε καὶ τῶν λοιπῶν κτηνῶν ἐκάστης ἡμέρας πολλά.
πίθους τε οἴνου παρεσκευάσθαι καὶ πλῆθος ἀλφίτων
25 πεφυραμένων. καὶ οὐ μόνον, φησὶν, οἱ παραγινόμε-
νοι τῶν Γαλατῶν ἀπὸ τῶν κωμῶν καὶ τῶν πόλεων
ἀπέλανον, ἀλλὰ καὶ οἱ παριόντες ξένοι ὑπὸ τῶν ἐφε-
στηκότων παίδων οὐκ ἤφιεντο, ἕως ἂν μεταλάβωσι
τῶν παρασκευασθέντων.

30 35. Θρακίων δὲ δείπνων μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν
ἐβδόμῃ Ἀναβάσεως τὸ παρὰ Σεύθῃ διαγραφῶν συμ-
πόσιον ἐν τούτοις ᾽ ἐπειδὴ δ' εἰσῆλθον ἐπὶ τὸ δεῖπνον 151

πάντες, τὸ δὲ δεῖπνον ἦν καθημένους κύκλῳ, ἔπειτα
 δὲ τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν. οὔτοι δὲ ὅσον εἴκοσι
 κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων καὶ ἄρτοι ζύμητες μεγάλοι
 προσπεπερουνημένοι ἦσαν πρὸς τοῖς κρέασι. μάλιστα
 δὲ τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους αἰεὶ ἐτίθεντο . . νόμος 5
 γὰρ ἦν. καὶ πρῶτος τοῦτ' ἐποίει Σεύθης· ἀνελόμε-
 νος τοὺς παρ' αὐτῷ κειμένους ἄρτους διέκλα κατὰ
 μικρὰ καὶ διερρίπτει οἷς αὐτῷ ἐδόκει, καὶ τὰ κρέα
 ὡσαύτως, ὅσον μόνον γεύσασθαι ἑαυτῷ καταλιπών.
 b καὶ οἱ ἄλλοι δὲ κατὰ τὰ αὐτὰ ἐποιοῦν, καθ' οὓς καὶ 10
 αἱ τράπεζαι ἔκειντο. Ἀρκὰς δέ τις, Ἀρύστας ὄνομα,
 φαγεῖν δεινός, τὸ μὲν διαρριπτεῖν εἶα χαίρειν, λα-
 βὼν δ' εἰς τὴν χεῖρα ὅσον τριχοῖνικον ἄρτον καὶ κρέα
 θέμενος ἐπὶ τὰ γόνατα ἐδέμπει. κέρατα δ' οἴνου πε-
 ριέφερον καὶ πάντες ἐδέχοντο. ὁ δὲ Ἀρύστας, ἐπεὶ 15
 παρ' αὐτὸν φέρων τὸ κέρας ὁ οἰνοχόος ἦν, εἶπεν, ἰδὼν
 τὸν Ξενοφῶντα οὐκ ἔτι δειπνοῦντα, ἐκείνῳ, ἔφη,
 c δός· σχολάζει γὰρ ἤδη, ἐγὼ δ' οὐπω. ἐνταῦθα μὲν δὴ
 γέλως ἐγένετο. ἐπεὶ δὲ προυχῶρει ὁ πότος, εἰσῆλθεν
 ἀνὴρ Θοῤῥῆ ἵππον ἔχων λευκόν, καὶ λαβὼν κέρας με- 20
 στόν, προπίνω σοι, ὦ Σεύθῃ, ἔφη, καὶ τὸν ἵππον δω-
 ροῦμαι, ἐφ' οὗ καὶ διώκων ὃν ἂν θέλῃς αἰρήσεις, καὶ
 ἀποχωρῶν οὐ μὴ δείσῃς τὸν πολέμιον. ἄλλος παῖδ'
 εἰσαγαγὼν οὕτως ἐδωρήσατο προπίνων καὶ ἄλλος ἱμά-
 τια τῇ γυναικί· καὶ Τιμασίῳ προπίνων φιάλην τε 25
 ἀργυρᾶν καὶ κοπιδ' ἀξίαν δέκα μνῶν. Γνήσιππος δέ
 τις Ἀθηναῖος ἀναστὰς εἶπεν ὅτι ἀρχαῖος εἶη νόμος
 d κάλλιστος τοὺς μὲν ἔχοντας διδόναι τῷ βασιλεῖ τιμῆς
 ἕνεκα, τοῖς δὲ μὴ ἔχουσι διδόναι τὸν βασιλέα. Ξενο-
 φῶν δὲ ἀνέστη θαρσαλέως καὶ δεξιόμενος τὸ κέρας 30
 εἶπεν, ἐγὼ σοι, ὦ Σεύθῃ, δίδωμι ἑμαυτὸν καὶ τοὺς
 ἑμούςς τούτους ἐταίρους φίλους εἶναι πιστοὺς καὶ οὐ-

δένα ἄκοντα. καὶ νῦν πάρεισιν οὐδέν προσαιτοῦντες, ἀλλὰ καὶ πονεῖν ὑπὲρ σοῦ καὶ προκινδυνεύειν βουλόμενοι. καὶ ὁ Σεύθης ἀναστὰς συνέπιε καὶ συγκατεσκεδάσατο μετ' αὐτοῦ τὸ κέρασ. μετὰ δὲ ταῦτα εἰσῆλ-
 5 θον κέρασί τε οἷοις σημαίνουσιν ἀνλοῦντες καὶ σάλ- e
 πιγξιν ὠμοβοῦναις ῥυθμούς τε καὶ οἶονει μαγάδι σαλ-
 πίζοντες.

36. Ποσειδώνιος δὲ ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἐν ταῖς ἱστο-
 ρίαις αἷς συνέθηκεν οὐκ ἄλλοτρίως ἥς προήρητο φι-
 10 λοσοφίας πολλὰ παρὰ πολλοῖς ἔθιμα καὶ νόμιμα ἀνα-
 γράφων Ἑλτοὶ (φησί) τὰς τροφὰς προτίθενται χόρ-
 τον ὑποβάλλοντες καὶ ἐπὶ τραπεζῶν ξυλίνων μικρὸν
 ἀπὸ τῆς γῆς ἐπηρμένων. ἡ τροφή δ' ἐστὶν ἄρτοι μὲν
 ὀλίγοι, κρέα δὲ πολλὰ ἐν ὕδατι καὶ ὅπτα ἐπ' ἀνθρά-
 15 κων ἢ ὀβελίσκων. προσφέρονται δὲ ταῦτα καθαρείως 152
 μὲν λεοντωδῶς δὲ ταῖς χερσὶν ἀμφοτέραις αἶροντες
 ὅλα μέλη καὶ ἀποδάκνουτες· ἐὰν δὲ ἦ τι δυσάποσπα-
 στον, μαχαιρίῳ μικρῷ παρατέμνοντες, ὃ τοῖς κολεοῖς
 ἐν ἰδίᾳ θήκῃ παράκειται. προσφέρονται δὲ καὶ ἰχθῦς
 20 οἳ τε παρὰ τοὺς ποταμοὺς οἰκοῦντες καὶ παρὰ τὴν ἐν-
 τὸς καὶ τὴν ἕξω θάλασσαν, καὶ τούτους δὲ ὀπτοὺς
 μεθ' ἁλῶν καὶ ὄξους καὶ κυμίνου· τοῦτο δὲ καὶ εἰς τὸ
 ποτὸν ἐμβάλλουσιν. ἐλαίῳ δ' οὐ χρῶνται διὰ σπάνιν,
 καὶ διὰ τὸ ἀσύνηθες ἀηδὲς αὐτοῖς φαίνεται. ὅταν δὲ
 25 πλείονες συνδειπνῶσι, κάθηνται μὲν ἐν κύκλῳ, μέσος b
 δ' ὁ κράτιστος ὡς ἂν κορυφαῖος χοροῦ, διαφέρων
 τῶν ἄλλων ἢ κατὰ τὴν πολεμικὴν εὐχειρίαν ἢ κατὰ
 τὸ γένος ἢ κατὰ πλοῦτον. ὁ δ' ὑποδεχόμενος παρ'
 αὐτόν, ἐφεξῆς δ' ἐκατέρωθε κατ' ἀξίαν ἥς ἔχουσιν
 30 ὑπεροχῆς. καὶ οἱ μὲν τοὺς θυρεοὺς ὀπλοφοροῦντες ἐκ
 τῶν ὀπίσω παρεστᾶσιν, οἱ δὲ δορυφόροι κατὰ τὴν ἀν-
 τικρὸν καθήμενοι κύκλῳ καθάπερ οἱ δεσπόται συννευ-

χοῦνται. τὸ δὲ ποτὸν οἱ διακονοῦντες ἐν ἀργείοις πε-
 c ριφέρουσιν ἐοικόσι μὲν ἀμβίκοις ἢ κεραμέοις ἢ ἀργυ-
 ροῖς· καὶ γὰρ τοὺς πίνακας, ἐφ' ὧν τὰς τροφὰς προ-
 τίθενται, τοιούτους ἔχουσιν· οἱ δὲ χαλκοῦς, οἱ δὲ κά-
 νεα ξύλινα καὶ πλεκτά. τὸ δὲ πινόμενόν ἐστι παρὰ 5
 μὲν τοῖς πλουτοῦσιν οἶνος ἐξ Ἰταλίας καὶ τῆς Μασσα-
 λιητῶν χώρας παρακομιζόμενος, ἄκρατος δ' οὗτος,
 ἐνίοτε δὲ καὶ ὀλίγον ὕδωρ παραμίγνυται, παρὰ δὲ
 τοῖς ὑποδεστέροις ζύθος πύρινον μετὰ μέλιτος ἐσκενα-
 σμένον, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς καθ' αὐτό· καλεῖται 10
 δὲ κόρμα. ἀπορροφοῦσι δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποτηρίου
 d κατὰ μικρόν, οὐ πλεῖον κυάθου· πυκνότερον δὲ τοῦτο
 ποιοῦσι. περιφέρει δὲ ὁ παῖς ἐπὶ τὰ δεξιὰ καὶ τὰ λαιά.
 οὕτως διακονοῦνται· καὶ τοὺς θεοὺς προσκυνοῦσιν
 ἐπὶ τὰ δεξιὰ στρεφόμενοι. 15

37. Ἔτι δὲ ὁ Ποσειδώνιος διηγούμενος καὶ τὸν
 Λουερνίου τοῦ Βιτύιτος πατρὸς πλοῦτον, τοῦ ὑπὸ
 Ῥωμαίων καθαιρεθέντος, φησὶ δημαγωγοῦντα αὐτὸν
 τοὺς ὄχλους ἐν ἄρματι φέρεσθαι διὰ τῶν πεδίων καὶ
 σπεῖρειν χρυσὸν καὶ ἄργυρον ταῖς ἀκολουθούσαις τῶν 20
 Κελτῶν μυριάσι, φράγμα τε ποιεῖν δωδεκαστάδιον
 e τετράγωνον, ἐν ᾧ πληροῦν μεγάλους ληνοὺς πολυτε-
 λοῦς πόματος παρασκευάζειν τε τοσοῦτο βρωμάτων
 πληθὺς ὥστε ἐφ' ἡμέρας πλείονας ἐξεῖναι τοῖς βουλο-
 μένοις εἰσερχομένοις τῶν παρασκευασθέντων ἀπο- 25
 λαύειν ἀδιαλείπτως διακονουμένοις. ἀφορίσαντος δ'
 αὐτοῦ προθεσμίαν ποτὲ τῆς θοίνης ἀφυστερήσαντά
 τινα τῶν βαρβάρων ποιητὴν ἀφικέσθαι, καὶ συναν-
 τήσαντα μετὰ ῥῶδῃς ὑμνεῖν αὐτοῦ τὴν ὑπεροχὴν, ἐαν-
 τὸν δ' ἀποθρηνεῖν ὅτι ὑστέρηκε, τὸν δὲ τερφθέντα 30
 θυλάκιον αἰτῆσαι χρυσίου καὶ ῥῖψαι αὐτῷ παρατρέ-
 f χοντι, ἀνελόμενον δ' ἐκείνον πάλιν ὑμνεῖν λέγοντα

διότι τὰ ἔχνη τῆς γῆς ἐφ' ἧς ἄρματηλατεῖ χρυσὸν καὶ εὐεργεσίας ἀνθρώποις φέρει.' ταῦτα μὲν οὖν ἐν τῇ τρίτῃ καὶ εἰκοστῇ ἱστορήσεν.

38. Ἐν δὲ τῇ πέμπτῃ περὶ Πάρθων διηγούμενός
 5 φησιν 'ὁ δὲ καλούμενος φίλος τραπέξης μὲν οὐ κοι-
 νωνεῖ, χαμαὶ δ' ὑποκαθήμενος ἐφ' ὑψηλῆς κλίνης
 κατακειμένῳ τῷ βασιλεῖ τὸ παραβληθὲν ὑπ' αὐτοῦ
 κυνιστὶ σιτεῖται, καὶ πολλάκις διὰ τὴν τυχοῦσαν αἰ-
 τίαν ἀποσπασθεὶς τοῦ χαμαιπετοῦς δείπνου ῥάβδοις 153
 10 καὶ ἱμάσιν ἀστραγαλωτοῖς μαστιγοῦται, καὶ γενόμενος
 αἰμόφυρτος τὸν τιμωρησάμενον ὥς εὐεργέτην ἐπὶ τὸ
 ἔδαφος πρηνῆς προσπεσὼν προσκυνεῖ.' ἐν δὲ τῇ ἐκ-
 καιδεκάτῃ περὶ Σελεύκου διηγούμενος τοῦ βασιλέως
 ὥς εἰς Μηδίαν ἀνελθὼν καὶ πολεμῶν Ἀρσάκει ἡχμα-
 15 λωτίσθη ὑπὸ τοῦ βαρβάρου, καὶ ὥς πολὺν χρόνον
 παρὰ τῷ Ἀρσάκει διέτριψεν ἀγόμενος βασιλικῶς,
 γράφει καὶ ταῦτα 'παρὰ Πάρθοις ἐν τοῖς δείπνοις ὁ
 βασιλεὺς τὴν τε κλίνην, ἐφ' ἧς μόνος κατέκειτο, με- b
 τεωροτέραν τῶν ἄλλων καὶ κεχωρισμένην εἶχε καὶ
 20 τὴν τράπεζαν μόνῳ καθάπερ ἥρῳ πλήρη βαρβαρικῶν
 θοινημάτων παρακειμένην.' ἱστορῶν δὲ καὶ περὶ
 Ἡρακλέωνος τοῦ Βεροιαίου, ὃς ὑπὸ τοῦ Γρυποῦ κα-
 λουμένου Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως προαχθεὶς μικροῦ
 δεῖν τῆς βασιλείας ἐξέβαλε τὸν εὐεργέτην, γράφει ἐν
 25 τῇ τετάρτῃ τῶν ἱστοριῶν τάδε 'ἐποιεῖτό τε τῶν στρα-
 τιωτῶν τὰς κατακλίσεις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐν ὑπαίθρῳ
 ἀνὰ χιλίους δειπνίζων. τὸ δὲ δείπνον ἦν ἄρτος μέγας
 καὶ κρέας, τὸ δὲ ποτὸν κεκραμένος οἶνος οἷος δὴποτε c
 ὕδατι ψυχρῷ. διηκόνουν δὲ ἄνδρες μαχαιροφόροι καὶ
 30 σιωπὴ ἦν εὐτακτος.' ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἐν τῇ Ῥωμαίων
 (φησὶ) πόλει, ὅταν εὐωχῶνται ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους
 ἱερῷ, δειπνίζοντος τοῦ κατὰ καιρὸν θριαμβεύοντος

καὶ ἡ παρασκευὴ τῆς εὐωχίας ἡρακλεωτικὴ ἐστὶ. διοι-
νοχοεῖται μὲν γὰρ οἰνόμελι, τὰ δὲ βρώματα ἄρτοι με-
γάλοι καὶ καπνιστὰ ἐφθὰ κρέα καὶ τῶν προσφάτως
d καθιερωθέντων ὅπτα δαψιλῇ. παρὰ δὲ Τυρρηνοῖς δις
τῆς ἡμέρας τράπεζαι πολυτελεῖς παρασκευάζονται, 5
ἀνθινὰ τε στρωμνὰ καὶ ἐκπώματα ἀργυρᾷ παντο-
δαπά, καὶ δούλων πλῆθος εὐπρεπῶν παρέστηκεν
ἐσθήσεσι πολυτελέσι κεκοσμημένων. Τίμαιος δ' ἐν
τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν καὶ τὰς θεραπεύσας φησὶ παρ'
αὐτοῖς μέχρι οὗ ἂν αὐξηθῶσι γυμνὰς διακονεῖσθαι. 10

39. Μερασθένης δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἰνδικῶν
τοῖς Ἰνδοῖς φησὶν ἐν τῷ δείπνῳ παρατίθεσθαι ἐκά-
e στῶ τράπεζαν, ταύτην δ' εἶναι ὁμοίαν ταῖς ἐγγυθῆ-
καις, καὶ ἐπιτίθεσθαι ἐπ' αὐτῇ τρύβλιον χρυσοῦν,
εἰς ὃ ἐμβάλλειν αὐτοὺς πρῶτον μὲν τὴν ὄρυζαν ἐφθῆν 15
ὥς ἂν τις ἐψῆσειε χόνδρον, ἔπειτα ὅσα πολλὰ κεχει-
ρουρρημένα ταῖς Ἰνδικαῖς σκευασίαις. Γερμανοὶ δέ,
ὥς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος ἐν τῇ τριακοστῇ, ἄριστον
προσφέρονται κρέα μεληδὸν ὠπτημένα καὶ ἐπιπίνουσι
γάλα καὶ τὸν οἶνον ἄκρατον. Καμπανῶν δέ τινες 20
παρὰ τὰ συμπόσια μονομαχοῦσι. Νικόλαος δ' ὁ Δα-
f μασκηνός, εἰς τῶν ἀπὸ τοῦ περιπάτου φιλοσόφων, ἐν
τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν τῶν ἱστοριῶν Ῥωμαίους
ἱστορεῖ παρὰ τὸ δείπνον συμβάλλειν μονομαχίας γρά-
φων οὕτως τὰς τῶν μονομάχων θέας οὐ μόνον ἐν πα- 25
νηγύρεσι καὶ θεάτροις ἐποιοῦντο Ῥωμαῖοι παρὰ
Τυρρηνῶν παραλαβόντες τὸ ἔθος, ἀλλὰ καὶ ταῖς
ἐστιάσεσιν. ἐκάλουν γοῦν τινες πολλάκις ἐπὶ δείπνον
τοὺς φίλους ἐπὶ τε ἄλλοις καὶ ὅπως ἂν δύο ἢ τρία
ζεύγη ἴδοιεν μονομάχων, ὅτε καὶ κορεσθέντες δείπνου 30
καὶ μέθης εἰσεκάλουν τοὺς μονομάχους. καὶ ὁ μὲν
ἅμα ἐσφάττετο, αὐτοὶ δ' ἐκρότουν ἐπὶ τούτῳ ἡδόμε-

νοι. ἤδη δέ τις κὰν ταῖς διαθήκαις γέγραφε γυναῖκας 154
 εὐπρεπεστάτας μονομαχῆσαι ἄς ἐκέκτητο, ἕτερος δὲ
 παῖδας ἀνήβους ἐρωμένους ἑαυτοῦ. ἀλλὰ γὰρ οὐκ
 ἠνέσχετο ὁ δῆμος τὴν παρανομίαν ταύτην, ἀλλ' ἄκυ-
 5 ρον τὴν διαθήκην ἐποίησεν. Ἐρατοσθένης δ' ἐν
 πρώτῳ Ὀλυμπιονικῶν τοὺς Τυρρηνοὺς φησι πρὸς αὐ-
 λὸν πυκτεύειν.

40. Ποσειδώνιος δ' ἐν τρίτῃ καὶ τριακοστῇ τῶν
 ἱστοριῶν Κελτοὶ (φησὶν) ἐνίοτε παρὰ τὸ δεῖπνον μο-
 10 νομαχοῦσιν. ἐν γὰρ τοῖς ὅπλοις ἀγεσθέντες σκιαμα-
 χοῦσι καὶ πρὸς ἀλλήλους ἀκροχειρίζονται, ποτὲ δὲ καὶ b
 μέχρι τραύματος προῖασι, καὶ ἐκ τούτου ἐρεθισθέν-
 τες, ἐὰν μὴ ἐπισχῶσιν οἱ παρόντες, καὶ ἕως ἀναιρέ-
 σεως ἔρχονται. τὸ δὲ παλαιὸν φησιν ὅτι παρατεθέν-
 15 των κωλήνων τὸ μηρίον ὁ κράτιστος ἐλάμβανεν, εἰ δέ
 τις ἕτερος ἀντιποιήσαιο, συνίσταντο μονομαχῆσοντες
 μέχρι θανάτου. ἄλλοι δ' ἐν θεάτρῳ λαβόντες ἀργύ-
 ριον ἢ χρυσίον, οἷ δὲ οἴνου κεραμίῳ ἀριθμόν τινα,
 καὶ πιστῶσάμενοι τὴν δόσιν καὶ τοῖς ἀναγκαίοις ἢ φί-
 20 λοις διαδωρησάμενοι, ὕπτιοι ἐκταθέντες ἐπὶ θυρεῶν c
 κεῖνται, καὶ παραστάς τις ξίφει τὸν λαιμὸν ἀποκόπτει.
 Εὐφορίων δ' ὁ Χαλκιδεὺς ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασιν
 οὕτω γράφει παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις προτίθεσθαι
 πέντε μναῖς τοῖς ὑπομένειν βουλομένοις τὴν κεφαλὴν
 25 ἀποκοπῆναι πελέκει, ὥστε τοὺς κληρονόμους κομίσασ-
 θαι τὸ ἄθλον· καὶ πολλάκις ἀπογραφομένους πλεί-
 ους δικαιολογεῖσθαι καθ' ὃ δικαιοτάτος ἐστὶν ἕκαστος
 αὐτῶν ἀποτυμπανισθῆναι.

41. Ἑρμιππος δ' ἐν πρώτῳ περὶ νομοθετῶν τῶν d
 30 μονομαχοῦντων εὐρετὰς ἀποφαίνει Μαντινεῖς, Δημώ-
 νακτος ἐνὸς τῶν πολιτῶν συμβουλευσάντος· καὶ ζη-
 λωτὰς τούτου γενέσθαι Κυρηναίους. Ἐφορος δ' ἐν

ἕκτη ἱστοριῶν ἥσκουν (φησὶ) τὰ πολεμικὰ οἱ Μαντι-
νεῖς καὶ Ἀρκάδες, τὴν τε στολὴν τὴν πολεμικὴν καὶ
τὴν ὄπλισιν τὴν ἀρχαίαν, ὥς εὐρόντων ἐκείνων, ἔτι
καὶ νῦν μαντινικὴν ἀποκαλοῦσι. πρὸς δὲ τούτοις καὶ
ὀπλομαχίας μαθήσεις ἐν Μαντινείᾳ πρῶτον εὐρέθη- 5
σαν, Δημέου τὸ τέχνημα καταδείξαντος. ὅτι δὲ ἀρ-
χαῖον ἦν τὸ περὶ τοὺς μονομάχους καὶ Ἀριστοφάνης
εἶρηκεν ἐν Φοινίσσαις οὕτως

ἔς Οἰδίπου δὲ παῖδε διπτύχῳ κόρῳ

Ἄρης κατέσκηψ', ἔς τε μονομάχου πάλης

ἀγῶνα νῦν ἐστᾶσιν.

10

ἔοικε δὲ πεποιῆσθαι τὸ ὄνομα οὐκ ἐκ τοῦ μάχη,
ἀλλ' ἐκ ῥήματος τοῦ μάχεσθαι μᾶλλον συγκεῖσθαι.
ὁπότε γὰρ τὸ μάχη συντιθέμενον τὸ τέλος εἰς ὅς τρέ-
πει, ὥς ἐν τῷ σύμμαχος, πρωτόμαχος, ἐπίμαχος, ἀν- 15
τίμαχος, φιλόμαχον γένος ἐκ Περσέως παρὰ Πινδάρῳ,
τηνικαῦτα προπαροξύνεται· ὁπότε δὲ παροξύνεται,
τὸ μάχεσθαι ῥῆμα περιέχει, ὥς ἐν τῷ πυγμάχος, ναυ-
μάχος, αὐτόν σε πυλαμάχε πρῶτον' παρὰ Στησιχόρῳ,
ὀπλομάχος, τειχομάχος, πυργομάχος. 20

ὁ δὲ κωμωδιοποιὸς Ποσειδίππος ἐν Πορνοβοσκῷ
φησὶν

ὁ μὴ πεπλευκὸς οὐδὲν ἐόρακεν κακόν·

155 τῶν μονομαχοῦντων ἐσμέν ἀθλιώτεροι.

ὅτι δὲ καὶ οἱ ἔνδοξοι καὶ οἱ ἡγεμόνες ἐμονομάχουν καὶ 25
ἐκ προκλήσεως τοῦτ' ἐποιοῦν ἐν ἄλλοις εἰρήκαμεν.
Δίλλος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν φη-
σὶν ὥς Κάσανδρος ἐκ Βοιωτίας ἐπανιὼν καὶ θάψας
τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν ἐν Αἰγαῖς καὶ μετ'
αὐτῶν τὴν Κύνναν τὴν Εὐρυδίκης μητέρα καὶ τοῖς 30
ἄλλοις τιμήσας οἷς προσήκει, καὶ μονομαχίας ἀγῶνα
ἔθηκεν, εἰς ὃν κατέβησαν τέτταρες τῶν στρατιωτῶν.

42. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ δωδεκάτῳ τοῦ
 τρωικοῦ διακόσμου 'παρ' Ἀντιόχῳ (φησί) τῷ βασιλεῖ b
 τῷ μεγάλῳ προσαγορευθέντι ἐν τῷ δείπνῳ πρὸς ὅπλα
 ὠρχοῦντο οὐ μόνον οἱ βασιλέως φίλοι ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 5 ὁ βασιλεὺς. ἐπεὶ δὲ καὶ εἰς Ἡγησιάννακτα τὸν Ἀλε-
 ξανδρέα ἀπὸ Τρωάδος τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα ἢ
 τῆς ὀρχήσεως τάξις ἐγένετο, ἀναστὰς εἶπε, πότερον
 ᾧ βασιλεῦ κακῶς ὀρχούμενον ἐμὲ θεάσασθαι βούλει
 ἢ καλῶς ἀπαγγέλλοντός μου ἴδια ποιήματα θέλεις
 10 ἀκροάσασθαι; κελευσθεὶς οὖν λέγειν οὕτως ἦσε τὸν
 βασιλέα ὥστ' ἐράνου τε ἀξιώθῃναι καὶ τῶν φίλων εἰς
 γενέσθαι. Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ τῶν ἱστοριῶν c
 ἐπτακαίδεκάτῃ Πολυσπέρχοντά φησιν, εἰ μεθυσθείη,
 καίτοι πρεσβύτερον ὄντα ὀρχεῖσθαι, οὐδενὸς Μακε-
 15 δόνων ὄντα δεύτερον οὔτε κατὰ τὴν στρατηγίαν οὔτε
 κατὰ τὴν ἀξίωσιν, καὶ ἐνδνόμενον αὐτὸν κροκωτὸν
 καὶ ὑποδούμενον σικνωῖα διατελεῖν ὀρχούμενον.
 Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνίδιος ἐν ὀγδόῃ Ἀσιατικῶν ἱστο-
 ρεῖ ὡς οἱ ἐστιῶντες Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου τῶν
 20 φίλων τὸ μέλλον παρατεθήσασθαι τῶν τραγημάτων
 περιεχρύσουν· ὅτε δὲ θέλοιεν ἀναλίσκειν, περιελόν- d
 τες τὸν χρυσοῦν ἅμα τοῖς ἄλλοις ἐξέβαλλον, ἵνα τῆς
 πολυτελείας οἱ μὲν φίλοι θεαταὶ γένοιτο οἱ δ' οἰκέται
 κύριοι. ἐπιλελησμένοι δ' ἦσαν οὗτοι, ὡς καὶ Δοῦρις
 25 ἱστορεῖ, ὅτι καὶ Φίλιππος ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου πατὴρ
 ποτήριον χρυσοῦν ὀλκὴν ἄγον πεντήκοντα δραχμὰς
 κεκτημένος, τοῦτο ἐλάμβανε κοιμώμενος ἀεὶ καὶ πρὸς
 κεφαλὴν αὐτοῦ κατετίθετο. Σέλευκος δὲ Θρακῶν
 φησί τινας ἐν τοῖς συμποσίοις ἀγχόνην παίζειν βρό- e
 30 χον ἀρτήσαντας ἐκ τινος ὕψους στρογγύλον, πρὸς ὃν
 κατὰ κάθετον προστίθεσθαι λίθον εὐπερίτρεπτον τοῖς
 ἐπιβαίνουσι. διαλαγχάνειν οὖν αὐτοὺς καὶ τὸν λα-

χόντα ἔχοντα δρεπάνιον ἐπιβαίνειν τῷ λίθῳ καὶ τὸν
 τράχηλον εἰς τὸν βρόχον ἐντιθέναι, παρερχόμενον δ'
 ἄλλον ἐγείρειν τὸν λίθον, καὶ ὁ κρεμάμενος ὑποτρέ-
 χοντος τοῦ λίθου, ἐὰν μὴ ταχὺ φθάσας ἀποτέμῃ τῷ
 δρεπάνῳ, τέθνηκε, καὶ οἱ ἄλλοι γελῶσι παιδιὰν ἔχον- 5
 τες τὸν ἐκείνου θάνατον.

f 43. Ταῦτ' εἰπεῖν εἶχον, ἄνδρες φίλοι καὶ συμπό-
 ται τῶν Ἑλλήνων πολὺ πρῶτοι, περὶ ἀρχαίων συμπο-
 σίων ἐπιστάμενος. ἀκριβῶς δ' ὁ σοφὸς Πλάτων ἐν
 τῷ πρώτῳ Νόμῳ περὶ συμποσίων διηγεῖται λέγων 10
 τάδε· καὶ οὐτ' ἂν ἐπ' ἀγρῶν ἰδοῖς οὐτ' ἐν ἄστεσιν,
 ὅσων Σπαρτιάταις μέλει, συμπόσια, οὐδ' ὁπόσα τού-
 τοις ξυνεπόμενα πάσας ἡδονὰς κινεῖ κατὰ δύναμιν.
 156 οὐδ' ἔστιν ὅστις ἀπαντῶν κωμάζοντί τινι μετὰ μέθης
 οὐκ ἂν τὴν μεγίστην δίκην εὐθὺς ἐπιθεῖη, καὶ οὐτ' 15
 ἂν διονύσια πρόφασιν ἔχοντ' αὐτὸν ῥύσαιτο, ὥσπερ
 ἐν Ἀμάξαις εἶδον παρ' ὑμῖν ἐγώ, καὶ ἐν Τάραντι δὲ
 παρὰ τοῖς ἡμετέροις ἀποίκοις πᾶσαν τὴν πόλιν ἐθεα-
 σάμην περὶ τὰ διονύσια μεθύουσαν. ἐν Λακεδαιμόνι
 οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοιοῦτον. 20

44. καὶ ὁ Κύνουλκος, ἄλλ' ὥς ὥφελον, ἔφη, τὴν
 θράκιον ταύτην παίξας παιδιὰν διεφθάρης· ἀνέτει-
 νες γὰρ ἡμᾶς ὥσπερ νηστείαν ἄγοντας καὶ περιμένον-
 b τας τὸ ἀνατέλλον ἄστρον, οὐ φασὶ μὴ φανέντος οἱ τὴν
 χρηστὴν ταύτην φιλοσοφίαν εὐρόντες νόμιμον εἶναι 25
 μηδενὸς γεύεσθαι. ἐγὼ δ' ὁ τάλας, κατὰ τὸν κωμω-
 διοποῖον Δίφιλον,

κεστρεὺς ἂν εἶην ἔνεκα νηστείας ἄκρας.
 ἐπελάθεσθε δὲ καὶ ὑμεῖς τῶν τοῦ ποιητοῦ καλῶν, ὃς ἔφη
 οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ὄρῃ δεῖπνον ἐλέσθαι. 30
 καὶ ὁ καλὸς δ' Ἀριστοφάνης ἐν Κωκάλῳ ἔφη
 ἄλλ' ἔστιν, ὦ πάτερ, κομιδῇ μεσημβρία,

- ἥνικα γε τοὺς νεωτέρους δειπνεῖν χρεών. c
 ἐμοί τε πολλῷ ἦν ἄμεινον κατὰ τὸ Παρμενίσκου τῶν
 κυνικῶν συμπόσιον δειπνεῖν ἢ ἐνθάδε πάντα ὥσπερ
 τοὺς πυρέσσοντας περιφερόμενα ὄρᾶν. γελασάντων
 5 δ' ἡμῶν ἔφη τις, ἄλλ' ὦ λῶστέ ἀνδρῶν μὴ φθονήσης
 ἡμῖν τὸ παρμενίσκειον ἐκεῖνο διελθεῖν συμπόσιον.
 καὶ ὃς μετέωρον αὐτὸν παραναστήσας ἔφη, ὅμνυμι δ'
 ὑμῖν, ἄνδρες, κατὰ τὸν ἡδὺν Ἀντιφάνη, ὃς ἐν τῇ
 Παρεκδιδομένῃ ἔφη
 10 ὅμνυμι δ' ὑμῖν, ἄνδρες, αὐτὸν τὸν θεόν,
 ἐξ οὗ τὸ μεθύειν πᾶσιν ἡμῖν γίγνεται,
 ἢ μὴν ἐλέσθαι τοῦτον ἂν ζῆν τὸν βίον d
 ἢ τὴν Σελεύκου τοῦ βασιλέως ὑπεροχὴν.
 ῥοφεῖν φακῆν ἐσθ' ἡδὺ μὴ δεδοικότα,
 15 μαλακῶς καθεύδειν ἄθλιον δεδοικότα.
 45. ἄλλ' ὃ γε Παρμενίσκος οὕτως ὑπήρξατο Παρ-
 μενίσκος Μόλπιδι χαίρειν. πλεονάζων ἐν ταῖς προσ-
 φωνήσεσι πρὸς σε περὶ τῶν ἐπιφανῶν κλήσεων ἀγω-
 νισμῷ μὴ ποτε εἰς πληθώραν ἐμπεσὼν μεμψιμοιρήσης.
 20 διὸ καὶ μεταδοῦναί σοι βούλομαι τοῦ παρὰ Κέβητι τῷ
 Κυζικηνῷ δείπνου. προπιῶν δ' ὑσώπου τὴν ὥραν e
 ἐπάναγε ἐπὶ τὴν ἐστίασιν· διονυσίων γὰρ ὄντων
 Ἀθήνησι παρελήφθη πρὸς αὐτόν. κατέλαβον δὲ κυ-
 νικοὺς μὲν ἀνακειμένους ἕξ, ἓνα δὲ κύνουλκον Καρ-
 25 νεῖον τὸν μεγαρικόν. τοῦ δείπνου δὲ χρονίζοντος λό-
 γος ἐγένετο ποῖον τῶν ὑδάτων ἡδιστόν ἐστιν. καὶ
 τῶν μὲν ἐγκωμιαζόντων τὸ ἀπὸ τῆς Λέρνης, ἄλλων δὲ
 τὸ ἀπὸ τῆς Πειρήνης, ὁ Καρνεῖος κατὰ Φιλόξενον
 εἶπε τὸ κατὰ χειρῶν. καὶ τῆς τραπέξης παρατεθείσης
 30 ἐδειπνοῦμεν, καὶ τὴν μὲν ἐξηντλοῦμεν φακῆν, ἢ δ'
 ἐπείσέρρει. εἶτα πάλιν φακοὶ προσηνέχθησαν ὅξει βε- f
 βρεγμένοι, καὶ ὁ Διτρέφης δραξάμενος ἔφη

Ζεῦ, μὴ λάθοι σε τῶνδ' ὃς αἴτιος φακῶν.

καὶ ἄλλος ἐξῆς ἀνεβόησε

φακός σε δαίμων καὶ φακὴ τύχη λάβοι.

ἐμοὶ δὲ κατὰ τὸν κωμικὸν Δίφιλον, φησὶ δ' οὗτος ἐν Πελιάσι

5

τὸ δειπνάριον ἀνθηρὸν ἦν, γλαφυρὸν σφόδρα, φακῆς κατ' ἄνδρα τρύβλιον μεστὸν μέγα.

157 B. πρῶτιστον οὐκ ἀνθηρόν. A. ἐπὶ ταύτῃ φέρων εἰς τὸ μέσον ἐπεχόρευσε σαπέρδης μέγας ὑπὸ τι δυσώδης οὗτος ηὖρος ἀνθίαν,

10

ὃν πολλὰ ταῖς κίχλαις ἦδη λέγει.

γέλωτος οὖν ἐπιγραγέντος παρῆν ἡ θεατροτορύνη Μελισσα καὶ ἡ κυνάρμυια Νίκιον· αὗται δ' ἦσαν τῶν οὐκ ἀσῆμων ἐταιριίδων. ἀποβλέψασαι οὖν αὗται εἰς τὰ παρακείμενα καὶ θαυμάσασαι ἐγέλων. καὶ ἡ Νίκιον 15 ἔφη, οὐδεὶς ὑμῶν, ἄνδρες γενειοσυλλεκτάδαί, ἰχθὺν ἔσθίει; ἢ καθάπερ ὁ πρόγονος ὑμῶν Μελέαγρος ὁ Γα-
b δαρεὺς ἐν ταῖς Χάρισιν ἐπιγραφομέναις ἔφη τὸν Ὅμηρον Σύρον ὄντα τὸ γένος κατὰ τὰ πάτρια ἰχθύων ἀπεχομένους ποιῆσαι τοὺς Ἀχαιοὺς, δαψιλείας πολ- 20 λῆς οὔσης κατὰ τὸν Ἑλλήσποντον; ἢ μόνον ἀνέγνωτε συγγραμμάτων αὐτοῦ τὸ περιέχον λεκίθου καὶ φακῆς σύγκρισιν; ὁρῶ γὰρ πολλὴν παρ' ὑμῖν τῆς φακῆς τὴν σκευήν. εἰς ἣν ἀποβλέπουσα συμβουλεύσαιμ' ἂν ὑμῖν κατὰ τὸν σωκρατικὸν Ἀντισθένην ἐξάγειν ἑαυτοὺς 25
c τοῦ βίου τοιαῦτα σιτουμένους. πρὸς ἣν ὁ Καρνεῖος ἔφη, Εὐξίθεος ὁ πυθαγορικός, ὦ Νίκιον, ὥς φησι Κλέαρχος ὁ περιπατητικός ἐν δευτέρῳ βίῳ, ἔλεγεν ἐνδεδέσθαι τῷ σώματι καὶ τῷ τῇδε βίῳ τὰς ἀπάντων ψυχὰς τιμωρίας χάριν, καὶ διείπασθαι τὸν θεὸν ὥς, 30 εἰ μὴ μενοῦσιν ἐπὶ τούτοις ἕως ἂν ἐκὼν αὐτοὺς λύσῃ, πλέοσι καὶ μείζοσιν ἐμπεσοῦνται τότε λύμαις. διὸ

πάντας εὐλαβουμένους τὴν τῶν κυρίων ἀνάτασιν φο-
 βεῖσθαι τοῦ ζῆν ἐκόντας ἐκβῆναι μόνον τε τὸν ἐν τῷ d
 γήρᾳ θάνατον ἀσπασίως προῖστασθαι, πεπεισμένους
 τὴν ἀπόλυσιν τῆς ψυχῆς μετὰ τῆς τῶν κυρίων γίγνε-
 5 σθαι γνώμης. τούτοις τοῖς δόγμασιν ἡμεῖς πειθό-
 μεθα. ὑμῖν δὲ φθόνος οὐδὲ εἰς ἐλέσθαι ἐν τι τῶν
 τριῶν ἔχειν κακῶν. οὐ γὰρ ἐπίστασθε, ὡς ταλαίπω-
 ροι, ὅτι αἱ βαρεῖαι αὐταὶ τροφαὶ φράττουσι τὸ ἡγεμο-
 νικὸν καὶ οὐκ ἔωσι τὴν φρόνησιν ἐν αὐτῇ εἶναι.

10 46. Θεόπομπος γοῦν ἐν πέμπτῳ Φιλιππικῶν φησὶ
 'τὸ γὰρ ἐσθίειν πολλὰ καὶ κρέα φαγεῖν τοὺς μὲν λογι-
 σμοὺς ἐξαιρεῖ καὶ τὰς ψυχὰς ποιεῖται βραδυτέρας, ὁρ- e
 γῆς δὲ καὶ σκληρότητος καὶ πολλῆς σκαιότητος ἐμπίμ-
 πλησι.' καὶ ὁ θαυμάσιος δὲ Ξενοφῶν φησὶν ὡς ἡδὺ
 15 μὲν μᾶζαν καὶ κάρδαμα φαγεῖν πεινῶντι, ἡδὺ δὲ
 ὕδωρ ἀρυσάμενον ἐκ ποταμοῦ διψῶντα πιεῖν. Σω-
 κράτης δὲ καὶ πολλάκις κατελαμβάνετο διαπεριπατῶν
 ἐσπέρας βαθείας πρὸ τῆς οἰκίας, καὶ πρὸς τοὺς πυν-
 θανομένους τί τῆνικάδε; ἔλεγεν ὅσον συνάγειν πρὸς
 20 τὸ δεῖπνον. ἡμῖν δὲ αὐτάρκης μερὶς ἦν ἂν παρ' ὑμῶν f
 λάβωμεν, καὶ οὐ χαλεπαίνομεν ὡς ἔλαττον φερόμενοι,
 καθάπερ ὁ παρ' Ἀντικλείδῃ Ἡρακλῆς. φησὶ γὰρ οὗ-
 τος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Νόστων 'μετὰ τὸ συντελέσαι
 τοὺς ἄθλους Ἡρακλέα Εὐρουσθέως θυσίαν τινὰ ἐπιτε-
 25 λούντος συμπαραληφθέντα καὶ τῶν τοῦ Εὐρουσθέως
 υἱῶν τὰς μερίδας ἐκάστῳ παρατιθέντων, τῷ δ' Ἡρα-
 κλεῖ ταπεινότεραν [παραθέντων], ὁ Ἡρακλῆς ἀτιμάζε-
 σθαι ὑπολαβὼν ἀπέκτεινε τρεῖς τῶν παίδων Περιμή- 158
 δην Εὐρύβιον Εὐρύπυλον.' οὐ τοιοῦτοι οὖν τὸν θυ-
 30 μὸν ἡμεῖς, εἰ καὶ πάντα Ἡρακλέους ζηλωταί.

47. Τραγικὸν (γὰρ) ἡ φακῇ 'σθ', ἧς φασὶν Ἀγά-
 θαρχόν ποτε

γεγραφέναι ῥοφούντ' Ὀρέστην τῆς νόσου πε-
παυμένον,

φησὶ Σώφιλος ὁ κωμωδιοποιός. στωικὸν δὲ δόγμα
ἐστὶν ὅτι τε πάντα εὖ ποιήσει ὁ σοφὸς καὶ φακῆν φρο-
νίμως ἀρτύσει. διὸ καὶ Τίμων ὁ Φλιάσιος ἔφη 'καὶ
b Ζηνώνειόν γε φακῆν ἔψειν ὃς μὴ φρονίμως μεμάθη-
κεν.' ὥς οὐκ ἄλλως δυναμένης ἐψηθῆναι φακῆς, εἰ
μὴ κατὰ τὴν Ζηνώνειον ὑφήγησιν, ὃς ἔφη

εἰς δὲ φακῆν ἔμβαλλε δυωδέκατον κοριάννου.
καὶ Κράτης δ' ὁ Θηβαῖος ἔλεγε

10

μὴ πρὸ φακῆς λοπάδ' αὖξων
εἰς στάσιν ἄμμε βάλῃς.

Χρύσιππος δὲ ἐν τῷ περὶ τοῦ καλοῦ γνώμας τινὰς
ἡμῖν εἰσφέρει φησὶ

μή μοί ποτ' ἐλαίαν ἔσθι' ἀκαλήφην ἔχων.

15

χειμῶνος ὥρα βολβοφακῆν βαβαὶ βαβαί.

βολβοφακῆ δ' ἴσον ἀμβροσίῃ ψύχους κρυόεντος.

c ὁ χαρίεις τε Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυτάδῃ ἔφη

πιτσάνην διδάσκεις αὐτὸν ἔψειν ἢ φακῆν;

καὶ ἐν Ἀμφιαράῳ

20

ὅστις φακῆν ἡδιστον ὄψων λαιδορεῖς.

Ἐπίχαρμος δ' ἐν Διονύσοις

χύτρα δὲ φακέας ἤψετο.

Ἀντιφάνης δ' Ὀμοίαις

εὖ δ' ἐρίγνεθ' ὅτι φακῆν

25

ἔψειν μ' ἐδίδασκε τῶν ἐπιχωρίων τις εἷς.

οἶδα δὲ καὶ τὴν Ὀδυσσεύς τοῦ φρονιμωτάτου καὶ συν-
ετωτάτου ἀδελφὴν Φακῆν καλουμένην, ἣν ἄλλοι τι-

d νὲς Καλλιστῶ ὀνομάζουσιν, ὥς ἱστορεῖν Μνασέα τὸν
Πατρέα ἐν τρίτῳ Εὐρώπιακῶν φησὶ Αὐσίμαχος ἐν 30
τρίτῳ Νόστων.

48. Ἐπὶ τούτοις γελάσαντος πάνυ ἐκλαμπρον τοῦ

Πλουτάρχου οὐκ ἐνέγκας ὁ κύων παροραθεῖσαν τὴν
περὶ τῆς φακῆς πολυμαθίαν, ἀλλ' ὑμεῖς γε, ἔφη, οἱ
ἀπὸ τῆς καλῆς Ἀλεξανδρείας, ὦ Πλούταρχε, σύντρο-
φοί ἐστε τῷ φακίνῳ βρώματι καὶ πᾶσα ὑμῶν ἡ πόλις
5 πλήρης ἐστὶ φακίνων· ὧν καὶ Σώπατρος ὁ φάκιος
παρωδὸς μέμνηται ἐν δράματι Βακχίδι λέγων οὕτως
οὐκ ἂν δυναίμην εἰσορῶν χαλκήλατον
μέγαν κολοσσὸν φάκινον ἄρτον ἐσθίειν.

ἐπεὶ τί δεῖ βροτοῖσι, κατὰ τὸν σὸν Εὐριπίδην, γραμ-
10 ματικώτατε, πλὴν δυοῖν μόνον,

Δήμητρος ἀκτῆς πώματός θ' ὕδρηχόου;
ἅπερ πάρεστι καὶ πέφυχ' ἡμᾶς τρέφειν.
ὧν οὐκ ἀπαρκεῖ πλησμονή· τρυφῇ γέ τοι
ἄλλων ἐδεστῶν μηχανὰς θηρεύομεν.

15 καὶ ἄλλοις δέ φησιν ὁ σκηνικὸς οὗτος φιλόσοφος
ἀρκεῖ μετρία βιοτά μοι σώφρονος τραπέζης,
τὸ δ' ἄκαιρον ἅπαν τόδ' ὑπερβάλλον τε μὴ f
προσείμαν.

καὶ ὁ Σωκράτης δ' ἔλεγε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων δια-
20 φέρειν, καθ' ὅσον οἱ μὲν ζῶσιν ἵν' ἐσθίωσιν, αὐτὸς
δ' ἐσθίει ἵνα ζῇ. Διογένης τε πρὸς τοὺς ἐγκαλοῦντας
αὐτῷ ἀποτριβομένῳ ἔλεγεν, εἰθ' ἡδυνάμην καὶ τὴν
γαστέρα τρίψας τῆς πείνης καὶ τῆς ἐνδείας παύσασθαι.

Εὐριπίδης δ' ἐν Ἰκέτισι περὶ τοῦ Καπανέως φησί
25 Καπανεὺς ὃδ' ἐστίν, ᾧ βίος μὲν ἦν πολὺς, 159
ἥμιστα δ' ὄλβῳ γαῦρος ἦν, φρόνημα δὲ
οὐδέν τι μεῖζον εἶχεν ἢ πένης ἀνὴρ,
ψέγων τραπέζαις εἴ τις ἐξογκοῖτ' ἄγαν,
τάρκοῦν ἐπαινῶν· οὐ γὰρ ἐν γαστρὸς βορᾷ
30 τὸ χρηστὸν εἶναι, μέτρια δ' ἐξαρκεῖν ἔφη.

49. Οὐκ ἦν γὰρ τοιοῦτος, ὥς ἔοικεν, ὁ Καπανεὺς
οἷον ὁ καλὸς Χρύσιππος διαγράφει ἐν τῷ περὶ τῶν μὴ

- δι' αὐτὰ αἰρετῶν λέγων ὥδε ἐπὶ τοσοῦτον τινὲς ἐκ-
 b πίπτουσι πρὸς τὸ ἀργύριον ὥστε ἱστορῆσθαι πρὸς τῇ
 τελευτῇ τινὰ μὲν καταπιόντα οὐκ ὀλίγους χρυσοῦς
 ἀποθανεῖν, τὸν δὲ ἕτερον ῥαψάμενον εἰς τινα χιτῶνα
 καὶ ἐνδύντ' αὐτὸν ἐπισκῆψαι τοῖς οἰκείοις θάψαι οὐ- 5
 τως, μήτε καύσαντας μήτε θεραπεύσαντας. οὗτοι γὰρ
 καὶ οἱ τοιοῦτοι μονονουχὶ βοῶντες ἀποθνήσκουσιν
 ὃ χρυσὲ δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς,
 ὥς οὔτε μήτηρ ἡδονὰς τοιάσδ' ἔχει,
 οὐ παῖδες ἐν δόμοισιν, οὐ φίλος πατήρ,
 οἷας σὺ χοῖ σε δώμασιν κεκτημένοι. 10
 c εἰ δ' ἡ Κύπρις τοιοῦτον ὀφθαλμοῖς ὄρᾳ,
 οὐ θαῦμα ἔρωτας μυρίους αὐτὴν ἔχειν.
 τοιαύτη τις ἦν ἡ φιλοχρηματία παρὰ τοῖς τότε· περὶ
 ἧς Ἀνάχαρσις, πυνθανομένου τινὸς πρὸς τί οἱ Ἕλλη- 15
 νες χρῶνται τῷ ἀργυρίῳ, εἶπε πρὸς τὸ ἀριθμεῖν.
 Διογένης δ' ἐν τῇ ἑαυτοῦ πολιτείᾳ νόμισμα εἶναι νο-
 μοθετεῖ ἀστραγάλους. καλῶς γὰρ καὶ ταῦτα ὁ Εὐριπί-
 δης εἶρηκε
 μὴ πλοῦτον εἶπης· οὐχὶ θαυμάζω θεὸν 20
 ὃν ᾧ κάκιστος ῥαδίως ἐκτήσατο.
 d Χρύσιππος δ' ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῇ εἰς τὴν περὶ ἀγαθῶν
 καὶ κακῶν πραγματείαν νεανίσκον φησὶ τινα ἐκ τῆς
 Ἰωνίας σφόδρα πλούσιον ἐπιδημῆσαι ταῖς Ἀθήναις
 πορφυρίδα ἡμφιεσμένον ἔχουσαν χρυσᾶ κράσπεδα. 25
 πυνθανομένου δέ τινος αὐτοῦ ποδαπὸς ἐστὶν ἀποκρί-
 νασθαι ὅτι πλούσιος. μήποτε τοῦ αὐτοῦ μνημονεύει
 καὶ Ἀλέξις ἐν Θηβαίοις λέγων ὥδε
 ἔστιν δὲ ποδαπὸς τὸ γένος οὗτος; B. πλούσιος·
 τούτους δὲ πάντες φασὶν εὐγενεστάτους, 30
 ἐπεὶ πένητας εὐπάτριδας οὐδεὶς ὄρᾳ.
 e 50. Ταῦτ' εἰπὼν ὁ Κύνουλκος, ἐπεὶ μὴ ἐκροταλί-

σθη, θυμωθεῖς, ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτοι, ἔφη, ὧ συμπο-
 σίαρχε, ὑπὸ λογοδιαρροίας ἐνοχλούμενοι μὴ πεινωῶσιν,
 ἢ τὰ περὶ τῆς φακῆς λεχθέντα χλευάζουσιν ἐν νῶ
 ἔχοντες τὰ εἰρημένα Φερεκράτει ἐν Κοριαννοῖ

5 φέρε δὴ κατακλινῶ· σὺ δὲ τράπεζαν εἵσφερε
 καὶ κύλικα κἀντραγεῖν, ἵν' ἥδιον πίω.

B. ἰδοὺ κύλιξ σοι καὶ τράπεζα καὶ φακοί.

A. μή μοι φακοὺς μὰ τὸν Δί'· οὐ γὰρ ἤδομαι.

ἦν γὰρ τράγη τις, τοῦ στόματος ὅξει κακόν.

10 ἐπεὶ οὖν διὰ τοῦτο φυλάττονται οἱ σοφοὶ οὗτοι τοὺς
 φακοὺς, ἀλλ' ἡμῖν γε ποιήσον δοθῆναι ἄρτον, μεθ'
 ὧν μηδὲν τῶν πολυτελῶν, ἀλλὰ κἀν τὴν πολυθρύλη-
 τον ἔχης φακῆν, ἢ τὸν καλούμενον κόγχον. γελασάν-
 των δὲ πάντων καὶ ἐπὶ τῷ κόγχῳ μάλιστα, ἀπαίδευ-
 15 τοί ἐστε, ἔφη, ἄνδρες δαιτυμόνες, οὐκ ἀναγινώσκον-
 τες βιβλία ἢ μόνον παιδεύει τοὺς γε ἐπιθυμοῦντας τῶν 160
 καλῶν· λέγω δὲ τὰ Τίμωνος τοῦ πυρρωνείου τῶν σίλ-
 λων. οὗτος γὰρ ἐστὶν ὃς καὶ τοῦ κόγχου μνημονεύει
 ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν σίλλων λέγων οὕτως

20 οὔτε μοι ἢ τεῖη μᾶζ' ἀνδάνει οὔτε καρύκη

ἢ Λυδῶν, λιτῇ δὲ καὶ ἀναλέῃ ἐνὶ κόγχῳ

Ἑλλήνων ἢ πᾶσα περισσοτρυφήτος οἰζύς.

διαφόρων γὰρ οὐσῶν καὶ τῶν ἐκ Τέω μαζῶν (ὥς καὶ
 τῶν ἐξ Ἑρετρίας, ὥς Σώπατρος ἐν Βακχίδος μνη-

25 στήρσι· φησὶ γάρ

Ἑρέτριαν ὠρμήθημεν εἰς λευκάλφιτον)

καὶ τῶν λυδίων καρυνῶν, προκρίνει ἀμφοτέρων ὁ Τί-
 μων τὸν κόγχον.

51. Πρὸς ταῦτα ὁ καλὸς ἡμῶν ἐστιάτωρ Λαρῆν-
 30 σιος καὶ αὐτὸς ἔφη, ὧ ἄνδρες κύνες [οἱ], κατὰ τὴν
 Στράτιδος τοῦ κωμωδιοποιοῦ Ἰοκάστην, ἥτις ἐν ταῖς
 ἐπιγραφομέναις Φοινίσσαις φησί

παραινέσαι δὲ σφῶν τι βούλομαι σοφόν·

ὅταν φακῆν ἔψητε, μὴ πικεῖν μύρον.

καὶ ὁ Σωπάτρος δέ, οὗ τὰ νῦν μέμνησαι, ἐν Νεκυίᾳ
c μνημονεύει οὕτως

Ἴθακος Ὀδυσσεὺς τοῦπὶ τῇ φακῇ μύρον

5

πάρεστι· θάρσει θυμέ.

Κλέαρχος δὲ ὁ ἀπὸ τοῦ περιπάτου ἐν τοῖς περὶ παροι-
μιῶν ὡς παροιμίαν ἀναγράφει τοῦπὶ τῇ φακῇ μύρον,
ἧς μέμνηται καὶ ὁ ἐμὸς προπάτωρ Ὑάρρων ὁ Μενίπ-
πειος ἐπικαλούμενος· καὶ οἱ πολλοὶ τῶν γραμματικῶν 10
τῶν ῥωμαϊκῶν οὐχ ὁμιλήσαντες πολλοῖς ἑλληνικοῖς
ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν οὐκ ἴσασιν ὅθεν εἴλη-
φεν ὁ Ὑάρρων τὸ ἱαμβεῖον. σὺ δέ μοι δοκεῖς ὦ Κύ-
d νουлке (τούτῳ γὰρ χαίρεις τῷ ὀνόματι οὐ λέγων ὃ ἐκ
γενετῆς σε ἢ μήτηρ κέκληκε) κατὰ τὸν σὸν Τίμωνα 15
εἶναί μοι καλὸς τε μέγας τε, οὐκ ἐπιστάμενος ὅτι κόγ-
χος παρὰ προτέρῳ μνήμης τετύχηκεν Ἐπιχάρμῳ ἐν
τε Ἑορτᾷ καὶ Νάσοις Ἀντιφάνει τε τῷ κωμικῷ, ὃς
ὑποκοριστικώτερον αὐτὸν ὠνόμασεν ἐν Γάμῳ οὕτως

κογχίον τε μικρὸν ἀλλᾶντός τε προστετυμημένον. 20
ἐξῆς ἀρπάσας τὸν λόγον ὁ Μάγνος, ὁ μὲν πάντ' ἄρι-
e στος, ἔφη, Λαρήνσιος ὀξέως καὶ καλῶς ἀπῆντησε τῷ
γάστριδι κνὴν περὶ τοῦ κόγχου. ἐγὼ δὲ κατὰ τοὺς τοῦ
Παφίου Σωπάτρου Γαλάτας,

παρ' οἷς ἔθος ἐστίν, ἥνίκ' ἂν προτέρημά τι 25
ἐν τοῖς πολέμοις λάβωσι, θύειν τοῖς θεοῖς
τοὺς αἰχμαλώτους, τοὺς Γαλάτας μιμούμενος
κἀγὼ κατακαύσειν ἠϋξάμην τοῖς δαίμοσιν
διαλεκτικούς τρεῖς τῶν παρεγγεγραμμένων.
καὶ μὴν φιλοσοφεῖν φιλολογεῖν τ' ἀκηκοὺς 30
f ὑμᾶς ἐπιμελῶς καρτερεῖν θ' αἰρουμένους,
τὴν πείραν ὑμῖν λήψομαι τῶν δογμάτων,

πρόσθεν καπνίζων· εἴτ' ἂν ὀπτωμένων
 ἴδω τιν' ὑμῶν συσπάσαντα τὸ σκέλος,
 ξηρωνικῶ πραθήσεθ' οὗτος κυρίῳ
 ἐπ' ἐξαγωγῇ, τὴν φρόνησιν ἀγνοῶν.

5 52. μετὰ παρρησίας γὰρ ἔρῳ πρὸς αὐτούς· εἰ
 αὐτάρκειαν ἀσπάζη, φιλόσοφε, τί οὐ τοὺς πυθαγορι-
 κοὺς ἐκείνους ζηλοῖς, περὶ ὧν φησὶν Ἀντιφάνης μὲν 161
 ἐν Μνήμασι τάδε

10 τῶν πυθαγοριστῶν δ' ἔτυχον ἄθλιοί τινες
 ἐν τῇ χαράδρᾳ τρώγοντες ἄλιμα καὶ κακὰ
 τοιαῦτα συλλέγοντες ἐν τῷ κωρύκῳ.

κὰν τῷ κυρίως Κωρύκῳ δ' ἐπιγραφομένῳ φησί
 πρῶτον μὲν ὥσπερ πυθαγορίζων ἐσθίει
 ἔμψυχον οὐδέν, τῆς δὲ πλείστης τοῦ βολοῦ
 15 μάζης μελαγχρῇ μερίδα λαμβάνων λέπει.

Ἄλεις δ' ἐν Ταραντίνοις

b

οἱ πυθαγορίζοντες γάρ, ὥς ἀκούομεν,
 οὔτ' ὅσον ἐσθίουσιν οὔτ' ἄλλ' οὐδὲ ἐν
 ἔμψυχον, οἶνόν τ' οὐχὶ πίνουσιν μόνοι.
 20 B. Ἐπιχαρίδης μέντοι κύνας κατεσθίει,
 τῶν πυθαγορείων εἰς. A. ἀποκτείνας μὲν οὖν·
 οὐκ ἔτι γὰρ ἐστ' ἔμψυχον.

προελθὼν τέ φησι

25 πυθαγορισμοὶ καὶ λόγοι
 λεπτοὶ διεσμιλευμένοι τε φροντίδες
 τρέφουσ' ἐκείνους. τὰ δὲ καθ' ἡμέραν τάδε,
 ἄρτος καθαρὸς εἰς ἑκατέρῳ, ποτήριον
 ὕδατος· τοσαῦτα ταῦτα. B. δεσμωτηρίου
 λέγεις δίαιταν. πάντες οὕτως οἱ σοφοὶ
 30 διάγουσι καὶ τοιαῦτα κακοπαθοῦσί που;
 A. τρυφῶσιν οὗτοι πρὸς ἑτέρους. ἄρ' οἶσθ' ὅτι
 Μελανιππίδης ἐταῖρός ἐστι καὶ Φάων

c

καὶ Φυρόμαχος καὶ Φᾶνος, οἳ δι' ἡμέρας
 δειπνοῦσι πέμπτης ἀλφίτων κοτύλην μίαν;
 καὶ ἐν Πυθαγοριζούσῃ

d ἥ δ' ἐστίασις ἰσχάδες καὶ στέμφυλα
 καὶ τυρὸς ἔσται· ταῦτα γὰρ θύειν νόμος 5
 τοῖς πυθαγορείοις. B. νῆ Δί', ἱερεῖον μὲν οὖν
 ὁποῖον ἂν κάλλιστον, ὧ βέλτιστ', ἔχῃς.

καὶ μετ' ὀλίγα
 ἔδειθ' ὑπομεῖναι μικροσιτίαν ρύπον
 ῥῖγος σιωπὴν στυγνότητ' ἀλουσίαν. 10

53. Τούτων δ' ὑμεῖς, ὧ φιλόσοφοι, οὐδὲν ἀσκεῖτε,
 ἀλλὰ καὶ τὸ πάντων χαλεπώτατον λαλεῖτε περὶ ὧν οὐκ
 οἴδατε, καὶ ὥς κοσμίως ἐσθιόντες ποιεῖτε τὴν ἔνθεσιν
 κατὰ τὸν ἥδιστον Ἀντιφάνη· οὗτος γὰρ ἐν Δραπετα-
 e γωγῷ λέγει 15

κοσμίως ποιῶν τὴν ἔνθεσιν
 μικρὰν μὲν ἐκ τοῦ πρόσθε, μεστὴν δ' ἔνδοθεν
 τὴν χεῖρα, καθάπερ αἱ γυναῖκες, κατέφαγεν
 πάμπολλα καὶ ταχύτατα·

ἔξδ' οὖν κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον ποιητὴν ἐν Θομβυκίῳ 20
 λέγοντα δραχμῆς ἀνήσασθαι τὰς προσφόρους ὑμῖν
 τροφάς,

σκοροδία, τυρόν, κρόμυνα, κάππαριν, [θύμον,]
 ἅπαντα ταῦτ' ἐστὶν δραχμῆς.

Ἀριστοφῶν δ' ἐν Πυθαγοριστῇ 25

f πρὸς τῶν θεῶν οἰόμεθα τοὺς πάλοι ποτὲ
 τοὺς πυθαγοριστὰς γινομένους οὕτω ρυπαρῶν
 ἐκόντας, ἢ φορεῖν τρίβωνας ἡδέως;
 οὐκ ἔστι τούτων οὐδέν, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ·
 ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης, οὐκ ἔχοντες οὐδὲ ἔν, 30
 τῆς εὐτελείας πρόφασιν εὐρόντες καλὴν
 ὅρους ἐπηξάν τοῖς πένησι χρησίμους.

ἔπει παράθες αὐτοῖσιν ἰχθῦς ἢ κρέας,
 καὶ μὴ κατεσθίωσι καὶ τοὺς δακτύλους,
 ἐθέλω κρέμασθαι δεκάκις.

οὐκ ἄκαιρον δ' ἐστὶ μνημονεῦσαι καὶ τοῦ εἰς ὑμᾶς 162
 5 ποιηθέντος ἐπιγράμματος, ὅπερ παρέθετο ὁ Δελφὸς
 Ἠγήσανδρος ἐν ἑκτῷ ὑπομνημάτων

ὄφρουνασπασίδαι, ῥινεγκαταπηξιγένειοι,
 σακκογενειοτρόφοι καὶ λοπαδαρπαγίδαι,
 εἵματανωπερίβαλλοι, ἀνηλιποκαιβλεπέλαιοι,
 10 νυκτιλαθραιοφάγοι, νυκτιπαταιπλάγιοι,
 μειρακιεξαπάται καὶ συλλαβοπεύσιλαληταί,
 δοξοματαιόσοφοι, ζηταρετησιάδαι. b

54. Ἀρχέστρατος δ' ὁ Γελῶος ἐν τῇ Γαστρολογίᾳ,
 ἣν μόνην ὑμεῖς ῥαψωδίαν οἱ σοφοὶ ἀσπάξεσθε,
 15 μόνον τοῦτο πυθαγορίζοντες τὸ σιωπᾶν, δι' ἀσθέ-
 νειαν λόγων τοῦτο ποιοῦντες· ἔτι δὲ τὴν Σφοδρίου
 τοῦ κυνικοῦ τέχνην ἐρωτικὴν καὶ τὰς Πρωταγορίδου
 ἀκροάσεις ἐρωτικὰς, Περσαίου τε τοῦ καλοῦ φιλοσό-
 φου συμποτικοὺς διαλόγους συντεθέντας ἐκ τῶν
 20 Στίλπωνος καὶ Ζήνωνος ἀπομνημονευμάτων, ἐν οἷς
 ζητεῖ ὅπως ἂν μὴ κατακοιμηθῶσιν οἱ συμπόται, καὶ c
 πῶς ταῖς ἐπιχύσεσι χρηστέον πηνίκα τε εἰσακτέον τοὺς
 ὥραίους καὶ τὰς ὥρας εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ πότε
 αὐτοὺς προσδεκτέον ὠραζομένους καὶ πότε παραπεμ-
 25 πτέον ὥς ὑπερορῶντας, καὶ περὶ προσοψημάτων καὶ
 περὶ ἄρτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὅσα τε περιεργότερον
 περὶ φιλημάτων εἶρηκεν ὁ Σωφρονίσκου φιλοσοφῶν,
 ὃς περὶ ταῦτα τὴν διάνοιαν ἀεὶ στρέφων, πιστευθεῖς,
 ὥς φησιν Ἑρμιππος, ὑπ' Ἀντιγόνου τὸν Ἀκροκόριν- d
 30 θον, κωθωνιζόμενος ἐξέπεσε καὶ αὐτῆς τῆς Κορίνθου
 καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ τοῦ Σικωνίου Ἀράτου, ὁ πρό-
 τερον ἐν τοῖς διαλόγοις πρὸς Ζήνονα διαμιλλώμενος,

ὥς ὁ σοφὸς πάντως ἂν εἴη καὶ στρατηγὸς ἀγαθός, μόνον τοῦτο διὰ τῶν ἔργων διαβεβαιωσάμενος ὁ καλὸς τοῦ Ζήνωνος οἰκιτιεύς. χαριέντως γὰρ [ἔφη] Βίων ὁ Βορυσθενίτης, θεασάμενος αὐτοῦ χαλκῆν εἰκόνα ἐφ' ἧς ἐπεγέγραπτο Περσαῖον Ζήνωνος Κιτιᾶ, 5 πεπλανησθαι εἶπε τὸν ἐπιγράψαντα· δεῖν γὰρ οὕτως e ἔχειν Περσαῖον Ζήνωνος οἰκιτιέα. ἦν γὰρ ὄντως οἰκέτης γεγωνὸς τοῦ Ζήνωνος, ὥς Νικίας ὁ Νικαεὺς ἱστορεῖ ἐν τῇ περὶ τῶν φιλοσόφων ἱστορίᾳ καὶ Σωτίων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν ταῖς διαδοχαῖς. δύο δὲ 10 συγγράμμασι τοῦ Περσαίου ἀπηντήκαμεν τῆς σοφῆς ταύτης πραγματείας τοιοῦτον ἔχουσι τουπίγραμμα συμποτικῶν διαλόγων.

55. Κτησίβιος δ' ὁ Χαλκιδεὺς ὁ Μενεδήμου γνώριμος, ὥς φησιν Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς βίοις, 15 f ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος τί περιγέγονεν ἐκ φιλοσοφίας αὐτῷ; ἔφη, ἀσύμβολος δειπνεῖν. διὸ καὶ ὁ Τίμων που πρὸς αὐτὸν ἔφη

δειπνομανές, νεκροῦ ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἀκύλιστον. 20

ἦν δ' εὖστοχος ὁ Κτησίβιος καὶ χαρίεις περὶ τὸ γε- 163 λοῖον (διὸ καὶ πάντες αὐτὸν ἐπὶ τὰ συμπόσια παρε- κάλουν), οὐχ ὥσπερ σύ, κυνικέ, ὁ μηδέποτε ταῖς χά- ρισιν ἀλλ' οὐδὲ ταῖς μούσαις θύσας. φυγοῦσα γοῦν σε καὶ τοὺς σοὶ παραπλησίους ἢ ἀρετὴ ἡδονῇ παρα- 25 κάθεται, ὥς φησι Μνασάλλης ὁ Σικυνώνιος ἐν ἐπι- γράμμασιν

ἅδ' ἐγὼ ἀτλάμων ἀρετὰ παρὰ τᾶδε κάθημαι

ἀδονᾶ, αἰσχρίστως κειραμένα πλοκάμους,

θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβωλημένα, εἶπερ ἅπασιν 30

b ἀκακόφρων τέρψις κρέσσον ἐμοῦ κέκριται.

Βάτων δ' ὁ κωμικὸς ἐν Ἀνδροφόνῳ φησί

τῶν φιλοσόφων τοὺς σῶφρονας ἐνταυθὶ καλῶ,
τοὺς ἀγαθὸν αὐτοῖς οὐ διδόντας οὐδὲ ἔν,
τοὺς τὸν φρόνιμον ζητοῦντας ἐν τοῖς περιπάτοις
καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα.

5 ἄνθρωπ' ἀλάστωρ, διὰ τί συμβολὰς ἔχων
νῆφεις; τί τηλικούτον ἀδικεῖς τοὺς θεοὺς;
τί τὰργύριον, ἄνθρωπε, τιμιώτερον
σαντοῦ τέθεικας ἢ πέφυκε τῇ φύσει;
ἀλυσιτελὴς εἰ τῇ πόλει πίνων ὕδωρ.

10 τὸν γὰρ γεωργὸν καὶ τὸν ἔμπορον κακοῖς.
ἐγὼ δὲ τὰς προσόδους μεθύων καλὰς ποιῶ.
ἔπειθ' ἔωθεν περιάγεις τὴν λήκυθον
καταμανθάνων τοῦλαιον, ὥστε περιφέρειν
ὠρολόγιον δόξει τις, οὐχὶ λήκυθον.

15 56. Ἀρχέστρατος δ', ὃ Κύνουλκε, ὃν ἀντὶ τοῦ
Ὀμήρου προσκυνεῖς διὰ τὴν γαστέρα, ἥς οὐ λαμνυώ-
τερον οὐδέν' ὁ Τίμων σου φησί, περὶ τοῦ κυνὸς τοῦ d
θαλαττίου ἱστορῶν γράφει καὶ ταῦτα

ἀλλ' οὐ πολλοὶ ἴσασι βροτῶν τόδε θεῖον ἔδесμα,
20 οὐδ' ἔσθειν ἐθέλουσιν ὅσοι κεφαττελεβώδη
ψυχὴν κέκτηνται θνητῶν εἰσὶν τ' ἀπόπληκτοι,
ὥς ἀνθρωποφάγου τοῦ θηρίου ὄντος. ἅπας δὲ
ἰχθὺς σάρκα φιλεῖ βροτέην, ἃν που περικύρσῃ·
ὥστε πρέπει καθαρῶς ὁπόσοι τάδε μωρολογοῦσιν
25 τοῖς λαχάνοις προσάγειν καὶ πρὸς Διόδωρον
ἰόντας

τὸν σοφὸν ἐγκρατέως μετ' ἐκείνου πυθαγορίζειν. e
ἦν δ' ὁ Διόδωρος οὗτος τὸ μὲν γένος Ἀσπένδιος, πυ-
θαγορικὸς δὲ δόξας εἶναι ὑμῶν τῶν κυνικῶν τρόπον
30 ἔξη, κομῶν καὶ ῥυπῶν καὶ ἀνυποδητῶν. ὅθεν καὶ πυ-
θαγορικὸν τὸ τῆς κόμης ἔδοξαν εἶναί τινες, ἀπὸ τοῦ
Διοδώρου προαχθέν, ὥς φησιν Ἑρμιππος. Τίμαιος δ'

ὁ Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν ἱστοριῶν περὶ αὐτοῦ
γράφει οὕτως· Διοδώρου τοῦ τὸ γένος Ἀσπενδίου τὴν
ἐξηλλαγμένην εἰσαγαγόντος κατασκευὴν καὶ τοῖς πυ-
f θαγορείοις πεπλησιακέναι προσποιηθέντος· πρὸς ὃν
ἐπιστέλλων ὁ Στρατόνικος ἐκέλευσε τὸν ἀπαίροντα τὸ 5
ῥηθὲν ἀπαγγεῖλαι

τῷ περὶ θηροπέπλου μανίας

ὑβρεῶς τε περιστάσιμον στοὰν ἔχοντι

Πυθαγόρου πελάτα·

Σωσικράτης δ' ἐν τρίτῳ φιλοσόφων διαδοχῆς βαθεῖ 10
πῶγωνι χρήσασθαι τὸν Διόδωρον ἱστορεῖ καὶ τρίβωνα
ἀναλαβεῖν κόμην τε φορῆσαι, κατὰ τινα τυφὸν τὴν
ἐπιτήδευσιν ταύτην εἰσαγαγόντα, τῶν πρὸ αὐτοῦ
164 πυθαγορικῶν λαμπρᾷ τε ἐσθῆτι ἀμφιεννυμένων καὶ
λουτροῖς καὶ ἀλείμμασι κουρᾷ τε τῇ συνήθει χρωμέ- 15
νων.

57. εἰ δ' ὑμεῖς ὄντως, ὧ φιλόσοφοι, τὴν ἀντάρ-
κειαν ἀσπάξεσθε καὶ τὰ τῶν δεῖπνων εὐτελεῖ, τί ἐν-
ταῦθα παραγίνεσθε μηδὲ κληθέντες; ἢ ὥς εἰς ἀσώτιον
μαγειρικὰ σκεύη καταλέγειν μαθησόμενοι; ἢ ὥς τὸν 20
Διογένους Κεφαλίωνα ἀποστοματιοῦντες; κατὰ γὰρ
τὸν Σοφοκλέους Κηδάλιωνα ἐστὲ

μαστιγῖαι κέντρονες ἀλλοτριοφάγοι.

ὅτι δ' ὑμεῖς οἱ φιλόσοφοι περὶ τὰ δεῖπνα ἀεὶ τὸν νοῦν
ἔχετε, δέον ὑμᾶς ἐπιφαγεῖν τι αἰτῆσαι ἢ ἐπεσθίειν τι 25
b τῶν κυνικῶν βρωμάτων (οὐδὲ γὰρ χαριτογλωσσεῖν
ἡμᾶς θέμις), δῆλον ἐξ ὧν καὶ Ἀλεξίς ἐν τῷ ἐπιγραφο-
μένῳ Λίνῳ ἱστορεῖ. ὑποτίθεται δὲ τὸν Ἡρακλέα παρὰ
τῷ Λίνῳ παιδευόμενον, καὶ κελευσθέντα ἀπὸ βιβλίων
πολλῶν παρακειμένων λαβόντα ἐντυχεῖν. ἐκεῖνος δ' 30
ὀψαρτυτικὸν λαβὼν βιβλίον ἐν χεροῖν περισπουδά-
στως ἐκράτει. λέγει δ' οὕτως ὁ Λίνος

βιβλίον

έντεϋθεν ὅ τι βούλει προσελθών, παῖ, λαβέ,
 ἔπειτ' ἀναγνώσει, πάνυ γε διασκοπῶν

5 ἀπὸ τῶν ἐπιγραμμάτων ἀτρέμα τε καὶ σχολῇ.
 Ὅρφεϋς ἔνεστιν, Ἡσίοδος, τραγωδία,
 Ἐπίχαρμος, Ὀμηρος, Χοιρίλος, συγγράμματα
 παντοδαπά. δηλώσεις γὰρ οὕτω τὴν φύσιν
 ἐπὶ τί μάλισθ' ὥρμηκε. *HP.* τουτὶ λαμβάνω.

10 *ΛΙΝ.* δεῖξον τί ἐστὶ πρῶτον. *HP.* ὕφαρτυσία,
 ὥς φησι τοῦπίγραμμα. *ΛΙΝ.* φιλόσοφος τις εἶ,
 εὖδηλον, ὃς παρεῖς τοσαῦτα γράμματα
Σίμου τέχνην ἔλαβες. *HP.* ὁ *Σῖμος* δ' ἐστὶ τίς; d
ΛΙΝ. μάλ' εὖφυής ἄνθρωπος. ἐπὶ τραγωδίαν
 ὥρμηκε νῦν, καὶ τῶν μὲν ὑποκριτῶν πολὺ
 15 κράτιστός ἐστιν ὁποποιός, ὥς δοκεῖ
 τοῖς χρωμένοις, τῶν δ' ὁποποιῶν ὑποκριτής.
 βούλιμός ἐσθ' ἄνθρωπος. *HP.* ὅ τι βούλει λέγε.
 πεινῶ γάρ, εὖ τοῦτ' ἴσθι.

58. Ταῦτα τοῦ Μάγνου ἐξῆς καταδραμόντος ἀπο-
 20 βλέψας ὁ Κύνουλκος εἰς τοὺς παρόντας τῶν φιλοσό-
 φων ἔφη

εἶδες τὴν θασίαν ἄλμην οἷ' ἅττα βαῦζει;

ὥς εὖ καὶ ταχέως ἀπετίσατο καὶ παραχρῆμα.

οὐ μέντοι παρὰ κωφὸν ὁ τυφλὸς ἔοικε λαλῆσαι,
 25 ὥς ὁ Κρατῖνος ἐν τοῖς Ἀρχιλόχοις ἔφη. ἐπιλανθανό-
 μενος γὰρ ἐν οἷς ποιεῖται δικαστηρίοις τῶν καλῶν
 ἱάμβων αὐτοῦ τὰς ἐπιδείξεις, ὑπὸ τῆς ἐμφύτου γα-
 στριμαργίας καὶ ἡδυλογίας κολάβρους ἀναγινώσκει καὶ
 μέλη πάραυτα κἀκρότητα κύμβαλα.

30 καὶ μετὰ τὰς καλὰς ταύτας ἀμουσολογίας περιέροχεται f
 τὰς οἰκίας, ἐξετάζων ὅπου δεῖπνα λαμπρὰ παρασκευά-

ζεται, ὑπὲρ τὸν Ἀθηναῖον Χαιρεφῶντα ἐκείνου, περὶ
οὗ φησιν Ἀλεξίς ἐν Φυγάδι

αἶε γ' ὁ Χαιρεφῶν τιν' εὗρίσκει τέχνην,
καὶ νῦν πορίζεται γε τὰ δεῖπν' ἀσύμβολα.

ὅπου γάρ ἐστιν ὁ κέραμος μισθώσιμος

5

ὁ τοῖς μαγείροις, εὐθὺς ἔξ ἑωθινοῦ
ἔστηκεν ἐλθὼν· καὶ ἴδη μισθούμενον

165 εἰς ἐστίασιν, τοῦ μαγείρου πυθόμενος

τὸν ἐστιῶντα, τῆς θύρας χασμωμένης

ἂν ἐπιλάβηται, πρῶτος εἰσελήλυθεν.

10

οὐκ ὀκνεῖ δ' ἀνὴρ οὗτος, καθάπερ καὶ ὁ καλὸς Μά-
γνος, καὶ ὑπερορίους ἀποδημίας ποιεῖσθαι τῆς γα-
στρὸς χάριν, ὥς ὁ αὐτὸς Ἀλεξίς εἴρηκεν ἐν Συναπο-
δνήσκουσιν

ἐπὶ δεῖπνον εἰς Κόρινθον ἐλθὼν Χαιρεφῶν

15

ἄκλητος, ἥδη γὰρ πέτεται διαπόντιος·

οὕτω τι τ' ἀλλότρι' ἐσθίειν ἐστὶ γλυκύ.

h καὶ Θεόπομπος δ' ἐν Ὀδυσσεῖ ἔφη

Εὐριπίδου τὰρ' ἐστὶν οὐ κακῶς ἔχον,

τ' ἀλλότρια δειπνεῖν τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

20

59. Γελασάντων οὖν πάντων ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλ-
πιανὸς ἔφη, πόθεν δὲ καὶ ἡ ἡδυλογία τοῖς ἡδονικοῖς
τούτοις ἀμαρτολόγοις; πρὸς ὃν ὁ Κύνουλκος, ἀλλ' ὦ
χοιρίον εὐάργυτον, Φρύνιχος ὁ κωμωδιοποιὸς ἐν τῷ
'Εφιάλτῃ μνημονεύει τοῦ ἡδυλόγου διὰ τούτων

25

ἐστὶν δ' αὐτοὺς γε φυλάττεσθαι τῶν νῦν χαλε-
πώτατον ἔργον·

ἔχουσι γὰρ τι κέντρον ἐν τοῖς δακτύλοις,

μισάνθρωπον ἄνθος ἥβης·

εἴθ' ἡδυλογοῦσιν ἅπασιν αἰεὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν

30

περιόντες,

βιβλίον

ἐντεῦθεν ὅτι βούλει προσελθὼν, παῖ, λαβέ,
 ἔπειτ' ἀναγνώσει, πάνυ γε διασκοπῶν
 ἀπὸ τῶν ἐπιγραμμάτων ἀτρέμα τε καὶ σχολῇ.
 5 Ὅρφευς ἔνεστιν, Ἡσίοδος, τραγῳδία,
 Ἐπίχαρμος, Ὅμηρος, Χοιρίλος, συγγράμματα
 παντοδαπά. δηλώσεις γὰρ οὕτω τὴν φύσιν
 ἐπὶ τί μάλισθ' ὥρμηκε. *HP.* τουτὶ λαμβάνω.
ΑΙΝ. δεῖξον τί ἐστὶ πρῶτον. *HP.* ὁψαρτυσία,
 10 ὥς φησι τοῦ πύγραμμα. *ΑΙΝ.* φιλόσοφος τις εἶ,
 εὐδηλον, ὃς παρὲς τοσαῦτα γράμματα
 Σίμου τέχνην ἔλαβες. *HP.* ὁ Σῖμος δ' ἐστὶ τίς; d
ΑΙΝ. μάλ' εὐφυνὴς ἄνθρωπος. ἐπὶ τραγῳδίαν
 ὥρμηκε νῦν, καὶ τῶν μὲν ὑποκριτῶν πολὺ
 15 κράτιστός ἐστιν ὁψοποιός, ὥς δοκεῖ
 τοῖς χρωμένοις, τῶν δ' ὁψοποιῶν ὑποκριτής.
 βούλιμός ἐσθ' ἄνθρωπος. *HP.* ὅτι βούλει λέγε.
 πεινῶ γάρ, εὖ τοῦτ' ἴσθι.

58. Ταῦτα τοῦ Μάγνου ἐξῆς καταδραμόντος ἀπο-
 20 βλέψας ὁ Κύνουλκος εἰς τοὺς παρόντας τῶν φιλοσό-
 φων ἔφη

εἶδες τὴν θασίαν ἄλμην οἷ' ἅττα βαῦξει; e
 ὥς εὖ καὶ ταχέως ἀπετίσατο καὶ παραχρῆμα.
 οὐ μέντοι παρὰ κωφὸν ὁ τυφλὸς ἔοικε λαλῆσαι,
 25 ὥς ὁ Κρατῖνος ἐν τοῖς Ἀρχιλόχοις ἔφη. ἐπιλανθανό-
 μενος γὰρ ἐν οἷς ποιεῖται δικαστηρίοις τῶν καλῶν
 ἱάμβων αὐτοῦ τὰς ἐπιδείξεις, ὑπὸ τῆς ἐμφύτου γα-
 στριμαργίας καὶ ἡδυλογίας κολάβρους ἀναγινώσκει καὶ
 μέλη πάραυλα ἀκρότητα κύμβαλα.
 30 καὶ μετὰ τὰς καλὰς ταύτας ἀμουσολογίας περιέρχεται f
 τὰς οἰκίας, ἐξετάζων ὅπου δεῖπνα λαμπρὰ παρασκευά-

ζεται, ὑπὲρ τὸν Ἀθηναῖον Χαιρεφῶντα ἐκείνου, περὶ
οὗ φησιν Ἀλεξίς ἐν Φυγάδι

αἶεί γ' ὁ Χαιρεφῶν τιν' εὗρίσκει τέχνην,
καὶ νῦν πορίζεται γε τὰ δεῖπν' ἀσύμβολα.

ὅπου γάρ ἐστιν ὁ κέραμος μισθώσιμος

5

ὁ τοῖς μαγείροις, εὐθὺς ἔξ ἑωθινοῦ
ἔστηκεν ἐλθὼν· καὶ ἴδη μισθούμενον

165 εἰς ἐστίασιν, τοῦ μαγείρου πυθόμενος

τὸν ἐστιῶντα, τῆς θύρας χασμωμένης

ἂν ἐπιλάβηται, πρῶτος εἰσελήλυθεν.

10

οὐκ ὀκνεῖ δ' ἀνὴρ οὗτος, καθάπερ καὶ ὁ καλὸς Μά-
γνος, καὶ ὑπερορίους ἀποδημίας ποιεῖσθαι τῆς γα-
στρὸς χάριν, ὥς ὁ αὐτὸς Ἀλεξίς εἴρηκεν ἐν Συναπο-
δνήσκουσιν

ἐπὶ δεῖπνον εἰς Κόρινθον ἐλθὼν Χαιρεφῶν

15

ἄκλητος, ἥδη γὰρ πέτεται διαπόντιος·

οὕτω τι τ' ἀλλότρι' ἐσθίειν ἐστὶ γλυκύ.

b καὶ Θεόπομπος δ' ἐν Ὀδυσσεῖ ἔφη

Εὐριπίδου τὰρ' ἐστὶν οὐ κακῶς ἔχον,

τ' ἀλλότρια δειπνεῖν τὸν καλῶς εὐδαίμονα.

20

59. Γελασάντων οὖν πάντων ἐπὶ τούτοις ὁ Οὐλ-
πιανὸς ἔφη, πόθεν δὲ καὶ ἡ ἡδυλογία τοῖς ἡδονικοῖς
τούτοις ἀμαρτολόγοις; πρὸς ὃν ὁ Κύνουλκος, ἀλλ' ὦ
χοιρίον εὐάρτυτον, Φρύνιχος ὁ κωμωδιοποιὸς ἐν τῷ
'Εφιάλτῃ μνημονεύει τοῦ ἡδυλόγου διὰ τούτων

25

ἐστὶν δ' αὐτοὺς γε φυλάττεσθαι τῶν νῦν χαλε-
πώτατον ἔργον·

c ἔχουσι γὰρ τι κέντρον ἐν τοῖς δακτύλοις,

μισάνθρωπον ἄνθος ἥβης·

εἶθ' ἡδυλογοῦσιν ἅπασιν αἰεὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν 30·
περιόντες,

ἐπὶ τοῖσι βάθροις δ' ὅταν ὦσιν, ἐκεῖ τούτοις οἷς
 ἡδυλογοῦσιν
 μεγάλας ἀμυχὰς καταμύξαντες καὶ συγκύψαντες
 ἅπαντες

5 γελῶσι.

τὸ δὲ χαριτογλωσσεῖν Αἰσχύλος εἴρηκεν ἐν Προμηθεῖ
 δεσμώτῃ

γνώσει δὲ τὰδ' ὥς ἔτυμ', οὐδὲ μάτην
 χαριτογλωσσεῖν ἐνι μοι.

10 πάλιν τε εἰπόντος τοῦ Οὐλπιανοῦ, τίνα δ' ἐστίν, ἄν-
 δρες φίλοι, τὰ μαγειρικὰ σκευή; τούτων γὰρ ἐμνημό-
 νευσαν ἐν τοῖς ἀρκαδικοῖς δειπνοῖς μνήμης ἡξιωμένων.
 καὶ τὸ ἀσώτιον ποῦ κεῖται; ἀσώτους μὲν γὰρ οἶδα δια-
 βοήτους· ἓνα μὲν οὐ μνημονεύει Ἀλεξίς ἐν Κνιδίᾳ

15 Διόδωρος οὐπίτριπτος ἐν ἔτεσιν δύο
 σφαῖραν ἀπέδειξε τὴν πατρῴαν οὐσίαν·
 οὕτως ἰταμῶς ἅπαντα κατεμασῆσατο.

ἐν δὲ Φαίδρῳ φησί

σχολῇ γε νῆ τὸν ἥλιον, σχολῇ λέγεις,
 20 ἐπεὶ Χαρίδης ὁ μικρὸς ἐν πένθ' ἡμέραις
 σφαῖραν ἐποίησε τὴν πατρῴαν οὐσίαν·
 οὕτω συνεστρόγγυλεν ἰταμῶς καὶ ταχύ.

60. Καὶ Κτήσιππος δ' ὁ Χαβρίου υἱὸς εἰς τοσοῦτον
 ἦλθεν ἀσωτίας ὥς καὶ τοῦ μνήματος τοῦ πατρός, εἰς
 25 ὃ οἱ Ἀθηναῖοι χιλίας ἀνάλωσαν δραχμάς, τοὺς λίθους
 πωλῆσαι εἰς τὰς ἡδυπαθείας. Δίφιλος γοῦν ἐν τοῖς
 Ἐναγίζουσί φησιν

εἰ μὴ συνήθης Φαιδίμῳ γ' ἐτύγχανεν
 ὁ Χαβρίου Κτήσιππος, εἰσηγησάμην
 30 νόμον τιν' οὐκ ἄχρηστον, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ,
 ὥστ' ἐπιτελεσθῆναί ποτ' αὐτῷ τοῦ πατρὸς
 τὸ μνημα· κατ' ἐνιαυτὸν ἓνα λίθον

ἀμαξιαῖον. καὶ σφόδρ' εὐτελὲς λέγω.

Τιμοκλῆς δ' ἐν Δημοσατύροις φησὶν

οὐδ' ὁ Χαβρίου Κτήσιππος ἔτι τρις κείρεται,

166 ἐν ταῖς γυναιξὶ λαμπρός, οὐκ ἐν ἀνδράσιν.

καὶ Μένανδρος δ' ἐν Ὀργῇ περὶ αὐτοῦ τάδε λέγει 5

καίτοι νέος ποτ' ἐγενόμην ἀγῶ, γύναι·

ἀλλ' οὐκ ἐλούμην πεντάκις τῆς ἡμέρας

τότ', ἀλλὰ νῦν· οὐδὲ χλανίδ' εἶχον, ἀλλὰ νῦν·

οὐδὲ μύρον εἶχον, ἀλλὰ νῦν· καὶ βάψομαι

καὶ παρατιλοῦμαι νῆ Δία καὶ γενήσομαι 10

Κτήσιππος, οὐκ ἄνθρωπος, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ,

b καὶ ὥς ἐκεῖνος κατέδομαι καὶ τοὺς λίθους

ἀπαξάπαντας, οὐ γὰρ οὖν τὴν γῆν μόνην.

τάχ' οὖν διὰ τὴν πολλὴν ταύτην ἀσωτίαν καὶ κιναι-

δίαν τοῦνομα αὐτοῦ παρῆλπε Δημοσθένους ἐν τῷ περὶ 15

ἀτελειῶν. χοῆν δὲ τοὺς τὰ πατρῶα κατεδηδοκότας

κατὰ τὸν Μενάνδρου Ναύκληρον οὕτως κολάζεσθαι.

φησὶ γάρ

ὦ φιλτάτη γῆ μητερ, ὡς σεμνὸν σφόδρ' εἶ

τοῖς νοῦν ἔχουσι κτῆμα πολλοῦ τ' ἄξιον. 20

ὡς δῆτ' ἔρχῃν, εἴ τις πατρῶαν παραλαβὼν

c γῆν καταφάγοι, πλεῖν τοῦτον ἤδη διὰ τέλους

καὶ μηδ' ἐπιβαίνειν γῆς, ἵν' οὕτως ἦσθετο

οἶον παραλαβὼν ἀγαθὸν οὐκ ἐφείδατο.

61. Πυθοδήλου δέ τινος ἀσώτου μνημονεύει Ἀξιώ- 25

νικος ἐν Τυρρηνῷ οὕτως

ὁ Πυθόδηλος οὕτοσιν

ὁ Βαλλίων προσέρχεται ἐπικαλούμενος,

μεθύουσά τ' ἐξόπισθεν ἢ σοφωτάτη

ἀποτυμπανισχὰς κατὰ πόδας πορεύεται. 30

d Πολύευκτον δ' Ἀναξανδρίδης ἐν Τηρεῖ κωμωδῶν

ὄρνις κεκλήσει (φησί). Β. διὰ τί, πρὸς τῆς Ἑστίας;

πότερον καταφαγὼν τὴν πατρῶαν οὐσίαν
ὥσπερ Πολύευκτος ὁ καλός; Α. οὐ δῆτ', ἀλλ' ὅτι
ἄρρην ὑπὸ θηλειῶν κατεκόπη.

Θεόπομπος δ' ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν Φιλιππικῶν, ἀφ' ἧς
5 τινες τὸ τελευταῖον μέρος χωρίσαντες ἐν ᾧ ἐστὶ τὰ
περὶ τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, Εὐβουλὸν φησι τὸν
δημαγωγὸν ἄσωτον γενέσθαι. τῇ λέξει δὲ ταύτῃ ἐχρή- e
σατο 'καὶ τοσοῦτον ἄσωτία καὶ πλεονεξία διενήνοχε
τοῦ δήμου τοῦ Ταραντίνων, ὅσον ὃ μὲν περὶ τὰς ἐστιά-
10 σεις εἶχε μόνον ἀκρατῶς, ὃ δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τὰς
προσόδους καταμισθοφορῶν διατετέλεκε. Καλλίστρα-
τος δὲ (φησὶν) ὁ Καλλικράτους δημαγωγὸς καὶ αὐτὸς
πρὸς μὲν τὰς ἡδονὰς ἦν ἀκρατής, τῶν δὲ πολιτικῶν
πραγμάτων ἦν ἐπιμελής.' περὶ δὲ τῶν Ταραντίνων
15 ἱστορῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ πεντηκοστῇ τῶν ἱστοριῶν γρά-
φει οὕτως 'ἡ πόλις ἡ τῶν Ταραντίνων σχεδὸν καθ'
ἕκαστον μῆνα βουθυτεῖ καὶ δημοσίᾳ ἐστιάσεις ποιεῖ- f
ται, τὸ δὲ τῶν ιδιωτῶν πλῆθος ἀεὶ περὶ συνουσίας
καὶ πότους ἐστί. λέγουσι δὲ καὶ τινα τοιοῦτον λόγον
20 οἱ Ταραντῖνοι, τοὺς μὲν ἄλλους ἀνθρώπους διὰ τὸ φι-
λοπονεῖσθαι καὶ περὶ τὰς ἐργασίας διατρίβειν παρα-
σκευάζεσθαι ζῆν, αὐτοὺς δὲ διὰ τὰς συνουσίας καὶ τὰς
ἡδονὰς οὐ μέλλειν, ἀλλ' ἤδη βιῶναι.'

62. Περὶ δὲ τῆς ἀσωτίας καὶ τοῦ βίου Φιλίππου
25 καὶ τῶν ἐταίρων αὐτοῦ ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ ἐνάτῃ τῶν
ἱστοριῶν ὁ Θεόπομπος τάδε γράφει 'Φίλιππος ἐπεὶ 167
ἐγκρατὴς πολλῶν ἐγένετο χρημάτων, οὐκ ἀνάλωσεν
αὐτὰ ταχέως, ἀλλ' ἐξέβαλε καὶ ἔρριψε πάντων ἀν-
θρώπων κάκιστος ὢν οἰκονόμος οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ
30 καὶ οἱ περὶ αὐτόν. ἀπλῶς γὰρ οὐδεὶς αὐτῶν ἠπίστατο
ζῆν ὀρθῶς οὐδὲ σωφρόνως οἰκεῖν οἰκίαν. τούτου δ'
αὐτὸς αἷτιος ἦν ἄπληστος καὶ πολυτελής ὢν, προχεί-

ρως ἅπαντα ποιῶν καὶ κτώμενος καὶ διδούς. στρα-
 τιώτης γὰρ ὢν λογίζεσθαι τὰ προσιόντα καὶ τὰ ἀναλι-
 σκόμενα δι' ἀσχολίαν οὐκ ἠδύνατο. ἔπειτα δ' οἱ ἑταῖ-
 b ροι αὐτοῦ ἐκ πολλῶν τόπων ἦσαν συνερρυνηκότες, οἳ
 μὲν γὰρ ἐξ αὐτῆς τῆς χώρας, οἳ δ' ἐκ Θετταλίας, οἳ δ' 5
 ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, οὐκ ἀριστίνδην ἐξειλεγμένοι,
 ἀλλ' εἴ τις ἦν ἐν τοῖς Ἑλλησιν ἢ τοῖς βαρβάροις λά-
 σταυρος ἢ βδελυρὸς ἢ θρασὺς τὸν τρόπον, οὗτοι σχε-
 δὸν ἅπαντες εἰς Μακεδονίαν ἀθροισθέντες ἑταῖροι
 Φιλίππου προσηγορεύοντο. εἰ δὲ μὴ καὶ τοιοῦτός τις 10
 ἐληλύθει, ὑπὸ τοῦ βίου καὶ τῆς διαίτης τῆς μακεδони-
 κῆς ταχέως ἐκείνοις ὅμοιος ἐγίνετο. τὰ μὲν γὰρ οἱ πό-
 c λεμοὶ καὶ αἱ στρατεῖαι, [τὰ δὲ] καὶ αἱ πολυτέλειαι θρα-
 σεῖς αὐτοὺς εἶναι προετρέποντο καὶ ξῆν μὴ κοσμίως
 ἀλλ' ἀσώτως καὶ τοῖς λησταῖς παραπλησίως. 15

63. Δοῦρις δ' ἐν ἐβδόμῳ Μακεδονικῶν περὶ Πα-
 σικύπρου λέγων τοῦ ἐν Κύπρῳ βασιλέως ὅτι ἄσματος
 ἦν, γράφει καὶ τάδε· Ἀλέξανδρος μετὰ τὴν Τύρου πο-
 λιορκίαν Πνυταγόραν ἀποστέλλων ἄλλας τε δωρεὰς
 ἔδωκε καὶ χωρίον ὃ ἡτήσατο. πρότερον δὲ τοῦτο Πα- 20
 σίκυπρος ὁ βασιλεύων ἀπέδοτο δι' ἀσωτίαν πεντή-
 κοντα ταλάντων Πυμάτῳ τῷ Κιτιεῖ, ἅμα τὸ χωρίον
 d καὶ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν· καὶ λαβὼν τὰ χρήματα κατε-
 γήρασεν ἐν Ἀμαθοῦντι.· τοιοῦτος ἐγένετο καὶ Αἰθίοψ
 ὁ Κορίνθιος, ὡς φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος, οὗ μνη- 25
 μονεύει Ἀρχίλοχος. ὑπὸ φιληδονίας γὰρ καὶ ἀκρασίας
 καὶ οὗτος, μετ' Ἀρχίου πλέων εἰς Σικελίαν, ὅτ' ἐμελλε
 κτίζειν Συρακούσας, τῷ ἑαυτοῦ συσσίτῳ μελιτούττης
 ἀπέδοτο τὸν κλῆρον, ὃν ἐν Συρακούσαις λαχὼν ἐμελ-
 λεν ἔξιν. 30

64. Εἰς τοσοῦτον δ' ἀσωτίας ἐληλύθει καὶ Δημή-
 e τριος ὁ Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἀπόγονος, ὡς φησιν

Ἡγήσανδρος, ὥστε Ἀρισταγόραν μὲν ἔχειν τὴν Κορινθίαν ἐρωμένην, ζῆν δὲ πολυτελῶς. ἀνακαλεσαμένων δ' αὐτὸν τῶν Ἀρεοπαγιτῶν καὶ κελευόντων βέλτιον ζῆν, ἀλλὰ καὶ νῦν, εἶπεν, ἔλευθερίως ζῶ. καὶ γὰρ ἐταί-
 5 ραν ἔχω τὴν καλλίστην καὶ ἀδικῶ οὐδένα καὶ πίνω χῆον οἶνον, καὶ τὰλλ' ἀρκούντως παρασκευάζομαι, τῶν ἰδίων μου προσόδων εἰς ταῦτ' ἐκποιουσῶν, οὐ κατὰ-
 περ ὑμῶν ἐνιοι δεκαζόμενος ζῶ καὶ μοιχεύων. καὶ f
 τῶν τὰ τοιαῦτα πραττόντων καὶ ἐπ' ὀνόματος τινὰς
 10 κατέλεξε. ταῦτα δ' ἀκούσας Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς θεσμοθέτην αὐτὸν κατέστησε. τοῖς δὲ Παναθηναίοις ἵππαρχος ὢν ἱκρίον ἔστησε πρὸς τοῖς ἐρμαῖς Ἀρισταγόρα μετεωρότερον τῶν ἐρμῶν· Ἐλευσῖνί τε μυστηρίων ὄντων ἔθηκεν αὐτῇ θρόνον παρὰ τὸ ἀνάκτορον,
 15 οἰμῶξέσθαι φήσας τοὺς κωλύοντας.

65. Ὅτι δὲ τοὺς ἄσώτους καὶ τοὺς μὴ ἔκ τινος 16
 περιουσίας ζῶντας τὸ παλαιὸν ἀνεκαλοῦντο οἱ ἀρεο-
 παγῖται καὶ ἐκόλαζον ἱστόρησαν Φανόδημος καὶ Φιλό-
 χορος ἄλλοι τε πλείους. Μενέδημον γοῦν καὶ Ἀσκλη-
 20 πιάδην τοὺς φιλοσόφους, νέους ὄντας καὶ πενομένους μεταπεμψάμενοι ἠρώτησαν πῶς ὅλας τὰς ἡμέρας τοῖς φιλοσόφοις σχολάζοντες, κεκτημένοι δὲ μηδέν, εὐ-
 εκτοῦσιν οὕτω τοῖς σώμασι· καὶ οἱ ἐκέλευσαν μετα-
 πεμφθῆναι τινὰ τῶν μυλωθρῶν. ἐλθόντος δ' ἐκείνου
 25 καὶ εἰπόντος ὅτι νυκτὸς ἐκάστης κατιόντες εἰς τὸν μυ- b
 λῶνα καὶ ἀλοῦντες δύο δραχμὰς ἀμφοτέροι λαμβά-
 νουσι, θαυμάσαντες οἱ ἀρεοπαγῖται διακοσίαις δραχ-
 μαῖς ἐτίμησαν αὐτούς. καὶ Δημόκριτον δ' Ἀβδηρίται
 δημοσίᾳ κρίνοντες ὡς κατεφθαρκότα τὰ πατρῷα, ἐπει-
 30 δὴ ἀναγνοὺς αὐτοῖς τὸν μέγαν διάκοσμον καὶ τὰ περὶ
 τῶν ἐν ἄδου εἶπεν εἰς ταῦτα ἀνηλωκέναι, ἀφελθῆ.

66. οἱ δὲ μὴ οὕτως ἄσωτοι κατὰ τὸν Ἀμφιν

πίνουσ' ἐκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας,
 c διασειόμενοι τοὺς κροτάφους ὑπὸ τοῦ ἀκράτου καὶ
 κατὰ τὸν Δίφιλον κεφαλὰς ἔχοντες τρεῖς ὥσπερ ἄρτε-
 μίδιον, πολέμιοι τῆς οὐσίας ὑπάρχοντες, ὡς Σάτυρος
 ἐν τοῖς περὶ χαρακτήρων εἶρηκε, κατατρέχοντες τὸν 5
 ἄγρὸν, διαρπάζοντες τὴν οἰκίαν, λαφυροπωλοῦντες τὰ
 ὑπάρχοντα, σκοποῦντες οὐ τί δεδαπάνηται ἀλλὰ τί
 δαπανηθήσεται, οὐδὲ τί περιέσται ἀλλὰ τί οὐ περιέ-
 σται, ἐν τῇ νεότητι τὰ τοῦ γήρως ἐφόδια προκατανα-
 d λίσκουντες, χαίροντες τῇ ἐταίρῳ οὐ τοῖς ἐταίροις, καὶ 10
 τῷ οἴνῳ οὐ τοῖς συμπόταις. Ἀγαθαρχίδης δ' ὁ Κνί-
 διος ἐν τῇ ὀγδόῃ πρὸς ταῖς εἴκοσι τῶν Εὐρωπιακῶν
 Ἰγνώσιππον (φησὶν) ἄσῳτον γενόμενον ἐν τῇ Σπάρτῃ
 ἐκώλυνον οἱ ἔφοροι συναναστρέφειν τοῖς νέοις. παρὰ
 δὲ Ῥωμαίοις μνημονεύεται, ὡς φησι Ποσειδώνιος ἐν 15
 τῇ ἐνάτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν ἱστοριῶν, Ἀπίκιόν
 τινα ἐπὶ ἀσωτία πάντας ἀνθρώπους ὑπερηκοντικέναι.
 οὗτος δ' ἐστὶν Ἀπίκιος ὁ καὶ τῆς φυγῆς αἴτιος γενό-
 e μενος Ῥουτιλίῳ τῷ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν ἐκδεδω-
 κότι τῇ Ἑλλήνων φωνῇ. περὶ δὲ Ἀπικίου τοῦ καὶ αὐ- 20
 τοῦ ἐπὶ ἀσωτία διαβοήτου ἐν τοῖς πρώτοις εἰρήκαμεν.

67. Διογένης δ' ὁ Βαβυλώνιος ἐν τοῖς περὶ εὐγε-
 νείας τὸν Φωκίωνος υἱὸν (φησὶ) Φῶκον οὐκ ἦν ὃς
 οὐκ ἐμίσει Ἀθηναίων. καὶ ὁπότε ἀπαντήσῃ τις αὐ-
 τῷ, ἔλεγεν ὧ καταισχύνας τὸ γένος. πάντα γὰρ ἀνά- 25
 λωσε τὰ πατρῷα εἰς ἀσωτίαν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκολά-
 f κευε τὸν ἐπὶ τῆς Μουνυχίας· ἐφ' ᾧ πάλιν ὑπὸ πάντων
 ἐπερραπίζετο. ἐπιδόσεων δέ ποτε γενομένων παρελ-
 θὼν καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἔφη, ἐπιδίδωμι κἀγώ.
 καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὁμοθυμαδὸν ἀνεβόησαν, εἰς ἀκολα- 30
 σίαν. ἦν δ' ὁ Φῶκος καὶ φιλοπότης. νικήσαντος γοῦν
 αὐτοῦ ἵπποις παναθήναια, ὡς ὁ πατὴρ εἰστία τοὺς

ἑταίρους, συνελθόντων εἰς τὸ δεῖπνον λαμπρὰ μὲν ἦν
 ἢ παρασκευὴ καὶ τοῖς εἰσιούσι προσεφέροντο ποδονι-
 πτήρες οἴνου δι' ἄρωμάτων. οὓς ἰδὼν ὁ πατήρ καλέ-
 σας τὸν Φῶκον, οὐ παύσεις, ἔφη, τὸν ἑταῖρον δια- 1
 5 φθείροντά σου τὴν νίκην;

οἶδα δὲ καὶ ἄλλους ἀσώτους πολλούς, περὶ ὧν
 ὑμῖν καταλείπω ζητεῖν, πλὴν Καλλίου τοῦ Ἰππονίκου,
 ὃν καὶ οἱ τῶν παίδων ἴσασι παιδαγωγοί. περὶ δὲ τῶν
 ἄλλων ὧν φθάνω προβεβληκῶς εἴ τι λέγειν ἔχετε,
 10 ἀναπεπταμένας ἔχω τῶν ὧτων τὰς πύλας. ὥστε λέ-
 γετε, ἐπιζητῶ γάρ. καὶ Μάγνος εἶρηκε τὸ ἐπεσθίειν
 καὶ τὸ ἐπιφαγεῖν.

καὶ ὁ Αἰμιλιανὸς ἔφη, τὸ μὲν ἀσώτιον ἔχεις παρὰ
 Στράττιδι ἐν Χρυσίππῳ λέγοντι οὕτως
 15 εἰ μὴδὲ χέσαι γ' αὐτῷ σχολὴ γενήσεται,
 μὴδ' εἰς ἀσώτιον τραπέσθαι, μὴδ' ἐὰν
 αὐτῷ ξυναντᾷ τις, λαλῆσαι μὴδὲ ἔν.

68. μαγειρικὰ δὲ σκεύη καταριθμεῖται Ἀνάξιπ-
 πος ἐν Κιθαρωδῷ οὕτως
 20 ζωμήρουσιν φέρ', οἷς' ὀβελίσκους δώδεκα,
 κρεάγραν, θυῖαν, τυροκνηστὶν παιδικήν,
 στελεόν, σκαφίδας τρεῖς, δορίδα, κοπίδας τέτ-
 ταρας.

οὐ μὴ πρότερον οἴσεις, θεοῖσιν ἐχθρὸς σύ,
 25 τὸ λεβήτιον· τὰκ τοῦ νύτρου. πάλιν ὑστερεῖς;
 καὶ τὴν κύβηλιν τὴν ταρηνιστηρίαν.

τὴν χύτραν δ' Ἀριστοφάνης ἐν Σκηνὰς καταλαμβα-
 νούσαις κακκάβην εἶρηκεν οὕτως

τὴν κακκάβην γάρ καὶ τοῦ διδασκάλου.
 30 καὶ Δαιταλεῦσι 'κᾶγειν ἐκεῖθεν κακκάβην.' Ἀντι-
 φάνης δ' ἐν Φιλοδηβαίῳ
 πάντ' ἐστὶν ἡμῖν· ἥ τε γὰρ συνώνυμος

- τῆς ἔνδον οὔσης ἔρχεσθαι Βοιωτίας
 τμηθεῖσα κοίλοις ἐν βυθοῖσι κακκάβης
 d χλαιίνεται, αἶρεθ', ἔψεται, παφλάζεται.
 βατάνιον δ' εἶρηκεν Ἀντιφάνης ἐν Εὐθυδίῳ
 ἔπειτα πουλύπους τετμημένος 5
 ἐν βατανίοισιν ἐφθός.
 Ἄλεξις ἐν Ἀσκληπιοκλείδῃ
 οὕτως δ' ὀψοποιεῖν εὐφυῶς
 περὶ τὴν Σικελίαν αὐτὸς ἔμαθον ὥστε τοὺς
 δειπνοῦντας εἰς τὰ βατάνι' ἐμβαλεῖν ποιῶ 10
 ἐνίστε τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.
 πατάνιον δὲ διὰ τοῦ π' Ἀντιφάνης ἐν Γάμῳ
 e πατάνια σεῦτλον σίλφιον χύτρας λύχνους
 κορίαννα κρόμυ' ἄλας ἔλαιον τρύβλιον.
 Φιλέταιρος Οἰνοπίωνι 15
 ὁ μάγειρος οὗτος Πατανίων προσελθέτω.
 καὶ πάλιν
 πλείους Στρατονίκου τοὺς μαθητάς μοι δοκεῖ
 ἔξειν Πατανίων.
 ἐν δὲ Παρασίτῳ ὁ Ἀντιφάνης καὶ τάδε εἶρηκεν 20
 ἄλλος ἐπὶ τούτῳ μέγας
 ἦξει τις ἰσοτράπεζος εὐγενής. B. τίνα
 λέγεις; A. Καρύστου θρέμμα, γηγενής, ξέων.
 B. εἴτ' οὐκ ἂν εἴποις; ὕπαγε. A. κάκκαβον λέγω·
 σὺ δ' ἴσως ἂν εἴποις λοπάδ'. B. ἐμοὶ δὲ τοῦνομα 25
 οἶει διαφέρειν, εἴτε κάκκαβόν τινες
 χαίρουσιν ὀνομάζοντες εἴτε σίττυβον;
 πλὴν ὅτι λέγεις ἀγγεῖον οἶδα.
 Εὐβουλος δ' ἐν Ἰωνί καὶ βατάνια καὶ πατάνια λέγει
 ἐν τούτοις 30
 τρύβλια δὲ καὶ βατάνια καὶ κακκάβια καὶ
 λοπάδια καὶ πατάνια πυκινὰ ταρφέα,

κούδ' ἂν λέγων λέξαιμι.

69. ἡδυσμάτων δὲ κατάλογον Ἄλεξις ἐποίησατο 170
ἐν Δέβητι οὕτως

μὴ [μὴ] προφάσεις ἐνταῦθά μοι μῆδ' οὐκ ἔχω.

5 B. ἀλλὰ λέγ' ὅτου δεῖ· λήψομαι γὰρ πάντ' ἐγώ.

A. ὀρθῶς. τὸ πρῶτον μὲν λάβ' ἐλθὼν σήσαμα.

B. ἀλλ' ἔστιν ἔνδον. A. ἀσταφίδα κεκομμένην,

μάραθρον, ἄνηθον, νᾶπυ, κανλόν, σίλφιον,

κορίαννον αὔον, ῥοῦν, κύμινον, κάππαριν,

10 ὀρίγανον, σκορόδια, γήτειον, θύμον,

σφάκον, σίραιον, σέσελι, πήγανον, πράσον.

ἐν δὲ Παννυχίδι ἢ Ἑρίθοις μάγειρον τάδε ποιεῖ λέ-
γοντα

κύνκλω δεήσει περιτρέχειν με καὶ βοᾶν,

15 ἂν του δέωμαι. δεῖπνον αἰτήσεις με σὺ

ἤδη παρελθὼν· οὐκ ἔχων δὲ τυγχάνω

οὐκ ὄξος, οὐκ ἄνηθον, οὐκ ὀρίγανον,

οὐ θρόνον, οὐκ ἔλαιον, οὐκ ἀμυγδάλας,

οὐ σκόροδον, οὐ σίραιον, οὐχὶ γήθιον,

20 οὐ βολβόν, οὐ πῦρ, οὐ κύμινον, οὐχ ἄλας,

οὐκ ῥόν, οὐ ξύλ', οὐ σκάφην, οὐ τήγανον,

οὐχ ἰμονιάν, οὐ λάκκον εἶδον, οὐ φρέαρ,

οὐ στάμνος ἐστὶ· διακενῆς δ' ἔστηκ' ἐγὼ

ἔχων μάχαιραν προσέτι περιεζωσμένος.

25 καὶ Πονήρα

τῆς ὀριγάνου

πρώτιστον ὑποθεῖς εἰς λοπάδα νεανικὴν,

τὸ τρίμυ' ἐπιπολῆς εὐρύθμως διειμένον

ὄξει σιραίῳ χρωματίσας καὶ σιλφίῳ

30 πυκνῶ πατάξας.

ἐπεσθίειν δ' εἶρηκε Τηλεκλείδης Πρυτάνεσιν οὕτως δ.

ἑκατόν ἐπεσθίοντα· ἐπιφαγεῖν δ' Εὐπολὶς Ταξιάρχους

ἐπιφαγεῖν

μηδὲν ἄλλ' ἢ κρόμμυον λέποντα καὶ τρεῖς ἁλ-
μάδας.

καὶ Ἀριστοφάνης Πλούτῳ

πρὸ τοῦ δ' ὑπὸ τῆς πενίας ἅπαντ' ἐπήσθιεν. 5

70. Τῶν δὲ μαγείρων διάφοροί τινες ἦσαν οἱ κα-
λούμενοι τραπεζοποιοί. εἰς ὃ δὲ οὗτοι παρελαμβά-
νοντο σαφῶς παρίστησιν Ἀντιφάνης ἐν Μετοίκῳ

προσέλαβον ἐλθὼν τουτουὶ

τραπεζοποιόν, ὃς πλυνεῖ σκεύη, λύχνους 10

ἐτοιμάσει, σπονδὰς ποιήσει, τὰλλ' ὅσα

τούτῳ προσήκει.

ζητητέον δὲ εἰ καὶ ὁ τραπεζοκόμος ὁ αὐτός ἐστι τῷ
τραπεζοποιῷ. Ἰόβας γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς Ὀμοιό-
τησι τὸν αὐτὸν εἶναί φησι τραπεζοκόμον καὶ τὸν ὑπὸ 15
Ῥωμαίων καλούμενον στρουγκτωρα, παρατιθέμενος ἐκ
δράματος Ἀλεξάνδρου ᾧ ἐπιγραφὴ Πότος

εἰς αὐριὸν με δεῖ λαβεῖν ἀνλητρίδα·

τραπεζοποιὸν δημιουργὸν λήψομαι.

ἐπὶ τοῦτ' ἀπέστειλ' ἐξ ἀγροῦ μ' ὁ δεσπότης. 20

ἐκάλουν δὲ τραπεζοποιὸν τὸν τραπεζῶν ἐπιμελητὴν
καὶ τῆς ἄλλης εὐκοσμίας. Φιλήμων Παρεισίουτι

περὶ τοῦπτάνιον οὐ γίγνεθ' ἡ σκευωρία·

τραπεζοποιός ἐστ' ἐπὶ τοῦ διακονεῖν.

ἔλεγον δὲ καὶ ἐπιτραπεζώματα τὰ ἐπιτιθέμενα τῇ 25
τραπέξῃ βρώματα. Πλάτων Μενελάῳ

71 ὥς ὀλίγα λοιπὰ τῶν ἐπιτραπεζωμάτων.

ἐκάλουν δὲ καὶ ἀγοραστὴν τὸν τὰ ὄψα ὠνούμενον, νῦν
δ' ὀψωνάτωρα, ὥς Ξενοφῶν ἐν πρώτῳ Ἀπομνημο-
νευμάτων οὕτωςι λέγων 'διάκονον δ' ἂν καὶ ἀγορα- 30
στήν τὸν τοιοῦτον ἐθέλοιμεν προῖκα λαβεῖν;' παρὰ δὲ
Μενάνδρῳ ἐστὶ κοινότερον ἐν Φανίῳ

φειδωλὸς ἦν καὶ μέτριος ἀγοραστής.
ὁψώνην δ' εἶρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς διὰ
τούτων

ὥς οὐψώνης διατρίβειν
5 ἡμῶν τ' ἄριστον ἔοικεν.

παροψωνεῖν δ' ἔφη Κρατῖνος ἐν Κλεοβουλίναις οὕτως,
παραγοράζειν δ' Ἀλεξίς ἐν Δρωπίδῃ. εἰλέατροι δὲ
καλοῦνται, ὥς φησι Πάμφιλος, οἱ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν
καλοῦντες τράπεζαν, παρὰ τὸν ἐλεόν. Ἀρτεμίδωρος δ'
10 αὐτοὺς δειπνοκλήτορας ὀνομάζει.

71. Ἐκάλουν δέ, φησί, καὶ τοὺς προγεύστας
ἐδεάτρος, ὅτι προήσθιον τῶν βασιλέων πρὸς ἀσφάλειαν.
νῦν δὲ ὁ ἐδέατρος ἐπιστάτης γέγονε τῆς ὅλης
διακονίας. ἦν δ' ἐπιφανὴς καὶ ἐντιμος ἡ χρεία. Χά-
15 ρης γοῦν ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν Πτολεμαῖόν φησι
τὸν σωτῆρα ἐδέατρον ἀποδειχθῆναι Ἀλεξάνδρου. μή-
ποτε δὲ καὶ ὃν νῦν καλοῦσι Ῥωμαῖοι προγεύστην
τότε οἱ Ἕλληνες προτένθην ὠνόμαζον, ὥς Ἀριστοφά-
νης ἐν προτέραις Νεφέλαις διὰ τούτων

20 πῶς οὐ δέχονται δῆτα τῇ νουμηνίᾳ
ἀρχαὶ τὰ πρυτανεῖ', ἀλλ' ἐνη τε καὶ νέᾳ;
B. ὅπερ οἱ προτένθαι γὰρ δοκοῦσί μοι παθεῖν,
ἵν' ὥς τάχιστα τὰ πρυτανεῖ' ὑφελοίατο,
διὰ τοῦτο προυτένθουσιν ἡμέρᾳ μιᾷ.

25 μνημονεύει αὐτῶν καὶ Φερεκράτης ἐν Ἀγρόλοις
μὴ θανμάσης,

τῶν γὰρ προτενθῶν ἐσμέν· ἀλλ' οὐκ οἶσθα σύ.
καὶ Φιλύλλιος ἐν Ἡρακλεῖ

βούλεσθε δῆτ' ἐγὼ φράσω τίς εἴμ' ἐγώ;
30 ἢ τῶν προτενθῶν Δορπία καλουμένη.
εὐρίσκω δὲ καὶ ψήφισμα ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος
Ἀθήνησι γενόμενον, ἐν ᾧ ὥσπερ τι σύστημα οἱ προ-

e τένθαι εἰσί, καθάπερ καὶ οἱ παράσιτοι ὀνομαζόμενοι,
 ἔχον οὕτως ὦκος εἶπεν· ὅπως ἂν ἡ βουλὴ ἄγῃ
 τὰπατούρια μετὰ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων κατὰ τὰ πά-
 τρια, ἐψηφίσθαι τῇ βουλῇ ἀφεῖσθαι τοὺς βουλευτὰς
 τὰς ἡμέρας, ἅσπερ καὶ αἱ ἄλλαι βουλαὶ αἱ ἀφεται, 5
 ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς οἱ προτένθαι ἄγουσι πέντε ἡμέρας.
 ὅτι δ' εἶχον οἱ ἀρχαῖοι καὶ τοὺς προγεύστας καλουμέ-
 νους Ξενοφῶν ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἰέρωνι ἢ Τυραν-
 νικῷ φησιν· ὁ τύραννος οὔτε σιτίοις καὶ ποτοῖς πι-
 στεύων διάγει, ἀλλὰ καὶ τούτων ἀντὶ τοῦ ἀπάρχεσθαι 10
 f τοῖς θεοῖς τοῖς διακονοῦσι πρῶτον κελεύουσιν ἀπο-
 γεύεσθαι, διὰ τὸ ἀπιστεῖν μὴ καὶ ἐν τούτοις κακὸν τι
 φάγωσιν ἢ πίωσιν. Ἀναξίλας δ' ἐν Καλυβοῖ φησὶν
 72 παραγεύσεται σοι πρῶτον ἢ γραῦς τοῦ ποτοῦ.

72. Τοὺς δὲ τὰ πέμματα προσέτι τε τοὺς ποιοῦν- 15
 τας τοὺς πλακοῦντας οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκά-
 λουν. Μένανδρος Ψευδηρακλεῖ καταμεμφόμενος τοὺς
 μαγείρους ὥς ἐπιχειροῦντας καὶ οἷς μὴ δεῖ φησὶν
 μάγειρ', ἀηδὴς μοι δοκεῖς εἶναι σφόδρα.
 πόσας τραπέζας μέλλομεν ποιεῖν τρίτον 20
 ἤδη μ' ἐρωτᾷς. χοιρίδιον ἐν θύομεν,
 ὀκτὼ ποιήσοντες τραπέζας δ' ἢ μίαν,
 b τί σοι διαφέρει τοῦτο; παράθες σημίαν.
 οὐκ ἔστι κανδύλους ποιεῖν οὐδ' οἷα σὺ
 εἴωθας εἰς ταυτὸν καρνεύειν, μέλι 25
 σεμίδαλιν ᾧ· πάντα γὰρ τὰναντία
 νῦν ἐστίν· ὁ μάγειρος γὰρ ἐγχύτους ποιεῖ,
 πλακοῦντας ὀπτᾷ, χόνδρον ἔψει καὶ φέρει
 μετὰ τὸ τάριχος, εἶτα θρόνον καὶ βότρους·
 ἢ δημιουργὸς δ' ἀντιπαρατεταγμένη 30
 κρεάδι' ὀπτᾷ καὶ κίχλας τραγήματα.
 ἔπειθ' ὁ δειπνῶν μὲν τραγηματίζεται,

μυρισάμενος δὲ καὶ στεφανωσάμενος πάλιν
 δειπνεῖ μελίπηκτα τὰς κίχλας.

ὅτι δὲ ἐκεχώριστο τὰ τῆς ὑπουργίας περμμάτων μὲν
 προνοουσῶν τῶν δημιουργῶν, ὡσαρτυτικῆς δὲ τῶν
 5 μαγείρων, Ἀντιφάνης διεσάφησεν ἐν Χρυσίδι οὕτως

τέτταρες δ' ἀνλητρίδες
 ἔχουσι μισθὸν καὶ μάγειροι δώδεκα
 καὶ δημιουργοὶ μέλιτος αἰτουῦσαι σκάφας.

Μένανδρος Δημιουργῶ

10 τί τοῦτο, παῖ; διακονικῶς γὰρ νῆ Δία
 προσελήλυθας. Β. ναί· πλάττομεν γὰρ πέμματα,
 τὴν νύκτα τ' ἡγρουπνήκαμεν· καὶ νῦν ἔτι
 ἀποίητα πάμπολλ' ἐστὶν ἡμῖν.

περμμάτων δὲ πρῶτόν φησι μνημονεῦσαι Πανύασιν
 15 Σέλευκος ἐν οἷς περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἀνθρωπο-
 θυσίας διηγρεῖται, πολλὰ μὲν ἐπιθεῖναι λέγων πέμ-
 ματα, πολλὰς δὲ νοσάδας ὄρνες, προτέρου Στησι-
 χόρου ἢ Ἰβύκου ἐν Ἀθλοῖς ἐπιγραφομένοις εἰρηκότος
 φέρεσθαι τῇ παρθένῳ δῶρα

20 σασαμίδας χόνδρον τε καὶ ἐγκρίδας,
 ἄλλα τε πέμματα καὶ μέλι χλωρόν.

ὅτι δὲ τὸ ποίημα τοῦτο Στησιχόρου ἐστὶν ἱκανώτατος
 μάρτυς Σιμωνίδης ὁ ποιητής, ὃς περὶ τοῦ Μελεάγρου
 τὸν λόγον ποιούμενός φησιν

25 ὃς δουρὶ πάντας νίκασε νέους,
 δινάεντα βαλὼν Ἀναυρον ὕπερ πολυβότρου ἐξ
 Ἰωλκοῦ.

οὕτω γὰρ Ὅμηρος ἡδὲ Στασίχορος ἄεισε λαοῖς.

ὁ γὰρ Στησίχορος οὕτως εἶρηκεν ἐν τῷ προκειμένῳ
 30 ἄσματι τοῖς Ἀθλοῖς

θρώσκων μὲν γὰρ Ἀμφιάραος,
 ἄκοντι δὲ νίκασεν Μελεάγρος.

73. Οὐκ ἄγνωσθ' δὲ καὶ περὶ Δηλίων ἃ Ἀπολλόδω-
 ρος ὁ Ἀθηναῖος εἴρηκεν, ὅτι μαγείρων καὶ τραπεζο-
 ποιῶν παρείχοντο χρείας τοῖς παραγινόμενοις πρὸς
 τὰς ἱερουργίας, καὶ ὅτι ἦν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν πράξεων
 73 ὀνόματα Μάριδες καὶ Γογγύλοι, ἐπειδὴ τὰς μάξας, ⁵
 φησὶν Ἀριστοφάνης, ἐν ταῖς θοίναις δι' ἡμέρας τρι-
 βοντες παρείχον ὥσπερ γυναιξὶ γογγύλας μεμαγμέ-
 νας. καλοῦνται δὲ καὶ μέχρι νῦν τινες αὐτῶν Χοῖρα-
 κοι καὶ Ἀμνοὶ καὶ Ἀρτυσίλεω καὶ Σήσαμοι καὶ Ἀρτυ-
 σίτραγοι καὶ Νεωκόροι καὶ Ἰχθυόλοι, τῶν δὲ γυ- ¹⁰
 ναικῶν Κυμινάνθαι, κοινῇ δὲ πάντες Ἐλεοδύται,
 διὰ τὸ τοῖς ἔλεοις ὑποδύεσθαι διακονοῦντες ἐν ταῖς
 θοίναις. ἔλεος δ' ἐστὶν ἡ μαγειρικὴ τράπεζα. Ὅμηρος
 αὐτὰρ ἐπεὶ δ' ὥπτησε καὶ εἰν ἔλεοῖσιν ἔθηκεν.

b ὅθεν καὶ Πολυκράτων ὁ Κρίθωνος Ῥηναεὺς δίκην ¹⁵
 γραφόμενος οὐ Δηλίους αὐτοὺς ὀνομάζει, ἀλλὰ τὸ
 κοινὸν τῶν Ἐλεοδυτῶν ἐπητιάσατο. καὶ ὁ τῶν Ἀμ-
 φικτυόνων δὲ νόμος κελεύει ὕδωρ παρέχειν ἔλεοδύ-
 τας, τοὺς τραπεζοποιοὺς καὶ τοὺς τοιούτους διακόνους
 σημαίνων. Κρίτων δ' ὁ κωμωδιοποιὸς ἐν Φιλοπράγ- ²⁰
 μονι παρασίτους τοῦ θεοῦ καλεῖ τοὺς Δηλίους διὰ
 τούτων

c Φοίνικα, μεγάλου κύριον βαλλαντίου,
 ναύκληρον ἐν τῷ λιμένι ποιήσας ἄπλουν,
 κάφ' ὄρμον ὥσαι ναῦς ἀναγκάσας δύο, ²⁵
 εἰς Δῆλον ἐλθεῖν ἡθέλησ' ἐκ Πειραιῶς,
 πάντων ἀκούων διότι παρασίτῳ τόπος
 οὗτος τρία μόνος ἀγαθὰ κεκτῆσθαι δοκεῖ,
 εὖοπον ἀγοράν, παντοδαπὸν πλουτοῦντ' ὄχλον,
 αὐτοὺς παρασίτους τοῦ θεοῦ τοὺς Δηλίους. ³⁰

74. Ἀχαιὸς δ' ὁ Ἑρετριεὺς ἐν Ἀλκμαίονι τῷ σα-
 τυρικῷ καρυκοποιοὺς καλεῖ τοὺς Δελφοὺς διὰ τούτων

καρυκοποιούς προσβλέπων βδελύττομαι.
παρόσον τὰ ἱερεῖα περιτέμνοντες δῆλον ὥς ἔμαγεί-
ρευον αὐτὰ καὶ ἑκαρύκευον. εἰς ταῦτα δὲ ἀποβλέπων
καὶ Ἀριστοφάνης ἔφη

5 ἄλλ' ὦ Δελφῶν πλείστας ἀκονῶν

Φοῖβε μαχαίρας,

καὶ προδιδάσκων τοὺς σοὺς προπόλους.

κὰν τοῖς ἐξῆς δ' ὁ Ἀχαιὸς φησιν

τίς ὑποκεκρυμμένος μένει,

10 σαραβικῶν κοπίδων σννομώνυμε;

ἐπισκώπτουσι γὰρ οἱ σάτυροι τοὺς Δελφοὺς ὥς περὶ

τὰς θυσίας καὶ τὰς θοίνας διατρέβοντας. Σῆμος δ' ἐν

τετάρτῳ Δηλιάδος Ἀελφοῖς (φησὶ) παραγινομένοις

εἰς Δῆλον παρεῖχον Δῆλιοι ἄλας καὶ ὄξος καὶ ἔλαιον

15 καὶ ξύλα καὶ στρώματα. Ἀριστοτέλης δ' ἡ Θεόφρα-

στος ἐν τοῖς ὑπομνήμασι περὶ Μαγνήτων λέγων τῶν

ἐπὶ τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ ὅτι Δελφῶν εἰσιν ἄποι-

κοι, τοσαύτας ἐπιτελοῦντας αὐτοὺς ποιεῖ χρείας τοῖς

παραγιγνομένοις τῶν ξένων λέγων οὕτως Ἰάγνητες

20 οἱ ἐπὶ τῷ Μαιάνδρῳ ποταμῷ κατοικοῦντες ἱεροὶ τοῦ

θεοῦ, Δελφῶν ἄποικοι, παρέχουσι τοῖς ἐπιδημοῦσι

στέργην ἄλας ἔλαιον ὄξος, ἔτι λύχνον κλίνας στρώ-

ματα τραπέζας. Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν ἐκκαι-

δεκάτῳ τρωικοῦ διακόσμου ἐν τῇ Λακωνικῇ φησὶν

25 ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς καλουμένης ὑακινθίδος ἰδρῶσθαι

ἥρωας Μάτωνα καὶ Κεράωνα ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς φιδι-

τίοις ποιοῦντων τε τὰς μάζας καὶ κεραννύντων τὸν

οἶνον διακόνων. ὁ δ' αὐτὸς ἱστορεῖ κὰν τῷ τετάρτῳ

καὶ εἰκοστῷ τῆς αὐτῆς πραγματείας Δαίτην ἥρωα τι-

30 μώμενον παρὰ τοῖς Τρωσίν, οὗ μνημονεύειν Μίμνερ-

μον. κὰν Κύπρῳ δέ φησι τιμᾶσθαι Ἡγήσανδρος ὁ

Δελφὸς Δία εἰλαπιναστήν τε καὶ σπλαγχνοτόμον.

75. Πολλῶν δὲ τοιούτων ἔτι λεγομένων ἐκ τῶν
 γειτόνων τις ἐξηκούσθη ὑδραύλεως ἤχος πάνν τι
 ἡδὺς καὶ τερπνός, ὥς πάντας ἡμᾶς ἐπιστραφῆναι
 b θελχθέντας ὑπὸ τῆς ἐμμελείας. καὶ ὁ Οὐλπιανὸς ἀπο-
 βλέψας πρὸς τὸν μουσικὸν Ἀλκείδην, ἀκούεις, ἔφη, 5
 μουσικώτατε ἀνδρῶν, τῆς καλῆς ταύτης εὐφωνίας,
 ἥτις ἡμᾶς ἐπέστρεψε πάντας κατακληθέντας ὑπὸ τῆς
 μουσικῆς; καὶ οὐχ ὥς παρ' ὑμῖν τοῖς Ἀλεξανδρεῦσι
 πολὺς ὁ μόνυχλος ἀλγηδόνα μᾶλλον τοῖς ἀκούουσι παρ-
 ἔχων ἢ τινα τέρψιν μουσικὴν. καὶ ὁ Ἀλκείδης ἔφη, 10
 ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὄργανον τοῦτο, ἡ ὑδραυλις, εἴτε τῶν
 ἑντατῶν αὐτὸ θέλεις εἴτε τῶν ἐμπνευστῶν, Ἀλεξαν-
 δρέως ἐστὶν ἡμεδαποῦ εὕρημα, κουρέως τὴν τέχνην.
 c Κτησίβιος δ' αὐτῷ τοῦνομα. ἴστορεῖ δὲ τοῦτο Ἀρι-
 στοκλῆς ἐν τῷ περὶ χορῶν οὕτωςί πως λέγων ἔζητεῖται 15
 πότερα τῶν ἐμπνευστῶν ἐστὶν ὄργάνων ἡ ὑδραυλις
 ἢ τῶν ἑντατῶν. Ἀριστόξενος μὲν οὖν τοῦτο οὐκ οἶδε.
 λέγεται δὲ Πλάτωνα μικρὰν τινα ἔννοιαν δοῦναι τοῦ
 κατασκευάσματος νυκτερινὸν ποιήσαντα ὠρολόγιον
 ἑοικὸς τῷ ὑδραυλικῷ, οἷον κλεψύδραν μεγάλην λίαν. 20
 καὶ τὸ ὑδραυλικὸν δὲ ὄργανον δοκεῖ κατὰ κλεψύδραν
 εἶναι. ἑντατὸν οὖν καὶ καθαπτὸν οὐκ ἂν νομισθείη,
 d ἐμπνευστὸν δ' ἂν ἴσως ῥηθείη διὰ τὸ ἐμπνεῖσθαι τὸ
 ὄργανον ὑπὸ τοῦ ὕδατος. κατεστραμμένοι γάρ εἰσιν
 οἱ αὐλοὶ εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ ἀρασσομένου τοῦ ὕδατος 25
 ὑπὸ τινος νεανίσκου, ἔτι δὲ δικνουμένων ἀξινῶν διὰ
 τοῦ ὄργάνου, ἐμπνέονται οἱ αὐλοὶ καὶ ἤχον ἀποτε-
 λούσι προσηνῇ. ἔοικε δὲ τὸ ὄργανον βωμῷ στρογγύλῳ.
 καὶ φασι τοῦτο εὐρῆσθαι ὑπὸ Κτησιβίου κουρέως, ἑν-
 ταῦθα οἰκοῦντος ἐν τῇ Ἀσπενδίᾳ ἐπὶ τοῦ δευτέρου 30
 e Εὐεργέτου, διαπρέψαι τέ φασι μεγάλως. τουτονὶ οὖν
 καὶ τὴν αὐτοῦ διδάξαι γυναῖκα Θαίδα. Τρύφων δ'

ἐν τρίτῳ περὶ ὀνομασιῶν, ἔστι δὲ τὸ σύγγραμμα περὶ
 αὐλῶν καὶ ὀργάνων, συγγράψαι φησὶ περὶ τῆς ὑδραύ-
 λεως Κτησίβιον τὸν μηχανικόν. ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα εἰ
 περὶ τὸ ὄνομα σφάλλεται. ὁ μὲντοι Ἀριστόξενος προ-
 5 κρίνει τὰ ἐντατὰ καὶ καθαρὰ τῶν ὀργάνων τῶν ἐμ-
 πνευστῶν, ῥάονα εἶναι φάσκων τὰ ἐμπνευστά· πολ-
 λούς γὰρ μὴ διδαχθέντας αὐλεῖν τε καὶ συρρίζειν,
 ὥσπερ τοὺς ποιμένας.

76. Καὶ τοσαῦτα μὲν ἔχω σοι ἐγὼ λέγειν περὶ τοῦ
 10 ὑδραυλικοῦ ὀργάνου, Οὐλπιανέ. γιγγραῖνοισι γὰρ οἱ
 Φοίνικες, ὥς φησιν ὁ Ξενοφῶν, ἐχρῶντο αὐλοῖς σπι-
 θαμιαίοις τὸ μέγεθος, ὃξὺ καὶ γοερὸν φθεγγομένοις.
 τούτοις δὲ καὶ οἱ Κᾶρες χρῶνται ἐν τοῖς θρήνοις, εἰ
 μὴ ἄρα καὶ ἡ Καρία Φοινίκη ἐκαλεῖτο, ὥς παρὰ Κο-
 15 ρίννη καὶ Βακχυλίδῃ ἔστιν εὐρεῖν. ὀνομάζονται δὲ οἱ
 αὐλοὶ γίγγροι ὑπὸ τῶν Φοινίκων ἀπὸ τῶν περὶ Ἀδω-
 νιν θρήνων· τὸν γὰρ Ἀδωνιν Γίγγρην καλεῖτε ὑμεῖς
 οἱ Φοίνικες, ὥς ἱστορεῖ Δημοκλείδης. μνημονεύει τῶν
 γίγγρων αὐλῶν Ἀντιφάνης ἐν Ἰατρῷ καὶ Μένανδρος 17
 20 ἐν Καρίνῃ, Ἄμφις τ' ἐν Διθυράμβῳ λέγων οὕτως
 ἐγὼ δὲ τὸν γίγγραντα τὸν σοφώτατον.

B. τίς δ' ἔσθ' ὁ γίγγρας; A. καινὸν ἐξεύρημά τι
 ἡμέτερον, ὃ θεάτρῳ μὲν οὐδεπώποτε
 ἔδειξ', Ἀθήνησιν δὲ κατακεχρημένον
 25 ἐν συμποσίοις ἤδη ἔστι. B. διὰ τί δ' οὐκ ἄγεις
 εἰς τὸν ὄχλον αὐτό; A. διότι φυλὴν περιμένω
 σφόδρα φιλονεικοῦσαν λαχεῖν τιν'. οἶδα γὰρ
 ὅτι πάντα . . . ἀνατρίαινῶσει κρότος.

καὶ Ἀξιόνικος ἐν Φιλευριπίδῃ

30 οὕτω γὰρ ἐπὶ τοῖς μέλεσι τοῖς Εὐριπίδου
 ἄμφω νοσοῦσιν, ὥστε τὰλλ' αὐτοῖς δοκεῖν
 εἶναι μέλη γιγγραντὰ καὶ κακὸν μέγα.

77. Πόσω δὲ κρεῖττον, ὦ Οὐλπιανὲ σοφώτατε, τὸ
 ὑδραυλικὸν τοῦτο ὄργανον τοῦ καλουμένου νάβλα, ὃν
 c φησι Σώπατρος ὁ παρωδὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δρά-
 ματι Πύλαι Φοινίκων εἶναι καὶ τοῦτον εὔρημα. λέγει
 δ' οὕτως

οὔτε τοῦ σιδωνίου νάβλα . .

λαρυγγόφωνος ἐκκεχόρδωται τύπος.

καὶ ἐν Μυστακοῦ δὲ θητίῳ φησί

νάβλας ἐν ἄρθροις γραμμάτων οὐκ εὐμελής,

ᾧ λωτὸς ἐν πλευροῖσιν ἄψυχος παγεῖς

ἔμπνουν ἀνίει μοῦσαν. ἐγρέτω δέ τις

d τὸν ἡδονῆς μελωδὸν εὐάζων χορόν.

Φιλήμων ἐν Μοιχῷ

ἔδει παρεῖναι, Παρμένων, αὐλητρίδ' ἡ

νάβλαν τιν'. B. ὁ δὲ νάβλας τί ἐστὶ [δέσποτα;] 15

A. [νάβλας ὅ τι ἔστ'] οὐκ οἶδας, ἐμβρόντητε σύ;

B. μὰ Δία. A. τί φῆς; οὐκ οἶσθα νάβλαν; οὐδὲν

οὖν

οἶσθ' ἀγαθόν· [οὐκοῦν] οὐδὲ σαμβυκίστριαν;

καὶ τὸ τρίγωνον δὲ καλούμενον ὄργανον Ἰόβας ἐν τε- 20

τάρτῳ θεατρικῆς ἱστορίας Σύρων εὔρημά φησιν εἶναι,

ὥς καὶ τὸν καλούμενον λυροφοίνικα σαμβύκην. τοῦτο

e δὲ τὸ ὄργανον Νεάνθης ὁ Κυζικηνὸς ἐν πρώτῳ Ὄρων

εὔρημα εἶναι λέγει Ἰβύκου τοῦ Ῥηγίνου ποιητοῦ, ὥς

καὶ Ἀνακρέοντος τὸ βάρβιτον. ἐπεὶ δὲ ἡμῶν τῶν Ἀλε- 25

ξανδρέων κατατρέχεις ὥς ἀμούσων καὶ τὸν μόνανλον

συνεχῶς ὀνομάξεις ἐπιχωριάζοντα παρ' ἡμῖν, ἄκουε

καὶ περὶ αὐτοῦ ἃ νῦν ἔχω σοι λέγειν ἐν προχείρῳ.

78. Ἰόβας μὲν γὰρ ἐν τῷ προειρημένῳ συγγράμ-

ματι Αἰγυπτίους φησὶ λέγειν τὸν μόνανλον Ὀσίριδος 30

εἶναι εὔρημα, καθάπερ καὶ τὸν καλούμενον φώτιγγα

πλαγίανλον, οὗ καὶ αὐτοῦ παραστήσομαι μνημονεύ-

οντα ἑλλόγιμον ἄνδρα. ἐπιχωριάζει γὰρ καὶ ὁ φῶτιγξ f
αὐλὸς παρ' ἡμῖν. τοῦ δὲ μοναύλου μνημονεύει Σοφο-
κλῆς μὲν ἐν Θαμύρᾳ οὕτως

οἷχῳκε γὰρ κροτητὰ πηκτίδων μέλη,

5 λύρα μοναύλοις τε χειμῶντεως

ναος στέρημα κωμασάσης.

Ἄραρὼς δ' ἐν Πανὸς γοναῖς

ἄρπάσας μόνανλον εὐθύς πῶς δοκεῖς

κούφως ἀνήλλετο.

10 Ἀναξανδρίδης δ' ἐν Θησαυρῷ

ἀναλαβὼν μόνανλον ἡϋλουν τὸν ὑμέναιον.

καὶ ἐν Φιαληφόρῳ

τὸν [ἐμὸν] μόνανλον ποῖ τέτροφας; οὔτος Σύρε.

B. ποῖον μόνανλον; A. τὸν κάλαμον.

15 Σώπατρος Βακχίδι

καὶ τὸ μόνανλον μέλος ἤχησεν.

Πρωταγορίδης δ' ὁ Κυζικηνὸς ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν

ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεων φησι ἅπαντὸς δ' ὄργάνου κα-
ταμίτου ἥπται, κροτάλων, ὑπὸ φανοῦ, πανδούρου, b

20 τῷ τε ἡδεῖ μοναύλῳ τὰς ἡδίστας ἁρμονίας ἀναμινυρί-
ξει. Ποσειδώνιος δ' ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς φιλόσοφος ἐν

τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν διηγούμενος περὶ τοῦ Ἀπαμέων

πρὸς Λαρισαίους πολέμου γράφει τάδε παραζωνίδια

καὶ λογχάρι' ἀνειληφότες ἰῶ καὶ ῥύπῳ κεκρυμμένα,

25 πετάσια δ' ἐπιτεθειμένοι καὶ προσκόπια, σκιὰν μὲν

ποιοῦντα καταπνεῖσθαι δ' οὐ κωλύοντα τοὺς τραχή-
λους, ὄνους δ' ἐφελκόμενοι γέμοντας οἴνου καὶ βρω-

μάτων παντοδαπῶν, οἷς παρέκειτο φωτίγρια καὶ μο- c

ναύλια, κώμων οὐ πολέμων ὄργανα. ἶδε ἀπέχεις,

30 καλὲ Οὐλπιανέ, καὶ τὸν τῆς φῶτιγγος μνημονεύοντα.

οὐκ ἄγνωσθ δὲ ὅτι Ἀμερίας ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς Γλώσ-

σαις τιτύρινόν φησι καλεῖσθαι τὸν μόνανλον. ὅτι δὲ

ὁ μόναυλος ἦν ὁ νῦν καλούμενος καλαμαύλης σαφῶς
παρίστησιν Ἡδύλος ἐν τοῖς ἐπιγράμμασιν οὕτωςι
λέγων

τοῦτο Θέων ὁ μόναυλος ὑπ' ἡρίον ὁ γλυκὺς οἰκεῖ
αὐλητῆς, μίμων κῆν θυμέλῃσι χάρις. 5

d τυφλὸς ὑπαὶ γήρως οἴχωνκε, Σκιρπάλου υἱός,
νήπιον ὄντ' ἐκάλει Σκίρπαλος Εὐπάλαμον,
αἰεῖδεν αὐτοῦ τὰ γενέθλια· τοῦτο γὰρ εἶχεν,
πᾶν μαρπᾶν ἡδυσμα σημανέων.

ἡῦλει δὲ Γλαύκης μεμεθυσμένα παίγνια Μου- 10
σέων

καὶ τὸν ἐν ἀκρήτοις Βάτταλον ἡδυπότην,
ἣ καὶ Κώταλον, ἣ καὶ Πάκαλον. ἀλλὰ Θέωνα
τὸν καλαμαυλήτην εἶπατε, χαῖρε Θέων.

ὥσπερ οὖν τοὺς τῷ καλάμῳ αὐλοῦντας καλαμαύλας 15
e λέγουσι νῦν, οὕτω καὶ ραπαύλας, ὥς φησιν Ἀμερίας
ὁ Μακεδὼν ἐν ταῖς Γλώσσαις, τοὺς τῇ καλάμῳ αὐ-
λοῦντας.

79. Γινώσκειν δὲ βούλομαι σε, ἀνδρῶν λῶστε
Οὐλπιανέ, ὅτι Ἀλεξανδρέων μουσικώτεροι ἄλλοι γε- 20
νέσθαι οὐχ ἰστόρηται. καὶ οὐ λέγω περὶ κιθαρωδίαν
μόνην, ἧς καὶ ὁ εὐτελέστατος παρ' ἡμῖν ιδιότης προσ-
έτι δὲ καὶ ἀναλφάβητος οὕτως ἐστὶ συνήθης ὥς τάχι-
στα ἐλέγχειν τὰ περὶ τὰς κρούσεις ἀμαρτήματα γινό-
f μενα· ἀλλὰ καὶ περὶ αὐλοὺς εἰσι μουσικώτατοι, οὐ 25
μόνον τοὺς παρθένιους καλουμένους καὶ παιδικούς
ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδρείους, οἵτινες καλοῦνται τέλειοί τε
καὶ ὑπερτέλειοι, καὶ τοὺς κιθαριστηρίους δὲ καὶ τοὺς
δακτυλικούς. τοὺς γὰρ ἐλύμους αὐλοὺς, ὧν μνημο-
νεύει Σοφοκλῆς ἐν Νιόβῃ τε καὶ Τυμπανισταῖς, οὐκ 30
ἄλλους τινὰς εἶναι ἀκούομεν ἢ τοὺς φρυγίους, ὧν καὶ
αὐτῶν ἐμπείρως ἔχουσιν Ἀλεξανδρεῖς. οἶδασι δὲ καὶ

τούς διόπους, ἔτι τε μεσοκόπους καὶ τοὺς καλουμένους ὑποτρήτους. τῶν δ' ἐλύμων αὐλῶν μνημονεύει καὶ Καλλίας ἐν Πεδήταις. Ἰόβας δὲ τούτους Φρυγῶν 17 εἶναι εὖρημα, ὀνομάζεσθαι δὲ καὶ σκυταλίας κατ' ἐμφέρειαν τοῦ πάχους. χρῆσθαι δ' αὐτοῖς καὶ Κυ- 5 πρίους φησὶ Κρατῖνος ὁ νεώτερος ἐν Θηραμένει. οἴδαμεν δὲ καὶ τοὺς ἡμιόπους καλουμένους, περὶ ὧν φησὶν Ἀνακρέων

τίς ἐρασμῖην

10 τρέψας θυμὸν ἐς ἥβην τερένων ἡμιόπων ὑπ' αὐλῶν

ὀρχεῖται;

εἰσὶ δ' οἱ αὐλοὶ οὗτοι ἐλάσσονες τῶν τελείων. Αἰσχύ- 182
λος γοῦν κατὰ μεταφορὰν ἐν Ἰξιόνι φησι

15 τὸν δ' ἡμιόπον καὶ τὸν ἐλάσσω

ταχέως ὁ μέγας καταπίνει.

εἰσὶ δ' οἱ αὐτοὶ τοῖς παιδικοῖς καλουμένοις, οἷς οὐκ οὕσιν ἐναγωνίοις πρὸς τὰς εὐωχίας χρῶνται. διὸ καὶ 20 τέρενας αὐτοὺς κέκληκεν ὁ Ἀνακρέων.

80. Οἶδα δὲ καὶ ἄλλα γένη αὐλῶν τραγικῶν τε καὶ λυσιφθῶν καὶ κιθαριστηρίων, ὧν μνημονεύουσιν Ἔφορος τ' ἐν τοῖς εὐρήμασι καὶ Εὐφράνωρ ὁ πυθα- 25 γορικὸς ἐν τῷ περὶ αὐλῶν, ἔτι δὲ καὶ Ἀλεξίων καὶ αὐτὸς ἐν τῷ περὶ αὐλῶν. ὁ δὲ καλάμιнос αὐλὸς τιτύ- d

25 ρινος καλεῖται παρὰ τοῖς ἐν Ἰταλίᾳ Δωριεῦσιν, ὥς Ἀρτεμίδωρος ἱστορεῖ ὁ ἀριστοφάνειος ἐν δευτέρῳ περὶ Δωρίδος. ὁ δὲ μάγαδις καλούμενος αὐλός, ὁ καὶ πλαγιομάγαδις ὀνομαζόμενος, ἐν ταύτῳ ὄξυν καὶ βα- 30 ρὺν φθόγγον ἐπιδείκνυνται, ὥς Ἀναξανδρίδης ἐν Ὀπλομάχῳ φησί

μάγαδις λαλήσω μικρὸν ἅμα σοι καὶ μέγα.

οἱ δὲ καλούμενοι λώτινοι αὐλοὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ὑπὸ Ἀλε-

e ξανδρέων καλούμενοι φώτιγγες. κατασκευάζονται δ' ἐκ
 τοῦ καλουμένου λωτοῦ, ξύλον δ' ἐστὶ τοῦτο γινόμενον
 ἐν Λιβύῃ. Θηβαίων δ' εὖρημά φησιν εἶναι Ἰόβας τὸν
 ἐκ νεβροῦ κόλων κατασκευαζόμενον αὐλόν. ὁ δὲ Τρύ-
 φων φησὶ καὶ τοὺς καλουμένους ἐλεφαντίνους αὐλοὺς 5
 παρὰ Φοίνιξιν ἀνατρεθῆναι. οἶδα δὲ ὅτι καὶ μάγαδις
 ὄργανόν ἐστιν ἐντατόν, καθάπερ καὶ κιθάρα, λύρα,
 βάρβιτον. Εὐφορίων δὲ ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ Ἰσθμίων
 'οἱ νῦν (φησὶ) καλούμενοι ναβλισταὶ καὶ πανδουρισταὶ
 καὶ σαμβυκισταὶ καινῷ μὲν οὐδενὶ χρῶνται ὀργάνῳ. 10
 f τὸν γὰρ βάρωμον καὶ βάρβιτον, ὧν Σαπφὼ καὶ Ἀνα-
 κρέων μνημονεύουσι, καὶ τὴν μάγαδιν καὶ τὰ τρίγωνα
 καὶ τὰς συμβύκας ἀρχαῖα εἶναι. ἐν γοῦν Μυτιλήνῃ
 μίαν τῶν Μουσῶν πεποιῆσθαι ὑπὸ Λεσβοθέμιδος
 ἔχουσαν σαμβύκην.' Ἀριστόξενος δ' ἐκφυλα ὄργανα 15
 καλεῖ φοίνικας καὶ πηκτίδας καὶ μαγάδιδας σαμβύκας
 τε καὶ τρίγωνα καὶ κλεψιάμβους καὶ σκινδαψοὺς καὶ
 τὸ ἐννεάχορδον καλούμενον. Πλάτων δ' ἐν τρίτῳ
 Πολιτείας φησὶν 'οὐκ ἄρα, ἣν δ' ἐγώ, πολυχορδίας
 γε οὐδὲ παναρμονίου ἡμῖν δεήσει ἐν ταῖς ᾠδαῖς τε καὶ 20
 μέλεσιν. οὐ μοι, ἔφη, φαίνεται. τριγώνων ἄρα καὶ
 83 πηκτίδων καὶ πάντων ὀργάνων ὅσα πολύχορδα καὶ
 παναρμόνια.'

81. Ἔστι δ' ὁ σκινδαψὸς τετράχορδον ὄργανον,
 ὡς ὁ παρρωδὸς φησὶ Μάτρων ἐν τούτοις 25
 οὐδ' ἀπὸ πασσαλόφιν κρέμασαν, ὅθι περ τετά-
 νυστο

σκινδαψὸς τετράχορδος ἀνηλακάτοιο γυναικός.
 μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Θεόπομπος ὁ Κολοφώνιος
 ἐποποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἀρματίῳ 30
 b σκινδαψὸν λυρόεντα μέγαν χεῖρεσσι τινάσσων
 ὀξύινον, προμάλοιο τετυγμένον αἰζήεντος.

καὶ Ἀναξίλας ἐν Λυροποιῶ

ἐγὼ δὲ βαρβίτους τριχόρδους πηκτίδας
κιθάρας λύρας σκινδαψὸν ἐξήρτυον ἄν.

Σώπατρος δ' ὁ παρῳδὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Μύσται

5 δίχορδον εἶναί φησι τὴν πηκτίδα λέγων οὕτως

πηκτὶς δὲ μούσῃ γανυριῶσα βαρβάρῳ

δίχορδος εἰς τὴν χειρὰ πῶς κατεστάθη.

τῶν δὲ παριαμβίδων Ἐπίχαρμος ἐν Περιάλλῳ μνημο-
νεύει οὕτως

10

Σεμέλα δὲ χορεύει·

καὶ ὑπαλίσφιν σοφὸς κιθάρα παριαμβίδας· ἃ
δὲ γεγάθει

πυκινῶν κρεγμῶν ἀκροαζομένα.

τὸ δὲ ψαλτήριον, ὥς φησιν Ἰόβας, Ἀλέξανδρος ὁ Κυ-

15 θήριος συνεπλήρωσε χορδαῖς, καὶ ἐγγηράσας τῇ Ἐφε-
σίῳ πόλει ὥς σοφώτατον τῆς ἑαυτοῦ τέχνης τουτὶ τὸ
εὔρημα ἀνέθηκεν ἐν Ἀρτέμιδος. μνημονεύει δ' ὁ Ἰό-
βας καὶ τοῦ λυροφοίνικος καὶ τοῦ ἐπιγυνείου, ὃ νῦν
εἰς ψαλτήριον ὄρθιον μετασχηματισθὲν διασώζει τὴν
20 τοῦ χρησαμένου προσηγορίαν. ἦν δ' ὁ Ἐπίγονος φύ-
σει μὲν Ἀμβρακιώτης, δημοποιήτος δὲ Σικυνώνιος,
μουσικώτατος δ' ὢν κατὰ χεῖρα δίχα πλήκτρον ἔψαλλε.
πάντων οὖν τούτων τῶν προειρημένων ὀργάνων καὶ
αὐλῶν ἐμπείρως ἔχουσι καὶ τεχνικῶς Ἀλεξανδρεῖς,
25 καὶ ἐν οἷς ἄν μου θέλῃς ἀποπειραθῆναι, ἐπιδείξομαί
σοι ἐγὼ αὐτός, πολλῶν ἄλλων μουσικωτέρων μου ἐν
τῇ πατρίδι ὑπαρχόντων.

82. Ἀλέξανδρος δ' ὁ πολίτης μου, οὗτος δ' οὐ
πρὸ πολλοῦ τετελεύτηκε, δημοσίᾳ ἐπιδειξάμενος ἐν
30 τῷ τριγώνῳ ἐπικαλουμένῳ ὀργάνῳ οὕτως ἐποίησε
πάντας Ῥωμαίους μουσομανεῖν ὥς τοὺς πολλοὺς καὶ
ἀπομνημονεύειν αὐτοῦ τὰ κρούσματα. μνημονεύει δὲ

τοῦ τριγώνου τούτου καὶ Σοφοκλῆς μὲν ἐν Μυσοῖς
οὕτως

πολὺς δὲ φρυγὲς τρίγωνος ἀντίσπαστά τε

λυδῆς ἐφυμνεῖ πηκτίδος συγχορδία,

καὶ ἐν Θάμυρᾳ· Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαιταλεῦσι καὶ 5

ἢ Θεόπομπος ἐν Πηνελόπῃ, Εὐπόλις δ' ἐν Βάπταις
φησὶν

ὅς καλῶς μὲν τυμπανίζει

καὶ διαψάλλει τριγώνοις.

τοῦ δὲ καλουμένου πανδούρου Εὐφορίων μὲν, ὥς 10

προείρηται, καὶ Πρωταγορίδης ἐν δευτέρῳ περὶ τῶν

ἐπὶ Δάφνῃ πανηγύρεων. Πυθαγόρας δὲ ὁ γεγραφὼς

84 περὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης τοὺς Τρωγλοδύτας φησὶ

κατασκευάζειν τὴν πανδούραν ἐκ τῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ

φυομένης δάφνης. Τυρρηνῶν δ' ἐστὶν εὖρημα κέρατά 15

τε καὶ σάλπιγγες. Μητροδώρος δ' ὁ Χῖος ἐν Τρωι-

κοῖς σύριγγα μὲν φησὶν εὑρεῖν Μαρσύαν καὶ αὐλὸν ἐν

Κελαιναῖς, τῶν πρότερον ἐνὶ καλάμῳ συριζόντων.

Εὐφορίων δ' ὁ ἐποποιὸς ἐν τῷ περὶ μελοποιῶν τὴν

μὲν μονοκάλαμον σύριγγα Ἑρμῇν εὑρεῖν, τινὰς δ' 20

ἱστορεῖν Σεύθην καὶ Ῥανάκην τοὺς Μαιδούς, τὴν δὲ

πολυκάλαμον Σειληνόν, Μαρσύαν δὲ τὴν κηρόδετον.

83. Ταῦτα ἔχεις παρ' ἡμῶν τῶν Ἀλεξανδρέων,

ἢ Οὐλπιανὲ ὀνοματοθήρα, τῶν περὶ τοὺς μονάλους

ἐσπουδακότων. οὐ γὰρ οἶδας ἱστοροῦντα Μενεκλέα 25

τὸν Βαρκαῖον συγγραφέα ἔτι τε Ἀνδρωνα ἐν τοῖς

Χρονικοῖς τὸν Ἀλεξανδρέα ὅτι Ἀλεξανδρεῖς εἰσιν οἱ

παιδεύσαντες πάντας τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς βαρβά-

ρους, ἐκλιπούσης ἤδη τῆς ἐγκυκλίου παιδείας διὰ

τὰς γενομένας συνεχεῖς κινήσεις ἐν τοῖς κατὰ τοὺς 30

Ἀλεξάνδρου διαδόχους χρόνοις. ἐγένετο οὖν ἀνανέω-

σις πάλιν παιδείας ἀπάσης κατὰ τὸν ἑβδομον βασι-

λεύσαντα Αἰγύπτου βασιλέα Πτολεμαῖον, τὸν κυρίως ὑπὸ τῶν Ἀλεξανδρέων καλούμενον κακεργέτην. οὗτος γὰρ πολλοὺς τῶν Ἀλεξανδρέων ἀποσφάξας, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ φυγαδεύσας τῶν κατὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐφηβησάντων, ἐποίησε πλήρεις τὰς τε νήσους καὶ πόλεις ἀνδρῶν γραμματικῶν φιλοσόφων γεωμετρῶν μουσικῶν ζωγράφων παιδοτριβῶν τε καὶ ἱατρῶν καὶ ἄλλων πολλῶν τεχνιτῶν, οἱ διὰ τὸ πένεσθαι διδάσκοντες ἃ ἠπίσταντο πολλοὺς κατεσκεύασαν ἄνδρας ἐλλογίμους.

84. Ἐμελε δὲ τοῖς πάλαι πᾶσιν Ἑλλησι μουσικῆς· διόπερ καὶ ἡ ἀνλητικὴ περισπούδαστος ἦν. Χαμαιλέων γοῦν ὁ Ἡρακλεώτης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Προτρεπτικῷ Λακεδαιμονίους φησὶ καὶ Θηβαίους πάντας αὐλεῖν μανθάνειν, Ἡρακλεώτας τε τοὺς ἐν τῷ Πόντῳ καθ' ἑαυτὸν ἔτι, Ἀθηναίων τε τοὺς ἐπιφανεστάτους Καλλίαν τε τὸν Ἰππονίκου καὶ Κριτίαν τὸν Καλλιᾶσχρου. Δοῦρις δ' ἐν τῷ περὶ Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους Ἀλκιβιάδην φησὶ μαθεῖν τὴν ἀνλητικὴν οὐ παρὰ τοῦ τυχόντος, ἀλλὰ Προνόμου τοῦ μεγίστην ἐσχηκότες δόξαν. Ἀριστοξένος δὲ καὶ Ἐπαμινώνδαν τὸν Θηβαῖον αὐλεῖν μαθεῖν παρὰ Ὀλυμπιοδώρῳ καὶ Ὀρθαγόρῳ. καὶ τῶν Πυθαγορικῶν δὲ πολλοὶ τὴν ἀνλητικὴν ἥσκησαν, ὡς Εὐφρόανῳ τε καὶ Ἀρχύτας Φιλόλαός τε ἄλλοι τε οὐκ ὀλίγοι. ὁ δ' Εὐφρόανῳ καὶ σύγγραμμα περὶ αὐλῶν κατέλιπεν· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἀρχύτας. ἐμφανίζει δὲ καὶ ὁ Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Δαιταλεῦσι τὴν περὶ τὸ πρᾶγμα τοῦτο σπουδὴν, ὅταν λέγῃ

ὅστις αὐλοῖς καὶ λύραισι κατατέθρουμαι χρώμενος,

εἰτά με σκάπτειν κελεύεις;

Φρόνιχος Ἐφιάλτῃ

οὐ τουτουὶ μέντοι σὺ καθαρίζειν ποτὲ
αὐλεῖν τ' ἐδίδαξας;

καὶ τὴν Ἀθηνᾶν δέ φησιν Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις
ἐπαυλῆσαι τοῖς Διοσκόροις τὸν ἐνόπλιον. Ἴων δ' ἐν
Φοίνικι ἢ Καινεὶ ἀλέκτορα τὸν αὐλὸν καλεῖ ἐν τούτοις 5
ἐπὶ δ' αὐλὸς ἀλέκτωρ λύδιον ὕμνον ἀχέων.

85 ἐν δὲ Φρουροῖς τὸν ἀλεκτρούνα ἰδαῖον εἶρηκε σύ-
ριγγα διὰ τούτων

ῥοθεῖ δέ τοι σύριγξ ἰδαῖος ἀλέκτωρ.

ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Φοίνικι ὁ αὐτὸς Ἴων φησὶν 10
ἐκτυπον αἶων βαρὺν αὐλὸν τρέχοντι ῥυθμῷ,
οὕτω λέγων τῷ φρυγίῳ. βαρὺς γὰρ οὗτος· παρ' ὃ καὶ
τὸ κέρας αὐτῷ προσάπτουσιν, ἀναλογοῦν τῷ τῶν σαλ-
πίγγων κώδωνι.

Ἐπὶ τούτοις τέλος ἔχέτω καὶ ἡδε ἡ βίβλος, ἑταῖρε 15
Τιμόκρατες, ἱκανὸν εἰληφυῖα μῆκος.

Ε

85 1. Ἀλλ' ἐπεὶ πολὺς οὕτως λόγος συμποσίων προ-
διήνυλται, ὃ Τιμόκρατες, ἐν τοῖς πρὸ τούτων, παρε-
λίπομεν δὲ αὐτῶν τὰ χρησιμώτατα καὶ οὐ βαροῦντα
τὴν ψυχὴν, ὠφελοῦντα δὲ καὶ τρέφοντα κατὰ πανδαι- 20
σίαν, ἅπερ ὁ θεὸς Ὅμηρος παρεισήγαγε, μνημονεύσω
καὶ τὰ περὶ τούτων λεχθέντα ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου
Μασουρίου. ἡμεῖς γὰρ κατὰ τὸν καλὸν Ἀγάθωνα
τὸ μὲν πάρεργον ἔργον ὥς ποιούμεθα,
τὸ δ' ἔργον ὥς πάρεργον ἐκπονούμεθα. 25

φησὶ δ' οὖν ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ Μενελάου τὸν λόγον
ποιούμενος

τὸν δ' εὖρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν
υἱέος ἡδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

5 ὥς νενόμισται ἄγειν συμπόσια περὶ τοὺς γάμους, τῶν
τε γαμηλίων θεῶν ἔνεκα καὶ τῆς οἴονεϊ μαρτυρίας. τὸ
δὲ πρὸς τοὺς ξένους συμπόσιον ὁ τῆς Λυκίας βασιλεὺς
διδάσκει οἷον εἶναι δεῖν, τὸν Βελλεροφόντην μεγαλο-
πρεπῶς δεξάμενος

10 ἐννῆμαρ ξείνισσε καὶ ἐννέα βοῦς ἔφρυσσε.

2. Δοκεῖ γὰρ ἔχειν πρὸς φιλίαν τι ὁ οἶνος ἔλκυ-
στικόν, παραθερμαίνων τὴν ψυχὴν καὶ διαχέων. διό-
περ οὐδὲ πρότερον ἡρώτων οἵτινες εἶεν ἄλλ' ὕστερον,
ὥς τὴν ξενίαν αὐτὴν τιμῶντες ἄλλ' οὐ τοὺς ἐν μέρει
15 καὶ καθ' ἕκαστον ἡμῶν. τῶν δὲ νῦν δείπνων προνο-
οῦντες οἱ νομοθέται τὰ τε φυλετικὰ δεῖπνα καὶ τὰ δη-
μοτικὰ προσέταξαν, ἔτι δὲ τοὺς θιάσους καὶ τὰ φρα-
τρικὰ καὶ πάλιν ὀργεωνικὰ καλούμενα. πολλῶν γοῦν 186
εἰσὶ φιλοσόφων ἐν ἅστει σύνοδοι, τῶν μὲν διογενι-
20 στῶν τῶν δὲ ἀντιπατριστῶν λεγομένων τῶν δὲ πα-
ναιτιαστῶν. κατέλιπε δὲ καὶ Θεόφραστος εἰς τὴν τοι-
αύτην σύνοδον χρήματα, μὰ Δί' οὐχ ἵν' ἀκολασταί-
νωσι συνιόντες, ἀλλ' ἵνα τοὺς κατὰ τὸ συμπόσιον λό-
γους σωφρόνως καὶ πεπαιδευμένως διεξάγωσι. συνε-
25 δείπνου δ' ὁσημέραι οἱ περὶ πρύτανιν σώφρονα καὶ
σωτήρια τῶν πόλεων σύνδειπνα. πρὸς γοῦν τοιοῦτο
συμπόσιόν φησιν ὁ Δημοσθένης ἀνενηνέχθαι τὴν Ἑλα-
τείας κατάληψιν· ἐσπέρα μὲν γὰρ ἦν, ἥκε δὲ ἀγγέλ-
λων τις ὥς τοὺς πρυτάνεις ὥς Ἑλάτεια κατεῖληπται.
30 καὶ τοῖς φιλοσόφοις δὲ ἐπιμελὲς ἦν συνάγουσι τοὺς
νέους μετ' αὐτῶν πρὸς τινα τεταγμένον νόμον εὐω-
χεῖσθαι. τοῦ γοῦν Ξενοκράτους ἐν Ἀκαδημαίᾳ καὶ

πάλιν Ἀριστοτέλους συμποτικοί τινες ἦσαν νόμοι. τὰ δ' ἐν Σπάρτῃ φιδίτια καὶ παρὰ τοῖς Κρησὶν ἀνδρεία μετὰ πάσης ἐπιμελείας αἱ πόλεις συνῆγον. διὸ καὶ τις οὐ κακῶς ἔφη

οὐ χρὴ συμποσίῳ φίλους ἀπέχεσθαι ἐταίρους 5
 δηρὸν· ἀνάμνησις δὲ πέλει χαριεστάτη αὕτη.

Ἀντίπατρος δ' ὁ φιλόσοφος συμπόσιόν ποτε συνάγων συνέταξε τοῖς ἐρχομένοις ὡς περὶ σοφισμάτων ἐροῦσιν. Ἀρκεσίλαον δὲ φασιν εἰς συμπόσιον παρακληθέντα καὶ συγκατακλιθέντα ἐν τῶν βορῶς ἐσθιόντων, αὐτὸν δὲ 10 μηδενὸς ἀπολαῦσαι δυνάμενον, ἐπεὶ τις αὐτῷ τῶν παρόντων ἐξέτεινε, φάναι

εὖ σοι γένοιτο, Τηλέφῳ δ' ἀγὼ νοῶ·

ἔτυχε δ' ὁ κατοψοφαγῶν Τηλέφος καλούμενος. ὁ δὲ Βίῳ, ἐπεὶ τις τῶν παρόντων ὀψοφάγων ἀπέσυρεν 15 ἅμα τῷ παρατεθῆναι τὸ ἐπάνω τοῦ ἰχθύος, στρέψας τὸν ἰχθύν καὶ αὐτὸς ἀπέσυρεν ἐπιλέγων

Ἴνῳ δὲ τὰπὶ θάτερό' ἐξειργάζετο.

Σωκράτης δ' ἰδὼν τινα ἀμέτρως τῇ ἐποψήσει χρώμενον, ὃ παρόντες, ἔφη, τίς ὑμῶν τῷ μὲν ἄρτῳ ὡς ὄψῳ 20 χρῆται, τῷ δ' ὄψῳ ὡς ἄρτῳ;

3. Ἡμεῖς δὲ νῦν περὶ τῶν ὁμηρικῶν συμποσίων λέξομεν. ἀφορίζει γὰρ αὐτῶν ὁ ποιητὴς χρόνους πρόσωπα αἰτίας. τοῦτο δὲ ὀρθῶς ἀπεμάξατο ὁ Ξενοφῶν καὶ Πλάτων, οἱ κατ' ἀρχὰς τῶν συγγραμμάτων ἐκτί- 25θενται τὴν αἰτίαν τοῦ συμποσίου καὶ τίνες οἱ παρόντες. Ἐπίκουρος δὲ οὐ τόπον, οὐ χρόνον ἀφορίζει, οὐ προλέγει οὐδέν. δεῖ οὖν μαντεύσασθαι πῶς ποτ' ἄνθρωπος ἐξαπίνης ἔχων κύλικα προβάλλει ζητήματα καθάπερ ἐν διατριβῇ λέγων. [Ἀριστοτέλης δὲ ἄλου- 30τον καὶ κονιορτοῦ ἤκειν πλήρη τινὰ ἐπὶ τὸ συμπόσιον φησίν.] ἔπειθ' ὁ μὲν Ὅμηρος ἐκδιδάσκει τίνας κλη-

τέον, εἰπὼν ὥς τοὺς ἀρίστους τε καὶ ἐντίμους χορὴ f
καλεῖν·

κίκλησκεν δὲ γέροντας ἀριστηῆας Παναχαιῶν.
οὐχ ὄν τρόπον Ἡσίοδος· οὗτος γὰρ ἀξιοῖ καὶ τοὺς γεί-
5 τυνας·

μάλιστα καλεῖν ὅστις σέθεν ἐγγύθι ναίει.
τοῦτο γὰρ ὥς ἀληθῶς βοιωτικῆς ἐστὶν ἀναισθησίας
συμπόσιον καὶ τῇ μισανθρωποτάτῃ τῶν παροιμιῶν
ἀρμόττον

10 τηλοῦ φίλοι ναίοντες οὐκ εἰσὶν φίλοι. 18

πῶς γὰρ οὐκ ἄλογον τόπῳ τὴν φιλίαν καὶ οὐ τρόπον
κρίνεσθαι; τοιγαροῦν παρ' Ὀμήρῳ μετὰ τὸ πιεῖν
τοῖς δ' ὁ γέρων πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο
μῆτιν·

15 παρὰ δὲ τοῖς οὐ τὰ σῶφρονα συμπόσια συνάγουσι
τοῖς δ' ὁ κόλαξ πάμπρωτος ὑφαίνειν ἤρχετο
μῶκον.

ἔτι δὲ ὁ μὲν Ὀμηρος ἡλικίαις εἰσάγει διαφέροντας καὶ
ταῖς προαιρέσεσι τοὺς κεκλημένους, Νέστορα καὶ Αἴ-
20 αντα καὶ Ὀδυσσεά, τὸ μὲν καθόλου σύμπαντας τῆς b
ἀρετῆς ἀντεχομένους, εἶδει δὲ διαφόροις ὁδοῖς ὥρμη-
κότας ἐπ' αὐτήν. ὁ δ' Ἐπίκουρος ἅπαντας εἰσῆγαγε
προφήτας ἀτόμων, καὶ ταῦτ' ἔχων παραδείγματα τὴν
τε τοῦ ποιητοῦ τῶν συμποσίων προικιλίαν καὶ τὴν
25 Πλάτωνός τε καὶ Ξενοφῶντος χάριν. ὧν ὁ μὲν Πλά-
των τὸν μὲν Ἐρυνξίμαχον ἱατρόν, τὸν δ' Ἀριστοφάνη
ποιητήν, ἄλλον δ' ἀπ' ἄλλης προαιρέσεως σπουδάζον-
τας εἰσῆγαγε, Ξενοφῶν δὲ καὶ τινὰς ἰδιώτας συνανέ- 17
μιξε. πολλῷ τοίνυν κάλλιον Ὀμηρος ἐποίησε καὶ διά- b
30 φορα παρατιθέμενος συμπόσια. πᾶν γὰρ ἐξ ἀντιπαρα-
βολῆς ὁρᾶται μᾶλλον. ἔστι γὰρ αὐτῷ τὸ μὲν τῶν μνη-
στήρων οἶον ἂν γένοιτο νεανίσκων μέθαις καὶ ἔρωσιν

ἀνακειμένων, τὸ δὲ τῶν Φαιάκων εὐσταθέστερον μὲν
τούτων, φιλήδονον δέ. τούτοις δ' ἀντέθηκε τὰ μὲν
ἐπὶ στρατιᾷς, τὰ δὲ πολιτικώτερον τελούμενα σωφρό-
νως. καὶ πάλιν αὖ διεῖλε τὰ μὲν δημοθουινίαν ἔχοντα,
τὰ δ' οἰκείων σύνοδον. Ἐπίκουρος δὲ συμπόσιον φι- 5
λοσόφων μόνον πεποιήται.

4. Ἐδίδαξε δ' Ὅμηρος καὶ οὓς οὐ δεῖ καλεῖν, ἀλλ'
αὐτομάτους ἰέναι προπόντως, ἐξ ἑνὸς τῶν ἀναγκαίων
δεικνὺς τὴν τῶν ὁμοίων παρουσίαν

αὐτόματος δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος. 10
δῆλον γὰρ ὥς οὔτε ἀδελφὸν οὔτε γονέας οὔτε γυναικα
κλητέον οὔτ' εἴ τις ἰσοτίμως τινὰς τούτοις ἄγει· καὶ
γὰρ ἂν ψυχρὸν εἶη καὶ ἄφιλον. καίτοι τινὲς στίχον
προσέγραψαν τὴν αἰτίαν προστιθέντες

ἦδε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὥς ἐπονείτο, 15
ὥσπερ δέον ὃν εἰπεῖν αἰτίαν δι' ἣν ἀδελφὸς αὐτό-
ματος ἂν ἦκοι πρὸς δεῖπνον, πιθανῆς τῆς αἰτίας ἀπο-
διδομένης: 'πότερον γάρ, φησὶν, ὥς οὐκ ἦδει τὸν
ἀδελφὸν ἐστιῶντα; καὶ πῶς οὐ γελοῖον, ὅποτε περι-
φανῆς ἦν ἡ βουθυσία καὶ πᾶσι γινώριμος; πῶς δ' ἂν 20
ἦλθεν, εἰ μὴ ἦδει; ἢ νὴ Δία περισπώμενον, φησὶν,
αὐτὸν εἰδὼς συνεγνωμόνει τῷ μὴ κεκληκέναι καὶ συμ-
περιφερόμενος ἦλθεν αὐτόματος;' ὥσπερ ὁ φήσας
ἄκλητον ἦκειν, ἵνα μὴ πρῶτας ὑποβλέπωσιν ἀλλήλους
ὁ μὲν αἰδούμενος ὁ δὲ μεμφόμενος. ἀλλὰ γελοῖον ἦν 25
ἐπιλαθέσθαι τὸν Ἀγαμέμνονα τοῦ ἀδελφοῦ, καὶ ταῦτα
δι' ἐκεῖνον οὐ μόνον εἰς τὸ παρὸν θύοντα, ἀλλὰ καὶ
τὸν πόλεμον ἀναδεδεγμένον καὶ κεκληκότα τοὺς μήτε
γένει προσήκοντας μήτε πατρίδι προσωκειωμένους.
'Αθηνοκλῆς δ' ὁ Κυζικηνὸς μᾶλλον Ἀριστάρχου κατα- 30
κούων τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν εὐπαιδευτότερον ἡμῖν φησι
τοῦτον Ὅμηρον καταλιπεῖν, ὥς τῆς ἀνάγκης ὁ Μενέ-

λεως οἰκειοτέρως ἔχειν. Δημήτριος δ' ὁ Φαληρεὺς ἐπαρίστερον τὴν τοῦ στίχου παράληψιν ὑπειπὼν καὶ f τῆς ποιήσεως ἀλλότριον τοῦ

ἥδε γὰρ κατὰ θυμὸν ἀδελφεὸν ὥς ἐπονεῖτο,
5 μικρολογίαν ἐμβάλλει τοῖς ἡθεσιν. ὀίμαι γάρ, φησί, ἑκαστον τῶν χαριέντων ἀνθρώπων ἔχειν καὶ οἰκεῖον καὶ φίλον, πρὸς ὃν ἂν ἔλθοι θυσίας οὔσης τὸν κα- 18 λοῦντα μὴ περιμείνας.

5. Πλάτων δ' ἐν τῷ συμποσίῳ περὶ τῶν αὐτῶν
10 λέγει οὕτως ἵνα καὶ τὴν παροιμίαν, φησί, διαφθείρωμεν μεταβάλλοντες, ὥς ἄρα καὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαίτας ἴασιν αὐτόματοι ἀγαθοί. Ὅμηρος μὲν γὰρ κινδυνεύει οὐ μόνον διαφθεῖραι, ἀλλὰ καὶ ὑβρίσαι εἰς αὐτήν· ποιήσας γὰρ τὸν Ἀγαμέμνονα ἀγαθὸν τὰ πολεμικά,
15 τὸν Μενέλαον δὲ μαλθακὸν αἰχμητὴν, θυσίαν ποιούμενου τοῦ Ἀγαμέμνονος ἄκλητον ἐποίησεν ἐλθόντα τὸν χείρονα ἐπὶ τὴν τοῦ ἀμείνονος δίαίταν. Βακχυ- b λίδης δὲ περὶ Ἡρακλέους λέγων ὥς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τοῦ Κήρυκος οἶκον φησὶν

20 ἔσθη δ' ἐπὶ λάινον οὐδόν,
τοὶ δὲ θοίνας ἔντυον, ὧδέ τ' ἔφα·
αὐτόματοι δ' ἀγαθῶν
δαίτας εὐόχθους ἐπέρχονται δίκαιοι
φῶτες.

25 αἱ δὲ παροιμίαι ἢ μὲν φησιν
αὐτόματοι δ' ἀγαθοὶ ἀγαθῶν ἐπὶ δαίτας ἴασιν,
ἢ δέ

αὐτόματοι ἀγαθοὶ δειλῶν ἐπὶ δαίτας ἴασιν.
οὐ δεόντως γοῦν Πλάτων τὸν Μενέλεων ἐνόμισεν εἶναι
30 δειλόν, ὃν ἀρηνίφιλον Ὅμηρος λέγει καὶ μόνον ὑπὲρ Πατρόκλου ἀριστεύσαντα, καὶ τῷ Ἑκτορι πρὸ πάντων πρόθυμον μονομαχεῖν, καίπερ ὄντα τῇ ῥώμῃ κατα-

δεέστερον, ἐφ' οὗ μόνου τῶν στρατευσαμένων εἶρηκεν
 ἐν δ' αὐτὸς κίεν ἥσι προθυμίῃσι πεποιθώς.

εἰ δὲ ὁ ἐχθρὸς ὁ βλασφημῶν αὐτὸν εἶρηκε μαλθακὸν
 αἰχμητήν, καὶ διὰ τοῦτο Πλάτων τῷ ὄντι μαλθακὸν
 αὐτὸν ὑπολαμβάνει, οὐκ ἂν φθάνοι καὶ τὸν Ἀγαμέ- 5
 μνονα τιθεὶς ἐν τοῖς φάυλοις, ὃν αὐτὸς φησιν εἶναι
 ἀγαθόν, εἶπερ εἰς αὐτὸν εἶρηται τοῦτο τὸ ἔπος

οἰνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων, κραδίην δ' ἐλά-
 φοιο.

οὐ γὰρ εἴ τι λέγεται παρ' Ὀμήρῳ, τοῦθ' Ὀμηρος λέγει. 10
 πᾶς γὰρ ἂν εἴη μαλθακὸς Μενέλαος ὁ τὸν Ἑκτορα
 μόνος ἀπείρξας τοῦ Πατρόκλου καὶ Εὐφορβου ἀπο-
 κτείνας τε καὶ σκυλεύσας ἐν μέσοις τοῖς Τρωσί; τὸ δὲ
 μῆδὲ τὸν στίχον ὃν ἠτιάτο τελείως κατανοῆσαι ἄτοπον,
 δι' οὗ βοήν ἀγαθὸς Μενέλαος λέγεται. τοῖς γὰρ ἀν- 15
 δρειοτάτοις Ὀμηρος εἶωθεν ἐπιφωνεῖν, καλούντων
 τῶν παλαιῶν τὸν πόλεμον βοήν.

6. πάντα δ' ὦν ἀκριβῆς Ὀμηρος καὶ τὸ μικρὸν
 τοῦτο οὐ παρέλιπε, τὸ δεῖν θεραπεύσαντα τὸ σωματίον
 καὶ λουσάμενον ἰέναι πρὸς τὸ δεῖπνον. ἐπὶ γοῦν τοῦ 20
 Ὀδυσσέως εἶπε πρὸ τῆς παρὰ Φαίαξι θοίνης

αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμὶν λούσασθαι ἄνωγεν.

ἐπὶ δὲ τῶν περὶ Τηλέμαχον

ἔς ᾧ ἄσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.

ἀπρεπὲς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριστοτέλης, ἦκειν εἰς τὸ συμ- 25
 πόσιον σὺν ἰδρωτί πολλῷ καὶ κονιορτῷ. δεῖ γὰρ τὸν
 χαρίεντα μῆτε ῥυπᾶν μῆτε ἀνυχεῖν μῆτε βορβόρῳ χαί-
 ρειν καθ' Ἡράκλειτον. δεῖ δὲ καὶ τὸν πρῶτον εἰς ἄλ-
 λοτρίαν οἰκίαν ἐρχόμενον ἐπὶ δεῖπνον μὴ γαστρισό-
 79 μενον εὐθὺς ἐπὶ τὸ συμπόσιον χωρεῖν, ἀλλὰ τι δοῦναι 30
 πρότερον τῷ φιλοθεάμονι καὶ κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν.
 οὐδὲ γὰρ τοῦτο παρέλιπεν ὁ ποιητής

αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον θεῖον δόμον, οἳ δὲ ἰδόντες
θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.

ὥστε γὰρ ἡελίου αἶγλη πέλεν ἢ σελήνης

δῶμα καθ' ὑπερεφές Μενελάου κυδαλίμοιο.

5 καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Σφηξί ποιεῖ τὸν ἄγριον γέροντα
καὶ φιλοδικαστὴν καταρρυθμιζόμενον εἰς βίον ἡμέρου
ὑπὸ τοῦ παιδός

παῦ', ἀλλὰ δευρὶ κατακλινεῖς προσμάνθανε
ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικὸς·

10 διδάξας τε αὐτὸν ὥς δεῖ κατακλίνεσθαι φησὶν

ἔπειτ' ἐπαίνεσόν τι τῶν χαλκωμάτων,
ὀροφὴν θέασαι, κρεκάδι' αὐλῆς θαύμασον.

7. καὶ πρὸ τοῦ θοινᾶσθαι δὲ ἃ δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς
διδάσκει πάλιν Ὅμηρος, ἀπαρχὰς τῶν βρωμάτων νέ-
15 μιν τοῖς θεοῖς. οἳ γοῦν περὶ τὸν Ὀδυσσεά, καίπερ
ὄντες ἐν τῷ τοῦ Κύκλωπος σπηλαίῳ

ἐνθάδε πῦρ κείαντες θύσαμεν, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν.

καὶ ὁ Ἀχιλλεύς, καίπερ ἐπειγομένων τῶν πρέσβεων,
20 ὥς ἐν μέσαις νυξὶν ἡκόντων, ὅμως

θεοῖσι δὲ θῦσαι ἀνώγει

Πάτροκλον, ὃν ἐταῖρον· ὃ δ' ἐν πυρὶ βάλλε
θυηλᾶς·

καὶ σπονδοποιεῖται γε τοὺς δαιτυμόνας·

25 κοῦροι μὲν κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·

νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν. d

αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαντο.

ἅπερ καὶ Πλάτων φυλάττει κατὰ τὸ συμπόσιον. μετὰ
γὰρ τὸ δειπνῆσαι σπονδὰς τέ φησι ποιῆσαι καὶ τὸν
30 θεὸν παιωνίσαντας τοῖς νομιζομένοις γέρασι [τρέ-
πεσθαι πρὸς τὸν πότον.] παραπλησίως δὲ καὶ Ξενο-
φῶν. παρὰ δ' Ἐπικούρῳ οὐ σπονδὴ, οὐκ ἀπαρχή

θεοῖς, ἀλλ' ὥσπερ Σιμωνίδες ἔφη περὶ τῆς ἀκόσμου
γυναικός

ἄθυστα δ' ἰρὰ πολλάκις κατεσθίει.

e 8. Τὴν γὰρ σύμμετρον κραῖσιν τοῦ οἴνου ὑπὸ Ἀμ-
φικτύονος βασιλεύσαντος διδαχθῆναί φασιν Ἀθηναί- 5
ους, καὶ διὰ τοῦτο ἱερὸν Διονύσου ὀρθοῦ ἰδρύσασθαι.
τότε γὰρ ὀρθός ἐστι τῷ ὄντι καὶ οὐ σφαλερός, ὅταν
συμμέτρως καὶ κεκραμένως πίνηται.

οἶνος γὰρ ἀνώγει

ἡλεός, ὅς τ' ἐφείηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι, 10
καὶ θ' ἀπαλὸν γελάσαι καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆ-

κεν,

f καί τι ἔπος προέηκεν ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
τὸν γὰρ οἶνον Ὅμηρος οὐκ ἡλεὸν ὥσπερ ἡλίθιον καλεῖ
καὶ ματαιοποιόν, οὐδὲ κελεύει σκυθρωπὸν εἶναι μήτε 15
ἄδοντα μήτε γελῶντα μήτ' ἐρρύθμως ποτὲ καὶ πρὸς
ὀρχησιν τρεπόμενον· οὐχ οὕτως ἀγροῖκος οὐδ' ἐπαρί-
στερός ἐστιν, ἀλλ' ἥδει τούτων ἐκάστου καὶ ποσότητος
καὶ ποιότητος διαφοράν. ὅθεν οὐκ εἶπεν ὡς ἄρα τὸν
180 πολύφρονα ὁ οἶνος ποιεῖ ἄσαι, ἀλλὰ μάλ' ἀεῖσαι, του- 20
τέστιν ἀμέτρως καὶ ἐπὶ πλεῖον, ὥστε προσοχλεῖν· οὐδ'
ἔτι γελάσαι μὰ Δί' οὐδ' ὀρχήσασθαι· κοινὸν δ' ἐπ'
ἀμφοτέρων λαβὼν τὸ ἀπαλὸν τὴν ἄνανδρον εἰς τοῦτο
πρόπτωσιν ἐπιστομίζει·

καὶ θ' ἀπαλὸν γελάσαι καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν. 25
παρὰ δὲ τῷ Πλάτῳ τούτων οὐδὲν ἔμμετρον, ἀλλὰ
πίνουσι μὲν τοσοῦτον ὥστε μηδὲ τοῖς ἰδίῳις ποσὶν
ἴσταςθαι. ὅρα γὰρ τὸν ἐπὶ κωμον Ἀλκιβιάδην ὡς ἀσχη-
μονεῖ· οἱ δ' ἄλλοι τὸν ὀκτακότυλον ψυκτῆρα πίνουσι,
b προφάσεως λαβόμενοι, ἐπεὶ περ αὐτοὺς προεἶλκυσεν 30
Ἀλκιβιάδης οὐχ ὥσπερ οἱ παρ' Ὀμήρῳ
αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ' ἐπιὸν θ' ὅσον ἤθελε θυμός.

τούτων οὖν ἃ μὲν καθάπαξ περιγραπτέον, οἷς δὲ συμ-
μέτρως χρηστέον, ὥσπερ ἀναθήμασί τισι μικρὸν προσ-
αποβλέψαντας, καθάπερ Ὅμηρος εἶρηκε

μολπή τ' ὀρχηστὺς τε· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα
5 δαιτός.

9. τὸ δ' ὅλον τὸ πρὸς τὰ τοιαῦτα νενευκὸς τοῖς
μνηστῆρσι καὶ τοῖς Φαίαξιν ἐνειμεν, ἄλλ' οὐχὶ Νέ-
στορι οὐδὲ Μενελάῳ· οὐ ἐν τῇ γαμοποιίᾳ μὴ συνέντες c
οἱ περὶ Ἀρίσταρχον ὅτι συνεχοῦς οὔσης τῆς ἐστιάσεως
καὶ τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθυῶν, ἐν αἷς πα-
ρείληπτο μὲν ἡ γαμουμένη πρὸς τοῦ νυμφίου, πέρας
δ' εἶχεν ὁ τοῦ Μεγαπένθους γάμος, αὐτοὶ δὲ μονάζον-
τες διητῶντο ὅ τε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη, μὴ συνέντες
ἀλλ' ἐξαπατηθέντες ὑπὸ τοῦ πρώτου ἔπους

15 τὸν δ' εὖρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν.
προσσυνῆψαν τοιοῦτους τινὰς στίχους

ὥς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑπερεφές μέγα δῶμα d
γείτονες ἡδὲ ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
20 φορμίζων· δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνεον κατὰ μέσσους.

μετενεγκόντες ἐκ τῆς Ὀπλοποιίας σὺν αὐτῷ γε τῷ περὶ
τὴν λέξιν ἀμαρτήματι. οὐ γὰρ ἐξάρχοντες οἱ κυβιστη-
τῆρες, ἀλλ' ἐξάρχοντος τοῦ ῥοῦ πάντως ὠρχοῦντο.

25 τὸ γὰρ ἐξάρχειν τῆς φόρμιγγος ἴδιον. διόπερ ὁ μὲν
Ἡσίοδος φησιν ἐν τῇ Ἀσπίδι· θεαὶ δ' ἐξήρχον ἀοιδῆς e
μοῦσαι περίδες· καὶ ὁ Ἀρχίλοχος

αὐτὸς ἐξάρχων πρὸς αὐλὸν λέσβιον παιήονα.

καλεῖ δὲ Στησίχορος μὲν τὴν μοῦσαν ἀρχεσίμολπον,
30 Πίνδαρος δ' ἀγησίχορα τὰ προοίμια. Διόδωρος δ' ὁ
Ἀριστοφάνειος ὅλον τὸν γάμον περιέγραψε, τοπάζων
πρώτας ἡμέρας εἶναι, καὶ τὸ λῆγον αὐτῶν ἔτι δὲ καὶ

τὸ ἔωλον τῆς συμποσίας οὐκ ἐπιλογιζόμενος. ἔπειτα
κελεύει γράφειν· δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε καθ' αὐτούς·
ἐν τῷ δασεῖ γράμματι, σολοικίζειν ἀναγκάζων. τὸ μὲν
γὰρ κατ' αὐτούς κατὰ σφᾶς ἔστιν αὐτούς, τὸ δὲ λέγειν
ἑαυτούς σόλοικον.

5

10. ἀλλ' ὅπερ εἶπον, ἡ τῶν ἀκροαμάτων εἰς τὸ
σῶφρον τοῦτο συμπόσιον εἰσαγωγὴ παρ' ἐγγράφους
ἔστιν ἐκ τοῦ κρητικοῦ χοροῦ μετενηνεγμένη, περὶ οὗ

181 φησὶν ἐν ὀπλοποιίᾳ

ἐν δὲ χορὸν ποίειλλε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,

10

τῷ ἱκελον, οἷόν ποτ' ἐνὶ Κνωσσῷ εὐρείῃ

Δαίδαλος ἤσκησεν καλλιπλοκάμῳ Ἀριάδνῃ.

ἐνθα μὲν ἡἴθεοι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι

ὠρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι.

τούτοις γὰρ ἐπιβάλλει

15

πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος

τερπόμενος· δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτούς

μολπῆς ἑξάρχοντες ἐδίνεον κατὰ μέσσοις.

τοῖς μὲν οὖν Κρησὶν ἢ τε ὄρχησις ἐπιχώριος καὶ τὸ
κυβιστᾶν. διό φησι πρὸς τὸν Κρητὰ Μηριόνην

20

Μηριόνη, τάχα κέν σε καὶ ὄρχηστήν περ εόντα

ἔγχος ἐμὸν κατέπαυσε διαμπερές, εἰ σ' ἔβαλόν

περ.

ὅθεν καὶ κρητικὰ καλοῦσι τὰ ὑπορχήματα

κρητὰ μὲν καλέουσι τρόπον·

25

τὸ δ' ὄργανον μολοσσόν.

c· οἱ δὲ λακωνισταὶ λεγόμενοι (φησὶν ὁ Τίμαιος) ἐν

τετραγώνοις χοροῖς ἦδον· καθόλου δὲ διάφορος ἦν ἡ

μουσικὴ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι, τῶν μὲν Ἀθηναίων τοὺς

διονυσιακοὺς χοροὺς καὶ τοὺς κυκλίους προτιμώντων,

30

Συρακοσίων δὲ τοὺς λαμβιστάς, ἄλλων δ' ἄλλο τι.

ὁ δ' Ἀρίσταρχος οὐ μόνον εἰς τὸ τοῦ Μενελάου

συμπόσιον ἐμβαλὼν οὓς οὐ προσῆκε στίχους καὶ τῆς
 Λακωνίων παιδείας ἀλλότριον ἐποίησε καὶ τῆς τοῦ βα-
 σιλέως σωφροσύνης, ἀλλὰ καὶ τοῦ κρητικοῦ χοροῦ
 τὸν ῥῶδον ἐξεῖλεν, ἐπιτεμὼν τὰ ποιήματα τὸν τρόπον d

5 τοῦτον

πολλὸς δ' ἱμερόεντα χορὸν περιίσταθ' ὅμιλος
 τερπόμενος· δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
 μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνεον κατὰ μέσσους.

ὥστ' ἀνίατον γίνεσθαι παντάπασιν τὸ ἐξάρχοντες, μη-
 10 κέτι δυναμένης τῆς ἐπὶ τὸν ῥῶδον ἀναφορᾶς σώζεσθαι.

11. διότι δὲ οὐ πιθανὸν ἀκρόαμα παρὰ τῷ Με-
 νελάῳ τυγχάνειν δῆλον ἐκ τοῦ δι' ὁμιλίας ὅλον τὸ
 συμπόσιον περαίνεσθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους, ὄνομα δὲ e
 μηδὲν εἰρησθαι τοῦ ῥῶδοῦ μηδὲ ῥῶδην ἣν ἦδε, μηδὲ
 15 προσέχειν τοὺς περὶ Τηλέμαχον αὐτῷ, καθάπερ δ' ἐν
 σιωπῇ τινὶ καὶ ἡρεμίᾳ κατανοεῖν μᾶλλον τὸν οἶκον·
 καίτοι γε πῶς οὐκ ἀπίθανον τοὺς τῶν φρονιμωτάτων
 νείας Ὀδυσσέως καὶ Νέστορος ἐπαριστέρους εἰσάγε-
 σθαι, ὥστε τρόπον ἀγροίκων τινῶν μὴ προσέχειν τοῖς
 20 παρεσκευασμένοις ἀκροάμασιν; ὁ γοῦν Ὀδυσσεὺς προσ-
 ἔχει τοῖς τῶν Φαιάκων ἁσματοποιοῖς

αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θάύμαζε δὲ θυμῷ· f
 καίπερ ἔχων πολλὰ τὰ περιέλκοντα καὶ δυνάμενος
 25 εἰπεῖν

κῆδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἤπερ αἰοδαί.
 πῶς οὖν οὐκ ἂν ἀβέλτερος εἴη ὁ Τηλέμαχος ῥῶδοῦ παρ-
 ὄντος καὶ κυβιστητῆρος προσκύπτων πρὸς τὸν Πει-
 σίστρατον καὶ τῶν σκευῶν διατιθέμενος; ἀλλ' Ὅμηρος
 30 ὥσπερ ἀγαθὸς ζωγράφος πάντα ὅμοιον τῷ πατρὶ τὸν 182
 Τηλέμαχον παρίστησι. πεποίηκε γοῦν ἀμφοτέρους,

τὸν μὲν τῷ Ἀλκινόῳ τὸν δὲ τῷ Μενελάῳ, διὰ δακρύων
γνωριζομένους.

12. ἐν δὲ τῷ Ἐπικούρου συμποσίῳ κολάκων
ἔστιν ἄγυρις ἀλλήλους ἐπαινούντων, τὸ δὲ Πλάτωνος
πληρὲς ἔστι μυκτηριστῶν ἀλλήλους τωθαζόντων· τὸν 5
γὰρ περὶ Ἀλκιβιάδου λόγον σιωπῶ. παρὰ δ' Ὀμήρῳ
κεκρότῃται τὰ σῶφρονα συμπόσια. καὶ ποτὲ μὲν ἐπή-
νεσέ τις φήσας πρὸς τὸν Μενέλαον ὥς οὐ τολμῶ λέγειν
b ἅντα σέθεν, τοῦ νῶϊ θεοῦ ὥς τερπόμεθ' αὐδῇ,
ὃ δ' ἐπελάβετό τινος τῶν οὐκ ὀρθῶς λεγομένων ἢ γι- 10
γνομένων

καὶ νῦν, εἴ τί που ἔστί, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος.

ὃ δὲ πάλιν

Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων. 15

187. οὔτε γὰρ κόλακα πρόπον ἔστιν εἶναι οὔτε μυκτηρι-
c στήν. πάλιν Ἐπίκουρος ἐν τῷ Συμποσίῳ ζητεῖ περὶ
δυσπεψίας, ὥστ' οἰωνίσασθαι· εἶθ' ἐξῆς περὶ πυρε-
τῶν. τὴν μὲν γὰρ ἐπιτρέχουσιν τῇ λέξει ἀρροθυμίαν
τί δεῖ καὶ λέγειν; Πλάτων δὲ (τὸν μὲν ὑπὸ τῆς λυγγὸς 20
ὀχλούμενον καὶ θεραπενόμενον ἀνακογχυλιασμοῖς ὕδα-
τος, ἐν δὲ ταῖς ὑποθήκαις τοῦ κάρφους, ἵνα τὴν ῥῖνα
κινήσας πύαρον, παρήνιμι· κωμῶδειν γὰρ ἤθελε καὶ
διασύρειν) χλευάζει τε τὰ ἰσόκωλα τὰ Ἀγάθωνος καὶ
τὰ ἀντίθετα, καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην δὲ παράγει λέγοντα 25
ὅτι πασχητιᾶ. ἀλλ' ὅμως τοιαῦτα γράφοντες τὸν Ὀμη-
d ρον ἐκβάλλουσι τῶν πόλεων. ἀλλ' οὔτ' ἐκ θύμβρας,
ἔφη Δημοχάρης, λόγῃ οὔτ' ἐκ τοιούτων λόγων ἀνὴρ
ἀγαθὸς γίνεται. οὐ μόνον δ' Ἀλκιβιάδην διασύρει,
ἀλλὰ καὶ Χαρμίδην καὶ Εὐθύδημον καὶ ἄλλους πολ- 30
λοὺς τῶν νέων. τοῦτο δὲ κωμῶδουντός ἐστι τὴν Ἀθη-
ναίων πόλιν, τὸ τῆς Ἑλλάδος μουσεῖον, ἣν ὁ μὲν Πίν-

- δαρος Ἑλλάδος ἔρεισμα ἔφη, Θουκυδίδης δ' ἐν τῷ εἰς
 Εὐριπίδην ἐπιγράμματι Ἑλλάδος Ἑλλάδα, ὁ δὲ Πύ-
 θιος ἐστὶν καὶ πρυτανεῖον τῶν Ἑλλήνων. διότι τοί- e
 νυν κατέψευσται τῶν νεανίσκων πάρεστι σκοπεῖν ἐξ
 5 αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος. τὸν μὲν γὰρ Ἀλκιβιάδην φησὶν
 ἐν τῷ ὁμωνύμῳ διαλόγῳ παρακμάσαντα τότε πρῶτον
 ἄρξασθαι Σωκράτει λαλεῖν, ὅτε πάντες αὐτὸν κατέλι-
 πον οἱ τοῦ σώματος ἐπιθυμηταί. λέγει γὰρ ταῦτα κατ'
 ἀρχὰς τοῦ διαλόγου. τὰ δ' ἐν τῷ Χαρμίδῃ ἐναντιώ-
 10 ματα ἐξ αὐτοῦ τοῦ διαλόγου ὁ βουλόμενος εἶσεται.
 ποιεῖ γὰρ αὐτὸν ἀσυμφώνως ποτὲ μὲν σκοτοδινιῶντα
 καὶ μεθυσκόμενον τῷ τοῦ παιδὸς ἔρωτι καὶ γινόμενον f
 ἔξεδρον καὶ καθάπερ νεβρὸν ὑποπεπτωκότα λέοντος
 ἀλκῇ, ἅμα δὲ καταφρονεῖν φησὶ τῆς ὥρας αὐτοῦ.
- 15 13. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ Ξενοφῶντος Συμπόσιον,
 καίπερ ἐπαινούμενον, οὐκ ἐλάττους ἔχει τούτων ἐπι-
 λήψεις. Καλλίας μὲν γὰρ συνάγει τὸ συμπόσιον, ἐπει-
 δήπερ τὰ παιδικὰ αὐτοῦ Αὐτόλυκος παναθήναια παγ-
 κράτιον ἐστεφανώθη. καὶ εὐθύς οἱ κατακλιθέντες τῷ
 20 παιδὶ προσέχουσιν τὸν νοῦν, καὶ ταῦτα τοῦ πατρὸς πα-
 ρακαθημένου. ὥσπερ γὰρ, ὅταν φέγγος ἐν νυκτὶ 188
 παρῇ, πάντων προσάγεται τὰ ὄμματα, οὕτω καὶ τὸ Αὐ-
 τολύκου κάλλος πάντων ἐφέλκεται τὰς ὀψεις ἐφ' ἑαυ-
 τό. ἔπειτα τῶν παρόντων οὐδεὶς ἦν ὃς οὐκ ἔπασχέ τι
 25 τὴν ψυχὴν ὑπ' ἐκείνου· οἱ μὲν γε σιωπηλότεροι ἐρί-
 γνοντο, οἱ δὲ καὶ ἐσχηματίζοντό πως· ἀλλ' οὐχ' Ὅμη-
 ρος τοιοῦτόν τι εἶπεῖν ἐπεχείρησε καίπερ τῆς Ἑλένης
 παρούσης, περὶ ἧς τοῦ κάλλους τις τῶν ἐναντίων αὐτῇ
 τοιαῦτ' εἶπεν ὑπὸ τῆς ἀληθείας ἐκνικώμενος
 30 οὐ νέμεσις Τρωᾶς καὶ εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς b
 τοιῇδ' ἀμφὶ γυναικὶ πολὺν χρόνον ἄλγεα πάσχειν·
 αἰνῶς ἀθανάτησι θεῇς εἰς ὧπα ἔοικεν.

εἶτα φησὶν

ἀλλὰ καὶ ὥς τοίηπερ' ἐοῦσ' ἐν νηυσὶ νεέσθω.

τὰ δὲ μειράκια τὰ ὥς τὸν Μενέλαον παραγεγυμένον, ὁ
 Νέστορος υἱὸς καὶ ὁ Τηλέμαχος, ἐν οἴνῳ ὄντες καὶ ἐν
 γαμικῷ συμποσίῳ διατρίβοντες καὶ τῆς Ἑλένης παρα- 5
 καθημένης, ὥς πρέπον ἐστὶν ἡσυχίαν ἄγοντες πρὸς τὸ
 περιβόητον ἐκκεκωφωμένοι κάλλος. ὁ δὲ Σωκράτης
 τίνος χάριν τῶν ἀνλητρίδων ἀνεχόμενος καὶ τοῦ ὀρ-
 χουμένου παιδὸς καὶ κιθαρίζοντος, ἔτι δὲ καὶ τῆς κυ-
 βιστώσης γυναικὸς ἀπρεπῶς, τὸ μῦρον ἀπείπατο; οὐ- 10
 δεῖς γὰρ ἂν αὐτοῦ ἀγελαστὶ ἡνέσχετο κατὰ νοῦν ἔχων
 ταῦτα τὰ ἔπη

τοὺς ὠχριῶντας, τοὺς ἀνυποδήτους λέγεις,

ὧν ὁ κακοδαίμων Σωκράτης καὶ Χαιρεφῶν.

καὶ μὴν ἀσύμφωνα καὶ τὰ μετὰ ταῦτα τῇ αὐστηρότητι. 15
 ὁ γὰρ δὴ Κριτόβουλος, μειράκιον ἀστεῖον, γέροντα καὶ
 διδάσκαλον αὐτοῦ τὸν Σωκράτη σκώπτει πολὺ τῶν
 σειληνῶν αἰσχίονα λέγων εἶναι. ὁ δὲ αὐτῷ διαμορ-
 φοσκοπεῖται καὶ κριτὰς ἐλόμενος τὸν τε παῖδα καὶ τὴν
 ὀρχηστρίδα προτίθησι νικητήρια φιλήματα τῶν κρι- 20
 τῶν. τίς οὖν τῶν νέων ἐντυχῶν τούτοις οὐκ ἐπιτρι-
 βήσεται μᾶλλον ἢ περ εἰς ἀρετὴν προαχθεῖη;

14. παρὰ δ' Ὀμήρῳ ἐν τῷ τοῦ Μενελάου συμ-
 ποσίῳ προβάλλουσιν ἀλλήλοις ὥσπερ ἐν διατριβῇ ζη-
 τήματα, καὶ πολιτικῶς ὁμιλοῦντες τέρπουσιν ἀλλήλους 25
 καὶ ἡμᾶς. ὁ γοῦν Μενέλαος παραγενομένων ἐκ τοῦ
 λουτρῶνος τῶν περὶ τὸν Τηλέμαχον καὶ τῶν περὶ τὴν
 ἐδωδὴν παρατεθέντων παρακαλεῖ μεταλαμβάνειν λέ-
 γων τάδε.

σίτου δ' ἄπτεσθον καὶ χαίρετον, αὐτὰρ ἔπειτα 30

δείπνου πασσαμένῳ εἰρησόμεθ' οὔτινες ἐστόν.

ἔπειτα προσεπιδίδωσι τῶν παρακειμένων αὐτῷ φι-
λανθρωπευόμενος

ὥς φάτο, καί σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πλόνα θῆκεν
ὅπτ' ἐν χερσὶν ἐλών, τὰ δ' αὖ οἱ γέρα πάρθεσαν f
αὐτῷ.

5 φαρόντες δ' ἐκεῖνοι μετὰ σιωπῆς, ὥς πρόειπε νέοις,
ἀλλήλοισι ὁμιλοῦσιν ἡρέμα προσκύνσαντες, οὐ περὶ ἐδε-
σμάτων, φησὶν, οὐδὲ περὶ θεραπαινῶν τοῦ κεκληκό-
τος, ὑφ' ὧν ἐλούσαντο, περὶ δὲ τῶν κτημάτων τοῦ
10 ὑποδεξαμένου

Ζηνὸς που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται.
βέλτιον γὰρ οὕτως φησὶν ὁ Σέλευκος γράφεσθαι. Ἀρί-
σταρχος δὲ οὐ δεόντως γράφει

Ζηνὸς που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. 18
15 οὐ γὰρ τῆς οἰκίας τὸ κάλλος μόνον ἀποθαυμάζουσι.
πῶς γὰρ ἤλεκτρον καὶ ἄργυρος καὶ ἐλέφας ἐν τοῖς τοί-
χοις ἦν; ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τοῦ οἴκου εἰρήκασιν, ὥς
ἔστι δώματα ἡχήμενα. τοιαῦτα γὰρ δὴ τὰ ὑπόροφα
καὶ μεγάλα. περὶ δὲ τῶν σκευῶν τό
20 χρυσοῦ τ' ἡλέκτρον τε καὶ ἀργύρου ἡδ' ἐλέφαν-
τος.

οἷς εἰκότως ἐπιφέρεται

Ζηνὸς που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται,
ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά, σέβας μ' ἔχει εἰσορό- b
wντα.

25 οὐκ ἔστι δ' ἀκόλουθον τῷ

Ζηνὸς που τοιήδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή
ἐπιφέρειν

ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά·

30 σόλοικον ὃν τῷ ἀσυνήθει τῆς ἀναγνώσεως.

15. ἔτι τοίνυν οὐδ' ἡ αὐλή ἀρμόττει ἐπὶ τοῦ
οἴκου. ὁ γὰρ διαπνεόμενος τόπος αὐλή λέγεται. καὶ

διαυλωνίζειν φάμεν τὸ δεχόμενον ἐξ ἑκατέρου πνεῦμα
χωρίον. ἔτι δὲ αὐλὸς μὲν τὸ ὄργανον ᾧ διέρχεται τὸ
πνεῦμα, καὶ πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς εὐθύτητα σχῆμα
αὐλὸν καλοῦμεν, ὥσπερ τὸ στάδιον καὶ τὸν κρουνὸν
τοῦ αἵματος

5

αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ρῖνας παχὺς ἦλθε.

καὶ τὴν περικεφαλαίαν, ὅταν ἐκ τοῦ μέσου πρὸς ὀρθὸν
ἀνατείνῃ, αὐλωπιν. λέγονται δὲ Ἀθήνησι καὶ ἱεροί
τινες αὐλῶνες, ὧν μέμνηται Φιλόχορος ἐν τῇ ἐνάτῃ.
καλοῦσι δ' ἄρσενικῶς τοὺς αὐλῶνας, ὥσπερ Θουκυ- 10
δίδης ἐν τῇ τετάρτῃ καὶ πάντες οἱ καταλογάδην συγ-
γραφεῖς, οἱ δὲ ποιηταὶ θηλυκῶς. Καρκίνος μὲν
Ἀχιλλεῖ

βαθεῖαν εἰς αὐλωνα περίδρομον στρατοῦ.

καὶ Σοφοκλῆς Σκύθαις

15

κρημνούς τε καὶ σήραγγας ἥδ' ἐπακτίας
αὐλῶνας.

ἐκδεκτέον οὖν καὶ τὸ παρ' Ἑρατοσθένει ἐν τῷ Ἑρμῇ
θηλυκῶς εἰρησθαι βαθὺς διαφύεται αὐλῶν ἀντὶ τοῦ
βαθεῖα, καθάπερ λέγεται θῆλως ἐέρση. πᾶν οὖν τὸ 20
τοιοῦτον αὐλή τε καὶ αὐλὼν λέγεται. νῦν δὲ τὰ βασί-
λεια λέγουσιν αὐλὰς ὥσπερ Μένανδρος

αὐλὰς θεραπεύειν καὶ σατράπας.

καὶ Δίφιλος

αὐλὰς θεραπεύειν δ' ἐστίν, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, 25
ἢ φυγάδος ἢ πεινῶντος ἢ μαστιγίου.

ἤτοι διὰ τὸ μεγάλους ἔχειν τοὺς πρὸ τῶν οἰκῶν ὑπαι-
θρίους τόπους, ἢ τῷ παραυλίζεσθαι καὶ παρακοιμᾶ-
σθαι τοὺς δορυφόρους τοῖς βασιλείοις. Ὅμηρος δὲ τὴν
αὐλὴν αἰεὶ τάττει ἐπὶ τῶν ὑπαίθρων τόπων, ἐνθα ἦν 30
ὁ τοῦ ἐρκείου Ζηνὸς βωμός. ὁ μέντοι γε Πηλεὺς κατα-
λαμβάνεται

αὐλῆς ἐν χόρτῳ· ἔχε δὲ χούσειον ἄλεισον,
σπένδων αἶθοπα οἶνον ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσι·

ὁ δὲ Πρίαμος

αὐλῆς ἐν χόρτοισι κυλινδόμενος κατὰ κόπρον,
5 καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προστάττει τοῖς περὶ τὸν Φῆμιον
ἄλλ' ἐξελθόντες μεγάρων εὖ ναιεταόντων
ἐκ φόνου εἰς αὐλήν.

190

ὅτι δὲ ὁμοῦ τὸν τε οἶκον καὶ τὰ κτήματα ἐπήνεσεν ὁ
Τηλέμαχος ἐμφανίζει ὁ Μενέλαος

10 τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
ἄθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.

16. ἀλλὰ γὰρ ἐπανιτέον ἐπὶ τὸ συμπόσιον, ἐν ᾧ
Ὅμηρος ἐπιδεξίως ἀφορμὴν εὔρε λόγων, ὥστε κτήσιν
συγκοῖναι φίλον. οὐ γὰρ ὡς πρόβλημα προτείνει, ἀλλ'
15 ἐπιχαρίτως παρενείρας ὁ Μενέλαος, ἐπειδὴ ἤκουσε
τῶν ἐπαίνων, τὸ μὲν εἶναι πλούσιος οὐκ ἀρνεῖται· b
κάνταῦθα δὲ περιελὼν τὸν φθόνον, πολλὰ γὰρ, φησί,
παθὼν ἔχειν αὐτόν. οὐ μέντοι γε ἀξιοῖ ἑαυτὸν θεοῖς
συγκοῖναι

20 ἄθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.
ἐνδειξάμενος δὲ φιλάδελφον ἦθος καὶ μετ' ἀνάγκης
φήσας ξῆν τε καὶ πλουτεῖν ἀντιπαρέθηκε τὸν τῆς φι-
λίας λόγον

ὦν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δώμασι μοῖραν
25 ναίειν, οἳ δ' ἄνδρες σοοὶ ἔμμεναι, οἳ τότε ὄλοντο c

Τροίῃ ἐν εὐρείῃ ἐκάς Ἄργεος ἱπποβότοιο.

τίς ἂν οὖν τῶν ἐκγόνων ἐκείνων τῶν ὑπὲρ τοῦ τοιού-
του τεθνηκότων οὐκ ἂν ἀνταξίαν δόξειε τὴν ἐπὶ τῇ
στερήσει τοῦ πατρὸς λύπην τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῳ
30 μνήμῃ διορθουμένην; ὅπως δὲ μὴ δόξη κοινὸς εἶναι
πρὸς πάντας τοὺς παραπλησίως αὐτῷ τὴν εὐνοίαν ἐν-
δεδειγμένους, ἐπήνεγκε

d τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδύρομαι, ἄχυνόμενός περ,
ὥς ἐνός, ὅστε μοι ὕπνον ἀπεχθαίνει καὶ ἐδωδήν.
ἵνα δὲ μὴ φαίνεται μηδενὸς τῶν ἐκείνου παραμελῶν,
ἐμνήσθη κατ' ὄνομα

ὀδύρονται νῦ που αὐτὸν 5

Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,

Τηλέμαχος θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.

τοῦ δὲ δακρύσαντος πρὸς τὴν μνήμην ὁ μὲν ἐφίστησι,
κὰν τοσούτῳ τῆς Ἑλένης ἐπεισόδῳ, ἀκείνης ἐκ τῆς
e ὁμοιότητος τεκμηραμένης (πάνυ γὰρ αἱ γυναῖκες διὰ 10
τὸ παρατηρεῖσθαι τὴν ἀλλήλων σωφροσύνην δεινὰι
τὰς ὁμοιότητας τῶν παίδων πρὸς τοὺς γονέας ἐλέγξαι)
παρεμβάλλοντός τινα λόγον καὶ τοῦ Πεισιστράτου,
χρὴ γὰρ καὶ τοῦτον μὴ παρεῖναι δορυφορήματος τρό-
πον, καὶ διαλεχθέντος εὐσχημόνως περὶ τῆς αἰδοῦς 15
τοῦ Τηλεμάχου, πάλιν ἐπιβάλλει ὁ Μενέλαος περὶ τῆς
τοῦ Ὀδυσσεύος φιλίας, ὅτι μετὰ μόνου καταγερᾶναι
μάλιστ' ἂν ᾔθελεν ἐκείνου.

f 17. κατὰ δὲ τὸ εἰκὸς οἷ μὲν δακρύνουσιν, ἡ δ'
'Ἑλένη, Διὸς οὔσα θυγάτηρ καὶ παρὰ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ 20
σοφῶν μεμαθηκυῖα πολλοὺς λόγους, εἰς τὸν οἶνον ἐμ-
βάλλει πανακὲς τῷ ὄντι φάρμακον καὶ ἄρχεται διηγεί-
σθαι τὰ περὶ τοῦ Ὀδυσσεύος, μεταξὺ ταλασιουργίας
ἀπτομένη, οὐ δι' ἀρέσκειαν τοῦτο πράττουσα, ἀλλ'
191 οἴκοθεν ἔχουσα τὴν τοιαύτην αἴρεσιν. ἡ γοῦν Ἀφρο- 25
δίτη ἐρχομένη πρὸς αὐτὴν μετὰ τὸ μονομάχιον εἰκά-
ζεται

γρηὶ δέ μιν εἰκνῖα παλαιγενεὶ προσέειπεν

εἰροκόμῳ, ἥ οἱ Λακεδαίμονι ναιεταούσῃ

ἥσκειν εἴρια καλά. 30

ἐμφανίζεται δ' αὐτῆς οὐ παρέργως τὸ φίλεργον καὶ
τούτων

τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίην εὖτυκτον ἔθηκεν·
 Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρειν μαλακοῦ ἐρίοιο,
 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρει, τὸν οἱ ἔδωκεν ἔ
 Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ.

5 τὸν δ' αἱ οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρουσα,
 νήματος ἀσκητοῦ βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
 ἡλακάτη τετάνυστο, ἰοδυεφὲς εἶρος ἔχουσα.

ἔοικε δὲ καὶ αὐτὴ τὴν ἑαυτῆς καλλιτεχνίαν συνορᾷ.
 τῷ γοῦν Τηλεμάχῳ πέπλον τινὰ δωρουμένη φησὶ
 10 δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι, ἔ
 μνημ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου
 ὄρην,

σῇ δ' ἀλόχῳ φορέειν.

αὕτη δ' ἡ φιλεργία τὴν σωφροσύνην αὐτῆς καταμηνύει·
 15 οὐ χλιδῶσα γὰρ οὐδὲ θρυπτομένη διὰ τὸ κάλλος εἰσά-
 γεται. εὐρίσκεται γοῦν περὶ ἱστὸν ὑφαίνουσα καὶ ποι-
 κίλλουσα·

τὴν δ' εὖρ' ἐν μεγάρῳ· ἥ δὲ μέγαν ἱστὸν ὑφαίνει,
 δίπλακα μαρμαρέην· πολέας δ' ἐνέπασσεν ἄε- d
 θλους

20 Τρώων θ' ἱπποδάμων καὶ Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
 οὓς ἔθεν εἵνεκ' ἐπασχον ὑπ' Ἄρηος παλαμάων.

18. διδάσκει δ' ἡμᾶς Ὀμηρος ὅτι δεῖ καὶ τοὺς κε-
 κλημένους ἐφ' ἐστίασιν παρακαλεῖν ἀπανίστασθαι
 25 τοὺς κεκληκότας. ὁ μὲν Τηλέμαχος τὸν Μενέλαον
 ἀλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τράπεθ' ἡμέας, ὄφρα καὶ ἥδη
 ὕπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντες.
 ἡ δὲ προσποιουμένη Μέντωρ εἶναι Ἀθηναῖα πρὸς τὸν
 Νέστορα

30 ἀλλ' ἄγε, τάμνετε μὲν γλώσσας, κεράσασθε δὲ ἔ
 οῖνον,

ὄφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν

σπείσαντες κοίτοιτο μεδώμεθα· τοῖτο γὰρ ὦρε.
 ἐν δὲ ταῖς τῶν θεῶν ἐορταῖς οὐδ' ὅσιον εἶναι δοκεῖ
 πλείω χρόνον παραμένειν. γνωμικῶς γοῦν φησὶ παρὰ
 τῷ Ὀμήρῳ ἢ Ἀθηνᾶ

ἤδη γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον, οὐδὲ ἔοικεν 5

δητὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.

καὶ νῦν δὴ νόμος ἐκ θυσιῶν τινῶν πρὸ ἡλίου δύνον-
 f τος ἀπιέναι. καὶ παρ' Αἰγυπτίοις δὲ τὸ παλαιὸν σω-
 φρονικῶς διεξήγετο τὸ τῶν συμποσίων γένος, καθά-
 περ εἶρηκεν Ἀπολλώνιος ὁ περὶ ἐορτῶν γεγραφώς. 10
 καθήμενοι μὲν γὰρ ἐδείπνουν, τροφῇ τῇ λιτοτάτῃ καὶ
 ὑγιεινοτάτῃ χρῶμενοι καὶ οἴνω τοσοῦτῳ ὅσος ἱκανὸς ἂν
 γένοιτο πρὸς εὐθυμίαν, ἣν ὁ Πίνδαρος αἰτεῖται παρὰ
 τοῦ Διός

τί δ' ἔρδων φίλος 15

σοὶ τε καρτεροβρόντα Κρονίδα, φίλος δὲ μοίσαις
 εὐθυμία τε μέλων εἶην,
 τοῦτ' αἵτημί σε.

192 τὸ δὲ Πλάτωνος συμπόσιον οὐ συνέδριόν ἐστιν, οὐ
 βουλευτήριον, οὐ λέσχη φιλοσόφων. Σωκράτης γὰρ 20
 οὐδὲ τοῦ συμποσίου ἀποστῆναι θέλει, καίτοι Ἐρυξι-
 μάχου καὶ Φαίδρου καὶ ἄλλων τινῶν ἀποστάντων,
 ἀλλ' ἐργήγορε μετ' Ἀγάθωνος καὶ Ἀριστοφάνους καὶ
 πίνει ἐξ ἀργυροῦ φρέατος· καλῶς γὰρ τις τὰ μεγάλα
 ποτήρια οὕτως ὠνόμασε. πίνει τ' ἐκ τῆς φιάλης ἐπι- 25
 δέξια. φησὶ δὲ καὶ μετὰ τοῦτο τοὺς μὲν δύο νυστάζειν,
 καταδαρθεῖν δὲ πρότερον τὸν Ἀριστοφάνη, ἤδη δὲ
 b ἡμέρας ὑποφαινούσης τὸν Ἀγάθωνα· καὶ τὸν Σω-
 κράτη κατακοιμήσαντα ἐκείνους ἀναστάντ' ἀπιέναι
 εἰς τὸ Λύκειον, ἐξόν, φησὶν ὁ Ἡρόδικος, εἰς τοὺς 30
 Ὀμήρου Λαιστρυγόνας,

ἐνθα κ' αὖπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθοὺς.

19. Πᾶσα δὲ συμποσίῳ συναγωγὴ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις τὴν αἰτίαν εἰς θεὸν ἀνέφερε, καὶ στεφάνοις ἐχρῶντο τοῖς οἰκείοις τῶν θεῶν καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς. καὶ δοῦλος οὐδεὶς ἦν ὁ διακονήσων, ἀλλ' οἱ νεοὶ τῶν
 5 ἐλευθέρων ᾠνοχόουν, ὥς ὁ τοῦ Μενελάου υἱός, καίτοι νυμφίος ὑπάρχων καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς γάμοις. παρὰ δὲ
 τῇ καλῇ Σαπφοῖ καὶ ὁ Ἑρμῆς οἰνοχοεῖ τοῖς θεοῖς. καὶ
 τᾶλλα δὲ πάντα παρεσκεύαζον τοῖς δειπνοῦσιν ἐλεύθεροι. καὶ οἱ δειπνήσαντες ἀπελύντο φωτὸς ὄντος.
 10 ἐν ἐνίοις δὲ καὶ τῶν Περσικῶν συμποσίων ἐγίνοντό τινες καὶ βουλαί, καθάπερ ἐν τῷ τοῦ Ἀγαμέμνονος κατὰ τὴν στρατείαν. τὸ δὲ τοῦ Ἀλκινόου συμπόσιον, πρὸς ὃ ἀποτέταται τοῦ Ὀδυσσεῶς ὁ λόγος

οὐ γὰρ ἔγωγέ τί φημι τέλος χαριέστερον εἶναι
 15 ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δῶματ' ἀκουάζωνται ᾠοῖδου.
 ξένου ὑποδοχὴν ἔχει, ὄντων καὶ αὐτῶν τῶν Φαιάκων τρυφερῶν. ὅπερ συμβάλλων τις πρὸς τὰ τῶν φιλοσόφων συμπόσια κοσμιώτερον ἂν εὔροι, καίτοι τοῦτο
 20 περιέχον καὶ ἱλαρότητα καὶ παιδιὰν εὐσχήμονα. μετὰ γὰρ τὸν ἀγῶνα τὸν γυμνικὸν ἔδει ὁ ᾠδὸς ἄμφ' Ἄρεος φιλότητα μῦθόν τινα χλεύῃ κεκραμένον καὶ εἰς τὴν μνησθηροφονίαν ὑποθήκας ὑποτιθέμενον τῷ Ὀδυσσεῖ, ὥς τοῦ Ἡφαίστου καὶ τοῦ κυλλοποδίωνος τὸν ἀνδρείο-
 25 τατον Ἄρη καταγωνισαμένον.

20. ἐκαθέζοντο δὲ καὶ δειπνοῦντες οἱ τότε. πολλοῦ γοῦν ὁ Ὀμηρὸς φησιν

ἔξειλς ἔξοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

ὁ γὰρ θρόνος αὐτὸ μόνον ἐλευθέριός ἐστι καθέδρα
 30 σὺν ὑποποδίῳ, ὅπερ θρήνην καλοῦντες ἐντεῦθεν αὐτὸν ὠνόμασαν θρόνον τοῦ θρήσασθαι χάριν, ὅπερ ἐπὶ τοῦ καθέζεσθαι τάσσουσιν, ὥς Φιλητᾶς

θρησασθαι πλατάνῳ λασίῃ ὕπο.

f ὁ δὲ κλισμὸς περιττοτέρως κεκόσμηται ἀνακλίσει. τού-
των δ' εὐτελέστερος ἦν ὁ δίφρος. τῷ γοῦν Ὀδυσσεὶ
ἐπαίτῃ εἶναι δοκοῦντι δίφρον ἀεικέλιον, φησί, κατα-
θείς ὀλίγην τε τράπεζαν.

οἱ δὲ κρατῆρες αὐτοῖς, ὥσπερ ἔχει καὶ τοῦνομα,
κεκραμένοι παρεισθήκεσαν, ἐξ ὧν οἱ κοῦροι διακονού-
μενοι τοῖς μὲν ἐντιμοτάτοις αἰὲ πλῆρες παρεῖχον τὸ
ποτήριον, τοῖς δ' ἄλλοις ἐξ ἴσου διένεμον. ὁ γοῦν
Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα φησί

5

10

193

σὸν δὲ πλεῖον δέπας αἰεὶ

ἔστηχ', ὥσπερ ἐμοί, πιέειν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
προέπινον δ' ἀλλήλοις οὐχ ὥσπερ ἡμεῖς, τοῦτο γὰρ
προεκπιεῖν ἐστίν, ἀλλὰ μεστὸν τὸν σκύφον.

πλησάμενος δ' οἴνοιο δέπας δείδεκτ' Ἀχιλλῆα.

15

ὁσάκις δὲ καὶ τροφὰς ἐλάμβανον προειρηκάμεν ἤδη.
ὅτι δὴ τρεῖς ἦσαν διὰ τὸ ταὐτὸ ποτὲ μὲν ἄριστον ποτὲ
δὲ δεῖπνον ὀνομάζεσθαι. γελοῖοι γὰρ εἰσιν οἱ φάσκον-
τες ὅτι καὶ τέσσαρας ἐλάμβανον, ἐπεὶ ὁ ποιητὴς ἔφη

b 'σὺ δ' ἔρχεο δειελήσας,' οὐ νοοῦντες ὅτι λέγει τὸν
δειλινὸν διατρίψας χρόνον. ὅμως δὲ οὐδεὶς δεῖξει
παρὰ τῷ ποιητῇ τρεῖς τινα λαμβάνοντα τροφὰς. δια-
μαρτάνουσι δὲ πολλοὶ παρὰ τῷ ποιητῇ ἐφεξῆς τιθέν-
τες τούτους τοὺς στίχους

σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
εἷδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.

25

δαιτρός δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰείρας.

εἰ γὰρ εἷδατα παρέθηκεν ἡ ταμίῃ, δῆλον ὥς κρεάτων
λείψανα τυγχάνοντα τὸν δαιτρὸν οὐκ ἔδει παρεισφέ-
ρειν. διόπερ τὸ δίστιχον ἀπαρκεῖ. ἀπαλλαγέντων δὲ
τῶν δειπνούντων αἰ τράπεζαι ἐβαστάζοντο, ὥσπερ παρὰ
τοῖς μνηστῆρσι καὶ τοῖς Φαίαιξιν, ἔφ' ὧν καὶ λέγει

30

ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός·

δῆλον ὥς τὰ ἀγγεῖα. καὶ γὰρ τῶν ὄπλων τὰ σκεπα-
στικά, θώρακα καὶ κνημῖδας καὶ τὰ τοῦτοις ἐμφερῇ,
λέγουσιν ἔντη, καθάπερ ἀγγεῖα τῶν τοῦ σώματος με-
5 ρῶν ὄντα. τῶν δὲ ἡρωικῶν οἰκῶν τοὺς μείζοντας Ὀμη-
ρος μέγαρα καλεῖ καὶ δώματα καὶ κλισίας, οἱ δὲ νῦν
ξενῶνας καὶ ἀνδρῶνας ὀνομάζουσι.

21. τί οὖν ὀνομάσομεν, ἄνδρες φίλοι, τὸ συμπό-
σιον, ὅπερ Ἀντίοχος ὁ ἐπιφανὴς μὲν κληθεῖς, ἐπι-
10 μανὴς δ' ἐκ τῶν πρᾶξεων ὀνομασθεῖς; βασιλεὺς δ' ἦν d
οὗτος τῶν συριακῶν τῶν ἀπὸ Σελεύκου εἰς· περὶ οὗ
φησὶ Πολύβιος τάδε, ὥς ἀποδιδράσκων ἐκ τῆς αὐλῆς
ἐνίστε τοὺς θεραπεύοντας οὗ τύχοι τῆς πόλεως ἀλύων
ἐφαίνετο δεύτερος καὶ τρίτος· μάλιστα δὲ πρὸς τοῖς
15 ἀργυροκοπέοις εὐρίσκετο καὶ χρυσοχοείοις, εὐρησιλο-
γῶν καὶ φιλοτεχνῶν πρὸς τοὺς τορευτὰς καὶ τοὺς ἄλ-
λους τεχνίτας. ἔπειτα καὶ μετὰ δημοτῶν ἀνθρώπων
συγκαταβαίνων ὠμίλει ᾧ τύχοι, καὶ μετὰ τῶν παρε-
πιδημούντων συνέπινε τῶν εὐτελεστᾶτων. ὅτε δὲ
20 τῶν νεωτέρων αἰσθοιτό τινας συνευχουμένους, οὐ- e
δεμίαν ἔμφρασιν ποιήσας παρῇν ἐπικωμάζων μετὰ κε-
ραμίου καὶ συμφωνίας, ὥστε τοὺς πολλοὺς διὰ τὸ πα-
ράδοξον ἀφισταμένους φεύγειν. πολλάκις δὲ καὶ τὴν
βασιλικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα τήβενναν ἀναλαβὼν
25 περιήει κατὰ τὴν ἀγορὰν ἀρχαιρεσιάζων, καὶ τοὺς μὲν
δεξιούμενος τοὺς δὲ καὶ περιπτύσσων παρεκάλει φέ-
ρειν αὐτῷ τὴν ψῆφον, ποτὲ μὲν ὥς ἀγορανόμος γένη-
ται ποτὲ δὲ ὥς δήμαρχος. τυχὼν δὲ τῆς ἀρχῆς καὶ καθ-
ίσας ἐπὶ τὸν ἐλεφάντινον δίφρον κατὰ τὸ παρὰ Ῥω- f
30 μαίοις ἔθος διήκουε τῶν κατὰ τὴν ἀγορὰν γενομένων
συναλλαγμάτων καὶ διέκρινε μετὰ πολλῆς σπουδῆς καὶ
προθυμίας. ἐξ ὧν εἰς ἀπορίαν ἦγε τῶν ἀνθρώπων

τοὺς ἐπεικεῖς· οἳ μὲν γὰρ ἀφελῇ τινα αὐτὸν εἶναι
 ὑπελάμβανον οἳ δὲ μαινόμενον. καὶ γὰρ περὶ τὰς δω-
 194 ρεᾶς ἦν παραπλήσιος. ἐδίδου γὰρ τοῖς μὲν ἀστραγά-
 λους δορκαδεῖους τοῖς δὲ φοινικοβαλάνους ἄλλοις δὲ
 χρυσίον. καὶ ἐξ ἀπαντήσεως δέ τισι συντυγχάνων, οὓς 5
 μὴ ἐοράκει ποτέ, ἐδίδου δωρεὰς ἀπροσδοκίτους. ἐν
 δὲ ταῖς πρὸς τὰς πόλεις θυσίαις καὶ ταῖς πρὸς τοὺς
 θεοὺς τιμαῖς πάντας ὑπερέβαλλε τοὺς βεβασιλευκό-
 τας. τοῦτο δ' ἂν τις τεκμήραιτο ἔκ τε τοῦ παρ' Ἀθη-
 ναίοις Ὀλυμπιείου καὶ τῶν περὶ τὸν ἐν Δήλῳ βωμὸν 10
 ἀνδριάντων. ἐλούετο δὲ καὶ τοῖς δημοσίοις βαλανεί-
 οις, ὅτε δημοτῶν ἦν τὰ βαλανεῖα πεπληρωμένα, κε-
 b ραμίων εἰσφερομένων αὐτῷ μύρων τῶν πολυτελεστά-
 των. ὅτε καὶ τινος εἰπόντος, μακάριοί ἐστε ὑμεῖς οἱ
 βασιλεῖς οἱ καὶ τούτοις χρώμενοι καὶ ὀδωδότες ἡδύ, 15
 μηδὲν τὸν ἄνθρωπον προσειπών, ὅπου κεῖνος τῇ ἐξῆς
 ἐλούετο, ἐπεισελθὼν ἐποίησεν αὐτοῦ καταχυθῆναι τῆς
 κεφαλῆς μέγιστον κεράμιον πολυτελεστάτου μύρου
 τῆς στακτῆς καλουμένης, ὥς πάντας ἀναστάντας κυ-
 λίσθαι λουομένους τῷ μύρῳ καὶ διὰ τὴν γλισχρότητα 20
 c καταπίπτοντας γέλωτα παρέχειν, καθάπερ καὶ αὐτὸν
 τὸν βασιλέα.'

22. ὁ δ' αὐτὸς οὗτος βασιλεὺς ἀκούσας τοὺς ἐν
 τῇ Μακεδονίᾳ συντετελεσμένους ἀγῶνας ὑπὸ Αἰμι-
 λίου Παύλου τοῦ Ῥωμαίων στρατηγοῦ βουλόμενος τῇ 25
 μεγαλουργίᾳ [δωρεᾶ] ὑπερᾶραι τὸν Παῦλον ἐξέπεμψε
 πρέσβεις καὶ θεωροὺς εἰς τὰς πόλεις καταγγελοῦντας
 τοὺς ἐσομένους ἀγῶνας ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Δάφνης· ὥς
 πολλὴν γενέσθαι τῶν Ἑλλήνων σπουδὴν εἰς τὴν ὥς
 αὐτὸν ἄφιξιν. ἀρχὴν δ' ἐποίησατο τῆς πανηγύρεως 30
 τὴν πομπεῖαν οὕτως ἐπιτελεσθεῖσαν. καθηγοῦντό τι-
 d νες ῥωμαϊκὸν ἔχοντες καθοπλισμὸν ἐν θώραξιν ἄλυ-

σιδωτοῖς ἄνδρες ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις πεντακισ-
 χίλιοι, μεθ' οὓς Μυσοὶ πεντακισχίλιοι συνεχεῖς ἦσαν.
 Κίλικες δ' εἰς τὸν τῶν εὐζώνων τρόπον καθωπλισμέ-
 νοι τρισχίλιοι χρυσοῦς ἔχοντες στεφάνους. ἐπὶ δὲ τού-
 5 τοις Θραῖκες τρισχίλιοι καὶ Γαλάται πεντακισχίλιοι.
 τούτοις ἐπέβαλλον Μακεδόνες δισμύριοι καὶ χαλκά-
 σπιδες πεντακισχίλιοι, ἄλλοι δὲ ἀργυράσπιδες. οἷς
 ἐπηκολούθει μονομάχων ζεύγη διακόσια τεσσαράκοντα.
 τούτων κατόπιν ἦσαν ἵππεῖς νισαῖοι μὲν χίλιοι πολι-
 10 τικοὶ δὲ τρισχίλιοι, ὧν οἱ μὲν πλείους ἦσαν χρυσοφά-
 λαροι καὶ χρυσοστέφανοι οἱ δ' ἄλλοι ἀργυροφάλαροι.
 μετὰ δὲ τούτους ἦσαν οἱ λεγόμενοι ἐταῖροι ἵππεῖς· οὗ-
 τοι δὲ ἦσαν εἰς χιλίους πάντες χρυσοφάλαροι. τούτοις
 συνεχὲς ἦν τὸ τῶν φίλων σύνταγμα ἴσον καὶ κατὰ τὸ
 15 πλῆθος καὶ κατὰ τὸν κόσμον, ἐπὶ δὲ τούτοις ἐπίλεκτοι
 χίλιοι. οἷς ἐπηκολούθει τὸ καλούμενον ἄγημα, κράτι-
 στον εἶναι δοκοῦν σύστημα τῶν ἱππέων, περὶ χιλίους. f
 τελευταία δ' ἦν ἡ κατάφρακτος ἵππος, οἰκείως τῇ
 προσηγορίᾳ τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμέ-
 20 νων τοῖς ὅπλοις· ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ χίλιοι καὶ πεντα-
 κόσιοι. πάντες δ' οἱ προειρημένοι εἶχον πορφυρᾶς
 ἐφαπτίδας, πολλοὶ δὲ καὶ διαχρύσους καὶ ζωωτάς.
 ἐπὶ δὲ τούτοις ἑξίππα μὲν ἦν ἑκατόν, τέθριππα δὲ
 τεσσαράκοντα· ἔπειτα ἐλεφάντων ἄρμα καὶ συνωρίς·
 25 καθ' ἓνα δὲ εἶποντο ἐλεφάντες διεσκευασμένοι τριά-
 κοντα καὶ ἑξί.

23. τὴν δ' ἄλλην πομπὴν λέγειν ἐστὶ δυσέφι-
 κτον· ὥς ἐν κεφαλαίῳ δὲ λεκτέον. ἔφηβοι μὲν γὰρ
 ἐπόμπευσαν εἰς ὀκτακοσίους χρυσοῦς ἔχοντες στεφά- 195
 30 νους, βόες δ' εὐτρεφεῖς περὶ χιλίους, θεωρία δὲ βραχὺ
 λείπουσαι τριακοσίων, ἐλεφάντων δὲ ὀδόντες ὀκτακό-
 σιοι. τὸ δὲ τῶν ἀγαλμάτων πλῆθος οὐ δυνατόν ἐξη-

γῆσασθαι· πάντων γὰρ τῶν παρ' ἀνθρώποις λεγομένων ἢ νομιζομένων θεῶν ἢ δαιμόνων, προσέτι δὲ ἡρώων, εἰδῶλα διήγετο, τὰ μὲν κεχρυσωμένα τὰ δ' ἡμφιεσμένα στολαῖς διαχρύσοις. καὶ πᾶσι τούτοις οἱ προσήκοντες μῦθοι κατὰ τὰς παραδεδομένας ἱστορίας
 b ἐν διασκευαῖς πολυτελέσι παρέκειντο. εἶπετο δ' αὐτοῖς καὶ νυκτὸς εἰδῶλον καὶ ἡμέρας γῆς τε καὶ οὐρανοῦ καὶ ἡοῦς καὶ μεσημβρίας. τὸ δὲ τῶν χρυσωμάτων καὶ ἀργυρωμάτων πλῆθος οὕτως ἂν τις ὑπονοήσειεν ὅσον ἦν· ἐνὸς γὰρ τῶν φίλων, Διονυσίου τοῦ ἐπιστο-
 10 λιαγράφου, χίλιοι παῖδες ἐπόμεπυσαν, ἀργυρώματ' ἔχοντες ὧν οὐδὲν ἐλάττον' ὅλκην εἶχε δραχμῶν χιλίων. βασιλικοὶ δὲ παῖδες παρῆλθον ἑξακόσιοι χρυσώματ' ἔχοντες. ἔπειτα γυναικες ἐκ χρυσῶν καλπίδων μύροις
 c ἔρραινον εἰς διακοσίας. ταύταις δ' ἑξῆς ἐπόμεπενον
 15 ἐν χρυσόποσι μὲν φορείοις ὀρδοήκοντα γυναικες ἀργυρόποσι δὲ πεντακόσιαι καθήμεναι, πολυτελῶς διασκευασμένοι. καὶ τῆς μὲν πομπῆς τὰ ἐπιφανέστατα ταῦτα ἦν.

24. ἐπιτελεσθέντων δὲ τῶν ἀγώνων καὶ μονο-
 20 μαχιῶν καὶ κυνηγεσίῳ, κατὰ τριάκονθ' ἡμέρας ἐν αἷς τὰς θεάς συνετέλει πέντε μὲν τὰς πρώτας ἐν τῷ γυμνασίῳ πάντες ἐκ χρυσῶν ὀλκίων ἡλείφοντο κροκίνῳ μύρῳ· ἦν δὲ ταῦτα πεντεκαίδεκα, καὶ κιννα-
 d μωμίνου τὰ ἴσα καὶ ναρδίνου. παραπλησίως δὲ καὶ
 25 ταῖς ἑξῆς εἰσεφέρετο τήλινον ἀμαράκινον ἱρίνον, πάντα διαφέροντα ταῖς εὐωδίαις. ἔστρωτο δὲ εἰς εὐωχίαν ποτὲ μὲν χίλια τρίκλινα ποτὲ δὲ χίλια πεντακόσια μετὰ τῆς πολυτελεστάτης διασκευῆς. ὁ δὲ χειρισμὸς ἐγένετο τῶν πραγμάτων δι' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως. ἵπ-
 30 πον γὰρ ἔχων εὐτελῆ παρέτρεχε παρὰ τὴν πομπὴν τοὺς μὲν προάγειν κελεύων τοὺς δ' ἐπέχειν. κατὰ δὲ

τοὺς πότους αὐτὸς ἐπὶ τὰς εἰσόδους ἐφιστάμενος οὓς e
 μὲν εἰσῆγεν οὓς δ' ἀνέκλινε. καὶ τοὺς διακόνους δὲ
 τοὺς τὰς παραθέσεις φέροντας αὐτὸς εἰσῆγαγε. καὶ
 περιπορευόμενος οὗ μὲν προσεκάθισεν οὗ δὲ προσ-
 5 ἀνέπιπτε. καὶ ποτὲ μὲν ἀποθέμενος μεταξὺ τὸν ψωμὸν
 ποτὲ δὲ τὸ ποτήριον ἀνεπήδα καὶ μετανίστατο, καὶ
 περιήει τὸν πότον προπόσεις λαμβάνων ὀρθὸς ἄλλοτε
 παρ' ἄλλοις, ἅμα δὲ καὶ τοῖς ἀκροάμασι προσπαίζων.
 προΐούσης δ' ἐπὶ πολὺ τῆς συνουσίας καὶ πολλῶν ἤδη
 10 κεχωρισμένων, ὑπὸ τῶν μίμων ὁ βασιλεὺς εἰσεφέρετο f
 ὅλος κεκαλυμμένος καὶ εἰς τὴν γῆν ἐτίθετο, ὥς εἷς ὢν
 δῆτα τῶν μίμων· καὶ τῆς συμφωνίας προκαλουμένης
 ἀναπηδήσας ὠρχεῖτο καὶ ὑπεκρίνετο μετὰ τῶν γελω-
 τοποιῶν, ὥστε πάντας αἰσχυνομένους φεύγειν. ταῦτα
 15 δὲ πάντα συνετελέσθη ἐξ ὧν τὰ μὲν ἐκ τῆς Αἰγύπτου
 ἐνοσφίσατο παρασπονδήσας τὸν Φιλομήτορα βασιλέα
 παιδίσκον ὄντα, τὰ δὲ καὶ τῶν φίλων συμβαλλομέ-
 νων. ἱεροσυλήκει δὲ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἱερῶν.

25. Θαυμασάντων δὲ τῶν δαιτυμόνων τὴν τε τοῦ 196
 20 βασιλέως διάνοιαν, ὥς οὐκ ἐπιφανὴς ἀλλ' ὄντως ἐπι-
 μανὴς ὑπῆρχε, προσέθηκεν ὁ Μασούριος περὶ τῆς ἐν
 Ἀλεξανδρείᾳ γεγεννημένης ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου
 Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου καὶ βασιλέως πομπῆς
 Καλλίξενον τὸν Ῥόδιον ἰστοροῦντα ἐν τῷ τετάρτῳ
 25 περὶ Ἀλεξανδρείας, ὅς φησὶ πρὸς δὲ τοῦ ἄρξασθαι τὴν
 κατασκευασθεῖσαν σκηνὴν ἐν τῷ τῆς ἄκρας περιβόλῳ
 χωρὶς τῆς τῶν στρατιωτῶν καὶ τεχνιτῶν καὶ παρεπι-
 δήμων ὑποδοχῆς ἐξηγήσομαι. καλὴ γὰρ εἰς ὑπερβο-
 λὴν ἀξία τε ἀκοῆς ἐγενήθη. τὸ μὲν οὖν μέγεθος αὐ- b
 30 τῆς ἑκατὸν τριάκοντα κλίνας ἐπιδεχόμενον κύκλῳ,
 διασκευὴν δ' εἶχε τοιαύτην. κίονες διεστάθησαν ξύ-
 λινοι, πέντε μὲν κατὰ πλευρὰν ἐκάστην τοῦ μήκους,

πεντηκονταπήχεις πρὸς ὕψος, ἐνὶ δὲ ἐλάττους κατὰ
 πλάτος· ἐφ' ὧν ἐπιστύλιον καθηρμόσθη τετράγωνον,
 ὑπερεῖδον τὴν σύμπασαν τοῦ συμποσίου στέγην. αὕτη
 δ' ἐνεπετάσθη κατὰ μέσον οὐρανίσκῳ κοκκινοβαφεῖ
 c περιλεύκῳ, καθ' ἑκάτερον δὲ μέρος εἶχε δοκοὺς μεσο- 5
 λεύκοις ἐμπετάσμασι πυργωτοῖς κατειλημέναις, ἐν αἷς
 φατνώματα γραπτὰ κατὰ μέσον ἐτέτατο. τῶν δὲ κιό-
 νων οἱ μὲν τέσσαρες ὁμοίωοντο φοίνικιν, οἱ δ' ἀνὰ μέ-
 σον θύρσων εἶχον φαντασίαν. τούτων δ' ἐκτὸς περι-
 στυλος ἐπεποίητο σῦριγξ ταῖς τρισὶ πλευραῖς καμα- 10
 ρωτὴν ἔχουσα στέγην, ἐν ἣ τὴν τῶν κατακειμένων
 ἀκολουθίαν ἐστάναι συνέβαινεν. ἥς τὸ μὲν ἐντὸς αὐ-
 λαίαις περιείχετο φοινικίναις, ἐπὶ δὲ τῶν ἀνὰ μέσον
 χωρῶν δοραὶ θηρίων παράδοξοι καὶ τῇ ποικιλίᾳ καὶ
 d τοῖς μεγέθεσιν ἐκρέμαντο. τὸ δὲ περιέχον αὐτὴν ὕπαι- 15
 θρον μυρρίναις καὶ δάφναις ἄλλοις τ' ἐπιτηδεύοις
 ἔρνεσιν ἐγγέρονει συνηρεφές. τὸ δ' ἔδαφος πᾶν ἄνθεσι
 κατεπέπαστο παντοίοις. ἡ γὰρ Αἴγυπτος καὶ διὰ τὴν
 τοῦ περιέχοντος ἄερος εὐκρασίαν καὶ διὰ τοὺς κηπεύ-
 οντας τὰ σπανίως καὶ καθ' ὥραν ἐνεστηκυῖαν ἐν ἐτέ- 20
 ροις φνύμενα τόποις ἄφθονα γεννᾷ καὶ διὰ παντός,
 καὶ οὔτε ῥόδον οὔτε λευκόλον οὔτ' ἄλλο ῥαδίως ἄνθος
 ἐκλιπεῖν οὐδὲν οὐδέποτε εἶωθεν. διὸ δὴ καὶ κατὰ μέ-
 σον χειμῶνα τῆς ὑποδοχῆς τότε γενηθείσης, παράδο-
 e ξος ἡ φαντασία [τότε] τοῖς ξένοις κατέστη. τὰ γὰρ εἰς 25
 μίαν εὐρεθῆναι στεφάνωσιν οὐκ ἂν δυνηθέντα ἐν
 ἄλλῃ πόλει ῥαδίως, ταῦτα καὶ τῷ πλήθει τῶν κατα-
 κειμένων ἐχορηγεῖτο εἰς τοὺς στεφάνους ἀφθόνως καὶ
 εἰς τὸ τῆς σκηνῆς ἔδαφος κατεπέπαστο χύδην, θείου
 τινὸς ὡς ἀληθῶς ἀποτελοῦντα λειμῶνος πρόσοψιν.' 30

26. διέκειτο δὲ ἐπὶ μὲν τῶν τῆς σκηνῆς παρα-
 στάδων ξῶα μαρμάρινα τῶν πρώτων τεχνιτῶν ἑκατόν.

ἐν δὲ ταῖς ἀνὰ μέσον χώραις πίνακες τῶν σικυωνικῶν
 ζωγράφων, ἐναλλάξ δ' ἐπίλεκτοι εἰκασίαι παντοῖαι
 καὶ χιτῶνες χρυσομφεῖς ἐφαπτίδες τε κάλλισται, τινὲς f
 μὲν εἰκόνας ἔχουσαι τῶν βασιλέων ἐνυφασμένους αἱ δὲ
 5 μυθικὰς διαθέσεις. ὑπεράνω δὲ τούτων θυρεοὶ πε-
 ριέκκιντο ἐναλλάξ ἄργυροῖ τε καὶ χρυσοῖ. ἐν δὲ ταῖς
 ἐπάνω τούτων χώραις οὔσαις ὀκταπῆχεσιν ἄντρα κα-
 τεσκεύαστο, κατὰ μὲν τὸ μῆκος τῆς σκηνῆς ἕξ ἐν ἑκα-
 τέρα πλευρᾷ, κατὰ πλάτος δὲ τέτταρα· συμπόσιά τε
 10 ἀντία ἀλλήλων ἐν αὐτοῖς τραγικῶν τε καὶ κωμικῶν
 καὶ σατυρικῶν ζώων ἀληθινὸν ἐχόντων ἱματισμόν, οἷς 197
 παρέκειτο καὶ ποτήρια χρυσᾷ. κατὰ μέσον δὲ τῶν ἄν-
 τρων νύμφαι ἐλείφθησαν, ἐν αἷς ἔκειντο δελφικοὶ
 χρυσοῖ τρίποδες ὑποστήματ' ἔχοντες. κατὰ δὲ τὸν
 15 ὑψηλότετον τόπον τῆς ὀροφῆς αἶετοὶ κατὰ πρόσωπον
 ἦσαν ἀλλήλων χρυσοῖ, πεντεκαῖδεκαπῆχεις τὸ μέγε-
 θος. ἔκειντο δὲ κλῖναι χρυσαῖ σφιγγόποδες ἐν ταῖς
 δυαὶ πλευραῖς ἑκατόν· ἡ γὰρ κατὰ πρόσωπον ὄψις
 ἀφεῖτ' ἀναπεπταμένη. ταύταις δ' ἀμφίταποι ἀλουρ-
 20 γεῖς ὑπέστρωντο τῆς πρώτης ἐρέας, καὶ περιστρώματα b
 ποικίλα διαπρεπῆ ταῖς τέχναις ἐπῆν. ψιλαὶ δὲ περσι-
 καὶ τὴν ἀνὰ μέσον τῶν ποδῶν χώραν ἐκάλυπτον,
 ἀκριβῆ τὴν εὐγραμμίαν τῶν ἐνυφασμένων ἔχουσαι
 ξωδίων. παρετέθησαν δὲ καὶ τρίποδες τοῖς κατακει-
 25 μένοις χρυσοῖ διακόσιοι τὸν ἀριθμόν, ὥστ' εἶναι δύο
 κατὰ κλίνην, ἐπ' ἄργυρῶν διέδρων. ἐκ δὲ τῶν ὀπι-
 σθεν πρὸς τὴν ἄποψιν ἑκατόν ἄργυραῖ λεκάναι καὶ
 καταχύσεις ἴσαι παρέκκιντο. ἐπεπῆγει δὲ τοῦ συμπο- c
 σίου καταντικρὺ καὶ ἑτέρα κλίνη πρὸς τὴν τῶν κυλι-
 30 κείων καὶ ποτηρίων τῶν τε λοιπῶν τῶν πρὸς τὴν χοῆ-
 σιν ἀνηκόντων κατασκευασμάτων ἕκθεσιν· ἃ δὲ πάντα
 χρυσᾷ τε ἦν καὶ διάλιθα, θαυμαστὰ ταῖς τέχναις.

τούτων δὲ τὴν μὲν κατὰ μέρος κατασκευὴν καὶ τὰ γένη μακρὸν ἐπεφαίνετό μοι δηλοῦν· τὸ δὲ τοῦ σταθμοῦ πληθὺς εἰς μύρια τάλαντ' ἀργυρίου τὴν σύμπασαν εἶχε κατασκευήν·

27. ἡμεῖς δὲ ἐπειδὴ τὰ κατὰ τὴν σκηνὴν διελη- 5
λύθαμεν, ποιησόμεθα καὶ τῆς πομπῆς ἐξήγησιν. ἦγετο
d γὰρ διὰ τοῦ κατὰ τὴν πόλιν σταδίου. πρώτη δ' ἐβά-
διζεν ἑωσφόρου· καὶ γὰρ ἀρχὴν εἶχεν ἡ πομπὴ καθ'
ὃν ὁ προειρημένος ἀστὴρ φαίνεται χρόνον. ἐπειθ' ἡ
τοῖς τῶν βασιλέων γονεῦσι κατωνομασμένη. μετὰ δὲ 10
ταύτας αἱ τῶν θεῶν ἀπάντων, οἰκείαν ἔχουσαι τῆς
περὶ ἐκάστων αὐτῶν ἱστορίας διασκευήν. τὴν δὲ τε-
λευταίαν ἐσπέρου συνέβαινε εἶναι, τῆς ὥρας εἰς
τοῦτο συναγωγῆς τὸν καιρόν. τὰ δὲ κατὰ μέρος αὐ-
τῶν εἴ τις εἰδέναι βούλεται, τὰς τῶν πεντετηρίδων 15
e γραφὰς λαμβάνων ἐπισκοπεῖτω. τῆς δὲ διονυσιακῆς
πομπῆς πρῶτοι μὲν προήεσαν οἱ τὸν ὄχλον ἀνείργον-
τες σειληνοὶ πορφυρᾶς χλαμύδας, οἱ δὲ φοινικίδας
ἡμφιεσμένοι. τούτοις δ' ἐπηκολούθουν σάτυροι καθ'
ἕκαστον τοῦ σταδίου μέρος εἴκοσι, λαμπάδας φέρον- 20
τες κισσίνας διαχρύσους. μεθ' οὓς νῆκαι χρυσᾶς ἔχου-
σαι πτέρυγας. ἔφερον δ' αὐταὶ θυμιατήρια ἑξαπῆχη,
κισσίνοις χρυσοῖς κλωσὶ διακεκοσμημένα, ζωωτοὺς
ἐνδεδυκυῖαι χιτῶνας, αὐταὶ δὲ πολὺν κόσμον χρυ-
f σοῦν περικείμεναι. μετὰ δὲ ταύτας εἶπετο βωμὸς ἐξά- 25
πηχυς διπλοῦς, κισσίνῃ φυλλάδι διαχρύσῳ πεπυκα-
σμένος, ἔχων ἀμπέλινον χρυσοῦν στέφανον, μεσολεύ-
κοις μίτραις κατειλημένον. ἐπηκολούθουν δ' αὐτῶ
παῖδες ἐν χιτῶσι πορφυροῖς λιβανωτὸν καὶ σμύρναν
ἔτι δὲ κρόκον ἐπὶ χρυσῶν μαζονόμων φέροντες ἑκατὸν 30
εἴκοσι. μεθ' οὓς σάτυροι τεσσαράκοντα ἑστεφανωμέ-
νοι κισσίνοις χρυσοῖς στεφάνοις, τὰ δὲ σώματα οἱ μὲν

ἐκέχρυντο ὅστρεϊω, τινὲς δὲ μίλτω καὶ χρῶμασιν ἐτέ- 198
 ροις. ἔφερον δὲ καὶ οὗτοι στέφανον χρυσοῦν ἐξ ἀμ-
 πέλου καὶ κισσοῦ εἰργασμένον. μεθ' οὓς σειληνοὶ δύο
 ἐν πορφυραῖς χλαμύσι καὶ κρηπίσι λευκαῖς. εἶχε δ'
 5 αὐτῶν ὃ μὲν πέτασον καὶ κηρύκειον χρυσοῦν ὃ δὲ
 σάλπιγγα. μέσος δὲ τούτων ἐβάδιζεν ἀνὴρ μείζων τε-
 τράπηγος ἐν τραγικῇ διαθέσει καὶ προσώπῳ, φέρον
 χρυσοῦν Ἀμαλθείας κέρας, ὃς προσηγορεύετο ἐνιαυ-
 τός. ᾧ γυνὴ περικαλλεστάτη κατὰ τὸ μέγεθος εἶπετο
 10 πολλῶ χρυσῶ καὶ διαπρεπεῖ κεκοσμημένη, φέρουσα ^b
 τῇ μὲν μιᾷ τῶν χειρῶν στέφανον περσαίας τῇ δ' ἑτέρα
 ῥάβδον φοίνικος· ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη πεντετηρίς. ταύτη
 δ' ἐπηκολούθουν ὧραι τέσσαρες διεσκευασμέναι καὶ
 ἐκάστη φέρουσα τοὺς ἰδίους καρπούς. ἐχόμενα τού-
 15 των θυμιατήρια δύο κίσσινα ἐκ χρυσοῦ ἐξαπήχη καὶ
 βωμὸς ἀνὰ μέσον τούτων τετράγωνος χρυσοῦ. καὶ πάλιν
 σάτυροι στεφάνους ἔχοντες κισσίλους χρυσοῦς,
 φοινικίδας περιβεβλημένοι· ἔφερον δ' οἱ μὲν οἶνο-
 χόην χρυσῇν οἱ δὲ καρχῆσιον. μεθ' οὓς ἐπορεύετο
 20 Φιλίσκος ὁ ποιητὴς ἱερεὺς ὦν Διονύσου καὶ πάντες οἱ ^c
 περὶ τὸν Διόνυσον τεχνῖται. τούτων δ' ἐφεξῆς ἐφέ-
 ροντο δελφικοὶ τρίποδες, ἅθλα τοῖς τῶν ἀθλητῶν χο-
 ρηγοῖς, ὃ μὲν παιδίσκων ἐννέα πηχῶν τὸ ὕψος, ὃ δὲ
 πηχῶν δώδεκα ὁ τῶν ἀνδρῶν.
 25 28. μετὰ τούτους τετράκνυκλος πηχῶν τεσσαρεσ-
 καίδεκα, ὅκτω δὲ τὸ πλάτος, ἦγετο ὑπὸ ἀνδρῶν ὀγ-
 δοήκοντα καὶ ἑκατόν, ἐπὶ δὲ ταύτης ἐπὶ ἄγαλμα Διο-
 νύσου δεκάπηχυν σπένδον ἐκ καρχησίου χρυσοῦ, χι-
 τῶνα πορφυροῦν ἔχον διάπεζον καὶ ἐπ' αὐτοῦ κροκω-
 30 τὸν διαφανῇ· περιεβέβλητο δὲ ἱμάτιον πορφυροῦν
 χρυσοποίκιλον. προέκειτο δὲ αὐτοῦ κρατὴρ λακωνικὸς ^d
 χρυσοῦς μετροητῶν πεντεκαίδεκα καὶ τρίπους χρυσοῦς,

ἐφ' οὗ θυμιατήριον χρυσοῦν καὶ φιάλαι δύο χρυσαῖ
 κασίας μεστὰ καὶ κρόκου. περιέκειτο δ' αὐτῷ καὶ
 σικιὰς ἐκ κισσοῦ καὶ ἀμπέλου καὶ τῆς λοιπῆς ὁπώρας
 κεκοσμημένη· προσήρτηντο δὲ καὶ στέφανοι καὶ ται-
 νίαι καὶ θύρσοι καὶ τύμπανα καὶ μίτραι πρόσωπά τε 5
 e σατυρικά καὶ κωμικά καὶ τραγικά. τῇ δὲ τετρακύκλῳ
 ...ἱερεῖς καὶ ἱέρειαι καὶ πέρσεις τελεταὶ καὶ θίασοι παν-
 τοδαποὶ καὶ τὰ λίκνα φέρουσαι. μετὰ δὲ ταῦτα μακέ-
 ται αἱ καλούμεναι μιμαλλόνες καὶ βασσάραι καὶ λυδαί,
 κατακεχυμέναι τὰς τρίχας καὶ ἐστεφανωμέναι τινὲς 10
 μὲν ὄφεισιν αἱ δὲ μίλαξι καὶ ἀμπέλῳ καὶ κισσῷ· κατ-
 εἶχον δὲ ταῖς χερσὶν αἱ μὲν ἐργχειρίδια αἱ δὲ ὄφεις.
 μετὰ δὲ ταύτας ἤγετο τετράκυκλος πηχῶν ὀκτὼ πλά-
 τος ὑπὸ ἀνδρῶν ἐξήκοντα, ἐφ' ἧς ἄγαλμα Νύσης ὀκτά-
 f πηχυ καθήμενον, ἐνδεδυκὸς μὲν θάψινον χιτῶνα χρυ- 15
 σοποίκιλον, ἱμάτιον δὲ ἡμφίεστο λακωνικόν. ἀνίστατο
 δὲ τοῦτο μηχανικῶς οὐδενὸς τὰς χεῖρας προσάγοντος,
 καὶ σπεῖσαν ἐκ χρυσοῦς φιάλης γάλα πάλιν ἐκάθητο.
 εἶχε δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ θύρσον ἐστεμμένον μίτραις.
 αὐτὴ δ' ἐστεφάνωτο [στεφάνῳ] κισσίνῳ χρυσῷ καὶ 20
 βότρυσι διαλίθοις πολυτελέσιν. εἶχε δὲ σικιάδα, καὶ
 ἐπὶ τῶν γωνιῶν τῆς τετρακύκλου κατεπεπήγεσαν λαμ-
 199 πάδες διάχρυσοι τέτταρες. ἐξῆς εἵλκετο ἄλλη τετρά-
 κυκλος μῆκος πηχῶν εἴκοσι, πλάτος ἐκκαίδεκα, ὑπὸ
 ἀνδρῶν τριακοσίων· ἐφ' ἧς κατεσκεύαστο ληνὸς πη- 25
 χῶν εἴκοσι τεσσάρων, πλάτος πεντεκαίδεκα, πλήρης
 σταφυλῆς. ἐπάτουν δὲ ἐξήκοντα σάτυροι πρὸς αὐλὸν
 ἄδοντες μέλος ἐπιλήριον· ἐφειστήκει δ' αὐτοῖς σειλη-
 νός· καὶ δι' ὅλης τῆς ὁδοῦ τὸ γλεῦκος ἔρρει. ἐξῆς ἐφέ-
 ρετο τετράκυκλος μῆκος πηχῶν εἴκοσι πέντε, πλάτος 30
 τεσσαρεσκαίδεκα· ἤγετο δὲ ὑπὸ ἀνδρῶν ἑξακοσίων·
 ἐφ' ἧς ἦν ἄσκὸς τρισχιλίους ἔχων μετροητάς, ἐκ παρ-

δαλῶν [δερμάτων] ἔρραμμένος· ἔρρει δὲ καὶ οὗτος κατὰ ὁ
 μικρὸν ἀνιέμενος κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδόν. ἡκολούθουν
 δ' αὐτῷ σάτυροι καὶ σειληνοὶ ἑκατὸν εἴκοσιν ἑστεφα-
 νωμένοι, φέροντες οἱ μὲν οἶνοχόας οἱ δὲ φιάλας οἱ δὲ
 5 θηρικλείους μεγάλας, πάντα χρυσᾶ.'

29. ἔχομένως ἦγετο κρατὴρ ἀργυροῦς ἑξακοσίους
 χωρῶν μετρητὰς ἐπὶ τετρακύκλου ἐλκόμενος ὑπὸ ἀν-
 δρῶν ἑξακοσίων. εἶχε δὲ ὑπὸ τὰ χεῖλη καὶ τὰ ὦτα καὶ
 ὑπὸ τὴν βάσιν ζῶα τετορευμένα, καὶ διὰ μέσου ἑστε-
 10 φάνωτο στεφάνῳ χρυσῷ διαλίσθῳ. ἐξῆς ἐφέρετο κυλι-
 κεῖα ἀργυρᾷ δωδεκαπῆχη δύο, ὕψος πηχῶν ἕξ. ταῦτα
 δ' εἶχεν ἄνω τε ἀκρωτήρια καὶ ἐν ταῖς γάστραις κύ-
 κλω, καὶ ἐπὶ τῶν ποδῶν ζῶα τριημιπῆχη καὶ πηχυαῖα
 πλήθει πολλά. καὶ λουτήρες μεγάλοι δέκα καὶ κρατῆ-
 15 ρες ἑκαίδεκα, ὧν οἱ μείζους ἐχώρουν μετρητὰς τριά-
 κοντα οἱ δ' ἐλάχιστοι πέντε. εἶτα λέβητες ἕξ, βανωτοὶ
 εἴκοσι τέσσαρες ἐπ' ἐγγυθήκαις πέντε καὶ ληνοὶ ἀρ-
 γυραὶ δύο, ἐφ' ὧν ἦσαν βῖκοι εἴκοσι τέσσαρες, τρά-
 πεξά τε ὁλόαργυρος δωδεκάπηχυς, καὶ ἄλλαι ἑξαπῆχεις
 20 τριάκοντα. πρὸς δὲ τούτοις τρίποδες τέσσαρες, ὧν
 εἷς μὲν εἶχε τὴν περίμετρον πηχῶν ἑκαίδεκα, κατάρ-
 γυρος ὧν ὅλος, οἱ δὲ τρεῖς ἐλάττονες ὄντες διάλιθοι
 κατὰ μέσον ὑπῆρχον. μετὰ τούτους ἐφέροντο δελφι-
 κοὶ τρίποδες ἀργυροὶ ὀγδοήκοντα τὸν ἀριθμόν, ἐλάτ-
 25 τους τῶν προειρημένων, ὧν αἱ γωνίαι . . . τετραμέ-
 τρητοὶ ὑδρίαι εἴκοσι καὶ ἕξ, ἀμφορεῖς παναθηναῖκοὶ
 ἑκαίδεκα, ψυκτῆρες ἑκατὸν ἐξήκοντα· τούτων ὁ μέ-
 γιστος ἦν μετρητῶν ἕξ, ὁ δὲ ἐλάχιστος δύο. ταῦτα
 μὲν οὖν ἦν ἅπαντα ἀργυρᾶ.'

30 30. ἔχοντες δὲ τούτων ἐπόμενον οἱ τὰ χρυσώ-
 ματα φέροντες, κρατῆρας λακωνικοὺς τέτταρας ἔχον-
 τας στεφάνους ἀμπελίνους . . . τετραμέτρητοι. ἕτεροι

κορινθιουργεῖς δύο (οὗτοι δ' εἶχον ἄνωθεν καθήμενα
 περιφανῇ τετορευμένα ζῶα καὶ ἐν τῷ τραχήλῳ καὶ ἐν
 ταῖς γάστραις πρόστυπα ἐπιμελῶς πεποιημένα· ἐχώ-
 ρει δ' ἕκαστος μετρητὰς ὀκτώ) ἐπ' ἐγγυθῆκαις. καὶ
 f ληνὸς ἐν ᾗ ἦσαν βῖκοι δέκα· ὀλκεῖα δύο ἐκάτερον χω- 5
 ροῦν μετρητὰς πέντε· κώθωνες διμέτρητοι δύο· ψυ-
 κτήρες εἴκοσι δύο, ὧν ὁ μέγιστος ἐχώρει μετρητὰς
 τριάκοντα ὁ δ' ἐλάχιστος μετρητήν. ἐπόμπευσαν δὲ
 τρίποδες χρυσοῖ μεγάλοι τέτταρες· καὶ χρυσωματο-
 θήκη χρυσῇ διάλιθος πηχῶν δέκα ὕψος, ἔχουσα βα- 10
 σμοὺς ἕξ, ἐν οἷς καὶ ζῶα τετραπάλαιστα ἐπιμελῶς πε-
 ποιημένα πολλὰ τὸν ἀριθμὸν· καὶ κυλικεῖα δύο, καὶ
 ὑάλινα διάχρυσα δύο· ἐγγυθῆκαι χρυσαῖ τετραπήχεις
 200 δύο, ἄλλαι ἐλάττους τρεῖς, ὑδρίαι δέκα, βωμὸς τρί-
 πηχς, μαζονόμια εἴκοσι πέντε. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπο- 15
 ρεύοντο παῖδες χίλιοι καὶ ἑξακόσιοι ἐνδεδυκότες χιτῶ-
 νας λευκοῦς, ἐστεφανωμένοι οἳ μὲν κισσῷ οἳ δὲ πίτυϊ·
 ὧν διακόσιοι μὲν καὶ πεντήκοντα χοεῖς εἶχον χρυσοῦς,
 τετρακόσιοι δ' ἄργυροῦς, ἕτεροι δὲ τριακόσιοι καὶ εἴ-
 κοσι ψυκτήρια ἔφερον χρυσᾶ, οἳ δ' ἄργυρᾶ. μεθ' οὓς 20
 ἄλλοι παῖδες ἔφερον κεράμια πρὸς τὴν τοῦ γλυκισμοῦ
 χρεῖαν· ὧν εἴκοσι μὲν ἦν χρυσᾶ, πεντήκοντα δ' ἄργυ-
 b ρᾶ, τριακόσια δὲ κεκηρογραφημένα χρώμασι παντοί-
 οῖς. καὶ κερασθέντων ἐν ταῖς ὑδρίαις καὶ πίθοις πάν-
 τες κοσμίως ἐγλυκάνθησαν οἳ ἐν τῷ σταδίῳ. 25

31. Ἐξῆς τούτοις καταλέγει τετραπήχεις τραπέ-
 ζας, ἐφ' ὧν πολλὰ θεᾶς ἄξια πολυτελῶς κατεσκευα-
 σμένα περιήγετο θεάματα. ἐν οἷς καὶ ὁ τῆς Σεμέλης
 θάλαμος, ἐν ᾧ ἔχουσι χιτῶνας τινὲς διαχρύσους καὶ
 λιθοκολλήτους τῶν πολυτιμῶν. οὐκ ἄξιον δ' ἦν πα- 30
 ραλιπεῖν τήνδε τὴν τετράκυκλον, μῆκος οὗσαν πηχῶν
 c εἴκοσι δύο, πλάτος τεσσαρεσκαίδεκα, ὑπὸ ἀνδρῶν

ἐλκομένην πεντακοσίων· ἐφ' ἧς ἄντρον ἦν βαθὺ καθ'
 ὑπερβολὴν κισσῶ καὶ μίλτῳ. ἐκ τούτου περιστρεφὰ καὶ
 φάσσαι καὶ τρυγόνες καθ' ὅλην ἐξίπταντο τὴν ὁδόν,
 λημνίσκοις τοὺς πόδας δεδεμέναι πρὸς τὸ ῥαδίως ὑπὸ
 5 τῶν θεωμένων ἀρπάζεσθαι. ἀνέβλυζον δὲ ἐξ αὐτοῦ
 καὶ κρουνοὶ δύο, ὃ μὲν γάλακτος ὃ δὲ οἶνου. πᾶσαι δ'
 αἱ περὶ αὐτὸν νύμφαι στεφάνους εἶχον χρυσοῦς· ὁ δὲ
 Ἑρμῆς καὶ κηρύκειον χρυσοῦν, ἐσθῆτας δὲ πολυτελεῖς.
 ἐπὶ δὲ ἄλλης τετρακύκλου, ἣ περιεῖχε τὴν ἐξ Ἰνδῶν
 10 κάθοδον Διονύσου, Διόνυσος ἦν δωδεκάπηγυς, ἐπ' d
 ἐλέφαντος κατακείμενος, ἡμφιεσμένος πορφυρίδα καὶ
 στέφανον κισσοῦ καὶ ἀμπέλου χρυσοῦν ἔχων· εἶχε δ'
 ἐν ταῖς χερσὶ θυρσόλογγον χρυσοῦν, ὑπεδέδετο δ' ἐμ-
 βάδας χρυσογραφεῖς. προσεκάθητο δ' αὐτοῦ ἐπὶ τῷ
 15 τραχήλῳ τοῦ ἐλέφαντος σατυρίσκος πεντάπηγυς, ἐστε-
 φανωμένος πίτνος στεφάνῳ χρυσῷ, τῇ δεξιᾷ αἰγείῳ
 κέρατι χρυσῷ σημαίνων. ὁ δὲ ἐλέφας σκευὴν εἶχε χρυ-
 σῆν καὶ περὶ τῷ τραχήλῳ κίσσινον χρυσοῦν στέφανον.
 ἡκολούθουν δὲ τούτῳ παιδίσκαι πεντακόσiai κεκοσμη- e
 20 μέναι χιτῶσι πορφυροῖς, χρυσῷ διεξωσμέναι. ἐστε-
 φάνωντο δὲ αἱ μὲν ἡγούμεναι ἑκατὸν εἴκοσι χρυσοῖς
 πιτυῖνοις στεφάνοις, ἡκολούθουν δὲ αὐταῖς σάτυροι
 ἑκατὸν εἴκοσι, πανοπλίας οἱ μὲν ἀργυρᾶς οἱ δὲ χαλκᾶς
 ἔχοντες. μετὰ δὲ τούτους ἐπορεύοντο ὄνων ἱλαὶ πέντε,
 25 ἐφ' ὧν ἦσαν σειληνοὶ καὶ σάτυροι ἐστεφανωμένοι.
 τῶν δὲ ὄνων οἱ μὲν χρυσᾶς οἱ δ' ἀργυρᾶς προμετωπί-
 δας καὶ σκευασίας εἶχον.

32. μετὰ δὲ τούτους ἐλεφάντων ἄρματα ἀφείθη f
 εἴκοσι τέσσαρα καὶ συνωρίδες τράγων ἐξήκοντα, κώ-
 30 λων δεκαδύο, ὀρύγων ἑπτὰ, βουβάλων πεντεκαίδεκα,
 στρουθῶν συνωρίδες ὀκτώ, ὀνελάφων ἑπτὰ, καὶ συνω-
 ρίδες τέσσαρες ὄνων ἀγρίων, ἄρματα τέσσαρα. ἐπὶ δὲ

πάντων τούτων ἀναβεβήκει παιδάρια χιτῶνας ἔχοντα
 ἡνιοχικοὺς καὶ πετάσους. παρὰ ἀναβεβήκει δὲ παιδι-
 σκάρια διεσκευασμένα πελταρίοις καὶ θυροσολόγχοις,
 κεκοσμημένα ἱματίοις καὶ χρυσίοις. ἐστεφάνωτο δὲ
 τὰ μὲν ἡνιοχοῦντα παιδάρια πίτυϊ, τὰ δὲ παιδισκάρια 5
 κισσῷ. ἐπῆσαν δὲ καὶ συνωρίδες καμῆλων ἐξ ἑκατέρου
 201 μέρους τρεῖς, αἷς ἐπηκολούθουν ἀπῆναι ὑφ' ἡμιόνων
 ἀγόμεναι. αὗται δ' εἶχον σκηναὺς βαρβαρικάς, ἐφ' ὧν
 ἐκάθηντο γυναικες Ἰνδαὶ καὶ ἑτεραι, κεκοσμημέναι ὥς
 αἰχμάλωτοι. κάμηλοι δ' αἱ μὲν ἔφερον λιβανωτοῦ 10
 μυᾶς τριακοσίας, σμύρνης τριακοσίας, κρόκου καὶ
 κασίας καὶ κινναμώμου καὶ ἰριδος καὶ τῶν λοιπῶν
 ἀρωμάτων διακοσίας. ἐχόμενοι τούτων ἦσαν Αἰθίοπες
 δωροφόροι, ὧν οἱ μὲν ἔφερον ὀδόντας ἑξακοσίους, ἑτε-
 ροὶ δ' ἐβένου κορμούς δισχιλίους, ἄλλοι χρυσοῦς καὶ 15
 ἀργυροῦς κρατῆρας ἐξήκοντα καὶ ψήγματα χρυ-
 σίου. μεθ' οὓς ἐπόμπευσαν κυνηγοὶ δύο ἔχοντες
 σιβύννας ἐπιχρύσους. ἤγοντο δὲ καὶ κύνες δισχιλίοι
 τετρακόσιοι, οἱ μὲν Ἰνδοί, οἱ λοιποὶ δὲ ὕρκανοι καὶ
 μολοσσοὶ καὶ ἑτέρων γενῶν. ἐξῆς ἄνδρες ἑκατὸν 20
 πεντήκοντα φέροντες δένδρα ἐξ ὧν ἀνήρτητο θη-
 ρία παντοδαπὰ καὶ ὄρνεα. εἴτ' ἐφέροντο ἐν ἀγγεί-
 οις ψιττακοὶ καὶ τὰ ῥ καὶ μελεαγρίδες καὶ φασια-
 νοὶ ὄρνιθες καὶ ἄλλοι αἰθιοπικοὶ πλήθει πολλοί.
 εἰπὼν δὲ καὶ ἄλλα πλεῖστα καὶ καταλέξας ζῶων ἀγέλας 25
 ἐπιφέρει πρόβατα αἰθιοπικὰ ἑκατὸν τριάκοντα, ἀρά-
 βια τριακόσια, εὐβοϊκὰ εἴκοσιν, ὀλόλευκοὶ βόες Ἰνδικοὶ
 εἴκοσιν ἑξ, αἰθιοπικοὶ ὀκτώ, ἄρκτος μὲν λευκὴ μεγάλη
 μία, παρδάλεις τεσσαρεσκαίδεκα, πάνθηρες ἑκκαίδεκα,
 λυγκία τέσσαρα, ἄρκηλοι τρεῖς, καμηλοπάρδαλις μία, 30
 φινόκερως αἰθιοπικὸς εἷς.

33. ἑξῆς ἐπὶ τετρακύκλου Διόνυσος περὶ τὸν τῆς

Ῥέας βωμὸν καταπεφευγώς, ὅτε ὑπὸ Ἥρας ἐδιώκετο, στέφανον ἔχων χρυσοῦν, Πριάπου αὐτῷ παρεστῶτος ἐστεφανωμένου [στεφάνῳ] χρυσῷ κισσίνῳ. τὸ δὲ τῆς Ἥρας ἄγαλμα στεφάνην εἶχε χρυσῇν. Ἀλεξάνδρου δὲ d
 5 καὶ Πτολεμαίου ἀγάλματα ἐστεφανωμένα στεφάνοις κισσίνοις ἐκ χρυσοῦ. τὸ δὲ τῆς Ἀρετῆς ἄγαλμα τὸ παρεστὸς τῷ Πτολεμαίῳ στέφανον εἶχεν ἐλαίας χρυσοῦν. καὶ Πρίαπος δ' αὐτοῖς συμπαρῆν ἔχων στέφανον κισσινον ἐκ χρυσοῦ. Κόρινθος δ' ἡ πόλις παρεστῶσα τῷ
 10 Πτολεμαίῳ ἐστεφάνωτο διαδήματι χρυσῷ. παρέκειντο δὲ πᾶσι τούτοις κυλικεῖον μεστὸν χρυσωμάτων κρατῆρ τε χρυσοῦς μετρητῶν πέντε. τῇ δὲ τετρακύκλῳ ταύτῃ ἡκολούθουν γυναῖκες ἔχουσαι ἱμάτια πολυτελῆ καὶ e
 κόσμον· προσηγορεύοντο δὲ πόλεις, αἱ τ' ἀπ' Ἰωνίας
 15 καὶ λοιπαὶ Ἑλληνίδες, ὅσαι τὴν Ἀσίαν καὶ τὰς νήσους κατοικοῦσαι ὑπὸ τοὺς Πέρσας ἐτάχθησαν· ἐφόρουν δὲ πᾶσαι στεφάνους χρυσοῦς. ἐφέρετο καὶ ἐπ' ἄλλων τετρακύκλων θύρσος ἐνενηκοντάπηχυς χρυσοῦς καὶ λόγγῃ ἀργυρᾷ ἐξηκοντάπηχυς, καὶ ἐν ἄλλῃ φαλλὸς
 20 χρυσοῦς πηχῶν ἑκατὸν εἰκοσι, διαγεγραμμένος καὶ διαδεδεμένος στέμμασι διαχρύσοις, ἔχων ἐπ' ἄκρου ἀστέρα χρυσοῦν, οὗ ἦν ἡ περίμετρος πηχῶν ἑξ'.

πολλῶν οὖν καὶ ποικίλων εἰρημένων ἐν ταῖς πομπαῖς ταύταις μόνα ἐξελεξάμεθα ἐν οἷς ἦν χρυσὸς καὶ f
 25 ἄργυρος. καὶ γὰρ διαθέσεις πολλαὶ ἀκοῆς ἦσαν ἄξιοι καὶ θηρίων πλήθη καὶ ἵππων καὶ λέοντες παμμεγέθεις εἴκοσι καὶ τέσσαρες. ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι τετράκυκλοι οὐ μόνον εἰκόνας βασιλέων φέρουσαι ἀλλὰ καὶ θεῶν πολλαί. μεθ' ἃς χορὸς ἐπόμεπυσεν ἀνδρῶν ἑξα-
 30 κοσίων, ἐν οἷς κιθαρῖσται συνεφώνουν τριακόσιοι ἐπιχρύσους ἔχοντες ὅλας κιθάρας καὶ στεφάνους χρυσοῦς. μεθ' οὓς ταῦροι διῆλθον δισχίλιοι ὁμοιοχρώ-202

μαῖοι χρυσοκέρω, προμετωπίδας χρυσᾶς καὶ ἀνὰ μέ-
σον στεφάνους ὄρμους τε καὶ αἰγίδας πρὸ τῶν στηθῶν
ἔχοντες· ἦν δ' ἅπαντα ταῦτα χρυσᾶ.'

34. καὶ μετὰ ταῦτα Διὸς ἦγετο πομπή καὶ ἄλλων
παμπόλλων θεῶν καὶ ἐπὶ πᾶσιν Ἀλεξάνδρου, ὃς ἐφ' 5
ἄρματος ἐλεφάντων ἀληθινῶν ἐφέρετο χρυσοῦς, Νί-
κην καὶ Ἀθηνᾶν ἐξ ἑκατέρου μέρους ἔχων. ἐπόμευ-
σαν δὲ καὶ θρόνοι πολλοὶ ἐξ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ
b κατεσκευασμένοι· ὧν ἐφ' ἑνὸς ἔκειτο στεφάνη χρυσῇ,
ἐπ' ἄλλου δίκερας χρυσοῦν, ἐπ' ἄλλον δ' ἦν στέφανος 10
χρυσοῦς, καὶ ἐπ' ἄλλον δὲ κέρας ὀλόχρυσον. ἐπὶ δὲ
τὸν Πτολεμαίου τοῦ σωτῆρος θρόνον στέφανος ἐπέκει-
το ἐκ μυρίων κατεσκευασμένος χρυσῶν. ἐπόμευσε δὲ
καὶ θυμιατήρια χρυσᾶ τριακόσια καὶ πεντήκοντα, καὶ
βωμοὶ δὲ ἐπίχρυσοι ἐστεφανωμένοι χρυσοῖς στεφάνοις, 15
ὧν ἐνὶ παρεπεπήγεσαν δᾶδες χρυσαῖ δεκαπῆχεις τέσ-
σαρες. ἐπόμευσαν δὲ καὶ ἐσχάροι ἐπίχρυσοι δώδεκα,
ὧν ἡ μὲν δωδεκάπηχυς τῇ περιμέτρῳ τεσσαρακοντά-
πηχυς ὕψει, ἡ δὲ πηχῶν πεντεκαίδεκα. ἐπόμευσαν
δὲ καὶ δελφικοὶ τρίποδες χρυσοὶ ἑννέα, ἐκ πηχῶν τες- 20
c σάρων· ἄλλοι ὀκτώ, πηχῶν ἕξ· ἄλλος πηχῶν τριά-
κοντα, ἐφ' οὗ ἦν ζῶα χρυσᾶ πενταπῆχη καὶ στέφανος
κύκλω χρυσοῦς ἀμπέλινος. παρῆλθον δὲ καὶ φοίνικες
ἐπίχρυσοι ὀκταπῆχεις ἐπτά, καὶ κηρύκειον ἐπίχρυσον
πηχῶν τεσσαράκοντα πέντε, καὶ κεραινοῦς ἐπίχρυσος 25
πηχῶν τεσσαράκοντα, ναὸς τε ἐπίχρυσος, οὗ ἡ περι-
μετρος πηχῶν τεσσαράκοντα· δίκερας πρὸς τούτοις
ὀκτάπηχυ. πολὺ δὲ καὶ ξύων πλήθος ἐπιχρύσων συνε-
πόμευεν, ὧν ἦν τὰ πολλὰ δωδεκαπῆχη· καὶ θηρία
d ὑπεράγοντα τοῖς μεγέθεσι καὶ ἀετοὶ πηχῶν εἴκοσι. 30
στέφανοί τ' ἐπίχρυσοι ἐπόμευσαν τρισχίλιοι διακό-
σιοι, ἑτερός τε μυστικὸς χρυσοῦς λίθοις πολυτελέσι

κεκοσμημένος ὀγδοηκοντάπηχυς· οὗτος δὲ περιετίθετο
 τῷ τοῦ Βερενικείου θυρώματι, αἰγίς τε ὁμοίως χρυσεῇ.
 ἐπόμεπυσαν δὲ καὶ στεφάναι χρυσαῖ πάνυ πολλὰ ἅς
 ἔφερον παιδίσκαι πολυτελεῶς κεκοσμημέναι, ὧν μία
 5 δῖπηχυς εἰς ὕψος, τὴν δὲ περιμέτρον ἔχουσα ἑκακίδε-
 κα πηχῶν. ἐπόμεπυσσε δὲ καὶ θώραξ χρυσοῦς πηχῶν e
 δώδεκα καὶ ἕτερος ἀργυροῦς πηχῶν ὀκτωκαίδεκα, . . .
 ἑννέα, ἔχων ἐφ' ἑαυτὸν κεραυνοῦς χρυσοῦς δεκαπή-
 χεις δύο καὶ στέφανον δρυὸς διάλιθον· ἀσπίδες χρυ-
 10 σαῖ εἴκοσι, πανοπλῖαι χρυσαῖ ἐξήκοντα τέσσαρες, κνη-
 μῖδες χρυσαῖ τριπῆχεις δύο, λεκάναι χρυσαῖ δώδεκα,
 φιάλαι πολλὰ πάνυ τὸν ἀριθμὸν, οἰνοχόαι τριάκοντα,
 ἐξάλειπτρα μεγάλα δέκα, ὑδρίαι δώδεκα, μαξονόμια
 πεντήκοντα, τράπεζαι διάφοροι, κυλικεῖα χρυσωμά-
 15 των πέντε, κέρας ὀλόχρυσον πηχῶν τριάκοντα. ταῦτα f
 δὲ τὰ χρυσώματα ἐκτὸς ἦν τῶν ἐν τῇ τοῦ Διονύσου
 πομπῇ διενεχθέντων. εἴτ' ἀργυρωμάτων ἅμαξαι τε-
 τρακόσαι καὶ χρυσωμάτων εἴκοσι, ἀρωμάτων δὲ ὀκτα-
 κόσαι.⁷
 20 35. ἑπὶ δὲ πᾶσιν ἐπόμεπυσαν αἱ δυνάμεις αἱ
 ἱππικαὶ καὶ πεζικαί, πᾶσαι καθωπλισμέναι θαυμασίως.
 πεξοὶ μὲν ἐς πέντε μυριάδας καὶ ἑπτακισχιλίους καὶ
 ἑξακόσιους, ἱππεῖς δὲ δισμύριοι τρισχίλιοι διακόσιοι. 203
 πάντες δ' οὗτοι ἐπόμεπυσαν, τὴν ἀρμόζουσαν ἑκάστῳ
 25 ἡμφιεσμένοι στολὴν καὶ τὰς προσηκούσας ἔχοντες πα-
 νοπλίαις. ἐκτὸς δ' ὧν πάντες οὗτοι εἶχον πανοπλιῶν
 καὶ ἄλλαι πλεῖσται ἦσαν ἀποκείμεναι, ὧν οὐδὲ τὸν
 ἀριθμὸν ἀναγράψαι ῥᾶδιον.⁸ κατέλεξε δ' αὐτὸν ὁ
 Καλλίξενος. ἔστεφανώθησαν δ' ἐν τῷ ἀγῶνι καὶ στε-
 30 φάνοις χρυσοῖς εἰκόσι· Πτολεμαῖος δὲ ὁ πρῶτος καὶ
 Βερενίκη εἴκοσι τρισὶν ἐφ' ἀρωμάτων χρυσῶν καὶ τε-
 μένεσιν ἐν Δωδώνῃ. καὶ ἐγένετο τὸ δαπάνημα τοῦ

b νομίσματος τάλαντα δισχίλια διακόσια τριάκοντα ἐν-
 νέα, μυαῖ πεντήκοντα, καὶ ταῦτ' ἡριθμήθη πάντα
 παρὰ τοῖς οἰκονόμοις, διὰ τὴν τῶν στεφανούντων προ-
 θυμίαν, πρὸ τοῦ τὰς θεάς παρελθεῖν. ὁ δὲ Φιλάδελ-
 φος Πτολεμαῖος, υἱὸς αὐτῶν, εἰκόσι χρουσαῖς, δυσὶ μὲν 5
 ἐφ' ἁρμάτων χρυσῶν, ἐπὶ δὲ κιόνων ἑξαπῆχει μιᾷ,
 πενταπῆχεσι πέντε, τετραπῆχεσιν ἑξ.

36. Ποία οὖν, ἄνδρες δαιτυμόνες, βασιλεία οὕτως
 γέγονε πολύχρυσος; οὐ γὰρ τὰ ἐκ Περσῶν καὶ Βαβυ-
 c λῶνος λαβοῦσα χρήματα, ἢ μέταλλα ἐργαζομένη, ἢ Πα- 10
 κτωλὸν ἔχουσα χρυσοῦν ψῆγμα καταφέρουσα. μόνος
 γὰρ ὡς ἀληθῶς ὁ χρυσορρόας καλούμενος Νεῖλος μετὰ
 τροφῶν ἀφθόνων καὶ χρυσὸν ἀκίβδηλον καταφέρει,
 ἀκινδύνως γεωργούμενον, ὡς πᾶσιν ἑξαρκεῖν ἀνθρώ-
 ποις, δίκην Τριπτολέμου πεμπόμενον εἰς πᾶσαν γῆν. 15
 διόπερ αὐτὸν καὶ ὁ Βυζάντιος ποιητὴς Παρμένων ἐπι-
 καλούμενος, αἰγύπτιε Ζεῦ, φησί, Νεῖλε. πολλῶν δ' ὁ
 Φιλάδελφος βασιλέων πλούτῳ διέφερε, καὶ περὶ πάντα
 ἐσπουδάκει τὰ κατασκευάσματα φιλοτίμως, ὥστε καὶ
 d πλοίων πλήθει πάντας ὑπερέβαλλε. τὰ γοῦν μέγιστα 20
 τῶν πλοίων ἦν παρ' αὐτῷ, τριακοντήρεις δύο, εἰκο-
 σήρης μία, τέσσαρες τρισκαιδεκῆρεις, δωδεκῆρεις δύο,
 ἐνδεκῆρεις τεσσαρεσκαίδεκα, ἐννήρεις τριάκοντα, ἐπτή-
 ρεις τριάκοντα ἑπτὰ, ἑξήρεις πέντε, πεντήρεις ἑπτα-
 καίδεκα· τὰ δ' ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριηρημιολίας 25
 διπλάσια τούτων. τὰ δ' εἰς τὰς νήσους πεμπόμενα καὶ
 τὰς ἄλλας πόλεις ὧν ἦρχε καὶ τὴν Αἰβύην πλείονα ἦν
 e τῶν τετρακισχιλίων. περὶ δὲ βιβλίων πλήθους καὶ
 βιβλιοθηκῶν κατασκευῆς καὶ τῆς εἰς τὸ Μουσεῖον
 συναγωγῆς τί δεῖ καὶ λέγειν πᾶσι τούτων ὄντων κατὰ 30
 μνήμην;

37. Ἐπεὶ δὲ περὶ νεῶν κατασκευῆς εἰρήκαμεν,

φέρ' εἰπωμεν, ἀκοῆς γάρ ἐστιν ἄξια, καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ
 Φιλοπάτορος βασιλέως κατεσκευασμένα σκάφη. περὶ
 ὧν ὁ αὐτὸς Καλλίξενος ἱστορεῖ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ
 Ἀλεξανδρείας οὕτως λέγων τὴν τεσσαρακοντῆρη
 5 ναῦν κατεσκεύασεν ὁ Φιλοπάτωρ, τὸ μῆκος ἔχουσαν
 διακοσίων ὀγδοήκοντα πηχῶν, ὅκτῳ δὲ καὶ τριάκοντα f
 ἀπὸ παρόδου ἐπὶ πάροδον, ὕψος δὲ ἕως ἀκροστολίου
 τεσσαράκοντα ὅκτῳ πηχῶν. ἀπὸ δὲ τῶν προμνητικῶν
 ἀφλάστων ἐπὶ τὸ πρὸς τῇ θαλάσῃ μέρος αὐτῆς τρεῖς
 10 πρὸς τοῖς πεντήκοντα πήχεις. πηδάλια δ' εἶχε τέττα-
 ρα τριακονταπήχη, κώπας δὲ θρανιτικὰς ὅκτῳ καὶ
 τριάκοντα πηχῶν τὰς μεγίστας, αἱ διὰ τὸ μόλυβδον 204
 ἔχειν ἐν τοῖς ἐργχειριδίοις καὶ γερονέναι λίαν εἴσω βα-
 ρεῖαι κατὰ τὴν ζύγῳσιν εὐήρεις ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς
 15 χρείας. δίπρωρος δ' ἐγερόνει καὶ δίπρουνος, καὶ ἔμ-
 βολα εἶχεν ἐπτά· τούτων ἓν μὲν ἡγούμενον, τὰ δ'
 ὑποστέλλοντα, τινὰ δὲ κατὰ τὰς ἐπωτίδας. ὑποζώ-
 ματα δὲ ἐλάμβανε δώδεκα· ἑξακοσίων δ' ἦν ἕκαστον
 πηχῶν. εὐρυθυμὸς δ' ἦν καθ' ὑπερβολήν· θαυμαστός
 20 δ' ἦν καὶ ὁ ἄλλος κόσμος τῆς νεῶς. ζῶα μὲν γὰρ εἶχεν
 οὐκ ἐλάττω δώδεκα πηχῶν κατὰ πρύμναν τε καὶ πρῶ-
 ραν, καὶ πᾶς τόπος αὐτῆς κηρογραφία κατεπεποιήκιλ- b
 το, τὸ δ' ἔγκωπον ἅπαν μέχρι τῆς τρόπεως κισσίνην
 φυλλάδα καὶ θύρσους εἶχε πέριξ. πολὺς δ' ἦν καὶ ὁ
 25 τῶν ὀπλων κόσμος. ἀνεπλήρου δὲ τὰ προσδεόμενα
 τῆς νεῶς μέρη. γενομένης δὲ ἀναπείρας ἐδέξατο ἐρέ-
 τας πλείους τῶν τετρακισχιλίων, εἰς δὲ τὰς ὑπηρεσίας
 τετρακοσίους, εἰς δὲ τὸ κατάστρωμα ἐπιβάτας τρισχι-
 λίους, ἀποδέοντας ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, καὶ χωρὶς
 30 ὑπὸ τὰ ζύγια πλῆθος ἀνθρώπων ἕτερον ἐπισιτισμοῦ c
 τε οὐκ ὀλίγον. καθειλκυσθῆ δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ
 ἐσχαρίου τινός, ὃ φασὶ παγῆναι πεντήκοντα πλοίων

πεντηοικῶν ξυλεία, ὑπὸ δὲ ὄχλου μετὰ βοῆς καὶ σαλ-
 πίγγων κατήγετο. ὕστερον δὲ τῶν ἀπὸ Φοινίκης τις
 ἐπενόησε τὴν καθολικὴν, τάφρον ὑποστησάμενος ἴσην
 τῇ νηὶ κατὰ μῆκος, ἣν πλησίον τοῦ λιμένος ὥρυξε.
 ταύτῃ δὲ τοὺς θεμελίους κατακοδόμησε λίθῳ στερεῷ 5
 πρὸς πέντε πήχεις τὸ βάθος, καὶ διὰ τούτων φάλαγγας
 ἐπικαρσίας κατὰ πλάτος τῆς τάφρου διώσας συνεχεῖς,
 δ τετράπηχυν εἰς βάθος τόπον ἀπολιπούσας. καὶ ποιή-
 σας εἰςρουν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἐνέπλησεν αὐτῆς πάντα
 τὸν ὀρυχθέντα τόπον, εἰς ὃν ῥαδίως ἀπὸ τῶν τυχόν- 10
 των ἀνδρῶν εἰσῆγαγε τὴν ναῦν . . . τὸ ἀνοιχθὲν κατ'
 ἀρχὰς ἐμφράξαντας μετεξαντλήσαι πάλιν τὴν θάλασ-
 σαν ὀργάνοις. τούτου δὲ γενομένου ἐδρασθῆναι τὸ
 πλοῖον ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν προειρημένων φαλάγγων.'

38. 'Κατεσκεύασε δ' ὁ Φιλοπάτωρ καὶ ποτάμιον 15
 πλοῖον, τὴν θαλαμηγὸν καλουμένην, τὸ μῆκος ἔχουσαν
 ἡμισταδίον, τὸ δ' εὖρος ἢ πλατύτατον τριάκοντα πη-
 e χῶν· τὸ δὲ ὕψος σὺν τῷ τῆς σκηνῆς ἀναστήματι μι-
 κρόν ἀπέδει τεσσαράκοντα πηχῶν. τὸ δὲ σχῆμ' αὐτῆς
 οὔτε ταῖς μακραῖς ναυσὶν οὔτε ταῖς στρογγύλαις ἑοι- 20
 κός, ἀλλὰ παρηλλαγμένον τε καὶ πρὸς τὴν χρεῖαν τοῦ
 ποταμοῦ τὸ βάθος. κάτωθεν μὲν γὰρ ἀλιτενῆς καὶ
 πλατεῖα, τῷ δ' ὄγκῳ μετέωρος· τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἄκρων
 αὐτῆς μέρη, καὶ μάλιστα τὰ κατὰ πρῶραν, παρέτεινεν
 ἐφ' ἱκανόν, τῆς ἀνακλάσεως εὐγράμμου φαινομένης. 25
 δίπρωρος δ' ἐγερόνει καὶ δίπρουνος, καὶ πρὸς ὕψος
 f ἀνέτεινε, διὰ τὸ μετέωρον ἄγαν ἴστασθαι πολλάκις ἐν
 τῷ ποταμῷ τὸ κύμα. κατεσκεύαστο δ' αὐτῆς κατὰ μὲν
 μέσον τὸ κύτος τὰ συμπόσια καὶ οἱ κοιτῶνες καὶ τὰ
 λοιπὰ τὰ πρὸς τὴν διαγωγὴν χρηστήρια. πέριξ δὲ τῆς 30
 νεῶς περίπατοι κατὰ τὰς τρεῖς πλευρὰς ἐγερόνεσαν
 διπλοῖ. ὧν ἡ μὲν περίμετρος ἦν πέντε πλέθρων οὐκ

ἐλάττων, ἡ δὲ διάθεσις τοῦ μὲν καταγείου περιστύλῳ
 παραπλήσιος, τοῦ δ' ὑπερώου κρύπτη φραγμοῖς καὶ 205
 θυρίσι περιεχομένη πάντοθεν. πρώτη δ' εἰσιόντι κατὰ
 πρύμναν ἐτέτακτο προστάς ἐξ ἐναντίου μὲν ἀναπε-
 5 πταμένη, κύκλῳ δὲ περίπτερος· ἥς ἐν τῷ καταντικρὺ
 τῆς πρῶρας μέρει προπύλαιον κατεσκεύαστο, δι' ἐλέ-
 φαντος καὶ τῆς πολυτελεστάτης ὕλης γερονός. τοῦτο
 δὲ διελθοῦσιν ὥσανει προσκῆνιον ἐπεποίητο τῇ δια-
 θέσει, κατάστεγον ἄνω. πάλιν ὁμοίως κατὰ μὲν τὴν
 10 μέσην πλευρὰν προστάς ἐτέρα παρέκειτο ὀπισθεν, καὶ
 τετράθυρος ἔφερεν εἰς αὐτὴν πυλών. ἐξ ἀριστερῶν δὲ b
 καὶ δεξιῶν θυρίδες ὑπέκειντο εὐαύγειαν παρέχουσαι.
 συνῆπτο δὲ τούτοις ὁ μέγιστος οἶκος· περίπτερος δ'
 ἦν εἴκοσι κλίνας ἐπιδεχόμενος. κατεσκευάσθη δ' αὖ-
 15 τοῦ τὰ μὲν πλεῖστα ἀπὸ κέδρου σχιστῆς καὶ κυπαρίσ-
 σου μιλησίας, αἱ δὲ τῆς περιστάσεως θύραι τὸν ἀριθ-
 μὸν εἴκοσιν οὔσαι θυῖναις κατεκεκόλληντο σανίσιν,
 ἐλεφαντίνους ἔχουσαι τοὺς κόσμους. ἡ δ' ἐνήλωσις ἡ
 κατὰ πρόσωπον αὐτῶν καὶ τὰ ῥόπτρα ἐξ ἐρυθροῦ γε-
 20 γονότα χαλκοῦ τὴν χρύσῳσιν ἐκ πυρὸς εἰλήφει. τῶν
 δὲ κιόνων τὰ μὲν σώματα ἦν κυπαρίσσина, αἱ δὲ κε- c
 φαλαὶ κορινθιουργεῖς ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ διακεκο-
 σμημέναι. τὸ δὲ ἐπιστύλιον ἐκ χρυσοῦ τὸ ὅλον, ἐφ'
 οὗ διάζωσμα ἐφήρμοστο περιφανῆ ζῳδία ἔχον ἐλεφάν-
 25 τινὰ μεῖζονα πηχυαίων, τῇ μὲν τέχνῃ μέτρια τῇ χορη-
 γίᾳ δ' ἀξιοθαύμαστα. ἐπέκειτο δὲ καὶ στέγη καλὴ τῷ
 συμποσίῳ τετράγωνος κυπαρισσίνη· γλυπτοὶ δ' αὖ-
 τῆς ἦσαν οἱ κόσμοι, χρυσῇν ἔχοντες τὴν ἐπιφάνειαν.
 παρέκειτο δὲ τῷ συμποσίῳ τούτῳ καὶ κοιτῶν ἐπτάκλι-
 30 νος, ᾧ συνῆπτο στενὴ σῦριγξ κατὰ πλάτος τοῦ κύτους d
 χωρίζουσα τὴν γυναικωνῖτιν. ἐν δὲ ταύτῃ συμπόσιον
 ἐννεάκλινον ἦν παραπλήσιον τῇ πολυτελείᾳ τῷ μεγά-

λω, καὶ κοιτῶν πεντάκλινος. καὶ τὰ μὲν ἄχρι τῆς πρώ-
της στέγης κατασκευασμένα τοιαῦτ' ἦν.

39. ἄναβάντι δὲ τὰς παρακειμένας πλησίον τῷ
προειρημένῳ κοιτῶνι κλίμακας οἶκος ἦν ἄλλος πεντά-
κλινος ὀρόφωμα ῥομβωτὸν ἔχων, καὶ πλησίον αὐτοῦ 5
e ναὸς Ἀφροδίτης θολοειδής, ἐν ᾧ μαρμαρίνον ἀγάλμα
τῆς θεοῦ. κατεναντίον δὲ τούτου ἄλλο συμπόσιον πο-
λυτελὲς περίπτερον· οἱ γὰρ κίονες αὐτοῦ ἐκ λίθων
Ἰνδικῶν συνέκειντο. παρὰ δὲ καὶ τούτῳ τῷ συμπόσιῳ
κοιτῶνες ἀκόλουθον τὴν κατασκευὴν τοῖς προδεδηλω- 10
μένοις ἔχοντες. προάγουσι δὲ ἐπὶ τὴν προῶραν οἶκος
ὑπέκειτο βακχικὸς τρισκαιδεκάκλινος περίπτερος ἐπί-
χρυσον ἔχων τὸ γεῖσον ἕως τοῦ περιτρέχοντος ἐπιστυ-
λίου· στέγη δὲ τῆς τοῦ θεοῦ διαθέσεως οἰκεία. ἐν δὲ
f τούτῳ κατὰ μὲν τὴν δεξιὰν πλευρὰν ἄντρον κατε- 15
σκεύαστο, οὗ χρῶμα μὲν ἦν ἔχον τὴν πετροποιίαν ἐκ
λίθων ἀληθινῶν καὶ χρυσοῦ δεδημιουργημένον· ἵδρυ-
το δ' ἐν αὐτῷ τῆς τῶν βασιλέων συγγενείας ἀγάλματα
εἰκονικὰ λίθου λυχνέως. ἐπιτερπὲς δ' ἱκανῶς καὶ
ἄλλο συμπόσιον ἦν ἐπὶ τῇ τοῦ μεγίστου οἴκου στέγῃ 20
κειμένον, σκηνηὴς ἔχον τάξιν· ὥστε τῇ μὲν οὐκ ἐπὶν...
διατόναια δὲ τοξοειδῇ διὰ ποσοῦ τινος ἐνετέτατο δια-
206 στήματος, ἐφ' ᾧν αὐλαῖται κατὰ τὸν ἀνάπλουν ἀλουρ-
γεῖς ἐνεπετάννυντο. μετὰ δὲ τοῦτο αἰθριον ἐξεδέχετο
τὴν ἐπάνω τῆς ὑποκειμένης προστάδος τάξιν κατέχον, 25
ᾧ κλίμαξ τε ἐλικτὴ φέρουσα πρὸς τὸν κρυπτὸν περι-
πατον παρέκειτο καὶ συμπόσιον ἐννεάκλινον τῇ δια-
θέσει τῆς κατασκευῆς αἰγύπτιον. οἱ γὰρ γεγονότες
αὐτόθι κίονες ἀνήγοντο στρογγύλοι διαλλάττοντες
τοῖς σπονδύλοις, τοῦ μὲν μέλανος τοῦ δὲ λευκοῦ παρ- 30
b ἄλληλα τιθεμένων. εἰσὶ δ' αὐτῶν καὶ αἱ κεφαλαὶ τῷ
σχήματι περιφερεῖς, ᾧν ἡ μὲν ὅλη περιγραφὴ παρα-

πλησία ῥόδοις ἐπὶ μικρὸν ἀναπεπταμένοις ἐστίν, περὶ
 δὲ τὸν προσαγορευόμενον κάλαθον οὐχ ἔλικες, καθά-
 περ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν, καὶ φύλλα τραχέα περικείται,
 λωτῶν δὲ ποταμίων κάλυκες καὶ φοινίκων ἀρτιβλά-
 5 στων καρπός· ἔστι δ' ὅτε καὶ πλειόνων ἄλλων ἀνθέων
 γέγλυπται γένη. τὸ δ' ὑπὸ τὴν ῥίζαν, ὃ δὴ τῷ συνά-
 πτοντι πρὸς τὴν κεφαλὴν ἐπίκειται σπονδύλω, κιβω-
 ρίων ἀνθεσι καὶ φύλλοις ὥσανεὶ καταπεπλεγμένοις
 ὁμοίαν εἶχε τὴν διάθεσιν. τοὺς μὲν οὖν κίονας οὕτως c
 10 Αἰγύπτιοι κατασκευάζουσι, καὶ τοὺς τοίχους δὲ λευ-
 καῖς τε καὶ μελαίναις διαποικίλλουσι πλινθίσιν,
 ἐνίοτε δὲ καὶ τοῖς ἀπὸ τῆς ἀλαβαστίτιδος προσαγο-
 ρενομένης πέτρας. πολλὰ δὲ καὶ ἕτερα κατὰ μέσον τῆς
 νεῶς τὸ κύτος ἐν κοίλῃ καὶ κατὰ πᾶν αὐτῆς μέρος οἰ-
 15 κήματα ἦν. ὁ δὲ ἰστός ἦν αὐτῆς ἐβδομήκοντα πηχῶν
 βύσσινον ἔχων ἰστίον ἀλουργεῖ παρασεῖρω κεκοσμη-
 μένον. πᾶς δ' ὁ τοῦ βασιλέως τοῦ Φιλαδέλφου πλοῦ-
 τος φυλαχθεὶς κατελύθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου Πτολε- d
 μαίου, τοῦ καὶ τὸν Γαβινιακὸν συστησαμένου πόλεμον,
 20 οὐκ ἀνδρὸς γενομένου ἀλλ' αὐλητοῦ καὶ μάγου.

40. Περὶ δὲ τῆς ὑπὸ Ἰέρωνος τοῦ Συρακοσίου
 κατασκευασθείσης νεῶς, ἧς καὶ Ἀρχιμήδης ἦν ὁ γεω-
 μέτρης ἐπόπτης, οὐκ ἄξιον εἶναι κρίνω σιωπῆσαι, σύγ-
 γραμμα ἐκδόντος Μοσχίωνος τινός, ᾧ οὐ παρέργως
 25 ἐνέτυχον ὑπογυῖως. γράφει οὖν ὁ Μοσχίων οὕτως
 Διοκλείδης μὲν ὁ Ἀβδηρίτης θαυμάζεται ἐπὶ τῇ πρὸς
 τὴν Ῥοδίων πόλιν ὑπὸ Δημητρίου προσαχθείσῃ τοῖς
 τείχεσιν ἐλεπόλει, Τίμαιος δ' ἐπὶ τῇ πυρᾷ τῇ κατα- e
 σκευασθείσῃ Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ, καὶ Ἰε-
 30 ρώννυμος ἐπὶ τῇ κατασκευῇ τῆς ἁρμαμάξης ἣ συνέ-
 βαινε κατακομισθῆναι τὸ Ἀλεξάνδρου σῶμα, Πολύ-
 κλειτος δ' ἐπὶ τῷ λυχνίῳ τῷ κατασκευασθέντι τῷ

Πέρση· ὁ δ' Ἰέρων ὁ τῶν Συρακοσίων βασιλεύς, ὁ
 πάντα Ῥωμαίοις φίλος, ἐσπουδάκει μὲν καὶ περὶ ἱερῶν
 καὶ γυμνασίων κατασκευάς, ἦν δὲ καὶ περὶ ναυπηγίας
 φιλότιμος, πλοῖα σιτηγὰ κατασκευαζόμενος, ὧν ἐνὸς
 f τῆς κατασκευῆς μνησθήσομαι. εἰς ὕλην μὲν ξύλων 5
 ἐκ τῆς Αἰτνῆς παρεσκεύαστο ἐξήκοντα τριηρικῶν σκα-
 φῶν πλῆθος ἐξεργάσασθαι δυναμένην. ὥς δὲ ταῦτα
 ἡτοιμάσατο, γόμφους τε καὶ ἐγκοιλία καὶ σταμῖνας
 καὶ τὴν εἰς τὴν ἄλλην χρεῖαν ὕλην τὴν μὲν ἐξ Ἰταλίας
 τὴν δ' ἐξ Σικελίας, εἰς δὲ σχοινία λευκέα μὲν ἐξ Ἰβη- 10
 ρίας, κάρναβιν δὲ καὶ πίτταν ἐκ τοῦ Ῥοδανοῦ ποτα-
 μοῦ, καὶ τᾶλλα πάντα τὰ χρειώδη πολλαχόθεν συν-
 ἤγαγε. συνήγαγε δὲ καὶ ναυπηγοὺς καὶ τοὺς ἄλλους
 τεχνίτας, καὶ καταστήσας ἐκ πάντων Ἀρχίαν τὸν Κο-
 ρίνθιον ἀρχιτέκτονα παρεκάλεσε προθύμως ἐπιλαβέ- 15
 207 σθαι τῆς κατασκευῆς, προσκαρτερῶν καὶ αὐτὸς τὰς
 ἡμέρας. τὸ μὲν οὖν ἡμῖς τοῦ παντὸς [τῆς νεῶς] ἐν μη-
 σὶν ἐξ ἐξεργάσατο, καὶ ταῖς ἐκ μολίβου ποιηθείσαις
 κεραμίσιν ἀεὶ καθ' ὃ ναυπηγηθεῖν μέρος περιελαμβά-
 νετο, ὥς ἂν τριακοσίων ὄντων τῶν τὴν ὕλην ἐργαζο- 20
 μένων τεχνιτῶν, χωρὶς τῶν ὑπηρετούντων. τοῦτο μὲν
 οὖν τὸ μέρος εἰς τὴν θάλασσαν καθέλκειν προσετέ-
 τακτο, τὴν λοιπὴν κατασκευὴν ἵν' ἐκεῖ λαμβάνη. ὥς
 δὲ περὶ τὸν καθελκυσμὸν αὐτοῦ τὸν εἰς τὴν θάλασσαν
 πολλὴ ζήτησις ἦν, Ἀρχιμήδης ὁ μηχανικὸς μόνος αὐτὸ 25
 κατήγαγε δι' ὀλίγων σωμάτων. κατασκευάσας γὰρ
 b ἑλικά τὸ τηλικοῦτον σκάφος εἰς τὴν θάλασσαν κατή-
 γαγε. πρῶτος δ' Ἀρχιμήδης εὗρε τὴν τῆς ἑλικος κα-
 τασκευὴν. ὥς δὲ καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς νεῶς ἐν ἄλ-
 λοις ἐξ μῆσι κατεσκευάσθη καὶ τοῖς χαλκοῖς ἥλοις 30
 πᾶσα περιελήφθη, ὧν οἱ πολλοὶ δεκάμυροι ἦσαν οἱ δ'
 ἄλλοι τούτων ἡμιόλιοι· διὰ τρυπάνων δ' ἦσαν οὔτοι

ἡροσμένοι τὰς σταμῖνας συνέχοντες· μολυβδίναις δὲ κεραμίσιν ἀπεστεγανοῦντο πρὸς τὸ ξύλον, ὑποτιθεμένων ὀθονίων μετὰ πίττης· ὥς οὖν τὴν ἐκτὸς ἐπιφάνειαν ἐξειργάσατο, τὴν ἐντὸς διασκευὴν ἐξεπο-
 5 νεῖτο.

41. ἦν δ' ἡ ναῦς τῇ μὲν κατασκευῇ εἰκοσῆρης, c
 τριπάροδος δέ, τὴν μὲν κατωτάτῳ ἔχουσα ἐπὶ τὸν γό-
 μων, ἐφ' ἣν διὰ κλιμάκων πυκνῶν ἡ κατάβασις ἐρί-
 νετο· ἡ δ' ἑτέρα τοῖς εἰς τὰς διαίτας βουλομένοις
 10 εἰσιέναι μεμηχάνητο· μεθ' ἣν ἡ τελευταία τοῖς ἐν τοῖς
 ὅπλοις τεταγμένοις. ἦσαν δὲ τῆς μέσης παρόδου παρ'
 ἑκάτερον τῶν τοίχων δίαται τετράκλινοι τοῖς ἀν-
 δράσι, τριάκοντα τὸ πλῆθος. ἡ δὲ ναυκληρικὴ δίαται
 κλινῶν μὲν ἦν πεντεκαίδεκα, θαλάμους δὲ τρεῖς εἶχε
 15 τρικλίνουσ, ὧν ἦν τὸ κατὰ τὴν πρύμναν ὀπτάνιον.
 ταῦτα δὲ πάντα δάπεδον εἶχεν ἐν ἀβακίσκοις συγκεί-
 μενον ἐκ παντοίων λίθων, ἐν οἷς ἦν κατεσκευασμένος
 πᾶς ὁ περὶ τὴν Ἰλιάδα μῦθος θαυμασίως· ταῖς τε d
 κατασκευαῖς καὶ ταῖς ὀροφαῖς καὶ θυρώμασι δὲ πάντα
 20 ἦν ταῦτα πεπονημένα. κατὰ δὲ τὴν ἀνωτάτῳ πᾶροδον
 γυμνάσιον ἦν καὶ περίπατοι σύμμετρον ἔχοντες τὴν
 κατασκευὴν τῷ τοῦ πλοίου μεγέθει, ἐν οἷς κῆποι παν-
 τοῖοι θαυμασίως ἦσαν περιβάλλοντες ταῖς φυτεῖαις
 διὰ κεραμίδων μολυβδινῶν κατεστεγανωμένων. ἔτι
 25 δὲ σκηναὶ κιττοῦ λευκοῦ καὶ ἀμπέλων, ὧν αἱ ὀρίζαι
 τὴν τροφὴν ἐν πίθοις εἶχον γῆς πεπληρωμένοις, τὴν
 αὐτὴν ἄρδευσιν λαμβάνουσαι καθάπερ καὶ οἱ κῆποι.
 αὗται δὲ αἱ σκηναὶ συνεσκίαζον τοὺς περιπάτους. ἐξῆς e
 δὲ τούτων ἀφροδίσιον κατεσκεύαστο τρίκλινον, δά-
 30 πεδον ἔχον ἐκ λίθων ἀχατῶν τε καὶ ἄλλων χαριεστά-
 των, ὅσοι κατὰ τὴν νῆσον ἦσαν· τοὺς τοίχους δ' εἶχε
 καὶ τὴν ὀροφὴν κύπαρίττου, τὰς δὲ θύρας ἐλέφαντος

καὶ θύου· γραφαῖς δὲ καὶ ἀγάλμασιν, ἔτι δὲ ποτη-
ρίων κατασκευαῖς ὑπερβαλλόντως κατεσκευάστο.

42. τούτου δ' ἐφεξῆς σχολαστήριον ὑπῆρχε πεν-
τάκλινον, ἐκ πύξου τοὺς τοίχους καὶ τὰ θυρώματα
κατεσκευασμένον, βιβλιοθήκην ἔχον ἐν αὐτῷ, κατὰ 5
f δὲ τὴν ὀροφὴν πόλον ἐκ τοῦ κατὰ τὴν Ἀχραδίνην
ἀπομειμημένον ἡλιοτροπίου. ἦν δὲ καὶ βαλανεῖον
τρίκλινον πυρίας χαλκᾶς ἔχον τρεῖς καὶ λουτήρα πέντε
μετρητὰς δεχόμενον ποικίλον τοῦ ταυρομενίτου λί-
θου. κατεσκευάστο δὲ καὶ οἰκήματα πλείω τοῖς ἐπιβά- 10
ταις καὶ τοῖς τὰς ἀντλίας φυλάττουσι. χωρὶς δὲ τούτων
ἱππῶνες ἦσαν ἑκατέρου τῶν τοίχων δέκα. κατὰ δὲ
τούτους ἡ τροφὴ τοῖς ἵπποις ἔκειτο καὶ τῶν ἀναβατῶν
καὶ τῶν παιδῶν τὰ σκεύη. ἦν δὲ καὶ ὑδροθήκη κατὰ
208 τὴν προῶραν κλειστὴ δισχιλίους μετρητὰς δεχομένη, 15
ἐκ σανίδων καὶ πίττης καὶ ὀθονίων κατεσκευασμένη.
παρὰ δὲ ταύτην κατεσκευάστο διὰ μολυβδώματος καὶ
σανίδων κλειστὸν ἰχθυοτροφεῖον· τοῦτο δ' ἦν πλή-
ρες θαλάττης, ἐν ᾧ πολλοὶ ἰχθύες εὖ ἐτρέφοντο.
ὑπῆρχον δὲ καὶ τῶν τοίχων ἑκατέρωθεν τρόποι προεω- 20
σμένοι διάστημα σύμμετρον ἔχοντες· ἐφ' ὧν κατ-
εσκευασμένοι ἦσαν ξυλοθῆκαι καὶ κρίβανοι καὶ ὀπτά-
νια καὶ μύλοι καὶ πλείους ἕτεραι διακονίαι. ἄτλαν-
b τές τε περιέτρεχον τὴν ναῦν ἐκτὸς ἑξαπήχεις, οἱ τοὺς
ὄγκους ὑπειλήφεσαν τοὺς ἀνωτάτω καὶ τὸ τρίγλυφον, 25
πάντες ἐν διαστήματι βεβῶτες. ἡ δὲ ναὺς πᾶσα οἰ-
κείαις γραφαῖς ἐπεπόνητο.

43. Πύργοι τε ἦσαν ἐν αὐτῇ ὀκτὼ σύμμετροι τὸ
μέγεθος τοῖς τῆς νεὸς ὄγκοις· δύο μὲν κατὰ πρόμναν,
οἱ δ' ἴσοι κατὰ προῶραν, οἱ λοιποὶ δὲ κατὰ μέσσην 30
ναῦν. τούτων δ' ἑκάστῳ παρεδέδεντο κεραῖαι δύο,
ἐφ' ὧν κατεσκευάστο φατνώματα, δι' ὧν ἠφίεντο λί-

θοι πρὸς τοὺς ὑποπλέοντας τῶν πολεμίων. ἐπὶ δὲ τῶν c
 πύργων ἕκαστον ἀνέβαινον τέτταρες μὲν καθωπλι-
 σμένοι νεανίσκοι, δύο δὲ τοξόται. πᾶν δὲ τὸ ἐντὸς
 τῶν πύργων λίθων καὶ βελῶν πλήρες ἦν. τεῖχος δὲ
 5 ἐπάλξεις ἔχον καὶ καταστρώματα διὰ νεῶς ἐπὶ κιλλι-
 βάντων κατεσκεύαστο· ἐφ' οὗ λιθοβόλος ἐφειστήκει,
 τριτάλαντον λίθον ἄφ' αὐτοῦ ἀφίεις καὶ δωδεκάπηχυν
 βέλος. τοῦτο δὲ τὸ μηχανήμα κατεσκεύασεν Ἀρχιμή-
 δης. ἑκάτερον δὲ τῶν βελῶν ἔβαλλεν ἐπὶ στάδιον.
 10 μετὰ δὲ ταῦτα παρατηρήματα ἐκ τρόπων παχέων συγ-
 κείμενα διὰ ἀλύσεων χαλκῶν κρεμάμενα. τριῶν τε d
 ἰστῶν ὑπαρχόντων ἐξ ἑκάστου κεραῖαι λιθοφόροι ἐξήρ-
 τηντο δύο, ἐξ ὧν ἄρπαγές τε καὶ πλίνθοι μολίβου
 πρὸς τοὺς ἐπιτιθεμένους ἠφίεντο. ἦν δὲ καὶ χάραξ
 15 κύκλῳ τῆς νεῶς σιδήρου πρὸς τοὺς ἐπιχειροῦντας
 ἀναβαίνειν, κόρακές τε σιδηροῦ κύκλῳ τῆς νεῶς, οἱ
 δι' ὀργάνων ἀφιέμενοι τὰ τῶν ἐναντίων ἐκράτουν
 σκάφη καὶ παρεβάλλον εἰς πληγὴν. ἑκατέρῳ δὲ τῶν
 τοίχων ἐξήκοντα νεανίσκοι πανοπλίας ἔχοντες ἐφει-
 20 στήκεσαν, καὶ τούτοις ἴσοι περὶ τε τοὺς ἰστοὺς καὶ e
 τὰς λιθοφόρους κεραίας. ἦσαν δὲ καὶ κατὰ τοὺς ἰστοὺς
 ἐν τοῖς καρχησίοις οὔσι χαλκοῖς ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου
 τρεῖς ἄνδρες, εἰδ' ἐξῆς καθ' ἓνα λειπόμενοι. τούτοις δ'
 ἐν πλεκτοῖς γυργάθοις διὰ τροχιλίων εἰς τὰ θωράκια
 25 λίθοι παρεβάλλοντο καὶ βέλη διὰ τῶν παίδων. ἄγκυ-
 ραι δὲ ἦσαν ξύλιναι μὲν τέτταρες σιδηραῖ δ' ὀκτώ.
 τῶν δὲ ἰστῶν ὁ μὲν δεύτερος καὶ τρίτος εὐρέθησαν·
 δυσχερῶς δὲ ὁ πρῶτος ἐν τοῖς ὄρεσι τῆς Βρεττίας εὐ-
 ρέθη ὑπὸ συβάτου ἀνδρός· κατήγαγε δ' αὐτὸν ἐπὶ f
 30 θάλατταν Φιλέας ὁ Ταυρομενίτης μηχανικός. ἡ δὲ ἀν-
 τλία καίπερ βάθος ὑπερβάλλον ἔχουσα δι' ἐνὸς ἀν-
 δρός ἐξηντλεῖτο διὰ κοχλίου, Ἀρχιμήδους ἐξευρόντος.
 ὄνομα δ' ἦν τῇ νηὶ Συρακοσία, ὅτε δ' αὐτὴν ἐξέπεμ-

πεν ὁ Ἰέρων, Ἀλεξάνδρειαν αὐτὴν μετωνόμασεν.
 ἐφόλκια δ' ἦσαν αὐτῇ τὸ μὲν πρῶτον κέρκουρος, τρις-
 χίλια τάλαντα δέχεσθαι δυνάμενος· πᾶς δ' ἦν οὗ-
 τος ἐπίκωπος. μεθ' ὃν χίλια πεντακόσια βασιτάζουσαι
 ἀλιάδες τε καὶ σκάφαι πλείους. ὄχλος δ' ἦν οὐκ ἐλάτ- 5
 των μετὰ τοὺς προειρημένους, ἄλλοι τ' ἐξακόσιοι
 παρὰ τὴν πρῶραν ἐπιτηροῦντες τὰ παραγγελλόμενα.

209 τῶν δὲ κατὰ ναῦν ἀδικημάτων δικαστήριον καθει-
 στήκει ναύκληρος κυβερνήτης καὶ πρῶρεὺς, οἵπερ
 ἐδίκαζον κατὰ τοὺς Συρακοσίων νόμους. 10

44. σίτου δὲ ἐνεβάλλοντο εἰς τὴν ναῦν μυριά-
 δες ἕξ, ταρίχων δὲ σικελικῶν κεράμια μύρια, ἔρεῶν
 τάλαντα δισμύρια, καὶ ἕτερα δὲ φορτία δισμύρια.
 χωρὶς δὲ τούτων ὁ ἐπισιτισμὸς ἦν τῶν ἐμπλεόντων.
 ὁ δ' Ἰέρων, ἐπεὶ πάντας τοὺς λιμένας ἤκουε τοὺς μὲν 15
 ὡς οὐ δυνατοὶ εἰσι τὴν ναῦν δέχεσθαι, τοὺς δὲ καὶ
 ἐπικινδύνους ὑπάρχειν, διέγνω δῶρον αὐτὴν ἀπο-
 στεῖλαι Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ εἰς Ἀλεξάνδρειαν· καὶ
 γὰρ ἦν σπάνις σίτου κατὰ τὴν Αἴγυπτον. καὶ οὕτως
 ἐποίησε, καὶ ἡ ναὺς κατήχθη εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, 20
 ἔνθα καὶ ἐνεωλκήθη. ὁ δ' Ἰέρων καὶ Ἀρχίμηλον τὸν
 τῶν ἐπιγραμμάτων ποιητὴν γράψαντα εἰς τὴν ναῦν
 ἐπίγραμμα χιλίοις πυρῶν μεδίμνοις, οὓς καὶ παρέ-
 πεμφεν ἰδίῳις δαπανήμασιν εἰς τὸν Πειραιᾶ, ἐτίμησεν.
 ἔχει δ' οὕτως τοῦ ἐπίγραμμα 25

c τίς τόδε σέλμα πέλωρον ἐπὶ χθονὸς εἶσατο; ποῖος
 κοῖρανός ἀκαμάτοις πείσμασιν ἡγάγετο;
 πῶς δὲ κατὰ δρυόχων ἐπάγη σάνις; ἢ τίνοι γόμφοι
 τμηθέντες πελέκει τοῦτ' ἐκάμουντο κύτος,
 ἢ κορυφαῖς Αἴτνας παρισούμενον, ἢ τινι νάσων, 30
 ὡς Αἰγαῖον ὕδωρ Κυκλάδας ἐνδέδεται,
 τοίχοις ἀμφοτέρωθεν ἰσοπλατές; ἢ ὅα Γίγαντες

τοῦτο πρὸς οὐρανίας ἔξεσαν ἀτραπιτούς·
 ἄστρον γὰρ ψαύει καρχήσια, καὶ τριελίκτους
 θώρακας μεγάλων ἐντὸς ἔχει νεφέων,
 πείσμασι δ' ἀγκύρας ἀπερείδεται, οἷσιν Ἀβύδου
 5 Ξέρξης καὶ Σηστοῦ δισσὸν ἔδησε πόρον.
 μαννύει στιβαρᾶς κατ' ἐπωπίδος ἀριτχάρακτον
 γράμμα τίς ἐκ χέρσου τάνδ' ἐκύλισε τρόπιν·
 φατὶ γὰρ ὡς Ἴερον Ἱεροκλέος Ἑλλάδι πάσα
 καὶ νάσοις καρπὸν πίονα δωροφορῶν,

- 10 Σικελίας σκαπτοῦχος ὁ δωρικός. ἀλλὰ Πόσειδον
 σῶξε κατὰ γλανκῶν σέλμα τόδε ῥοθίων.
 παρέλιπον δ' ἐκὼν ἐγὼ τὴν Ἀντιγόνου ἱερὰν τριήρη,
 ἣ ἐνίκησε τοὺς Πτολεμαίου στρατηγούς περὶ Λεύκολ-
 λαν τῆς Κώας, ὅπου δὴ καὶ τῷ Ἀπόλλωνι αὐτὴν ἀνέθη-
 15 κεν· ἥτις οὐδὲ τὸ τρίτον, τάχα δὲ οὐδὲ τὸ τέταρτον
 εἶχε τῆς Συρακοσίας ἢ Ἀλεξανδρίδος ταύτης νεώς.'

45. Τοσαῦτ' οὖν καὶ περὶ τοῦ τῶν νεῶν καταλό-
 γου οὐκ ἀπὸ Βοιωτῶν ἀρξάμενοι κατελέξαμεν, ἀλλ' f
 ἀπὸ πανηγυρικῶν πομπῶν. καὶ ἐπεὶ τὸν καλὸν Οὐλ-
 20 πιανὸν οἶδα πάλιν προβαλοῦντα ἡμῖν, τίς αὕτη ἡ
 παρὰ τῷ Καλλιξένῳ ἐγγυθήκη, φάμεν αὐτῷ ὅτι καὶ
 λόγος τις εἰς Λυσίαν ἀναφέρεται τὸν ῥήτορα περὶ ἐγ-
 γυθήκης ἐπιγραφόμενος, οὗ ἡ ἀρχή· εἰ μὲν δίκαιον
 ἔλεγεν ἢ μέτριον, ἄνδρες δικασταί, Λυσιμένης.' ἐν ᾧ
 25 προσελθὼν φησιν· οὐκ ἂν ἐσπούδαζον περὶ αὐτῆς τῆς
 ἐγγυθήκης δικαιολογεῖσθαι, ἢ οὐκ ἔστιν ἀξία τριά-
 κοντα δραχμῶν.' ὅτι δὲ χαλκῇ ἢν ἡ ἐγγυθήκη ἐξῆς 210
 φησί· πέρυσι δ' ἐπισκευάσαι αὐτὴν βουλόμενος ἐξέ-
 δωκα εἰς τὸ χαλκεῖον· ἔστι γὰρ συνθετὴ καὶ σατύρων
 30 ἔχει πρόσωπα καὶ βουκεφάλια... ἄλλο ἔτι μέγεθος
 ταυτό. ὁ γὰρ αὐτὸς τεχνίτης πολλὰ σκεύη ταῦτά καὶ
 ὅμοια ἐργάζεται.' ἐν τούτοις ὁ Λυσίας εἰπὼν ὅτι καὶ

χαλκῇ ἣν ἡ ἐγγυθήκη, σαφῶς παρίστησιν, ὥς καὶ ὁ
 Καλλίξενος εἶρηκε, λεβήτων αὐτὰς ὑποθήματα εἶναι.
 οὕτως γὰρ καὶ Πολέμων ὁ περιηγητὴς εἶπεν ἐν τρίτῳ
 τῶν πρὸς Ἀδαῖον καὶ Ἀντίγονον, ἐξηγούμενος διάθε-
 σιν ἐν Φλιοῦντι κατὰ τὴν πολεμάρχειον στοὰν γε-
 γραμμένην ὑπὸ Σίλλακος τοῦ Ῥηγίνου, οὗ μνημονεύ-
 ουσιν Ἐπίχαρμος καὶ Σιμωνίδης, λέγων οὕτως ἔγγυ-
 θήκη καὶ ἐπ' αὐτῆς κύπελλον. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελ-
 φὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ ὑπομνήματι ἀνδριάντων καὶ
 ἀγαλμάτων Γλαύκου φησὶ τοῦ Χίου τὸ ἐν Δελφοῖς 10
 ὑπόστημα, οἷον ἐγγυθήκην τινὰ σιδηρᾶν, ἀνάθημα
 Ἀλυσίου· οὗ ὁ Ἡρόδοτος μνημονεύει ὑποκορητῆρίδιον
 αὐτὸ καλῶν. καὶ ὁ μὲν Ἡγήσανδρος ταῦτα λέγει, εἵ-
 δομεν δ' αὐτὸ καὶ ἡμεῖς ἀνακείμενον ἐν Δελφοῖς, ὥς
 ἀληθῶς θέας ἄξιον, διὰ τὰ ἐν αὐτῷ ἐντετορευμένα 15
 ζωδάρια καὶ ἄλλα τινὰ ζωύφια καὶ φυτάρια, ἐπιτίθε-
 σθαι ἐπ' αὐτῷ δυνάμενα καὶ κρατῆρας καὶ ἄλλα
 σκεύη. ἡ δ' ὑπ' Ἀλεξανδρέων καλουμένη ἀργοθήκη
 τρίγωνός ἐστι, κατὰ μέσον κοίλῃ, δέχεσθαι δυναμένη
 ἐντιθέμενον κεράμιον. ἔχουσι δὲ ταύτην οἱ μὲν πένη- 20
 τες ξυλίνην, οἱ δὲ πλούσιοι χαλκῇν ἢ ἀργυρᾶν.

46. Εἰπόντες οὖν περὶ ἐγγυθήκης ἐξῆς πάλιν μνη-
 σθησόμεθα φιλοδείπνων βασιλέων. ὁ γὰρ τῷ προει-
 δημένῳ Ἀντιόχῳ ὁμώνυμος βασιλεὺς, Δημητρίου δ'
 υἱός, ὥς ἱστορεῖ Ποσειδώνιος, ὑποδοχὰς ποιούμενος 25
 καθ' ἡμέραν ὀχλικάς, χωρὶς τῶν ἀναλισκομένων σω-
 ρεύματα ἐκάστῳ ἀποφέρειν ἐδίδου τῶν ἐστιατόρων
 ὀλομελῇ κρέα χερσαίων τε καὶ πτηνῶν καὶ θαλαττίων
 ζώων ἀδιαίρετα ἐσκευασμένα, ἅμαξαν πληρῶσαι δυ-
 νάμενα· καὶ μετὰ ταῦτα μελιπήκτων καὶ στεφάνων 30
 ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ σὺν ἀνδρομήκεσι λη-
 μνίσκων πιλήμασι χρυσοῖς πλήθη. καὶ ἄλλος δ' Ἀν-

τίοχος βασιλεὺς ἐπιτελῶν τοὺς ἐν Δάφνῃ ἀγῶνας e
 ἐποιήσατο καὶ αὐτὸς ὑποδοχὰς λαμπράς, ὥς ὁ αὐτός
 φησι Ποσειδώνιος. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἀναδόσεις
 ἐποιήσατο κατ' ἄνδρα ὀλομελῶν βρωμάτων· μετὰ δὲ
 5 καὶ ζώντων χηνῶν λαγωῶν καὶ δορκάδων. ἀνεδίδοντο
 δὲ καὶ χρυσοὶ στέφανοι τοῖς δειπνοῦσι καὶ ἀργυρω-
 μάτων πλῆθος καὶ θεραπόντων καὶ ἵππων καὶ καμή-
 λων. καὶ ἔδει ἀναβάντα ἐπὶ τὴν κάμηλον πιεῖν ἕκα-
 στον καὶ λαβεῖν τὴν κάμηλον καὶ τὸν παρεστῶτα
 10 παῖδα. 'καὶ οἱ κατὰ τὴν Συρίαν δὲ πάντες (φησί)
 διὰ τὴν τῆς χώρας εὐβοσίαν ἀπὸ τῆς περὶ τὰναγκαῖα f
 κακοπαθείας συνόδους ἔνεμον πλείους, ἵνα εὐωχοῦντο
 συνεχῶς, τοῖς μὲν γυμνασίοις ὥς βαλανείοις χρώμενοι,
 ἀλειφόμενοι [δὲ] ἐλαίῳ πολυτελεῖ καὶ μύροις· τοῖς δὲ
 15 γραμματείοις (οὕτως γὰρ ἐκάλουν τὰ κοινὰ τῶν συν-
 δείπνων) ὥς οἰκητηρίοις ἐνδιαιτώμενοι, καὶ τὸ πλεῖον
 μέρος τῆς ἡμέρας γαστριζόμενοι ἐν αὐτοῖς οἴνοις καὶ
 βρώμασιν, ὥστε καὶ προσαποφέρειν πολλά, καὶ καταν-
 λούμενοι πρὸς χελωνίδος πολυκρότου ψόφους, ὥστε
 20 τὰς πόλεις ὅλας τοῖς τοιούτοις κελεύδοις συνηχεῖσθαι.'

47. Ἐπαινῶ δέ γε, ὧ ἄνδρες φίλοι, τὸ γενόμενον 211
 παρ' Ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ τῆς Συρίας συμπόσιον.
 ὁ δ' Ἀλέξανδρος οὗτος ὢν Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανοῦς
 υἱὸς ὑποβληθεὶς, δι' ὃ εἶχον μῖσος πάντες ἄνθρωποι
 25 εἰς Δημήτριον· περὶ οὗ ἰστόρησεν ὁ ἐταῖρος ἡμῶν
 Ἀθήναιος ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Συρίᾳ βασιλευσάντων.
 τὸ οὖν συμπόσιον τοῦτο τοιόνδε τι ἐγένετο. Διογένης
 ὁ Ἐπικούρειος ἔξιν ἔχων ἱκανὴν ἐν οἷς μετεχειρίζετο
 λόγοις, τὸ μὲν γένος ἦν ἐκ Σελευκείας τῆς ἐν Βαβυ-
 30 λῶνι, ἀναδοχῆς δ' ἐτύγχανε παρὰ τοῦ βασιλέως, καί- b
 τοι τοῖς ἀπὸ τῆς στοᾶς λόγοις χαίροντος. ἐπολυώρει
 οὖν αὐτὸν ὁ Ἀλέξανδρος, καίπερ ὄντα τῷ βίῳ φαῦ-

λον, ἔτι δὲ βλάσφημον καὶ βάσκανον ἔνεκά τε τοῦ γε-
 λοίου μηδὲ τῶν βασιλέων ἀπεχόμενον· καὶ αἰτησαμέ-
 νῳ αὐτῷ φιλοσοφίας ἀλλοτριάν αἰτησιν, ὅπως πορ-
 φυροῦν τε χιτωνίσκον φορῇ καὶ χρουσοῦν στέφανον
 ἔχοντα πρόσωπον ἀρετῆς κατὰ μέσον, ἧς ἱερεὺς ἡξίου 5
 προσαγορεύεσθαι, συνεχώρησε καὶ τὸν στέφανον προσ-
 e χαρισάμενος. ἅπερ ὁ Διογένης ἐρασθεὶς τινος λυσιῳ-
 δοῦ γυναικὸς ἐχαρίσατο αὐτῇ. ἀκούσας δ' ὁ Ἀλέξαν-
 δρος καὶ συναγαγὼν φιλοσόφων καὶ ἐπισήμων ἀνδρῶν
 συμπόσιον ἐκάλεσε καὶ τὸν Διογένη· καὶ παραγενό- 10
 μενον ἡξίου κατακλίνεσθαι ἔχοντα τὸν στέφανον καὶ
 τὴν ἐσθῆτα. ἄκαιρον δ' εἶναι εἰπόντος, νεύσας εἰσα-
 γαρεῖν ἐκέλευσε τὰ ἀκούσματα, ἐν οἷς καὶ ἡ λυσιῳδὸς
 εἰσῆλθεν ἐστεφανωμένη τὸν τῆς ἀρετῆς στέφανον καὶ
 ἐνδύσα τὴν πορφυρᾶν ἐσθῆτα. γέλωτος οὖν πολλοῦ 15
 καταρραγέντος ἔμμενεν ὁ φιλόσοφος καὶ τὴν λυσιῳδὸν
 d ἐπαινῶν οὐκ ἐπαύσατο. τοῦτον τὸν Διογένη ὁ μετα-
 λαβὼν τὴν βασιλείαν Ἀντίοχος, οὐκ ἐνέγκας αὐτοῦ
 τὴν κακολογίαν ἀποσφαγῆναι ἐκέλευσεν. ὁ δ' Ἀλέ-
 ξανδρος προσηνὴς ἦν ἐν πᾶσι καὶ φιλόλογος ἐν ταῖς 20
 ὁμιλίαις, καὶ οὐχ ὅμοιος Ἀθηνίῳ τῷ περιπατητικῷ
 φιλοσόφῳ, τῷ καὶ διατριβῆς προστάντι φιλοσόφου
 Ἀθήνησί τε καὶ ἐν Μεσσήνῃ, ἔτι δὲ καὶ ἐν Λαρίσῃ
 τῆς Θετταλίας, καὶ μετὰ ταῦτα τῆς Ἀθηναίων πόλεως
 τυραννήσαντι. περὶ οὗ καθ' ἕκαστα ἱστορεῖ Ποσει- 25
 δώνιος ὁ Ἀπαμεύς. ἅπερ εἰ καὶ μακρότερά ἐστιν,
 e ἐκθήσομαι, ἵν' ἐπιμελῶς πάντας ἐξετάζωμεν τοὺς φά-
 σκοντας εἶναι φιλοσόφους, καὶ μὴ τοῖς τριβωνίοις καὶ
 τοῖς ἀκάργοις πώγῳσι πιστεύωμεν. κατὰ γὰρ τὸν
 Ἀγάθωνα

30

εἰ μὲν φράσω τάληθές, οὐχί σ' εὐφρανῶ·
 εἰ δ' εὐφρανῶ τί σ', οὐχὶ τάληθές φράσω.

ἀλλὰ φίλη φασὶν ἢ ἀλήθεια, ἐκθήσομαι τὰ περὶ τὸν ἄνδρα ὡς ἐγένετο.

48. Ἐν τῇ Ἑρμυνέως τοῦ περιπατητικοῦ σχολῇ διέτριβέ τις Ἀθηνίων προσκαρτερῶν τοῖς λόγοις·
 5 ὅστις Αἰγυπτίαν ὠνησάμενος θεράπαιναν ἐπεπλέκετο αὐτῇ. ταύτης οὖν εἴτ' ἐξ αὐτοῦ τεκούσης εἴτ' ἐξ ἄλλου τινός, ὁμώνυμος Ἀθηνίονι τῷ δεσπότη παρेत्रέ- f
 φετο. γράμματα δὲ μαθὼν καὶ πρεσβύτην γενόμενον τὸν δεσπότην μετὰ τῆς μητρὸς χειραγώγει, καὶ ἀπο-
 10 θανόντα κληρονομήσας παρέγγραφος Ἀθηναίων πολίτης ἐγένετο. γῆμας τε παιδισκάριον εὖμορφον μετὰ τούτου πρὸς τὸ σοφιστεύειν ὥρμησε μειράκια σχολαστικά θηρεύων. καὶ σοφιστεύσας ἐν Μεσσήνῃ καὶ 212
 Λαρίσῃ τῇ Θετταλικῇ καὶ πολλὰ ἐργασάμενος χρήματα
 15 ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας. καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων πρεσβευτής, ὅτε εἰς Μιθριδάτην τὰ πράγματα μετέρρει, ὑποδραμῶν τὸν βασιλέα τῶν φίλων εἰς ἐγένετο, μερίστης τυχὼν προαγωγῆς. διόπερ μετεώριξε τοὺς Ἀθηναίους δι' ἐπιστολῶν ὡς τὰ μέ-
 20 ριστα παρὰ τῷ Καππαδόκῃ δυνάμενος, ὥστε μὴ μόνον τῶν ἐπιφερομένων ὀφλημάτων ἀπολυθέντας ἐν ὁμο-νοίᾳ ξῆν, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατίαν ἀνακτησαμένους καὶ δωρεῶν μεγάλων τυχεῖν ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ. ταῦτα b
 οἱ Ἀθηναῖοι διεκόμπουν τὴν Ῥωμαίων ἡγεμονίαν κα-
 25 ταλελύσθαι πεπιστευκότες.

ἤδη οὖν τῆς Ἀσίας μεταβεβλημένης ὁ Ἀθηνίων ἐπανῆγεν εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ ὑπὸ χειμῶνος ἐνοχληθεὶς εἰς τὴν Καρυστίαν κατηνέχθη. τοῦτο μαθόντες οἱ Κεκροπίδαι ἐπεμψαν ἐπὶ τὴν ἀνακομιδὴν αὐτοῦ
 30 ναῦς μακρὰς καὶ φορεῖον ἄργυρόπουν. ἀλλ' εἴσεισιν ἤδη, καὶ σχεδὸν τὸ πλεῖστον μέρος τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν ἐκδοχὴν αὐτοῦ ἐξέκένχτο· συνέτρεχον δὲ πολλοὶ καὶ

ἄλλοι θεαταὶ τὸ παράδοξον τῆς τύχης θαυμάζοντες, εἰ
 ὁ παρῑγγραφὸς Ἀθηνίων εἰς Ἀθήνας ἐπ' ἀργυρόποδος
 κατακομίζεται φορείου καὶ πορφυρῶν στρωμάτων, ὁ
 μηδέποτε ἐπὶ τοῦ τρίβωνος ἑορακῶς πορφύραν πρό-
 τερον, οὐδενὸς οὐδὲ Ῥωμαίων ἐν τοσαύτῃ φαντασίᾳ 5
 καταχλιδῶντος τῆς Ἀττικῆς. συνέτρεχον οὖν πρὸς τὴν
 θέαν ταύτην ἄνδρες γυναῖκες παῖδες [γέροντες] τὰ
 κάλλιστα προσδοκῶντες παρὰ Μιθριδάτου, ὅποτε
 Ἀθηνίων ὁ πένης καὶ τὰς ἑραδικὰς ποιησάμενος ἀκρο-
 d ἄσεις διὰ τὸν βασιλέα σιληπορδῶν διὰ τῆς χώρας καὶ 10
 πόλεως πομπεύει. ὑπήντησαν δ' αὐτῷ καὶ οἱ περὶ
 τὸν Διόνυσον τεχνῖται, τὸν ἄγγελον τοῦ νέου Διονύ-
 σου καλοῦντες ἐπὶ τὴν κοινὴν ἐστίαν καὶ τὰς περὶ ταύ-
 την εὐχὰς τε καὶ σπονδάς. ὁ δὲ πρότερον ἐκ μισθωτῆς
 οἰκίας ἐξιὼν εἰς τὴν Διέως οἰκίαν τοῦ τότε πλουτοῦν- 15
 τος ἀνθρώπου ταῖς ἐκ Δήλου προσόδοις εἰσηνέχθη
 κεκοσμημένην στρωματῖς τε καὶ γραφαῖς καὶ ἀνδριᾶσι
 καὶ ἀργυρωμάτων ἐκθέσει. ἀφ' ἧς ἐξήκει χλανίδα λαμ-
 πρὰν ἐπισύρων καὶ περικείμενος δακτύλιον χρυσίου
 e ἐγγεγλυμμένην ἔχοντα τὴν Μιθριδάτου εἰκόνα· προε- 20
 πόμπευον δ' αὐτοῦ καὶ ἐφείποντο θεράποντες πολλοί.
 ἐν δὲ τῷ τεμένει τῶν τεχνιτῶν θυσίαι τ' ἐπετελοῦντο
 ἐπὶ τῇ Ἀθηνίωνος παρουσίᾳ καὶ μετὰ κήρυκος προα-
 ναφωνήσεως σπονδαί. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ πολλοὶ μὲν
 ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθόντες ἀνέμενον αὐτοῦ τὴν πρόοδον, 25
 πλήρης δ' ἦν καὶ ὁ Κεραμεικὸς ἀστῶν καὶ ξένων καὶ
 αὐτόκλητος εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῶν ὄχλων συνδρομή.
 ὁ δὲ μόλις προῆλθε δορυφορούμενος ὑπὸ τῶν εὐδοκι-
 f μῆν παρὰ τῷ δήμῳ θελόντων, ἐκάστου σπεύδοντος
 καὶ προσάψασθαι τῆς ἐσθῆτος. 30

50. ἀναβὰς οὖν ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ πρὸ τῆς Ἀττά-
 λου στοᾶς ὠκοδομημένον τοῖς Ῥωμαίων στρατηγοῖς,

στάς ἐπὶ τούτου καὶ περιβλέψας κυκληδὸν τὸ πλήθος,
 ἔπειτ' ἀναβλέψας ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔφη, τὰ πράγ-
 ματά με βιάζεται καὶ τὸ τῆς πατρίδος συμφέρον ἀπαγ-
 γέλλειν ἃ οἶδα. τὸ δὲ μέγεθος τῶν μελλόντων λέγε-
 5 σθαι διὰ τὸ παράδοξον τῆς περιστάσεως ἐμποδίζει με.
 ἀθρόως δ' ἐπιβοησάντων αὐτῷ τῶν περιεστώτων
 θαρρεῖν καὶ λέγειν· λέγω τοίνυν, ἔφη, τὰ μηδέποτε 213
 ἐλπισθέντα μηδ' ἐν ὀνείρῳ φαντασθέντα. βασιλεὺς
 Μιθριδάτης κρατεῖ μὲν Βιθυνίας καὶ τῆς ἄνω Καπ-
 10 παδοκίας, κρατεῖ δὲ τῆς συνεχοῦς Ἀσίας ἀπάσης ἄχρι
 Παμφυλίας καὶ Κιλικίας. καὶ βασιλεῖς μὲν αὐτὸν
 Ἀρμενίων καὶ Περσῶν δορυφοροῦσι, δυναστεύει δὲ
 τῶν περὶ τὴν Μαιῶτιν καὶ τὸν ὅλον Πόντον κατοικι-
 σμένων ἐθνῶν ἐν περιμέτρῳ τρισμυρίων σταδίων.
 15 Ῥωμαίων δὲ στρατηγὸς μὲν Παμφυλίας Κόιντος Ὀπ-
 πιος παραδοθεὶς ἀκολουθεῖ δέσμιος, Μάνιος δὲ Ἀκύλ- b
 λιος ὁ ὑπατευκὴς, ὁ τὸν ἀπὸ Σικελίας καταγαγὼν
 θρίαμβον, συνδέτην ἔχων ἀλύσει μακροῦ Βαστάρην
 πεντάπηχυν πεζὸς ὑπὸ ἱππέως ἔλκεται. τῶν δ' ἄλλων
 20 Ῥωμαίων οἱ μὲν θεῶν ἀγάλμασι προσπεπτώकाσιν, . . .
 οἱ δὲ λοιποὶ μεταμφιεσάμενοι τετράγωνα ἱμάτια τὰς
 ἐξ ἀρχῆς πατρίδας πάλιν ὀνομάζουσι. πᾶσα δὲ πόλις
 ταῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον τιμαῖς ὑπαντῶσα κατακαλεῖται
 θεὸν τὸν βασιλέα· χρησμοὶ δὲ πάντοθεν τὸ κράτος
 25 τῆς οἰκουμένης θεσπιζοῦσι. διὸ καὶ πρὸς τὴν Θρά- c
 κην καὶ τὴν Μακεδονίαν μεγάλα πέμπεται στρατόπε-
 दा, καὶ τὰ τῆς Εὐρώπης ἅπαντα μέρη ἀθρόα εἰς αὐτὸν
 μεταβέβληται. πάρεσι γὰρ πρὸς αὐτὸν πρόσβεις οὐ
 μόνον ἐκ τῶν Ἰταλικῶν ἐθνῶν, ἀλλὰ καὶ παρὰ Καρχη-
 30 δονίων, συμμαχεῖν ἀξιοῦντες ἐπὶ τὴν τῆς Ῥώμης ἀναί-
 ρεσιν.

51. μικρὸν δ' ἐπισχὼν ἐπὶ τούτοις καὶ ἑάσας τοὺς

πολλοὺς συλλαλῆσαι περὶ τῶν παραδόξως προηγγε-
 μένων, τρίψας τὸ μέτωπον· τί οὖν (εἶπε) συμβουλεύω;
 d μὴ ἀνέχεσθαι τῆς ἀναρχίας, ἣν ἡ Ῥωμαίων σύγκλητος
 ἐπισχεθῆναι πεποίηκεν, ἕως ἂν αὐτὴ δοκιμάσῃ περὶ
 τοῦ πῶς ἡμᾶς πολιτεύεσθαι δεῖ. καὶ μὴ περιίδωμεν 5
 τὰ ἱερὰ κεκλεισμένα, ἀνυμῶντα δὲ τὰ γυμνάσια, τὸ
 θέατρον ἀνεκκλησίαστον, ἄφωνα δὲ τὰ δικαστήρια,
 καὶ τὴν θεῶν χρησιμοῖς καθωσιωμένην πύκν' ἀφηρη-
 μένην τοῦ δήμου. μὴ περιίδωμεν δέ, ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, τὴν ἱερὰν τοῦ Ἰάκχου φωνὴν κατασεσιγρασμένην, 10
 καὶ τὸ σεμνὸν ἀνάκτορον τοῖν θεοῖν κεκλεισμένον, καὶ
 τῶν φιλοσόφων τὰς διατριβὰς ἀφώνους.' πολλῶν οὖν
 καὶ ἄλλων τοιούτων λεχθέντων ὑπὸ τοῦ οἰκότεριβος
 e συλλαλήσαντες αὐτοῖς οἱ ὄχλοι καὶ συνδραμόντες εἰς
 τὸ θέατρον ἔλλοντο τὸν Ἀθηνίωνα στρατηγὸν ἐπὶ τῶν 15
 ὅπλων. καὶ παρελθὼν ὁ περιπατητικὸς εἰς τὴν ὀρχή-
 στραν ἴσα βαίνων Πυθοκλεῖ εὐχαρίστησέ τε τοῖς Ἀθη-
 ναίοις καὶ ἔφη διότι· νῦν ὑμεῖς ἑαυτῶν στρατηγεῖτε,
 προέσθηκα δ' ἐγώ. καὶ ἂν συνεπισχύσητε, τοσοῦτον
 δυνήσομαι ὅσον κοινῇ πάντες ὑμεῖς.' ταῦτ' εἰπὼν 20
 συγκατέστησεν ἑαυτῷ τοὺς ἄλλους ἄρχοντας ὧν ἡβού-
 λετο ὑποβαλὼν τὰ ὀνόματα.

f 52. καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας τύραννον αὐτὸν
 ἀναδείξας ὁ φιλόσοφος καὶ τὸ τῶν πυθαγορικῶν ἀνα-
 δείξας δόγμα περὶ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ τί ἡβούλετο αὐ- 25
 τοῖς ἡ φιλοσοφία ἦν ὁ καλὸς Πυθαγόρας εἰσηγγέσατο,
 καθάπερ ἱστόρησε Θεόπομπος ἐν ὀργόῃ Φιλιππικῶν
 καὶ Ἑρμιππος ὁ Καλλιμάχειος, εὐθὺς καὶ οὗτος τοὺς
 214 μὲν εὖ φρονοῦντας τῶν πολιτῶν παρὰ τὰ Ἀριστοτέ-
 λους καὶ Θεοφράστου δόγματα, ὥς ἀληθῆ εἶναι τὴν 30
 παροιμίαν τὴν λέγουσαν μὴ παιδὶ μάχαιραν, ἐκποδῶν
 εὐθὺς ἐποιήσατο, φύλακας δ' ἐπὶ τὰς πύλας κατέστη-

σεν, ὥς νύκτωρ πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων εὐλαβουμέ-
 νους τὸ μέλλον κατὰ τῶν τειχῶν αὐτοὺς καθιμήσαντας
 φεύγειν. καὶ ὁ Ἀθηνίων ἱππέας ἐπαποστείλας οὓς μὲν
 ἐφόνευσεν οὓς δὲ καὶ δεδεμένους κατήγαγε δορυφό-
 5 ρους ἔχων πολλοὺς τῶν φρακτικῶν καλουμένων. συν-
 ἄγων δὲ καὶ ἐκκλησίας πολλάκις τὰ Ῥωμαίων φρο-
 νεῖν προσεποιεῖτο· καὶ πολλοῖς αἰτίας ἐπιφέρων ὥς b
 διαπεμπομένοις πρὸς τοὺς φυγάδας καὶ νεωτερίζου-
 σιν, ἐφόνευσεν αὐτούς· καὶ τὰς πύλας, τριάκοντα κα-
 10 ταστήσας ἐφ' ἐκάστης, οὗτ' εἰσιέναι τὸν βουλούμενον
 οὗτ' ἐξιέναι εἶα. ἀνελάμβανε δὲ καὶ τὰς οὐσίας πολ-
 λῶν καὶ τοσαῦτα χρήματα συνήθροισεν ὥς καὶ φρέατα
 πληρῶσαι πλείονα. ἐξαπέστειλε δὲ καὶ ἐπὶ τὴν χώραν
 ὥσπερ ὁδοιδόκους τῶν ἀποχωρούντων, οἵτινες αὐτοὺς
 15 ἀνῆγον ὥς αὐτόν· καὶ ἀκρίτους ἀπώλλυε προβασα-
 νίσας καὶ στρεβλώσας. πολλοῖς δὲ καὶ προδοσίας δί- c
 κας ἐπῆγεν, ὥς τοῖς φυγάσι περὶ καθόδου συνεργοῦ-
 σιν· ὧν οἱ μὲν διὰ τὸν φόβον πρὸ τῆς κρίσεως ἔφευ-
 γον, οἱ δ' ἐν τοῖς δικαστηρίοις κατεδικάζοντο, αὐτοῦ
 20 τὰς ψήφους φέροντος. ἐνειργάσατο δ' ἐν τῇ πόλει καὶ
 τῶν πρὸς τὸ ξῆν ἀναγκαίων ἔνδειαν, κριθίδια καὶ
 πυροὺς ὀλίγους διαμετρῶν. ἐξέπεμπε δὲ καὶ ἐπὶ τῆς
 χώρας ὀπλίτας τοὺς θηρεύοντας εἴ τις τῶν ἀνακε-
 χωρηκότων ἐντός ἐστί τῶν ὄρων, ἢ τῶν Ἀθηναίων τις d
 25 εἰς τὴν ὑπερόριον ἀποδημεῖ· καὶ τὸν ληφθέντ' ἀπε-
 τυμπάνιζεν, ὧν ἐνίους καὶ προκατανάλισκε ταῖς βα-
 σάνοις. ἐκήρυσσε τε δύντος τοῦ ἡλίου πάντας οἰκου-
 ρεῖν καὶ [μηδὲ] μετὰ λυχνοφόρου μηδένα φοιτᾶν.

53. καὶ οὐ μόνον τὰ τῶν πολιτῶν διήρπαξεν,
 30 ἀλλ' ἤδη καὶ τὰ τῶν ξένων, ἐκτείνας τὰς χεῖρας καὶ
 ἐπὶ τὰ εἰς Δῆλον τοῦ θεοῦ χρήματα. ἐκπέμψας γοῦν
 εἰς τὴν νῆσον Ἀπελλικῶντα τὸν Τήιον, πολίτην δὲ

Ἀθηναίων γενόμενον, ποικιλώτατόν τινα καὶ ἀψίκο-
 ρον ζήσαντα βίον· ὅτε μὲν γὰρ . . . ἐφιλοσόφει καὶ τὰ
 e περιπατητικὰ καὶ τὴν Ἀριστοτέλους βιβλιοθήκην καὶ
 ἄλλας συνηγόραξε συχνάς· ἦν γὰρ πολυχρήματος· τὰ
 τ' ἐκ τοῦ μητροῦ τῶν παλαιῶν αὐτόγραφα ψηφί- 5
 σματα ὑφαيروόμενος ἐκτᾶτο καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων
 εἴ τι παλαιὸν εἶη καὶ ἀπόθετον. ἐφ' οἷς φωραθεὶς ἐν
 ταῖς Ἀθήναις ἐκινδύνευσεν ἄν, εἰ μὴ ἔφυγεν. καὶ
 μετ' οὐ πολὺ πάλιν κατῆλθε, θεραπεύσας πολλούς·
 καὶ συναπεγράφετο τῷ Ἀθηνίῳ, ὥς ἂν ἀπὸ τῆς αὐ- 10
 τῆς δὴ αἰρέσεως ὄντι. Ἀθηνίων δ' ἐπιλαθόμενος τῶν
 f δογμάτων τῶν τοῦ περιπάτου χοίνικα κριθῶν εἰς τέσ-
 σαρὰς ἡμέρας διεμέτρει τοῖς ἀνοήτοις Ἀθηναίοις,
 ἀλεκτορίδων τροφήν καὶ οὐκ ἀνθρώπων αὐτοῖς δι-
 δούς. Ἀπελλικῶν δὲ μετὰ δυνάμεως ἐξορμήσας εἰς 15
 Δῆλον καὶ πανηγυρικῶς μᾶλλον ἢ στρατιωτικῶς ἀνα-
 στρεφόμενος, καὶ προφυλακὴν ἀμελεστέραν πρὸς τὴν
 Δῆλον μερίσας, μάλιστα δὲ τὰ ἐξόπισθε τῆς νήσου
 ἐάσας ἀφύλακτα καὶ οὐδὲ χάρακα βαλόμενος ἐκοιμᾶτο.
 τοῦτο δὲ ἐπιγνοὺς ὁ Ὀρόβιος, στρατηγὸς Ῥωμαίων 20
 215 φυλάσσωσιν τὴν Δῆλον, φυλάξας ἀσέλγηνον νύκτα καὶ
 ἐκβιβάσας τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας, κοιμωμένοις καὶ
 μεθύουσιν ἐπιπεσὼν κατέκοψε τοὺς Ἀθηναίους καὶ
 τοὺς μετ' αὐτῶν συστρατευομένους ὥς βοσκήματα
 ἑξακοσίους τὸν ἀριθμόν, ἐξώγρησε δὲ καὶ περὶ τετρα- 25
 κοσίους. καὶ ὁ καλὸς στρατηγὸς Ἀπελλικῶν ἔλαθε
 φυγὼν ἐκ Δῆλου. πολλοὺς δὲ καὶ συμφυρόντας κατι-
 δὼν ὁ Ὀρόβιος εἰς ἐπάνλεις συγκατέφλεξεν αὐταῖς
 οἰκίαις καὶ πάντ' αὐτῶν τὰ πολιορκητικὰ ὄργανα σὺν
 b τῇ ἐλεπόλει, ἣν εἰς Δῆλον ἔλθων κατεσκευάκει. στή- 30
 σας οὖν τρόπαιον ἐπὶ τῶν τόπων ὁ Ὀρόβιος καὶ βω-
 μὸν ἐπέγραψε

τούςδε θανόντας ἔχει ξείνους τάφος, οἳ περὶ Δῆλον
μαρνάμενοι ψυχὰς ὤλεσαν ἐν πελάγει,
τὴν ἱερὰν ὅτε νῆσον Ἀθηναῖοι κεραίζον
κοινὸν ἄρη βασιλεῖ Καππαδόκων θέμενοι.

5 54. Καὶ Ταρσοῦ δὲ ἐπικούρειος φιλόσοφος ἐτυ-
ράννησε *Λυσίας* ὄνομα. ὃς ὑπὸ τῆς πατρίδος στεφα-
νηφόρος αἰρεθεὶς, τοῦτ' ἔστιν ἱερεὺς Ἡρακλέους, οὐκ
ἀπετίθετο τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἐξ ἱματίου τύραννος ἦν,
πορφυροῦν μὲν μεσόλευκον χιτῶνα ἐνδεδυκώς, χλα- c
10 μύδα δὲ ἐφ'esτρίδα περιβεβλημένος πολυτελῆ καὶ ὑπο-
δούμενος λευκὰς λακωνικάς, στέφανον δάφνης χρυ-
σῆς ἐστεμμένος, καὶ διανέμων τὰ τῶν πλουσίων τοῖς
πένησι, πολλοὺς φονεύων τῶν οὐ διδόντων.

55. Τοιοῦτοί εἰσιν οἱ ἀπὸ φιλοσοφίας στρατηγοί.
15 περὶ ὧν Δημοχάρης ἔλεγεν, ὥσπερ ἐκ θύμβρας οὐδεὶς
ἂν δύναίτο κατασκευάσαι λόγχην, οὐδ' ἐκ Σωκράτους
στρατιώτην ἄμεμπτον. ὁ γὰρ Πλάτων φησὶ τρεῖς
στρατείας στρατεύσασθαι Σωκράτῃ, τὴν μὲν εἰς Πο- d
τίδαιαν, τὴν δὲ εἰς Ἀμφίπολιν, τὴν δὲ εἰς Βοιωτούς,
20 ὅτε καὶ συνέβη τὴν ἐπὶ Δηλῷ μάχην γενέσθαι. μη-
δενὸς δὲ τοῦθ' ἱστορηκότος αὐτὸς καὶ ἀριστείων φη-
σὶν αὐτὸν τετυχηκέναι ἀπάντων τῶν Ἀθηναίων φυ-
γόντων, πολλῶν δὲ καὶ ἀπολομένων. πάντα δὲ ταῦτα
ἐψευδολόγηται. ἡ μὲν γὰρ ἐπ' Ἀμφίπολιν στρατεία
25 γέγονεν ἐπὶ Ἀλκαίου ἄρχοντος Κλέωνος ἡγουμένου ἐξ
ἐπιλέκτων ἀνδρῶν, ὡς φησι Θουκυδίδης. τοῦτον οὖν
τῶν ἐπιλέκτων ἀνάγκη εἶναι καὶ Σωκράτην, ᾧ πλὴν
τρίβωνος καὶ βακτηρίας οὐδὲν ἦν. τίς οὖν εἶπεν ἱστο- e
ριογράφος ἢ ποιητής; ἢ ποῦ Θουκυδίδης τὸν Σωκρά-
30 τὴν παρενέχρωσε τὸν Πλάτωνος στρατιώτην; τί γὰρ
ἀσπίδι ξύνθημα καὶ βακτηρία; πότε δὲ καὶ εἰς Ποτί-
δαιαν ἐστρατεύσατο, ὥς ἐν τῷ Χαρμίδῃ εἶρηκεν ὁ

Πλάτων, φάσκων αὐτὸν καὶ τῶν ἀριστείων τότε Ἀλ-
 κιβιάδῃ παραχωρῆσαι; τοῦτο οὔτε Θουκυδίδου ἀλλ'
 οὐδ' Ἰσοκράτους εἰρηκότος ἐν τῷ περὶ τοῦ ζεύγους.
 ποίας δὲ καὶ μάχης γενομένης ἔλαβε τὰ ἀριστεῖα Σω-
 κράτης; καὶ τί πράξας ἐπιφανὲς καὶ διάσημον; καθό- 5
 λον μάχης μηδεμιᾶς συμπεσούσης, ὥς ἰστόρηκε Θου-
 f κυδίδης. οὐκ ἀρκεσθεῖς δὲ ταύτῃ τῇ τερατολογίᾳ ὁ
 Πλάτων ἐπάγει καὶ τὴν ἐπὶ Δηλίῳ γενομένην, μᾶλ-
 λον δὲ πεπλασμένην ἀνδραγαθίαν. εἰ γὰρ καὶ τὸ Δή-
 λιον ἡγήκει Σωκράτης, ὥς ἱστορεῖ Ἡρόδικος ὁ Κρατή- 10
 τειος ἐν τοῖς πρὸς τὸν Φίλοσωκράτην, ἅμα τοῖς πολ-
 λοῖς ἀσχημόνως ἂν ἔφυγε, Παγώνδου δύο τέλη περι-
 πέμπσαντος τῶν ἱππέων ἐκ τοῦ ἀφανοῦς περὶ τὸν λό-
 216 φον. τότε γὰρ οἱ μὲν πρὸς τὸ Δῆλιον τῶν Ἀθηναίων
 ἔφυγον, οἱ δ' ἐπὶ θάλατταν, ἄλλοι δ' ἐπὶ Ὠρωπόν, οἱ 15
 δ' ἐπὶ Πάρνηθα τὸ ὄρος· Βοιωτοὶ δ' ἐφεπόμενοι ἔκτει-
 νον, καὶ μάλιστα οἱ ἱππεῖς οἱ τε αὐτῶν καὶ Λοκρῶν.
 τοιούτου οὖν κυδοιμοῦ καὶ φόβου καταλαβόντος τοὺς
 Ἀθηναίους μόνος Σωκράτης, βρενθυόμενος καὶ τῷ-
 φθαλμῷ παραβάλλων, εἰστήκει ἀναστέλλων τὸ Βοιω- 20
 τῶν καὶ Λοκρῶν ἱππικόν; καὶ ταύτης τῆς ἀνδρείας
 αὐτοῦ οὐ Θουκυδίδης μέμνηται, οὐκ ἄλλος οὐδεὶς
 [οὔτε ἱστοριογράφος οὔτε] ποιητής. πῶς δὲ καὶ τῶν
 b ἀριστείων Ἀλκιβιάδῃ παραχωρεῖ, τῷ μὴδ' ὅλως κοι-
 νωνηκότι ταύτης τῆς στρατείας; ἐν δὲ τῷ Κρίτωνι ὁ 25
 τῇ Μνημοσύνῃ φίλος Πλάτων οὐδὲ ποιήσασθαι ποτε
 ἀποδημίαν τὸν Σωκράτη ἔξω τῆς εἰς Ἰσθμὸν πορείας
 εἶρηκε. καὶ Ἀντισθένης δ' ὁ σωκρατικὸς περὶ τῶν ἀρι-
 στείων τὰ αὐτὰ τῷ Πλάτωνι ἱστορεῖ. οὐκ ἔστι δ' ἔτυ-
 μος λόγος οὗτος. χαρίζεται γὰρ καὶ ὁ κύων οὗτος 30
 πολλὰ τῷ Σωκράτει· ὅθεν οὐδετέρῳ αὐτῶν δεῖ πιστεύ-
 ειν, σκοπὸν ἔχοντας Θουκυδίδην. ὁ γὰρ Ἀντισθένης

καὶ προσεπάγει τῇ ψευδογραφίᾳ λέγων οὕτως ἡμεῖς c
 δὲ ἀκούομεν κὰν τῇ πρὸς Βοιωτοὺς μάχῃ τὰριστεῖά σε
 λαβεῖν. Εὐφήμει, ὦ ξένε· Ἀλκιβιάδου τὸ γέρας, οὐκ
 ἐμόν. Σοῦ γε δόντος, ὥς ἡμεῖς ἀκούομεν.' ὁ δὲ Πλά-
 5 τωνος Σωκράτης εἰς Ποτίδαιαν λέγει παρεῖναι καὶ
 τῶν ἀριστείων Ἀλκιβιάδῃ παρακεχωρηκέναι. προτερεῖ
 δὲ κατὰ πάντας τοὺς ἱστορικοὺς τῆς ἐπὶ Δήλιον στρα-
 τείας ἢ περὶ Ποτίδαιαν, ἧς Φορμίων ἐστρατήγει.

56. Πάντ' οὖν ψεύδονται οἱ φιλόσοφοι καὶ πολλὰ
 10 παρὰ τοὺς χρόνους γράφοντες οὐκ αἰσθάνονται, κα-
 θάπερ οὐδ' ὁ καλὸς Ξενοφῶν, ὃς ἐν τῷ συμποσίῳ d
 ὑποτίθεται Καλλίαν τὸν Ἰππονίκου Αὐτολύκου τοῦ
 Ἀύκωνος ἐρῶντα καὶ νενικηκότος αὐτοῦ παγκράτιον
 ἐστίασιν ποιούμενον καὶ σὺν τοῖς ἄλλοις δαιτυμόσι
 15 παρόντα αὐτόν, τὸν ἴσως μὴδὲ γεννηθέντα ἢ περὶ τὴν
 παιδικὴν ἡλικίαν ὑπάρχοντα. ἔστι δ' οὗτος ὁ καιρὸς
 καθ' ὃν Ἀριστίων ἄρχων ἦν. ἐπὶ τούτου γὰρ Εὐπολις
 τὸν Αὐτόλυκον διδάξας διὰ Δημοστράτου χλευάζει
 τὴν νίκην τοῦ Αὐτολύκου. πάλιν ὁ Ξενοφῶν ποιεῖ e
 20 τὸν Σωκράτη λέγοντα ἐν τῷ Συμποσίῳ ταυτί· καίτοι
 Πανσανίας γε, ὁ Ἀγάθωνος τοῦ ποιητοῦ ἐραστής,
 ἀπολογούμενος ὑπὲρ τῶν ἀκρασίᾳ συγκαλινδουμένων,
 εἶρηκεν ὥς καὶ στρατεύμα ἀλκιμώτατον ἂν γένοιτο ἐκ
 παιδικῶν καὶ ἐραστῶν. τούτους γὰρ ἂν ἔφη οἴεσθαι
 25 μάλιστ' ἂν αἰδεῖσθαι ἀλλήλους ἀπολιπεῖν· θαυμαστά
 λέγων, εἴ γε οἱ ψόγου τε ἀφροντιστεῖν καὶ ἀναισχυν-
 τεῖν πρὸς ἀλλήλους ἐθιζόμενοι, οὔτοι μάλιστ' αἰσχύν-
 νονται αἰσχρόν τι ποιεῖν.' ὅτι μὲν οὖν τούτων οὐδὲν f
 εἶρηκε Πανσανίας ἔξῃστι μαθεῖν ἐκ τοῦ Πλάτωνος
 30 συμποσίου. Πανσανίου γὰρ οὐκ οἶδα σύγγραμμα,
 οὐδ' εἰσῆκται παρ' ἄλλῳ λαλῶν οὗτος περὶ χρήσεως
 ἐραστῶν καὶ παιδικῶν ἢ παρὰ Πλάτωνι· πλὴν εἴτε

κατέψευσται τοῦτο Ξενοφῶν εἴτ' ἄλλως γεγραμμένον
 τῷ Πλάτωνος ἐνέτυχε Συμποσίῳ, παρεῖσθω· τὸ δὲ
 κατὰ τοὺς χρόνους ἀστόχημα λεκτέον. Ἀριστίων, ἐφ'
 οὗ τὸ συμπόσιον ὑπόκειται συνηγμένον, πρὸ τεσσά-
 217 ρων ἐτῶν Εὐφήμου πρότερος ἦρξε, καθ' ὃν Πλάτων 5
 τὰ Ἀγάθωνος νικητήρια γέγραφε, ἐν οἷς Πανσανίας
 τὰ περὶ τῶν ἐρωτικῶν διεξέρχεται. θαυμαστὸν οὖν
 καὶ τερατῶδες εἰ τὰ μήπω ῥηθέντα, μετὰ δὲ τέτταρα
 ἔτη ἐπιχειρηθέντα παρ' Ἀγάθωνι, Σωκράτης παρὰ
 Καλλίᾳ δειπνῶν εὐθύνει οὐ δεόντως ῥηθέντα. 10

57. Ὅλως δὲ λῆρός ἐστι τῷ Πλάτωνι τὸ συμπό-
 σιον. ὅτε γὰρ Ἀγάθων ἐνίκα, Πλάτων ἦν τεσσαρεσ-
 καίδεκα ἐτῶν. ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ ἄρχοντος Εὐφήμου στε-
 φανοῦται ληναίοις, Πλάτων δὲ γεννᾶται ἐπὶ Ἀπολλο-
 b δώρου τοῦ μετ' Εὐθύδημον ἄρξαντος· δύο δὲ καὶ 15
 ὀγδοήκοντα βιώσας ἔτη μετέλλαξεν ἐπὶ Θεοφίλου τοῦ
 μετὰ Καλλίμαχον, ὅς ἐστιν ὀγδοηκοστὸς καὶ δεύτερος.
 ἀπὸ δὲ Ἀπολλοδώρου καὶ τῆς Πλάτωνος γενέσεως τεσ-
 σαρεσκαιδέκατὸς ἐστιν ἄρχων Εὐφῆμος, ἐφ' οὗ τὰ
 ἐπινίκια Ἀγάθωνος ἐστιῶνται. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Πλά- 20
 των δηλοῖ τὴν συνουσίαν ταύτην πρὸ πολλοῦ γεγονέ-
 ναι, λέγων οὕτως ἐν τῷ συμποσίῳ· εἰ νεωστὶ ἦγεῖ τὴν
 συνουσίαν γεγονέναι, ὥστε καμὲ παραγενέσθαι. Ἐγὼ
 c γάρ· ἔφη. Πόθεν, ἦν δ' ἐγώ, ὦ Γλαύκων; οὐκ οἶσθ'
 ὅτι πολλῶν ἐτῶν Ἀγάθων οὐκ ἐπιδεδήμηκε; καὶ 25
 προελθὼν φησιν· ἀλλ' εἰπέ μοι, πότ' ἐγένετο ἡ συν-
 ουσία αὕτη; Καρὼ εἶπον ὅτι παίδων ἔτι ὄντων ἡμῶν,
 ὅτε τῇ τραγωδίᾳ ἐνίκησεν ὁ Ἀγάθων. ὅτι δὲ πολλὰ
 ὁ Πλάτων παρὰ τοὺς χρόνους ἀμαρτάνει δῆλόν ἐστιν
 ἐκ πολλῶν. κατὰ γὰρ τὸν εἰπόντα ποιητὴν ὅτι κεν 30
 ἐπ' ἀκαιρίμαν γλῶτταν ἔλθῃ τοῦτο μὴ διακρίνας γρά-
 φει. οὐ γὰρ ἀγράφως τι ἔλεγεν, ἀλλὰ πάννυ ἐσκεμμένως·

58. ὥς ἐν τῷ Γοργία γράφων φησὶν ἄθλιος ἄρα δ
 οὗτος ὁ Ἀρχελαός ἐστι κατὰ τὸν σὸν λόγον. Εἶπερ γε,
 ὦ φίλε, ἄδικος. εἴτα ῥητῶς εἰπὼν ὥς κατέχοντας τὴν
 Μακεδόνων ἀρχὴν Ἀρχελάου προβάς γράφει τάδε
 5 καὶ Περικλέα τοῦτον νεωστὶ τετελευτηκότα. εἰ δὲ
 νεωστὶ τετελεύτηκε Περικλῆς, Ἀρχελαός οὐπω κύριός
 ἐστι τῆς ἀρχῆς· εἰ δ' οὗτος βασιλεύει, πρὸ πολλοῦ
 πάνυ χρόνου ἀπέθανε Περικλῆς. Περδίκκας τοίνυν
 πρὸ Ἀρχελάου βασιλεύει, ὥς μὲν ὁ Ἀκάνθιος φησι
 10 Νικομήδης ἔτη τεσσαράκοντα ἕν. Θεόπομπος δὲ τριά- e
 κοντα πέντε, Ἀναξιμένης τεσσαράκοντα, Ἰερώνυμος
 εἴκοσιν ὀκτώ, Μαρσύας δὲ καὶ Φιλόχορος εἴκοσι τρία.
 τούτων οὖν διαφόρως ἱστορουμένων λάβωμεν τὸν
 ἐλάχιστον ἀριθμὸν τὰ εἴκοσι τρία ἔτη. Περικλῆς δ'
 15 ἀποθνήσκει κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τοῦ Πελοποννησια-
 κοῦ πολέμου, ἄρχοντας Ἐπαμείνωνος, ἐφ' οὗ τελευτᾷ
 [Ἀλέξανδρος, καὶ τὴν βασιλείαν Περδίκκας διαδέχε-
 ται, ὃς ἐβασίλευεν ἕως Καλλίου, ἐφ' οὗ τελευτᾷ] Περ-
 δίκκας καὶ τὴν βασιλείαν Ἀρχελαός διαδέχεται. πῶς
 20 οὖν νεωστὶ κατὰ Πλάτωνα τελευτᾷ Περικλῆς; ἐν δὲ
 τῷ αὐτῷ Γοργία ὁ Πλάτων τὸν Σωκράτη ποιεῖ λέ-
 γοντα καὶ πέρυσι βουλεύειν λαχόν, ἐπειδὴ ἡ φυλὴ f
 ἐπρυτάνευε καὶ ἔδει με ἐπιψηφίζειν, γέλωτα παρεῖχον
 καὶ οὐκ ἡδυνάμην ἐπιψηφίσαι. τοῦτο ὁ Σωκράτης
 25 οὐ κατὰ ἀδυναμίαν ἐποίησεν, ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ ἀν-
 δραγαθίαν· οὐ γὰρ ἡβούλετο λύειν δημοκρατίας νό-
 μους. παρίστησι δὲ τοῦτο σαφῶς ὁ Ξενοφῶν ἐν πρῶ-
 τῳ Ἑλληνικῶν ἐκτιθεὶς οὕτως τῶν δὲ πρυτάνεων τινῶν
 οὐ φασκόντων προθήσειν τὴν διαψήφισιν παρὰ τοὺς
 30 νόμους, αὐτὸς Καλλίξενος ἀναβάς κατηγόρει αὐτῶν. 218
 οἱ δ' ἐβόων καλεῖν τοὺς οὐ φάσκοντας. οἱ δὲ πρυτάνεις

φοβηθέντες ὁμολόγουν ἅπαντες προθήσειν, πλὴν Σωκράτους τοῦ Σωφρονίσκου. οὗτος δὲ οὐκ ἔφη, ἀλλὰ κατὰ τοὺς νόμους πάντα ποιήσειν. οὗτός ἐστιν ὁ διαψηφισμὸς ὁ γενόμενος κατὰ τῶν περὶ Ἐρασινίδην στρατηγῶν, ὅτι τοὺς ἐν Ἀργινούσαις ἐν τῇ ναυμαχίᾳ 5 ἀπολομένους οὐκ ἀνείλοντο. ἐγένετο δὲ ἡ ναυμαχία ἐπὶ ἄρχοντος Καλλίου, τῆς Περικλέους τελευτῆς ὕστερον ἔτεσιν εἴκοσι καὶ τέτταρσιν.

b 59. Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ διάλογος, μετὰ τὴν Ἰππονίκου τελευτὴν γενόμενος, παρειληφό- 10 τος ἤδη τὴν οὐσίαν Καλλίου, τοῦ Πρωταγόρου [μέμνηται] παραγεγονότος τὸ δεύτερον οὐ πολλαῖς πρότερον ἡμέραις. ὁ δ' Ἰππόνικος ἐπὶ μὲν Εὐθυδήμου ἄρχοντος στρατηγῶν παρατέτακται μετὰ Νικίου πρὸς 15 Ταναγραίους καὶ τοὺς παραβοηθοῦντας Βοιωτῶν, καὶ τῇ μάχῃ νενίκηκε. τέθνηκε δὲ πρὸ τῆς ἐπ' Ἀλκαίου διδασκαλίας τῶν Εὐπόλιδος Κολάκων οὐ πολλῷ χρό- c νῳ κατὰ τὸ εἶκος. πρόσφατον γάρ τινα τοῦ Καλλίου τὴν παράληψιν τῆς οὐσίας ἐμφαίνει τὸ δρᾶμα. ἐν οὖν τούτῳ τῷ δρᾶματι Εὐπόλις τὸν Πρωταγόραν ὥς ἐπι- 20 δημοῦντα εἰσάγει, Ἀμειψίας δ' ἐν τῷ Κόννῳ, δύο πρότερον ἔτεσι διδαχθέντι, οὐ καταριθμεῖ αὐτὸν ἐν τῷ τῶν φροντιστῶν χορῷ. δῆλον οὖν ὥς μεταξὺ τούτων τῶν χρόνων παραγέγονεν. ὁ δὲ Πλάτων καὶ τὸν Ἥλειον Ἰππίαν συμπαρόντα ποιεῖ ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ 25 μετὰ τινῶν ιδίων πολιτῶν· οὓς οὐκ εἶκος ἐν Ἀθήναις d ἀσφαλῶς διατρίβειν πρὸ τοῦ τὰς ἐνιαυσίας ἐπὶ Ἰσάρχου ἐλαφηβολιῶνος συντελεσθῆναι σπονδάς. ὁ δὲ τὸν διάλογον ὑφίσταται γινόμενον περὶ τοὺς καιροὺς τούτους, καθ' οὓς αἱ σπονδαὶ προσφάτως ἐγεγόνεσαν· 30 λέγει γοῦν· εἰ γὰρ εἶεν ἄνθρωποι ἄγριοι, οἷους πέρυσι Φερεκράτης ὁ ποιητὴς ἐδίδαξεν ἐπὶ ληναίῳ. ἐδι-

δάχθησαν δὲ οἱ Ἄγριοι ἐπ' Ἀριστίωνος ἄρχοντος, ἀφ' οὗ ἐστὶν ἄρχων Ἀστυφίλος πέμπτος ὢν ἀπὸ Ἰσάρχου, καθ' ὃν αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο. Ἰσαρχος γάρ, εἴτ' Ἀμεινίας, μεθ' ὃν Ἀλκαῖος, εἴτ' Ἀριστίων, εἴτ' Ἀστυφί-
 5 λος. παρὰ τὴν ἱστορίαν οὖν ὁ Πλάτων ἐν τῷ διαλόγῳ εἰς τὰς Ἀθήνας παράγει πολεμίους ὄντας τοὺς περὶ τὸν Ἰππίαν, μὴ τῆς ἐκχειρίας αὐτῆς μενούσης.

60. Κὰν ἄλλοις δ' ὁ Πλάτων φησὶ Χαιρεφῶντα ἐρωτῆσαι τὴν Πυθίαν εἴ τις εἴη Σωκράτους σοφώτε-
 10 ρος· καὶ τὴν ἀνελεῖν, μηδένα. καὶ τούτοις δὲ μὴ συμφωνῶν Ξενοφῶν φησὶ ὅτι Χαιρεφῶντος γὰρ ποτε ἐπερωτήσαντος ἐν Δελφοῖς ὑπὲρ ἐμοῦ ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων πολλῶν παρόντων, μηδένα εἶναι ἀνθρώπων ἐμοῦ μῆτε f
 δικαιότερον μῆτε σωφρονέστερον. πῶς οὖν εὐλογον
 15 ἢ πιθανὸν Σωκράτη τὸν ὁμολογοῦντα μηδὲν ἐπίστασθαι σοφώτατον ἀπάντων ὑπὸ τοῦ πάντα ἐπισταμένου θεοῦ ἀναρρηθῆναι; εἰ γὰρ τοῦτό ἐστι σοφία, τὸ μηδὲν εἰδέναι, τὸ πάντα εἰδέναι φανυλότης ἂν εἴη. τίς δ' ἦν
 20 χρεία τῷ Χαιρεφῶντι παρενοχλεῖν τὸν θεὸν περὶ Σωκράτους πυνθανόμενον; αὐτὸς γὰρ ἦν ἀξιόπιστος ὑπὲρ αὐτοῦ λέγων ὡς οὐκ ἔστι σοφός. βλάξ γάρ τις 21
 ἦν τοιαῦτ' ἐρωτῶν τὸν θεόν, ὥσανεὶ καὶ τοιαῦτά τινα, τῶν ἀττικῶν ἐρίων εἰ ἄλλ' ἐστὶ μαλακώτερα, ἢ
 τῶν ἐν Βάκτροις καμῆλων εἰ εἰσὶ τινες δυνατώτεροι,
 25 ἢ εἰ Σωκράτους ἐστὶ τις σιμότερος. τοὺς γὰρ τὰ τοιαῦτα πυνθανομένους εὐστόχως ἐπιρραπίζει ὁ θεός· ὡς καὶ τὸν πυνθόμενον, εἴτ' Αἰσωπός ἐστιν ὁ λογοποιὸς ἢ ἄλλος τις,

πῶς ἂν πλουτήσαιμι, Διὸς καὶ Αἰητοῦς υἱέ;
 30 χλευάζων ἀπεκρίνατο

εἰ τὸ μέσον κτήσαιο Κορίνθου καὶ Σικυνῶνος.

61. Ἀλλὰ μὲν οὐδὲν ὢν ὁ Πλάτων εἴρηκε περὶ

- b Σωκράτους τῶν κωμικῶν τις εἶρηκεν, οὐθ' ὅτι μαίας
 βλοσυρᾶς υἱὸς ἦν οὐθ' ὅτι Ξανθίππη χαλεπὴ ἦν γυνή,
 ἥτις καὶ νιπτῆρας αὐτοῦ κατέχει τῆς κεφαλῆς, οὐθ'
 ὥς Ἀλκιβιάδης συνεκοιμήθη ὑπὸ τὴν αὐτὴν γενόμενος
 χλαῖναν. καίτοι ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο ἐκκωδωνισθῆναι 5
 ὑπὸ Ἀριστοφάνους τοῦ καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ κατὰ Πλά-
 τωνα· οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησε τοῦτ' Ἀριστοφάνης ὥς τοὺς
 νέους διαφθείροντος. Ἀσπασία μέντοι, ἡ σοφὴ τοῦ
 c Σωκράτους διδάσκαλος τῶν ῥητορικῶν λόγων, ἐν τοῖς
 φερομένοις ὥς αὐτῆς ἔπεσιν, ἅπερ Ἡρόδικος ὁ Κρα- 10
 τήτειος παρέθετο, φησὶν οὕτως

Σώκρατες, οὐκ ἔλαθές με πόθῳ δηχθεὶς φρένα
 τὴν σὴν

παιδὸς Δεινομάχης καὶ Κλεινίου. ἀλλ' ὑπάκου-
 σον, 15

εἰ βούλει σοι ἔχειν εὖ παιδικά· μηδ' ἀπιθήσης
 ἀγγέλω, ἀλλὰ πιθοῦ· καὶ σοι πολὺ βέλτιον
 ἔσται.

- d καὶ γὰρ ὅπως ἤκουσα χαρᾶς ὑπο σῶμα λιπαίνω
 ἰδρωτί, βλεφάρων δὲ γόος πέσεν οὐκ ἐθελήτως. 20
 στέλλον, πλησάμενος θυμὸν μούσης κατόχοιο,
 ἧ τόνδ' αἰρήσεις ῥόδῃς δεινοῖσι πόθοισιν.
 ἄμφοῖν γὰρ φιλίας ἦδ' ἀρχή· τῇδε καθέξεις
 αὐτόν, προσβάλλων ἀκοαῖς ὀπτῆρια θυμοῦ.

- κυνηγεῖ οὖν ὁ καλὸς Σωκράτης ἐρωτοδιδάσκαλον 25
 ἔχων τὴν Μιλησίαν, ἀλλ' οὐκ αὐτὸς θηρεύεται, ὥς ὁ
 Πλάτων ἔφη, λινοστατούμενος ὑπὸ Ἀλκιβιάδου. καὶ
 e μὴν οὐ διαλείπει γε κλαίων, ὥς ἂν οἶμαι δυσημερῶν.
 ἰδοῦσα γὰρ αὐτὸν ἐν οἴῳ ἦν καταστήματι Ἀσπασία
 φησὶν 30

τίπτε δεδάκρυσαι, φίλε Σώκρατες; ἧ σ' ἀνα-
 κινεῖ

στέρονοις ἐνναίῳν σκηπτὸς πόθοις ὄμμασι θραυ-
σθεῖς

παιδὸς ἀνικήτου; τὸν ἐγὼ τιθασὸν σοι ὑπέστην
ποιῆσαι.

6 ὅτι δὲ ὄντως ἦρα τοῦ Ἀλκιβιάδου δῆλον ποιεῖ Πλάτων
ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ, καίτοι μικρὸν ἀπολείποντος τῶν
τριάκοντα ἐτῶν. λέγει δ' οὕτως· πόθεν, ὦ Σώκρατες, f
φαίνει; ἢ δηλαδὴ ἀπὸ κυνηγεσίου τοῦ περὶ τὴν Ἀλκι-
βιάδου ὥραν; καὶ μήν μοι καὶ πρῶην ἰδόντι καλὸς
10 ἐφαίνετο ὁ ἀνὴρ ἔτι· ἀνὴρ μέντοι, ὦ Σώκρατες, ὥς γ'
ἐν ἡμῖν αὐτοῖς εἰρησθαι, καὶ πώγωνος ἥδη ὑποπιμ-
πλάμενος. Εἵτα τί δὴ τοῦτ'; οὐ σὺ μέντοι Ὀμήρου 220
ἐπαινέτης εἶ, ὃς ἔφη χαριεστάτην ἦβην εἶναι τοῦ ὑπη-
νήτου, ἣν νῦν Ἀλκιβιάδης αὐτὸς ἔχει.'

15 62. Πεφύκασι δ' οἱ πλεῖστοι τῶν φιλοσόφων τῶν
κωμικῶν κακῆγοροι μᾶλλον εἶναι, εἴ γε καὶ Αἰσχίνης
ὁ σωκρατικὸς ἐν μὲν τῷ Τηλαύγει Κριτόβουλον τὸν
Κρίτωνος ἐπ' ἀμαθία καὶ ὑπαρότῃ βίου κωμῶδει,
τὸν δὲ Τηλαύγην αὐτὸν ἱματίου μὲν φορήσεως καθ'
20 ἡμέραν ἡμιωβόλιον κναφεῖ τελοῦντα μισθόν, κωδίῳ
δὲ ἐξωσμένον καὶ τὰ ὑποδήματα σπαρτίοις ἐνημμένον
σαπροῖς· καὶ Τελέσαντα τὸν ῥήτορα οὐ μετρίως δια- b
γελά. ἐν δὲ τῇ Ἀσπασίᾳ Ἰππόνικον μὲν τὸν Καλλίου
κοάλεμον προσαγορεύει, τὰς δ' ἐκ τῆς Ἰωνίας γυναι-
25 κας συλλήβδην μοιχάδας καὶ κερδαλέας. ὁ δὲ Καλ-
λίας αὐτοῦ περιέχει τὴν τοῦ Καλλίου πρὸς τὸν πατέρα
διαφορὰν καὶ τὴν Προδίκου καὶ Ἀναξαγόρου τῶν σο-
φιστῶν διαμώκησιν. λέγει γὰρ ὥς ὁ μὲν Προδίκος
Θηραμένην μαθητὴν ἀπετέλεσεν, ὁ δ' ἕτερος Φιλόξε-
30 νον τὸν Ἐρύξιδος καὶ Ἀριφράδην τὸν ἀδελφὸν Ἀρι-
γνώτου τοῦ κιθαρωδοῦ, θέλων ἀπὸ τῆς τῶν δηλω- c
θέντων μοχθηρίας καὶ περὶ τὰ φαῦλα λιχνείας ἐμφα-

νίσαι τὴν τῶν παιδευσάντων διδασκαλίαν. ἐν δὲ τῷ Ἀξιόχῳ πικρῶς Ἀλκιβιάδου κατατρέχει ὡς οἰνόφλυγος καὶ περὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναικας σπουδάζοντος.

63. Ἀντισθένης δ' ἐν θατέρῳ τῶν Κύρων κακο-
 λογῶν Ἀλκιβιάδην καὶ παράνομον εἶναι λέγει καὶ εἰς 5
 γυναικας καὶ εἰς τὴν ἄλλην δίαιταν. συνεῖναι γάρ
 φησιν αὐτὸν καὶ μητρὶ καὶ θυγατρὶ καὶ ἀδελφῇ, ὡς
 d Πέρσας. ὁ δὲ πολιτικὸς αὐτοῦ διάλογος ἀπάντων κα-
 ταδρομὴν περιέχει τῶν Ἀθήνησι δημαγωγῶν, ὁ δ'
 Ἀρχέλαος Γοργίου τοῦ ῥήτορος, ἡ δ' Ἀσπασία τῶν 10
 Περικλέους υἱῶν Ξανθίππου καὶ Παράλου διαβολήν.
 τούτων γὰρ τὸν μὲν Ἀρχεστράτου φησὶν εἶναι συμ-
 βιωτήν, τοῦ παραπλήσια ταῖς ἐπὶ τῶν μιαρῶν οἰκημά-
 των ἐργαζομένου, τὸν δ' Εὐφήμου συνήθη καὶ γνώ-
 ριμον τοῦ φορτικὰ σκώπτοντος καὶ ψυχρὰ τοὺς συναν- 15
 τῶντας. καὶ Πλάτωνα δὲ μετονομάσας Σάθωνα ἀσυ-
 ρῶς καὶ φορτικῶς, τὸν ταύτην ἔχοντα τὴν ἐπιγραφὴν
 e διάλογον ἐξέδωκε κατ' αὐτοῦ. τούτοις γὰρ τοῖς ἀν-
 δράσιιν οὐδεὶς ἀγαθὸς σύμβουλος εἶναι δοκεῖ, οὐ στρα-
 τηγὸς νόμιμος, οὐ σοφιστὴς ἀξιόλογος, οὐ ποιητὴς 20
 ὠφέλιμος, οὐ δῆμος εὐλόγιστος· ἀλλὰ Σωκράτης, ὁ
 μετὰ τῶν Ἀσπασίας ἀνλητρίδων ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων
 συνδιατρίβων, καὶ Πίστωνι τῷ θωρακοποιῷ διαλεγό-
 μενος, καὶ Θεοδότῃ διδάσκων τὴν ἐταίραν ὡς δεῖ
 τοὺς ἐραστὰς παλεύειν, ὡς Ξενοφῶν παρίστησιν ἐν 25
 δευτέρῳ Ἀπομνημονευμάτων. τοιαῦτα γὰρ ποιεῖ αὐ-
 f τὸν παραγγέλματα τῇ Θεοδότῃ λέγοντα, ἃ οὔτε Νικῶ
 ἢ Σαμία ἢ Καλλιστράτῃ ἢ Λεσβία ἢ Φιλαινίδι ἢ Λευ-
 καδία ἄλλ' οὐδὲ ὁ Ἀθηναῖος Πυθόνικος συνεοράκασι
 πόθων θέλγητρα· οὔτοι γὰρ περὶ ταῦτα ἡσχόληντο 30
 περιττῶς. ἐπιλείποι δ' ἂν μ' ὁ πᾶς χρόνος, εἰ ἐκτί-
 θεσθαι βουλευθείην τὰς σεμνὰς τῶν φιλοσόφων μέμ-

ψεις. κατὰ γὰρ αὐτὸν δὴ τὸν Πλάτωνα ἐπιρρεῖ δὴ ὄχλος μοι τοιούτων γοργόνων καὶ πηγάσων καὶ ἄλλων 221 ἀμυχάνων πλήθει τε καὶ ἀτοπία τερατολόγων τινῶν φύσεων. διόπερ κατασιωπήσομαι.

- 5 64. Τοσαῦτα τοῦ Μασουρίου εἰπόντος καὶ ὑπὸ πάντων θαυμασθέντος διὰ σοφίαν ὁ Οὐλπιανὸς σιωπῆς γενομένης ἔφη, δοκεῖτέ μοι, ἄνδρες δαιτυμόνες, σφοδροῖς κατηντλήσθαι λόγοις παρὰ προσδοκίαν βεβαπτίσθαι τε τῷ ἀκράτῳ·
- 10 ἀνὴρ γὰρ ἔλκων οἶνον ὥς ὕδωρ ἵππος σκυθιστὶ φωνεῖ κούδὲ κάππα γιγνώσκων . . .
 κεῖται δ' ἄναυδος ἐν πίθῳ κολυμβήσας,
 κάθυπνος ὥς μήκωνα φάρμακον πίνων, b
 φησὶν ὁ Βυζάντιος Παρμένων. ἢ ἀπολελίθωσθε ὑπὸ
 15 τῶν προειρημένων γοργόνων; περὶ ᾧ ὥς ὄντως γε-
 γόνασί τινα ζῶα ἀπολιθώσεως ἀνθρώποις αἷτια ἱστο-
 ρεῖ Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος ἐν δευτέρῳ κτηνῶν ἱστο-
 ρίας οὕτως ἑ τὴν γοργόνα τὸ ζῷον καλοῦσιν οἱ ἐν Λι-
 βύῃ νομάδες, ὅπου καὶ γίνεται, κατωβλέπα. ἔστι δὲ
 20 ὥς οἱ μὲν πλεῖστοι λέγουσιν, ἐκ τῆς δορᾶς σημειούμε-
 νοι, προβάτῳ ἀγρίῳ ὅμοιον, ὥς δ' ἐνιοὶ φασὶ μόνσχῳ.
 ἔχειν δὲ λέγουσιν αὐτὸ τοιαύτην ἀναπνοὴν ὥστε πάντα
 τὸν ἐντυχόντα τῷ ζῷῳ διαφθείρειν. φέρειν δὲ χαίτην c
 ἀπὸ τοῦ μετώπου καθειμένην ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς,
 25 ἣν ὁπόταν μόγῃ διασεισαμένη διὰ τὴν βαρύτητα ἐμ-
 βλέψῃ, κτείνει τὸν ὑπ' αὐτῆς θεωρηθέντα, οὐ τῷ
 πνεύματι ἀλλὰ τῇ γιγνομένη ἀπὸ τῶν ὁμμάτων φύ-
 σεως φορᾶ, καὶ νεκρὸν ποιεῖ. ἐγνώσθη δὲ οὕτως. τῶν
 μετὰ Μαρίου τινὲς ἐπὶ Ἰογόρθην στρατευσαμένων
 30 ἰδόντες τὴν γοργόνα δόξαντές τε διὰ τὸ κάτω νενευ-
 κέναι βραδέως τε κινεῖσθαι ἄγριον εἶναι πρόβατον,
 ὥρμησαν ἐπ' αὐτὸ ὥς κατεργασόμενοι οἷς εἶχον ξί-

d φρεσι. τὸ δὲ πτοηθὲν διασεισάμενόν τε τὴν τοῖς ὄμμα-
 σιν ἐπικειμένην χαίτην παραχορῆμα ἐποίησε τοὺς ὀρμή-
 σαντας ἐπ' αὐτὸ νεκρούς. πάλιν δὲ καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ
 ποιησάντων ἑτέρων νεκρῶν τε γεννηθέντων, ἀεὶ τῶν
 προσφερομένων ἀπολλυμένων, ἱστορήσαντες τινὲς 5
 παρὰ τῶν ἐπιχωρίων τὴν τοῦ ζώου φύσιν μακρόθεν
 ἐνεδρεύσαντες αὐτὸ ἱππεῖς τινὲς νομάδες Μαρίου κε-
 λεύσαντος κατηκόντισαν, ἥκόν τε φέροντες πρὸς τὸν
 e στρατηγὸν τὸ θηρίον. τοῦτο μὲν οὖν ὥς ἦν ἄρα τοι-
 οῦτο ἢ δορὰ ἢ τε Μαρίου στρατεία μηνύει. ἐκεῖνο 10
 μέντοι τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ ἱστοριογράφου οὐκ ἔτι
 πιστόν, ὥς εἰσὶ τινες κατὰ τὴν Λιβύην ὀπισθονόμοι
 καλούμενοι βόες, διὰ τὸ μὴ ἔμπροσθεν αὐτοὺς πορευο-
 μένους νέμεσθαι, ἀλλ' εἰς τοῦπίσω ὑποχωροῦντας
 τοῦτο ποιεῖν· εἶναι γὰρ αὐτοῖς ἐμπόδιον πρὸς τὴν τοῦ 15
 κατὰ φύσιν νομὴν τὰ κέρατα οὐκ ἄνω ἀνακεκυφότα
 καθάπερ τὰ τῶν λοιπῶν ζώων, ἀλλὰ κάτω νευενκότα
 καὶ ἐπισκοτοῦντα τοῖς ὄμμασι. τοῦτο γὰρ ἄπιστόν
 ἔστιν, οὐδενὸς ἑτέρου ἐπιμαρτυροῦντος ἱστορικοῦ.

f 65. Ταῦτα τοῦ Οὐλπιανοῦ εἰπόντος ἐπιμαρτυρῶν 20
 ὁ Λαρήνσιος καὶ συγκατατιθέμενος τῷ λόγῳ ἔφη τὸν
 Μάριον τῶν ζώων τούτων δορὰς εἰς τὴν Ῥώμην ἀνα-
 πεπομφέναι, ἃς μηδένα εἰκάσαι δεδυνῆσθαι τίνος
 εἰσὶ, διὰ τὸ παράδοξον τῆς ὀψεως· ἀνατεθεῖσθαι τε
 τὰς δορὰς ταύτας ἐν τῷ τοῦ Ἡρακλέους ἱερῷ, ἐν ᾧ οἱ 25
 τοὺς θριάμβους κατὰγοντες στρατηγοὶ ἐστιῶσι τοὺς
 πολίτας, καθάπερ πολλοὶ τῶν ἡμεδαπῶν ποιηταὶ καὶ
 222 συγγραφεῖς εἰρήκασιν. ὑμεῖς οὖν, ᾧ γραμματικοί,
 κατὰ τὸν Βαβυλώνιον Ἡρόδικον, μηδὲν τῶν τοιούτων
 ἱστοροῦντες

30

φεύγεται Ἀριστάρχειοι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσ-
 σης

- Ἑλλάδα, τῆς ξουθῆς δειλότεροι κεμάδος,
 γωνιοβόμβυκες, μονοσύλλαβοι, οἷσι μέμηλεν
 τὸ σφὶν καὶ τὸ σφῶν καὶ τὸ μὶν ἡδὲ τὸ νῖν.
 τοῦθ' ὑμῖν εἴη δυσπέμφελον· Ἡροδίκῳ δὲ
 5 Ἑλλὰς ἀεὶ μίμνοι καὶ θεόπαις Βαβυλῶν.
 κατὰ γὰρ τὸν κωμωδιοποιὸν Ἀναξανδρίδην
 ἡδονὴν ἔχει, b
 ὅταν τις εὖρη καινὸν ἐνθύμημά τι,
 δηλοῦν ἅπασιν· οἱ δ' ἐαυτοῖσιν σοφοὶ
 10 πρῶτον μὲν οὐκ ἔχουσι τῆς τέχνης κριτὴν·
 εἶτα φθονοῦνται. χρὴ γὰρ εἰς ὄχλον φέρειν,
 ἅπανθ' ὅς' ἂν τις καινότητ' ἔχειν δοκῇ.
 ἐπὶ τούτοις τοῖς λόγοις ἀναχωροῦντες οἱ πολλοὶ λελη-
 θότως διέλυσαν τὴν συνουσίαν.

Σ

- 15 1. Ἐπειδὴ ἀπαιτεῖς συνεχῶς ἀπαντῶν, ἑταῖρε Τι-222
 μόκρατες, τὰ παρὰ τοῖς δειπνοσοφισταῖς λεγόμενα,
 καινὰ τινα νομίζων ἡμᾶς εὐρίσκειν, ὑπομνήσομέν σε
 τὰ παρ' Ἀντιφάνει λεγόμενα ἐν Ποιήσει τόνδε τὸν
 τρόπον
 20 μακάριόν ἐστιν ἡ τραγωδία
 ποίημα κατὰ πάντ'· εἴ γε πρῶτον οἱ λόγοι
 ὑπὸ τῶν θεατῶν εἰσιν ἐγνωρισμένοι,
 πρὶν καὶ τιν' εἰπεῖν, ὥς ὑπομνήσαι μόνον
 δεῖ τὸν ποιητὴν. Οἰδίπουν γὰρ ἂν μόνον b
 25 φῶ, τᾶλλα πάντ' ἴσασιν· ὁ πατὴρ Λαίος,

μήτηρ Ἰοκάστη, θυγατέρες, παῖδες τίνες,
 τί πείσεθ' οὗτος, τί πεποίηκεν. ἂν πάλιν
 εἴπη τις Ἀλκμέωνα, καὶ τὰ παιδία
 πάντ' εὐθύς εἴρηχ', ὅτι μανεῖς ἀπέκτονεν
 τὴν μητέρ', ἀγανακτῶν δ' Ἄδραστος εὐθέως
 ἤξει, πάλιν τ' ἄπεισι.

5

ἐπειθ', ὅταν μηδὲν δύνωντ' εἰπεῖν ἔτι,
 κομιδῇ δ' ἀπειρήκωσιν ἐν τοῖς δράμασιν,
 αἴρουσιν ὥσπερ δάκτυλον τὴν μηχανήν,
 καὶ τοῖς θεωμένοισιν ἀποχρώντως ἔχει.

10

ἡμῖν δὲ ταῦτ' οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ πάντα δεῖ
 εὑρεῖν, ὀνόματα καινά, τὰ διωκημένα
 πρότερον, τὰ νῦν παρόντα, τὴν καταστροφὴν,
 τὴν εἰσβολήν. ἂν ἐν τι τούτων παραλίπη
 Χρέμης τις ἢ Φεῖδων τις ἐκσυρίττεται.

15

Πηλεῖ δὲ πάντ' ἔξεστι καὶ Τεύκρῳ ποιεῖν.

Δίφιλος δ' ἐν Ἑλενηφοροῦσιν

ὦ τόνδ' ἐποπτεύουσα καὶ κεκτημένη
 Βραυρῶνος ἱεροῦ θεοφιλέστατον τόπον,
 Αἰητοῦς Διὸς τε τοξόδαμνε παρθένε,
 ὥς οἱ τραγῶδοι φασίν, οἷς ἔξουσία
 ἔστιν λέγειν ἅπαντα καὶ ποιεῖν μόνοις.

20

2. Τιμοκλῆς δ' ὁ κωμωδιοποιὸς κατὰ πολλὰ χρη-
 σίμην εἶναι λέγων τῷ βίῳ τὴν τραγῳδίαν φησὶν ἐν
 Διονυσιαζούσαις

25

ὦ τᾶν, ἄκουσον ἣν τί σοι μέλλω λέγειν.
 ἄνθρωπός ἐστι ζῶον ἐπίπονον φύσει,
 καὶ πολλὰ λυπὴρ ὁ βίος ἐν ἑαυτῷ φέρει.
 παρὰ ψυχὰς οὖν φροντίδων ἀνέυρετο
 ταύτας· ὁ γὰρ νοῦς τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν
 πρὸς ἄλλοτριῶ τε ψυχαγωγηθεὶς πάθει,
 μεθ' ἡδονῆς ἀπῆλθε παιδευθεὶς θ' ἅμα.

30

τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς προῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
 ὡς ὠφελοῦσι πάντας. ὁ μὲν ὦν γὰρ πένης
 πτωχότερον αὐτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
 γενόμενον ἤδη τὴν πενίαν ῥᾶον φέρει·
 5 ὁ νοσῶν δὲ μανικῶς Ἀλκμέων' ἐσκέψατο·
 ὀφθαλμιαῖ τις, εἰσὶ Φινεΐδαι τυφλοί.
 τέθνηκέ τω παῖς, ἡ Νιόβη κεκούρικεν. d
 χωλός τις ἐστι, τὸν Φιλοκτήτην ὀρᾷ.
 γέρον τις ἀτυχεῖ, κατέμαθεν τὸν Οἰνέα.
 10 ἅπαντα γὰρ τὰ μείζον' ἢ πέπονθέ τις
 ἀτυχήματ' ἄλλοις γεγονότ' ἐννοούμενος
 τὰς αὐτὸς αὐτοῦ συμφορὰς ῥᾶον φέρει.

3. Καὶ ἡμεῖς οὖν, ὦ Τιμόκρατες, ἀποδίδομέν σοι
 τὰ τῶν δειπνοσοφιστῶν λείψανα, καὶ οὐ δίδομεν, ὥς
 15 ὁ Κοθωκίδης φησὶ ῥήτωρ Δημοσθένην χλευάζων, ὃς
 Φιλίππου Ἀθηναίους Ἀλόννησον διδόντος συνεβού- e
 λευε μὴ λαμβάνειν εἰ δίδωσιν ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσιν.
 ὅπερ Ἀντιφάνης ἐν Νεοττίδι παιδιὰν θέμενος ἐρε-
 σχηλεῖ τόνδε τὸν τρόπον

20 ὁ δεσπότης δὲ πάντα τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς
 ἀπέλαβεν, ὅσαπερ ἔλαβεν. B. ἡγάπησεν ἂν
 τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης.

Ἄλεξις δ' ἐν Στρατιώτῃ

ἀπόλαβε. B. τουτὶ δ' ἐστὶ τί; A. ὁ παρ' ὑμῶν
 25 ἐγὼ

παιδάριον ἔλαβον ἀποφέρων ἥκω πάλιν.

B. πῶς; οὐκ ἀρέσκει σοι τρέφειν; A. οὐκ ἐστὶ f
 γὰρ

ἡμέτερον. B. οὐδ' ἡμέτερον. A. ἀλλ' ἐδώκατε
 30 ὑμεῖς ἐμοὶ τοῦτ'. B. οὐκ ἐδώκαμεν. A. τί δαί;

B. ἀπεδώκαμεν. A. τὸ μὴ προσῆκον ἐμοὶ λαβεῖν;
 καὶ ἐν Ἀδελφοῖς

ἐγὼ δέδωκα γὰρ τί ταύταις; εἰπέ μοι.

B. οὐκ ἄλλ' ἀπέδωκας ἐνέχυρον δήπου λαβών.

224' *Ἀναξίλας δ' ἐν Εὐανδρίᾳ*

καὶ τὰς παλαιστρας σοι μὰ τὴν γῆν μὴ σύ γε

δῶς, ἄλλ' ἀπόδος. B. καὶ δὴ φέρουσ' ἐξέρομαι. 5

Τιμοκλῆς δ' ἐν Ἡρωσιν

οὐκοῦν κελεύεις νῦν με πάντα μᾶλλον ἢ

τὰ προσόντα φράζειν; B. πάνν γε. A. δράσω

τοῦτό σοι.

B. καὶ πρῶτα μὲν σοι παύσεται Δημοσθένης 10

ὀργιζόμενος. A. ὁ ποῖος; B. ὁποῖος; ὁ Βριαρεύς,

ὁ τοὺς καταπέλτας τὰς τε λόγχας ἐσθίων,

b μισῶν λόγους ἄνθρωπος, οὐδεπώποτε

ἀντίθετον εἰπὼν οὐδὲν ἄλλ' Ἄρη βλέπων.

κατὰ τοὺς οὖν προειρημένους ποιητὰς καὶ αὐτοὶ τὰ 15
ἐπόμενα τοῖς προειρημένοις ἀποδιδόντες καὶ οὐ δι-
δόντες τὰκόλουθα λέξομεν.

4. Ἐπεισῆλθον οὖν ἡμῖν παῖδες πλῆθος ὅσον
ἰχθύων φέροντες θαλασσίων λιμναίων τε ἐπὶ πινά-
κων ἀργυρῶν, ὥστε θαυμάσαι μετὰ τοῦ πλούτου καὶ 20
τὴν πολυτέλειαν. μονονουχὶ γὰρ καὶ τὰς νηρηίδας
c ὠψωνήκει. καὶ τις τῶν παρασίτων καὶ κολάκων ἔφη
τὸν Ποσειδῶ πέμπειν τῷ Νεπτοννίῳ ἡμῶν τοὺς
ἰχθύς, οὐ διὰ τῶν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἴσον ἴσῳ τὸν ἰχθὺν
πωλούντων, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐξ Ἀντίου κεκομίσθαι, 25
ἐτέρους δ' ἐκ Ταρρακίνων καὶ τῶν καταντικρὺ νήσων
Ποντίων, ἄλλους δ' ἐκ Πύργων· πόλις δ' αὕτη τυρ-
ρηνική. οἱ γὰρ ἐν τῇ Ῥώμῃ ἰχθυοπῶλαι οὐδ' ὀλίγον
ἀποδέουσι τῶν κατὰ τὴν Ἀττικὴν ποτε κωμωδηθέν-
των, περὶ ὧν Ἀντιφάνης μὲν ἐν Νεανίσκοις φησὶν 30

ἐγὼ τέως μὲν ῥόμην τὰς γοργόνας

εἶναί τι λογοποίημα· πρὸς ἀγορὰν δ' ὅταν

ἔλθω, πεπίστευκ'· ἐμβλέπων γὰρ αὐτόθι
τοῖς ἰχθυοπώλαις λίθινος εὐθύς γίγνομαι·
ὥστ' ἐξ ἀνάγκης ἔστ' ἀποστραφέντι μοι
λαλεῖν πρὸς αὐτούς. ἂν ἴδω γὰρ ἡλίκον
ἰχθὺν ὅσου τιμῶσι, πῆγνυμαι σαφῶς.

5. Ἀμφις δ' ἐν Πλάνῳ

πρὸς τοὺς στρατηγούς ῥᾶόν ἐστι μυρίαις
μοίραις προσελθόντ' ἀξιοθῆναι λόγου,
λαβεῖν τ' ἀπόκρισιν ὧν ἂν ἐπερωτᾷ τις, ἢ
πρὸς τοὺς καταράτους ἰχθυοπώλας ἐν ἀγορᾷ.
οὓς ἂν ἐπερωτήσῃ τις, ἢ λαβὼν τι τῶν
παρακειμένων ἐκυψεν ὥσπερ Τήλεφος
πρῶτον σιωπῇ (καὶ δικαίως τοῦτό γε·
ἅπαντες ἀνδροφόνοι γὰρ εἰσιν ἐνὶ λόγῳ)
ὥσεί δὲ προσέχων οὐδὲν οὐδ' ἀκηκοὼς
ἔκρουσε πουλύπουν τιν'· ὃ δ' ἐπρήσθη ..

. κούλαλῶν ὅλα
τὰ ῥήματ' ἀλλὰ συλλαβὴν ἀφελών, τάρων
βολῶν γένοιτ' ἂν· ἢ δὲ κέστρα; κτὼ βολῶν.
τοιαῦτ' ἀκούσαι δεῖ τὸν ὀψωνοῦντά τι.

Ἀλεξίς Ἀπεργλαυκωμένῳ

τοὺς μὲν στρατηγούς τὰς ὀφρῦς ἐπὰν ἴδω
ἀνεσπακότας, δεινὸν μὲν ἡγοῦμαι ποιεῖν,
οὐ πάνυ τι θαυμάζω δὲ προτετιμημένους
ὑπὸ τῆς πόλεως μεῖζόν τι τῶν ἄλλων φρονεῖν.
τοὺς δ' ἰχθυοπώλας τοὺς κάκιστ' ἀπολουμένους
ἐπὰν ἴδω κάτω βλέποντας, τὰς δ' ὀφρῦς
ἔχοντας ἐπάνω τῆς κορυφῆς, ἀποπνίγομαι.
εἰ δ' ἐρωτήσῃς, πόσου τοὺς κεστρέας

πωλεῖς δὴ ὄντας; δέκ' ὀβολῶν, φησὶν. βαρύ.
ὀκτὼ λάβοις ἂν. εἴπερ ὧνεῖ τὸν ἔτερον.
ὦ τᾶν λαβὲ καὶ μὴ παῖξε· τοσουδί. παράτρεχε.

d

e

f

ταῦτ' οὐχὶ πικρότερόν ἐστιν αὐτῆς τῆς χολῆς;

6. Δίφιλος Πολυπράγμονι

ᾧ μιν ἐγὼ τοὺς ἰχθυοπώλας τὸ πρότερον
εἶναι πονηροὺς τοὺς Ἀθήνησιν μόνους.

τόδε δ', ὡς ἔρিকে, τὸ γένος ὥσπερ θηρίον
ἐπίβουλόν ἐστι τῇ φύσει καὶ πανταχοῦ. 5

ἐνταῦθα γοῦν ἔστιν τις ὑπερηκοντικῶς,
κόμην τρέφων μὲν πρῶτον ἱερὰν τοῦ θεοῦ,

ὡς φησὶν· οὐ διὰ τοῦτο δ', ἀλλ' ἐστιγμένος
πρὸ τοῦ μετώπου παραπέτασμά αὐτὴν ἔχει. 10

οὗτος ἀποκρίνεται, ἂν ἐρωτήσης πόσου

ὁ λάβραξ, δέκ' ὀβολῶν· οὐχὶ προσθεῖς ὀπο-
δαπῶν.

ἔπειτ' ἐὰν τὰ ργύριον αὐτῷ καταβάλῃς,

ἐπράξατ' αἰγίναϊον· ἂν δ' αὐτὸν δέῃ 15

κέρματ' ἀποδοῦναι, προσαπέδωκεν ἄττικά,
κατ' ἀμφοτέρωθεν δὲ τὴν καταλλαγὴν ἔχει.

c Ξέναρχος Πορφύρα

οἱ μὲν ποιηταὶ (φησί) λῆρός εἰσιν· οὐδὲ ἐν
καινὸν γὰρ εὐρίσκουσιν, ἀλλὰ μεταφέρει 20

ἕκαστος αὐτῶν ταῦτ' ἄνω τε καὶ κάτω.
τῶν δ' ἰχθυοπωλῶν φιλοσοφώτερον γένος
οὐκ ἔστιν οὐδὲν οὐδὲ μᾶλλον ἀνόσιον.

ἐπεὶ γὰρ αὐτοῖς οὐκ ἔτ' ἔστ' ἐξουσία
φαίνειν, ἀπείρηται δὲ τοῦτο τῷ νόμῳ, 25

εἰς τις θεοῖσιν ἐχθρὸς ἄνθρωπος πάνυ
ξηραινομένους ὡς εἶδε τοὺς ἰχθύς, μάχην

ἐποίησ' ἐν αὐτοῖς ἐξεπίτηδες εὖ πάνυ,

ἧσαν δὲ πληγαί· καιρίαν δ' εἰληφέναι

δόξας καταπίπτει καὶ λιποψυχεῖν δοκῶν 30

ἔκειτο μετὰ τῶν ἰχθύων. βοᾷ δέ τις

ᾠδῶρ ᾠδῶρ· ὃ δ' εὐθύς ἐξάρας πρόχουν

τῶν ὁμοτέχνων τις τοῦ μὲν ἀκαρῆ παντελῶς
κατέχεε, κατὰ τῶν ἰχθύων δ' ἀπαξάπαν.
εἰποῖς γ' ἂν αὐτοὺς ἀρτίως ἡλωκέναι.

7. Ὅτι δὲ καὶ νεκροὺς πωλοῦσι τοὺς ἰχθύς καὶ
σεσηπότας ἐπισημαίνεται ὁ Ἀντιφάνης ἐν Μοιχοῖς διὰ
τούτων

οὐκ ἔστιν οὐδὲν θηρίον τῶν ἰχθύων
ἀτυχέστερον. τῷ μὴ γὰρ ἀποχρῆν ἀποθανεῖν
αὐτοῖς ἄλοῦσιν, εἰτα κατεδηδεσμένοις
10 εὐθὺς ταφῆναι, παραδοθέντες ἄθλιοι
τοῖς ἰχθυοπώλαις τοῖς κακῶς ἀπολουμένοις
σήπονθ' ἔωλοι κείμενοι δὴ ἡμέρας
ἢ τρεῖς. μόλις δ' ἔάν ποτ' ὠνητὴν τυφλὸν
λάβωσ', ἔδωκαν τῶν νεκρῶν ἀναίρεσιν
15 τούτῳ. κομίσας δ' ἐξέβαλεν οἴκαδε,
τὴν πεῖραν ἐν τῇ ῥινὶ τῆς ὀσμῆς λαβών.

ἐν δὲ Φιλοθηβαίῳ φησὶν

οὐ δεινὸν ἔστι προσφάτους μὲν ἂν τύχη
πωλῶν τις ἰχθύς, συναγαρόντα τὰς ὀφρυς
20 τοῦτον σκυθρωπάζοντά θ' ἡμῖν προσλαλεῖν,
ἔάν σαπροὺς κομιδῇ δέ, παίζειν καὶ γελᾶν;
τοῦναντίον γὰρ πᾶν ἔδει τούτους ποιεῖν
τὸν μὲν γελᾶν, τὸν δ' ἕτερον οἰμώζειν μακρά.

ὅτι δὲ καὶ παμπόλλου πιπράσκουσιν Ἀλεξίς ἐν Πυ-
25 λαίαις φησί

νῆ τὴν Ἀθηνᾶν, ἀλλ' ἐγὼ τεθαύμακα
226 τοὺς ἰχθυοπώλας πῶς ποτ' οὐχὶ πλούσιοι
ἅπαντές εἰσι, λαμβάνοντες βασιλικοὺς
φόρους. B. φόρους μόνον; οὐχὶ δεκατεύουσι γὰρ
30 τὰς οὐσίας ἐν ταῖς πόλεσι καθήμενοι,
ὅλας δ' ἀφαιροῦνται καθ' ἐκάστην ἡμέραν.
8. καὶ τῷ Λέβητι δέ φησιν ὁ αὐτὸς ποιητής

οὐ γέγονε κρείττων νομοθέτης τοῦ πλουσίου
 Ἀριστονίκου. τίθησι γὰρ νυνὶ νόμον,
 τῶν ἰχθυοπωλῶν ὅστις ἂν πωλῶν τινὲ
 ἰχθὺν ὑποτιμήσας ἀποδῶτ' ἐλάττονος
 ἥς εἶπε τιμῆς, εἰς τὸ δεσμωτήριον
 εὐθύς ἀπάγεσθαι τοῦτον, ἵνα δεδοικότες
 τῆς ἀξίας ἀγαπῶσιν ἢ τῆς ἐσπέρας
 σαπρούς ἅπαντας ἀποφέρωσιν οἴκαδε.
 κἀνταῦθα καὶ γραῦς καὶ γέρον καὶ παιδίον
 πεμφθεὶς ἅπαντες ἀγοράσουσι κατὰ τρόπον.

καὶ προελθὼν δέ φησιν

οὐ γέγονε μετὰ Σόλωνα κρείττων οὐδὲ εἷς
 Ἀριστονίκου νομοθέτης· τὰ τ' ἄλλα γὰρ
 νενομοθέτηκε πολλὰ καὶ παντοῖα δή,
 νυνὶ τε καινὸν εἰσφέρει νόμον τινὰ
 χρυσοῦν, τὸ μὴ πωλεῖν καθημένους ἔτι
 τοὺς ἰχθυοπώλας, διὰ τέλους δ' ἐστηκότας·
 εἴτ' εἰς νέωτά φησι γράψειν κρεμαμένους·
 καὶ θᾶπτον ἀποπέμψουσι τοὺς ὠνούμενους
 ἀπὸ μηχανῆς πωλοῦντες ὥσπερ οἱ θεοί.

9. ἐμφανίζει δ' αὐτῶν καὶ τὸ σκαιὸν ἔτι δὲ μισάν-
 θρωπον Ἀντιφάνης ἐν Μισοπονήρῳ πρὸς τοὺς ἐν τῷ
 βίῳ κακίστους τὴν σύγκρισιν αὐτῶν ποιούμενος διὰ
 τούτων

εἴτ' οὐ σοφοὶ δῆτ' εἰσὶν οἱ Σκύθαι σφόδρα;
 οἱ γενομένοισιν εὐθέως τοῖς παιδίοις
 διδόασιν ἵππων καὶ βοῶν πίνειν γάλα,
 ἀλλ' οὐχὶ τιτθὰς εἰσάγουσι βασκάνους,
 καὶ παιδαγωγούς αὐθις, ὧν μεῖζω [βλάβην
 οὐκ ἂν λέγοι τις, μετὰ] γε μαίας νῆ Δία.
 αὗται δ' ὑπερβάλλουσι, μετὰ γε νῆ Δία
 τοὺς μητραγυροῦντάς γε· πολὺ γὰρ αὖ γένος

μιαρώτατον τοῦτ' ἐστίν, εἰ μὴ νῆ Δία
 τοὺς ἰχθυοπώλας τις βούλεται λέγειν
 μετά γε τοὺς τραπεζίτας· ἔθνος
 τούτου γὰρ οὐδέν ἐστιν ἐξωλέστερον.

5 10. οὐκ ἀπιθάνως δὲ καὶ Δίφιλος ἐν Ἐμπόρῳ
 περὶ τοῦ παμπόλλου πιπράσκεισθαι τοὺς ἰχθῦς λέγει
 ὧδε

οὐ πώποτ' ἰχθῦς οἶδα τιμιωτέρους
 ἰδῶν. Πόσειδον, εἰ δεκάτην ἐλάμβανες
 10 αὐτῶν ἀπὸ τῆς τιμῆς ἐκάστης ἡμέρας,
 πολὺν τῶν θεῶν ἂν ἦσθα πλουσιώτατος.
 ὅμως δὲ τούτων εἴ με προσγελάσειέ τις,
 ἐδίδουν στενάξας ὁπόσον αἰτήσειέ με.
 γόγγρον μὲν, ὥσπερ ὁ Πρίαμος τὸν Ἑκτορα,
 15 ὅσον εἴλκυσεν, τοσοῦτο καταθεῖς ἐπριάμην.

Ἄλεξις δ' ἐν Ἑλληνίδι

ἀεὶ δὲ καὶ ζῶντ' ἐστὶ καὶ τεθνηκότα
 ἐν γῇ θαλάττῃ τ' ὀλέθρῳ ἡμῖν θηρία.
 ἂν ἀνατραπῇ γὰρ πλοῖον, εἴθ', ὥς γίγνεται,
 20 ληφθῇ νέων τις, καταπεπώκασ' εὐθές.
 αὐτοὶ τ' ἐπ' ἂν ληφθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀλιέων,
 227 τεθνεῶτες ἐπιτρίβουσι τοὺς ὠνούμενους.
 τῆς οὐσίας γὰρ εἰσιν ἡμῶν ὄνιοι,
 ὁ πριάμενός τε πτωχὸς εὐθύς ἀποτρέχει.

25 ἐξ ὀνόματος δ' ἰχθυοπώλου μνημονεύει Ἑρμαίου Αἰ-
 γυπτίου Ἀρχιππος ἐν Ἰχθύσιν οὕτως

Αἰγύπτιος μιαρώτατος τῶν ἰχθύων κάπηλος
 Ἑρμαῖος, ὃς βία δέρων ῥίνας γαλεοὺς τε πωλεῖ
 καὶ τοὺς λάβρακας ἐντερεύων, ὥς λέγουσιν ἡμῖν.
 30 καὶ Ἄλεξις δ' ἐν Ἐπικλήρῳ Μικίωνος ἰχθυοπώλου b
 τινὸς μνημονεύει.

11. εἰκότως οὖν καὶ οἱ ἀλιεῖς ἐπὶ τῇ τέχνῃ μέγα

φρονοῦσι μᾶλλον ἢ οἱ ἄριστοι τῶν στρατηγῶν. παρά-
γει γοῦν τινα τούτων Ἀναξανδρίδης ἐν Ὀδυσσεῖ περὶ
τῆς ἀλιευτικῆς τέχνης τάδε λέγοντα

τῶν ξωγράφων μὲν ἡ καλὴ χειρουργία
ἐν τοῖς πίναξι κρεμαμένη θαυμάζεται ·

5

αὕτη δὲ σεμνῶς ἐκ λοπάδος ἀρπάζεται,
ἀπὸ τοῦ ταγήνου τ' εὐθέως ἀφανίζεται.

c

ἐπὶ τίνα δὴτ' ἄλλην τέχνην, ὃ χρηστὲ σύ,
τὰ στόματα τῶν νεωτέρων κατακάετ', ἢ

ὠθισμός ἐστι δακτύλων τοιουτοσὶ

10

ἢ πνιγμός, ἂν μὴ ταχὺ δύνηται καταπιεῖν;

ἀλλ' οὖν μόνη γὰρ τὰς συνουσίας ποιεῖ

εὖοφος ἀγορά. τίς δὲ συνδειπνεῖ βροτῶν

φρυκτοὺς καταλαβὼν ἢ κορακίνους ὠνίους

ἢ μαινίδ'; ὥραϊον δὲ μειρακύλλιον

15

d

ποίαις ἐπρωδαῖς ἢ λόγοις ἀλίσκεται

τίσιν, φράσον γάρ, ἂν τις ἀφέλῃ τὴν τέχνην

τὴν τῶν ἀλιέων; ἥδε γὰρ θαμάζεται,

ἐφθοῖς προσώποις ἰχθύων χειρουμένη,

ἄγουσ' ὑπ' αὐτὰ τὰ σώματ' ἀρίστου πύλας,

20

ἀσύμβολον κλίνειν ἀναγκάζει φύσιν.

12. πρὸς δὲ τοὺς περιέργως ὀψωνοῦντας τάδε
φησὶν Ἀλεξίς ἐν Ἐπικλήρῳ

ὅστις ἀγοράζει πτωχὸς ὦν ὅσον πολὺ,

ἀπορούμενός τε τᾶλλα πρὸς τοῦτ' εὐπορεῖ,

25

e

τῆς νυκτὸς οὗτος τοὺς ἀπαντῶντας ποιεῖ

γυμνοὺς ἅπαντας. δεῖ δ' ἐπ' ἅν τις ἐκδυθῇ

τηρεῖν ἕωθεν εὐθύς ἐν τοῖς ἰχθύσιν,

ὃν ἂν δ' ἴδῃ πρῶτον πένητα καὶ νέον

παρὰ Μικίωνος ἐργέλεις ὠνούμενον,

30

ἀπάγειν λαβόμενον εἰς τὸ δεσμωτήριον.

Δίφιλος δ' ἐν Ἐμπόρῳ καὶ νόμον εἶναι φησι παρὰ
Κορινθίοις τινὰ τοιοῦτον

νόμιμον τοῦτ' ἐστὶ βέλτιστ' ἐνθαδί

Κορινθίοισιν, ἄν τιν' ὀψωνοῦντ' ἀεὶ
5 λαμπρῶς ὀρῶμεν, τοῦτον ἀνακρίνειν πόθεν f
ξῆ καὶ τί ποιῶν· κἂν μὲν οὐσίαν ἔχῃ
ἧς αἱ πρόσοδοι λύουσι τὰναλώματα,
ἐἴαν ἀπολαπεῖν τοῦτον ἤδη τὸν βίον·
ἐἴαν δ' ὑπὲρ τὴν οὐσίαν δαπανῶν τύχῃ,
10 ἀπεῖπον αὐτῷ τοῦτο μὴ ποιεῖν ἔτι.

ὃς ἂν δὲ μὴ πίθῃτ', ἐπέβαλον ζημίαν.

ἐἴαν δὲ μηδ' ὅτιοῦν ἔχων ξῆ πολυτελῶς,
τῷ δημίῳ παρέδωκαν αὐτόν. B. Ἡράκλεις.

A. οὐκ ἐνδέχεται γὰρ ξῆν ἄνευ κακοῦ τινος
15 τοῦτον· συνιεῖς; ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει
ἢ λωποδυτεῖν τὰς νύκτας ἢ τοιχωρουχεῖν,
ἢ τῶν ποιούντων ταῦτα κοινωνεῖν τισίν,
ἢ συκοφαντεῖν κατ' ἀγορὰν ἢ μαρτυρεῖν
ψευδῇ. τὸ τοιοῦτον ἐκκαθαίρομεν γένος.

20 B. ὀρθῶς γε νῆ Δί', ἀλλὰ δὴ τί τοῦτ' ἐμοί;

A. ὀρῶμεν ὀψωνοῦνθ' ἐκάστης ἡμέρας
οὐχὶ μετρίως βέλτιστέ σ' ἀλλ' ὑπερηφάνως.
οὐκ ἔστιν ἰχθυηρὸν ὑπὸ σοῦ μεταλαβεῖν
25 συνῆχας ἡμῶν εἰς τὰ λάχανα τὴν πόλιν.

περὶ τῶν σελίνων μαχόμεθ' ὥσπερ ἰσθμίοις·
λαγῶς τις εἰσελήλυθ', εὐθύς ἤρπασας·
πέρδικα δ' ἢ κίχλην γε νῆ Δί' οὐκ ἔτι
ἔστιν δι' ὑμᾶς οὐδὲ πετομένην ἰδεῖν·
τὸν ξενικὸν οἶνον ἐπιτετίμηκας πολὺ.

30 τὸ δὲ ἔθος τοῦτο καὶ Ἀθήνησιν εἶναι ἄξιοι Σώφιλος
ἐν Ἀνδροκλεῖ, ὀψονόμους ἀξιῶν αἰρεῖσθαι ὑπὸ τῆς
βουλῆς δύ' ἢ καὶ τρεῖς. Ἀνγκεὺς δ' ὁ Σάμιος καὶ c

τέχνην ὀψωνητικὴν συνέγραψε πρὸς τινα δυσώνην, διδάσκων αὐτὸν τίνα δεῖ λέγοντα πρὸς τοὺς ἀνδροφόνους ἰχθυοπώλας λυσιτελεῶς ἔτι δὲ ἀλύπως ὠνεῖσθαι ἃ βούλεται.

13. ἐκ τούτων πάλιν τῶν λεχθέντων τὰς ἀκάνθας ἀναλεξάμενος Οὐλπιανός, εἰ ἔχομεν, ἔφη, δεῖξαι ἀργυροῖς σκεύεσιν ἐν τοῖς δειπνοῖς χρωμένους τοὺς ἀρχαίους, καὶ εἰ ὁ πίναξ ἑλληνικὸν ὄνομα. Ὀμήρου γὰρ εἰπόντος ἐν Ὀδυσσεΐᾳ

τοῖσιν δ' αὖ πίνακας κρειῶν παρέδθηκε συ- 10
βώτης,

d Ἀριστοφάνης ὁ Βυζάντιος νεώτερόν φησιν εἶναι τὸ ἐπὶ πινάκων παρατιθέναι τὰ ὄψα, ἀγνοῶν ὅτι καὶ ἄλλοις εἶρηκεν ὁ ποιητής

δαιτρός δὲ κρειῶν πίνακας παρέδθηκεν αἰείρας. 15
ζητῶ δὲ καὶ εἰ δούλων πλῆθος τινὲς ἐκέκτηντο ὥσπερ καὶ οἱ νῦν, καὶ εἰ τὸ τήγανον εἴρηται καὶ μὴ μόνως τάγηνον, μὴ πάντα πίνωμεν ἢ καὶ ἐσθίωμεν ὥσπερ οἱ διὰ τὴν γαστέρα παράσιτοι ὀνομαζόμενοι ἢ κόλακες. 20

e 14. πρὸς ὃν Αἰμιλιανὸς ἀπεκρίνατο, πίνακα μὲν ἔχεις τὸ σκεῦος ὀνομασμένον καὶ παρὰ Μεταγένει τῷ κωμικῷ ἐν Θουριοπέρσαις· τήγανον δ' ὃ βέλτιστε εἶρηκεν ἐν μὲν Δήροις Φερεκράτης οὕτως

ἀπὸ τηγάνου τ' ἔφασκεν ἀφύας ἂν φαγεῖν. 25
καὶ ἐν Πέρσαις ὁ αὐτός

ἐπὶ τηγάνοις καθίσανθ' ὑφάπτειν τοῦ φλέω.

f Φιλωνίδης δ' ἐν Κοθόρνοις

ὑποδέχεσθαι καὶ βατίσι καὶ τηγάνοις·

καὶ πάλιν ὁσφρομένην τῶν τηγάνων. Εὐβουλος δ' 30
ἐν Ὀρθάνῃ

ρίπις δ' ἐγείρει φύλακας Ἡφαίστου κύνας

θερμὴν παροξύνουσα τηγάνου πνοήν·
καὶ πάλιν

πᾶσα δ' εὖμορφος γυνή
ἔρωσα φοιτᾷ τηγάνῳ τε συντροφᾷ.

5 καὶ ἐν Τιτᾷσι

229

προσγελῶσά τε

λοπὰς παφλάζει βαρβάρῳ λαλήματι·

πηδῶσι δ' ἰχθυῖς ἐν μέσοισι τηγάνοις.

τοῦ δὲ ῥήματος μέμνηται Φρύνιχος ἐν Τραγωδοῖς

10 ἡδὺ δ' ἀποτηγανίζειν ἄνευ συμβολῶν.

καὶ Φερεκράτης ἐν Μυρμηκανθρώποις φησί· σὺ δ'
ἀποτηγανίζεις. Ἡγήσανδρος δ' ὁ Δελφὸς Συρακο-
σίους φησὶ τὴν μὲν λοπάδα τήγανον καλεῖν, τὸ δὲ
τήγανον ξηροτήγανον. διὸ καὶ Θεοδωρίδαν φάναι ἐν b

15 τινι ποιηματίῳ

τηγάνῳ εὖ ἤψησεν ἐν ἐψητῇρι κόλυμβον,
τὴν λοπάδα τήγανον προσαγορεύων. χωρὶς δὲ τοῦ τ
στοιχείου Ἴωνες ἤγανον λέγουσιν, ὥς Ἀνακρέων· χεῖ-
ρά τ' ἐν ἡγάνῳ βαλεῖν.

20 15. εἰς ἐπίστασιν δέ με ἄγει, καλὲ Οὐλπιανέ,
περὶ τῆς τῶν ἀργυρωμάτων χρήσεως τὸ Ἀλέξιδος ἐν
Φυγάδι εἰρημένον

ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ κέραμος μισθώσιμος

ὁ τοῖς μαγείροις.

25 μέχρι γὰρ τῶν μακεδονικῶν χρόνων κεραμέοις σκεύε-
σιν οἱ δειπνοῦντες διηκονοῦντο, ὥς φησιν ὁ ἐμὸς
Ἰόβας. μεταβαλόντων δ' ἐπὶ τὸ πολυτελέστερον Ῥω-
μαίων τὴν δίαιταν, κατὰ μίμησιν ἐκδιαιτηθεῖσα Κλεο-
πάτρα, ἡ τὴν Αἰγύπτου καταλύσασα βασιλείαν, τοῦ-
30 νομα οὐ δυναμένη ἀλλάξαι, ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν
ἀπεκάλει κέραμον αὐτό, κέραμά τ' ἀπεδίδοτο τὰ
ἀποφόρητα τοῖς δειπνοῦσι· καὶ τοῦτ' ἦν τὸ πολυτελέ-

c

στατον. εἰς τε τὸν ῥωσσικὸν εὐανθέστατον ὄντα κέ-
 d ραμον πέντε μνᾶς ἡμερησίας ἀνήλυσεν ἡ Κλεοπάτρα.
 Πτολεμαῖος δ' ὁ βασιλεὺς ἐν ὀγδὼ ὑπομνημάτων
 περὶ Μασσανάσσου τὸν λόγον ποιούμενος τοῦ Λιβύων
 βασιλέως φησὶ τάδε· δεῖπνα ῥωμαϊκῶς ἦν κατεσκευα- 5
 σμένα, κεράμῳ παντὶ χορηγούμενα ἀργυρῷ. τὰς δὲ
 τῶν δευτέρων τραπέζας ἐκόσμει τοῖς ἰταλικοῖς ἐπι-
 σμοῖς· τὰ δὲ κανίσκια ἦν ἅπαντα χρυσᾶ, γεγονότα
 πρὸς τὰ πλεκόμενα ταῖς σχοίνοις· μουσικοῖς τε ἐχρῆτο
 ἑλληνικοῖς.

10

e 16. Ἀριστοφάνης δ' ὁ κωμωδιοποιός, ὃν φησὶν
 Ἡλιόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ ἀκροπόλεως (πεν-
 τεκαίδεκα δ' ἐστὶ ταῦτα βιβλία) Ναυκρατίτην εἶναι
 γένος, ἐν τῷ Πλούτῳ τῷ δράματι κατὰ τὴν τοῦ Ὀμω-
 νύμου Θεοῦ ἐπιφάνειαν τοὺς ἰχθυηροὺς φησὶ πίνακας 15
 ἀργυροῦς ἀναφανῆναι, καθάπερ καὶ τᾶλλ' ἅπαντα,
 λέγων ὥδι

ὄξις δὲ πᾶσα καὶ λοπάδιον καὶ χύτρα
 χαλκῇ γέρονε· τοὺς δὲ πινακίσκους τοὺς σα-
 προὺς

20

f τοὺς ἰχθυηροὺς ἀργυροῦς πάρεσθ' ὄραν.
 ὁ δ' ἱπνὸς γέγον' [ἡμῖν] ἑξαπένης ἐλεφάντινος.

Πλάτων δ' ἐν Πρέσβεσι

καὶ ἔλαβον Ἐπικράτης τε καὶ Φορμίσιος
 παρὰ τοῦ βασιλέως πλεῖστα δωροδοκήματα, 25
 ὀξύβαφα χρυσᾶ καὶ πινακίσκους ἀργυροῦς.

Σώφρων δ' ἐν γυναικείοις μύμοις φησὶ τῶν δὲ χαλ-
 230 κωμάτων καὶ τῶν ἀργυρωμάτων ἐγάρραιεν ἅ οἰκία.

17. Φιλιππίδης δ' ἐν Ἀργυρίου ἀφανισμῷ ὥς
 φορτικοῦ μέμνηται τοῦ τοιούτου καὶ σπανίου, ζη- 30
 λουμένου δὲ ὑπὸ τινων νεοπλούτων μετοίκων
 ἀλλ' ἔλεος ἐμπέπτωκέ τις μοι τῶν ὄλων,

- ὅταν ἀπορουμένους μὲν ἀνθρώπους ἴδω
 ἐλευθέρους, μαστιγίας δ' ἐπ' ἀργυροῦ
 πίνακος ἄγοντος μὲν τάριχος ἐνίοτε
 δυοῖν ὀβολοῖν ἔσθοντας ἢ τριωβόλου,
 5 καὶ κάππαριν χαλκῶν τριῶν ἐν τρυβλίῳ b
 ἄγοντι πεντήκοντα δραχμὰς ἀργυρῶ.
 πρότερον δὲ φιάλην ἣν ἀνακειμένην ἰδεῖν
 ἐργῶδες. B. ἀμέλει τοῦτο μὲν καὶ νῦν ἔτι·
 ἂν γὰρ ἀναθῇ τις, εὐθύς ἕτερος ἤρπασεν.
 10 Ἄλεξις δ' ἐν Ἰππίσκῳ νεανίσκον παράγων ἐρῶντα καὶ
 ἐπιδεικνύμενον τὸν πλοῦτον τῇ ἐρωμένῃ ταῦτα ποιεῖ
 λέγοντα
 τοῖς παισί τ' εἶπα, δύο γὰρ ἦγον οἰκοθεν,
 τὰκπώματ' εἰς τὸ φανερὸν ἐκνευρωμένα
 15 θεῖναι. κύαθος δ' ἦν ἀργυροῦς, τὰκπώματα c
 ἦγεν δύο δραχμὰς, κυμβίον δὲ τέτταρας
 [ἴσως ἑτέρας], ψυκτηρίδιον δὲ δέκ' ὀβολοὺς.
 Φιλιππίδου λεπτότερον· ἀλλὰ ταῦθ' ὅλως
 πρὸς ἀλαζουεῖαν οὐ κακῶς νενοημέν' ἦν.
 20 οἶδα δὲ κἀγὼ τινὰ πολίτην ἡμέτερον πτωχαλα-
 ζόνα, ὃς δραχμῆς ἔχων τὰ πάντ' ἀργυρώματα ἐβόα
 καλῶν τὸν οἰκέτην ἕνα ὄντα καὶ μόνον, ὀνόμασι δὲ
 χρώμενον ψαμμακοσίοις, παῖ Στρομβιχίδη, μὴ τῶν d
 χειμερινῶν ἀργυρωμάτων ἡμῖν παραθῆς, ἀλλὰ τῶν
 25 θερινῶν. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ Νικοστράτῳ ἐν
 τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Βασιλεῖς. ἀλαζὼν δ' ἐστὶ
 στρατιώτης, περὶ οὗ λέγει
 λοιπὴ τις ὀξὺς ἐστὶ καὶ ψυκτήριον
 τῆς εὐπαρύφου λεπτότερον.
 30 ἐξήλαννον γὰρ τινες τὸν ἀργυρον καὶ τότε εἰς ὑμένοσ
 ἰδέαν.

18. καὶ Ἀντιφάνης δ' ἐν Αἰμυλίοις φησί

e

παρετέθη τρίπους
πλακοῦντα χρηστόν, ὃ πολυτίμητοι θεοί,
ἔχων, ἐν ἀργυρῷ τε τρυβλίῳ μέλι.

καὶ Σώπατρος δ' ὁ παρωδὸς ἐν Ὀρέστῃ
σαπρὸν σίλδυρον ἀργυροῦς πίναξ ἔχων.

5

ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Φακῇ φησὶν
ἀλλ' ἀμφὶ δείπνοις ὀξύδ' ἀργυρᾶν ἔχει
δρακοντομίμοις ὀργάνων τορευμασιν,
οἷαν ποτ' ἔσχε καὶ Θίβρων ὁ Ταντάλου
μαλακὸς ταλάντοις ἐκταλαντωθεὶς ἀνήρ.

10

f Θεόπομπος δ' ὁ Χῖος ἐν ταῖς πρὸς Ἀλέξανδρον συμ-
βουλαῖς περὶ Θεοκρίτου τοῦ πολίτου τὸν λόγον ποιού-
μενός φησιν ἔξ ἀργυρωμάτων δὲ καὶ χρυσῶν πίνει
καὶ τοῖς σκεύεσι χρῆται τοῖς ἐπὶ τῆς τραπέζης ἑτέροις
τοιούτοις, ὁ πρότερον οὐχ ὅπως ἔξ ἀργυρωμάτων οὐκ 15
ἔχων πίνειν, ἀλλ' οὐδὲ χαλκῶν, ἀλλ' ἐκ κεραμέων,
καὶ τούτων ἐνίοτε κολοβῶν. Δίφιλος δ' ἐν Ζωγράφῳ
ἄριστον ἐπεχόρευσεν ἐκλελεγμένον

231 εἴ τι νέον ἢ ποθεινόν, ὁστρέων γένῃ

παντοδαπά, λοπάδων παρατεταγμένη φάλαγξ 20

ὁπτῶν ἐπῆγε σωρὸν ἀπὸ τοῦ τηγάνου,

τριμμάτια τούτοις ἐν θυταῖς ἀργυραῖς.

Φιλήμων Ἰατρῷ καὶ γυλίον τιν' ἀργυρωμάτων. Μέ-
νανδρος ἑαυτὸν τιμωρομένῳ

λουτρὸν θεραπαίνας [στρώματ'] ἀργυρώματα. 25

καὶ ἐν Ὑμνίδι

ἀλλὰ τὰ ἀργυρώματα

ἦκω λαβεῖν βουλόμενος.

b Λυσίας δ' ἐν τῷ περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος, εἰ γνήσιος
ὁ λόγος ἀργυρώματά τε ἢ χρυσώματα ἔτι ἦν διδόναι. 30
οἱ δ' ἐλληνίζοντες λέγειν δεῖν φασὶν ἀργυροῦν κόσμον
καὶ χρυσοῦν κόσμον.

19. Τοσαῦτα εἰπόντος τοῦ Αἰμιλιανοῦ ὁ Ποντια-
 νὸς ἔφη, σπάνιος γὰρ ὄντως ἦν τὸ παλαιὸν παρὰ τοῖς
 Ἑλλήσιν ὁ μὲν χρυσὸς καὶ πάνν, ὁ δ' ἄργυρος ὀλίγος
 ἦν ὁ ἐν τοῖς μετάλλοις. διὸ καὶ Φίλιππον τὸν τοῦ με-
 5 γάλου βασιλέως Ἀλεξάνδρου πατέρα φησὶ Δοῦρις ὁ
 Σάμιος φιάλιον χρυσοῦν κεκτημένον ἀεὶ τοῦτ' ἔχειν c
 κείμενον ὑπὸ τοῦ προσκεφαλαίου. καὶ τὴν Ἀτρώως δὲ
 χρυσῇν ἄρνα, περὶ ἣν γερόνασιν ἡλίου τε ἐκλείψεις
 καὶ βασιλέων μεταβολαὶ ἔτι τε τῆς τραγωδίας ἡ πολ-
 10 λή, φιάλην ἀργυρᾶν φησι γεγονέναι Ἡρόδωρος ὁ Ἡρα-
 κλεώτης, ἔχουσαν ἐν μέσῳ ἄρνα χρυσῇν. Ἀναξιμένης
 δ' ὁ Λαμψακηνὸς ἐν ταῖς πρώταις ἐπιγραφομέναις
 ἱστορίαις τὸν Ἐριφύλης ὄρμον διαβόητον γενέσθαι διὰ
 τὸ σπάνιον εἶναι τότε χρυσίον παρὰ τοῖς Ἑλλήσι. καὶ
 15 γὰρ ἀργυροῦν ποτήριον ἦν ἰδεῖν τότε παράδοξον.
 μετὰ δὲ τὴν Δελφῶν ὑπὸ Φωκέων κατάληψιν πάντα
 τὰ τοιαῦτα θαψίλειαν εἴληφεν. ἐκ ποτηρίων δὲ χαλ- d
 κῶν ἔπινον οἱ σφόδρα δοκοῦντες πλουτεῖν καὶ τὰς
 θήκας τούτων ὠνόμαζον χαλκοθήκας. Ἡρόδοτός τε
 20 φησὶ τοὺς Αἰγυπτίων ἱερεῖς χαλκοῖς ποτηρίοις πίνειν,
 τοῖς τε βασιλεῦσιν αὐτῶν θύουσί ποτε κοινῇ οὐχ εὐ-
 ρεθῆναι φησὶ δοθῆναι φιάλας ἀργυρᾶς. Ψαμμήτιχον
 γοῦν νεώτερον ὄντα τῶν ἄλλων βασιλέων χαλκῇ φιά-
 λῃ σπεῖσαι τῶν ἄλλων ἀργυραῖς σπενδόντων. συλη-
 25 θέντος γοῦν τοῦ πυθικοῦ ἱεροῦ ὑπὸ τῶν Φωκικῶν
 τυράννων ἐπέλαμψε παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ὁ χρυσός, εἰς-
 εκώμασε δὲ καὶ ὁ ἄργυρος. ὕστερον δὲ τοῦ μεγίστου e
 Ἀλεξάνδρου τοὺς ἐκ τῆς Ἀσίας θησαυροὺς ἀνελομέ-
 νου ὄντως ἀνέτειλεν ὁ κατὰ Πίνδαρον εὐρυσθενῆς
 30 πλοῦτος.

20. Καὶ τὰ ἐν Δελφοῖς δὲ ἀναθήματα τὰ ἀργυρᾶ
 καὶ τὰ χρυσᾶ ὑπὸ πρώτου Γύγον τοῦ Λυδῶν βασι-

λέως ἀνετέθη· καὶ πρὸ τῆς τούτου βασιλείας ἀνάρ-
 γυρος ἔτι δὲ ἄχρυσος ἦν ὁ Πύθιος, ὥς Φανίας τέ φη-
 σιν ὁ Ἑρέσιος καὶ Θεόπομπος ἐν τῇ τεσσαρακοστῇ τῶν
 f Φιλιππικῶν. ἱστοροῦσι γὰρ οὗτοι κοσμηθῆναι τὸ πν-
 θικὸν ἱερὸν ὑπὸ τε τοῦ Γύγου καὶ τοῦ μετὰ τοῦτον 5
 Κροίσου, μεθ' οὓς ὑπὸ τε Γέλωνος καὶ Ἰέρωνος τῶν
 Σικελιωτῶν, τοῦ μὲν τρίποδα καὶ νίκην χρυσοῦ πε-
 ποιημένα ἀναθέντος καθ' οὓς χρόνους Ξέρξης ἐπε-
 στράτευε τῇ Ἑλλάδι, τοῦ δ' Ἰέρωνος τὰ ὅμοια. λέγει
 δ' οὕτως ὁ Θεόπομπος ἦν γὰρ τὸ παλαιὸν τὸ ἱερὸν 10
 κεκοσμημένον χαλκοῖς ἀναθήμασιν, οὐκ ἀνδριᾶσιν
 ἀλλὰ λέβησι καὶ τρίποσι χαλκοῦ πεποιημένοις. Λακε-
 232 δαιμόνιοι οὖν χρυσῶσαι βουλόμενοι τὸ πρόσωπον τοῦ
 ἐν Ἀμύκλαις Ἀπόλλωνος καὶ οὐχ εὐρίσκοντες ἐν τῇ
 Ἑλλάδι χρυσίον, πέμψαντες εἰς θεοῦ ἐπηρώτων τὸν 15
 θεὸν παρ' οὗ χρυσίον πρίαιντο. ὃ δ' αὐτοῖς ἀνείλε
 παρὰ Κροῖσον τὸν Λυδὸν πορευθέντας ὠνεῖσθαι παρ'
 ἐκείνου. καὶ οἱ πορευθέντες παρὰ Κροίσου ὠνήσαντο.
 Ἰέρων δ' ὁ Συρακόσιος βουλόμενος ἀναθεῖναι τῷ θεῷ
 τὸν τρίποδα καὶ τὴν νίκην ἐξ ἀπέφθου χρυσοῦ ἐπὶ 20
 b πολὺν χρόνον ἀπορῶν χρυσίου ὕστερον ἔπεμψε τοὺς
 ἀναζητήσαντας εἰς τὴν Ἑλλάδα· οἵτινες μόλις ποτὲ
 εἰς Κόρινθον ἀφικόμενοι καὶ ἐξιχνεύσαντες εὖρον
 παρὰ Ἀρχιτέλει τῷ Κορινθίῳ, ὃς πολλῷ χρόνῳ συνω-
 νούμενος κατὰ μικρὸν θησαυροὺς εἶχεν οὐκ ὀλίγους. 25
 ἀπέδοτο γοῦν τοῖς παρὰ τοῦ Ἰέρωνος ὅσον ἡβούλουντο,
 καὶ μετὰ ταῦτα πληρώσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα ὅσον
 ἡδύνατο χωρῆσαι ἐπέδωκεν αὐτοῖς. ἀνθ' ὧν Ἰέρων
 πλοῖον σίτου καὶ ἄλλα πολλὰ δῶρα ἔπεμψεν ἐκ Σικε-
 λίας.

30

c 21. Ἱστορεῖ τὰ αὐτὰ καὶ Φανίας ἐν τῷ περὶ τῶν
 ἐν Σικελίᾳ τυράννων, ὥς χαλκῶν ὄντων τῶν παλαιῶν

ἀναθημάτων καὶ τριπόδων καὶ λεβήτων καὶ ἐργχει-
δίων, ὧν ἑφ' ἑνὸς καὶ ἐπιγεγράφθαι φησὶν

θάησαι μ'· ἔτεον γὰρ ἐν Ἰλίου εὐρέϊ πύργῳ
ἦν, ὅτε καλλικόμῳ μαρνάμεθ' ἄμφ' Ἑλένη,

5 καὶ μ' Ἀντηνορίδης ἐφόρει κρείων Ἑλικάων·

νῦν δέ με Λητοῖδου θεῖον ἔχει δάπεδον.

ἐπὶ δὲ τρίποδος, ὅς ἦν εἷς τῶν ἐπὶ Πατρόκλῳ ἄθλων δ
τεθέντων

χάλκεός εἰμι τρίπους· Πυθοῖ δ' ἀνάκειμαι ἄγαλμα,
10 καὶ μ' ἐπὶ Πατρόκλῳ θῆκεν πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·
Τυδείδης δ' ἀνέθηκε βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης,
νικήσας ἵπποισι παρὰ πλατὺν Ἑλλήσποντον.

22. Ἐφορος δὲ ἡ Δημόφιλος ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐν τῇ
τριακοστῇ τῶν ἱστοριῶν περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ e
15 λέγων φησὶν Ὀνόμαρχος δὲ καὶ Φάυλλος καὶ Φάλαι-
κος οὐ μόνον ἅπαντα τὰ τοῦ θεοῦ ἐξεκόμισαν, ἀλλὰ
τὸ τελευταῖον αἱ γυναῖκες αὐτῶν τὸν τε τῆς Ἐριφύλης
κόσμον ἔλαβον, ὃν Ἀλκμαίων εἰς Δελφούς ἀνέθηκε
κελεύσαντος τοῦ θεοῦ, καὶ τὸν τῆς Ἑλένης ὄρμον Με-
20 νελάου ἀναθέντος. ἑκατέρῳ γὰρ ὁ θεὸς ἔχρησεν·
Ἀλκμαίῳ μὲν πυνθανομένῳ πῶς ἂν τῆς μανίας
ἀπαλλαγείη,

τιμῆν μ' αἰτεῖς δῶρον, μανίαν ἀποπαῦσαι.

καὶ σὺ φέρειν τιμῆν ἐμοὶ γέρας, ὃ ποτε μήτηρ f

25 Ἀμφιάραον ἔκρουψ' ὑπὸ γῆν αὐτοῖσι σὺν ἵπποις·

Μενελάῳ δὲ πῶς ἂν τὸν Ἀλέξανδρον τιμωρήσαιο,

πάγχρυσον φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο

δειρῆς, ὃν ποτε Κύπρις ἔδωχ' Ἑλένη μέγα
χάρμα.

30 ὥς σοὶ Ἀλέξανδρος τίσιν ἐχθίστην ἀποδώσει.

συνέβη δὲ ταῖς γυναιξὶν ἔριν ἐμπεσεῖν περὶ τοῦ κό- 233
σμου τούτου ποτέρα πότερον λήψεται. καὶ διακλη-

ρουμένων ἢ μὲν σκυθρωπὴ οὖσα κατὰ τὸν βίον καὶ
σεμνότητος πλήρης τὸν Ἑριφύλης ὄρμον, ἢ δὲ ὥρα
διαφέρουσα καὶ μάχλος οὖσα τὸν τῆς Ἑλένης εἴληφε.
καὶ αὕτη μὲν ἐρασθεῖσα νεανίσκου τινὸς Ἡπειρώτου
συνεξεδήμησεν, ἢ δὲ τῷ ἀνδρὶ θάνατον ἐβούλευσεν. 5

23. Πλάτων δὲ ὁ θεῖος καὶ Λυκοῦργος ὁ Λάκων
οὐδ' εἶων ἐνεπιδημεῖν ταῖς ἰδίαις πολιτείαις οὔτε τῶν
ἄλλων πολυτελεῶν οὐδέν, ἀλλ' οὐδὲ τὸν ἄργυρον οὐδὲ
b τὸν χρυσόν, τῶν μεταλλευομένων τὸν σίδηρον καὶ τὸν
χαλκὸν ἀρκεῖν νομίζοντες, ἐκεῖνα δ' ἐκβάλλοντες ὥς 10
λυμαινόμενα τὰς ὑγίαινούσας τῶν πόλεων. Ζήνων δὲ
ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς πάντα τᾶλλα πλὴν τοῦ νομίμως αὐ-
τοῖς καὶ καλῶς χρῆσθαι νομίσας ἀδιάφορα τὴν μὲν
εὐχὴν αὐτῶν καὶ φυγὴν ἀπειπών, τὴν χρῆσιν δὲ τῶν
λιτῶν καὶ ἀπερίττων προηγουμένως ποιεῖσθαι προσ- 15
τάσσων, ὅπως ἀδεῇ καὶ ἀθαύμαστον πρὸς τᾶλλα τὴν
διάθεσιν τῆς ψυχῆς ἔχοντες οἱ ἄνθρωποι, ὅσα μῆτε
c καλὰ ἐστὶ μὴτ' αἰσχρά, τοῖς μὲν κατὰ φύσιν ὥς ἐπὶ
πολὺν χρόνον, τῶν δ' ἐναντίων μηδὲν ὅλως δεδοι-
κότες λόγῳ καὶ μὴ φόβῳ τούτων ἀπέχωνται. οὐδὲν 20
γὰρ ἢ φύσις ἐκβέβληκεν ἐκ τοῦ κόσμου τῶν εἰρημέ-
νων, ἀλλ' ἐποίησεν ὑπογείους αὐτῶν φλέβας πολὺπο-
νον καὶ χαλεπὴν ἐχούσας ἐργασίαν, ὅπως οἱ περὶ ταῦ-
τα σπουδάζοντες ὀδυνώμενοι μετίωσι τὴν κτῆσιν, καὶ
οὐχ οἱ μεταλλεύοντες μόνοι ἀλλὰ καὶ οἱ τὰ μεταλλευ- 25
θέντα συναγείροντες μυρίοις μόχθοις θηρεύωσι τὴν
περίβλεπτον ταύτην πολυκτησίαν. δείγματος μὲν οὖν
d χάριν . . . ἐπεῖπερ ἐπιπόλαιον αὐτῶν ἐστὶ τὸ γένος, εἴ
γ' ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποτάμια τὰ
τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει, καὶ ταῦτα γν- 30
ναῖκες καὶ ἄνδρες ἀσθενεῖς τὰ σώματα σὺν ταῖς ἄμ-
μοις ὑποψήχοντες διστυᾶσι καὶ πλύναντες ἄγουσιν ἐπὶ

τὴν χῶνην, ὥς παρὰ τοῖς Ἑλεητιοῖς φησὶν ὁ ἐμὸς Ποσειδώνιος καὶ ἄλλοις τισὶ τῶν Κελτῶν. καὶ τὰ τε πά-
 λαι μὲν Ῥίπαια καλούμενα ὄρη, εἶθ' ὕστερον Ὀλβια
 προσαγορευθέντα, νῦν δὲ Ἀλπια, ἔστι δὲ τῆς Γαλα-
 5 τίας, αὐτομάτως ὕλης ἐμπρησθείσης ἀργύρῳ διερρῦη.
 τὸ μέντοι γε πολὺν τούτου βαθείαις καὶ κακοπάθοις
 μεταλλείαις εὐρίσκεται, κατὰ τὸν Φαληρέα Δημήτριον,
 ἐλπιζούσης τῆς πλεονεξίας ἀνάξειν ἐκ τῶν μυχῶν τῆς
 γῆς αὐτὸν τὸν Πλούτωνα. χαριεντιζόμενος γοῦν φη-
 10 σιν ὅτι ἑπολλάκις καταναλώσαντες τὰ φανερά τῶν
 ἀδύλων ἔνεκα ἃ μὲν ἔμελλον οὐκ ἔλαβον, ἃ δ' εἶχον
 ἀπέβαλον, ὥσπερ αἰνίγματος τρόπον ἀτυχοῦντες.

24. Λακεδαιμόνιοι δ' ὑπὸ τῶν ἐθῶν κωλυόμενοι
 εἰσφέρειν εἰς τὴν Σπάρτην, ὥς ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ Ποσει- f
 15 δώνιος, καὶ κτᾶσθαι ἄργυρον καὶ χρυσὸν ἐκτῶντο μὲν
 οὐδὲν ἦττον, παρακατετίθεντο δὲ τοῖς ὁμόροις Ἀρκά-
 σιν· εἶτα πολεμίους αὐτοὺς ἔσχον ἀντὶ φίλων, ὅπως
 ἀνυπεύθυνον τὸ ἄπιστον διὰ τὴν ἐχθρὰν γένηται. τῷ
 μὲν οὖν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνι τὸν πρότερον ἐν τῇ
 20 Λακεδαίμονι χρυσὸν καὶ ἄργυρον ἱστοροῦσιν ἀνατε-
 θῆναι, δημοσίᾳ δὲ εἰς τὴν πόλιν Λύσανδρον εἰσαγα-
 γόντα πολλῶν κακῶν αἴτιον γενέσθαι. Γύλιππον
 γοῦν τὸν Συρακοσίους ἐλευθερώσαντα ἀποθανεῖν 23
 ἀποκαρτερήσαντα λόγος, καταγνωσθέντα ὑπὸ τῶν
 25 ἐφόρων νοσφισάμενον ἐκ τοῦ λυσανδρείου χρήματος.
 τοῦ δὲ ἀνατιθεμένου θεῷ καὶ συγχωρουμένου δήμῳ
 καθάπερ κοσμήματος καὶ κτήματος οὐ ράδιον ἦν τὸν
 θνητὸν ὀλίγων γενέσθαι.

25. Τῶν δὲ Γαλατῶν οἱ Κορδισταὶ καλούμενοι
 30 χρυσὸν μὲν οὐκ εἰσάγουσιν εἰς τὴν αὐτῶν χώραν, λη-
 ζόμενοι δὲ τὴν ἀλλοτρίαν καὶ ἀδικοῦντες οὐ παραλεί-
 πουσι. τὸ δ' ἔθνος αὐτῶν ἐστὶ μὲν λείψανον τῶν μετὰ b

Βρέννου στρατευσαμένων ἐπὶ τὸ δελφικὸν μαντεῖον
 Γαλατῶν, Βαθάνατος δέ τις ἡγεμὼν αὐτοὺς διώκισεν
 ἐπὶ τοὺς περὶ τὸν Ἰστρον τόπους, ἀφ' οὗ καὶ τὴν ὁδὸν
 δι' ἧς ἐνόστησαν Βαθανατείαν καλοῦσι καὶ τοὺς ἀπο-
 γόνους τοὺς ἐκείνου Βαθανάτους ἔτι καὶ νῦν προσ- 5
 γορεύουσιν. ἀφωσιώκασι δὲ οὗτοι τὸν χρυσὸν καὶ οὐκ
 εἰσφέρουσιν εἰς τὰς πατρίδας, δι' ὃν πολλὰ καὶ δεινὰ
 ἔπαθον· ἀργύρῳ δὲ χρῶνται καὶ τούτου χάριν πολλὰ
 καὶ δεινὰ ποιοῦσι. καίτοι γε ἐχρῆν οὐχὶ τὸ γένος τοῦ
 c συληθέντος ἀλλὰ τὴν ἱεροσυλήσασαν ἀσέβειαν ἐξορί- 10
 σαι· εἰ δὲ μηδὲ τὸν ἄργυρον εἰσέφερον εἰς τὴν χώραν,
 ἢ περὶ τὸν χαλκὸν ἂν καὶ σίδηρον ἐπλημμέλουν ἢ καί,
 εἰ μηδὲ ταῦτ' ἦν παρ' αὐτοῖς, περὶ τῶν βρωτῶν καὶ
 ποτῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαίων ὀπλομανοῦντες ἂν
 διετέλουν.

15

26. Τοσαῦτα καὶ τοῦ Ποντιανοῦ εἰπόντος — ἐφι-
 λοτιμήσαντο γὰρ οἱ πολλοὶ τὰς τοῦ Οὐλπιανοῦ ἀπο-
 λύσασθαι προτάσεις· ὧν τὰς ὑπολειπομένας διελόμε-
 d νοι ὁ μὲν Πλούταρχος ἔφη, τὸ δὲ τοῦ παρασίτου
 ὄνομα πάλαι μὲν ἦν σεμνὸν καὶ ἱερὸν. Πολέμων γοῦν 20
 ὁ εἶτε Σάμιος ἢ Σικυνώνιος εἶτ' Ἀθηναῖος ὀνομαζόμε-
 νος χαίρει, ὡς ὁ Μοσχεάτης Ἡρακλείδης λέγει κατα-
 ριθμούμενος αὐτὸν καὶ ἀπ' ἄλλων πόλεων (ἐπεκαλεῖτο
 δὲ καὶ στηλοκόπας, ὡς Ἡρόδικος ὁ κρατήτειος εἴρηκε),
 γράψας περὶ παρασίτων φησὶν οὕτως· τὸ τοῦ παρασί- 25
 του ὄνομα νῦν μὲν ἄδοξόν ἐστι, παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαί-
 οις εὐρίσκομεν τὸν παρασίτον ἱερὸν τι χρῆμα καὶ τῷ
 e συνθοίνῳ παρόμοιον. ἐν Κυνοσάργει μὲν οὖν ἐν τῷ
 ἡρακλείῳ στήλῃ τίς ἐστίν, ἐν ἣ ψήφισμα μὲν Ἀλκι-
 βιάδου, γραμματεὺς δὲ Στέφανος Θουκυδίδου, λέγε- 30
 ται δ' ἐν αὐτῷ περὶ τῆς προσηγορίας οὕτως· τὰ δὲ
 ἐπιμήνια θυέτω ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν παρασίτων. οἱ δὲ

παράσιτοι ἔστων ἐκ τῶν νόθων καὶ τῶν τούτων παί-
 δων κατὰ τὰ πάτρια. ὃς δ' ἂν μὴ θέλῃ παρασιτεῖν,
 εἰσαγέτω καὶ περὶ τούτων εἰς τὸ δικαστήριον. ἐν δὲ
 τοῖς κύρβεσι τοῖς περὶ τῶν δηλιαστῶν οὕτως γέγρα-
 5 πται 'καὶ τὸ κήρυκε ἐκ τοῦ γένους τῶν κηρύκων τοῦ
 τῆς μυστηριώτιδος. τούτους δὲ παρασιτεῖν ἐν τῷ Δη- f
 λίῳ ἐνιαυτόν.' ἐν δὲ Παλληνίδι τοῖς ἀναθήμασιν ἐπι-
 γέγραπται τάδε 'ἄρχοντες καὶ παράσιτοι ἀνέθεσαν οἱ
 ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος στεφανωθέντες χρυσῷ στε-
 10 φάνῳ ἐπὶ Διφίλης ἱερείας.' 'παράσιτοι' Επίλυκος [Αυ-
 κο]στράτου Γαργήτιος, Περικλῆς Περικλείτου Πιτ-
 θεύς, Χαρίνος Δημοχάρους Γαργήτιος. 'κάν τοῖς
 τοῦ βασιλέως δὲ νόμοις γέγραπται 'θύειν τῷ Ἀπόλ-
 λωνι τοὺς Ἀχαρνέων παρασίτους.' Κλέαρχος δ' ὁ
 15 Σολεύς, εἰς δ' οὗτος τῶν Ἀριστοτέλους ἐστὶ μαθητῶν,
 ἐν τῷ πρώτῳ τῶν βίων τάδε γράφει 'ἔτι δὲ παράσι- 235
 τον νῦν μὲν τὸν ἔτοιμον, τότε δὲ τὸν εἰς τὸ συμβιοῦν
 κατειλεγμένον. ἐν γοῦν τοῖς παλαιοῖς νόμοις αἱ πλεῖ-
 σται τῶν πόλεων ἔτι καὶ τήμερον ταῖς ἐντιμοτάταις
 20 ἀρχαῖς συγκαταλέγουσι παρασίτους.' Κλείδημος δ'
 ἐν τῇ Ἀτθίδι φησί 'καὶ παράσιτοι δ' ἡρέθησαν τῷ
 Ἡρακλεῖ.' καὶ Θεμίσων δ' ἐν Παλληνίδι 'ἐπιμελεῖ-
 σθαι δὲ τὸν βασιλέα τὸν αἰὲν βασιλεύοντα καὶ τοὺς πα-
 ρασίτους οὓς ἂν ἐκ τῶν δήμων προαιρωῶνται καὶ τοὺς
 25 γέροντας καὶ τὰς γυναικας τὰς πρωτοπόσεις.'

27. ἔχεις δὲ καὶ τούτων, καλέ μου Οὐλπιανέ, b
 ζητεῖν τίνες αἱ πρωτοπόσεις γυναικες. ἀλλὰ μὴν, περὶ
 γὰρ τῶν παρασίτων ὁ λόγος, κάν τῷ ἀνακείῳ ἐπὶ τινος
 στήλης γέγραπται 'τοῖν δὲ βοοῖν τοῖν ἡγεμόνοιν τοῖν
 30 ἔξαιρουμένοιν τὸ μὲν τρίτον μέρος εἰς τὸν ἀγῶνα, τὰ
 δὲ δύο μέρη τὸ μὲν ἕτερον τῷ ἱερεῖ, τὸ δὲ τοῖς παρα-
 σίτοις.' Κράτης δ' ἐν δευτέρῳ ἀττικῆς διαλέκτου

φησί 'καὶ ὁ παράσιτος νῦν ἐπ' ἀδόξου μὲν κεῖται
 πράγματος, πρότερον δ' ἐκαλοῦντο παράσιτοι οἱ ἐπὶ τὴν
 τοῦ ἱεροῦ σίτου ἐκλογὴν αἰρούμενοι, καὶ ἦν ἀρχεῖον
 c τι παρασίτων. διὸ καὶ ἐν τῷ τοῦ βασιλέως νόμῳ γέ-
 γραπται ταυτί 'ἐπιμελεῖσθαι δὲ τὸν βασιλεύοντα τῶν 5
 τε ἀρχόντων, ὅπως ἂν καθιστῶνται, καὶ τοὺς παρα-
 σίτους ἐκ τῶν δῆμων αἰρῶνται κατὰ τὰ γεγραμμένα.
 τοὺς δὲ παρασίτους ἐκ τῆς βουκολίας ἐκλέγειν ἐκ τοῦ
 μέρους τοῦ ἑαυτῶν ἕκαστον ἐκτέα κριθῶν, δαίνυσθαι
 τε τοὺς ὄντας Ἀθηναίους ἐν τῷ ἱερῷ κατὰ τὰ πάτρια. 10
 τὸν δ' ἐκτέα παρέχειν εἰς τὰ ἀρχεῖα τῷ Ἀπόλλωνι τοὺς
 Ἀχαρνέων παρασίτους ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῶν κριθῶν.'
 d ὅτι δὲ καὶ ἀρχεῖον ἦν αὐτῶν ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ τάδε
 γέγραπται 'εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ νεώ, τοῦ ἀρχεῖου
 τοῦ παρασιτείου καὶ τῆς οἰκίας τῆς ἱερᾶς διδόναι τὸ 15
 ἀργύριον, ὁπόσου ἂν οἱ τῶν ἱερέων ἐπισκευασταὶ μι-
 σθώσωσιν.' ἐκ τούτου δῆλόν ἐστιν ὅτι ἐν ᾧ τὰς ἀπαρ-
 χὰς ἐτίθεσαν τοῦ ἱεροῦ σίτου οἱ παράσιτοι, τοῦτο πα-
 ρασίτειον προσηγορεύετο.' ταῦτα ἱστορεῖ καὶ Φιλό-
 χορος ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Τετραπόλει μνημονεύων 20
 τῶν καταλεγομένων τῷ Ἡρακλεῖ παρασίτων, καὶ Διό-
 e δωρος ὁ Σινωπεὺς κωμωδιοποιὸς ἐν Ἐπικλήρῳ, οὗ τὸ
 μαρτύριον ὀλίγον ὕστερον παραθήσομαι. Ἀριστοτέλης
 δ' ἐν τῇ Μεθωναίων πολιτείᾳ 'παράσιτοι (φησί) τοῖς
 μὲν ἀρχουσι δύο καθ' ἕκαστον ἦσαν, τοῖς δὲ πολεμάρ- 25
 χοις εἷς. τεταγμένα δ' ἐλάμβανον παρ' ἄλλων τέ τι-
 νων καὶ τῶν ἀλλέων ὄψον.'

28. τὸν δὲ νῦν λεγόμενον παράσιτον Καρῦστιος
 ὁ Περγαμηνὸς ἐν τῷ περὶ διδασκαλιῶν εὐρεθῆναι
 φησιν ὑπὸ πρώτου Ἀλέξιδος, ἐκλαθόμενος ὅτι Ἐπί- 30
 f χαρμος ἐν Ἐλπίδι ἢ Πλούτῳ παρὰ πότον αὐτὸν εἰσή-
 γαγεν οὕτως λέγων

ἀλλ' ἄλλος ὃδ' ἔστηχ' ὥδε τοῦδε κατὰ πόδας,
 τὸν ῥαδίως λαψῇ τυ, καίτοι νῦν γὰρ θῆν
 εὖωνον ἀεὶ σῖτον. ἀλλ' ἔμπας ὃδε
 ἄμυστιν ὥσπερ κύλικα πίνει τὸν βίον.

5 καὶ αὐτὸν ποιεῖ τὸν παράσιτον λέγοντα τοιάδε πρὸς
 τὸν πυνθανόμενον

συνδειπνέω τῷ λῶντι, καλέσαι δεῖ μόνον,
 καὶ τῷ γὰρ μήχι λῶντι, κωῦδὲν δεῖ καλεῖν.
 τηνεῖ δὲ χαρίεις τ' εἰμὶ καὶ ποιεῶ πολὺν
 γέλωτα καὶ τὸν ἐστιῶντ' ἐπαινέω.

236

καὶ κά τις ἀντίον τι λῆγ' τήνῳ λέγειν,
 τήνῳ κυδάζομαί τε κάπ' ὧν ἡχθόμαν.
 κῆπειτα πολλὰ καταφαγὼν πόλλ' ἐμπιῶν
 ἄπειμι. λύχνον δ' οὐχ ὁ παῖς μοι συμφέρει,
 15 ἔρπω δ' ὀλισθράζων τε καὶ κατὰ σκότος
 ἔρημος. αἶκα δ' ἐντύχω τοῖς περιπόλοις,
 τοῦθ' οἶον ἀγαθὸν ἐπιλέγω τοῖς θεοῖς ὅτι
 οὐ λῶντι παίων ἀλλὰ μαστιγῶν τί με.
 ἐπεὶ δέ χ' εἶκω οἴκαδ' καταφθαρεῖς,
 20 ἄστροφος εὖδω· καὶ τὰ μὲν πρῶτ' οὐ κοῶ,
 ἄς κά μ' ἄκρατος οἶνος ἀμφέπη φρένας.

b

29. καὶ ἄλλα δὲ τοιαῦτα ἐπιλέγει ὁ τοῦ Ἐπιχάρ-
 μου παράσιτος. ὁ δὲ παρὰ τῷ Διφίλῳ τάδε φησὶν

ὅταν με καλέσῃ πλούσιος δεῖπνον ποιῶν,
 25 οὐ κατανοῶ τὰ τρίγλυφ' οὐδὲ τὰς στέγας,
 οὐδὲ δοκιμάζω τοὺς κορινθίους κάρους,
 ἀτενὲς δὲ τηρῶ τοῦ μαγεύου τοῦ καπνόν.
 κὰν μὲν σφοδρὸς φερόμενος εἰς ὀρθὸν τρέχῃ,
 γέγηθα καὶ χαίρω τε καὶ περὺττομαι·
 30 ἂν δὲ πλάγιος καὶ λεπτός, εὐθέως νοῶ
 ὅτι τοῦτό μοι τὸ δεῖπνον ἀλλ' οὐδ' αἷμ' ἔχει.

c

πρῶτος δ' Ὀμηρος, ὥς τινες φασὶν, εἰσήγαγε παρά-

σιτον, τὸν Ποδῆν εἶναι λέγων φίλον εἰλαπιναστὴν τοῦ Ἑκτορος·

d ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Ποδῆς, υἱὸς Ἡετίωνος,
ἀφνειὸς τ' ἀγαθὸς τε· μάλιστα δέ μιν τίεν Ἑκτωρ
δῆμον, ἐπεὶ οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής. 5
τὸν γὰρ ἐν εἰλαπίνῃ φίλον εἶρηκε τὸν ἐν τῷ δειπνεῖν.
διὸ καὶ ποιεῖ αὐτὸν ὑπὸ Μενελάου τιτρωσκόμενον
κατὰ τὴν γαστέρα, φησὶν ὁ Σκῆψιος Δημήτριος· ὥς
καὶ Πάνδαρον διὰ τὸ ἐπιωρκηκέναι κατὰ τῆς γλώττης.
e τιτρώσκει δ' αὐτὸν Σπαρτιάτης ἄνθρωπος τὴν αὐτὰρ- 10
κειαν ἐξηλωκώς.

30. οἱ δ' ἀρχαῖοι ποιηταὶ τοὺς παρασίτους κόλα-
κας ἐκάλουν, ἀφ' ὧν καὶ Εὐπόλις τῷ δράματι τὴν
ἐπιγραφὴν ἐποιήσατο, τὸν χορὸν τῶν κολάκων ποιή-
σας τάδε λέγοντα 15

ἀλλὰ δίαίταν ἦν ἔχουσ' οἱ κόλακες πρὸς ὑμᾶς
λέξομεν· ἀλλ' ἀκούσαθ' ὥς ἐσμέν ἅπαντα κομποὶ
ἄνδρες· ὅτοισι πρῶτα μὲν παῖς ἀκόλουθός ἐστιν
ἀλλότριος τὰ πολλὰ, μικρὸν δὲ τὸ κάμνον αὐτοῦ.
ἱματίῳ δέ μοι δὴ ἐστὸν χαρίεντε τούτῳ, 20
f οἷν μεταλαμβάνων ἀεὶ θάτερον ἐξελαύνω
εἰς ἀγοράν. ἐκεῖ δ' ἐπειδὰν κατίδω τιν' ἄνδρα
ἡλίθιον, πλουτοῦντα δ', εὐθύς περὶ τοῦτον εἰμί.
κἂν τι τύχῃ λέγων ὁ πλούταξ, πάνυ τοῦτ'
ἐπαινῶ 25

καὶ καταπλήττομαι δοκῶν τοῖσι λόγοισι χαίρειν.
εἴτ' ἐπὶ δεῖπνον ἐρχόμεσθ' ἄλλυδις ἄλλος ἡμῶν
μᾶζαν ἐπ' ἀλλόφυλον, οὗ δει χαρίεντα πολλὰ
τὸν κόλακ' εὐθέως λέγειν, ἢ κφέρεται θύραζε.
237 οἶδα δ' Ἀκέστορ' αὐτὸ τὸν στιγματίαν παθόντα· 30
σκῶμμα γὰρ εἶπ' ἀσελγές, εἴτ' αὐτὸν ὁ παῖς
θύραζε

ἐξαγαγὼν ἔχοντα κλοιὸν παρέδωκεν Οἶνεϊ.

31. τοῦ δὲ ὀνόματος τοῦ παρασίτου μνημονεύει
Ἀραρῶς ἐν Ὑμεναίῳ διὰ τούτων

οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐκ εἶ παράσιτος, φίλτατε·

5 ὁ δ' Ἰσχόμαχος ὁδὶ τρέφων σε τυγχάνει.

πολὺ δ' ἐστὶ τοῦνομα παρὰ τοῖς νεωτέροις. τὸ δὲ ῥῆμα
παρὰ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ ἐν Λάχῃ. φησὶ γάρ ἑ
ἔχει ἡμῖν τὰ μειράκια παρασιτεῖ. παρασίτων δ' εἶναι
φησι γένη δύο Ἀλεξίς ἐν Κυβερνήτῃ διὰ τούτων

10 Π. δὴ ἐστὶ, Ναυσίνικε, παρασίτων γένη,
ἐν μὲν τὸ κοινὸν καὶ κεκωμωδημένον,
οἱ μέλανες ἡμεῖς. Ν. θάτερον ζητῶ γένος,
Π. σεμνοπαράσιτον ἐκ μέσου καλούμενον,
σατράπας παρασίτους καὶ στρατηγούς ἐπιφα-
15 νεῖς,

ὑποκρινόμενον εὖ τοῖς βίοις, ὄφρ' ἔχον
χιλιοταλάντους ἀνακυλῖόν τ' οὐσίας. c

νοεῖς τό τε γένος καὶ τὸ πρᾶγμα; Ν. καὶ μάλα.

Π. τούτων δ' ἑκατέρου τῶν γενῶν ὁ μὲν τύπος
20 τῆς ἐργασίας εἷς ἐστὶ κολακείας ἀγῶν,
ὥσπερ ἐπὶ τῶν βίων δὲ τοὺς μὲν ἡ τύχη
ἡμῶν μεγάλοις προσένειμε τοὺς δ' ἐλάττωσιν·
εἶθ' οἱ μὲν εὐποροῦμεν οἱ δ' ἀλύομεν. d

ἄρα γε διδάσκω, Ναυσίνικ', οὐκ ἀστόχως;

25 Ν. ἀλλ' ἂν σ' ἐπαινῶ, μᾶλλον αἰτήσεις μέ τι.

32. χαρακτηρίζει δ' οὐκ ἀρρύθμως τὸν παράσι-
τον ὁποῖός τις ἐστὶ Τιμοκλῆς ἐν Δρακοντίῳ οὕτως

ἔπειτ' ἐγὼ παράσιτον ἐπιτρέψω τινὶ
κακῶς λέγειν; ἥκιστα γ'· οὐδὲν ἐστὶ γὰρ
30 ἐν τοῖς τοιούτοις χρησιμώτερον γένος.

εἰ δ' ἐστὶ τὸ φιλέταιρον ἐν τι τῶν καλῶν,
ἀνὴρ παράσιτος τοῦτο ποιεῖ διὰ τέλους. e

ἐρᾶς, συνεραστῆς ἀπροφάσιστος γίγνεται.
 πράττεις τι, πράξει συμπαρῶν ὅτι ἂν δέῃ,
 δίκαια ταῦτά τῳ τρέφοντι νενομικῶς.

ἐπαινέτης θαυμαστὸς οἶος τῶν φίλων.
 χαίρουσι δείπνων ἡδοναῖς ἀσυμβόλοις·

5

τίς δ' οὐχὶ θνητῶν; ἢ τίς ἥρως ἢ θεὸς
 ἀποδοκιμάζει τὴν τοιαύτην διατριβήν;
 ἵνα μὴ δὲ πολλὰ μακρολογῶ δι' ἡμέρας,
 τεκμήριόν τι παμμέγεθες οἶμαί γ' ἐρεῖν,
 ὃ τῶν παρασίτων ὡς τετίμηται βίος.

10

γέρα γὰρ αὐτοῖς ταῦτά τοῖς τῶλύμπια
 νικῶσι δίδοται χρηστότητος οὔνεκα
 σίτησις. οὐ γὰρ μὴ τίθενται συμβολαί,
 πρυτανεῖα ταῦτα πάντα προσαγορευτέα.

33. καὶ Ἀντιφάνης δ' ἐν Διδύμοις φησὶν

15

ὁ γὰρ παράσιτός ἐστιν, ἂν ὀρθῶς σκοπῆς,
 κοινωνὸς ἀμφοῖν, τῆς τύχης καὶ τοῦ βίου.
 οὐδεὶς γὰρ ἄσιτος εὖχετ' ἀτυχεῖν τοὺς φίλους,
 τούναντίον δὲ πάντας εὐτυχεῖν αἰεί.

ἔστιν πολυτελής τῳ βίῳ τις, οὐ φθονεῖ,
 μετέχειν δὲ τούτων εὖχετ' αὐτῳ συμπαρῶν.

20

κάστιν φίλος γενναῖος ἀσφαλῆς θ' ἅμα,
 οὐ μάχιμος, οὐ πάροξυς, οὐχὶ βάσκανος,
 ὀργὴν ἐνεγκεῖν ἀγαθός· ἂν σκώπτῃς γελᾷ,
 ἐρωτικὸς γελοῖος ἱλαρὸς τῳ τρόπῳ·

25

πάλιν στρατιώτης ἀγαθὸς εἰς ὑπερβολήν,
 ἂν ἢ τὸ σιτάρχημα δειπνον εὐτρεπές.

34. καὶ Ἀριστοφῶν δ' ἐν Ἰατρῳ φησι

βούλομαι δ' αὐτῳ προειπεῖν οἷός εἰμι τοὺς τρό-
 πους.

30

ἂν τις ἐστιᾷ, πάρειμι πρῶτος, ὥστ' ἥδη πάλαι
 . . . ξωμὸς καλοῦμαι. δεῖ τιν' ἄρασθαι μέσον

f

238

b

τῶν παροινούντων, παλαιστὴν νόμισον Ἀργεῖόν c
μ' ὄρα·ν·

προσβαλεῖν πρὸς οἰκίαν δεῖ, κριός· ἀναβῆναι
τι πρὸς

5 κλιμάκιον Καπανεύς, ὑπομένειν πληγὰς ἄκμων,
κονδύλους πλάττειν δὲ Τελαμών, τοὺς καλοὺς
πειρᾶν καπνός.

κὰν Πυθαγοριστῇ δέ φησι

πρὸς μὲν τὸ πεινῆν ἐσθίειν τε μηδὲ ἐν
10 νόμιζ' ὄρα·ν Τιθύμαλλον ἢ Φιλιππίδην.
ὔδωρ δὲ πίνειν βάτραχος, ἀπολαῦσαι θύμων d
λαχάνων τε κάμπη, πρὸς τὸ μὴ λουῖσθαι ῥύπος,
ὑπαίθριος χειμῶνα διάγειν κόψιχος,
πνῦγος ὑπομεῖναι καὶ μεσημβρίας λαλεῖν
15 τέτιξ, ἐλαίῳ μήτε χρῆσθαι μήθ' ὄρα·ν
κονιορτός, ἀνυπόδητος ὄρθρου περιπατεῖν
γέρανος, καθεύδειν μηδὲ μικρὸν νυκτερίς.

35. Ἀντιφάνης δ' ἐν Προγόνοις

τὸν τρόπον μὲν οἶσθά μου
20 ὅτι τῦφος οὐκ ἔνεστιν, ἀλλὰ τοῖς φίλοις e
τοιουτοσί τίς εἰμι, τύπτεσθαι μύδρος,
τύπτειν κεραυνός, ἐκτυφλοῦν τιν' ἀστραπή,
φέρειν τιν' ἄρας ἄνεμος, ἀποπνίξαι βρόχος,
θύρας μοχλεύειν σεισμός, εἰσπηδᾶν ἀκρίς,
25 δειπνεῖν ἄκλήτος μυῖα, μὴ ἔξελθεῖν φρέαρ,
ἄγχειν φονεύειν μαρτυρεῖν ὅς' ἂν μόνον
τύχῃ τις εἰπών, ταῦτ' ἀπρόσκεπτος ποιεῖν
ἅπαντα. καὶ καλοῦσί μ' οἱ νεώτεροι
διὰ ταῦτα πάντα σκηπτόν. ἀλλ' οὐδὲν μέλει f
30 τῶν σκωμμάτων μοι· τῶν φίλων γὰρ ὧν φίλος
ἔργοισι χρηστός, οὐ λόγοις ἔφυν μόνον.

Δίφιλος δ' ἐν Παρασίτῳ μελλόντων γίνεσθαι γάμων
τὸν παράσιτον ποιεῖ λέγοντα τάδε

ἄγνοεῖς ἐν ταῖς ἀραις

239 ὅ τι ἔστιν, εἴ τις μὴ φράσει' ὀρθῶς ὁδόν
ἢ πῦρ ἐναύσει', ἢ διαφθείρει' ὕδωρ,
ἢ δειπνιεῖν μέλλοντα κωλύσαι τινά. 5

Εὐβουλος δ' ἐν Οἰδίποδι

ὁ πρῶτος εὐρὼν τὰλλότρια δειπνεῖν ἀνὴρ
δημοτικὸς ἦν τις, ὥς ἔοικε, τοὺς τρόπους.
ὅστις δ' ἐπὶ δεῖπνον ἢ φίλον τιν' ἢ ξένον 10
καλέσας ἔπειτα συμβολὰς ἐπράξατο,
φυγὰς γένοιτο μηδὲν οἰκοθεν λαβών.

36. Διόδωρος δ' ὁ Σινωπεὺς ἐν Ἐπικλήρῳ περὶ
τοῦ παρασιτεῖν καὶ αὐτὸς οὐκ ἀγλαφύρως τάδε φησί

b βούλομαι δεῖξαι σαφῶς 15

ὥς σεμνόν ἐστι τοῦτο καὶ νενομισμένον
καὶ τῶν θεῶν εὖρημα, τὰς δ' ἄλλας τέχνας
οὐδεὶς θεῶν κατέδειξεν, ἀλλ' ἄνδρες σοφοί.
τὸ γὰρ παρασιτεῖν εὖρεν ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος,
ὁ τῶν θεῶν μέγιστος ὁμολογουμένως. 20

οὗτος γὰρ εἰς τὰς οἰκίας εἰσέρχεται
οὐχὶ διακρίνας τὴν πενιχρὰν ἢ πλουσίαν,
οὗ δ' ἂν καλῶς ἐστρωμένην κλίνην ἴδῃ
παρακειμένην τε τὴν τραπέξαν πάνθ' ἃ δεῖ
c ἔχουσιν, ἥδη κατακλιθεὶς [μάλα] κοσμίως, 25
ἀριστίσας ἑαυτὸν ἐντραγῶν πιῶν

ἀπέρχετ' οἰκαδ', οὐ καταβαλὼν συμβολάς.
κἀγὼ ποιῶ νῦν τοῦτ'· ἐπ' αὖν κλίνας ἴδω
ἐστρωμένας καὶ τὰς τραπέζας εὐτρεπεῖς
καὶ τὴν θύραν ἀνεωγμένην, εἰσέρχομαι 30
ἐνθάδε σιωπῇ καὶ ποιήσας εὐσταλῇ
ἔμαντόν, ὥστε μὴ' νοχλεῖν τὸν συμπότην,

πάντων ἀπολαύσας τῶν παρατεθέντων πιῶν
ἀπέρχομ' οἴκαδ', ὥσπερ ὁ Ζεὺς ὁ φίλιος.
ὅτι δ' ἦν τὸ πρῶγμ' ἐνδοξον αἰεὶ καὶ καλὸν
ἐκεῖθεν ἂν γνοίῃ τις ἔτι σαφέστερον.

d

5 τὸν Ἡρακλέα τιμῶσα λαμπρῶς ἡ πόλις
ἐν ἅπασι τοῖς δήμοις θυσίας ποιουμένη,
εἰς τὰς θυσίας ταύτας παρασίτους τῷ θεῷ
οὐπόποτ' ἀπεκλήρωσεν, οὐδὲ παρέλαβεν
εἰς ταῦτα τοὺς τυχόντας, ἀλλὰ κατέλεγεν
10 ἐκ τῶν πολιτῶν δῶδεκ' ἄνδρας ἐπιμελῶς
ἐκλεξαμένη τοὺς ἐκ δύο ἄστων γεγονότας,
ἔχοντας οὐσίας, καλῶς βεβιωκότας.

e

εἶθ' ὕστερον τὸν Ἡρακλέα μιμούμενοι
τῶν εὐπόρων τινὲς παρασίτους ἐλόμενοι
15 τρέφειν, παρεκάλουν οὐχὶ τοὺς χαριεστάτους
ἐκλεγόμενοι, τοὺς δὲ κολακεύειν δυναμένους
καὶ πάντ' ἐπαινεῖν· οἷς ἐπεὶ μὲν προσερεύγοι
ῥαφανῖδας ἢ σαπρὸν σίλουρον καταφαγών,
ἴα καὶ ῥόδ' ἔφασαν αὐτὸν ἡριστηκέναι·
20 ἐπεὶ δ' ἀποπάρδοι μετὰ τινος κατακείμενος
τούτων, προσάγων τὴν ῥῖν' ἐδεῖτ' αὐτοῦ φράσαι, f
πόθεν τὸ θυμίαμα τοῦτο λαμβάνεις;
διὰ τοὺς τοιούτους τοὺς ἀσελγῶς χρωμένους
τὸ τίμιον καὶ τὸ καλὸν αἰσχρὸν ἔστι νῦν.

25 37. καὶ Ἀξιόνικος δ' ἐν Χαλκιδικῇ φησιν
ὅτε τοῦ παρασιτεῖν πρῶτον ἡράσθη μετὰ
Φιλοξένου τῆς Πτερυνοκοπίδος νέος ἔτ' ὢν,
πληγὰς ὑπέμενον κονδύλων καὶ τρυβλίων
ὁστῶν τε τὸ μέγεθος τοσαύτας, ὥστε με
30 ἐνίοτε τοῦλάχιστον ὀκτὼ τραύματα
ἔχειν. ἐλυσιτέλει γάρ· ἥττων εἰμὶ γὰρ
τῆς ἡδονῆς. ἔπειτα καὶ τρόπον τινὰ

τὸ πρᾶγμα μοι λυσιτελὲς εἶναι νενόμικα.
οἷον φίλερὶς τίς ἐστὶ καὶ μάχεται τί μοι,
μετεβαλόμην πρὸς τοῦτον, ὅσα τ' εἴρηκέ με
κακῶς ὁμολογῶν εὐθέως οὐ βλάπτομαι.

πονηρὸς ὢν τε χρηστὸς εἶναι φησί τις, 5
ἐγκωμιάζων τοῦτον ἀπέλαβον χάριν.

b γλαύκου βεβρωκῶς τέμαχος ἐφθὸν τήμερον
αὔριον ἔωλον τοῦτ' ἔχων οὐκ ἄχθομαι.

τοιούτος ὁ τρόπος ἐστὶν ἡ φύσις τέ μου.

Ἀντίδοτος δ' ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Πρωτοχόρῳ παρὰ- 10
γει τινὰ παραπλήσιον τοῖς ἐν τῷ Κλανδιεῖῳ νῦν σο-
φιστεύουσιν, ὧν οὐδὲ μεμνησθαι καλόν, τοιαῦτα περὶ
παρασιτικῆς τέχνης λέγοντα

κατὰ τὴν στάσιν δὴ στάντες ἀκροάσασθέ μου.

πρὶν ἐγγραφῆναι καὶ λαβεῖν τὸ χλαμύδιον, 15

c περὶ τοῦ παρασιτεῖν εἴ τις ἐμπέσοι λόγος,

τὸ τεχνίον αἰεὶ τοῦτό μοι κατεπίνετο,

καὶ παιδομαθῆς πρὸς αὐτὸ τὴν διάνοιαν ἦν.

38. παράσιτοι δ' ἐπ' ὀνόματος ἐγένοντο Τιθύ-
μαλλος μὲν, οὗ μνημονεύει Ἀλεξὶς ἐν Μιλησίᾳ καὶ ἐν 20
Ὀδυσσεὶ ὑφαίνοντι, ἐν δὲ Ὀλυνθίοις φησὶν

ὁ δὲ σὸς πένης ἔστ', ὧ γλυκεῖα· τοῦτο δὲ

δέδοιχ' ὁ θάνατος τὸ γένος, ὥς φασιν, μόνον.

d ὁ γοῦν Τιθύμαλλος ἀθάνατος περιέρχεται.

Δρόμων δ' ἐν Ψαλτρίᾳ

25

ὑπερησχυνόμην

μέλλων ἀσύμβολος πάλιν δειπνεῖν· πάνν

αἰσχρὸν γάρ. B. ἀμέλει, τὸν Τιθύμαλλον γοῦν

αἰεὶ

ἐρυθρότερον κόκκου περιπατοῦντ' ἔσθ' ὄρᾱν· 30

οὕτως ἐρυθριᾷ συμβολὰς οὐ κατατιθεῖς.

Τιμοκλῆς Κενταύρῳ ἢ Δεξαμενῷ

Τιθύμαλλον αὐτὸν καὶ παράσιτον ἀποκαλῶν.
ἐν δὲ Καννίοις

ἤδη προσενηνέκται. τί μέλλεις; σπεύδετε, e
ὦ τᾶν. ὁ γὰρ Τιθύμαλλος οὕτως ἀνεβίω
5 κομιδῇ τεθνηκώς, τῶν ἀν' ὁκτῶ τοῦ βολοῦ
θέρμους μαλάξας. οὐκ ἀπεκαρτέρησε γὰρ
ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκαρτέρησ', ὦ φίλτατε,
πεινῶν.

ἐν δ' Ἐπιστολαῖς
10 οἴμοι κακοδαίμων, ὥς ἐρῶ. μὰ τοὺς θεούς,
Τιθύμαλλος οὐδεπώποτ' ἠράσθη φαγεῖν
οὕτω σφόδρ', οὐδὲ Κόρμος ἱμάτιον λαβεῖν,
οὐ Νεῖλος ἄλφιτ', οὐ Κόρυδος ἀσύμβολος f
κινεῖν ὀδόντας.

15 Ἀντιφάνης Τυρρηνῶ
ἀρετὴ τὸ προῖκα τοῖς φίλοις ὑπηρετεῖν.
B. λέγεις ἔσεσθαι τὸν Τιθύμαλλον πλούσιον.
εἰσπράξεται γὰρ μισθὸν ἐκ τοῦ σοῦ λόγου,
παρ' οἷς ἐδείπνει προῖκα συλλέξει συκνήν.

20 39. ἦν δὲ καὶ ὁ Κόρυδος τῶν δι' ὀνόματος παρα-241
σίτων. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Τιμοκλῆς ἐν Ἐπιχαιρε-
κάκῳ οὕτως.

ἀγορὰν ἰδεῖν εὖοπον εὐποροῦντι μὲν
ἡδιστον, ἂν δ' ἀπορῇ τις, ἀθλιώτατον.
25 ὁ γοῦν Κόρυδος ἄκλητος, ὥς ἐμοὶ δοκεῖ,
γενόμενος ὠψώνει παρ' αὐτὸν οἴκαδε.
ἦν δὲ τὸ πάθος γελοῖον, οἶμαι, τέτταρας
χαλκοῦς ἔχων ἄνθρωπος, ἐργέλεις ὄρων
θύννεια νάρκας καράβους· ἡμῶδία.

30 καὶ ταῦτα πάντα μὲν περιελθὼν ἤρετο b
ὁπόσου, πυθόμενος δ' ἀπέτρεχ' εἰς τὰς μεμ-
βράδας.

Ἀλεξίς Δημητρίῳ ἢ Φιλεταίρῳ

ἀλλ' αἰσχύνομαι

τὸν Κόρυδον, εἰ δόξω συναριστᾶν τισιν
οὕτω προχείρως· οὐκ ἀπαρνοῦμαι δ' ὅμως.
οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνος, ἂν καλῇ τις.

5

ἐν δὲ Τιτθῇ

ὁ Κόρυδος οὗτος, ὁ τὰ γελοῖ' εἰθισμένος
λέγειν, Βλεπαῖος βούλετ' εἶναι, νοῦν γ' ἔχων·
πλουτεῖ γὰρ ὁ Βλεπαῖος.

c

Κρατῖνος δ' ὁ νεώτερος ἐν Τιτᾷσι

10

Κόρυδον τὸν χαλκοτύπον πεφύλαξο,
εἰ μὴ σοὶ νομιεῖς αὐτὸν μηδὲν καταλείψειν,
μηδ' ὄψον κοινῇ μετὰ τούτου πώποτε δαίση,
τοῦ Κορύδου, προλέγω σοι· ἔχει γὰρ χεῖρα κρα-
ταιάν,

15

χαλκῇν, ἀκάματον, πολὺν κρείττω τοῦ πυρὸς
αὐτοῦ.

d ὅτι δὲ γελοῖα ἔλεγεν ὁ Κόρυδος καὶ ἐπὶ τούτοις γελαῖ-
σθαι ἤθελεν ὁ αὐτὸς Ἀλεξίς ἐν Ποιηταῖς φησι

πάνν τι βούλομαι

20

οὕτω γελαῖσθαι καὶ γελοῖ' αἰεὶ λέγειν

μετὰ τὸν Κόρυδον μάλιστ' Ἀθηναίων πολὺ.

ἀναγράφει δὲ αὐτοῦ τὰ ἀπομνημονεύματα Λυγκεὺς ὁ
Σάμιος, Εὐκράτην αὐτὸν καλεῖσθαι κυρίως φάσκων.
γράφει δ' οὕτως· Εὐκράτης ὁ Κόρυδος πίνων παρὰ

e τινι σαθρᾷ οὔσης τῆς οἰκίας, ἐνταῦθα, φησί, δειπνεῖν
δεῖ ὑποστήσαντα τὴν ἀριστεράν χεῖρα ὥσπερ αἱ Κα-
ρυάτιδες.

40. Φιλόξενος δ' ἡ Πτερονοκοπὶς ἐμπεσόντος λό-
γου ὅτι αἱ κίχλαι τίμιαί εἰσι, καὶ τοῦ Κορύδου παρόν-
τος, ὃς ἐδόκει πεπορνεῦσθαι, ἀλλ' ἐγώ, ἔφη, μνημο-
νεύω ὅτε ὁ κόρυδος ὀβολοῦ ᾗν. ᾗν δὲ καὶ ὁ Φιλόξενος

30

- τῶν παρασίτων, ὡς Ἀξιόνικος εἶρηκεν ἐν τῷ Χαλκιδικῷ. πρόκειται δὲ τὸ μαρτύριον. μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ Μένανδρος ἐν Κεκρυφάλῳ αὐτὸ μόνον Πτερνοκοπίδα αὐτὸν καλῶν. μνημονεύει δ' αὐτοῦ
 5 καὶ Μάχων ὁ κωμωδιοποιὸς ὁ Κορίνθιος μὲν ἢ Σικυνώνιος γενόμενος, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δὲ τῇ ἐμῇ κατα- f
 βιούς καὶ διδάσκαλος γενόμενος τῶν κατὰ κωμωδίαν μερῶν Ἀριστοφάνους τοῦ γραμματικοῦ· ὃς καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, καὶ ἐπιγέγραπται αὐτοῦ
 10 τῷ μνήματι
 τῷ κωμωδογράφῳ κούφη κόνι τὸν φιλάγωνα
 κισσὸν ὑπὲρ τύμβου ξῶντα Μάχωνι φέροις.
 οὐ γὰρ ἔχεις κηφῆνα παλίμπλυτον, ἀλλ' ἄρα τέχνης 242
 ἄξιον ἀρχαίης λείψανον ἡμφίεσας.
 15 τοῦτο δ' ὁ πρέσβυς ἐρεῖ· Κέκροπος πόλι, καὶ παρὰ
 Νείλῳ
 ἔστιν ὅτ' ἐν Μούσαις δορυμὸν πέφυκε θύμον.
 ἐν τούτοις δημοῖ σαφῶς ὅτι Ἀλεξανδρεὺς ἦν γένος.
 ὁ δ' οὖν Μάχων τοῦ Κορύδου μνημονεύει ἐν τούτοις
 20 τὸν Κόρυδον ἠρώτησαν Εὐκράτην τινὲς
 τῶν συμπαρόντων πῶς κέχρητ' αὐτῷ ποτε b
 Πτολεμαῖος. οὐκ οἶδ', εἶπεν, οὐδέπω σαφῶς.
 πεπότικε μὲν γὰρ ὥσπερ ἰατρός μ', ἔφη,
 ἃ δεῖ φαγεῖν δὲ σιτί' οὐ δέδωκέ πω.
 25 Λυγκεὺς δ' ἐν δευτέρῳ περὶ Μενάνδρου ἐπὶ γελοίοις
 (φησὶ) δόξαν εἰληφότες Εὐκλείδης ὁ Σμικρίνου καὶ
 Φιλόξενος ἢ Πτερνοκοπίς· ὧν ὁ μὲν Εὐκλείδης ἀπο-
 φθεγγόμενος οὐκ ἀνάξια βιβλίον καὶ μνήμης ἐν τοῖς
 ὅλοις ἦν ἀηδὴς καὶ ψυχρός, ὁ δὲ Φιλόξενος οὐδὲν
 30 ἐπὶ κεφαλαίου περιττὸν λέγων, ὅ τι λαλήσειεν ἢ πι- c
 κρανθεῖς πρὸς τινα τῶν συζώντων διηγῆσαιτο, πᾶν
 ἐπαφραδισίας καὶ χάριτος ἦν μεστόν. καὶ οὕτω γε

συνέβη τὸν μὲν Εὐκλείδην κατὰ τὸν βίον [οὐ πάνυ σπουδάζεσθαι], τὸν δὲ Φιλόξενον ὑπὸ πάντων φιλεῖσθαι καὶ τιμᾶσθαι.

41. Μοσχίωνος δέ τινος παρασίτου μνημονεύων Ἀλεξίς ἐν Τροφωνίῳ παραμασήτην αὐτὸν ἐν τούτοις 5 καλεῖ

εἶθ' ὁ Μοσχίων

ὁ παραμασήτης ἐν βροτοῖς ἀνδράμενος.

ἐν δὲ τῷ Παγκρατιαστῇ Ἀλεξίς τρεχεδείπνους κατα- d λέγων φησί

10

πρῶτον μὲν ἦν σοι Καλλιμέδων ὁ Κάραβος,
ἔπειτα Κόρυδος, Κωβίων, Κυρηβίων,
ὁ Σκόμβρος, ἡ Σεμίδαλις. Β. Ἡράκλεις φίλε·
ἀγοράσματ', οὐ συμπόσιον εἶρηκας, γύναι.

Κυρηβίων δ' ἐπεκαλεῖτο Ἐπικράτης ὁ Αἰσχίνου τοῦ 15 ῥήτορος κηδεστής, ὥς φησι Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας. τῶν δὲ τοιούτων ἐπιθέτων, ἃ ἐπὶ χλεύῃ Ἀθηναῖοι παίζοντες ἔλεγον, μνημονεύει Ἀναξανδρίδης ἐν Ὀδυσσεῖ οὕτως

e ὑμεῖς γὰρ ἀλλήλους ἀεὶ χλευάζετε, οἷδ' ἀκριβῶς· 20
ἂν μὲν γὰρ ἢ τις εὐπρεπής, ἱερὸν γάμον καλεῖτε·
ἐὰν δὲ μικρὸν παντελῶς ἀνθρώπιον, σταλαγμόν·
λαμπρὸς τις ἐξελέλυθ', [εὐθύς] ὅλολος οὗτός ἐστι·
λιπαρὸς περιπατεῖ Δημοκλῆς, ζωμὸς κατωνόμα-
σται·

25

χαίρει τις αὐχμῶν ἢ ῥυπῶν, κονιορτὸς ἀναπέ-
φηνεν·

f ὅπισθεν ἀκολουθεῖ κόλαξ τῷ, λέμβος ἐπικέκληται·
τὰ πόλλ' ἄδειπνος περιπατεῖ, κεστρῦνός ἐστι
νῆστις·

30

εἰς τοὺς καλοὺς δ' ἂν τις βλέπῃ, καινὸς θεα-
τροποιός·

ὑφείλετ' ἄρνα ποιμένος παίζων, Ἀτρεὺς ἐκλήθη·
ἐὰν δὲ κριόν, Φρίξος· ἂν δὲ καρδάριον, Ἰάσων.

42. Χαιρεφῶντος δὲ τοῦ παρασίτου μέμνηται μὲν
κὰν τοῖς πρὸ τούτων· ἀτὰρ δὴ καὶ Μένανδρος αὐτοῦ 243

5 μνημονεύει ἐν Κεκρυφάλῳ. κὰν τῇ Ὀργῇ δέ φησι

διαφέρει Χαιρεφῶντος οὐδὲ γρῦ

ἄνθρωπος, ὅστις ἐστίν, ὃς κληθεὶς ποτε

εἰς ἐστίασιν δωδεκάποδος, ὕρθριος

πρὸς τὴν σελήνην ἔτρεχε τὴν σκιὰν ἰδών,

10 ὥς ὑστερίζων, καὶ παρῆν ἅμ' ἡμέρᾳ.

ἐν δὲ Μέθῃ

ἐμὲ γὰρ ἐπέτριψεν ὁ

κομπότατος ἀνδρῶν Χαιρεφῶν, ἱερὸν γάμον

φάσκων ποιήσειν δευτέραν μετ' εἰκάδα

15 καθ' αὐτόν, ἵνα τῇ τετράδι δειπνῇ παρ' ἐτέροις.

τὰ τῆς θεοῦ γὰρ πανταχῶς ἔχειν καλῶς.

μνημονεύει δ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀνδρογύνῳ ἢ Κρητί. Τι-

μοκλῆς δ' ἐν Ἐπιστολαῖς καὶ ὥς Δημοτίωνι τῷ ἀσώ-

τῳ παρασιτοῦντος αὐτοῦ μνημονεύει

20 ὁ Δημοτίων δὲ παραμενεῖν αὐτῷ δοκῶν

τὰργύριον οὐκ ἐφείδεν, ἀλλὰ παρέτρεφεν

τὸν βουλόμενον. ὁ Χαιρεφῶν μὲν παντελῶς

οἴκαδε βαδίζειν ᾔεν, ὦ τάλαντατος.

καὶ μὴν ἔτι γε τοῦτ' ἔστιν ἄξιον μόνον,

25 τὸν παραμασήτην λαμβάνει δίκρουν ξύλον·

οὔτ' εὐρυθμος γὰρ ἐστὶν οὔτ' ἀχρήματος.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Σκύθῃ

ἐπὶ κῶμον, εἰ δοκεῖ,

ἴωμεν ὥσπερ ἔχομεν. Β. οὐκοῦν δᾶδα καὶ

30 στεφάνους λαβόντες. Χαιρεφῶν οὕτως*

μεμάθηκε κωμάζειν ἄδειπνος.

Τιμόθεος Κυναρίῳ

d πειρώμεθ' ὑποδύντ' ἐς τὸ δεῖπνον ἀπιέναι.
εἰς ἐπτάκλινον δ' ἐστίν, ὥς ἔφραξέ μοι·
ἂν μὴ παράβυστός που γένηται Χαιρεφῶν.

43. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Καρύστιος ἐν Ἱερείᾳ
καινόν γέ φασι Χαιρεφῶντ' ἐν τοῖς γάμοις 5
ὥς τὸν Ὀφέλαν ἄκκλητον εἰσδεδυνκέναι.

σπυρίδα λαβὼν γὰρ καὶ στέφανον, ὥς ἦν σκότος,
φάσκων παρὰ τῆς νύμφης ὁ τὰς ὄρνις φέρων
e ἦκειν, δεδείπνηχ', ὥς ἔοικεν, εἰσπεσών.

ἐν δὲ Σφαττομένῃ 10

καλῶ δ' Ἄρη Νίκην τ' ἐπ' ἐξόδοις ἐμαῖς,
καλῶ δὲ Χαιρεφῶντα· καὶ γὰρ μὴ καλῶ,
ἄκκλητος ἦξει.

Μάχων δ' ὁ κωμικός φησιν

ὁδὸν μακρὰν ἐλθόντος ἐπὶ δεῖπνόν ποτε 15
τοῦ Χαιρεφῶντος εἰς γάμους ἐξ ἄστεος
εἰπεῖν λέγουσι τὸν ποιητὴν Δίφιλον,
εἰς τὰς σεαυτοῦ, Χαιρεφῶν, σιαγόνας

f ἔγκοπον ἦλους ἐκατέρᾳ γε τέτταρας,
ἵνα μὴ παρασείων καὶ μακρὰν ἐκάστοτε 20
ὁδὸν βαδίζων τὰς γνάθους διαστρέφῃς.

καὶ πάλιν

ὁ Χαιρεφῶν κρεάδι' ὠψώνει ποτέ,
καὶ τοῦ μαγείρου, φασίν, ὅστωδες σφόδρα
αὐτῷ τι προσκόπτοντος ἀπὸ τύχης κρέας, 25
εἶπεν, μάγειρε, μὴ προσίστα τοῦτό μοι
τούστουν· ὃ δ' εἶπεν, ἀλλὰ μὴν ἐστὶ γλυκύ·

244 [καὶ μὴν τὸ πρὸς ὅστουν φασὶ κρέας εἶναι γλυκύ.]

ὁ Χαιρεφῶν δέ, καὶ μάλ', ὦ βέλτιστ', ἔφη,
γλυκὺ μέν, προσιστάμενον δὲ λυπεῖ πανταχῇ. 30

τοῦ Χαιρεφῶντος καὶ σύγγραμμα ἀναγράφει Καλλι-
μαχος ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν πίνακι γράφων οὕτως

‘δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν. Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι.’ εἶθ’
 ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ὑπέθηκεν ‘ἐπειδὴ μοι πολλάκις ἐπέ-
 στειλας. στίχων τοέ.’ καὶ ὁ Κυρηβίων δ’ ὅτι παράσι-
 τος προεΐρηται.

5 44. καὶ Ἀρχεφῶντος δὲ τοῦ παρασίτου μνημο- b
 νεύων ὁ Μάχων φησί

κληθεὶς ἐπὶ δεῖπνον ὁ παράσιτος Ἀρχεφῶν
 ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως, ἡνίκα
 κατέπλευσεν εἰς Αἴγυπτον ἐκ τῆς Ἀττικῆς,
 10 ὄψου πετραίου παρατεθέντος ποικίλου
 ἐπὶ τῆς τραπέζης καράβων τ’ ἀληθινῶν,
 ἐπὶ πᾶσι λοπάδος τ’ εἰσενεχθείσης ἀδράς,
 ἐν ᾗ τεμαχιστοὶ τρεῖς ἐνῆσαν κωβιοί, c
 οὓς κατεπλάγησαν πάντες οἱ κεκλημένοι,
 15 τῶν μὲν σκάρων ἀπέλαυε τῶν τριγλῶν θ’ ἄμα
 καὶ φυνκίδων ἐπὶ πλεῖον Ἀρχεφῶν πάνυ,
 ἄνθρωπος ὑπὸ τῶν μαινίδων καὶ μεμβράδων
 φαληρικῆς ἀφύης τε διασεσαγμένος,
 τῶν κωβιῶν δ’ ἀπέσχετ’ ἐγκρατέστατα.
 20 πάνυ δὲ παραδόξου γενομένου τοῦ πράγματος,
 καὶ τοῦ βασιλέως πυθομένου τάλκηνορος d
 μὴ παρεόρακεν Ἀρχεφῶν τοὺς κωβιούς,
 ὁ κυρτὸς εἶπε, πάνυ μὲν οὖν τὸνναντίον,
 Πτολεμαῖ’, εἶρακε πρῶτος, ἀλλ’ οὐχ ἄπτεται,
 25 τοῦψον δὲ σέβεται τοῦτο καὶ δέδοικέ πως·
 οὐδ’ ἐστὶν αὐτῷ πάτριον ὄντ’ ἀσύμβολον
 ἰχθὺν ἔχοντ’ ἄψηφον ἀδικεῖν οὐδένα.

45. Ἀλεξίς δ’ ἐν Πυραύνῳ Στράτιον τὸν παράσι-
 τον εἰσάγει δυσχεραίνοντα τῷ τρέφοντι καὶ λέγοντα
 30 τὰδε

ἐμοὶ παρασιτεῖν κρεῖττον ἢν τῷ Πηγάσῳ e
 ἢ τοῖς Βορεάδαῖς ἢ εἴ τι θᾶπτον ἔτι τρέχει,

ἢ Δημέα Δάχητος ἑτεοβουτάδῃ.

πέτεται γάρ, οὐχ οἷον βαδίζει τὰς ὁδούς.

καὶ μετ' ὀλίγα

Στρατίε, φιλεῖς δὴ πού με; B. μᾶλλον τοῦ πα-
τρός· 5

ὃ μὲν γὰρ οὐ τρέφει με, σὺ δὲ λαμπρῶς τρέφεις.

A. εὖχει τ' αἰεί με ζῆν; B. ἅπασι τοῖς θεοῖς·

ἂν γὰρ πάθῃς τι, πῶς ἐγὼ βιώσομαι;

f Ἀξιόνικος δ' ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Τυρροηνῷ Γρυλλίωνος
τοῦ παρασίτου ἐν τούτοις μνημονεύει 10

οἶνος οὐκ ἔνεστιν*

αὐτοῖς πρὸς ἐταίρους πρόφασιν ἐπὶ κῶμον τινάς,
ὅπερ ποιεῖν εἶωθε Γρυλλίων αἰεί.

Ἀριστόδημος δ' ἐν δευτέρῳ γελοῖων ἀπομνημονευμά-
των παρασίτους ἀναγράφει Ἀντιόχου μὲν τοῦ βασι- 15
λέως Σώστρατον, Δημητρίου δὲ τοῦ πολιορκητοῦ
Εὐαγόραν τὸν κυρτόν, Σελεύκου δὲ Φορμίωνα. Αυγ-
245 κεὺς δ' ὁ Σάμιος ἐν τοῖς Ἀποφθέγμασι Σιλανὸς (φη-
σὶν) ὁ Ἀθηναῖος Γρυλλίωνος παρασιτοῦντος Μενάν-
δρῳ τῷ σατράπῃ, εὐπαρύφου δὲ καὶ μετὰ θεραπείας 20
περιπατοῦντος, ἐρωτηθεὶς τίς ἐστὶν οὗτος, Μενάνδρου,
ἔφησεν, ἄξία γνάθος. Χαιρεφῶν δ' ἔφησεν ὁ παρασί-
τος εἰς γάμον ἄκλητος εἰσελθὼν καὶ κατακλιθεὶς ἔσχα-
τος, τῶν γυναικονόμων ἀριθμούντων τοὺς κεκλημέ-
νους καὶ κελευόντων αὐτὸν ἀποτρέχειν ὡς παρὰ τὸν 25
νόμον ἐπὶ τοῖς τριάκοντα ἐπόντος, ἀριθμεῖτε δὴ, ἔφη,
πάλιν, ἀπ' ἐμοῦ ἀρξάμενοι.

b 46. ὅτι δ' ἦν ἔθος τοὺς γυναικονόμους ἐφορᾶν
τὰ συμπόσια καὶ ἐξετάζειν τῶν κεκλημένων τὸν ἀριθ-
μὸν εἰ ὁ κατὰ νόμον ἐστί, Τιμοκλῆς ἐν Φιλοδικαστῇ 30
φησὶν οὕτως

ἀνοίγεται ἡδὴ τὰς θύρας, ἵνα πρὸς τὸ φῶς

ᾧμεν καταφανεῖς μᾶλλον, ἐφοδεύων ἐὰν
 βούληθ' ὁ γυναικονόμος τὸν ἀριθμὸν λαμβάνειν,
 κατὰ τὸν νόμον τὸν καινὸν ὅπερ εἶωθε δοᾶν,
 τῶν ἐστιωμένων. ἔδει δὲ τοῦμπαλιν
 5 τὰς τῶν ἀδείπνων ἐξετάζειν οἰκίας.

Μένανδρος δ' ἐν Κεκρυφάλῳ

παρὰ τοῖς γυναικονόμοις δὲ τοὺς ἐν τοῖς γάμοις e
 διακονοῦντας ἀπογεγράφθαι πυθόμενος
 πάντας μαγείρους κατὰ νόμον καινόν τινα,
 10 ἵνα πυνθάνωνται τοὺς κεκλημένους ἐὰν
 πλείους τις ὢν ἕξεστιν ἐστίων τύχη,
 ἔλθῶν.

καὶ Φιλόχορος δ' ἐν ἐβδόμῃ Ἀτθίδος ὁ γυναικονό-
 μοι' φησὶ 'μετὰ τῶν ἀρεοπαγιτῶν ἐσκόπουν τὰς ἐν
 15 ταῖς οἰκίαις συνόδους ἐν τε τοῖς γάμοις καὶ ταῖς ἄλ-
 λαις θυσίαις.'

47. τοῦ δὲ Κορύδου ἀποφθέγματα τάδε ἀναγρά- d
 φει ὁ Λυγκεύς. 'Κορύδῳ συμπινούσης τινὸς ἐταίρας
 ἧ ὄνομα ἦν Γνώμη, καὶ τοῦ οἰναρίου ὑπολιπόντος,
 20 εἰσφέρειν ἐκέλευσεν ἕκαστον δὴ ὀβολούς, Γνώμην
 δὲ συμβάλλεσθαι ὅ τι δοκεῖ τῷ δήμῳ. Πολύκτορος δὲ
 τοῦ κιθαρωδοῦ φακῆν ῥοφούντος καὶ λίθον μασησα-
 μένου, ᾧ ταλαίπωρε, ἔφη, καὶ ἡ φακῆ σε βάλλει.' μή-
 ποτε τούτου καὶ Μάχων μνημονεύει. φησὶ γάρ
 25 κακός τις, ὡς ἔοικε, κιθαρωδὸς σφόδρα
 τὴν οἰκίαν μέλλων ἀνοικοδομεῖν φίλον
 αὐτοῦ λίθους ἤτησεν· ἀποδώσω δ' ἐγὼ
 αὐτῶν πολὺ πλείους, φησὶν, ἐκ τῆς δείξεως. e

ἔλεγοντος δέ τινος τῷ Κορύδῳ ὡς τῆς αὐτοῦ γυναικὸς
 30 ἐνίοτε καὶ τράχηλον καὶ τοὺς τιτθοὺς καὶ τὸν ὀμφαλὸν
 φιλεῖ, πονηρόν, ἔφη, τοῦτ' ἤδη. καὶ γὰρ ὁ Ἡρακλῆς
 ἀπὸ τῆς Ὀμφάλης ἐπὶ τὴν Ἥβην μεταβέβηκε. Φυρο-

μάχου δ' ἐμβαψαμένου εἰς φακῆν καὶ τὸ τρύβλιον
ἀνατρέψαντος, ζημιωθῆναι αὐτὸν ἔφη δίκαιον, ὅτι
οὐκ ἐπιστάμενος δειπνεῖν ἀπεγράψατο. παρὰ Πτολε-
μαίῳ δὲ ματτύνης περιφερομένης καὶ κατ' ἐκείνον ἀεὶ
f λειπούσης, Πτολεμαῖε, ἔφη, πότερον ἐγὼ μεθύω, ἢ 5
δοκεῖ μοι ταῦτα περιφέρεσθαι; Χαιρεφῶντος δὲ τοῦ
παρασίτου φήσαντος οὐ δύνασθαι τὸν οἶνον φέρειν,
οὐδὲ γὰρ τὸ εἰς τὸν οἶνον, ἔφη. τοῦ δὲ Χαιρεφῶντος
γυμνοῦ ἐν τινι δείπνῳ διαναστάντος, ὃ Χαιρεφῶν,
εἶπεν, ὥσπερ τὰς ληκύθους ὁρῶ σε μέχρι πόσου με- 10
στὸς εἶ. καθ' ὃν δὲ καιρὸν Δημοσθένης παρ' Ἀρπά-
246 λου τὴν κύλικα εἰλήφει, οὗτος, ἔφη, τοὺς ἄλλους
ἀκρατοκώθωνας καλῶν αὐτὸς τὴν μεγάλην ἔσπακεν.
εἰωθότος δ' αὐτοῦ ὅσους ἄρτους ἐπὶ τὰ δείπνα
φέρεισθαι, ἐνεγκάμενου τινὸς ἔτι μελαντέρους, οὐκ 20
ἄρτους ἔφη αὐτὸν ἐνηνοχέειν, ἀλλ' ἄρτων σκιᾶς.

48. Φιλόξενος δ' ὁ παράσιτος, Πτερνοκοπὶς δ'
ἐπίκλην, παρὰ Πύθωνι ἀριστῶν, παρακειμένων ἐλαῶν
καὶ μετὰ μικρὸν προσενεχθείσης λοπάδος ἰχθύων,
πατάξας τὸ τρύβλιον ἔφη· μᾶστιξεν δ' ἐλάαν. ἐν δει- 20
b πνῳ δὲ τοῦ καλέσαντος αὐτὸν μέλανας ἄρτους παρα-
τιθέντος, μὴ πολλούς, εἶπε, παρατίθει, μὴ σκότος
ποιήσης. τὸν δ' ὑπὸ τῆς γραδὸς τρεφόμενον παράσι-
τον Πανσίμαχος ἔλεγε τούναντίον πάσχειν τῇ γραίᾳ
συνόντα· αὐτὸν γὰρ ἐν γαστρὶ λαμβάνειν ἀεὶ. περὶ 25
τούτου καὶ Μάχων γράφει οὕτως

τὸν ὑδροπότην [δὲ] Μοσχίωνα λεγόμενον
ιδόντα φασὶν ἐν λυκείῳ μετὰ τινων
παρασίτον ὑπὸ γραδὸς τρεφόμενον πλουσίας
'ὁ δεῖνα, παραδόξον γε ποιεῖς προᾶγμ', ὅτι
ἡ γσαῦς ποιεῖ σ' ἐν γαστρὶ λαμβάνειν ἀεὶ.

30

ὁ δ' αὐτὸς παράσιτον ἀκούσας ὑπὸ γραιίας τρεφόμενον c
συγγινόμενόν τε αὐτῇ ἐκάστης ἡμέρας,

νῦν πάντα, φασί, γίγνεθ'· ἥ μὲν οὐ κύει,
ἐν γαστρὶ δ' οὔτος λαμβάνει καθ' ἡμέραν.

5 Πτολεμαῖος δ' ὁ τοῦ Ἀγησάρχου, Μεγαλοπολίτης γένος, ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν περὶ τὸν Φιλοπάτορα ἱστοριῶν
συμπότας φησὶ τῷ βασιλεῖ συνάγεσθαι ἐξ ἀπάσης τῆς
πόλεως, οὓς προσαγορεύεσθαι γελοιαστιάς.

49. Ποσειδώνιος δ' ὁ Ἀπαμεὺς ἐν τῇ εἰκοστῇ καὶ
10 τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν Ἑλτοὶ (φησὶ) περιάγονται μεθ'
αὐτῶν καὶ πολεμοῦντες συμβιωτάς οὓς καλοῦσι παρα- d
σίτους. οὗτοι δὲ ἐγκώμια αὐτῶν καὶ πρὸς ἀθρόους
λέγουσιν ἀνθρώπους συνεστιῶτας, καὶ πρὸς ἕκαστον
τῶν κατὰ μέρος ἐκείνων ἀκροωμένων. τὰ δὲ ἀκού-
15 σματα αὐτῶν εἰσιν οἱ καλούμενοι Βάρδοι· ποιηταὶ δὲ
οὔτοι τυγχάνουσι μετ' ὥδῃς ἐπαίνους λέγοντες· ἐν
δὲ τῇ τετάρτῃ καὶ τριακοστῇ ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς
Ἀπολλωνίου τινὰ ἀναγράφει, παράσιτον γεγονότα
Ἀντιόχου τοῦ Γρυποῦ ἐπικαλουμένου, τοῦ τῆς Συρίας
20 βασιλέως. Ἀριστόδημος δ' ἱστορεῖ Βίθυν τὸν Ἀνσι-
μάχου τοῦ βασιλέως παράσιτον, ἐπεὶ αὐτοῦ εἰς τὸ e
ἱμάτιον ὁ Ἀνσίμαχος ἐνέβαλε ξύλινον σκορπίον, ἐκτα-
ραχθέντα ἀναπηδήσαι, εἶτα γνόντα τὸ γεγεννημένον,
κἀρῶ σέ, φησὶν, ἐκφοβήσω, βασιλεῦ· δός μοι τάλαν-
25 τον. ἦν δ' ὁ Ἀνσίμαχος μικρολογώτατος. Ἀγαθαρχί-
δης δ' ὁ Κνίδιος ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν Εὐ-
ρωπιακῶν Ἀριστομάχου τοῦ Ἀργείων τυράννου πα-
ράσιτον γενέσθαι φησὶν Ἀνθεμόκριτον τὸν παγκρα-
τιαστήν.

30 50. κοινῇ δὲ περὶ παρασίτων εἰρήκασι Τιμοκλῆς f
μὲν ἐν Πύκτῃ ἐπισιτίους καλῶν αὐτοὺς ἐν τοῖσδε
εὐρήσεις δὲ τῶν ἐπισιτίων

τούτων τινάς, οἳ δειπνοῦσιν ἐσφυνδωμένοι
τάλλότρι', ἐαυτοὺς ἀντὶ κωρύκων δέρειν
παρέχοντες ἀθληταῖσιν.

Φερεκράτης δὲ Γραυσί

σὺ δ' οὐδὲ θᾶπτον Σμικυθίων ἐπισιτιεῖ; 5

B. τίς δ' οὗτος ὑμῖν ἔστι; A. τοῦτον πανταχοῦ
ἄγω λαρυγγικόν τιν' ἐπὶ μισθῷ ξένον.

ἐπισίτιοι γὰρ καλοῦνται οἱ ἐπὶ τροφαῖς ὑπουργοῦντες.
247 Πλάτων ἐν τετάρτῳ Πολιτείας 'καὶ ταῦτ' ἐπισίτιοι
καὶ οὐδὲ μισθὸν πρὸς τοῖς σιτίοις ὥσπερ οἱ ἄλλοι λα- 10
βόντες.' Ἀριστοφάνης Πελαργοῖς

ἦν γὰρ ἓν ἄνδρ' ἄδικον σὺ διώκης,
ἀντιμαρτυροῦσι
δώδεκα τοῖς ἑτέροις ἐπίσιοι.

Εὐβουλος δ' ἐν Δαιδάλῳ

ἐθέλει δ' ἄνευ μισθοῦ παρ' αὐτοῖς καταμένειν
ἐπισίτιος. 15

51. Δίφιλος δ' ἐν Συνωρίδι, ἐταίρας δ' ὄνομα ἡ
Συνωρίς, Εὐριπίδου μνησθεῖς, κύβος δέ τις οὕτως
b καλεῖται Εὐριπίδης, παίζων καὶ πρὸς τὸ τοῦ ποιητοῦ 20
ὄνομα ἅμα καὶ περὶ παρασίτων τάδε λέγει

ἄριστ' ἀπαλλάττεῖς ἐπὶ τούτου τοῦ κύβου.

B. ἄστεῖος εἶ. δραχμὴν ὑπόθεσ. A. κεῖται πάλαι.

πῶς ἂν βάλοιμ' Εὐριπίδην; B. οὐκ ἂν ποτε

Εὐριπίδης γυναῖκα σώσει'. οὐχ ὁρᾷς 25

ἐν ταῖς τραγωδίαισιν αὐτὰς ὥς στυγεῖ;

τοὺς δὲ παρασίτους ἡγάπα. λέγει γέ τοι

c 'ἀνὴρ γὰρ ὅστις εὖ βίον κεκτημένος

μὴ τοῦλάχιστον τρεῖς ἀσυμβόλους τρέφει,
ὅλοιτο, νόστου μὴ ποτ' εἰς πάτραν τυχών.' 30

A. πόθεν ἐστὶ ταῦτα, πρὸς θεῶν; B. τί δέ σοι
μέλει;

οὐ γὰρ τὸ δράμα, τὸν δὲ νοῦν σκοπούμεθα.
 ἐν δὲ τῇ διασκευῇ τοῦ αὐτοῦ δράματος περὶ ὀργιζο-
 μένου παρασίτου λέγων φησὶν

ὀργίζεται; παράσιτος ὢν ὀργίζεται;
 5 οὐκ ἄλλ' ἀλείψας τὴν τράπεζαν τῇ χολῇ
 ὥσπερ τὰ παιδί' αὐτὸν ἀπογαλακτιεῖ.

καὶ ἐξῆς

d

τότε φάγοις, παράσιθ'. B. ὄρα
 ὡς διασέστυρε τὴν τέχνην. A. οὐκ οἶσθ' ὅτι
 10 μετὰ τὸν κιθαρωδὸν ὁ παράσιτος κρίνεται;
 καὶ τῷ δὲ ἐπιγραφομένῳ Παρασίτῳ δράματί φησιν
 οὐ δεῖ παρασιτεῖν ὄντα δυσάρεστον σφόδρα.

52. Μένανδρος δ' ἐν τῇ Ὀργῇ περὶ φίλου λέγων
 οὐχ ὑπακούοντος γάμων δείπνῳ φησὶν
 15 τοῦθ' ἐταῖρός ἐστιν ὄντως· οὐκ ἐρωτᾷ πηνίκα e
 δείπνόν ἐστιν, ὥσπερ ἕτεροι, καὶ τί δειπνεῖν
 κωλύει

τοὺς παρόντας, εἴτα δειπνον ἕτερον εἰς τρίτην
 βλέπει,

20 εἴτα περιδειπνον πάλιν.

καὶ Ἀλεξὶς ἐν Ὀρέστη Νικόστρατός τ' ἐν Πλούτῳ Μέ-
 νανδρός τ' ἐν Μέθῃ καὶ Νομοθέτῃ, Φιλωνίδης δ' ἐν
 Κοθόρνοις οὕτως

ἐγὼ δ' ἀπόσιτος ὢν τοιαῦτ' οὐκ ἀνέχομαι.

25 τῷ δὲ παράσιτος ὁμοιά ἐστιν ὀνόματα ἐπίσιτος, περὶ
 οὗ προεῖρηται, καὶ οἰκόσιτος σιτόκουρός τε καὶ αὐτό-
 σιτος, ἔτι δὲ κακόσιτος καὶ ὀλιγόσιτος. μνημονεύει
 δὲ τοῦ μὲν ἐπισίτου Κράτης Τόλμαις

ποιμαίνει δ' ἐπίσιτον

30 ῥιγῶντ' ἐν Μεγαβύζου,
 δέξεται τ' ἐπὶ μισθῷ
 σίτον.

οἰκοσίτου δ' Ἀναξανδρίδης ἐν Κυνηγέταις

f υἱὸς γὰρ οἰκόσιτος ἤδ' ὅν γίγνεται.

καλεῖται δ' οἰκόσιτος ὁ μὴ μισθοῦ ἀλλὰ προῖκα τῇ πό-
λει ὑπηρετῶν. Ἀντιφάνης Σκύθη

ταχὺ γὰρ γίγνεται

5

κακκκλησιαστὴς οἰκόσιτος.

Μένανδρος Δακτυλίῳ

οἰκόσιτον νυμφίον

οὐδὲν δεόμενον προικὸς ἐξευρήκαμεν.

καὶ ἐν Κιθαριστῇ

10

οὐκ οἰκοσίτους τοὺς ἀκροατὰς λαμβάνεις.

248 ἰδίῳ δ' ἐν Συναριστώσαις ἔφη

ἄστεϊον τὸ μὴ

συνάγειν γυναῖκας μηδὲ δειπνίζειν ὄχλον,

ἀλλ' οἰκοσίτους τοὺς γάμους πεποιημέναι.

15

σιτοκούρου δ' Ἀλεξίς μνημονεύει ἐν Παννυχίδι ἢ Ἐρί-
θοις ἔσει περιπατῶν σιτόκουρος. Μένανδρος δὲ τὸν
ἄχρηστον καὶ μάτην τρεφόμενον σιτόκουρον ἐν Θρα-
συλέοντι οὕτως

b ὀκνηρός, πάντα μέλλων, σιτόκουρος ὁμολογῶν 20
παρατρέφεσθαι.

καὶ ἐν Πωλουμένοις

τάλας, ἔσθηκας ἔτι πρὸς ταῖς θύραις

τὸ φορτίον θεῖς; σιτόκουρον ἄθλιον

ἄχρηστον εἰς τὴν οἰκίαν εἰλήφαμεν.

25

αὐτόσιτον δ' εἶρηκε Κρώβυλος ἐν Ἀπαρχομένῳ

παράσιτον αὐτόσιτον. αὐτὸν γοῦν τρέφων

τὰ πλεῖστα συνερανιστὸς εἶ τῷ δεσπότη.

κακοςίτου δὲ μέμνηται Εὐβουλος ἐν Γαννυμήδει

c ὕπνος αὐτὸν ὄντα κακοςίτον τρέφει.

30

ὀλιγοσίτου δὲ μέμνηται Φρύνιχος ἐν Μονοτρόπῳ

ὁ δ' ὀλιγόσιτος Ἡρακλῆς ἐκεῖ τί δρᾷ;

καὶ Φερεκράτης ἢ Στράτις ἐν Ἀγαθοῖς
ὥς ὀλιγόσιτος ἦσθ' ἄρ', ὅς κατεσθίεις
τῆς ἡμέρας μακρᾶς τριήρους σιτία.

53. τοσαῦτα τοῦ Πλουτάρχου εἰπόντος περὶ πα-
5 ρασίτων διαδεξάμενος τὸν λόγον ὁ Δημόκριτος, ἀλλὰ
μὴν καὶ αὐτός, ἔφη, τὸ ποτίκολλον ἅτε ξύλον παρὰ
ξύλῳ, ὥς ὁ Θηβαῖος εἰρηκε ποιητής, περὶ κολάκων ἐρῶ
τι. πράττει γὰρ πάντων ὁ κόλαξ ἄριστα, ὁ καλὸς εἶπε d
Μένανδρος. οὐ μακρὰν δ' ἐστὶν ὁ κόλαξ τοῦ τῶν πα-
10 ρασίτων ὀνόματος. Κλείσοφον γοῦν τὸν ὑπὸ πάντων
κόλακα Φιλίππου τοῦ τῶν Μακεδόνων βασιλέως ἀνα-
γραφόμενον, Ἀθηναῖος δ' ἦν γένος, ὥς φησὶ Σάτυ-
ρος ὁ περιπατητικὸς ἐν τῷ Φιλίππου βίῳ, Αὐγκεὺς ὁ
Σάμιος ἐν τοῖς Ἀπομνημονεύμασι παρὰσίτον ὀνομάζει
15 λέγων οὕτως· Κλείσοφος ὁ Φιλίππου παρὰσίτος, ἐπι-
τιμῶντος αὐτῷ τοῦ Φιλίππου διότι αἰεὶ αἰτεῖ, ἴν', ἔφη,
μὴ ἐπιλανθάνωμαι. τοῦ δὲ Φιλίππου δόντος αὐτῷ
ἵππον τραυματίαν ἀπέδοτο. καὶ μετὰ χρόνον ἐπερω- e
τηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως ποῦ ἐστίν, ἐκ τοῦ τραύματος,
20 ἔφη, κείνου πέπραται. σκώπτοντος δ' αὐτὸν τοῦ Φι-
λίππου καὶ εὐημεροῦντος, εἶπ' οὐκ ἐγὼ σε, ἔφη, θρέ-
ψω; καὶ ὁ Δελφὸς δὲ Ἠγήσανδρος ἐν τοῖς ὑπομνή-
μασι περὶ τοῦ Κλεισόφου τάδε ἱστορεῖ· Φιλίππου τοῦ
βασιλέως εἰπόντος διότι γράμματα αὐτῷ ἐκομίσθη
25 παρὰ Κότνος τοῦ βασιλέως, Κλείσοφος παρὼν ἔφη,
εὖ γε νῆ τοὺς θεοὺς. τοῦ δὲ Φιλίππου εἰπόντος, τί δὲ
σὺ οἶδας ὑπὲρ ὧν γέγραπται; νῆ τὸν Δία τὸν μέγι- f
στον, εἶπεν, ἄκρως γέ μοι ἐπετίμησας.

54. Σάτυρος δ' ἐν τῷ τοῦ Φιλίππου βίῳ ὅτε
30 (φησὶ) Φίλιππος τὸν ὀφθαλμὸν ἐξεκόπη, συμπροῆλθεν
αὐτῷ καὶ ὁ Κλείσοφος τελαμωνισθεὶς τὸν αὐτὸν
ὀφθαλμόν. καὶ πάλιν ὅτε τὸ σκέλος ἐπηρώθη, σκάζων

συνεξώδευε τῷ βασιλεῖ. καὶ εἴ ποτε δριμύν προσφέ-
 ροιτο τῶν ἐδεσμάτων ὁ Φίλιππος, αὐτὸς συνέστρεφε
 τὴν ὄψιν ὡς συνδαινύμενος. ἐν δὲ τῇ Ἀράβων χώρα
 249 οὐχ ὡς ἐν κολακείᾳ τοῦτ' ἐποιοῦν, ἀλλὰ κατὰ τι νό-
 μιμον, βασιλέως παθόντος τὶ τῶν μελῶν συννυποκρί- 5
 νεσθαι τὸ ὅμοιον πάθος, ἐπεὶ καὶ γελοῖον νομίζουσιν
 ἀποθανόντι μὲν αὐτῷ σπουδάζειν συγκατορύττεσθαι,
 πηρωθέντι δὲ μὴ χαρίζεσθαι τὴν ἴσην δόξαν τοῦ πά-
 θους. Νικόλαος δ' ὁ Λαμασκηνός, εἷς δ' ἦν τῶν ἐκ
 τοῦ περιπάτου, ἐν τῇ πολυβίβλῳ ἱστορίᾳ, ἑκατὸν γὰρ 10
 καὶ τεσσαράκοντά εἰσι πρὸς ταῖς τέσσαρσι, τῇ ἑκκαι-
 b δεκάτῃ καὶ ἑκατοστῇ φησὶν Ἀδιάτομον τὸν τῶν Σω-
 τιανῶν βασιλέα, ἔθνος δὲ τοῦτο κελτικόν, ἑξακοσίους
 ἔχειν λογάδας περὶ αὐτόν, οὓς καλεῖσθαι ὑπὸ Γαλατῶν
 τῇ πατρίῳ γλώττῃ σιλοδούρους, τοῦτο δ' ἐστὶν ἑλλη- 15
 νιστὶ εὐχωλιμαῖοι. τούτους δ' οἱ βασιλεῖς ἔχουσι συ-
 ζῶντας καὶ συναποθνήσκοντας, ταύτην ἐκείνων εὐχὴν
 ποιουμένων· ἀνθ' ἧς συνδυναστεύουσί τε αὐτῷ τὴν
 αὐτὴν ἐσθῆτα καὶ δίαιταν ἔχοντες, καὶ συναποθνή-
 σκουσι κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην, εἴτ' ἐν νόσῳ τελευτήσῃ 20
 βασιλεὺς εἴτε πολέμῳ εἴτ' ἄλλως πως. καὶ οὐδεὶς
 εἰπεῖν ἔχει τινὰ ἀποδειλιάσαντα τούτων τὸν θάνατον,
 ὅταν ἦκη βασιλεῖ, ἢ διεκδύντα.

c 55. Φίλιππον δὲ φησι Θεόπομπος ἐν τῇ τετάρτῃ
 καὶ τεσσαρακοστῇ τῶν ἱστοριῶν Θρασυδαῖον τὸν Θε- 25
 ταλὸν καταστήσαι τῶν ὁμοεθνῶν τύραννον, μικρὸν
 μὲν ὄντα τὴν γνώμην, κόλακα δὲ μέγιστον. ἀλλ' οὐκ
 Ἀρκαδίων ὁ Ἀχαιὸς κόλαξ ἦν, περὶ οὗ ὁ αὐτὸς ἱστορεῖ
 Θεόπομπος καὶ Δοῦρις ἐν πέμπτῃ Μακεδονικῶν. οὗ-
 τος δὲ ὁ Ἀρκαδίων μισῶν τὸν Φίλιππον ἐκούσιον ἐκ 30
 τῆς πατρίδος φυγὴν ἔφυγεν. ἦν δ' εὐφρέστατος καὶ
 πλείους ἀποφάσεις αὐτοῦ μνημονεύονται. ἔτυχε δ'

οὐν ποτ' ἐν Δελφοῖς ἐπιδημοῦντος Φιλίππου παρεῖναι
καὶ τὸν Ἀρκαδίωνα· ὃν θεασάμενος ὁ Μακεδὼν καὶ δ
προσκαλεσάμενος, μέχρι τίνος φεύξῃ, φησίν, Ἀρκα-
δίων; καὶ ὅς

5 ἔς τ' ἂν (φησὶ) τοὺς ἀφίκωμαι οἳ οὐκ ἴσασι Φί-
λιππον.

Φύλαρχος δ' ἐν τῇ πρώτῃ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν,
γελάσαντα τὸν Φίλιππον ἐπὶ τούτῳ καλέσαι τε ἐπὶ
δεῖπνον τὸν Ἀρκαδίωνα καὶ οὕτω τὴν ἔχθραν διαλύ-
10 σασθαι. περὶ δὲ Νικησίου τοῦ Ἀλεξάνδρου κόλακος
Ἠγήσανδρος τάδ' ἱστορεῖ Ἀλεξάνδρου δάκνεσθαι
φῆσαντος ὑπὸ μυιῶν καὶ προθύμως αὐτὰς ἀποσοβοῦν- e
τος, τῶν κολάκων εἰς Νικησίας παρῶν, ἤπου τῶν ἄλ-
λων μυιῶν, εἶπεν, αὐταὶ πολὺ κρατήσουσι τοῦ σοῦ
15 γευσάμεναι αἵματος. ὁ δ' αὐτός φησι καὶ Χειρίσοφον
τὸν Διονυσίου κόλακα ἰδόντα Διονύσιον γελῶντα μετὰ
τινων γνωρίμων, ἀπεῖχε δ' ἀπ' αὐτῶν πλείω τόπον,
ὥς μὴ συνακούειν, συγγελᾶν. ἐπεὶ δ' ὁ Διονύσιος
ἠρώτησεν αὐτὸν διὰ τίνα αἰτίαν οὐ συνακούων τῶν
20 λεγομένων γελᾷ, ὑμῖν, φησί, πιστεύω, διότι τὸ ῥηθὲν
γελοῖόν ἐστιν.

56. πλείστους δ' εἶχε καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ Διονύ-
σιος τοὺς κολακεύοντας, οὓς καὶ προσηγόρευον οἱ f
πολλοὶ διονυσοκόλακας. οὗτοι δὲ προσεποιοῦντο μήτε
25 ὅξυ ὄραν παρὰ τὸ δεῖπνον, ἐπεὶ ὁ Διονύσιος οὐκ ἦν ὅξυ-
ώπης, ἔφανόν τε τῶν παρακειμένων ὥς οὐχ ὀρώντες, ἕως
ὁ Διονύσιος αὐτῶν τὰς χεῖρας πρὸς τὰ λεκάρια προσ-
ῆγεν. ἀποπτύοντος δὲ τοῦ Διονυσίου πολλάκις παρεῖ-
χον τὰ πρόσωπα καταπτύεσθαι· καὶ ἀπολείχοντες τὸν 250
30 σίαλον ἔτι δὲ τὸν ἔμετον αὐτοῦ μέλιτος ἔλεγον εἶναι
γλυκύτερον. Τίμαιος δ' ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ
τῶν ἱστοριῶν Δημοκλέα φησὶ τὸν Διονυσίου τοῦ νεω-

τέρου κόλακα, ἔθους ὄντος κατὰ Σικελίαν θυσίας ποι-
 εῖσθαι κατὰ τὰς οἰκίας ταῖς νύμφαις καὶ περὶ τὰ ἀγάλ-
 ματα παννυχίζειν μεθυσκομένους ὀρχεῖσθαι τε περὶ
 τὰς θεάς, ὃ Δημοκλῆς ἐάσας τὰς νύμφας καὶ εἰπὼν
 οὐ δεῖν προσέχειν ἀψύχοις θεοῖς ἐλθὼν ὥρχεῖτο πρὸς 5
 τὸν Διονύσιον. ἔπειτα πρεσβεύσας ποτὲ μεθ' ἑτέρων
 b [ὥς τὸν Διονύσιον] καὶ πάντων κομιζομένων ἐπὶ τριή-
 ρους, κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν ἄλλων ὅτι στασιάζοι
 κατὰ τὴν ἀποδημίαν καὶ βλάπτοι τοῦ Διονυσίου τὰς
 κοινὰς πράξεις, καὶ σφόδρα τοῦ Διονυσίου ὀργισθέν- 10
 τος, ἔφησε τὴν διαφορὰν γενέσθαι αὐτῷ πρὸς τοὺς
 συμπρέσβεις ὅτι μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκεῖνοι μὲν τῶν
 Φρυγίου καὶ Στησιχόρου ἔτι δὲ Πινδάρου παιᾶνα
 τῶν αὐτῶν τινες ἀνειληφότες ἦδον, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν
 βουλομένων τοὺς ὑπὸ τοῦ Διονυσίου πεποιημένους 15
 c διεπεραίνετο. καὶ τούτου σαφῆ τὸν ἔλεγχον παρέξειν
 ἐπηγγείλατο· τοὺς μὲν γὰρ αὐτοῦ κατηγοροῦς οὐδὲ
 τὸν ἀριθμὸν τῶν ἁσμάτων κατέχειν, αὐτὸς δ' ἔτοιμος
 εἶναι πάντας ἐφεξῆς ἄδειν. λήξαντος δὲ τῆς ὀργῆς
 τοῦ Διονυσίου πάλιν ὃ Δημοκλῆς ἔφη, χαρίσαιο δ' ἂν 20
 μοί τι, Διονύσιε, κελεύσας τινὲ τῶν ἐπισταμένων
 διδάξαι με τὸν πεποιημένον εἰς τὸν Ἀσκληπιὸν παιᾶ-
 να· ἀκούω γὰρ σε πεπραγματεῦσθαι περὶ τοῦτον. πα-
 d ρακεκλημένων δέ ποτε τῶν φίλων ὑπὸ τοῦ Διονυσίου
 ἐπὶ τὸ δεῖπνον εἰσιὼν ὃ Διονύσιος εἰς τὸν οἶκον, 25
 γράμματα ἡμῖν, ἔφη, ἄνδρες φίλοι, ἐπέμφθη παρὰ
 τῶν ἡγεμόνων τῶν εἰς Νέαν πόλιν ἀποσταλέντων.
 καὶ ὃ Δημοκλῆς ὑπολαβὼν ἔφη, εὖ γε νῆ τοὺς θεοὺς
 ἐποίησαν, ἔφη, Διονύσιε. καὶ κεῖνος προσβλέψας αὐτῷ,
 τί δ' οἶδας, ἔφη, σὺ πότερα κατὰ γνώμην ἐστὶν ἢ τοῦ- 30
 ναντίον ἃ γεγράφασιν; καὶ ὃ Δημοκλῆς, εὖ γε νῆ τοὺς
 θεοὺς ἐπιτετίμηκας, ἔφη, Διονύσιε. καὶ Σάτυρον δέ

τινα ἀναγράφει ὁ Τίμαιος κόλακα ἀμφοτέρων τῶν Διονυσίων.

57. Ἠγήσανδρος δ' ἱστορεῖ καὶ Ἰέρωνα τὸν τύραννον ἀμβλύτερον κατὰ τὰς ὄψεις γενέσθαι καὶ τοὺς 5 συνδειπνοῦντας τῶν φίλων ἔχειν ἐπίτηδες διαμαρτάνοντας τῶν ἐδεσμάτων, ἵν' ὑπ' αὐτοῦ χειραγωγῶνται καὶ δοκῇ τῶν ἄλλων ὀξυδερκέστερος εἶναι. Εὐκλείδην δέ φησιν Ἠγήσανδρος τὸν σεῦτλον ἐπικαλούμενον, παράσιτος δ' ἦν καὶ οὗτος, πάραθέντος τινὸς αὐτῷ 10 πλείους σόγκους ἐν δείπνῳ, ὁ Καπανεύς, ἔφη, ὁ ὑπὸ τοῦ Εὐριπίδου εἰσαγόμενος ἐν ταῖς Ἰκέτισιν ὑπεραστέιος ἦν

μισῶν τραπέζας ὅστις ἐξογκοῖτ' ἄγαν.

f

οἱ δὲ δημαγωγοῦντες, φησὶν, Ἀθήνησι κατὰ τὸν χρε- 15 μωνίδειον πόλεμον κολακεύοντες τοὺς Ἀθηναίους τὰλλα μὲν ἔφασκον πάντα εἶναι κοινὰ τῶν Ἑλλήνων, τὴν δ' ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἀνθρώπους φέρουσαν ὁδὸν Ἀθηναίους εἰδέναι μόνους. Σάτυρος δ' ἐν τοῖς βίοις Ἀνάξαρχόν φησι τὸν εὐδαιμονικὸν φιλόσοφον ἓνα τῶν 20 Ἀλεξάνδρου γενέσθαι κολάκων, καὶ συνοδεύοντα τῷ βασιλεῖ, ἐπεὶ ἐγένετό ποτε βροντὴ ἰσχυρὰ καὶ ἐξαίσιος ὥς πάντας πτῆξαι, εἰπεῖν, μή τι σὺ τὸ τοιοῦτον ἐποίησας, Ἀλέξανδρε, ὁ τοῦ Διός; τὸν δὲ γελάσαντα εἰπεῖν, οὐ γὰρ φοβερός βούλομαι εἶναι, καθάπερ σὺ με δι- 251 δάσκεις, ὁ τὰς τῶν σατραπῶν καὶ βασιλέων κελεύων με δειπνοῦντα προσφέρεισθαι κεφαλᾶς. Ἀριστόβουλος δέ φησιν ὁ Κασανδρεὺς Διώξιππον τὸν Ἀθηναῖον παγκρατιαστὴν τρωθέντος ποτὲ τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ αἵματος ῥέοντος εἰπεῖν

30 ἰχὼρ οἷόσπερ τε ῥέει μακάρεσσι θεοῖσιν.

58. Ἐπικράτης δ' ὁ Ἀθηναῖος πρὸς βασιλέα πρεσβεύσας, ὥς φησιν Ἠγήσανδρος, καὶ πολλὰ δῶρα παρ'

b ἐκείνου λαβών, οὐκ ἡσχύνετο κολακεύων οὕτως φανε-
 ρῶς καὶ τολμηρῶς τὸν βασιλέα, ὥς καὶ εἰπεῖν δεῖν κατ'
 ἐνιαυτὸν οὐκ ἐννέα ἄρχοντας, ἀλλ' ἐννέα πρέσβεις
 αἰρεῖσθαι πρὸς βασιλέα. θαυμάζω δ' ἔγωγε τῶν Ἀθη-
 ναίων πῶς τοῦτον μὲν ἄκριτον εἶασαν, Δημάδην δὲ 5
 δέκα ταλάντοις ἐξημίωσαν ὅτι θεὸν εἰσηγήσατο Ἀλέ-
 ξανδρον, καὶ Τιμαγόραν δ' ἀπέκτειναν ὅτι πρεσβεύων
 ὥς βασιλέα προσεκύνησεν αὐτόν. Τίμων δ' ὁ Φλιά-
 σιος ἐν τῷ τρίτῳ τῶν σίλλων Ἀρίστωνά φησι τὸν
 c Χῖον, Ζήνωνος δὲ τοῦ Κιτιέως γνώριμον, κόλακα γε- 10
 νέσθαι Περσαίου τοῦ φιλοσόφου, ὅτι ἦν ἐταῖρος Ἀντι-
 γόνου τοῦ βασιλέως. Φύλαρχος δ' ἐν ἑκτῷ ἱστοριῶν
 Νικησίαν φησὶ τὸν Ἀλεξάνδρου κόλακα θεασάμενον
 τὸν βασιλέα σπαρασσόμενον ὑφ' οὗ εἰλήφει φαρμάκου
 εἰπεῖν, ὦ βασιλεῦ, τί θεῖ ποιεῖν ἡμᾶς, ὅτε καὶ ὑμεῖς 15
 οἱ θεοὶ τοιαῦτα πάσχετε; καὶ τὸν Ἀλέξανδρον μόλις
 ἀναβλέψαντα, ποῖοι θεοί; φῆσαι· φοβοῦμαι μὴ τοῖς
 θεοῖσιν ἐχθροί. ἐν δὲ τῇ ὀγδόῃ καὶ εἰκοστῇ ὁ αὐτὸς
 d Φύλαρχος Ἀντιγόνου τοῦ κληθέντος Ἐπιτρόπου, τοῦ
 τοὺς Λακεδαιμονίους ἐλόντος, κόλακα γενέσθαι Ἀπολ- 20
 λοφάνη τινὰ τὸν εἰπόντα τὴν Ἀντιγόνου τύχην ἀλε-
 ξανδρίζειν.

59. Εὐφαντος δ' ἐν τετάρτῃ ἱστοριῶν Πτολεμαίου
 φησὶ τοῦ τρίτου βασιλεύσαντος Αἰγύπτου κόλακα γε-
 νέσθαι Καλλικράτην, ὃς οὕτω δεινὸς ἦν ὥς μὴ μόνον 25
 Ὀδυσσεὺς εἰκόνα ἐν τῇ σφραγίδι περιφέρειν, ἀλλὰ καὶ
 τοῖς τέκνοις ὀνόματα θέσθαι Τηλέγονον καὶ Ἀντί-
 e κλειαν. Πολύβιος δ' ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν ἱστο-
 ριῶν Φιλίππου τοῦ καταλυθέντος ὑπὸ Ῥωμαίων κό-
 λακα γενέσθαι Ἡρακλείδην τὸν Ταραντῖνον, τὸν καὶ 30
 τὴν βασιλείαν αὐτοῦ πᾶσαν ἀνατρέψαντα· ἐν δὲ τῇ
 τεσσαρεσκαιδεκάτῃ Ἀγαθοκλέους, τοῦ Οἰνάνθης υἱοῦ,

ἐταίρου δὲ τοῦ Φιλοπάτορος βασιλέως, Φίλωνα. Ἱερωνύμου δὲ τοῦ Συρακοσίων τυράννου Θράσωνα τὸν κάρχαρον ἐπικαλούμενον Βάτων ὁ Σινώπευς ἱστορεῖ ἐν τῷ περὶ τῆς τοῦ Ἱερωνύμου τυραννίδος, προσφέρει-
 5 σθαι φάσκων αὐτὸν ἐκάστοτε πολὺν ἄκρατον. τοῦτον δ' ἐποίησεν ἀναιρεθῆναι ὑπὸ τοῦ Ἱερωνύμου ἕτερος f κόλαξ Σῶσις ὄνομα· καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Ἱερωνύμου ἀνέ-
 πεισε διάδημά τε ἀναλαβεῖν καὶ τὴν πορφύραν καὶ τὴν ἄλλην πᾶσαν διασκευὴν ἣν ἐφόρει Διονύσιος ὁ
 10 τύραννος. Ἀγαθαρχίδης δ' ἐν τῇ τριακοστῇ τῶν ἱστο-
 ριῶν Αἰρήσιππος (φησὶν) ὁ Σπαρτιάτης ἄνθρωπος οὐ μετρίως φαῦλος οὐδὲ δοκῶν χρηστὸς εἶναι, πιθανὸν δ' ἔχων ἐν κολακείᾳ λόγον καὶ θεραπεῦσαι τοὺς εὐ-
 πόρους μέχρι τῆς τύχης δεινός· τοιοῦτος ἦν καὶ Ἡρα-
 15 κλείδης ὁ Μαρωνίτης ὁ Σεύθου τοῦ Θρακῶν βασι- 252
 λέως κόλαξ, οὗ μνημονεύει Ξενοφῶν ἐν ἐβδόμῃ Ἀνα-
 βάσεως.

60. Θεόπομπος δ' ἐν ὀκτωκαιδεκάτῃ ἱστοριῶν περὶ Νικοστράτου Ἀργείου λέγων ὡς ἐκολάκευε τὸν
 20 Περσῶν βασιλέα γράφει καὶ ταῦτα Ἰνικόστρατον δὲ τὸν Ἀργεῖον πῶς οὐ χρὴ φαῦλον νομίζειν; ὃς προστά-
 της γενόμενος τῆς Ἀργείων πόλεως καὶ παραλαβὼν καὶ γένος καὶ χρήματα καὶ πολλὴν οὐσίαν παρὰ τῶν
 προγόνων, ἅπαντας ὑπερεβάλετο τῇ κολακείᾳ καὶ ταῖς
 25 θεραπαίαις οὐ μόνον τοὺς τότε στρατείας μετασχόντας ἀλλὰ καὶ τοὺς ἔμπροσθεν γενομένους. πρῶτον μὲν b
 γὰρ οὕτως ἠγάπησε τὴν παρὰ τοῦ βαρβάρου τιμὴν ὥστε βουλόμενος ἀρέσκειν καὶ πιστεῦεσθαι μᾶλλον
 ἀνεκόμισε πρὸς βασιλέα τὸν υἱόν· ὁ τῶν ἄλλων οὐδεὶς
 30 πώποτε φανήσεται ποιήσας. ἔπειτα καθ' ἐκάστην ἡμέ-
 ραν, ὁπότε μέλλοι δειπνεῖν, τράπεζαν παρετίθει χω-
 ρὶς ὀνομάζων τῷ δαίμονι τῷ βασιλέως, ἐμπλήσας σίτου

καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδεύων, ἀκούων μὲν τοῦτο ποιεῖν
καὶ τῶν Περσῶν τοὺς περὶ τὰς θύρας διατρίβοντας,
οἰόμενος δὲ διὰ τῆς θεραπέας ταύτης χρηματιεῖσθαι
μᾶλλον παρὰ τοῦ βασιλέως. ἦν γὰρ αἰσχροκερδὴς καὶ
χρημάτων ὥς οὐκ οἶδ' εἴ τις ἕτερος ἦντων. Ἀττάλου
δὲ τοῦ βασιλέως ἐγένετο κόλαξ καὶ διδάσκαλος Ανσί-
μαχος, ὃν Καλλίμαχος μὲν Θεοδώρειον ἀναγράφει,
Ἑρμιππος δ' ἐν τοῖς Θεοφράστου μαθηταῖς καταλέγει.
οὗτος δ' ὁ ἀνὴρ καὶ περὶ τῆς Ἀττάλου παιδείας συγ-
γέγραφε βίβλους πᾶσαν κολακείαν ἐμφαινούσας. Πο-
λύβιος δ' ἐν ὀγδόῃ ἱστοριῶν Ἐκάρως (φησὶν) ὁ Γα-
λάτης ὢν τᾶλλα ἀνὴρ ἀγαθός, ὑπὸ Σωστράτου τοῦ
κόλακος διεστρέφετο, ὃς ἦν Χαλκηδόνιος γένος.

61. Λικινίου δὲ Κράσσου τοῦ ἐπὶ Πάρθους στρα-
τεύσαντος κόλακά φησι γενέσθαι Νικόλαος ἐν τῇ τεσ-
σαρεσκαιδεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν Ἀνδρόμαχον τὸν
Καρρηνόν, ᾧ τὸν Κράσσον πάντα ἀνακοινοῦμενον
προδοθῆναι Πάρθοις ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἀπολέσθαι. οὐκ
ἀτιμώρητος δ' ὑπὸ τοῦ δαιμονίου παρείθη ὁ Ἀνδρό-
μαχος, μισθὸν γὰρ λαβὼν τῆς πράξεως τὸ τυραννεῖν
Καρρῶν τῆς πατρίδος, διὰ τὴν ὀμότητα καὶ βίαν ὑπὸ
τῶν Καρρηνῶν πανοικίᾳ ἐνεπρήσθη. Ποσειδώνιος δ'
ὁ Ἀπαμεύς, ὕστερον δὲ Ρόδιος χρηματίσας, ἐν τῇ τε-
τάρτῃ τῶν ἱστοριῶν Ἰέρακά φησι τὸν Ἀντιοχέα πρότε-
ρον λυσιφθοῖς ὑπανυλῶντα ὕστερον γενέσθαι κόλακα
δεινὸν Πτολεμαίου τοῦ ἐβδόμου βασιλέως τοῦ καὶ
εὐεργέτου ἐπικληθέντος καὶ τὰ μέγιστα δυνηθέντα
παρ' αὐτῷ, καθάπερ καὶ παρὰ τῷ Φιλομήτορι, ὕστερον
ὑπ' αὐτοῦ διαφθαρῆναι. Μιθριδάτου δ' ἀναγράφει
κόλακα Σωσίπατρον ἄνθρωπον γόητα Νικόλαος ὁ πε-
ριπατητικός. Θεόπομπος δ' ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν Ἑλληνι-

κῶν Σισύφου φησὶ τοῦ Φαρσαλίου κόλακα καὶ ὑπη-
ρέτην γενέσθαι Ἀθηναίον τὸν Ἑρετριέα.

62. διαβόητος δὲ ἐγένετο ἐπὶ κολακείᾳ καὶ ὁ τῶν
Ἀθηναίων δῆμος. Δημοχάρης γοῦν ὁ Δημοσθένους
5 τοῦ ῥήτορος ἀνεψιὸς ἐν τῇ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν διη-
γούμενος περὶ ἧς ἐποιοῦντο οἱ Ἀθηναῖοι κολακείας
πρὸς τὸν πολιορκητὴν Δημήτριον, καὶ ὅτι τοῦτ' οὐκ 253
ἦν ἐκείνῳ βουλομένῳ, γράφει οὕτως ἑλύπει μὲν καὶ
τούτων ἕνια αὐτόν, ὥς ἔοικεν, οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἄλλα
10 γε παντελῶς αἰσχρὰ καὶ ταπεινά, Λαϊνῆς μὲν καὶ
Λαμίας Ἀφροδίτης ἱερὰ, καὶ Βουρίχου καὶ Ἀδειμάν-
του καὶ Ὀξυθέμιδος τῶν κολάκων αὐτοῦ καὶ βῶμοι
καὶ ἡρῶα καὶ σπονδαί. τούτων ἐκάστῳ καὶ παιᾶνες
ἤδοντο, ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν Δημήτριον θαυμάζειν
15 ἐπὶ τοῖς γινομένοις καὶ λέγειν ὅτι οὐδεὶς ἐπ' αὐτοῦ
Ἀθηναίων γέγονε μέγας καὶ ἀδρὸς τὴν ψυχὴν. καὶ b
Θηβαῖοι δὲ κολακεύοντες τὸν Δημήτριον, ὥς φησι
Πολέμων ἐν τῷ περὶ τῆς ποιικίλης στοᾶς τῆς ἐν Σι-
κυνῶνι, ἰδρύσαντο ναὸν Ἀφροδίτης Λαμίας. ἐρωμένη
20 δ' ἦν αὕτη τοῦ Δημητρίου, καθάπερ καὶ ἡ Λέαινα.
τί οὖν παράδοξον οἱ Ἀθηναῖοι οἱ τῶν κολάκων κόλα-
κες ἐποίησαν εἰς αὐτὸν τὸν Δημήτριον παιᾶνας καὶ
προσόδια ἄδοντες; φησὶ γοῦν ὁ Δημοχάρης ἐν τῇ πρώ-
τῃ καὶ εἰκοστῇ γράφων ἔπαυελθόντα δὲ τὸν Δημή-
25 τριον ἀπὸ τῆς Λευκάδος καὶ Κερκύρας εἰς τὰς Ἀθήνας c
οἱ Ἀθηναῖοι ἐδέχοντο οὐ μόνον θυμιαῶντες καὶ στεφα-
νοῦντες καὶ οἰνοχοοῦντες, ἀλλὰ καὶ προσόδια καὶ χοροὶ
καὶ ἰθύφαλλοι μετ' ὀρχήσεως καὶ ῥῶδης ἀπῆντων αὐ-
τῷ, καὶ ἐφιστάμενοι κατὰ τὰς ὁδοὺς ἤδον ὀρχοῦμε-
30 νοι καὶ ἐπᾶδοντες ὥς εἴη μόνος θεὸς ἀληθινός, οἱ δ'
ἄλλοι καθεύδουσιν ἢ ἀποδημοῦσιν ἢ οὐκ εἰσὶ, γεγο-
νὼς δ' εἴη ἐκ Ποσειδῶνος καὶ Ἀφροδίτης, τῷ δὲ κάλ-

λει διάφορος καὶ τῇ πρὸς πάντας φιλανθρωπία κοι-
 νός. θεόμενοι δ' αὐτοῦ ἰκέτευον, φησί, καὶ προσήν-
 χοντο.'

63. ὁ μὲν οὖν Δημοχάρης τοσαῦτα εἶρηκε περὶ
 τῆς Ἀθηναίων κολακείας· Δοῦρις δ' ὁ Σάμιος ἐν τῇ 5
 δευτέρᾳ καὶ εἰκοστῇ τῶν ἱστοριῶν καὶ αὐτὸν τὸν ἰθύ-
 φαλλον . . .

ὥς οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ φίλτατοι
 τῇ πόλει πάρεσιν.

ἐνταῦθα [γὰρ Δήμητρα καὶ] Δημήτριον 10
 ἅμα παρῆγ' ὁ καιρός.

ἥ μὲν τὰ σεμνὰ τῆς Κόρης μυστήρια
 ἔρχεθ' ἵνα ποιήσῃ,

ὃ δ' ἱλαρός, ὥσπερ τὸν θεὸν δεῖ, καὶ καλὸς
 καὶ γελῶν πάρεστι. 15

σεμνὸν ὅθι φαίνεθ', οἱ φίλοι πάντες κύκλω,
 ἐν μέσοισι δ' αὐτός,

ὅμοιος ὥσπερ οἱ φίλοι μὲν ἀστέρες,
 ἥλιος δ' ἐκεῖνος.

ὦ τοῦ κρατίστου παῖ Ποσειδῶνος θεοῦ 20
 χαῖρε κἀφροδίτης.

ἄλλοι μὲν ἢ μακρὰν γὰρ ἀπέχουσιν θεοί,
 ἢ οὐκ ἔχουσιν ὦτα,

ἢ οὐκ εἰσὶν, ἢ οὐ προσέχουσιν ἡμῖν οὐδὲ ἔν·
 σὲ δὲ παρόνθ' ὀρώμεν, 25

οὐ ξύλινον οὐδὲ λίθινον ἀλλ' ἀληθινόν.
 εὐχόμεσθα δὴ σοι·

πρωτόν μὲν εἰρήνην ποιήσον φίλτατε·
 κύριος γὰρ εἶ σύ.

τὴν δ' οὐχὶ Θηβῶν, ἀλλ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος 30
 σφίγγα περικρατοῦσαν,

Αἰτωλόν, ὅστις ἐπὶ πέτρας καθήμενος

ὥσπερ ἡ παλαιά
 τὰ σώμαθ' ἡμῶν πάντ' ἀναρπάσας φέρει,
 κοῦκ ἔχω μάχεσθαι,
 (αἰτωλικὸν γὰρ ἀρπάσαι τὰ τῶν πέλας,
 5 νῦν δὲ καὶ τὰ πόρρω)
 μάλιστα μὲν δὴ κόλασον αὐτός· εἰ δὲ μή,
 Οἰδίπουν τιν' εὐρέ,
 τὴν σφίγγρα ταύτην ὅστις ἢ κατακρημνιεῖ,
 ἢ σπῖλον ποιήσει.

10 64. ταῦτ' ἦδον οἱ μαραθωνομάχαι οὐ δημοσίᾳ
 μόνον ἀλλὰ κατ' οἰκίαν, οἱ τὸν προσκυνήσαντα τὸν
 Περσῶν βασιλέα ἀποκτείναντες, οἱ τὰς ἀναρίθμους
 μυριάδας τῶν βαρβάρων φονεύσαντες. Ἀλεξίς γοῦν
 ἐν Φαρμακοπώλῃ ἢ Κρατεύᾳ προπίνοντά τινα εἶσα- 254
 15 γαγῶν ἐνὶ τῶν συμποτῶν καὶ λέγοντα ποιεῖ τάδε

παῖ τὴν μεγάλην δὸς ἐπιχέας
 φιλίας κνᾶθους τῶν συμπαρόντων τέτταρας,
 τοὺς τρεῖς δ' ἔρωτος προσαποδώσεις ὕστερον·
 ἐν' Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως νίκης. B. καλῶς.
 20 A. καὶ τοῦ νεανίσκου κύαθον Δημητρίου.

φέρει τὸν τρίτον

Φίλας Ἀφροδίτης. χαίρειτ' ἄνδρες συμπόται,
 ὅσων ἀγαθῶν τὴν κύλικα μεστήν πλομαι. b

65. τοιοῦτοι τότε ἐγένοντο οἱ Ἀθηναῖοι, κολα-
 25 κείας, θηρίου χαλεπωτάτου, λύσσαν ἐμβαλούσης αὐ-
 τῶν τῇ πόλει, ἣν ὁ μὲν πύθιος ἐστὶαν τῆς Ἑλλάδος
 ἀνεκήρουξε, πρυτανεῖον δὲ Ἑλλάδος ὁ δυσμενέστατος
 Θεόπομπος, ὁ φήσας ἐν ἄλλοις πλήρεις εἶναι τὰς Ἀθή-
 νας διονυσοκολάκων καὶ γαυτῶν καὶ λωποδυτῶν, ἔτι
 30 δὲ ψευδομαρτύρων καὶ συκοφαντῶν καὶ ψευδοκλητή-
 ρων. οὓς ἐγὼ πείθομαι ὥς ἐπομβρίαν ἢ τι δεινὸν ἐκ c
 θεοῦ τὴν προειρημένην πᾶσαν εἰσηγήσασθαι κολα-

κείαν. περὶ ἧς καλῶς ὁ Διογένης ἔλεγε πολὺ κρεῖττον εἶναι εἰς κόρακας ἀπελθεῖν ἢ εἰς κόλακας, οἱ ζῶντας ἔτι τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν κατεσθίουσι. φησὶ γοῦν καὶ Ἀναξίλας

οἱ κόλακές εἰσι τῶν ἐχόντων οὐσίας 5

σκώληκες. εἰς οὖν ἄκακον ἀνθρώπου τρόπον

εἰσδὺς ἕκαστος ἐσθίει καθήμενος,

ἕως ἂν ὥσπερ πυρὸν ἀποδείξῃ κενόν.

d ἔπειθ' ὁ μὲν λέμμ' ἐστίν, ὁ δ' ἕτερον δάκνει.

Πλάτων δ' ἐν Φαίδρῳ φησὶ 'κόλακι, δεινῷ θηρίῳ καὶ 10
βλάβῃ μεγάλη, ὅμως ἐπέμιξεν ἡ φύσις ἡδονὴν τινα οὐκ ἄμουσον.' Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ κολακείας φησὶν ὡς Μύρτις [μύστις] ὁ Ἀργεῖος Κλεώνυμον τὸν χορευτὴν ἅμα καὶ κόλακα, προσκαθίζοντα πολλάκις αὐτῷ καὶ τοῖς συνδικάζουσι, βουλόμενον δὲ καὶ μετὰ 15
τῶν κατὰ τὴν πόλιν ἐνδόξων ὁρᾶσθαι, λαβόμενος τοῦ ὠτὸς καὶ ἔλκων αὐτὸν ἐκ τοῦ συνεδρίου πολλῶν παρ-
e όντων εἶπεν, οὐ χορεύσεις ἐνθάδε οὐδ' ἁμῶν ἀκούσῃ. Δίφιλος δ' ἐν Γάμῳ φησὶν

ὁ γὰρ κόλαξ 20

καὶ στρατηγὸν καὶ δυνάστην καὶ φίλους καὶ τὰς πόλεις

ἀνατρέπει λόγῳ κακούργῳ μικρὸν ἡδύνας χρό-
νον.

νῦν δὲ καὶ καχεξία τις ὑποδέδυκε τοὺς ὄχλους, 25
αἱ κρίσεις θ' ἡμῶν νοσοῦσι, καὶ τὸ πρὸς χάριν πολὺ.

διὸ καὶ Θετταλοὶ καλῶς ποιήσαντες κατέσκαψαν τὴν
f καλουμένην πόλιν Κολάκειαν, ἣν Μηλιεῖς ἐνέμοντο, ὥς φησι Θεόπομπος ἐν τῇ τριακοστῇ. 30

66. κόλακας δ' εἶναί φησι Φύλαρχος καὶ τοὺς ἐν
Λήμνῳ κατοικοῦντας Ἀθηναίων ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ

τῶν ἱστοριῶν. χάριν γὰρ ἀποδιδόντας τοῖς Σελεύκου
καὶ Ἀντιόχου ἀπογόνους, ἐπεὶ αὐτοὺς ὁ Σέλευκος πι-
κρῶς ἐπιστατουμένους ὑπὸ Λυσιμάχου οὐ μόνον ἐξεί- 255
λετο ἀλλὰ καὶ τὰς πόλεις αὐτοῖς ἀπέδωκεν ἀμφοτέρως,
5 οἱ Ἀθηνοὶ δὲ Ἀθηναῖοι οὐ μόνον ναοὺς κατεσκεύασαν
τοῦ Σελεύκου ἀλλὰ καὶ τοῦ υἱοῦ Ἀντιόχου, καὶ τὸν
ἐπιχεόμενον κύαθον ἐν ταῖς συνουσίαις Σελεύκου
σωτήρος καλοῦσι.

ταύτην δὲ τὴν κολακείαν τινὲς ἐκτρεπόμενοι τοῦ-
10 νομα ἀρέσκειν προσαγορεύουσιν, ὥς καὶ Ἀναξανδρι-
δης ἐν Σαμίᾳ

τὸ γὰρ κολακεύειν νῦν ἀρέσκειν ὄνομ' ἔχει.
οὐκ ἐπίστανται δὲ οἱ τὴν κολακείαν μεταχειριζόμενοι ὅ-
ῳ ἔστιν αὕτη ἡ τέχνη ὀλιγοχρόνιος. Ἄλεξις γοῦν
15 φησὶν ἐν Ψευδομένῳ

κόλακος δὲ βίος μικρὸν χρόνον ἀνθεῖ·

οὐδεὶς γὰρ χαίρει πολιοκροτάφῳ παρασίτῳ.

Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἑρωτικῶν
κόλαξ μὲν οὐδεὶς (φησὶ) διαρκεῖ πρὸς φιλίαν. κατα-
20 ναλίσκει γὰρ ὁ χρόνος τὸ τοῦ προσποιήματος αὐτῶν
ψεῦδος. ὁ δ' ἐραστὴς κόλαξ ἐστὶ φιλίας δι' ὥραν ἢ
κάλλος. τῶν δὲ Δημητρίου τοῦ βασιλέως κολάκων οἱ c
περὶ Ἀδείμαντον τὸν Λαμψακηνὸν νεῶν κατασκευα-
σάμενοι καὶ ἀγάλματα ἰδρυσάμενοι Θυρίῃσιν, ὠνόμασαν
25 Φίλας Ἀφροδίτης καὶ τὸν τόπον Φιλαῖον ἐκάλεσαν
ἀπὸ τῆς Δημητρίου μητρὸς Φίλας, ὥς φησι Διονύσιος
ὁ τοῦ Τρύφωνος ἐν τῷ δεκάτῳ περὶ ὀνομάτων.

67. Κλέαρχος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ
Γεργιθίῳ καὶ πόθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ ὀνόματος τῶν κολά-
30 κων παρῆλθε διηγεῖται, καὶ αὐτὸν τὸν Γεργίθιον
ὑποτιθέμενος, ἀφ' οὗ τὸ βιβλίον ἔχει τὴν ἐπιγραφὴν,
ἓνα γεγονότα τῶν Ἀλεξάνδρου κολάκων. διηγεῖται d b

δὲ οὕτως τὴν κολακείαν ταπεινὰ ποιεῖν τὰ ἥθη τῶν κολάκων καταφρονητικῶν ὄντων τῶν περὶ αὐτούς. σημεῖον δὲ τὸ πᾶν ὑπομένειν εἰδότας οἷα τολμῶσι. τὰ δὲ τῶν κολακευομένων ἐμφυσσωμένων τῇ κολακείᾳ, χαύνους καὶ κενοὺς ποιοῦντα, πάντων ἐν ὑπεροχῇ 5 παρ' αὐτοῖς ὑπολαμβάνεσθαι κατασκευάζεσθαι. ἐξῆς τε διηγούμενος περὶ τινος μειρακίου Παφίου μὲν τὸ γένος βασιλέως δὲ τὴν τύχην, τοῦτο (φησὶ) τὸ μειράκιον (οὐ λέγων αὐτοῦ τοῦνομα) κατέκειτο δι' ὑπερβάλλουσαν τρυφὴν ἐπὶ ἀργυρόποδος κλίνης ὑπε- 10 στρωμένης σαρδιανῇ ψιλοτάπιδι τῶν πάννυ πολυτελῶν. ἐπεβέβλητο δ' αὐτῷ πορφυροῦν ἀμφίταπον ἀμοργίνῳ καλύμματι περιειλημμένον. προσκεφάλαια δ' εἶχε τρία μὲν ὑπὸ τῇ κεφαλῇ βύσσινα παραλουργῇ, δι' ὧν ἡμύνετο τὸ καῦμα, δύο δ' ὑπὸ τοῖς ποσὶν ὑγι- 15 νοβαφῇ τῶν δωρικῶν καλουμένων. ἐφ' ὧν κατέκειτ' ἐν λευκῇ χλαμύδι.

f 68. παραδεδεγμένοι δ' εἰς πάντες οἱ κατὰ τὴν Κύπρον μόναρχοι τὸ τῶν εὐγενῶν κολάκων γένος ὡς χρήσιμον. πάννυ γὰρ τὸ κτῆμα τυραννικόν ἐστι. καὶ 20 τούτων οἷον ἀρεοπαγιτῶν τινων οὔτε τὸ πλῆθος οὔτε τὰς ὄψεις ἔξω τῶν ἐπιφανεστάτων οἶδεν οὐδεὶς. διηρημένων δὲ διχῇ κατὰ συγγένειαν τῶν ἐν τῇ Σαλαμῖνι κολάκων, ἀφ' ὧν εἰσιν οἱ κατὰ τὴν ἄλλην Κύπρον κόλακες, τοὺς μὲν γεργίνους τοὺς δὲ προμάλαγγας 25 προσαγορεύουσιν. ὧν οἱ μὲν γεργῖνοι συναναμειγνύ- 256 μενοι τοῖς κατὰ τὴν πόλιν ἐν τε τοῖς ἐργαστηρίοις καὶ ταῖς ἀγοραῖς ὠτακουστοῦσι, κατασκόπων ἔχοντες τάξιν, ὃ τι δ' ἂν ἀκούσωσιν ἀναφέρουσιν ἐκάστης ἡμέρας πρὸς τοὺς καλουμένους ἄνακτας. οἱ δὲ προ- 30 μάλαγγες ζητοῦσιν ἀντὶ τῶν ὑπὸ τῶν γεργίνων προσ- ἀγγελθέντων ὃ τι ἂν ἄξιον εἶναι ζητήσεως δόξῃ, ὄντες

- τινὲς ἐρευνηταί. καὶ τούτων οὕτως ἔντεχνος καὶ πι-
 θανὴ πρὸς ἅπαντας ἢ ἔντευξις ὥστ' ἔμοιγε δοκεῖ, κα-
 θάπερ καὶ αὐτοὶ φασί, παρ' ἐκείνων εἰς τοὺς ἕξω τό- b
 πους διαδεδόσθαι τὸ σπέρμα τῶν ἐλλογίμων κολάκων.
- 5 καὶ γὰρ οὐχ οἷον μετρίως ἐπὶ τῷ πράγματι σεμνύνον-
 ται διὰ τὸ τετιμῆσθαι παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν, ἀλλὰ καὶ
 λέγουσιν ὅτι τῶν Γεργίνων τις, ἀπόγονος ὢν τῶν
 Τρώων ἐκείνων οὗς Τεῦκρος ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων
 κατακτησάμενος εἰς Κύπρον ἔχων ἀπώκισεν, οὗτος
- 10 διὰ τῆς παραλίας μετ' ὀλίγων στείλας ἐπὶ τῆς Αἰολί-
 δος κατὰ πύστιν ἅμα καὶ οἰκισμὸν τῆς τῶν προγόνων
 χώρας πόλιν οἰκίσειε περὶ τὴν τρωικὴν Ἴδην, συμπα- c
 ραλαβῶν τινὰς τῶν Μυσῶν· ἢ πάλαι μὲν ἀπὸ τοῦ γέ-
 νους Γέργινα, νῦν δὲ Γέργιθα κέκληται. τούτου γάρ,
- 15 ὥς ἔοικε, τοῦ στόλου τινὲς ἀποσπασθέντες ἐν τῇ Κυ-
 μαίᾳ κατέσχον, ἐκ Κύπρου τὸ γένος ὄντες, ἀλλ' οὐκ
 ἐκ τῆς θετταλικῆς Τρίκκης, καθάπερ τινὲς εἰρήκασιν,
 ὧν ἰατρεῦσαι τὴν ἄγνοιαν οὐδ' Ἀσκληπιάδαις τοῦτό
 γε νομίζω δεδόσθαι.
- 20 69. 'γερόνασι δὲ παρ' ἡμῖν καὶ ἐπὶ Γλοῦ τοῦ
 Καρὸς καὶ γυναιῖκες ὑπὸ τὰς ἀνάσας αἱ προσαγορευ-
 θεῖσαι κολακίδες. ἀφ' ὧν ὑπολιπεῖς τινὲς εἰς τὸ d b
 πέραν ἀφικόμεναι μετὰ πεμπτοὶ πρὸς τε τὰς Ἀρταβά-
 ζου καὶ τὰς Μέντορος γυναιῖκας κλιμακίδες μετωνο-
- 25 μᾶσθησαν ἀπὸ τοιαύτης πράξεως· ταῖς μεταπεμψαμέ-
 ναις ἀρεσκενόμεναι κλίμακα κατεσκεύαζον ἐξ ἑαυτῶν
 οὕτως ὥστ' ἐπὶ τοῖς νώτοις αὐτῶν τὴν ἀνάβασιν γί-
 γνεσθαι καὶ τὴν κατάβασιν ταῖς ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν
 ὄχουμέναις. εἰς τοῦτο τρυφῆς, ἵνα μὴ ἀθλιότητος
- 30 εἶπω, προηγάροντο τεχνώμεναι τὰς ἀφρονεστάτας.
 τοιγαροῦν αὗται μὲν ἐκ τῶν λίαν μαλακῶν ὑπὸ τῆς
 τύχης μεταβιβασθεῖσαι σκληρῶς ἐβίωσαν ἐπὶ γήρως, e

αἱ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν ταῦτα διαδεξάμεναι ἐκπεσοῦσαι
 τῆς ἐξουσίας κατήσαν εἰς Μακεδονίαν, καὶ τὰς τῶν
 ἐκεῖ κυρίας τε καὶ βασιλίδας ὃν τρόπον ταῖς ὁμιλίαις
 διέθεσαν οὐδὲ λέγειν καλόν, πλὴν ὅτι μαγεύομεναι
 καὶ μαγεύουσαι ταυροπόλοι καὶ τριοδίτιδες αὗται 5
 πρὸς ἀλήθειαν ἐγένοντο, πλήρεις πάντων ἀποκαθαρ-
 μάτων. τοσούτων ἔοικε καὶ τοιούτων ἡ κολακεία κα-
 f κῶν αἰτία γενέσθαι τοῖς διὰ τοῦ κολακεύεσθαι προσ-
 δεξαμένοις αὐτήν.

70. προσελθὼν δὲ πάλιν ὁ Κλέαρχος καὶ τάδε 10
 φησὶν ἄλλ' ἤδη καὶ τῇ τούτων χρεῖα μέμψαιτ' ἄν τις
 τὸ μειράκιον, ὥσπερ εἶπον. οἱ μὲν γὰρ παῖδες μικρὸν
 ἄπωθεν τῆς κλίνης ἐν χιτωνίσκοις ἕστασαν, τριῶν δ'
 ὄντων ἀνδρῶν δι' οὓς δὴ νῦν ὁ πᾶς λόγος ἐνέστηκε,
 καὶ τούτων ὄντων ἐπωνύμων παρ' ἡμῖν, ὁ μὲν εἰς ἐπὶ 15
 τῆς κλίνης πρὸς ποδῶν καθῆστο, τοὺς τοῦ μειρακίου
 πόδας ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ γόνασι λεπτῶ ληδίῳ συνημφια-
 257 κῶς. ὃ δὲ ἐποίει δῆπου καὶ μὴ λέγοντος οὐκ ἄδηλον.
 καλεῖται δ' οὗτος ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων παράβυστος,
 διὰ τὸ καὶ τῶν μὴ παραδεχομένων ὅμως τεχνικώτατα 20
 κολακεύων παρεμπίπτειν ἐς τὰς ὁμιλίας. ἄτερος δ'
 ἦν ἐπὶ τινος δίφρου κειμένου παρ' αὐτὴν τὴν κλίνην,
 καὶ τοῦ νεανίσκου τὴν χεῖρα παρεικότος ἐκκρεμάμε-
 νος, ταύτῃ καὶ προσπεπτωκὼς κατέψηχέ τε καὶ τῶν
 δακτύλων ἕκαστον ἐν μέρει διαλαμβάνων εἰλκέ τε καὶ 25
 ἐξέτεινεν· ὥστε τὸν πρῶτον αὐτὸν ἐπονομάσαντα
 b σικύαν εὐστόχως εἰρηκέναι δοκεῖν. ὁ δὲ τρίτος ὁ θῆρ
 ὁ γενναιότατος, ὅσπερ ἦν τῆς ὑπηρεσίας πρωταγωνι-
 στής, προσεσθηκὼς αὐτῷ κατὰ κεφαλὴν μετεῖχε τῶν
 βυσσίνων προσκεφαλαίων, ἀποκεκλιμένος εἰς αὐτὰ 30
 πάννυ φιλικῶς. καὶ τῇ μὲν ἀριστερᾷ τὸ τοῦ μειρακίου
 τριχωμάτιον ἐπικοσμῶν, τῇ δεξιᾷ δὲ φωκαϊκὸν ψῦγ-

μά τι διακινῶν ὥς αἰῶρων ἡδὺς ἦν, ἀλλ' οὐκ ἀπο-
 σοβῶν. διό μοι δοκεῖ ἂν αὐτῷ δαίμων τις ἐλευθέριος
 νεμεσήσας ἐφείναι τῷ μειρακίῳ μυῖαν, οὐκ ἄλλην ἢ
 'κείνην, ἧς καὶ τὴν Ἀθηναῖν φησιν Ὅμηρος ἐνεῖναι τῷ c
 5 Μενελάῳ τὸ θάρος, οὕτως ἦν ἐρρωμένη καὶ ἄφοβος
 τὴν ψυχὴν. δηχθέντος δὲ τοῦ μειρακίου τηλικοῦτον
 ἀνέκραγεν ἄνθρωπος ὑπὲρ ἐκείνου καὶ οὕτως ἡγα-
 νάκτησεν ὥστε διὰ τὴν πρὸς μίαν ἐχθραν ἀπάσας ἐκ
 τῆς οἰκίας ἤλαυνεν. ὅθεν καὶ φανερὸς ἐγένετο πρὸς
 10 τούτῳ τεταχὼς ἑαυτόν.'

71. ἀλλ' οὐ Λεύκων τοιοῦτος ἦν ὁ Ποντικός τύ-
 ραννος, ὃς ἐπεὶ συχνοὺς τῶν φίλων ἤσθετο σεσυλη-
 μένους ὑπὸ τῶν τινος περὶ αὐτὸν κολάκων, συνειδὼς
 τὸν ἄνθρωπον διαβάλλοντά τινα τῶν λοιπῶν φίλων, d
 15 ἀπέκτεινα ἂν, εἶπε, σὲ νῆ τοὺς θεοὺς, εἰ μὴ πονηρῶν
 ἀνδρῶν ἢ τυραννὶς ἐδεῖτο. Ἀντιφάνης δ' ὁ κωμω-
 διοποιὸς ἐν Στρατιώτῃ τὰ ὅμοια λέγει περὶ τῆς τῶν
 ἐν Κύπρῳ βασιλέων τρυφῆς. ποιεῖ δὲ τινα ἀναπνυ-
 θανόμενον στρατιώτου τάδε

20 ἐν Κύπρῳ φῆς, εἰπέ μοι, διήγετε
 πολὺν χρόνον; B. τὸν πάνθ' ἕως ἦν ὁ πόλεμος.
 A. ἐν τίνι τόπῳ μάλιστα; λέγε γάρ. B. ἐν Πάφῳ·
 οὗ πρᾶγμα τρυφερόν διαφερόντως ἦν ἰδεῖν e
 ἄλλως τ' ἄπιστον. A. ποῖον; B. ἐρριπίζετο
 25 ὑπὸ τῶν περιστερῶν, ὑπ' ἄλλου δ' οὐδενός,
 δειπνῶν ὁ βασιλεύς. A. πῶς; ἐάσας τὰλλα γὰρ
 ἐρήσομαί σε τοῦτο. πῶς; B. ἡλείφετο
 ἐκ τῆς Συρίας ἦκοντι τοιούτῳ μύρῳ
 καρποῦ σύχν' οἷόν φασι τὰς περιστερὰς
 30 τρώγειν. διὰ τὴν ὁσμὴν δὲ τούτου πετόμεναι
 παρῆσαν οἷαί τ' ἦσαν ἐπικαθιζάνειν f
 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν· παῖδες δὲ παρακαθήμενοι

ἐσόβουν. ἐπαίρουσαι δὲ μικρὸν οὐ πολὺ
τοῦ μήτ' ἐκεῖσε μήτε δεῦρο παντελῶς,
οὕτως ἀνερρρίπιζον, ὥστε σύμμετρον
αὐτῷ τὸ πνεῦμα, μὴ περισκκληρον ποιεῖν.

258 72. εἴη οὖν ἂν ὁ τοῦ προειρημένου μειρακίου 5
κόλαξ μαλακοκόλαξ, ὥς φησιν ὁ Κλέαρχος. πρὸς γὰρ
τῷ τοιούτῳ κολακεύειν καὶ τὸ σχῆμα τῶν κολακευο-
μένων ἐπακολουθοῦν ἀποπλάττεται, παραγκωνίζων
καὶ σπαργανῶν ἑαυτὸν τοῖς τριβωναρίοις, ὅθεν αὐτὸν
οἱ μὲν παραγκωνιστήν, οἱ δὲ σχηματοθήκην καλοῦσι. 10
κατ' ἀλήθειαν γὰρ ὁ κόλαξ ἔοικεν εἶναι τῷ Πρωτεῖ ὁ
αὐτός. γίγνεται γοῦν παντοδαπὸς οὐ μόνον κατὰ τὴν
μορφὴν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς λόγους· οὕτω ποικιλό-
φωνός τις ἐστίν. Ἀνδροκύδης δ' ὁ ἱατρὸς ἔλεγε τὴν
b κολακείαν ἔχειν τὴν ἐπωνυμίαν ἀπὸ τοῦ προσκολλᾶ- 15
σθαι ταῖς ὁμίλαις. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ διὰ τὴν εὐχέρειαν,
ὅτι πάντα ὑποδύεται, ὥς δὴ τις ὑποστατικὸς νωταγω-
γῶν τῷ τῆς ψυχῆς ἥθει, καὶ οὐ βαρυνόμενος οὐδενὶ
τῶν αἰσχυρῶν.

οὐκ ἂν διαμάρτοι δέ τις τὸν τοῦ μειρακίου τοῦ- 20
του τοῦ Κυπρίου βίον ὑγρὸν ὀνομάζων. οὗ πολλοὺς
καὶ διδασκάλους φησὶν εἶναι Ἀθήνησιν Ἀλεξίς ἐν
Πυραύνῳ λέγων οὕτως

c πείραν ἐπεθύμουν θατέρου βίου λαβεῖν,
ὃν πάντες εἰώθασιν ὀνομάζειν ὑγρόν. 25
τρεῖς ἐν Κεραμεικῷ περιπατήσας ἡμέρας
διδασκάλους ἐξεῦρον οὗ λέγω βίου
ἰσως τριάκοντ' ἀφ' ἐνὸς ἐργαστηρίου.

καὶ Κρώβυλος ἐν Ἀπολιπούσῃ

πάννυ γ' ἡ τοῦ βίου
ὑγρότης μέ σου τέθλιφε. τὴν ἀσωτίαν
ὑγρότητα γὰρ νῦν προσαγορεύουσιν τινες.

73. Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀημιναῖς τέχνην τινὰ ὑπο-
 τίθεται τὴν κολακείαν εἶναι ἐν οἷς λέγει d
 εἶτ' ἔστιν ἢ γένοιτ' ἂν ἡδίων τέχνη
 ἢ πρόσοδος ἄλλη τοῦ κολακεύειν εὐφυνῶς;
 5 ὁ ζωγράφος πονεῖ τι καὶ πικραίνεται,
 ὁ γεωργὸς ἐν ὅσοις ἐστὶ κινδύνους πάλιν·
 5 πρόσσεστι πᾶσιν ἐπιμέλεια καὶ πόνος·
 ἡμῖν δὲ μετὰ γέλωτος ὁ βίος καὶ τρυφῆς.
 οὐ γὰρ τὸ μέγιστον ἔργον ἐστὶ παιδιὰ,
 10 ἄδρὸν γελάσαι, σκῶψαί τιν', ἐμπιεῖν πολύν, e
 οὐχ ἡδύ; ἐμοὶ μὲν μετὰ τὸ πλουτεῖν δεύτερον.
 κεχαρακτήρικε δὲ ὥς ἐνι μάλιστα ἐπιμελῶς τὸν κό-
 λακα Μένανδρος ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι, ὥς καὶ
 τὸν παράσιτον Δίφιλος ἐν Τελεσίᾳ. Ἄλεξις δ' ἐν Κα-
 15 ταψευδομένῳ λέγοντά τινα κόλακα τοιαῦτα παρεισά-
 γων φησὶν

εὐδαίμων ἐγώ, μὰ τὸν Δία
 τὸν ὀλύμπιον καὶ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐχ ὅτι f
 ἐν τοῖς γάμοισιν, ἄνδρες, εὐωχῆσομαι,
 20 ἀλλ' ὅτι διαρραγήσομ', ἂν θεὸς θέλῃ.
 τούτου δέ μοι γένοιτο τοῦ θανάτου τυχεῖν.
 δοκεῖ δέ μοι οὗτος, ἄνδρες φίλοι, ὁ καλὸς γάστρις
 οὐκ ἂν ὠκνηκέναι εἰπεῖν καὶ τὰ ἐξ Ὀμφάλης Ἴωνος
 τοῦ τραγωδιοποιοῦ

25 ἐνιαυσίαν γὰρ δεῖ με τὴν ὀρτὴν ἄγειν.
 [οἶον καθημερινήν]

74. Ἰππίας δ' ὁ Ἐρυθραῖος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν
 περὶ τῆς πατρίδος ἱστοριῶν διηγούμενος ὥς ἡ Κνω-
 ποῦ βασιλεία ὑπὸ τῶν ἐκείνου κολάκων κατελύθη,
 30 φησὶ καὶ ταῦτα Ἐκνωπῷ μαντενομένῳ περὶ σωτηρίας 259
 ὁ θεὸς ἔχρησε θύειν Ἐρμῇ δολίῳ. καὶ μετὰ ταῦθ'
 ὁρμήσαντος αὐτοῦ εἰς Δελφοὺς οἱ τὴν βασιλείαν αὐ-

τοῦ καταλῦσαι βουλόμενοι, ἵν' ὀλιγαρχίαν καταστή-
 σονται· ἦσαν δ' οὗτοι Ὀρτύγης καὶ Ἴρος καὶ Ἐσχα-
 ρος, οἱ ἐκαλοῦντο διὰ τὸ περὶ τὰς θεραπέας εἶναι
 τῶν ἐπιφανῶν πρόσκυνες καὶ κόλακες. συμπλέοντες
 οὖν τῷ Κνωπῷ, ὥς ἤδη πόρρω τῆς γῆς ἦσαν, δῆσαν- 5
 τες τὸν Κνωπὸν ἔρριψαν εἰς τὸ πέλαγος, καὶ κατ-
 αχθέντες εἰς Χίον καὶ δύναμιν παρὰ τῶν ἐκεῖ τυράν-
 νων λαβόντες Ἀμφίκλου καὶ Πολυτέκνου νυκτὸς κατ-
 ἐπλευσαν εἰς τὰς Ἐρυθράς. κατὰ τὸ αὐτὸ καὶ τὸ τοῦ
 Κνωποῦ σῶμα ἐξεβράσθη ταῖς Ἐρυθραῖς κατὰ τὴν 10
 ἀκτὴν, ἣ νῦν Λεόποδον καλεῖται. τῆς δὲ γυναικὸς τοῦ
 Κνωποῦ Κλεονίκης περὶ τὴν τοῦ σώματος κηδείαν
 γινομένης, ἣν δ' ἑορτὴ καὶ πανήγυρις ἀγομένη Ἀρτέ-
 μιδι στροφαίᾳ, ἐξαίφνης ἀκούεται σάλπιγγος βοή·
 καὶ καταληφθέντος τοῦ ἄστεος ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀρ- 15
 τύγην, πολλοὶ μὲν ἀναιροῦνται τῶν τοῦ Κνωποῦ φί-
 λων, καὶ ἡ Κλεονίκη μαθοῦσα φεύγει εἰς Κολοφῶνα.

75. οἱ δὲ περὶ τὸν Ὀρτύγην τύραννοι ἔχοντες
 τὴν ἐκ Χίου δύναμιν τοὺς ἐνισταμένους αὐτῶν τοῖς
 πράγμασι διέφθειρον, καὶ τοὺς νόμους καταλύσαντες 20
 αὐτοὶ διεῖπον τὰ κατὰ τὴν πόλιν, ἐντὸς τείχους οὐ-
 δένα δεχόμενοι τῶν δημοτῶν. ἔξω δὲ πρὸ τῶν πυλῶν
 δικαστήριον κατασκευάσαντες τὰς κρίσεις ἐποιοῦντο,
 ἄλουργὰ μὲν ὀμπεχόμενοι περιβόλαια καὶ χιτῶνας ἐν-
 δεδυκότες περιπορφύρους. ὑπεδέδεντο δὲ καὶ πολυ- 25
 σχιδῇ σανδάλια τοῦ θέρους, τοῦ δὲ χειμῶνος ἐν γυναι-
 κείοις ὑποδήμασι διετέλουν περιπατοῦντες, κόμας τε
 ἔτρεφον καὶ πλοκαμῖδας ἔχειν ἤσκουν, διειλημμένοι
 τὰς κεφαλὰς διαδήμασι μηλίνοις καὶ πορφυροῖς. εἶχον
 δὲ καὶ κόσμον ὀλόχρυσον ὁμοίως ταῖς γυναῖξιν. ἡνάγ- 30
 καζόν τε τῶν πολιτῶν τοὺς μὲν διφροφορεῖν τοὺς δὲ
 ῥαβδουχεῖν τοὺς δὲ τὰς ὁδοὺς ἀνακαθαίρειν. καὶ

τῶν μὲν τοὺς υἱεῖς εἰς τὰς κοινὰς συνουσίας μετε-
 πέμποντο, τοῖς δὲ τὰς ἰδίας γυναικας καὶ τὰς θυγα-
 τέρας ἄγειν παρήγγελλον· τοὺς δ' ἀπειθοῦντας ταῖς
 ἐσχάταις τιμωρίαις περιέβαλλον. εἰ δέ τις τῶν ἐκ τῆς
 5 ἑταιρίας αὐτῶν ἀποθάνοι, συνάγοντες τοὺς πολίτας e
 μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων ἡνάγκαζον θρηνεῖν τοὺς
 ἀποθανόντας καὶ στερνοτυπεῖσθαι μετὰ βίας καὶ βοᾶν
 ὅξυ καὶ μέγα ταῖς φωναῖς, ἐφεσθηκότος μαστιγοφό-
 ρου τοῦ ταῦτα ποιεῖν ἀναγκάζοντος, ἕως Ἰππότης ὁ
 10 Κνωποῦ ἀδελφὸς μετὰ δυνάμεως ἐπελθὼν ταῖς Ἐρυ-
 θραῖς ἐορτῆς οὔσης τῶν Ἐρυθραίων προσβοηθούντων
 ἐπῆλθε τοῖς τυράννοις καὶ πολλοὺς ἀποκτείνας τῶν
 περὶ αὐτοὺς Ὀρτύγην μὲν φεύγοντα συνεκέντησε καὶ f
 τοὺς μετὰ τούτου, τὰς δὲ γυναικας αὐτῶν καὶ τὰ
 15 τέκνα δεινῶς αἰκισάμενος τὴν πατρίδα ἡλευθέρωσεν.

76. ἐκ τούτων οὖν ἀπάντων ἔστι συνιδεῖν, ἄν-
 δρες φίλοι, ὅσων κακῶν αἰτία γίνεται κολακεία τῷ
 βίῳ. καὶ Θεόπομπος γὰρ ἐν τῇ ἐννεακαιδεκάτῃ τῶν
 Φιλιππικῶν φησὶν Ἀγαθοκλέα δοῦλον γενόμενον καὶ
 20 τῶν ἐκ Θετταλίας πενεστῶν Φίλιππος, μέγα παρ' 260
 αὐτῷ δυνάμενον διὰ τὴν κολακείαν, καὶ ὅτι ἐν τοῖς
 συμποσίοις συνὼν αὐτῷ ὠρχεῖτο καὶ γέλωτα παρε-
 σκεύαζεν, ἀπέστειλε διαφθεροῦντα Περραιβοὺς καὶ
 τῶν ἐκεῖ πραγμάτων ἐπιμελησόμενον. τοιούτους δ'
 25 εἶχεν αἰεὶ περὶ αὐτὸν ἀνθρώπους ὁ Μακεδών, οἷς διὰ
 φιλοποσίαν καὶ βωμολοχίαν πλείω χρόνον ὥς τὰ
 πολλὰ συνδιέτριβε καὶ συνήδρευε περὶ τῶν μεγίστων
 βουλευόμενος. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ καὶ τάδε Ἡγή-
 σανδρος ὁ Δελφός, ὥς τοῖς Ἀθήνησιν εἰς τὸ Διομέων
 30 Ἡράκλειον ἀθροιζομένοις τοῖς τὰ γέλοια λέγουσιν b
 ἀπέστελλεν ἱκανὸν κερμάτιον καὶ προσέτασσε τισὶν
 ἀναγράφοντας τὰ λεγόμενα ὑπ' αὐτῶν ἀποστέλλειν

πρὸς αὐτόν. Θεόπομπος δ' ἐν ἕκτῃ καὶ εἰκοστῇ ἱστο-
 ριῶν τοὺς Θεσσαλοὺς (φησὶν) εἰδὼς ὁ Φίλιππος ἀκο-
 λάστους ὄντας καὶ περὶ τὸν βίον ἀσελγεῖς, συνουσίας
 αὐτῶν κατεσκεύαζε καὶ πάντα τρόπον ἀρέσκειν αὐ-
 τοῖς ἐπειρᾶτο· καὶ γὰρ ὀρχούμενος καὶ κωμάζων καὶ 5
 πᾶσαν ἀκολασίαν ὑπομένων. ἦν δὲ καὶ φύσει βωμο-
 λόχος καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν μεθυσκόμενος καὶ
 χαίρων τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς πρὸς ταῦτα συντεί-
 νουσι καὶ τῶν ἀνθρώπων τοῖς εὐφυνέσι καλουμένοις
 καὶ τοῖς τὰ γέλοια λέγουσι καὶ ποιοῦσι, πλείους τε 10
 τῶν Θετταλῶν τῶν αὐτῷ πλησιασάντων ἤρει μᾶλλον
 ἐν ταῖς συνουσίαις ἢ ταῖς δωρεαῖς· τὰ παραπλήσια
 ἐποίει καὶ ὁ Σικελιώτης Διονύσιος, ὡς Εὐβουλος ὁ
 κωμωδιοποιὸς παρίστησιν ἐν τῷ τοῦ τυράννου ὁμο-
 νύμῳ δράματι

15

ἀλλ' ἔστι τοῖς σεμνοῖς μὲν ἀνθαδέστερος,
 τοῖσι δὲ κόλαξι πᾶσι τοῖς σκώπτουσί τε
 ἑαυτὸν εὐόργητος· ἡγεῖται δὲ δὴ
 τούτους μόνους ἐλευθέρους, καὶ δοῦλος ἦ.

77. ἀλλὰ μὴν καὶ τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας 20
 εἰς μέθας καὶ κύβους καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν οὐ
 μόνον ὁ Διονύσιος ἀνελάμβανεν, ἀλλὰ καὶ ὁ Φίλιπ-
 πος. ἱστορεῖ δὲ περὶ ἑκατέρου Θεόπομπος ἐν μὲν τῇ
 ἐνάτῃ καὶ τεσσαρακοστῇ γραφῶν οὕτως· Φίλιππος
 τοὺς μὲν κοσμίους τὰ ἡθῆ καὶ τοὺς τῶν ιδίων ἐπιμε- 25
 λουμένους ἀπεδοκίμαζε, τοὺς δὲ πολυτελεῖς καὶ ζῶν-
 τας ἐν κύβοις καὶ πότοις ἐπαινῶν ἐτίμα. τοιγαροῦν
 οὐ μόνον αὐτοὺς τοιαῦτ' ἔχειν παρεσκεύαζεν ἀλλὰ καὶ
 τῆς ἄλλης ἀδικίας καὶ βδελυρίας ἀθλητὰς ἐποίησε.
 τί γὰρ τῶν αἰσχυρῶν ἢ δεινῶν αὐτοῖς οὐ προσῆν; ἢ τί 30
 τῶν καλῶν καὶ σπουδαίων οὐκ ἀπῆν; οὐχ οἱ μὲν ξυ-
 ρούμενοι καὶ λεαινόμενοι διετέλουν ἄνδρες ὄντες, οἱ

δ' ἀλλήλοις ἐτόλμων ἐπανίστασθαι πώγωνας ἔχουσι;
 καὶ περιήγοντο μὲν δύο καὶ τρεῖς ἐταιρουμένους, αὐ-
 τοὶ δὲ τὰς αὐτὰς ἐκείνοις χρήσεις ἐτέροις παρείχον.
 ὅθεν δικαίως ἂν τις αὐτοὺς οὐχ ἐταίρους ἀλλ' ἐταί- f
 5 ρας ὑπέλαβεν, οὐδὲ στρατιώτας ἀλλὰ χαμαιτύπας
 προσηγόρευσεν. ἀνδροφόνοι γὰρ τὴν φύσιν ὄντες
 ἀνδρόπορνοι τὸν τρόπον ἦσαν. πρὸς δὲ τούτοις ἀντὶ
 μὲν τοῦ νήφειν τὸ μεθύειν ἡγάπων, ἀντὶ δὲ τοῦ κο-
 σμίως ξῆν ἀρπάζειν καὶ φονεύειν ἐξήλουν. καὶ τὸ μὲν
 10 ἀληθεύειν καὶ ταῖς ὁμολογίαις ἐμμένειν οὐκ οἰκείον
 αὐτῶν ἐνόμιζον, τὸ δ' ἐπιорκεῖν καὶ φρενακίζειν ἐν τῷ
 σεμνοτάτῳ ὑπελάμβανον. καὶ τῶν μὲν ὑπαρχόντων 261
 ἡμέλουν, τῶν δὲ ἀπόντων ἐπεθύμουν. καὶ ταῦτα μέ-
 ρος τί τῆς Εὐρώπης ἔχοντες; οἶμαι γὰρ τοὺς ἐταί-
 15 ρους οὐ πλείονας ὄντας κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ὀκτα-
 κοσίων οὐκ ἐλάττω καρπίζεσθαι γῆν ἢ μυρίους τῶν
 Ἑλλήνων τοὺς τὴν ἀρίστην καὶ πλείστην χώραν κε-
 κτημένους.' καὶ περὶ Διονυσίου δὲ τὰ παραπλήσια
 ἱστορεῖ ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς ταῖς εἴκοσι Διονύσιος ὁ
 20 Σικελίας τύραννος τοὺς ἀποβάλλοντας τὰς οὐσίας εἰς
 μέθας καὶ κύβους καὶ τὴν τοιαύτην ἀκολασίαν ...
 ἡβούλετο γὰρ ἅπαντας εἶναι διεφθαρμένους καὶ φανύ- b
 λους· οὓς καὶ εὖ περιεῖπε.'

78. καὶ Δημήτριος ὁ πολιορκητὴς φιλόγελως
 25 ἦν, ὥς ἱστορεῖ Φύλαρχος ἐν τῇ δεκάτῃ τῶν ἱστο-
 ριῶν. ἐν δὲ τῇ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ γράφει ὥς πε-
 ριεώρα Δημήτριος τοὺς κολακεύοντας αὐτὸν ἐν τοῖς
 συμποσίοις καὶ ἐπιχεομένους Δημητρίου μὲν μό-
 νου βασιλέως, Πτολεμαίου δὲ ναυάρχου, Λυσιμάχου
 30 δὲ γαζοφύλακος, Σελεύκου δ' ἐλεφαντάρχου. καὶ
 ταῦτ' αὐτῷ οὐ τὸ τυχὸν συνῆγε μῦθος. Ἡρόδοτος
 δὲ φησιν Ἀμασιν Αἰγυπτίων βασιλέα παιγνιήμονα c

έόντα σκώπτειν τοὺς συμπότας, καὶ ὅτε δὲ ἰδιώ-
της, φησὶν, ἦν, φιλοπότης ὑπῆρχε καὶ φιλοσκώ-
μων καὶ οὐ κατεσπουδασμένος ἀνὴρ. Νικόλαος δ' ἐν
τῇ ἐβδόμῃ καὶ ἑκατοστῇ τῶν ἱστοριῶν Σύλλαν φησὶ
τὸν Ῥωμαίων στρατηγὸν οὕτω χαίρειν μίμοις καὶ γε- 5
λωτοποιοῖς, φιλόγελων γενόμενον, ὥς καὶ πολλὰ γῆς
μέτρα αὐτοῖς χαρίζεσθαι τῆς δημοσίας. ἐμφανίζουσι
δ' αὐτοῦ τὸ περὶ ταῦτα ἱλαρὸν αἰ ὑπ' αὐτοῦ γραφεῖ-
σαι σατυρικά καὶ κωμωδία τῇ πατρίῳ φωνῇ.

d 79. Τιρυνθίους δέ φησι Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ 10
κωμωδίας φιλόγελως ὄντας, ἀχρείους δὲ πρὸς τὰ
σπουδαιότερα τῶν πραγμάτων, καταφυγεῖν ἐπὶ τὸ ἐν
Δελφοῖς μαντεῖον ἀπαλλαγῆναι βουλομένους τοῦ πά-
θους, καὶ τὸν θεὸν ἀνελεῖν αὐτοῖς, ἦν θύοντες τῷ
Ποσειδῶνι ταῦρον ἀγελαστὶ τοῦτον ἐμβάλωσιν εἰς τὴν 15
θάλατταν, πᾶνσεσθαι. οἱ δὲ δεδιότες μὴ διαμάρτωσι
τοῦ λόγιου τοὺς παῖδας ἐκώλυσαν παρεῖναι τῇ θυσίᾳ.
μαθὼν οὖν εἰς καὶ συγκαταμιχθεὶς, ἐπέειπερ ἐβόων
e ἀπελαύνοντες αὐτόν, τί δῆτ'; ἔφη, δεδοίκατε μὴ τὸ
σφάγιον ὑμῶν ἀνατρέψω; γελασάντων δὲ ἔμαθον 20
ἔργῳ τὸν θεὸν δείξαντα ὥς ἄρα τὸ πολυχρόνιον ἡθος
ἀμήχανόν ἐστι θεραπευθῆναι. Σωσικράτης δ' ἐν
πρώτῳ Κρητικῶν ἰδιὸν τί φησι περὶ τοὺς Φαιστίους
ὑπάρχειν. δοκοῦσι γὰρ ἀσκεῖν ἐκ παιδαρίων εὐθύς
τὸ γέλοια λέγειν· διὸ καὶ συμβέβηκεν αὐτοὺς ἀπο- 25
φθέγγεσθαι πολλάκις εὐκαίρως διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς συν-
ήθειαν. ὥστε πάντας τοὺς κατὰ Κρήτην τούτοις ἀνα-
τιθέναι τὸ γέλοιον.

f 80. τῇ δ' ἀλαζονείᾳ μετὰ τὴν κολακείαν χώραν
δίδωσιν Ἀναξανδρίδης ὁ κωμωδιοποιὸς ἐν Φαρμακο- 30
μάντει λέγων οὕτως
ὅτι εἴμ' ἀλαζών, τοῦτ' ἐπιτιμᾶς; ἀλλὰ τί;

νικᾷ γὰρ αὕτη τας τέχνας πάσας πολὺ
μετὰ τὴν κολακείαν. ἦδε μὲν γὰρ διαφέρει.
ψωμοκόλακος δὲ μνημονεύει Ἀριστοφάνης ἐν Γηρυ-
τάδῃ οὕτως

5 ψίδυρός τε καλοῦ καὶ ψωμοκόλαξ.
καὶ Σαννυρίων Ἰοῦ

φθείρεσθ' ἐπίτριπτοι ψωμοκόλακες.
Φιλήμων Ἀνανεομένην 'ψωμοκόλαξ δ' ἔσθ' οὗτος.' 262
Φιλιππίδης δ' ἐν Ἀνανεώσει

10 ψωμοκολακεύων καὶ παρεισιῶν αἰεί.
κυρίως δ' ὁ κόλαξ ἐπὶ τούτου κεῖται. κόλον γὰρ ἡ
τροφή, ὅθεν καὶ ὁ βουκόλος καὶ ὁ δύσκολος, ὅς ἐστι
δυσάρεστος καὶ σικχός, κοιλία τε ἡ τὴν τροφήν δε-
χομένη. ψωμοκόλαφον δ' εἶρηκε Δίφιλος ἐν Θησεῖ
15 οὕτως

σὲ μὲν καλοῦσι ψωμοκόλαφον δραπέτην.

81. τосαῦτα τοῦ Δημοκρίτου εἰπόντος καὶ πιεῖν
αἰτήσαντος ἐν τῷ σαβρίᾳ βομβυλιῷ, ὁ Οὐλπιανὸς b
ἔφη, καὶ τίς ὁ σαβρίας οὗτος; καὶ μέλλοντος ἀπεραν-
20 τολογίας πολλὰς διεξιέναι παρεφάνη πλῆθος οἰκετῶν
τὰ πρὸς τὴν ἐδωδὴν εἰσκομίζοντες. περὶ ὧν πάλιν ὁ
Δημόκριτος κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἔφη, αἰεὶ ποτε ἐγώ,
ἄνδρες φίλοι, τεθαύμακα τὸ τῶν δούλων γένος ὥς
ἔστιν ἐγκρατὲς τосαύταις ἐγκαλινδούμενον λιχνείαις.
25 ταύτας γὰρ ὑπερορῶσιν οὐ μόνον διὰ φόβον, ἀλλὰ
κατὰ διδασκαλίαν, οὐ τὴν ἐν Δουλοδιδασκάλῳ
Φερεικράτους, ἀλλὰ ἐθισθέντες· οὐχ ὥς ἀπειρημένου c
τοῦ τοιούτου, καθάπερ ἐν Κῷ τῇ νήσῳ ὅταν τῇ Ἡρᾷ
θύωσιν. φησὶ γὰρ Μακαρεὺς ἐν τῇ τρίτῃ Κεραιῶν
30 ὅτι ὁπόταν τῇ Ἡρᾷ θύωσιν οἱ Κῳοὶ οὔτε εἴσεισιν
εἰς τὸ ἱερὸν δοῦλος οὔτε γεύεται τινος τῶν παρε-
σκευασμένων. καὶ Ἀντιφάνης δ' ἐν Δυσπράτῳ φησὶν

ὄρᾱν τε κείμενα

ἄμητας ἡμιβρωῶτας ὀρνίθειά τε,
ὧν οὐδὲ λειψθέντων θέμις δούλῳ φαγεῖν,
ὥς φασιν αἱ γυναῖκες.

d Ἐπικράτης δ' ἐν Δυσπράτῳ ἀγανακτοῦντα ποιεῖ τινα 5
τῶν οἰκετῶν καὶ λέγοντα

τί γὰρ

ἔχθιον ἢ παῖ παῖ καλεῖσθαι παρὰ πότον,
καὶ ταῦτ' ἀγενεῖω μειρακυλλίῳ τινί,
ἢ τὴν ἀμίδα φέρειν, ὄρᾱν τε κείμενα 10
ἄμητας ἡμιβρωῶτας ὀρνίθειά τε,
ὧν οὐδὲ λειψθέντων θέμις δούλῳ φαγεῖν,
ὥς φασιν αἱ γυναῖκες. ὃ δὲ χολᾶν ποιεῖ,
γάστριν καλοῦσι καὶ λάμυρον ὃς ἂν φάγη
ἡμῶν τι τούτων. 15

e ἐκ τῆς παρὰθέσεως τῶν λαμβείων δηλὸς ἐστὶν ὁ Ἐπι-
κράτης τὰ τοῦ Ἀντιφάνους μετενεγκῶν.

82. Διευχίδας δ' ἐν τοῖς Μεγαρικοῖς [κατὰ] τὰς
καλουμένας (φησὶν) Ἀραιὰς (μεταξὺ δὲ τῆς Κνίδου
καὶ τῆς Σύμης εἰσὶ) γενομένης διαφορᾶς τοῖς συνεξ- 20
ορμήσασιν τῷ Τριόπᾳ μετὰ τὸν ἐκείνου θάνατον, καὶ
τῶν μὲν εἰς τὸ Δώτιον ἀναχωρησάντων . . . οἱ μὲν
μετὰ Φόρβαντος μέιναντες εἰς Ἰηλυσὸν ἦλθον, οἱ δὲ
μετὰ Περιέρου τὴν Καμειρίδα κατέσχον. τότε λέγε-
ται καταράσασθαι τὸν Περιέρου τῷ Φόρβαντι, καὶ 25
f διὰ τοῦτο τὰς νήσους Ἀραιὰς κληθῆναι. ναυαγῆσας
δ' ὁ Φόρβας καὶ Παρθενία ἢ τοῦ Φόρβαντος καὶ τοῦ
Περιέρου ἀδελφὴ διενήξαντο εἰς Ἰηλυσὸν περὶ τὸν
καλούμενον τόπον Σχεδίαν. καὶ αὐτοῖς περιτυχὼν
Θαμνεύς, ὃς ἐτύγχανε κατὰ τὴν Σχεδίαν κυνηγετῶν, 30
ἤγεν ὥς ξενίσων εἰς οἶκον καὶ τὸν οἰκέτην ἀπέστειλεν
ἀπαγγελοῦντα τῇ γυναικὶ τὰπιτήδεια παρασκευάζειν

ὥς ἄξοντος αὐτοῦ ξένους. ἔλθων δ' εἰς οἶκον, ὥς 263
οὐδὲν εὗρε παρεσκευασμένον, αὐτὸς ἐπιβαλὼν τὸν
σῆτον ἐπὶ τὸν ἀλετῶνα καὶ τᾶλλα τὰκόλουθα, ἔπειτα
ἀλέσας ἐξένισεν αὐτούς. καὶ ὁ Φόρβας οὕτως ἐπὶ τῷ
5 ξενισμῷ ἤσθη ὥς καὶ τὸν βίον τελευτῶν ἐπέσκηψε
τοῖς φίλοις δι' ἐλευθέρων τοὺς ἐναγισμοὺς ἐπιτελεῖν
αὐτῷ, καὶ τὸ ἔθος διαμένει ἐν τῇ θυσίᾳ τοῦ Φόρβαν-
τος. ἐλεύθεροι γάρ εἰσιν οἱ διακονοῦντες, δούλω δὲ
προσελθεῖν οὐκ ἔστιν ὅσιον.

10 83. Ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτ' ἐστὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Οὐλπια-
νοῦ προβεβλημένων [καὶ] τὸ περὶ τοὺς οἰκέτας, φέρεται b
εἰπωμέν τι καὶ ἡμεῖς ἀναπεμπασάμενοι περὶ αὐτῶν
ἐξ ὧν πάσαι τυγχάνομεν ἀνεγνωκότες. Φερεκράτης
μὲν γὰρ ἐν Ἀγρίοις φησὶν

15 οὐ γὰρ ἦν τότε οὔτε μάνης οὔτε σηκίς οὐδενὶ
δοῦλος, ἀλλ' αὐτὰς ἔδει μοχθεῖν ἅπαντ' ἐν οἰκίᾳ.
εἶτα πρὸς τούτοισιν ἤλουν ὄρθριαι τὰ σιτία,
ὥστε τὴν κώμην ὑπηρεῖν θυγαυνοῦσιν τὰς μύλας.

καὶ Ἀναξανδρίδης ἐν Ἀρχίῳ φησὶν

20 οὐκ ἔστι δούλων ὧ' γὰρ οὐδαμοῦ πόλις c
τύχη δὲ πάντα μεταφέρει τὰ σώματα.
πολλοὶ δὲ νῦν μὲν εἰσιν οὐκ ἐλεύθεροι,
εἰς αὐρίον δὲ Σουνιῆς, εἴτ' εἰς τρίτην
ἀγορὰ κέχρηται. τὸν γὰρ οἶακα στρέφει
25 δαίμων ἐκάστῳ.

84. Ποσειδώνιος δὲ φησιν ὁ ἀπὸ τῆς στοᾶς ἐν τῇ
τῶν ἱστοριῶν ἐνδεκάτῃ πολλοὺς τινας ἑαυτῶν οὐ δυ-
ναμένους προῖστασθαι διὰ τὸ τῆς διανοίας ἀσθενὲς
ἐπιδοῦναι ἑαυτοὺς εἰς τὴν τῶν συνετωτέρων ὑπηρε-
30 σίαν, ὅπως παρ' ἐκείνων τυγχάνοντες τῆς εἰς τὰναγ- d
καῖα ἐπιμελείας αὐτοὶ πάλιν ἀποδιδῶσιν ἐκείνοις δι'
αὐτῶν ἅπερ ἂν ὧσιν ὑπηρετεῖν δυνατοί. καὶ τούτῳ

τῷ τρόπῳ Μαριανδυνοὶ μὲν Ἡρακλεώταις ὑπετάγησαν, διὰ τέλους ὑποσχόμενοι θητεύσειν παρέχουσιν αὐτοῖς τὰ δέοντα, προσδιαστειλάμενοι μηδενὸς αὐτῶν ἔσεσθαι πρᾶσιν ἔξω τῆς Ἡρακλεωτῶν χώρας, ἀλλ' ἐν αὐτῇ μενεῖν τῇ ἰδίᾳ χώρᾳ. τάχ' οὖν διὰ τοῦτο καὶ 5
Εὐφορίων ὁ ἐποποιὸς τοὺς Μαριανδυνοὺς δωροφόρους κέκληκεν

e δωροφόροι καλεοῖαθ' ὑποφρίσσοντες ἄνακτας. λέγει δὲ καὶ Καλλίστρατος ὁ ἀριστοφάνειος ὅτι τοὺς Μαριανδυνοὺς ὠνόμαζον μὲν δωροφόρους, ἀφαιροῦν- 10
τες τὸ πικρὸν τῆς ἀπὸ τῶν οἰκετῶν προσηγορίας, καθάπερ Σπαρτιᾶται μὲν ἐποίησαν ἐπὶ τῶν εἰλώτων, Θετταλοὶ δ' ἐπὶ τῶν πενεστιῶν, Κρηῆτες δ' ἐπὶ τῶν κλαρωτῶν. καλοῦσι δὲ οἱ Κρηῆτες τοὺς μὲν κατὰ πό-
λιν οἰκέτας χρυσωνήτους, ἀφαμιώτας δὲ τοὺς κατ' 15
f ἀγρόν, ἐγχωρίους μὲν ὄντας, δουλωθέντας δὲ κατὰ πόλεμον· διὰ τὸ κληρωθῆναι δὲ κλαρώτας. ὁ Ἐφορος δ' ἐν τρίτῃ ἱστοριῶν κλαρώτας (φησὶ) Κρηῆτες καλοῦσι τοὺς δούλους ἀπὸ τοῦ γενομένου περὶ αὐτῶν κλήρου. τούτοις δ' εἰσὶ νενομισμέναι τινὲς ἐορταὶ ἐν 20
Κυδωνίᾳ, ἐν αἷς οὐκ εἰσίσιν εἰς τὴν πόλιν ἐλεύθε-
ροι, ἀλλ' οἱ δοῦλοι πάντων κρατοῦσι καὶ κύριοι μα-
στιγοῦν εἰσὶ τοὺς ἐλευθέρους. Σωσικράτης δ' ἐν δευτέρῳ Κρητικῶν τὴν μὲν κοινὴν (φησὶ) δουλείαν οἱ Κρηῆτες καλοῦσι μυοίαν, τὴν δ' ἰδίαν ἀφαμιώτας, 25
264 τοὺς δ' ὑπηκόους περιοίκους. τὰ παραπλήσια ἱστο-
ρεῖ καὶ Λωσιάδας ἐν τετάρτῳ Κρητικῶν.

85. Θετταλῶν δὲ λερόντων πενέστας τοὺς μὴ γόνῳ δούλους, διὰ πολέμου δ' ἡλωκότας, Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἀποχρησάμενος τῇ φωνῇ φησὶ 30

δεσπότην πενέστου ῥυσὰ βουλευτήρια.

Φιλοκράτης δ' ἐν δευτέρῳ Θετταλικῶν, εἰ γνήσια τὰ

συγγράμματα, καλεῖσθαι φησί τοὺς πενέστας καὶ
 θετταλοικέτας. Ἀρχέμαχος δ' ἐν τῇ τρίτῃ Εὐβοϊκῶν
 Βοιωτῶν (φησί) τῶν τὴν Ἀρναίαν κατοικισάντων οἱ
 μὴ ἀπάραντες εἰς τὴν Βοιωτίαν ἀλλ' ἐμφιλοχωρή- b
 5 σαντες παρέδωκαν ἑαυτοὺς τοῖς Θετταλοῖς δουλεύειν
 καθ' ὁμολογίας, ἐφ' ᾧ οὔτε ἐξάξουσιν αὐτοὺς ἐκ τῆς
 χώρας οὔτε ἀποκτενοῦσιν, αὐτοὶ δὲ τὴν χώραν αὐτοῖς
 ἐργαζόμενοι τὰς συντάξεις ἀποδώσουσιν. οὔτοι οὖν
 οἱ κατὰ τὰς ὁμολογίας καταμείναντες καὶ παραδόντες
 10 ἑαυτοὺς ἐκλήθησαν τότε μὲν μενέσται νῦν δὲ πενέ-
 σται. καὶ πολλοὶ τῶν κυρίων ἑαυτῶν εἰσὶν εὐπορώ-
 τεροι. καὶ Εὐριπίδης δ' ἐν Φρίξῳ λάτριας αὐτοὺς
 ὀνομάζει διὰ τούτων

λάτρις πενέστης ἄμους ἀρχαίων δόμων.

15 86. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐν τῇ ἐνάτῃ τῶν
 ἱστοριῶν οὐκ ἦν (φησί) πάτριον τοῖς Ἑλλήσιν ὑπὸ
 ἀργυρωνήτων τὸ παλαιὸν διακονεῖσθαι, γράφων οὕ-
 τως "καθόλου δὲ ἡτιῶντο τὸν Ἀριστοτέλη διημαρτη-
 κέναι τῶν λοκρικῶν ἐθῶν. οὐδὲ γὰρ κεκτῆσθαι νό-
 20 μον εἶναι τοῖς Λοκροῖς, ὁμοίως δὲ οὐδὲ Φωκεῦσιν,
 οὔτε θεραπαινὰς οὔτε οἰκέτας, πλὴν ἐγγὺς τῶν χρό-
 νων. ἀλλὰ πρώτη τῇ Φιλομήλου γυναικὶ τοῦ καταλα-
 βόντος Δελφούς δύο θεραπαινὰς ἀκολουθῆσαι. παρα-
 πλησίως δὲ καὶ Μνάδωνα τὸν τοῦ Ἀριστοτέλους ἐταῖ- d
 25 ρον χιλίους οἰκέτας κτησάμενον διαβληθῆναι παρὰ
 τοῖς Φωκεῦσιν, ὥς τοσοῦτους τῶν πολιτῶν τὴν ἀναγ-
 καίαν τροφήν ἀφηρημένον. εἰθίσθαι γὰρ ἐν ταῖς οἰ-
 κειακαῖς διακονεῖν τοὺς νεωτέρους τοῖς πρεσβυτέροις.

87. Πλάτων δ' ἐν ἔκτῳ Νόμων φησί τὰ τῶν οἰ-
 30 κετῶν χαλεπὰ πάντῃ. σχεδὸν γὰρ πάντων Ἑλλήνων
 ἢ Λακεδαιμονίων εἰλωτεία πλείστην ἀπορίαν παρά-
 σχοιτ' ἂν καὶ ἔριν, τοῖς μὲν ὥς εὖ τοῖς δ' ὥς οὐκ εὖ e

γεγονυῖά ἐστιν. ἐλάττω δὲ ἡ Ἡρακλεωτῶν δουλεία
 τῆς τῶν Μαριανδυνῶν καταδουλώσεως ἔριν ἂν ἔχοι,
 τὸ Θετταλῶν δ' αὖ πενεστικὸν ἔθνος. εἰς ἃ καὶ πάν-
 τα ἀποβλέψαντας ἡμᾶς τί χρὴ ποιεῖν περὶ κτήσεως
 οἰκετῶν; οὐ γὰρ ὑγίες οὐδὲν ψυχῆς δούλης. οὐ δεῖ
 γὰρ οὐδὲν ὑγίες πιστεύειν αὐτοῖς τὸν νοῦν κεκτημέ-
 νον. ὁ δὲ σοφώτατος τῶν ποιητῶν φησὶν

ἡμῖν γάρ τε νόου ἀπαμείρεται εὐρύοπα Ζεὺς
 ἀνδρῶν οὓς ἂν δὴ κατὰ δούλιον ἡμᾶρ ἔλῃσιν.

f χαλεπὸν οὖν τὸ κτῆμα ἔργῳ πολλάκις ἐπιδέδεικται 10
 περὶ τε τὰς Μεσσηνίων συχνὰς ἀποστάσεις καὶ περὶ
 τὰς τῶν ἐκ μιᾶς φωνῆς πολλοὺς οἰκέτας κτωμένων
 πόλεις, ὅσα κακὰ συμβαίνει. καὶ ἔτι τὰ τῶν λεγομέ-
 νων περιδίνων περὶ τὴν Ἰταλίαν παντοδαπῶν κλο-
 πῶν ἔργα καὶ παθήματα. πρὸς ἃ τις ἅπαντα βλέψας 15
 διαπορήσειε τί χρὴ δρᾶν περὶ ἀπάντων τῶν τοιούτων.
 265 δύο δὴ λείπεσθον μηχαναί, μὴ πατριώτας ἀλλήλων
 εἶναι τοὺς μέλλοντας δουλεύσειν ἀσυμφώνους τε ὅτι
 μάλιστα εἰς δύναμιν, τρέφειν δ' αὐτοὺς ὀρθῶς μὴ
 μόνον ἐκείνων ἕνεκα, πλέον δ' ἑαυτῶν προτιμῶντας, 20
 ὑβρίζειν τε ἥκιστα εἰς αὐτούς. κολάζειν δ' ἐν δίκῃ
 δούλους δεῖ καὶ μὴ νοουθετοῦντας ὥς ἐλευθέρους
 θρύπτεσθαι ποιεῖν. τὴν δὲ οἰκέτου πρόσρησιν χρὴ
 σχεδὸν ἐπίταξιν πᾶσαν γίνεσθαι, μὴ προσπαίζοντας
 μηδαμῇ μηδαμῶς οἰκέταις μήτ' οὖν θηλείαις μήτ' 25
 b ἄρρεσιν· ἃ δὴ πρὸς δούλους φιλοῦσι πολλοὶ σφόδρα
 ἀνοήτως θρύπτοντες χαλεπώτερον ἀπεργάζεσθαι τὸν
 βίον ἐκείνοις τε ἄρχεσθαι καὶ ἑαυτοῖς ἄρχειν.

88. πρῶτους δ' ἐγὼ τῶν Ἑλλήνων οἶδα ἀργυρω-
 νήτοις δούλοις χρησαμένους Χίους, ὥς ἱστορεῖ Θεό- 30
 πομπος ἐν τῇ ἐβδόμῃ καὶ δεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν· Χῖοι
 πρῶτοι τῶν Ἑλλήνων μετὰ Θετταλοὺς καὶ Λακεδαι-

μονίους ἐχρήσαντο δούλοις, τὴν μέντοι κτῆσιν αὐτῶν
 οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐκείνοις . . . Λακεδαιμόνιοι μὲν
 γὰρ καὶ Θετταλοὶ φανήσονται κατασκευασάμενοι τὴν
 δουλείαν ἐκ τῶν Ἑλλήνων τῶν οἰκούντων πρότερον c
 5 τὴν χώραν ἣν ἐκεῖνοι νῦν ἔχουσιν, οἱ μὲν Ἀχαιῶν
 Θετταλοὶ δὲ Περραιβῶν καὶ Μαγνήτων, καὶ προση-
 γόρευσαν τοὺς καταδουλωθέντας οἱ μὲν εἴλωτας οἱ
 δὲ πενέστας. Χίοι δὲ βαρβάρους κέκτηνται τοὺς οἰ-
 κέτας καὶ τιμὴν αὐτῶν καταβάλλοντες. ὁ μὲν οὖν
 10 Θεόπομπος ταῦθ' ἰστόρησεν. ἐγὼ δὲ τοῖς Χίοις ἡγοῦ-
 μαι διὰ τοῦτο νεμεσῆσαι τὸ δαιμόνιον· χρόνοις γὰρ
 ὕστερον ἐξεπολεμήθησαν διὰ δούλους. Νυμφόδωρος
 γοῦν ὁ Συρακόσιος ἐν τῷ τῆς Ἀσίας Περίπλῳ τάδ'
 ἱστορεῖ περὶ αὐτῶν ἑκ τῶν Χίων οἱ δοῦλοι ἀποδιδρά-
 15 σκουσιν αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ ὄρη ὁρμώμενοι τὰς ἀγροί- d
 κίας αὐτῶν κακοποιοῦσι πολλοὶ συναθροισθέντες. ἡ
 γὰρ νῆσός ἐστι τραχεῖα καὶ κατάδενδρος. μικρὸν δὲ
 πρὸ ἡμῶν οἰκέτην τινὰ μυθολογοῦσιν αὐτοὶ οἱ Χίοι
 ἀποδράντα ἐν τοῖς ὄρεσι τὰς διατριβὰς ποιεῖσθαι,
 20 ἀνδρεῖον δὲ τινὰ ὄντα καὶ τὰ πολέμια ἐπιτυχῇ τῶν
 δραπετῶν ἀφηγεῖσθαι ὥς ἂν βασιλέα στρατεύματος.
 καὶ πολλάκις τῶν Χίων ἐπιστρατευσάντων ἐπ' αὐτὸν
 καὶ οὐδὲν ἀνῆσαι δυναμένων, ἐπεὶ αὐτοὺς ἐώρα μά-
 την ἀπολλυμένους ὁ Δρίμακος, τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα
 25 τῷ δραπέτῃ, λέγει πρὸς αὐτοὺς τάδε, ὑμῖν ὦ Χιοί τε e
 καὶ κύριοι τὸ μὲν γινόμενον πρᾶγμα παρὰ τῶν οἰκε-
 τῶν οὐδέποτε μὴ παύσεται. πῶς γάρ, ὁπότε κατὰ
 χρῆσμον γίνεται θεοῦ δόντος; ἀλλ' ἐὰν ἐμοὶ σπείση-
 σθε καὶ ἔατε ἡμᾶς ἡσυχίαν ἄγειν, ἐγὼ ὑμῖν ἔσομαι
 30 πολλῶν ἀγαθῶν ἀρχηγός.

89. ὅσπεις αὐτῶν οὖν τῶν Χίων πρὸς αὐτὸν καὶ
 ἀνοχὰς ποιησαμένων χρόνον τινὰ κατασκευάζεται

μέτρα καὶ σταθμὰ καὶ σφραγίδα ἰδίαν. καὶ δείξας
 f τοῖς Χίοις εἶπε διότι λήψομαι ὅ τι ἂν παρὰ τινος
 ὑμῶν λαμβάνω τούτοις τοῖς μέτροις καὶ σταθμοῖς, καὶ
 λαβὼν τὰ ἱκανὰ ταύτῃ τῇ σφραγίδι τὰ ταμιεῖα σφρα-
 γισάμενος καταλείψω. τοὺς δ' ἀποδιδράσκοντας 5
 ὑμῶν δούλους ἀνακρίνας τὴν αἰτίαν, ἐὰν μὲν μοι δο-
 κῶσιν ἀνήκεστόν τι παθόντες ἀποδεδρακέναι, ἔξω
 μετ' ἑμαυτοῦ, ἐὰν δὲ μηδὲν λέγωσι δίκαιον, ἀπο-
 266 πέμψω πρὸς τοὺς δεσπότας. ὁρῶντες οὖν οἱ λοιποὶ
 οἰκείται τοὺς Χίους ἡδέως τὸ πρᾶγμα προσδεξαμένους 10
 πολλῶ ἔλαττον ἀπεδίδρασκον, φοβούμενοι τὴν ἐκεί-
 νου κρίσιν. καὶ οἱ ὄντες δὲ μετ' αὐτοῦ δραπέται
 πολὺ μᾶλλον ἐφοβοῦντο ἐκεῖνον ἢ τοὺς ἰδίους αὐτῶν
 δεσπότας καὶ πάντ' αὐτῶ τὰ δέοντ' ἐποίουν πειθαρχ-
 οῦντες ὡς ἂν στρατηγῶ. ἐτιμωρεῖτό τε γὰρ τοὺς 15
 ἀτακτοῦντας καὶ οὐδενὶ ἐπέτρεπε συλᾶν ἄγρὸν οὐδ'
 b ἄλλο ἀδικεῖν οὐδὲ ἐν ἄνεν τῆς αὐτοῦ γνώμης. ἐλάμ-
 βανε δὲ ταῖς ἐορταῖς ἐπιπορευόμενος ἐκ τῶν ἄγρῶν
 οἶνον καὶ ἱερεῖα τὰ καλῶς ἔχοντα, ὅσα δ' ἂν αὐτοῖς
 δοίησαν οἱ κύριοι· καὶ εἴ τιν' αἰσθόιτο ἐπιβουλεύοντα 20
 αὐτῶ ἢ ἐνέδρας κατασκευάζοντα, ἐτιμωρεῖτο.'

90. 'εἴτ' ἐκήρυξε γὰρ ἡ πόλις χρήματα δώσειν
 πολλὰ τῶ αὐτὸν λαβόντι ἢ τὴν κεφαλὴν κομίσαντι,
 οὗτος ὁ Δρίμακος πρεσβύτερος γενόμενος, καλέσας
 τὸν ἐρώμενον τὸν ἑαυτοῦ εἰς τινα τόπον λέγει αὐτῶ 25
 ὅτι ἐγὼ σε πάντων ἀνθρώπων ἡγάπησα μάλιστα, καὶ
 c σύ μοι εἴ καὶ παῖς καὶ υἱὸς καὶ τᾶλλα πάντα. ἐμοὶ
 μὲν οὖν χρόνος ἱκανὸς βεβίωται, σὺ δὲ νέος εἶ καὶ
 ἀκμὴν ἔχεις τοῦ ζῆν. τί οὖν ἐστίν; ἄνδρα σε δεῖ γε-
 νέσθαι καλὸν κἀγαθόν. ἐπεὶ γὰρ ἡ πόλις τῶν Χίων 30
 δίδωσι τῶ ἐμὲ ἀποκτείναντι χρήματα πολλὰ καὶ ἐλευ-
 θερίαν ὑπισχνεῖται, δεῖ σε ἀφελόντα μου τὴν κεφα-

λὴν εἰς Χίον ἀπενεργεῖν καὶ λαβόντα παρὰ τῆς πόλεως
τὰ χρήματα εὐδαιμονεῖν. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ νεα-
νίσκου πείθει αὐτὸν τοῦτο ποιῆσαι. καὶ ὃς ἀφελόμε-
νος αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν λαμβάνει παρὰ τῶν Χίων τὰ d
5 ἐπικηρυχθέντα χρήματα, καὶ θάψας τὸ σῶμα τοῦ
δραπέτου εἰς τὴν ἰδίαν ἐχώρησεν. καὶ οἱ Χῖοι πάλιν
ὑπὸ τῶν οἰκετῶν ἀδικούμενοι καὶ διαρπαζόμενοι
μνησθέντες τῆς τοῦ τετελευτηκότος ἐπιεικείας ἡρώων
ἰδρῦσαντο κατὰ τὴν χώραν καὶ ἐπωνόμασαν ἡρώος
10 εὐμενοῦς. καὶ αὐτῷ ἔτι καὶ νῦν οἱ δραπέται ἀποφέ-
ρουσιν ἀπαρχὰς πάντων ὧν ἂν ἀφέλωνται. φασὶ δὲ
καὶ καθ' ὕπνου ἐπιφαινόμενον πολλοῖς τῶν Χίων
προσημαίνειν οἰκετῶν ἐπιβουλὰς. καὶ οἷς ἂν ἐπιφανῇ,
οὔτοι θύουσιν αὐτῷ ἐλθόντες ἐπὶ τὸν τόπον οὗ τὸ e
15 ἡρώον ἐστίν αὐτοῦ.

91. Ὁ μὲν οὖν Νυμφόδωρος ταῦτα ἰστόρησεν. ἐν
πολλοῖς δὲ ἀντιγράφοις ἕξ ὀνόματος αὐτὸν καλούμε-
νον οὐχ εὔρον. οὐδένα δὲ ὑμῶν ἀγνοεῖν οἶμαι οὐδὲ
ἂ ὁ καλὸς Ἡρόδοτος ἰστόρησε περὶ Πανιωνίου τοῦ
20 Χίου καὶ ὧν ἐκεῖνος ἔπαθε δικαίως ἐλευθέρων παί-
δων ἔκτομας ποιησάμενος καὶ τούτους ἀποδόμενος.
Νικόλαος δ' ὁ περιπατητικὸς καὶ Ποσειδώνιος ὁ
στρωικὸς ἐν ταῖς ἱστορίαις ἑκάτερος τοὺς Χίους φησὶν
ἐξανδραποδισθέντας ὑπὸ Μιθριδάτου τοῦ Καππά-
25 δοκος παραδοθῆναι τοῖς ἰδίοις δούλοις δεδεμένους, f
ἵν' εἰς τὴν Κόλχων γῆν κατοικισθῶσιν. οὕτως αὐτοῖς
ἀληθῶς τὸ δαιμόνιον ἐμήνισε πρώτοις χρησαμένοις
ὠνητοῖς ἀνδραπόδοις τῶν πολιτῶν αὐτουργῶν ὄντων
κατὰ τὰς διακονίας. μήποτ' οὖν διὰ ταῦτα καὶ ἡ παρ-
30 οἰμία Ἰχθὺς δεσπότην ὠνήσατο ἧ κέχρηται Εὐπόλις
ἐν Φίλοις.

92. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ τῆς τῶν δούλων προνοοῦν-

τες τύχης ἐνομοθέτησαν καὶ ὑπὲρ δούλων γραφὰς ὕβρεως εἶναι. Ὑπερείδης γοῦν ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ
 267 Μαντιθέου αἰκίας φησὶν ἔθεσαν οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν
 ἐλευθέρων, ἀλλὰ καὶ ἐάν τις εἰς δούλου σῶμα ὑβρί-
 σῃ, γραφὰς εἶναι κατὰ τοῦ ὑβρίσαντος. τὰ ὅμοια 5
 εἴρηκε καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος πρώ-
 τῳ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Μειδίου. Μαλακὸς
 δ' ἐν τοῖς Σιφνίων Ὁροῖς ἱστορεῖ ὡς τὴν Ἐφεσον
 δοῦλοι τῶν Σαμίων ᾤκισαν χίλιοι τὸν ἀριθμὸν ὄντες,
 οἳ καὶ τὸ πρῶτον ἀποστάντες εἰς τὸ ἐν τῇ νήσῳ ὄρος 10
 κακὰ πολλὰ ἐποιοῦν τοὺς Σαμίους. ἔτι δὲ ἕκτῳ μετὰ
 b ταῦτα ἐκ μαντείας οἱ Σάμιοι ἐσπείσαντο τοῖς οἰκέταις
 ἐπὶ συνθήκαις, καὶ ἀθῶοι ἐξελθόντες τῆς νήσου ἐκ-
 πλεύσαντες κατέσχον τὴν Ἐφεσον καὶ οἱ Ἐφέσιοι ἐκ
 τούτων ἐγένοντο. 15

93. διαφέρειν δὲ φησι Χρῦσιππος δοῦλον οἰκέ-
 του, γράφων ἐν δευτέρῳ περὶ ὁμονοίας, διὰ τὸ τοὺς
 ἀπελευθέρους μὲν δούλους ἔτι εἶναι, οἰκέτας δὲ τοὺς
 μὴ τῆς κτήσεως ἀφειμένους. ὁ γὰρ οἰκέτης (φησὶ)
 c δοῦλος ἐν κτήσει κατὰ τεταγμένους. καλοῦνται δ' οἱ 20
 δοῦλοι, ὡς μὲν Κλείταρχός φησιν ἐν ταῖς Γλώσσαις,
 ἄξιοι καὶ θεράποντες καὶ ἀκόλουθοι καὶ διάκονοι καὶ
 ὑπηρέται, ἔτι δ' ἐπάμονες καὶ λάτρεις. Ἀμερίας δὲ
 ἐρκίτας φησὶ καλεῖσθαι τοὺς κατὰ τοὺς ἀγροὺς οἰκέ-
 τας. Ἐρμῶναξ δὲ ἐν Κρητικαῖς γλώσσαις μνῆστας τοὺς 25
 εὐγενεῖς οἰκέτας, Σέλευκος δ' ἄξους τὰς θεραπαίνας
 καὶ τοὺς θεράποντας, ἀποφράσῃν δὲ τὴν δούλην καὶ
 βολίξην, σίνδρωνα δὲ τὸν δουλέκδουλον, ἀμφίπολον
 δὲ τὴν περὶ τὴν δέσποιναν θεράπαιναν, πρόπολον δὲ
 d τὴν προπορευομένην. Πρόξενος δ' ἐν δευτέρῳ Λα- 30
 κωνικῆς πολιτείας ἐπικαλεῖσθαι φησι χαλκίδας παρὰ

Λακεδαιμονίοις τὰς θεραπεύοντας. Ἰων δ' ὁ Χῖος ἐν
 Λαέρτῃ τὸν οἰκέτην ἐπὶ δούλου τέθεικεν εἰπὼν
 ἴθι μοι δόμον, οἰκέτα, κληῖσον ὑπόπτερος,
 μή τις ἔλθῃ βροτῶν.

5 Ἀχαιὸς δ' ἐν Ὀμφάλῃ περὶ τοῦ σατύρου λέγων φη-
 σὶν ὥς εὐδουλος ὥς εὖοικος ἦν' ἰδίως λέγων ὥς
 χρηστὸς ἐς τοὺς δούλους ἐστὶ καὶ τοὺς οἰκέτας. ὅτι δὲ
 οἰκέτης ἐστὶν ὁ κατὰ τὴν οἰκίαν διατρίβων καὶ ἐλεύ- e
 θερος ἦ, κοινόν.

10 94. οἱ δὲ τῆς ἀρχαίας κωμωδίας ποιηταὶ περὶ
 τοῦ ἀρχαίου βίου διαλεγόμενοι ὅτι οὐκ ἦν τότε δού-
 λων χρεία, τοιάδ' ἐκτίθενται. Κρατῖνος μὲν ἐν
 Πλούτοις

οἷς δὴ βασιλεὺς Κρόνος ἦν τὸ παλαιόν,
 15 ὅτε τοῖς ἄρτοις ἤστραγάλιζον, μᾶζαι δ' ἐν ταῖσι
 παλαίστραις.

αἰγίναται· κατεβέβληντο δρυπεπεῖς βώλοις τε
 κομῶσαι.

Κράτης δ' ἐν Θηρίοις

20 ἔπειτα δοῦλον οὐδὲ εἷς κερτήσεται' οὐδὲ δούλην,
 ἀλλ' αὐτὸς αὐτῷ δῆτ' ἀνὴρ γέρον διακονήσῃ;
 B. οὐ δῆθ'· ὁδοιποροῦντα γὰρ τὰ πάντ' ἐγὼ f
 ποιήσω.

A. τί δῆτα τοῦτ' αὐτοῖς πλέον; B. πρόσσεισιν
 25 αὐθ' ἕκαστον

τῶν σκευαρίων, ὅταν καλῇ τις. παρατίθου
 τράπεζα.

αὕτη παρασκεύαζε σαντήν. μάττε θυλακίσκε.
 ἔργχει κύαθε. ποῦσθ' ἢ κύλιξ; διάνιξ' ἰοῦσα
 30 σαντήν.

ἀνάβαινε μᾶζα. τὴν χύτραν χοῆν ἐξεραῖν τὰ
 τεῦτλα.

ἰχθὺν βάδιζ'. ἀλλ' οὐδέπω πλὶ θάτερόν ποτός εἰμι.
οὐκ οὐκ μεταστρέψας σεαυτὸν ἀλσὶ πάσεις ἀλεί-
φων;

268 ἔξῃς δὲ μετὰ ταῦτα ὁ τὸν ἐναντίον τούτῳ παραλαμ-
βάνων λόγον φησὶν

ἀλλ' ἀντίθες τοι· ἐγὼ γὰρ αὐτὰ τᾶμπαλιν
τὰ θερμὰ λουτρὰ πρῶτον ἄξω τοῖς ἐμοῖς
ἐπὶ κιόνων ὥσπερ διὰ τοῦ παιωνίου
ἐπὶ τῆς θαλάττης, ὥσθ' ἐκάστῳ ῥεύσεται
εἰς τὴν πύελον, ἔρει δὲ θῦδωρ ἀνέχετε.
ἔπειτ' ἀλάβαστος εὐθέως ἥξει μύρου
αὐτόματος ὁ σπόγγος τε καὶ τὰ σάνδαλα.

95. βέλτιον δὲ τούτων Τηλεκλείδης Ἀμφικτύοσι
λέξω τοίνυν βίον ἐξ ἀρχῆς ὃν ἐγὼ θνητοῖσι
παρεῖχον.

εἰρήνη μὲν πρῶτον ἀπάντων ἦν ὥσπερ ὕδωρ
κατὰ χειρός.

ἡ γῆ δ' ἔφερόν οὐ δέος οὐδὲ πόνουσ, ἀλλ' αὐτό-
ματ' ἦν τὰ δέοντα.

οἶνω γὰρ ἅπασ' ἔρρει χαράδρα, μᾶζαι δ' ἄρτοις
ἐμάχοντο

περὶ τοῖς στόμασιν τῶν ἀνθρώπων ἱκετεύου-
σαι καταπίνειν,

εἴ τι φιλοῖεν τὰς λευκοτάτας. οἱ δ' ἰχθύες οἴ-
καδ' ἰόντες

ἔξοπτῶντες σφᾶς αὐτοὺς ἂν παρέκειντ' ἐπὶ ταῖσι
τραπέζαις.

ζωμοῦ δ' ἔρρει παρὰ τὰς κλίνας ποταμὸς κρέα
θερμὰ κυλίνδων·

ὑποτριμματίων δ' ὄχετοί τούτων τοῖς βουλομέ-
νοισι παρήσαν·

ὥστ' ἀφθονία τὴν ἐνθεσιν ἦν ἄρδονθ' ἀπαλὴν
καταπίνειν.

λεκανίσκαισιν δ' ἂν ψαιστὰ παρῇν ἡδυσματίοις
κατάπαστα.

5 ὅπταί δ' ἐκίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὴν φάρυγ'
εἰσεπέτοντο·

τῶν δὲ πλακούντων ὥστιζομένων περὶ τὴν γνά- d
θον ἦν ἀλαλητός.

μήτρας δὲ τόμοις καὶ χναυματίοις οἱ παῖδες ἂν
10 ἦστραγάλιζον.

οἱ δ' ἄνθρωποι πίνοντες ἦσαν τότε καὶ μέγα χοῆ-
μα γιγάντων.

96. πρὸς τῆς Δήμητρος ἡμῖν, ὧ ἑταῖροι, εἰ ταῦτα
οὕτως ἐγίνετο, χρεῖα τίς ἡμῖν ἦν οἰκετῶν; ἀλλὰ γὰρ
15 αὐτουργοὺς εἶναι ἐθίζοντες ἡμᾶς οἱ ἀρχαῖοι διὰ τῶν
ποιημάτων ἐπαίδευον εὐωχοῦντες λόγοις. ἐγὼ δ'
ἐπειδὴ ὥσπερ λαμπάδιον κατασεΐσαντος τοῦ θαυμα-
σιωτάτου Κρατίνου τὰ προκείμενα ἔπη καὶ ὅσοι μετ' e
αὐτὸν γενόμενοι μιμησάμενοι ἐπεξειργάσαντο, ἐχρη-
20 σάμην τῇ τάξει τῶν δραμάτων ὥς ἐδιδάχθη· καὶ εἰ
μὴ ἐνοχλῶ τι ὑμῖν (τῶν γὰρ κυνικῶν φροντὶς οὐδὲ ἡ
σμικροτάτη), ἀπομνημονεύσω κατὰ τὴν τάξιν καὶ τὰ
τοῖς ἄλλοις εἰρημένα ποιηταῖς. ὧν εἷς ἐστὶν ὁ ἀττικώ-
τατος Φερεκράτης, ὃς ἐν μὲν τοῖς Μεταλλευσί φησιν
25 πλούτῳ δ' ἐκεῖν' ἦν πάντα συμπεφυρμένα,
ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς πάντα τρόπον εἰργασμένα.
ποταμοὶ μὲν ἀθάρης καὶ μέλανος ζωμοῦ πλέω
διὰ τῶν στενωπῶν πομφολυγοῦντες ἔρρεον f
αὐταῖσι μυστίλαισι καὶ ναστῶν τρύφῃ,
30 ὥστ' εὐμαρῇ γε καὶ αυτομάτῃ τὴν ἐνθεσιν
χωρεῖν λιπαρὰν κατὰ τοῦ λάρυγγος τοῖς νεκροῖς.
φύσκει δὲ καὶ ξέοντες ἀλλάντων τόμοι

παρὰ τοῖς ποταμοῖσιν ἐξεκέχυντ' ἀντ' ὄστράκων.
καὶ μὴν παρῇν τεμάχῃ μὲν ἐξωπτημένα
καταχυσματίοισι παντοδαποῖσιν εὐπρεπῇ,
[τεύτλοισί τ' ἐργέλεια συγκεκαλυμμένα,]

269

σχελίδες δ' ὀλόκνημοι πλησίον τακερώταται
ἐπὶ πινακίσκοις καὶ δίεφθ' ἀκροκώλια
ἥδιστον ἀπατμίζοντα, καὶ χόλικες βοός,
καὶ πλευρὰ δελφάκει' ἐπεξανθισμένα
χναυρότατα παρέκειτ' ἐπ' ἀμύλοις καθήμενα.

5

παρῇν δὲ χόνδρος γάλατι κατανευιμμένος
ἐν καταχύτλοις λεκάναισι καὶ πύου τόμοι.

10

B. οἷμ' ὥς ἀπολεῖς μ' ἐνταῦθα διατρίβουσ' ἔτι,
παρὸν κολυμβᾶν ὥς ἔχειτ' εἰς τὸν τάραρον.

b

A. τί δῆτα λέξεις τὰπίλοιπ' ἥνπερ πύθῃ; . . .

ὅπταί κίχλαι δ' ἐπὶ τοῖσδ' ἀνάβραστ' ἡρτυμέναι
περὶ τὸ στόμ' ἐπέτοντ' ἀντιβολοῦσαι καταπιεῖν,
ὑπὸ μυρρίναισι κἀνεμώναις κεχυμέναι.

15

τὰ δὲ μῆλ' ἐκρέματο τὰ καλὰ τῶν καλῶν ἰδεῖν
ὑπὲρ κεφαλῆς ἐξ οὐδενὸς πεφυκότα.

κόραι δ' ἐν ἀμπεχόναις τριχάπτοις ἀρτίως
ἡβυλλιωῖσαι καὶ τὰ ῥόδα κεκαρμένα

20

πλήρεις κύλικας οἴνου μέλανος ἀνθοσμίου
ἥντλουν διὰ χώνης τοῖσι βουλομένοις πιεῖν.

c

καὶ τῶνδ' ἕκαστον εἰ φάγοι τις ἢ πίοι,
διπλάσι' ἐγίγνετ' εὐθύς ἐξ ἀρχῆς πάλιν.

25

97. κἂν τοῖς Πέρσαις δέ φησι

τίς δ' ἔσθ' ἡμῖν τῶν σῶν ἀροτῶν ἢ ξυγοποιῶν
ἔτι χρεῖα,

ἢ δρεπανουρογῶν ἢ χαλκοτύπων ἢ σπέρματος ἢ
χαρακισμοῦ;

30

αὐτόματοι γὰρ διὰ τῶν τριόδων ποταμοὶ λιπα-
ροῖς ἐπιπάστοις

ζωμοῦ μέλανος καὶ ἀχιλλεῖοις μάξαις κοχυδοῦν- d
τες ἐπιβλῦξ

ἀπὸ τῶν πηγῶν τῶν τοῦ Πλούτου ρεύσονται
σφῶν ἀρύτεσθαι.

5 ὁ Ζεὺς δ' ὕων οἶνω καπνία κατὰ τοῦ κεράμου
βαλανεύσει,

ἀπὸ τῶν δὲ τεγῶν ὀχετοὶ βοτρυῶν μετὰ ναστί-
σκων πολυτύρων

ὀχετεύσονται, θερμῷ σὺν ἔτνει καὶ λειριοπολφ-
ανεμώναις.

10 τὰ δὲ δὴ δένδρη τὰν τοῖς ὄρεσιν χορδαῖς
ὀπταῖς ἐριφείοις

φυλλοροήσει καὶ τευθιδίοις ἀπαλοῖς κίχλαις τ' e
ἀναβράστοις.

15 98. τί δεῖ πρὸς τούτοις ἔτι παρατίθεσθαι τὰ ἐκ
Ταγηνιστῶν τοῦ χαρίεντος Ἀριστοφάνους; πάντες
γὰρ τῆς καταχρήνης αὐτοῦ πλήρεις ἐστέ. τῶν δὲ Με-
ταγένους ἐκ Θουριοπερσῶν μνημονεύσας καταπαύσω
τὸν λόγον, μακρὰ χαίρειν εἰπὼν ταῖς Νικοφῶντος
20 Σειρῇσιν, ἐν αῖς τάδε γέγραπται

νιφέτω μὲν ἀλφίτοις,
ψακαζέτω δ' ἄρτοισιν, ὕέτω δ' ἔτνει,
ζωμὸς διὰ τῶν ὁδῶν κυλινδέτω κρέα,
πλακοῦς ἐαυτὸν ἐσθίειν κελευέτω.

25 ἀλλ' ὅ γε Μεταγένης τάδε φησὶν

ὁ μὲν ποταμὸς ὁ Κραῖθις ἡμῖν καταφέρει
μάξας μεγίστας αὐτομάτους μεμαγμένας,
ὁ δ' ἕτερος*) ὥθεῖ κῆμα ναστῶν καὶ κρεῶν
ἐφθῶν τε βατίδων εἰλνομένων αὐτόσε.

30 τὰ δὲ μικρὰ ταυτὶ ποτάμι' ἐνμεντευθενὶ

*) ὁ Σύβαρις καλούμενος ποταμός

270 ῥεῖ τευθίσιν ὀπταῖς καὶ φάγροις καὶ καράβοις,
 ἐντευθενὶ δ' ἀλλᾶσι καὶ περικόμμασιν,
 τηρὶ δ' ἀφύαισι, τῇδε δ' αὖ ταγηνίαις.
 τεμάχῃ δ' ἄνωθεν αὐτόματα πεπνιγμένα
 εἰς τὸ στόμ' ἄττει, τὰ δὲ παρ' αὐτῷ τῷ πόδε . . . 5
 ἄμυλοι δὲ περινάουσιν ἡμῖν ἐν κύκλῳ.

οἶδα δ' ὅτι καὶ οἱ Θουριοπέρσαι καὶ τὸ τοῦ Νικοφῶν-
 τος δρᾶμα ἀδίδακτά ἐστι, διόπερ καὶ τελευταίων αὐ-
 τῶν ἐμνήσθην.

99. Ταῦτα τοῦ Δημοκρίτου σαφῶς καὶ τορῶς 10
 διεξελθόντος ἐπῆνουν μὲν οἱ δαιταλεῖς, ὁ δὲ Κύνουλ-
 b κος ἔφη, ἄνδρες σύσσιτοι, σφόδρα με λιμώττοντα οὐκ
 ἀηδῶς ὁ Δημοκρίτος εἰστίασε ποταμοὺς διαπερανά-
 μενος ἀμβροσίας καὶ νέκταρος, ὑφ' ὧν ἀρδευθεὶς τὴν
 ψυχὴν πάννυ πειναλέος γεγέννημαι, λόγους αὐτὸ μόνόν 15
 καταβροχθίσας. ὥστε ἤδη πανσάμενοί ποτε τῆς το-
 σαύτης ἀπεραντολογίας κατὰ τὸν Παιανιέα ῥήτορα
 τοιούτων τινῶν μεταλάβωμεν ἢ μήτ' ἰσχὺν ἐντίθησι
 μήτ' ἀποθνήσκειν ἐᾷ·

ἐν κενῇ γὰρ γαστρὶ τῶν καλῶν ἔρως 20
 c οὐκ ἔστι· πεινῶσιν γὰρ ἡ Κύπρις πικρά,
 Ἀχαιοὺς φησὶν ἐν Αἰθωνί σατυρικῷ. παρ' οὗ ὁ σοφὸς
 Εὐριπίδης λαβὼν ἔφη

ἐν πλησμονῇ τοι Κύπρις, ἐν πεινῶντι δ' οὔ.
 πρὸς ὃν ὁ Οὐλπιανὸς αἰεί ποτε διαπολεμῶν ἔφη 25
 πλήρης μὲν λαχάνων ἀγορῇ, πλήρης δὲ καὶ
 ἄρτων.

σὺ δέ, ὦ κύον, αἰεὶ λιμώττεις καὶ οὐκ ἔἴς ἡμᾶς λόγων
 καλῶν καὶ ἀφθόνων μεταλαμβάνειν, μᾶλλον δὲ σιτεῖ-
 σθαι. τροφὴ γὰρ ψυχῆς λόγοι καλοί. καὶ ἅμα στρα- 30
 d φεῖς πρὸς τὸν οἰκέτην, Λεῦκε, ἔφη, καὶ ἐκφατνίσματά
 τινα ἄρτων ἔχῃς, δὸς τοῖς κυσίν. καὶ ὁ Κύνουλκος,

εἰ μὲν εἰς ἀκροάσεις λόγων, ἔφη, παρεκεκλήμην, ἡπι-
στάμην ἢ κειν ἀγορᾶς πληθυνούσης· οὕτως γὰρ τις
τῶν σοφῶν τὴν τῶν δείξεων ὥραν ἐκάλει, καὶ αὐτὸν
οἱ πολλοὶ διὰ τοῦτο Πληθαγόραν ὠνόμαζον·

15 εἰ δὲ λουσάμενοι λογάρια δειπνοῦμεν,
μακρὰς τίθῃμι συμβολὰς ἀκροώμενος,
κατὰ τὸν Μένανδρον. διὸ παραχωρῶ σοι, ὦ γάστρων,
τῆς τοιαύτης ἐμπορεῖσθαι σιτήσεως·

πεινῶντι γὰρ ἀνδρὶ μᾶζα τιμιωτέρα
10 χρυσοῦ τε κἀλέφαντος
κατὰ τὸν τοῦ Ἑρετριέως Ἀχαιοῦ Κύννον.

100. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων οἷός τ' ἦν ἀπανίστα-
σθαι. ἐπιστραφεὶς δὲ καὶ θεασάμενος πλήθος ἰχθύων
καὶ ἄλλων παντοδαπῶν ὄψων παρασκευὴν εἰσκυ-
15 κλουμένην τύψας τῇ χειρὶ τὸ προσκεφάλαιον ἀνέ-
κραγεν

τέτλαθι δὴ πενίη καὶ ἀνάσχεο μωρολογούντων·
ὄψων γὰρ πλήθος σε θαμᾶ καὶ λιμὸς ἀτερπής. f
ἐγὼ γὰρ ἤδη ὑπὸ τῆς ἐνδεείας οὐ διθυράμβους φθέγ-
20 γομαι κατὰ τὸν Σωκράτην, ἀλλ' ἤδη καὶ ἔπη. λιμῶ-
δες γὰρ ὄντως ἡ ῥαψωδία. κατὰ γὰρ Ἀμειψίαν, ὃς ἐν
Σφενδόνη ἔφη περὶ σοῦ μαντευσάμενος ὦ Λαρήνσιε,
κούδεις σοῦσθιν τῶν πλουτούντων μὰ τὸν
Ἥφαιστον προσόμοιος,
25 καλλιτράπεζος καὶ βουλούμενος λιπαρὸν ψωμὸν 271
καταπίνειν.

Ὅρῳ γὰρ θαῦμ' ἄπιστον, ἰχθύων γένη
περὶ τὴν ἄκραν παίζοντα, κωβιοὺς σπάρους
ψήττας ἐρυθίνους κεστρέας πέρκας ὄνους
30 θύννους μελανούρους σηπίας αὐλωπίας
τρίγλας ἐλεδῶνας σκορπίους,

φησὶν Ἡνίοχος ἐν Πολυπράγμονι. δεῖ οὖν καὶ κατὰ
τὸν κωμικὸν Μεταγένην ἐπειπόντα

εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ δείπνου
τετλάναι.

- b 101. Σιωπήσαντος δ' αὐτοῦ ὁ Μασούριος ἔφη, 5
ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπολείπεται τινα περὶ τοῦ ἀμφὶ τοὺς
οἰκέτας λόγου, συμβαλοῦμαί τι καὶ αὐτὸς μέλος εἰς
ἔρωτα τῷ σοφῷ καὶ φιλτάτῳ Δημοκρίτῳ. Φίλιππος
ὁ Θεαγγελεὺς ἐν τῷ περὶ Καρῶν καὶ Λελέγων συγ-
γράμματι καταλέξας τοὺς Λακεδαιμονίων εἰλωτας καὶ 10
τοὺς θετταλικοὺς πενέστας, καὶ Κᾶράς φησι τοῖς Λέ-
λεξιν ὥς οἰκέταις χρήσασθαι πάλαι τε καὶ νῦν. Φύ-
λαρχος δ' ἐν ἕκτῃ ἱστοριῶν καὶ Βυζαντίους φησὶν
c οὕτω Βιθυνῶν δεσπόσαι ὥς Λακεδαιμονίους τῶν
εἰλωτῶν. περὶ δὲ τῶν παρὰ Λακεδαιμονίοις ἐπευνά- 15
κτων καλουμένων, δοῦλοι δ' εἰσὶ καὶ οὗτοι, σαφῶς
ἐκτίθεται Θεόπομπος διὰ τῆς δευτέρας καὶ τριακο-
στῆς τῶν ἱστοριῶν λέγων οὕτως ἀποθανόντων πολ-
λῶν Λακεδαιμονίων ἐν τῷ πρὸς Μεσσηνίους πολέμῳ
οἱ περιλειφθέντες εὐλαβηθέντες μὴ καταφανεῖς γέ- 20
νωνται τοῖς ἐχθροῖς ἐρημωθέντες ἀνεβίβασαν τῶν
εἰλωτῶν ἐφ' ἐκάστην στιβάδα τῶν τετελευτηκότων
d τινάς· οὓς καὶ πολίτας ὕστερον ποιήσαντες προσηγό-
ρευσαν ἐπευνάκτους, ὅτι κατετάχθησαν ἀντὶ τῶν
τετελευτηκότων εἰς τὰς στιβάδας. ὁ δ' αὐτὸς ἱστο- 25
ρεῖ καὶ τῇ τριακοστῇ καὶ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν παρὰ
Σικωνίοις κατωνακοφόρους καλεῖσθαι δούλους τι-
νάς, παραπλησίους ὄντας τοῖς ἐπευνάκτοις. τὰ παρα-
πλήσια ἱστορεῖ καὶ Μέναιχμος ἐν τοῖς Σικωνιακοῖς
κατωνακοφόρους καλεῖσθαι δούλους τινάς, παραπλη- 30
σίους ὄντας τοῖς ἐπευνάκτοις. ἔτι Θεόπομπος ἐν τῇ

δευτέρα τῶν Φιλιππικῶν Ἀρδιαίους φησὶ κεκτηῖσθαι
προσπελατῶν, ὥσπερ εἰλώτων, τριάκοντα μυριάδας. e

102. οἱ δὲ μόθακες καλούμενοι παρὰ Λακεδαι-
μονίοις ἐλεύθεροι μὲν εἰσιν, οὐ μὴν Λακεδαιμόνιοι.
5 λέγει δὲ περὶ αὐτῶν Φύλαρχος ἐν τῇ πέμπτῃ καὶ εἰ-
κοστῇ τῶν ἱστοριῶν οὕτως· εἰσὶ δ' οἱ μόθακες σύν-
τροφοι τῶν Λακεδαιμονίων. ἕκαστος γὰρ τῶν πολι-
τικῶν παίδων, ὥς ἂν καὶ τὰ ἴδια ἐκποιῶσιν, οἱ μὲν
ἕνα οἱ δὲ δύο τινὲς δὲ πλείους ποιοῦνται συντροφους
10 αὐτῶν. εἰσιν οὖν οἱ μόθακες ἐλεύθεροι μὲν, οὐ μὴν
Λακεδαιμόνιοί γε, μετέχουσι δὲ τῆς παιδείας πάσης. f
τούτων ἕνα φασὶ γενέσθαι καὶ Λύσανδρον τὸν κατα-
ναυμαχῆσαντα τοὺς Ἀθηναίους, πολίτην γενόμενον
δι' ἀνδραγαθίαν. Μύρων δ' ὁ Πριηνεὺς ἐν δευ-
15 τέρῳ Μεσσηνιακῶν· πολλάκις (φησὶν) ἡλευθέρωσαν
Λακεδαιμόνιοι δούλους, καὶ οὓς μὲν ἀφέτας ἐκάλεσαν,
οὓς δὲ ἀδεσπότους, οὓς δὲ ἐρυκτῆρας, δεσποσιονά-
τας δ' ἄλλους, οὓς εἰς τοὺς στόλους κατέτασσον· ἄλ-
λους δὲ νεοδαμῳδεις, ἑτέρους ὄντας τῶν εἰλώτων.
20 Θεόπομπος δ' ἐν ἐβδόμῳ Ἑλληνικῶν περὶ τῶν εἰλώ-
των λέγων ὅτι καὶ ἐλεᾶται καλοῦνται γράφει οὕτως 272
τὸ δὲ τῶν εἰλώτων ἔθνος παντάπασιν ὡμῶς διοικεῖ-
ται καὶ πικρῶς· εἰσὶ γὰρ οὗτοι καταδεδουλωμένοι
πολὺν ἤδη χρόνον ὑπὸ τῶν Σπαρτιατῶν, οἱ μὲν αὐ-
25 τῶν ἐκ Μεσσήνης ὄντες οἱ δ' ἐλεᾶται κατοικοῦντες
πρότερον τὸ καλούμενον Ἔλος τῆς Λακωνικῆς.

103. Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομενίτης ἐκλαθόμενος
αὐτοῦ, ἐλέγχει δ' αὐτὸν εἰς τοῦτο Πολύβιος ὁ Μεγα-
λοπολίτης διὰ τῆς δωδεκάτης τῶν ἱστοριῶν, οὐκ εἶναι
30 ἔφη σύνηθες τοῖς Ἑλλησι δούλους κτᾶσθαι· αὐτὸς b
εἰπὼν ὁ Ἐπιτίμαιος, οὕτως δ' αὐτὸν καλεῖ Ἴστρος ὁ
Καλλιμάχειος ἐν ταῖς πρὸς αὐτὸν ἀντιγραφαῖς, εἰπὼν

γὰρ ὅτι Μνάσων ὁ Φωκεὺς πλείους ἐκέκτητο δούλους
 τῶν χιλίων, καὶ τῇ τρίτῃ δὲ τῶν ἱστοριῶν ὁ Ἐπιτί-
 μαιος ἔφη οὕτως εὐδαιμονῆσαι τὴν Κορινθίων πόλιν
 ὥς κτήσασθαι δούλων μυριάδας ἕξ καὶ τεσσαράκοντα.
 δι' ἃς ἡγοῦμαι καὶ τὴν Πυθίαν αὐτοὺς κεκληκέναι
 χοινικομέτρας. Κτησικλῆς δ' ἐν τρίτῃ Χρονικῶν ...
 c καὶ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν φησιν Ὀλυμπιάδι Ἀθή-
 νησιν ἔξετασμον γενέσθαι ὑπὸ Δημητρίου τοῦ Φαλη-
 ρέως τῶν κατοικούντων τὴν Ἀττικὴν καὶ εὐρεθῆναι
 Ἀθηναίους μὲν δισμυρίους πρὸς τοῖς χιλίοις, μετοί- 10
 κους δὲ μυρίους, οἰκετῶν δὲ μυριάδας τεσσαράκοντα.
 Νικίας δ' ὁ Νικηράτου, ὡς ὁ καλὸς ἔφη Ξενοφῶν ἐν
 τῷ περὶ πόρων, χιλίους ἔχων οἰκέτας ἐμίσθωσεν αὐ-
 τοὺς εἰς τὰ ἀργυρεῖα Σωσία τῷ Θρακὶ ἐφ' ᾧ ὀβολὸν
 ἕκαστον τελεῖν τῆς ἡμέρας. Ἀριστοτέλης δ' ἐν Αἰγι- 15
 d νητῶν πολιτείᾳ καὶ παρὰ τούτοις φησὶ γενέσθαι ἑπτὰ
 καὶ τεσσαράκοντα μυριάδας δούλων. Ἀγαθαρχίδης
 δ' ὁ Κνίδιος ἐν τῇ ὀργόῃ καὶ τριακοστῇ τῶν Εὐρω-
 πιακῶν Δαρδανεῖς φησὶ δούλους κεκτῆσθαι τὸν μὲν
 χιλίους τὸν δὲ καὶ πλείους. τούτων δ' ἕκαστον ἐν μὲν 20
 εἰρήνῃ γεωργεῖν, ἐν πολέμῳ δὲ λοχίζεσθαι ἡγεμόνα
 νέμοντας τὸν ἴδιον δεσπότην.

104. Πρὸς ταῦτ' ἀπαντήσας ὁ Λαρόνσιος ἔφη,
 ἀλλὰ Ῥωμαίων ἕκαστος, οἶδας δ' ἀκριβῶς ταῦτα, ᾧ
 e καλὲ Μασούριε, πλείστους ὅσους κεκτημένος οἰκέτας. 25
 καὶ γὰρ μυρίους καὶ δισμυρίους καὶ ἔτι πλείους δὲ
 ἀμύπολλοι κέκτηνται, οὐκ ἐπὶ προσόδοις δὲ ὥσπερ
 ὁ τῶν Ἑλλήνων ζάπλουτος Νικίας, ἀλλ' οἱ πλείους
 τῶν Ῥωμαίων συμπροϊόντας ἔχουσι τοὺς πλείστους.
 καὶ αἱ πολλαὶ δὲ αὗται Ἀττικαὶ μυριάδες τῶν οἰκετῶν 30
 δεδεμέναι εἰργάζονται τὰ μέταλλα. Ποσειδώνιος γοῦν,
 οὗ συνεχῶς μέμνησαι, ὁ φιλόσοφος καὶ ἀποστάντας

φησὶν αὐτοὺς καταφονεῦσαι μὲν τοὺς ἐπὶ τῶν μετάλ-
λων φύλακας, καταλαβέσθαι δὲ τὴν ἐπὶ Σουνίῳ ἀκρό- f
πολιν καὶ ἐπὶ πολλὸν χρόνον πορθῆσαι τὴν Ἀττικὴν.
οὗτος δ' ἦν ὁ καιρὸς, ὅτε καὶ ἐν Σικελίᾳ ἡ δευτέρα
5 τῶν δούλων ἐπανάστασις ἐγένετο· πολλὰ δὲ αὐταὶ
ἐγένοντο καὶ ἀπώλοντο οἰκετῶν ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν μυ-
ριάδας. σύγγραμμά τε ἐκδέδωκε περὶ τῶν δουλικῶν
πολέμων Καικίλιος ὁ ῥήτωρ ὁ ἀπὸ Καλῆς ἀκτῆς, καὶ
Σπάρτακος δὲ ὁ μονομάχος ἐκ Καπύης πόλεως ἰταλι-
10 κῆς ἀποδράς κατὰ τὰ μιθριδατικὰ πολὺ πλῆθος ἀπο-
στήσας οἰκετῶν, ἣν δὲ καὶ αὐτὸς οἰκέτης Θορᾶξ τὸ
γένος, κατέδραμε πᾶσαν Ἰταλίαν χρόνον οὐκ ὀλίγον
πολλῶν δούλων καθ' ἑκάστην ἡμέραν συρρεόντων 273
ὥς αὐτόν. καὶ εἰ μὴ ἀπέθανεν ἐν τῇ πρὸς Δικίνιον
15 Κράσσον παρατάξει, οὐ τὸν τυχόντα ἂν ἰδρῶτα τοῖς
ἡμεδαποῖς παρεσχέκει, ὥς ὁ κατὰ τὴν Σικελίαν
Εὐνους.

105. Σώφρονες δ' ἦσαν καὶ πάντ' ἄριστοι οἱ ἀρ-
χαῖοι Ῥωμαῖοι. Σκιπίων γοῦν ὁ ἀφρικανὸς ἐπὶ κλην
20 ἐκπεμπόμενος ὑπὸ τῆς συγκλήτου ἐπὶ τὸ καταστήσα-
σθαι τὰς κατὰ τὴν οἰκουμένην βασιλείας, ἵνα τοῖς
προσέηκουσιν ἐγχειρισθῶσι, πέντε μόνους ἐπήγετο οἰ-
κέτας, ὥς ἱστορεῖ Πολύβιος καὶ Ποσειδώνιος. καὶ ἐνὸς b
ἀποθανόντος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἐπέστειλε τοῖς οἰ-
25 κείοις ἄλλον αὐτ' ἐκείνου πριαμένους πέμψαι αὐτῷ.
Ἰούλιος δὲ Καῖσαρ, ὁ πρῶτος πάντων ἀνθρώπων πε-
ραιωθεὶς ἐπὶ τὰς Βρεττανίδας νήσους μετὰ χιλίων
σκαφῶν, τρεῖς οἰκέτας τοὺς πάντας συνεπήγετο, ὥς
Κόττας ἱστορεῖ ὁ τότε ὑποστρατηγῶν αὐτῷ ἐν τῷ περὶ
30 τῆς Ῥωμαίων πολιτείας συγγράμματι, ὃ τῇ πατρίᾳ
ἡμῶν γέγραπται φωνῇ. ἀλλ' οὐ Σμινδυρίδης ὁ Συ-
βαρίτης τοιοῦτος, ὃς Ἕλληνες, ὃς ἐπὶ τὸν Ἀγαρίστης

c τῆς Κλεισθένους θυγατρὸς ἑξορμῶν γάμον ὑπὸ χλιδῆς καὶ τρυφῆς χιλίους συνεπήγετο οἰκέτας, ἀλιεῖς καὶ ὀρνιθευτὰς καὶ μαγείρους. οὗτος δ' ὁ ἀνὴρ καὶ ἐνδείξασθαι βουλόμενος ὥς εὐδαιμόνως ἔζη, ὥς ἱστορεῖ Χαμαιλέων ὁ Ποντικός ἐν τῷ περὶ ἡδονῆς (τὸ δ' 5 αὐτὸ βιβλίον καὶ ὥς Θεοφράστου φέρεται) οὐκ ἔφη τὸν ἥλιον ἐτῶν εἴκοσιν οὕτ' ἀνατέλλοντα οὔτε δυνάμενον ἑορακέναι. καὶ τοῦτ' ἦν αὐτῷ μέγα καὶ θαυμαστὸν πρὸς εὐδαιμονίαν. οὗτος, ὥς ἔοικε, πρῶτ' μὲν ἐκάθευδεν ὅψ' δ' ἠγείρετο, κατ' ἀμφοτέρωθεν δυστυχῶν. 10

d ὁ δὲ Ποντικός Ἑστιάϊος καλῶς ἐκινῆκε μήτε ἀνατέλλοντα μήτε καταδύομενον ποτὲ τὸν ἥλιον ἑορακέναι, διὰ τὸ παιδείᾳ παντὶ καιρῷ προσέχειν, ὥς ὁ Νικαεὺς Νικίας ἱστορεῖ ἐν ταῖς Διαδοχαῖς.

106. τί οὖν; οὐκ εἶχε καὶ Σκιπίων καὶ ὁ Καῖσαρ 15 οἰκέτας; εἶχον, ἀλλ' ἐφύλασσαν τοὺς πατέρας νόμους καὶ κεκολασμένως ἔζων τηροῦντες τὰ τῆς πολιτείας ἔθνη. συνετῶν γὰρ ἐστὶν ἀνδρῶν ἐμμένειν τοῖς παλαιαῖς ζηλώμασι, δι' ὧν στρατευόμενοι κατεστρέφοντο τοὺς ἄλλους, καὶ λαμβάνοντες ἅμα τοῖς δοξασ- 20

e λώτοις καὶ εἴ τι χρήσιμον καὶ καλὸν ὑπῆρχε παρ' ἐκείνοις εἰς μίμησιν. ὅπερ ἐν τοῖς πάλαι χρόνοις ἐποιοῦν οἱ Ῥωμαῖοι. διαφυλάττοντες γὰρ ἅμα καὶ τὰ πάτρια μετῆγον παρὰ τῶν χειρωθέντων εἴ τι λείπον- 25

ον καλῆς ἀσκήσεως εὗρισκον, τὰ ἄχρηστα ἐκείνοις ἐῶντες, ὅπως μὴδ' εἰς ἀνάκτησιν ὧν ἀπέβαλον ἐλθεῖν ποτὲ δυνηθῶσι. παρὰ γοῦν τῶν Ἑλλήνων μηχανὰς καὶ ὄργανα πολιορκητικὰ μαθόντες, τούτοις αὐτῶν 30

f περὶεγένοντο, Φοινίκων τε τὰ ναυτικὰ εὗρόντων, τούτοις αὐτοὺς κατεναυμάχησαν. ἔλαβον δὲ καὶ παρὰ Τυρρηνῶν τὴν σταδίαν μάχην φαλαγγηδὸν ἐπιόντων, καὶ παρὰ Σαυνιτῶν δὲ ἑμάθον θυρεοῦ χρήσιν, παρὰ

μὲν δραχμῶν κεράμιον ταρίχων ποντικῶν ὠνησάμε-
 νοι, καὶ μεράκια δ' εὖμορφα ὑπερβαλλούσης ἀγρῶν
 τιμῆς. πρότερον δὲ οὕτως ὀλιγοδεεῖς ἦσαν οἱ τὴν Ἰτα-
 λίαν κατοικοῦντες ὥστε καὶ καθ' ἡμᾶς ἔτι, φησὶν ὁ
 5 Ποσειδώνιος, οἱ σφόδρα εὐκαιρούμενοι τοῖς βίοις
 ἦγον τοὺς υἱοὺς ὕδωρ μὲν ὥς τὸ πολὺ πίνοντας,
 ἐσθλόντας δ' ὅτι ἂν τύχῃ. καὶ πολλάκις, φησί, πα-
 τὴρ ἢ μήτηρ υἱὸν ἡρώτα πρότερον ἀπίους ἢ κάρυα βού-
 λεται δειπνῆσαι· καὶ τούτων τι φαγῶν ἡρκεῖτο καὶ
 10 ἐκοιμᾶτο. νῦν δέ, ὥς ὁ Θεόπομπος ἱστορεῖ ἐν τῇ b
 πρώτῃ τῶν Φιλιππικῶν, οὐδεὶς ἐστὶ καὶ τῶν μετρίως
 εὐπορουμένων ὅστις οὐ πολυτελῆ μὲν τράπεζαν πα-
 ρατίθεται, μαγείρους δὲ καὶ θεραπείαν ἄλλην πολλὴν
 κέκτηται καὶ πλείω δαπανᾷ τὰ καθ' ἡμέραν ἢ πρότε-
 15 ρον ἐν ταῖς ἐορταῖς καὶ ταῖς θυσίαις ἀνῆλθσκον.
 Ἐπεὶ δὲ εἰς ἱκανὸν μῆκος προὔβῃ τὰ τῶν ἀπομνη-
 μονευθέντων, αὐτοῦ καταπαύσωμεν τὸν λόγον.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 Μ. ΦΑΛΤΑΤΤΕ

4 v.

E- 13

ATHENAEI 1091

DEIPNOSOPHISTAE

E RECOGNITIONE

AUGUSTI MEINEKE

VOL. I

CONTINENS LIB. I—VI

22

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

MDCCCLVIII

LIPSIÆ TYPIS B. G. TEUBNERI.

ILLUSTRISSIMO

GEDANENSIS CIVITATIS GYMNASIO

BONARUM ARTIUM SEMINARIO FELICISSIMO

TERTIA SAECULARIA

AUSPICATO CELEBRANTI

EA QUA DECET OBSERVANTIA

CONGRATULATUR

AUGUSTUS MEINEKE

THE ADVENTURE

CHAPTER I

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

THE ADVENTURE OF THE BROWN BOAT

ΕΚ ΤΟΥ Α

1 Ἀθήναιος μὲν ὁ τῆς βίβλου πατήρ· ποιεῖται δὲ
 τὸν λόγον πρὸς Τιμοκράτην. δειπνοσοφιστῆς δὲ ταύτῃ
 τοῦνομα. ὑπόκειται δὲ τῷ λόγῳ Λαρήνσιος Ῥωμαῖος,
 ἀνὴρ τῇ τύχῃ περιφανής, τοὺς κατὰ πᾶσαν παιδείαν
 ἐμπειροτάτους ἐν τοῖς ἑαυτοῦ δαιτυμόνας ποιούμενος. 5
 ἐν οἷς οὐκ ἔσθ' οὔτινος τῶν καλλίστων οὐκ ἐμνημό-
 νευσεν. ἰχθυῶς τε γὰρ τῇ βίβλῳ ἐνέθετο καὶ τὰς τούτων
 χρείας καὶ τὰς τῶν ὀνομάτων ἀναπτύξεις, καὶ λαχάνων
b γένη παντοῖα καὶ ζώων παντοδαπῶν, καὶ ἀνδρας ἱστο-
 ρίας συγγεγραφότας καὶ ποιητὰς καὶ ὅλως σοφούς, καὶ 10
 ὄργανα μουσικὰ καὶ σκωμμάτων εἶδη μυρία καὶ ἐκπω-
 μάτων διαφοράς, καὶ πλούτους βασιλέων διηγῆσατο
 καὶ νηῶν μεγέθη, καὶ ὅσα ἄλλα οὐδ' ἂν εὐχερῶς ἀπο-
 μνημονεύσαιμι, ἢ ἐπιλίποι με ἡ ἡμέρα κατ' εἶδος διεξ-
 ερχόμενον. καὶ ἔστιν ἡ τοῦ λόγου οἰκονομία μίμημα 15
 τῆς τοῦ δειπνοῦ πολυτελείας καὶ ἡ τῆς βίβλου δια-
 σκευὴ τῆς ἐν τῷ λόγῳ παρασκευῆς. τοιοῦτον ὁ θαυμα-
 στὸς οὗτος τοῦ λόγου οἰκονόμος Ἀθήναιος ἡδιστον λο-
 γόδειπνον εἰσηγεῖται, κρείττων τε αὐτὸς ἑαυτοῦ γινό-
 μενος, ὥσπερ οἱ Ἀθήνησι ῥήτορες, ὑπὸ τῆς ἐν τῷ 20
c λέγειν θερμότητος πρὸς τὰ ἐπόμενα τῆς βίβλου βαθ-
 μηδὸν ὑπεράλλεται.

2. Οἱ δ' ἐν τῷ δείπνῳ δῆθεν ἐπιδημήσαντες δει-
 πνοσοφισταὶ ἦσαν Μασούριος, νόμων ἐξηγητῆς καὶ
 πάσης παιδείας οὐ παρέργως ἐπιμέλειαν ποιούμενος, 25

Μόνος ποιητής, ἀνὴρ καὶ κατὰ τὴν ἄλλην παιδείαν οὐ-
 δενὸς δεύτερος καὶ τὴν ἐγκύκλιον οὐ παρέργως ἐξηλω-
 κώς· ἕκαστον γὰρ ὧν ἐπεδείκνυτο ὡς μόνον τοῦτο
 ἡσκηκώς ἐφαίνετο, τοιαύτη πολυμαθεία ἐκ παιδὸς
 5 συνετράφη· ἰάμβων δὲ ἦν ποιητής οὐδενὸς δεύτερος,
 φησί, τῶν μετ' Ἀρχίλοχον ποιητῶν. παρῆν δὲ καὶ
 Πλούταρχος καὶ Λεωνίδης ὁ Ἡλείος καὶ Αἰμιλιανὸς ὁ
 Μανρούσιος καὶ Ζωίλος, γραμματικῶν οἱ χαριέστατοι. d
 φιλοσόφων δὲ παρῆσαν Ποντιανὸς καὶ Δημόκριτος οἱ
 10 Νικομηδεῖς, πολυμαθεία πάντας ὑπερηκοντικότες·
 Φιλάδελφος τε ὁ Πτολεμαεύς, ἀνὴρ οὐ μόνον ἐν φιλο-
 σόφῳ θεωρία τεθραμμένος, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν ἄλλον
 βίον ἐξητασμένος. τῶν δὲ κυνικῶν εἷς ἦν, ὃν Κύνου-
 κον καλεῖ· ὧ οὐ μόνον δύω κύνες ἀργοὶ ἔποντο ὡς
 15 τῷ Τηλεμάχῳ ἐκκλησιάζοντι, ἀλλὰ τῶν Ἀκταίωνος
 πολὺ πλείονες. ῥητόρων τε ἦν ἄγυρις τῶν κυνικῶν
 κατ' οὐδὲν ἀπολειπομένη· ὧν κατέτρεχε μετὰ καὶ τῶν
 ἄλλων ὅσοι τι ἐφθέγγοντο Οὐλπιανὸς ὁ Τύριος, ὃς
 20 ἐν ταῖς ἀγυιαῖς, περιπάτοις, βιβλιοπωλείοις, βαλανεί- e
 οῖς, ἔσχεν ὄνομα τοῦ κυρίου διασημότερον Κειτούκει-
 τος. οὗτος ὁ ἀνὴρ νόμον εἶχε μηδένος ἀποτρώγειν
 πρὶν εἰπεῖν· «κεῖται ἢ οὐ κεῖται;» οἷον εἰ κεῖται ὥρα
 ἐπὶ τοῦ τῆς ἡμέρας μορίου, καὶ εἰ ὁ μέθυσος ἐπὶ ἀν-
 25 δρός, εἰ ἡ μήτρα κεῖται ἐπὶ τοῦ ἐδωδίμου βρώματος,
 εἰ σύαγρος κεῖται τὸ σύνθετον ἐπὶ τοῦ σνός. ἰατρῶν
 δὲ παρῆσαν Δάφνος Ἐφέσιος, ἱερὸς τὴν τέχνην καὶ κατὰ
 τὰ ἥθη, τῶν ἀκαδημαϊκῶν λόγων οὐ παρέργως ἀπτό-
 30 μενος· Γαληνός τε ὁ Περγαμηνός, ὃς τοσαῦτ' ἐκδέ-
 δωκε συγγράμματα φιλοσοφά τε καὶ ἰατρικὰ ὡς πάντας
 ὑπερβαλεῖν τοὺς πρὸ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν f
 οὐδενὸς ὧν τῶν ἀρχαίων ἀδυνατώτερος· Ρουφῖνός τε

ὁ Νικαεύς. μουσικὸς δὲ παρῆν Ἀλκείδης ὁ Ἀλεξανδρεὺς. καὶ ἦν ὁ κατάλογος οὗτος στρατιωτικός, φησί, μᾶλλον ἢ συμποτικός.

3. Δραματοουργεῖ δὲ τὸν διάλογον ὁ Ἀθήναιος ξήλω πλατωνικῶ· οὕτως γοῦν ἄρχεται.

5

2

ΤΙΜΟΚΡΑΤΗΣ. ΑΘΗΝΑΙΟΣ.

Αὐτός, ὦ Ἀθήναιε, μετεληφὼς τῆς καλῆς ἐκείνης συνουσίας τῶν νῦν ἐπικληθέντων δειπνοσοφιστῶν, ἦτις ἀνὰ τὴν πόλιν πολυθρόλητος ἐγένετο, ἢ παρ' ἄλλου μαθὼν τοῖς ἐταίροις διεξήεις; ΑΘΗΝ. Αὐτός, 10 ὦ Τιμόκρατες, μετασχών. ΤΙΜ. Ἄρ' οὖν ἐθελήσεις καὶ ἡμῖν τῶν καλῶν ἐπικυλικίων λόγων μεταδοῦναι·

(τοῖς δ' ἀπομαξαμένοισι θεοὶ διδόασιν ἄμεινον,

b ὥς πού φησιν ὁ Κυρηνάιος ποιητής) ἢ παρ' ἄλλου τινὸς ἡμᾶς ἀναπυνθάνεσθαι δεῖ;

15

4. Εἵτα εἰσβάλλει μετ' ὀλίγον εἰς τὸν τοῦ Λαρυνησίου ἔπαινον, καὶ λέγει ὥς ὑπὸ φιλοτιμίας πολλοὺς τῶν ἀπὸ παιδείας συναθροίζων οὐ μόνοις τοῖς ἄλλοις ἀλλὰ καὶ λόγοις εἰστία, τὰ μὲν προβάλλων τῶν ἀξίων ζητήσεως τὰ δὲ ἀνευρίσκων, οὐκ ἀβασανίστως οὐδ' 20 ἐκ τοῦ παρατυχόντος τὰς ζητήσεις ποιούμενος, ἀλλ' ὥς ἐνι μάλιστα μετὰ κριτικῆς τινος καὶ σωκρατικῆς ἐπιστήμης, ὥς πάντας θαυμάζειν τῶν ζητήσεων τὴν τήρησιν. λέγει δ' αὐτὸν καὶ καθεσταμένον ἐπὶ τῶν 25 ἱερῶν εἶναι καὶ θυσιῶν ὑπὸ τοῦ πάντ' ἀρίστου βασιλέως Μάρκου, καὶ μὴ ἔλαττον τῶν πατρίων τὰ τῶν Ἑλλήνων μεταχειρίζεσθαι. καλεῖ δὲ αὐτὸν καὶ Ἀστεροπαῖόν τινα, ἐπ' ἴσης ἀμφοτέρων τῶν φωνῶν προῖστάμενον. λέγει δ' αὐτὸν καὶ ἔμπειρον εἶναι ἱεροουργιῶν τῶν νομισθεῖσων ὑπὸ τε τοῦ τῆς πόλεως ἐπωνύμου 30 Ῥωμύλου καὶ Πομπιλίου Νουμᾶ, καὶ ἐπιστήμονα

νόμων πολιτικῶν. πάντα δὲ ταῦτα μόνον ἐξευρεῖν ἐκ παλαιῶν ψηφισμάτων καὶ δογμάτων τηρήσεως, ἔτι δὲ νόμων συναγωγῆς, οὓς ἔτι διδάσκουσιν, ὡς τὰ Πινδά- 3 ρου ὁ κωμωδιοποιὸς Εὐπολὶς φησιν, ἤδη κατασεσιγασμένων ὑπὸ τῆς τῶν πολλῶν ἀφιλοκαλίας. ἦν δέ, φησί, καὶ βιβλίων κτήσις αὐτῷ ἀρχαίων ἑλληνικῶν τοσαύτη ὡς ὑπερβάλλειν πάντας τοὺς ἐπὶ συναγωγῇ τεθναυσμένους, Πολυκράτην τε τὸν Σάμιον καὶ Πεισίστρατον τὸν Ἀθηναίων τυραννήσαντα Εὐκλείδην τε τὸν καὶ 10 αὐτὸν Ἀθηναῖον καὶ Νικοκράτην τὸν Κύπριον, ἔτι δὲ τοὺς Περγάμου βασιλέας Εὐριπίδην τε τὸν ποιητὴν Ἀριστοτέλην τε τὸν φιλόσοφον καὶ τὸν τὰ τούτων διατηρήσαντα βιβλία Νηλέα· παρ' οὗ πάντα, φησί, b πριάμενος ὁ ἡμεδαπὸς βασιλεὺς Πτολεμαῖος, φιλάδελφος δὲ ἐπὶ κλην, μετὰ τῶν Ἀθήνηθεν καὶ τῶν ἀπὸ Ῥόδου εἰς τὴν καλὴν Ἀλεξάνδρειαν μετήγαγε. διόπερ 15 ἐκεῖνα τῶν Ἀντιφάνους ἐρεῖ τις εἰς αὐτὸν
 ἀεὶ δὲ πρὸς μούσαισι καὶ λόγοις πάρει,
 ὅπου τι σοφίας ἔργον ἐξετάζεται.

20 ἀγλαΐζεται δὲ καὶ μουσικῶς ἐν αὐτῷ·
 οἷα παίζομεν φίλαν ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ τράπεζαν, κατὰ τὸν Θηβαῖον μελοποιόν. καὶ ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις c δὲ παρακαλῶν, πατρίδα, φησί, τὴν Ῥώμην πᾶσιν ἀποφαίνει. τίς γὰρ τὰ οἴκοι ποθεῖ τούτῳ ξυνὼν ἀνα- 25 πεπταμένην ἔχοντι τοῖς φίλοις τὴν οἰκίαν; κατὰ γὰρ τὸν κωμικὸν Ἀπολλόδωρον,
 εἰς οἰκίαν ὅταν τις εἰσῇ φίλου,
 ἔστιν θεωρεῖν, Νικοφῶν, τὴν τοῦ φίλου
 εὖνοιαν εὐθὺς εἰσιόντα τὰς θύρας.
 30 ὁ θυρωρὸς ἱλαρὸς πρῶτόν ἐστιν, ἡ κύων
 ἔσηνε καὶ προσῆλθ', ὑπαντήσας δέ τις

d δίφρον εὐθέως ἔθηκε, καὶν μηδεὶς λέγῃ
μηδέν.

5. Τοιούτους ἔδει καὶ τοὺς λοιποὺς εἶναι πλείους·
ὥς τοῖς γε μὴ τοῦτο ποιοῦσιν ἐρεῖ τις· τί μικρολογεῖς;
πλεῖαί τοι οἶνον κλισίαι. δαῖνυ δαῖτα γέρουσι θά- 5
λειαν· ἔοικέ τοι· τοιοῦτος ἦν τῇ μεγαλοψυχία ὁ μέ-
γας Ἀλέξανδρος. Κόνων δὲ τῇ περὶ Κνίδου ναυμαχία
νικήσας Λακεδαιμονίους καὶ τειχίσας τὸν Πειραιᾶ,
ἐκατόμβην τῶ ὄντι θύσας καὶ οὐ ψευδωνύμως, πάντας
e Ἀθηναίους εἰστίασεν. Ἀλκιβιάδης δὲ ὀλύμπια νική- 10
σας ἄρματι πρῶτος καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος, εἰς ἃς
νίκας καὶ Εὐριπίδης ἔγραψεν ἐπινίκιον, θύσας ὀλυμ-
πίῳ Διὶ τὴν πανήγυριν πᾶσαν εἰστίασε. τὸ αὐτὸ ἐποί-
ησε καὶ Λεώφρων Ὀλυμπιάσιν, ἐπινίκιον γράψαντος
τοῦ Κεῖου Σιμωνίδου. Ἐμπεδοκλῆς δ' ὁ Ἀκραγαντῖ- 15
νος ἵπποις ὀλύμπια νικήσας, πυθαγορικὸς ὢν καὶ ἐμ-
ψύχων ἀπεχόμενος, ἐκ σμύρνης καὶ λιβανωτοῦ καὶ τῶν
πολυτελεστάτων ἀρωμάτων βοῦν ἀναπλάσας διένειμε
f τοῖς εἰς τὴν πανήγυριν ἀπαντήσασιν. ὁ δὲ Χρὸς Ἰων
τραγωδίαν νικήσας Ἀθήνησιν ἐκάστῳ τῶν Ἀθηναίων 20
ἔδωκε χῖον κεράμιον.

τοῦ γὰρ τις ἄλλου πρὸς θεῶν ἂν οὐνεκα
εὕξαιτο πλουτεῖν εὐπορεῖν τε χρημάτων
ἢ τοῦ δύνασθαι παραβηθεῖν τοῖς φίλοις,
σπείρειν τε καρπὸν χάριτος, ἡδίστης θεῶν; 25
τοῦ μὲν πιεῖν γὰρ καὶ φαγεῖν τὰς ἡδονὰς
ἔχομεν ὁμοίως· οὐχὶ τοῖς λαμπροῖσι δὲ
δείπνοις τὸ πεινῆν παύεται,

Ἀντιφάνης φησίν.

Ὅτι Ξενοκράτης ὁ Καλχηδόνιος καὶ Σπεύσιππος 30
ὁ ἀκαδημαϊκὸς καὶ Ἀριστοτέλης συμποτικὸς νόμους
ἔγραψαν.

• Ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ Ἀκραγαντίνοσ Γελλίας φιλόξενος 4
 ὦν καὶ πάντα πολυωρῶν πεντακοσίοις ἱππεῦσιν ἐκ
 Γέλασ ποτὲ καταλύσασιν ὥς αὐτὸν χειμῶνος ὥρα ἔδω-
 κεν ἐκάστῳ χιτῶνα καὶ ἱμάτιον.

5 6. Ὁ τρεχέδειπνος, φησὶ σοφιστής. Κλέαρχός
 φησι Χάρμον τὸν Συρακόσιον εὐτρεπίσθαι στιχίδια
 καὶ παροιμίας εἰς ἕκαστον τῶν ἐν τοῖς δείπνοις παρα-
 τιθεμένων. εἰς μὲν τὸν ἰχθὺν

ἦκει λιπὼν Αἰγαῖον ἄλμυρόν βάθος.

10 εἰς δὲ τοὺς κήρυκας

χαίρετε κήρυκες Διὸς ἄγγελοι.

εἰς δὲ τὴν χορδὴν

ἑλικτὰ κούδεν ὑγιές.

εἰς δὲ τὴν ὠνθυλευμένην τευθίδα

15 σοφὴ σοφὴ σύ.

εἰς δὲ τὸ ἐν τοῖς ἐψητοῖς ὠραῖον

οὐκ ἀπ' ἐμοῦ σκεδάσεις ὄχλον;

εἰς δὲ τὴν ἀποδεδαρμένην ἐργελυν

οὐ προκαλυπτομένα βοστρυχώδεα.

20 τοιοῦτους πολλοὺς φησι τῷ Λαρηνσίῳ παρῆναι δεί-
 πνω ὥσπερ συμβολὰς κομίζοντας τὰ ἀπὸ τῶν στρωμα-
 τοδέσμων γράμματα. φησὶ δὲ καὶ ὅτι ὁ Χάρμος εἰς
 ἕκαστον τῶν παρατιθεμένων ἔχων τι πρόχειρον, ὥς
 προεῖρηται, ἐδόκει τοῖς Μεσσηνίοις πεπαιδευμένος εἶ-

25 ναι, ὥς καὶ Καλλιφάνης ὁ τοῦ Παραβρύκοντος κλη- c
 θεὶς, ἀρχὰς ποιημάτων πολλῶν ἐκγραψάμενος ἀνειλή-
 φει μέχρι τριῶν καὶ τεσσάρων στίχων, πολυμαθείας
 δόξαν προσποιούμενος. πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι διὰ στό-
 ματος εἶχον τὰς ἐν τῷ σικελικῷ μυραίνας, τὰς πλωτὰς

30 ἐργέλεις, τῶν παχυνικῶν θύννων τὰς ἡτριάδας, τοὺς
 ἐν Μήλῳ ἐρίφους, τοὺς ἐν Σκιαθῶ κεστρέας· καὶ τῶν
 ἀδόξων δὲ τὰς πελωρίδας κόγχας, τὰς ἐκ Λιπάρας

d μαινίδας, τὴν μαντινικὴν γογγυλίδα, τὰς ἐκ Θηβῶν
βουνιάδας, καὶ τὰ παρ' Ἀσκραίοις τεῦτλα. Κλεάνθης
δὲ ὁ Ταραντῖνος, ὥς φησι Κλέαρχος, πάντα παρὰ τοὺς
πότους ἔμμετρα ἔλεγε, καὶ Πάμφιλος δὲ ὁ Σικελός, ὥς
ταῦτα

5

ἔγχει πιεῖν μοι, καὶ τὸ πέρδικος σκέλος.

ἀμίδα δότω τις, ἢ πλακοῦντά τις δότω.

τὸν βίον, φησὶν, εὐσταθεῖς, οὐκ ἐγχειρογάστορες.
ἔγυρογάτους ψηφισμάτων φέροντες Ἀριστοφάνης
φησὶν.

10

e 7. Ὅτι Ἀρχέστρατος ὁ Συρακόσιος ἢ Γελῶς ἐν
τῇ ὥς Χρύσιππος ἐπιγράφει Γαστρονομίᾳ, ὥς δὲ Αυγ-
κεὺς καὶ Καλλίμαχος Ἡδυπαθείᾳ, ὥς δὲ Κλέαρχος
Δειπνολογίᾳ, ὥς δ' ἄλλοι Ὀψοποιίᾳ (ἐπικὸν δὲ τὸ
ποίημα, οὗ ἡ ἀρχὴ

15

ἱστορίας ἐπίδειγμα ποιούμενος Ἑλλάδι πάσῃ)
φησὶ

πρὸς δὲ μιᾷ πάντας δειπνεῖν ἀβρόδαιτι τραπέξῃ.

ἔστωσαν δ' ἢ τρεῖς ἢ τέσσαρες οἱ ξυνάπαντες,

ἢ τῶν πέντε γε μὴ πλείους· ἦδη γὰρ ἂν εἴῃ

20

μισθοφόρων ἀρπαξιβίων σκηνὴ στρατιωτῶν.

ἀγνοεῖ δ' ὅτι οἱ ἐν τῷ Πλάτωνος συσσιτίῳ ὀκτὼ καὶ
εἴκοσι ἦσαν.

f οὗτοι δὲ πρὸς τὰ δεῖπνα τῶν ἐν τῇ πόλει

ἀφορῶσιν αἰεὶ καὶ πέτονται δεξιῶς

25

ἐπὶ ταῦτ' ἄκλητοι,

Ἀντιφάνης φησὶ καὶ ἐπάγει· οὓς ἐκ κοινοῦ ἔδει τρέ-
φειν τὸν δῆμον,

5

αἰεὶ θ' ὅπερ

ὀλυμπίασί φασι ταῖς μυῖαις ποιεῖν,

30

βοῦν τοῖς ἀκλήτοις προκατακόπτειν πανταχοῦ.

8. Τὰ μὲν θέρεος τὰ δὲ γίνεται ἐν χειμῶνι, φησὶν

ὁ Συρακόσιος ποιητής. οὐχ ἅμα μὲν οὖν πάντα πα-
 ρασκευάζεσθαι δυνατόν, λέγεσθαι δὲ ῥάδιον. ὅτι
 δείπνων ἀναγραφὰς πεποίηνται ἄλλοι τε καὶ Τιμαχί-
 δας ὁ Ῥόδιος δι' ἐπῶν ἐν ἑνδεκα βιβλίοις ἢ καὶ πλείοσι,
 5 καὶ Νουμήνιος Ἡρακλεώτης ὁ Διεύχους τοῦ ἱατροῦ
 μαθητής, καὶ Ματρίεας ὁ Πιταναῖος ὁ παρωδός, καὶ ὁ
 Ἡγήμων ὁ Θάσιος ὁ ἐπικληθεὶς φακῆ, ὃν τῇ ἀρχαίᾳ
 κωμωδίᾳ τινὲς ἐντάττουσιν. ὅτι Ἀρτεμίδωρος ὁ ψευ-
 δαριστοφάνειος ὁ ψαρτυτικὰς λέξεις συνήγαγε. τοῦ
 10 Φιλοξένου δὲ τοῦ Λευκαδίου δείπνου Πλάτων ὁ κω-
 μωδιοποιὸς μέμνηται

ἐγὼ δ' ἐνθάδ' ἐν τῇ ἐρημίᾳ
 τουτὶ διελθεῖν βούλομαι τὸ βιβλίον
 πρὸς ἑμαυτόν. Β. ἔστι δ', ἀντιβολῶ σε, τοῦτο τί;
 15 Α. Φιλοξένου καινὴ τις ὁ ψαρτυσία.
 Β. ἐπίδειξον αὐτὴν ἥτις ἐστίν. Α. ἄκουε δὴ.
 'ἄρξομαι ἐκ βολβοῦ, τελευτήσω δ' ἐπὶ θύννον.'
 Β. ἐπὶ θύννον; οὐκοῦν τῆς τελευταίας πολὺ
 κράτιστον ἐνταυθὶ τετάχθαι τάξεως. c
 20 Α. 'βολβοὺς μὲν σποδιᾷ δαμάσας καταχύσματι
 δεύσας
 ὡς πλείστους διάτρωγε· τὸ γὰρ δέμας ἀνδρὸς
 ἀνορθοῖ.
 καὶ τάδε μὲν δὴ ταῦτα· θαλάσσης δ' ἐς τέκν'
 25 ἄνειμι.'

εἶτα μετὰ μικρὸν
 οὐδὲ λοπὰς κακὸν ἐστίν· ἀτὰρ τὸ τάγηνον ἄμεινον
 [οἶμαι]
 καὶ μετ' ὀλίγα
 30 ὀρφῶν αἰολίαν συνόδοντά τε καρχαρίαν τε
 μὴ τέμνειν, μὴ σοι νέμεσις θεόθεν καταπνεύσῃ,
 ἀλλ' ὅλον ὀπτήσας παράθες, πολλὸν γὰρ ἄμεινον. d

πουλύποδος πλεκτηὶ δ', ἂν πλήσῃς κατὰ καιρόν, •
 ἐφθῇ τῆς ὀπτῆς, ἣν ἡ μείζων, πολὺ κρείττων·
 ἣν ὀπταὶ δὲ δύ' ὥς', ἐφθῇ κλαίειν ἀγορεύω.
 τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπιήρανος εἶναι·
 παρθένου Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφν καὶ στύματα μισεῖ. 5
 σκορπίος αὖ B. παΐσειέ γέ σου τὸν πρωκτὸν
 ὑπελθών.

9. Ἀπὸ τούτου τοῦ Φιλοξένου καὶ φιλοξένειοι
 e τινες πλακοῦντες ὠνομάσθησαν. περὶ τούτου Χρύσιπ-
 πὸς φησιν ἔγὼ κατέχω τινὰ ὀψοφάγον ἐπὶ τοσοῦτον 10
 ἐκπεπτωκότα τοῦ μὴ ἐντρέπεσθαι τοὺς πλησίον ἐπὶ
 τοῖς γινομένοις ὥστε φανερωῖς ἐν τοῖς βαλανείοις τήν
 τε χεῖρα συνεθίζειν πρὸς τὰ θερμά, καθιέντα εἰς ὕδωρ
 θερμόν, καὶ τὸ στόμα ἀναγαραριζόμενον θερμῷ, ὅπως
 δηλονότι ἐν τοῖς θερμοῖς δυσκίνητος ἡ. ἔφασαν γὰρ 15
 αὐτὸν καὶ τοὺς ὀψοποιοῦντας ὑποποιεῖσθαι, ἵνα θερ-
 μότατα παρατιθῶσι, καὶ μόνος καταναλίσκη αὐτός,
 f τῶν λοιπῶν συνακολουθεῖν μὴ δυναμένων. τὰ δ'
 αὐτὰ καὶ περὶ τοῦ Κυθηρίου Φιλοξένου ἱστοροῦσι καὶ
 Ἀρχύτου καὶ ἄλλων πλειόνων, ὧν τις παρὰ Κρωβύλῳ 20
 τῷ κωμικῷ φησιν

ἐγὼ δὲ πρὸς τὰ θερμὰ ταῦθ' ὑπερβολῇ
 τοὺς δακτύλους δῆπουθεν ἰδαίους ἔχω,
 καὶ τὸν λάρυγγ' ἥδιστα πυριῷ τεμαχίσι.
 B. κάμινος, οὐκ ἄνθρωπος.

25

Κλέαρχος δέ φησι Φιλόξενον προλούμενον περιέρχε-
 6 σθαι τὰς οἰκίας, ἀκολουθούντων αὐτῷ παίδων καὶ φε-
 ρόντων ἔλαιον οἶνον γάρον ὄξος καὶ ἄλλα ἡδύσματα·
 ἔπειτα εἰσιόντα εἰς τὰς ἀλλοτριᾶς οἰκίας τὰ ἐφόμενα
 τοῖς ἄλλοις ἀρτύειν ἐμβάλλοντα ὧν ἐστὶ χρεῖα, εἶθ' 30
 οὕτως εἰς ἑαυτὸν κύψαντα εὐωχεῖσθαι. οὗτος εἰς Ἐφε-

ον καταπλεύσας, εὐρών τὴν ὀψοπωλίαν κενήν, ἐπύθε-
το τὴν αἰτίαν· καὶ μαθὼν ὅτι πᾶν εἰς γάμους συνηγόρα-
σται, λουσάμενος παρῆν ἄκλητος ὡς τὸν νυμφίον. καὶ
μετὰ τὸ δεῖπνον ἄσας ὑμέναιον οὗ ἡ ἀρχὴ ᾧ γάμεθεω
5 λαμπρότατ' ἅπτας ἐψυχαγώγησεν. ἦν δὲ διθυραμβο- b
ποιός. καὶ ὁ νυμφίος, Φιλόξενε (εἶπε) καὶ αὖριον ὧδε
δειπνήσεις; καὶ ὁ Φιλόξενος, ἂν ὄψον (ἔφη) μὴ πω-
λῇ τις.

10 10. Θεόφιλος δέ φησιν ὅτι ὥσπερ Φιλόξενον τὸν
Ἐρύξιδος· ἐκεῖνος γάρ, ὡς ἔοικεν, ἐπιμεμφόμενος τὴν
φύσιν εἰς τὴν ἀπόλαυσιν ἠΐξαστό ποτε γεράνου τὴν
φάρυγγα σχεῖν· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἵππον ὅλως ἢ βοῦν
ἢ κάμηλον ἢ ἐλέφαντα δεῖ σπουδάζειν γενέσθαι. οὕτω
γὰρ αἱ ἐπιθυμίαι καὶ αἱ ἡδοναὶ πολλῶ μείζους καὶ
15 σφοδρότεραι· πρὸς γὰρ τὰς δυνάμεις ποιοῦνται τὰς
ἀπολαύσεις. Κλέαρχος δὲ Μελάνθιον φησι τοῦτ' εὖ- c
ξασθαι λέγων· Τιθωνοῦ Μελάνθιος ἔοικε βουλευσα-
σθαι βέλτιον. ὁ μὲν γὰρ ἀθανασίας ἐπιθυμήσας ἐν
θαλάμῳ κρέμαται πάντων ὑπὸ γήρως ἐστερημένος τῶν
20 ἡδέων, Μελάνθιος δὲ τῶν ἀπολαύσεων ἐρῶν ἠΐξαστο
τῆς μακροχρόνου ὄρνιθος τὸν τράχηλον ἔχειν, ἵν' ὅτι
πλεῖστον τοῖς ἡδέσιν ἐνδιατρίβῃ. ὁ αὐτός φησι Πί-
θυλλον τὸν τένθην καλούμενον οὐ περιγλωττίδα μό-
νον ὑμενίην φορεῖν ἀλλὰ καὶ προσελυτροῦν τὴν
25 γλῶτταν πρὸς τὰς ἀπολαύσεις· καὶ τέλος ἰχθὺν τρί- d
βων ἀπεκάθαιρεν αὐτήν. μόνος δ' οὗτος τῶν ἀπολαυ-
στικῶν καὶ δακτυλῆθρας ἔχων ἐσθίειν λέγεται τὸ ὄψον,
ἵν' ὡς θερμότατον ὁ τρισάθλιος ἀναδιδῶ τῇ γλώττῃ.
ἄλλοι δὲ φίλιχθον τὸν Φιλόξενον φασίν· Ἀριστοτέλης
30 δὲ φιλόδειπνον ἀπλῶς, ὃς καὶ γράφει πού ταῦτα· δη-
μηγοροῦντες ἐν τοῖς ὄχλοις κατατρίβουσιν ὅλην τὴν
ἡμέραν ἐν τοῖς θαύμασι, καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τοῦ Φάσι-

δος ἢ Βορυσθένους καταπλέοντας, ἀνεγνωκότες οὐδὲν
πλὴν εἰ τὸ Φιλοξένου Δείπνον οὐδ' ὅλον·

e 11. Φανίας δέ φησιν ὅτι Φιλόξενος ὁ Κυθήριος
ποιητής, περιπαθὴς ὢν τοῖς ὄψοις, δειπνῶν ποτε παρὰ
Διονυσίῳ, ὥς εἶδεν ἐκείνῳ μὲν μεγάλην τριγλαν πα- 5
ρατεθεῖσαν ἑαυτῷ δὲ μικράν, ἀναλαβὼν αὐτὴν εἰς
τὰς χεῖρας πρὸς τὸ οὖς προσήνεγκε. πυθομένου δὲ
τοῦ Διονυσίου τίνος ἔνεκεν τοῦτο ποιεῖ, εἶπεν ὁ Φιλό-
ξενος ὅτι γράφων τὴν Γαλάτειαν βούλοιτό τινα παρ'
ἐκείνης τῶν κατὰ Νηρέα πυθέσθαι, τὴν δὲ ἠρωτημέ- 10
f νην ἀποκεκρίσθαι διότι νεωτέρα οὖσα ἀλοίη· διὸ μὴ
παρακολουθεῖν· τὴν δὲ τῷ Διονυσίῳ παρατεθεῖσαν
πρεσβυτέραν οὖσαν εἰδέναι πάντα σαφῶς ἃ βούλεται
μαθεῖν. τὸν οὖν Διονύσιον γελάσαντα ἀποστεῖλαι αὐ-
τῷ τὴν τριγλαν τὴν παρακειμένην αὐτῷ. συνεμέθυσεν 15
δὲ τῷ Φιλοξένῳ ἡδέως ὁ Διονύσιος. ἐπεὶ δὲ τὴν ἐρω-
μένην Γαλάτειαν ἐφωράθη διαφθείρων, εἰς τὰς λατο-
7 μίας ἐνεβλήθη· ἐν αἷς ποιῶν τὸν Κύκλωπα συνέθηκε
τὸν μῦθον εἰς τὸ περὶ αὐτὸν γενόμενον πάθος, τὸν
μὲν Διονύσιον Κύκλωπα ὑποστησάμενος, τὴν δ' αὐ- 20
λητρίδα Γαλάτειαν, ἑαυτὸν δ' Ὀδυσσεά.

12. Ἐγένετο δὲ κατὰ τοὺς Τιβερίου χρόνους ἀνὴρ
τις Ἀπίκιος πλουσιώτατος τρουφητής, ἀφ' οὗ πλακούν-
των γένη πολλὰ ἀπίκια ὀνομάζεται. οὗτος ἱκανὰς μυ-
ριάδας καταναλώσας εἰς τὴν γαστέρα ἐν Μιντούρναϊς 25
(πόλις δὲ Καμπανίας) διέτριβε τὰ πλεῖστα, καρίδας
b ἐσθίων πολυτελεῖς, αἱ γίνονται αὐτόθι ὑπὲρ γε τὰς ἐν
Σμύρνῃ μέγισται καὶ τοὺς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀστακοὺς.
ἀκούσας οὖν καὶ κατὰ Λιβύην γίνεσθαι ὑπερμεγέθεις,
ἐξέπλευσεν οὐδ' ἀναμείνας μίαν ἡμέραν. καὶ πολλὰ 30
κακοπαθήσας κατὰ τὸν πλοῦν, ὥς πλησίον ἦκε τῶν τό-
πων, πρὶν ἐξορμῆσαι τῆς νεῶς (πολλὴ δ' ἐγεγόνει

αρα Λίβυσι φήμη τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ) προσπλεύσαν-
 τες ἄλιεῖς προσήνεγκαν αὐτῷ τὰς καλλίστας καρίδας.
 ὃ δ' ἰδὼν ἐπύθετο εἰ μὴ μείζους ἔχουσιν· εἰπόντων δὲ
 μὴ γίνεσθαι ὧν ἤνεγκαν, ὑπομνησθεῖς τῶν ἐν Μιν-
 5 τούρναις ἐκέλευσε τῷ κυβερνήτῃ τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἐπὶ c
 Ἰταλίαν ἀναπλεῖν μηδὲ προσπελάσαντι τῇ γῇ. Ἀρι-
 στόξενος δ' ὁ Κυρηναῖος φιλόσοφος, ὁ ὄντως μετελθὼν
 τὴν πάτριον φιλοσοφίαν, ἀφ' οὗ καὶ κωλὴν τις καλεῖ-
 ται ἀριστοξένειος ἰδίως σκευαζόμενος, ὑπὸ τῆς ἀνυ-
 10 περβλήτου τρυφῆς καὶ τὰς ἐν τῷ κήπῳ γινομένας θρι-
 δακίνας οἰνομέλιτι ἐπότιζεν ἐσπέρας, καὶ ὑπὸ τὴν ξω-
 λαμβάνων χλωροὺς ἔχειν ἔλεγε πλακοῦντας ὑπὸ τῆς
 γῆς ἀναπεμπομένους αὐτῷ.

13. Τραῖανῷ δὲ τῷ αὐτοκράτορι ἐν Παρθίᾳ ὄντι d
 15 καὶ τῆς θαλάσσης ἀπέχοντι ἡμερῶν παμπόλλων ὁδὸν
 Ἀπίλιος ὄστρεα νεαρὰ διεπέμψατο ὑπὸ σοφίας αὐτοῦ
 τεθησαυρισμένα· καὶ οὐχ ὥς Νικομήδει τῷ Βιθυνῶν
 βασιλεῖ ἐπιθυμήσαντι ἀφύης (μακρὰν δὲ καὶ οὗτος ἦν
 τῆς θαλάσσης) μάγειρός τις μιμησάμενος τὸ ἰχθύδιον
 20 παρέθηκεν ὥς ἀφύας. ὁ γοῦν παρ' Εὐφροني τῷ κω-
 μικῷ μάγειρός φησιν

ἐγὼ μαθητὴς ἐγενόμην Σωτηρίδου,
 ὃς ἀπὸ θαλάττης Νικομήδει δώδεκα
 ὁδὸν ἀπέχοντι πρῶτος ἡμερῶν ποτε e
 25 ἀφύης ἐπιθυμήσαντι χειμῶνος μέσου
 παρέθηκε νῆ Δί', ὥστε πάντας ἀνακραγεῖν.
 Β. πῶς δὲ δυνατόν τοῦτ' ἐστί; Α. θήλειαν λαβὼν
 γογγυλίδα, ταύτην ἔτεμε λεπτὰ καὶ μακρά,
 τὴν ὅψιν αὐτῆς τῆς ἀφύης μιμούμενος,
 30 ἀποξέσας, ἔλαιον ἐπιχέας, ἅλας
 δοὺς μουσικῶς, μήκωνος ἐπιπάσας ἄνω
 κόκκους μελαίνης, τὸν ἀριθμὸν δὲ δώδεκα,

περὶ τὴν Σκυθίαν ἔπαυσε τὴν ἐπιθυμίαν.

καὶ Νικομήδης γογγυλὶδα μασώμενος
ἀφύης τότε ἔλεγε τοῖς φίλοις ἐγκώμιον.
οὐδὲν ὁ μάγειρος τοῦ ποιητοῦ διαφέρει
ὁ νοῦς γὰρ ἔστιν ἑκατέρω τούτων τέχνη.

5

14. Ὅτι περὶ Περικλέους φησὶν Ἀρχίλοχος ὁ Πά-
ριος ποιητὴς ὡς ἀκλήτου ἐπεισπαίοντος εἰς τὰ συμπό-
σια, Μυκονίων δίκην. δοκοῦσι δ' οἱ Μυκόνιοι διὰ τὸ
πένεσθαι καὶ λυπρὰν νῆσον οἰκεῖν ἐπὶ γλίσχρότητι
καὶ πλεονεξία διαβάλλεσθαι. τὸν γοῦν γλίσχρον Ἴσχο- 10
μαχον Κρατῖνος Μυκόνιον καλεῖ ὡς ἂν Ἴσχομάχου
γεγονὸς Μυκονίου φιλόδωρος ἂν εἴη;

Ἀγαθὸς πρὸς ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐστιασόμενος ἦκον.
κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.

πολλὸν δὲ πίνων καὶ χαλίκρητον μέθυ, 15

... ὧν οὔτε τίμουν ... εἰσήμεγκας
οὔτε μὴν κληθεῖς ... ἦλθες, οἷα δὲ φίλος [φίλοις],
ἀλλὰ σ' ἡ γαστήρ νόον τε καὶ φρένας παρήγαγεν
εἰς ἀναιδείην,

Ἀρχίλοχος φησίν.

20

Εὐβουλος ὁ κωμικός φησί ποῦ

εἰσὶν ἡμῖν τῶν κεκλημένων δύο
ἐπὶ δεῖπνον ἄμαχοι, Φιλοκράτης καὶ Φιλοκράτης.
ἓνα γὰρ ἐκείνον ὄντα δύο λογίζομαι
μεγάλους ... μᾶλλον δὲ τρεῖς.

25

ὃν φασὶ ποτε κληθέντ' ἐπὶ δεῖπνον πρὸς τινὸς
εἰπόντος αὐτῷ τῶν φίλων, ὀπηνίκα ἂν
εἴκοσι ποδῶν μετροῦντι τὸ στοιχεῖον ἦ,
ἥκειν, ἔωθεν αὐτὸν εὐθὺς ἡλίου

μετρεῖν ἀνέχοντος· μακροτέρας δ' οὔσης ἔτι
πλεῖν ἢ δυοῖν ποδοῖν παρεῖναι τῆς σκιᾶς.

30

ο ἔπειτα δὲ φάναι μικρὸν ὀψιαίτερον
δι' ἀσχολίαν ἦκειν, παρόνθ' ἅμ' ἡμέρα.

ἀσυμβόλου δείπνου γὰρ ὅστις ὑστερεῖ,
τοῦτον ταχέως νόμιζε καὶ τάξιν λιπεῖν,
5 Ἄμφις φησὶν ὁ κωμικός. Χρύσιππος δέ φησιν
ἀσύμβολον κώθωνα μὴ παραλίμπανει.
κώθων δ' οὐ παραλειπτὸς ἀσύμβολος, ἀλλὰ δι- d
ωκτός.

Ἀντιφάνης δέ φησι
10 βίος θεῶν γὰρ ἐστίν, ὅταν ἔχῃς ποθὲν
τάλλότριά δειπνεῖν μὴ προσέχων λογίσμασιν·
καὶ πάλιν

μακάριος ὁ βίος· δεῖ δ' αἰὲν καινὸν πόρον
εὔρεῖν ἑμ', ὥς μάσημα ταῖς γνάθοις ἔχω.
15 ταῦτα οἴκοθεν ἔχων εἰς τὸ συμπόσιον ἦλθον καὶ προ-
μελετήσας ἵνα καγὼ τὸ στεγανόμιον κομίζων παραγέ-
νωμαι. ἄκαπνα γὰρ αἰὲν ἀοιδοὶ θύομεν. e
Ὅτι τὸ μονοφαγεῖν ἐστὶν ἐν χρήσει τοῖς παλαιοῖς.

Ἀντιφάνης
20 μονοφαγεῖς ἤδη τι καὶ βλέπεις ἐμέ.

Ἀμειψίας
ἔρρ' ἐς κόρακας μονοφάγε καὶ τοιχωρύχε.

Περὶ τοῦ τῶν ἡρώων καθ' Ὅμηρον βίου.

15. Ὅτι Ὅμηρος ὁρῶν τὴν σωφροσύνην οἰκαιοτά-
25 τὴν ἀρετὴν οὕσαν τοῖς νέοις καὶ πρώτην, ἔτι δὲ ἀρ-
μόττουσαν καὶ πάντων τῶν καλῶν χορηγὸν οὕσαν,
βουλόμενος ἐμφῦσαι πᾶσιν αὐτὴν ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἐφε-
ξῆς, ἵνα τὴν σχολὴν καὶ τὸν ζῆλον ἐν τοῖς καλοῖς ἔρ- f
ροῖς ἀναλίσκωσι καὶ ὧσιν εὐεργετικοὶ καὶ κοινωνικοὶ

πρὸς ἀλλήλους, εὐτελῇ κατεσκεύασε πᾶσι τὸν βίον καὶ
 αὐτόρκη, λογιζόμενος τὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἡδονὰς
 ἰσχυροτάτας γίνεσθαι περὶ ἐδωδὴν καὶ πόσιν, τοὺς δὲ
 διαμεμενηκότας ἐν εὐτελείᾳ εὐτάκτους καὶ περὶ τὸν
 ἄλλον βίον γίνεσθαι ἐγκρατεῖς. ἀπλὴν οὖν ἀπέδωκε 5
 τὴν δίαιταν πᾶσι καὶ τὴν αὐτὴν ὁμοίως βασιλεῦσιν,
 9 ἰδιώταις, νέοις, πρεσβύταις, ὅπτα παρατιθεῖς πᾶσι
 κρέα, καὶ ταῦτα ὥς ἐπὶ τὸ πολὺν βόεια, ἐν τε ἑορταῖς
 καὶ γάμοις καὶ ἄλλῃ συνόδῳ, καὶ οὐ θοῖα καὶ
 κανδύλην καὶ ἄμητας μελίπηκτά τε τοῖς βασιλεῦ- 10
 σιν ἐξαίρετα παρατίθησιν Ὅμηρος, ἀλλ' ἀφ' ὧν εὖ
 ἔξειν ἔμελλον τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν. Αἴαντα γοῦν
 μετὰ τὴν μονομαχίαν νῶτοισι βοῶν γέραιρεν ὁ Ἀγα-
 μέμνων. καὶ Νέστορι δ' ἤδη ὄντι γηραιῷ καὶ Φοίνικι
 δὲ κρέας ὅπτον δίδωσι, καὶ Ἀλκίνω δὲ τῷ τὸν τρυφε- 15
 ρὸν ἡρῆμένῳ βίον, ἀφιστῶν ἡμᾶς τῶν ἀτάκτων ἐπι-
 θυμιῶν. καὶ Μενέλαος δὲ τοὺς τῶν παιδῶν γάμους
 ποιῶν Τηλεμάχῳ νῶτα βοὸς παρέθηκεν ὅπτα, τὰ δ' αἰ
 οἱ γέρας ἀρῶθεσαν αὐτῷ. καὶ Νέστωρ δὲ βόας θύει.
 Ποσειδῶνι παρὰ τῇ θαλάττῃ διὰ τῶν φιλότατων καὶ 20
 οἰκειοτάτων τέκνων, βασιλεὺς ὢν καὶ πολλοὺς ἔχων
 ὑπηκόους. ὁσιωτάτῃ γὰρ αὕτῃ ἡ θυσία θεοῖς καὶ προσ-
 φιλεστέρα ἢ διὰ τῶν οἰκείων καὶ εὐνουστάτων ἀν-
 δρῶν. καὶ τοὺς μνηστῆρας δὲ ὑβριστὰς ὄντας καὶ πρὸς
 25 ἡδονὰς ἀνειμένους οὔτε ἰχθῦς ἐσθίοντας ποιεῖ οὔτε
 ὄρνιθας οὔτε μελίπηκτα, περιελὼν παντὶ σθένει τὰς
 μαγειρικὰς μαγγανείας καὶ τὰ, ὥς ὁ Μένανδρός φησιν,
 ὑποβινητιῶντα βρώματα, καὶ τὸ παρὰ πολλοῖς λασταν-
 ροκάκκαβον καλούμενον βρῶμα, ὥς φησι Χρύσιππος,
 οὗ ἡ κατασκευὴ περιεργότερα. 30

16. Πρίαμος δὲ παρὰ τῷ ποιητῇ καὶ ὄνειδίζει τοῖς
 υἱοῖς ἀναλίσκουσι τὰ μὴ νενομισμένα,

ἄρυνων ἥδ' ἐρίφων ἐπιδήμιοι ἄρπακτῆρες.

Φιλόχορος δὲ ἱστορεῖ καὶ κεκωλῦσθαι Ἀθήνησιν ἀπέ-
κτου ἄρυνος μηδὲνα γεύεσθαι, ἐπιλιπούσης ποτὲ τῆς τῶν d
ζώων τούτων γενέσεως. Ἑλλήσποντον δὲ Ὅμηρος
5 ἰχθυόεντα προσαγορεύων καὶ τοὺς Φαίακας πλωτικω-
τάτους ποιῶν καὶ ἐν τῇ Ἰθάκῃ εἰδὼς λιμένας πλείους
καὶ νήσους προσεχεῖς πολλὰς, ἐν αἷς ἰχθύων ἐγίνετο
πληθος καὶ ἀγρίων ὀρνίθων, καὶ εἰς εὐδαιμονίαν δὲ
καταριθμῶν τὸ τὴν θάλασσαν ἰχθύς παρέχειν, ὅμως
10 τούτων οὐδὲν οὐδένα ποιεῖ προσφερόμενον. καὶ μὴν
οὐδ' ὁπώραν παρατίθησί τινι καίπερ οὐσαν πολλήν,
καὶ ἥδιστα ταύτης μνημονεύων καὶ πάντα χρόνον πα- e
ρασκευνάζων ἀθάνατον. ὄγχνη γάρ, φησὶν, ἐπ' ὄγχνη
καὶ τὰ ἑξῆς. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ στεφανουμένους οὐδὲ μυ-
15 ρουμένους ποιεῖ, ὥσπερ οὐδὲ θυμῶντας, ἀλλὰ πάν-
των τούτων ἀπολύων τοὺς ἀνθρώπους εἰς εὐτέλειαν
καὶ αὐτάρκειαν ἐξαιρεῖται τοὺς πρὸ τοῦ. καὶ θεοῖς δὲ
ἀπλὴν ἀποδίδωσι δίαιταν νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν. καὶ
τοὺς ἀνθρώπους δὲ ποιεῖ τιμῶντας αὐτοὺς ἀπὸ τῆς f
20 διαίτης, ἀφελὼν λιβανωτὸν καὶ σμύρναν καὶ στεφά-
νους καὶ τὴν περὶ ταῦτα τρυφήν. καὶ τῆς ἀπλῆς δὲ
ταύτης διαίτης οὐκ ἀπλήστως ἀπολαύοντας παρίστη-
σιν, ἀλλ' ὥς οἱ κράτιστοι τῶν ἰατρῶν ἀφαιροῦσι τὰς
πλησμονάς.

25 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
καὶ τὴν ἐπιθυμίαν πληρώσαντες οἱ μὲν ἐξώρμων ἐπὶ
μελέτην ἀθλητικὴν, δίσκοισι τερπόμενοι καὶ αἰγανέαις, 10
τῇ παιδιᾷ τὰ πρὸς σπουδὴν ἐκμελετώντες· οἱ δὲ κι-
θαρωδῶν ἡκροῶντο τὰς ἡρωικὰς πράξεις ἐν μέλει καὶ
30 ῥυθμῷ ποιούντων.

17. Διὸ οὐδὲν θαυμαστὸν τοὺς οὕτω τεθραμμέ-
νους ἀφλεγμάντους εἶναι τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχάς.

ἐνδεικνύμενος οὖν καὶ τὴν εὐταξίαν ὥς ὑγιεινόν ἐστι·
 καὶ εὐχρηστον καὶ κοινόν, τὸν σοφώτατον Νέστορα
 πεποίηκε Μαχάονι τῷ ἱατρῷ τετραμένῳ τὸν δεξιὸν
 ὤμον προσφέροντα οἶνον, ταῖς φλεγμοναῖς ἐναντιώτα-
 τον ὄντα (καὶ τοῦτον πράμνειον, ὃν ἴδμεν παχὺν καὶ 5
 b πολύτροφον), οὐ διψήσεως ἄκος ἀλλ' ἐμφορήσεως ἕνεκα·
 πεπωκότι γοῦν παρακελεύεται συνεχῶς τοῦτο ποιεῖν·
 'σὺ μὲν (φησί) καθήμενος πῖνε·' καὶ ἐπιξύνοντα τυρὸν
 αἰγείου, ἐπὶ δὲ κρόμμυον ποτοῦ ὄψον, ἵνα πλεῖον πίνῃ,
 καίτοι ἀλλαχοῦ λέγων τὸν οἶνον ἐκλύειν τὴν ἰσχὺν καὶ 10
 ἀπογνιοῦν. περὶ δὲ τοῦ Ἑκτορος Ἑκάβῃ, οἰομένη μέ-
 νειν αὐτὸν τὸ καταλειπόμενον τῆς ἡμέρας, παρακαλεῖ
 πιεῖν σπείσαντα, προτρεπομένη εἰς θυμηδίαν. ὃ δ'
 c ὑπερτίθεται πρὸς προᾶξιν ἐξιῶν. καὶ ἡ μὲν ἀπερισπά-
 στως ἐπαινεῖ τὸν οἶνον, ὃ δὲ μετὰ ἄσθματος ἦκων 15
 ἀπωθεῖται· καὶ ἡ μὲν ἀξιοῖ σπείσαντα πιεῖν, ὃ δὲ καθ-
 ημαγμένος ἀσεβὲς ἡγεῖτο. οἶδε δὲ ὁ Ὅμηρος καὶ τὸ
 ὠφέλιμον καὶ τὸ σύμμετρον τοῦ οἶνου, οἷς τὸν χανδὸν
 ἔλκοντα αὐτὸν βλάπτεσθαι φησί. καὶ κράσεων δὲ γένῃ
 διάφορα ἐπίσταται· οὐκ ἂν γὰρ Ἀχιλλεὺς τὸ ζωρότε- 20
 ρον κεραίρειν διέστειλε, μὴ οὔσης τινὸς καθημερινῆς
 κράσεως. ἴσως οὖν οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὸν εὐδιαφόρη-
 τον ἄνευ στερεμνίου σιτίου μίγματος, ὃ τοῖς ἱατροῖς
 d διὰ τὴν τέχνην ἐστὶ δῆλον. τοῖς γοῦν καρδιακοῖς μετὰ
 οἶνου σιτωῶδες ἀναμίσγουσιν τι πρὸς κατοχὴν τῆς θυ- 25
 νάμεως. ἀλλ' ἐκεῖνος τῷ μὲν Μαχάονι μετ' ἀλφίτου
 καὶ τυροῦ δέδωκε τὸν οἶνον, τὸν δ' Ὀδυσσεύα ποιεῖ
 συνάπτοντα τὴν ἀπὸ τῶν σιτίων καὶ οἶνων ὠφέλειαν·
 ὃς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσάμενος καὶ ἐδωδῆς.
 τῷ δὲ κωθωνιζομένῳ δίδωσι τὸν ἡδύποτον, οὕτω κα- 30
 λέσας αὐτόν·

ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο.

18. Ποιεῖ δὲ Ὅμηρος καὶ τὰς κόρας καὶ τὰς γυ-
 ναῖκας λουούσας τοὺς ξένους, ὥς οὔτε φλεγμονὴν οὔτε e
 ἀκρασίαν τῶν εὖ βεβιωκότων καὶ σωφρόνως ἀποτρέ-
 νας. ἀρχαῖον δὲ τοῦτο ἔθος. λούουσι γοῦν καὶ αἱ Κω-
 5 κάλου θυγατέρες, ὥς νενομισμένον, τὸν Μίνω παρα-
 γενόμενον εἰς Σικελίαν. τῆς μέθης δὲ κατατρέχων ὁ
 ποιητὴς τὸν τηλικούτον Κύκλωπα ὑπὸ μικροῦ σώματος
 διὰ ταύτην ἀπολλύμενον παρίστησι καὶ Εὐρυτίωνα
 τὸν κένταυρον· τοὺς τε παρὰ Κίρκῃ λέοντας ποιεῖ καὶ
 10 λύκους, ταῖς ἡδοναῖς ἐπακολουθήσαντας. τὸν δὲ Ὀδυσ- f
 σέα σώζει τῷ Ἑρμοῦ λόγῳ πεισθέντα· διὸ καὶ ἀπα-
 θῆς γίνεται. Ἐλπήνορα δὲ πάροινον ὄντα καὶ τρυ-
 φερὸν κατακρημνίζει. καὶ Ἀντίνοος δὲ λέγων πρὸς
 Ὀδυσσέα· οἶνός σε τρώει μελιθεῖς· αὐτὸς οὐκ ἀπείχετο
 15 τοῦ πώματος· διὸ καὶ τρωθεὶς ἀπώλετο ἔτι κρατῶν
 τὸ ποτήριον. ποιεῖ δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐν τῷ ἀπόπλῳ
 μεθύοντας, διὸ καὶ στασιάζοντας· ὅθεν καὶ ἀπόλλυν-
 ται. Ἱστορεῖ δὲ καὶ τὸν δεινότατον Αἰνείαν τῶν Τρώων 11
 ἐν τῷ βουλευέσθαι, διὰ τὴν ἐν τῇ μέθῃ παρησιάν καὶ
 20 τὰς ἀπειλὰς ἃς Τρωσὶν ὑπέσχετο οἰνοποτάζων, ὑπο-
 μείναντα τὴν Ἀχιλλέως ὀρμὴν καὶ μικροῦ παραπολλύ-
 μενον. καὶ Ἀγαμέμνων δὲ λέγει πον περὶ αὐτοῦ
 ἀλλ' ἐπεὶ ἀσάμην φρεσὶ λευγαλέῃσι πιθήσας,
 ἢ οἶνῳ μεθύων, ἢ μ' ἔβλαψαν θεοὶ αὐτοί,
 25 εἰς τὴν αὐτὴν τιθεὶς πλάστιγγα τὴν μέθην τῇ μανίᾳ
 (οὔτω δὲ τὰ ἔπη ταῦτα προηνέγκατο Διοσκουρίδης ὁ
 Ἰσοκράτους μαθητὴς). καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς δ' ὄνειδίζων b
 τῷ Ἀγαμέμνονι φησιν· οἶνοβαρές, κυνὸς ὄμματ' ἔχων.
 ταῦτ' εἶπε τὸ θετταλὸν σόφισμα ἦτοι ὁ ἐκ Θεττα-
 30 λίας σοφιστής. παίζει δ' ἴσως πρὸς τὴν παροιμίαν ὁ
 Ἀθήναιος.

19. Ὅτι τροφαῖς ἐχρῶντο ἥρωες παρ' Ὀμήρῳ

πρωτον μὲν τῷ καλουμένῳ ἀκρατίσματι, ὃ λέγει ἄρι-
στον· οὗ ἅπαξ μέμνηται ἐν Ὀδυσσεείᾳ Ὀδυσσεὺς καὶ
c διος ὑφορβὸς ἐντύνοντ' ἄριστον κειαμένῳ πῦρ, καὶ
ἅπαξ ἐν Ἰλιάδι

ἐσσυμένως τε πένοντο καὶ ἐντύνοντο ἄριστον. 5
λέγει δὲ τὸ πρωινὸν ἔμβρωμα, ὃ ἡμεῖς ἀκρατισμὸν κα-
λοῦμεν, διὰ τὸ ἐν ἀκράτῳ βρέχειν καὶ προσέεσθαι ψω-
μούς. ὥς Ἀντιφάνης

ἄριστον ἐν ὅσῳ [δ' ἐνδον] ὁ μάγειρος ποιεῖ,
εἴτ' ἐπάγει 10

συνακρατίσασθαι; πῶς λέγεις; μετ' ἐμοῦ;
καὶ Κάνθαρος

οὐκοῦν ἀκρατισώμεθ' αὐτοῦ. B. μηδαμῶς·

Ἴσθμοι γὰρ ἀριστήσομεν.

Ἀριστομένης 15

d ἀκρατιοῦμαι μικρόν· εἴθ' ἥξω πάλιν,
ἄρτου δις ἢ τρις ἀποδακῶν.

Φιλήμων δέ φησιν ὅτι τροφαῖς τέτταρσιν ἐχρῶντο οἱ
παλαιοί, ἀκρατίσματι ἀρίστῳ ἐσπερίσματι δείπνῳ. τὸν
μὲν οὖν ἀκρατισμὸν διανηστισμὸν ἔλεγον, τὸ δ' ἄρι- 20
στον δορπηστόν, τὸ δὲ δεῖπνον ἐπιδορπίδα. ἔστι δ' ἡ
τάξις καὶ παρ' Αἰσχύλῳ τῶν ὀνομάτων ἐν οἷς ὁ Πα-
λαμήδης πεποίηται λέγων· καὶ ταξιάρχας καὶ στρα-
άρχας καὶ ἑκατοντάρχας

e ἔταξα. σῖτον δ' εἰδέναι διώρισα· 25

ἄριστα, δείπνα, δόρπα δ' αἰρεῖσθαι τρίτα.
τῆς δὲ τετάρτης τροφῆς οὕτως Ὅμηρος μέμνηται· σὺ
δ' ἔρχεο δειελίηςας· ὃ καλοῦσιν τινες δειλινόν, ὃ ἔστι
μεταξὺ τοῦ ὑφ' ἡμῶν λεγομένου ἀρίστου καὶ δείπνου.
καὶ ἄριστον μὲν ἔστι τὸ ὑπὸ τὴν ἕω λαμβανόμενον, 30
δείπνον δὲ τὸ μεσημβρινόν, ὃ ἡμεῖς ἄριστον, δόρπον
δὲ τὸ ἐσπερινόν. μήποτε δὲ καὶ συνωνυμεῖ τὸ ἄριστον

ἰῶ δειπνῶ. ἐπὶ γὰρ τῆς πρωινῆς πον τροφῆς ἔφη· οἱ δ' ἄρα δειπνον ἐλοντο, ἀπὸ δ' αὐτοῦ θωρήσσοντο. μετὰ γὰρ τὴν ἀνατολὴν εὐθὺς δειπνοποιησάμενοι προ- f
έρχονται εἰς τὴν μάχην.

5 20. Εὐωχοῦνται δὲ παρ' Ὀμήρῳ καθήμενοι. οἴ-
ονται δέ τινες καὶ ἐκάστῳ τῶν δαιτυμόνων κατ' ἄνδρα
παρακεῖσθαι τράπεζαν. τῷ γοῦν Μέντη, φασίν, ἀφι-
κομένῳ πρὸς Τηλέμαχον τῶν τραπέζων παρακειμένων
ξεστὴ παρετέθη τράπεζα. οὐκ ἔστι δὲ τοῦτο ἐμφανῶς
10 τοῦ προκειμένου κατασκευαστικόν· δύναται γὰρ ἡ
Ἀθηνᾶ ἀπὸ τῆς Τηλεμάχου τραπέξης δαίνυσθαι. παρ'
ὅλην δὲ τὴν συνουσίαν παρέκειντο αἱ τράπεζαι πλή-
ρεις, ὥς παρὰ πολλοῖς τῶν βαρβάρων ἔτι καὶ νῦν ἔθος 12
ἔστί, κατηρεφές παντοίων ἀγαθῶν, κατὰ Ἀνακρέοντα.
15 μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν αἱ δμῳαὶ ἀπὸ μὲν σῖτον πο-
λὺν ἤρεον καὶ τράπεζαν καὶ δέπα. ἰδιάζον δὲ τὸ παρὰ
Μενελάῳ εἰσάγει συμπόσιον. δειπνήσαντας γὰρ ποιεῖ
ὁμιλοῦντας, εἶτ' ἀπονιψαμένους ποιεῖ πάλιν δει-
πνοῦντας, καὶ δόρπου ἐξαῦτις μεμνημένους μετὰ τὸν
20 κλαυθμόν. τῷ δὲ μὴ αἰρεσθαι τὰς τραπέζας ἐναντι-
οῦσθαι δοκεῖ τὸ ἐν Ἰλιάδι

ἔσθων καὶ πίνων, ἔτι καὶ παρέκειτο τράπεζα. b
ἀναγνώστεόν οὖν οὕτω

ἔσθων καὶ πίνων ἔτι, καὶ παρέκειτο τράπεζα·
25 ἢ τὸν καιρὸν αἰτιασθαι τὸν παρόντα δεῖ. πῶς γὰρ ἦν
πρέπον τῷ Ἀχιλλεῖ πενθοῦντι παρακεῖσθαι τράπεζαν,
καθάπερ τοῖς εὐωχομένοις, παρ' ὅλην τὴν συνουσίαν;
παρετίθεντο δὲ οἱ μὲν ἄρτοι σὺν τοῖς κανοῖς, τὰ δὲ
δεῖπνα κρέα μόνον ἦν ὀπτά. ἔωμόν δὲ οὐκ ἐποίει
30 Ὅμηρος θύων βοῦς,

οὐδ' ἤψεν κρέα
οὐδ' ἐγκέφαλον· ὥπτα δὲ καὶ τὰς κοιλίας. c

οὕτω σφόδρ' ἦν ἀρχαῖος·

Ἀντιφάνης φησί.

21. Καὶ τῶν κρεῶν δὲ μοῖραι ἐνέμοντο. ὅθεν εἰσας φησί τὰς δαῖτας, ἀπὸ τῆς ἰσότητος. τὰ γὰρ δεῖπνα δαῖτας ἔλεγον ἀπὸ τοῦ δατεῖσθαι, οὐ μόνον τῶν κρε- 5
ῶν διανεμομένων, ἀλλὰ καὶ τοῦ οἴνου·

ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα δαιτὸς εἴσης.

καὶ

χαῖρ' Ἀχιλεῦ, δαιτὸς μὲν εἴσης οὐκ ἐπιδευεῖς.

ἐκ τούτων δ' ἐπέισθη Ζηνόδοτος δαῖτα εἴσην τὴν ἀγα- 10
d θὴν λέγεσθαι. ἐπεὶ γὰρ ἡ τροφή τῷ ἀνθρώπῳ ἀγαθὸν ἀναγκαῖον ἦν, ἐπεκτείνας, φησὶν, εἴρηκεν εἴσην. ἐπεὶ οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, οἷς δὴ οὐ παρῆν ἄφθονος τροφή, ἄρτι φαινομένης, ἀθρόον ἐπ' αὐτὴν ἰόντες βία ἤρπα-
ζον καὶ ἀφηρεοῦντο τοὺς ἔχοντας· καὶ μετὰ τῆς ἀκο- 15
σμίας ἐγίνοντο καὶ φόνοι. ἐξ ὧν εἰκὸς λεχθῆναι καὶ τὴν ἀτασθαλίαν, ὅτι ἐν ταῖς θαλίαις τὰ πρῶτα ἐξημάρτα-
νον οἱ ἄνθρωποι εἰς ἀλλήλους. ὥς δὲ παρεγένετο αὐ-
e τοῖς πολλῇ ἐκ τῆς Δήμητρος, διένεμον ἐκάστῳ ἴσην, καὶ οὕτως εἰς κόσμον ἦλθε τοῖς ἀνθρώποις τὰ δόρπα. 20
διὸ ἄρτου τε ἐπίνοια πέμματός τε εἰς ἴσον διαμεμοιρα-
μένου, καὶ τοῖς διαπίνουσιν ἄλεια· καὶ γὰρ ταῦτα εἰς ἴσον χωροῦντα ἐγίνετο. ὥστε ἡ τροφή δαῖς ἐπὶ τῷ
δαίεσθαι λέγεται, ὅ ἐστι διαμοιρᾶσθαι ἐπ' ἴσης· καὶ ὁ
τὰ κρέα ὀπτῶν δαιτρός, ἐπεὶ ἴσην ἐκάστῳ μοῖραν ἐδί- 25
δου. καὶ ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων δαῖτας λέγει ὁ ποιη-
τής, ἐπὶ δὲ θηρίων οὐκ ἔτι. ἀγνοῶν δὲ ταύτης τῆς
φωνῆς τὴν δύναμιν Ζηνόδοτος ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐκ-
f δόσει γράφει

αὐτοὺς δ' ἐλώρια τεῦχε κύνεσσιν,

30

οἰωνοῖσί τε δαῖτα,

τὴν τῶν γυπῶν καὶ τῶν ἄλλων οἰωνῶν τροφήν οὕτω

καλῶν, μόνου ἀνθρώπου χωροῦντος τὸ ἴσον ἐκ τῆς
 πρόσθεν βίας. διὸ καὶ μόνου τούτου ἡ τροφή δαίς, 13
 καὶ μοῖρα τὸ ἐκάστω διδόμενον. οὐκ ἔφερον δὲ οἴκαδε
 παρ' Ὀμήρῳ οἱ δαιτυμόνες τὰ λειπόμενα, ἀλλὰ κορε-
 5 σθέντες κατέλιπον παρ' οἷς ἦν ἡ δαίς· καὶ ἡ ταμία
 λαβοῦσα εἶχεν, ἵνα, ἂν τις ἀφίκηται ξένος, ἔχοι δοῦναι
 αὐτῷ.

22. Καὶ ἰχθύσι δὲ Ὀμηρος ποιεῖ χρωμένους τοὺς
 τότε καὶ ὄρνισι. κατὰ γοῦν τὴν Θρινακίαν οἱ Ὀδυ-
 10 σέως ἐταῖροι θηρεύουσιν

ἰχθυῶς ὄρνιθας τε φίλας θ' ὅ τι χεῖρας ἵκοιτο
 γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν.

οὐ γὰρ ἐν τῇ Θρινακίᾳ ἐκεχάλκευτο τὰ ἀγκίστρα, ἀλλ'
 ἐπεφέροντο ἐν τῷ πλῶ δηλονότι· ὥστε ἦν αὐτοῖς θή- b
 15 ρας ἰχθύων ἐπιμέλεια καὶ τέχνη. εἰκάζει δὲ καὶ τοὺς
 ὑπὸ Σκύλλης ἀρπαζομένους Ὀδυσσέως ἐταῖρους ἰχθύσι
 προμήκει ῥάβδῳ ἀλισκομένοις καὶ θύραζε ῥιπτομένοις.
 οὕτω καὶ ταύτην τὴν τέχνην ἀκριβοῖ μᾶλλον τῶν τοιαῦ-
 τα προηγουμένως ἐκδεδωκότων ποιήματα ἢ συγγράμ-
 20 ματα, Καικίλιον λέγω τὸν Ἀργεῖον καὶ Νουμήνιον τὸν
 Ἡρακλεώτην, Παγκράτην τὸν Ἀρκάδα, Ποσειδώνιον
 τὸν Κορίνθιον, καὶ τὸν ὀλίγῳ πρὸ ἡμῶν γενόμενον
 Ὀππιανὸν τὸν Κίλικα. τοσοῦτοις γὰρ ἐνετύχομεν ἐπο- c
 ποιοῖς ἀλιευτικὰ γεγραφόσι· καταλογάδην δὲ τῷ Σε-
 25 λεύκου τοῦ Ταρσέως καὶ Λεωνίδου τοῦ Βυζαντίου. οὐ
 μνημονεύει δὲ τοιαύτης ἐδωδῆς ἐπὶ τῶν δείπνων ὥς
 οὐκ οἰκείας νομιζομένης τῆς τροφῆς τοῖς ἐν ἀξιώμασιν
 ἥρωσι κειμένοις, ὥς οὐδὲ τῆς τῶν νεογνῶν λερείων.
 οὐ μόνον δὲ ἰχθύσιν ἀλλὰ καὶ ὀστρεοῖς ἐχρῶντο, καί-
 30 τοι τῆς τούτων ἐδωδῆς οὐ πολὺ ἐχούσης τὸ ἀφέλιμον
 καὶ ἡδύ, ἀλλὰ καὶ τῷ βυθῷ κατὰ βάθος κειμένων.

δ καὶ οὐκ ἔστιν εἰς ταῦτα ἄλλη τινὲ τέχνη χρήσασθαι ἢ
δύντα κατὰ βυθοῦ.

ἢ μάλ' ἐλαφρὸς ἀνὴρ ὃς ῥεῖα κυβιστᾷ,
ὃν καὶ λέγει πολλοὺς ἂν κορέσαι τήθεα διφῶντα.

23. Ἐκάστῳ δὲ τῶν δαιτυμόνων παρ' Ὀμήρῳ πα- 5
ράκεται πο[τήριον. Δημοδόκῳ] γοῦν παρατίθεται
κάνεον καὶ τράπεζα καὶ δέπας, πιεῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώ-
γοι. ἐπιστέφονται δὲ ποτοῖο οἱ κρητῆρες, ἥτοι ὑπερ-
χειλεῖς οἱ κρητῆρες ποιοῦνται, ὥστε διὰ τοῦ ποτοῦ
ἐπιστεφανοῦσθαι. καὶ ταῦτα ἔπρασσον πρὸς οἰωνοῦ 10
ε τιθέμενοι. κοῦροι δὲ διανέμουσι πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι
δεπάεσσι. τὸ δὲ πᾶσιν, οὐ τοῖς ποτηρίοις, ἀλλὰ τοῖς
ἀνδράσιν. Ἀλκίνοους γοῦν τῷ Ποντονόῳ φησὶ ' μέθην
νεῖμον πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον.' καὶ ἐξῆς ἐπάγει

νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν. 15
εἰσὶ δὲ καὶ τοῖς ἀρίστοις κατὰ δεῖπνα τιμαί. Τυδεΐδης
f γοῦν καὶ κρέασι καὶ πλείοις δεπάεσσι τιμᾶται, καὶ Αἴ-
ας νῶτοισι διηνεκέεσσι γεραίρεται, καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ
τοῖς αὐτοῖς. ' νῶτα βοός, τὰ ῥά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῷ.'
Μενελάῳ δηλονότι. καὶ Ἰδομενέα δὲ καὶ Ἀγαμέμνονα 20
πλείῳ δέπαϊ τιμᾷ. καὶ Σαρπηδὼν δὲ παρὰ Λυκίοις
τοῖς αὐτοῖς τιμᾶται, καὶ ἔδρη καὶ κρέασιν. ἦν δέ τις
αὐτοῖς καὶ διὰ τῆς προπόσεως ἀσπασμός. οἱ γοῦν θεοὶ
χρυσέοις δεπάεσσι δειδέχατ' ἀλλήλους, ἥτοι ἐδεξιοῦν-
14 το, προπίνοντες ἑαυτοῖς ταῖς δεξιαῖς. καὶ τις δὲ δεῖ- 25
δεκτ' Ἀχιλλέα, ἀντὶ τοῦ ἐδεξιοῦτο, ὃ ἔστι προέπινεν
αὐτῷ τῇ δεξιᾷ διδούς τὸ ποτήριον. ἐδωροῦντο δὲ καὶ
ἀπὸ τῆς αὐτῶν μοίρας οἷς ἐβούλοντο· ὥς Ὀδυσσεὺς
νώτου ἀποπροταμών, οὗ αὐτῷ παρέθεντο, τῷ Δη-
μοδόκῳ.

24. Ἐχρῶντο δ' ἐν τοῖς συμποσίοις καὶ κιθαρω-
δοῖς καὶ ὀρχησταῖς· ὥς οἱ μνηστῆρες. καὶ παρὰ Με-

νελάω ἐμέλλετο θεῖος ἀοιδός· δύω δὲ κυβιστητῆρες
 μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνεον. μολπῆς δὲ ἀντὶ τοῦ παι-
 διας. σῶφρον δέ τι ἦν τὸ τῶν ἀοιδῶν γένος καὶ φιλο-
 σόφων διάθεσιν ἐπέχον. Ἀγαμέμνων γοῦν τὸν ἀοιδὸν b
 5 καταλείπει τῇ Κλυταιμνήστρᾳ φύλακα καὶ παραινέ-
 τῆρά τινα. ὃς πρῶτον μὲν ἀρετὰς γυναικῶν διερχόμε-
 νος ἐνέβαλλέ τινα φιλοτιμίαν εἰς καλοκαγαθίαν, εἶτα
 διατριβὴν παρέχων ἠδεῖαν ἀπεπλάνα τὴν διάνοιαν
 φαύλων ἐπινοιῶν. διὸ Αἴγισθος οὐ πρότερον διέφθει-
 10 ρε τὴν γυναικᾶ πρὶν τὸν ἀοιδὸν ἀποκτεῖναι ἐν νή-
 σῳ ἐρήμῃ. τοιοῦτός ἐστι καὶ ὁ παρὰ τοῖς μνηστῆρσιν
 αἰδῶν ἀνάγκη, ὃς τοὺς ἐφεδρεύοντας τῇ Πηνελόπῃ
 ἐβδελύττετο. κοινῶς δὲ πού πάντας τοὺς ἀοιδούς αἰ- c
 δοίους τοῖς ἀνθρώποις εἶναί φησι,

15

τούνεκ' ἄρα σφέας

οἷμας Μοῦσ' ἐδίδαξε φίλησέ τε φῦλον ἀοιδῶν.
 ὁ δὲ παρὰ Φαίᾳξι Δημόδοκος ἄδει Ἄρεος καὶ Ἀφροδί-
 της συνουσίαν, οὐ διὰ τὸ ἀποδέχεσθαι τὸ τοιοῦτον πά-
 θος, ἀλλ' ἀποτρέπων αὐτοὺς παρὰ νόμων ὀρέξεων, εἰ-
 20 δὼς ἐν τρυφερῷ τινι βίῳ τεθραμμένους, κἀντεῦθεν
 ὁμοιότατα τοῖς τρόποις αὐτῶν τὰ πρὸς ἀνάπανσιν προσ-
 φέρων. καὶ τοῖς μνηστῆρσιν ἄδει πρὸς τὴν αὐτῶν d
 βουλήν ὁ Φήμιος νόστον Ἀχαιῶν. καὶ αἱ σειρήνες δὲ
 ἄδουσι τῷ Ὀδυσσεῖ τὰ μάλιστα αὐτὸν τέρψοντα καὶ
 25 τὰ οἰκεία τῇ φιλοτιμίᾳ αὐτοῦ καὶ πολυμαθείᾳ λέγου-
 σαι. 'ἴσμεν' γάρ φασι 'τά τ' ἄλλα καὶ ὅσσα γένηται
 ἐν χθονὶ πολυβοτείρῃ.'

25. Ὁρχήσεις δ' εἰσὶ παρ' Ὀμήρῳ αἱ μὲν τινες
 τῶν κυβιστητῶν αἱ δὲ διὰ τῆς σφαίρας, ἥς τὴν εὐ-
 30 ρεσιν Ἀγαλλίς ἢ Κερκυραία γραμματικὴ Ναυσικάα
 ἀνατίθησιν ὡς πολίτιδι χαριζομένη, Δικαίαρχος δὲ
 Σικωνοίσις, Ἰππασος δὲ Λακεδαιμονίοις ταύτην τε καὶ e

τὰ γυμνάσια πρώτοις. ταύτην δὲ μόνην τῶν ἡρωίδων
 Ὅμηρος παράγει σφαιρίζουσιν. διαβόητοι δὲ ἐπὶ σφαι-
 ρικῇ Δημοτέλης ὁ Θεοκρίτου τοῦ Χίου σοφιστοῦ ἀδελ-
 φός, καὶ τις Χαιρεφάνης· ὃς ἀσελγεῖ τινι νέῳ παρακο-
 λουθῶν οὐ διελέγετο μὲν, ἐκώλυε δὲ πράττειν τὸν
 νεανίσκον. εἰπόντος δὲ ὅτι Ὑαιρέφανες, ἐὰν παύσῃ
 ἀκολουθῶν, πάντα σοι ἔσται παρ' ἡμῶν, ὁ ἐγὼ δ' ἂν
 (ἔφη) σοὶ διαλεχθείην; τί οὖν (εἶπε) παρακολου-
 θεῖς; χαίρω σε θεωρῶν (ἔφη), τὸ δὲ ἦθος οὐ δοκι-
 μάζω.

10

Ὅτι τὸ φούλλικλον καλούμενον, ἣν δὲ ὥς ἔοικε
 σφαιρίον τι, εὗρεν Ἀττικὸς Νεαπολίτης παιδοτρίβης,
 γυμνασίας ἔνεκα Πομπηίου Μάγνου. τὸ δὲ καλούμε-
 νον διὰ τῆς σφαίρας ἀρπαστὸν φαινίνδα ἐκαλεῖτο, ὃ
 ἐγὼ πάντων μάλιστα ἀσπάζομαι.

15

26. Πολὺ δὲ τὸ σύντονον καὶ καματηρὸν τῆς περὶ
 τὴν σφαιριστικὴν ἀμίλλης τό τε κατὰ τοὺς τραχηλι-
 σμοὺς ῥωμαλέον. Ἀντιφάνης

οἴμοι κακοδαίμων, τὸν τράχηλον ὥς ἔχω.

διηγεῖται δὲ τὴν φαινίνδα παιδιὰν οὕτως Ἀντιφάνης 20
 σφαῖραν λαβὼν

τῷ μὲν διδοὺς ἔχαιρε, τὸν δ' ἔφευγ' ἅμα,

τοῦ δ' ἐξέκρουσε, τὸν δ' ἀνέστησεν πάλιν,

κλαγκταῖσι φωναῖς...

ἔξω, μακράν, παρ' αὐτόν, ὑπὲρ αὐτόν, κάτω,

25

ἄνω, βραχεῖαν ἀπόδος, ἐγκαταστρέφει.

ἐκαλεῖτο δὲ φαινίνδα ἀπὸ τῆς ἀφέσεως τῶν σφαιρι-
 ζόντων, ἣ ὅτι εὐρετὴς αὐτῆς, ὥς φησιν Ἰόβας ὁ Μαν-
 ρούσιος, Φαινέστιος ὁ παιδοτρίβης. καὶ Ἀντιφάνης

φαινίνδα παίζω νῆστις ἐν Φαινεστίου.

30

ἐφρόντιζον δὲ εὐρυθυμίας οἱ σφαιρίζοντες. Λαμόξενος
 γοῦν φησί

α νεανίας τις ἐσφαίριζεν εἰς
 ἐτῶν ἰσως [ἐκκαίδεκ' ἢ] ἑπτακαίδεκα,
 Κῶος· θεοὺς γὰρ φαίνεθ' ἢ νῆσος φέρειν.
 ὃς ἐπεὶ ποτ' ἐμβλέψει τοῖς καθημένοις,
 5 ἢ λαμβάνων τὴν σφαῖραν ἢ διδούς, ἅμα
 πάντες ἐβοῶμεν . . .

ἢ τ' εὐρυθυμία τό τ' ἡθὺς ἢ τάξις θ' ὅση
 ἐν τῷ τι πράττειν ἢ λέγειν ἐφαίνετο.
 πέρας τι κάλλους, ἄνδρες· οὐτ' ἀκήκοα
 10 ἔμπροσθεν οὐθ' ἐόρακα τοιαύτην χάριν.
 κακὸν ἂν τι μεῖζον ἔλαβον, εἰ πλείω χρόνον
 ἔμεινα· καὶ νῦν δ' οὐχ ὑγιαίνειν μοι δοκῶ.

ἐσφαίριξε δ' οὐκ ἀηδῶς καὶ Κτησίβιος ὁ Χαλκιδεὺς
 φιλόσοφος· καὶ πολλοὶ διὰ τὴν σφαιριστικὴν αὐτῷ συν-
 15 ἀπεδύοντο τῶν Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως φίλων. συν-
 ἔγραψε δὲ περὶ σφαιριστικῆς Τιμοκράτης ὁ Λάκων.

27. Οἱ Φαίακες δὲ παρ' Ὀμήρῳ καὶ ἄνευ σφαί-
 ρας ὠρχοῦντο. καὶ ὠρχοῦνται που ἀνὰ μέρος πυκνῶς·
 τοῦτο γὰρ ἐστὶ τὸ 'ταρφέ' ἀμειβόμενοι· ἄλλων ἐφε- d
 20 στώτων καὶ ἐπικροτούντων τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις,
 ὃ φησι ληγεῖν. οἶδε δὲ ὁ ποιητὴς καὶ τὴν πρὸς ὠδὴν
 ὄρχησιν. Δημοδόκου γοῦν ἄδοντος κοῦροι πρωθῆβαι
 ὠρχοῦντο. καὶ ἐν τῇ ὀπλοποιίᾳ δὲ παιδὸς κιθαρίζον-
 25 τος ἄλλοι ἐναντίοι ἀλλήλοισι μολπῇ τε ὄρχηθμῳ τε
 ἔσκαιρον. ὑποσημαίνεται δὲ ἐν τούτοις ὁ ὑπορχημα-
 τικὸς τρόπος, ὃς ἦνθησεν ἐπὶ Ξενοδόχῳ καὶ Πινθά-
 ρου. καὶ ἐστὶν ἡ τοιαύτη ὄρχησις μίμησις τῶν ὑπὸ τῆς
 λέξεως ἐρμηνευομένων πραγμάτων· ἣν παρίστησι γι- e
 νομένην Ξενοφῶν ὁ καλὸς ἐν τῇ ἀναβάσει ἐν τῷ παρὰ
 30 Σεύθῃ τῷ Θρακὶ συμποσίῳ. φησὶ γοῦν· ἐπειδὴ σπον-
 δαὶ ἐγένοντο καὶ ἐπαιώνισαν, ἀνέστησαν πρωτοὶ Θρα-
 κες καὶ πρὸς αὐλὸν ὠρχοῦντο σὺν ὅπλοις καὶ ἥλλοντο

ὑψηλά τε καὶ κούφως καὶ ταῖς μαχαίραις ἐχρῶντο· τέ-
 λος δ' ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον παίει, ὥς πᾶσι δοκεῖν πε-
 πληγέναι τὸν ἄνδρα. ὁ δ' ἔπεσε τεχνικῶς πῶς, καὶ
 πάντες ἀνέκραγον. καὶ ὁ μὲν σκυλεύσας τὰ ὄπλα τοῦ
 f ἑτέρου ἐξήει ἄδων Σιτάλκαν, ἄλλοι δὲ τῶν Θρακῶν 5
 τὸν ἕτερον ἐξέφερον ὥς τεθνηκότα· ἦν δὲ οὐδὲν πε-
 πονθώς. μετὰ τοῦτον Αἰνιᾶνες καὶ Μάγνητες ἀνέ-
 στησαν, οἳ ὠρχοῦντο τὴν καρπαίαν καλουμένην ἐν τοῖς
 ὅπλοις. ὁ δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ἦν, ὁ μὲν παραθέ-
 μενος τὰ ὄπλα σπείρει καὶ ζευγηλατεῖ πυκνὰ μετα- 10
 στρεφόμενος ὥς φοβούμενος, ληστής δὲ προσέρχεται·
 ὁ δὲ ἐπ' αὐτὸν προῖδηται, ἀρπάσας τὰ ὄπλα μάχεται πρὸ
 τοῦ ζεύγους ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν αὐλόν· καὶ τέλος ὁ
 16 ληστής δῆσας τὸν ἄνδρα τὸ ζεύγος ἀπάγει, ἐνίοτε δὲ
 καὶ ὁ ζευγηλάτης τὸν ληστήν· εἴτα παρὰ τοὺς βοῦς 15
 δῆσας ὀπίσω τῷ χεῖρε δεδεμένον ἐλαύνει· καὶ τις,
 φησί, τὸ περσικὸν ὠρχεῖτο καὶ κροτῶν τὰς πέλτας
 ὠκλαζε καὶ ἐξανίστατο· καὶ ταῦτα πάντα ῥυθμῷ πρὸς
 τὸν αὐλὸν ἐποίει. καὶ Ἀρκάδες δέ, φησὶν, ἀναστάντες
 ἐξοπλισάμενοι ἤεσαν ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν ἐνόπλιον 20
 ῥυθμὸν αὐλούμενοι καὶ ἐνωπλίσαντο καὶ ὠρχήσαντο.

28. Ἐχρῶντο δὲ καὶ αὐλοῖς καὶ σύριγξιν ἥρωες.
 ὁ γοῦν Ἀγαμέμνων αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴν ἀκούει.
 b εἰς δὲ τὰ συμπόσια οὐ παρήγαγε· πλὴν ἐν τῇ ὀλο-
 ποιᾷ γάμων γινομένων αὐλῶν μνημονεύει. τοῖς δὲ 25
 βαρβάροις ἀποδίδωσι τοὺς αὐλοὺς· παρὰ Τρωσὶ γοῦν
 ἦν αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴ. ἔσπενδον δὲ ἀπὸ τῶν
 δείπνων ἀναλύνοντες καὶ τὰς σπονδὰς ἐποιοῦντο Ἑρμῇ
 καὶ οὐχ ὥς ὕστερον Διὶ τελείῳ. δοκεῖ γὰρ Ἑρμῆς
 ὕπνου προστάτης εἶναι. σπένδουσι δ' αὐτῷ καὶ ἐπὶ 30
 c ταῖς γλώσσαις ἐκ τῶν δείπνων ἀπιόντες. προσνέμον-
 ται δ' αὐτῷ αἱ γλώσσαις διὰ τὴν ἐρμηνείαν. οἶδε δ'

- Ὅμηρος καὶ ποικίλας ἐδωδὰς. λέγει γοῦν ἐδωδὴν παντοίην καὶ ὅσα οἷα ἐδουσι διοτρεφεῖς βασιλῆες. οἶδα δὲ καὶ πᾶσαν τὴν νῦν πολυτέλειαν. οἴκων μὲν οὖν λαμπρότατος ὁ Μενελάου. τοιαύτην δὲ τινα ὑφίσταται
- 5 τῇ κατασκευῇ καὶ λαμπρότητι Πολύβιος Ἰβηρός τινος βασιλέως οἰκίαν· ὃν καὶ ἐξηλωκέναι λέγει τὴν τῶν Φαιάκων τρυφήν, πλὴν τοῦ τοὺς κρατῆρας ἐν μέσῳ τῆς οἰκίας ἐστάναι πλήρεις οἴνου κριθίνου ἀργυροῦς ὄντας καὶ χρυσοῦς. Ὅμηρος δὲ τοπογραφῶν καὶ τὴν d
- 10 Καλυψοῦς οἰκίαν ἐκπλήττει τὸν Ἑρμῆν. ἀπολαυστικὸς δὲ ἐστι παρ' αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Φαιάκων βίος· αἰεὶ γὰρ ἡμῖν δαίς τε φίλη κίθαρίς τε καὶ τὰ ἐξῆς... ἃ ἔπη Ἑρατοσθένους οὕτω γεγράφθαι φησὶν
- οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι τέλος χαριέστερον εἶναι
- 15 ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κακότητος ἀπούσης, δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ. κακότητος ἀπούσης φάσκων τῆς ἀφροσύνης. ἀδύνατον γὰρ μὴ φρονίμους εἶναι Φαίακας, οἳ μάλα φίλοι εἰσὶ θεοῖσιν, ὥς ἡ Ναυσικαία φησί.
- 20 29. Καὶ οἱ μνηστήρες δὲ παρ' αὐτῷ πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων ἐτέρποντο, οὐ παρὰ τοῦ Μεγαλοπολίτου Διοδώρου ἢ Θεοδώρου μαθόντες τὴν πεττεῖαν, οὐδὲ τοῦ Μυτιληναίου Λέοντος τοῦ ἀνέκαθεν Ἀθηναίου, ὃς ἀήττητος ἦν κατὰ τὴν πεττευτικήν, ὥς φησι
- 25 Φανίας. Ἀπίων δὲ ὁ Ἀλεξανδρεὺς καὶ ἀκηκοέναι φησὶ f παρὰ τοῦ Ἰθακησίου Κτήσωνος τὴν τῶν μνηστῆρων πεττεῖαν οἷα ἦν. ὁκτὼ γὰρ φησι καὶ ἑκατὸν ὄντες οἱ μνηστήρες διετίθεσαν ψήφους ἐναντίας ἀλλήλαις, ἴσας πρὸς ἴσας τὸν ἀριθμόν, ὅσοιπερ ἦσαν καὶ αὐτοί. γίνεσθαι οὖν ἑκατέρωθεν τέσσαρας καὶ πεντήκοντα. τὸ
- 30 δ' ἀνὰ μέσον τούτων διαλιπεῖν ὀλίγον κενόν· ἐν δὲ τῷ μεταχιμῷ τούτῳ μίαν τιθέναι ψῆφον, ἣν καλεῖν

17 μὲν αὐτοὺς Πηνελόπην, σκοπὸν δὲ ποιεῖσθαι εἴ τις
 βάλλοι ψήφῳ ἑτέρῳ· καὶ κληρουμένων τὸν λαχόντα
 στοχάζεσθαι ταύτης. εἰ δέ τις τύχοι καὶ ἐκκρούσειε
 πρόσω τὴν Πηνελόπην, ἀποτίθεσθαι τὴν ἑαυτοῦ εἰς
 τὴν τῆς βληθείσης καὶ ἐξωσμένης χώραν, ἐν ᾗ πρότε- 5
 ρον ἦν· καὶ πάλιν στάντα τὴν Πηνελόπην, ἐν ᾧ τὸ
 δεύτερον ἐγένετο χωρίῳ, ἐντεῦθεν βαλεῖν [τὴν ἑαυ-
 τοῦ]. εἰ δὲ τύχοι ἄνευ τοῦ μηδεμιᾶς τῶν ἄλλων ψαῦ-
 σαι, νικᾶν καὶ ἐλπίδας ἔχειν πολλὰς γαμήσειν αὐτήν.
 b τὸν δὲ Εὐρύμαχον πλείστας εἰληφέναι νίκας ταύτῃ τῇ 10
 παιδιᾷ καὶ εὐέλπιν εἶναι τῷ γάμῳ. οὕτω δὲ διὰ τὴν
 τρυφὴν τὰς χεῖρας οἱ μνηστῆρες ἔχουσιν ἀπαλὰς ὥς
 μηδὲ τὸ τόξον ἐντεῖναι δύνασθαι. πολυτελεῖς δ' αὐτοῖς
 καὶ οἱ διακονοῦμενοι.

δυνατωτάτῃ δὲ παρ' Ὀμήρῳ καὶ ἡ τῶν μύρων 15
 εὐωδία·

οὗ καὶ κινυμένοιο Διὸς ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
 ἔμπης εἰς γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἵκετ' ἀντιμή.

καὶ στρωμνὰς δὲ οἶδε διαπρεπούσας. τοιαύτας γοῦν

c Ἀρῆτῃ Ὀδυσσεὶ ὑποστρωννύειν κελεύει, καὶ Νέστωρ 20
 ἀνχεῖ πρὸς Τηλέμαχον πολλῶν τοιούτων εὐπορεῖν.

30. Τῶν δ' ἄλλων ποιητῶν ἐνιοι τὰς καθ' αὐτοὺς
 πολυτελείας καὶ ῥαθυμίας ἀνέπεμπον ὥς οὔσας καὶ
 κατὰ τὰ τρωικά. Αἰσχύλος γοῦν ἀπρεπῶς που παρ-
 ἄγει μεθύοντας τοὺς Ἕλληνας, ὥς καὶ τὰς ἀμίδας 25
 ἀλλήλοισι περικαταγνύναι. λέγει γοῦν

ὅδ' ἐστὶν ὅς ποτ' ἄμφ' ἐμοὶ βέλος

γελωτοποιόν, τὴν κάκοσμον οὐράνην,
 ἔρριψεν οὐδ' ἡμαρτε· περὶ δ' ἐμῷ κάρῳ
 πληγεῖς ἐνανάγησεν ὀστρακουμένη,

30

1 χωρὶς μυρηρῶν τευχέων πνέουσ' ἐμοί.
 καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν Ἀχαιῶν συνδείπνῳ

• ἀλλ' ἀμφὶ θυμῷ τὴν κάκοσμον οὐράνῃν
 ἔρριψεν οὐδ' ἤμαρτε· περὶ δ' ἐμῷ κάρῳ
 κατάγνυται τὸ τεῦχος οὐ μύρου πνέον.
 ἐδειματούμην δ' οὐ φίλης ὁσμῆς ὑπο.

5 Εὐπόλις δὲ τὸν πρῶτον εἰσηγησάμενον τὸ τῆς ἀμίδος
 ὄνομα ἐπιπλήττει λέγων

A. μισῷ λακωνίζειν, ταρηνίζειν δὲ καὶ πριαίμην.

B. πολλὰς δ' οἶμαι νῦν βεβινῆσθαι . . .

A. ὃς δὲ πρῶτος ἐξεῦρεν τὸ πρῶτον πιπίνειν ;

10 B. πολλὴν γε λακκοπρωκτίαν ἡμῖν ἐπίστασ' εὐρών.

A. εἶεν, τίς εἶπεν Ἀμίδα παῖ πρῶτος μεταξὺ πί-
 νων ;

B. παλαμηδικόν γε τοῦτο τοῦξεύρημα καὶ σοφόν
 σου.

15 παρ' Ὀμήρῳ δὲ οἱ ἀριστεῖς κοσμίως δειπνοῦσιν ἐν
 Ἀγαμέμνονος. εἰ δ' ἐν Ὀδυσσεΐα φιλονεικοῦσιν Ἀχιλ-
 λεὺς καὶ Ὀδυσσεύς, καὶ Ἀγαμέμνων χαῖρε νόῳ, ἀλλ'
 ὠφέλιμοι αἱ φιλοτιμίαι, ζητούντων εἰ λόγῳ ἢ μάχῃ
 αἰρεθῆναι δεῖ τὸ Ἴλιον. ἀλλ' οὐδ' ὅτε μνηστῆρας εἰς- f
 20 ἀγεί μεθύοντας, οὐδὲ τότε τοιαύτην ἀκοσμίαν εἰσῆ-
 γαγεν ὥς Σοφοκλῆς καὶ Αἰσχύλος πεποιήκασιν, ἀλλὰ
 πόδα βόειον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσεά ριπτούμενον.

31. Καθέξονται δ' ἐν τοῖς συνδείπνοις οἱ ἥρωες,
 οὐ κατακέκλινται. τοῦτο δὲ καὶ παρ' Ἀλεξάνδρῳ τῷ
 25 βασιλεῖ ἐνίοτε ἦν, ὥς φησι Δοῦρις. ἐστιῶν γοῦν ποτε
 ἡγεμόνας εἰς ἑξακισχιλίους ἐκάθισεν ἐπὶ δίφρων ἀρ-
 γυρῶν καὶ κλιντήρων, ἀλουργοῖς περιστρώσας ἑμα- 18
 τίοις. Ἡγήσανδρος δὲ φησιν οὐδὲ ἕθος εἶναι ἐν Μα-
 κεδονίᾳ κατακλίνεσθαι τινα ἐν δείπνῳ, εἰ μὴ τις ἔξω
 30 λίνων ὑν κεντήσειεν· ἕως δὲ τότε καθήμενοι ἐδεί-
 πνον. Κάσανδρος γοῦν πέντε καὶ τριάκοντα ὧν ἐταῶν
 ἐδείπνει παρὰ τῷ πατρὶ καθήμενος, οὐ δυνάμενος τὸ

ἄθλον ἐκτελέσαι, καίπερ ἀνδρείως γερονῶς καὶ κυνη-
γὸς ἀγαθός.

ἐς τὸ πρόπον δὲ Ὅμηρος ἀφορῶν τοὺς ἥρωας οὐ
παρήγαγεν ἄλλο τι δαινυμένους ἢ κρέα, καὶ ταῦτ'
αὐτοὺς ἑαυτοῖς σκευάζοντας. οὐ γὰρ ἔχει γέλωτα οὐδ'
αἰσχύνην ὀψαρτύοντας αὐτοὺς καὶ ἔφοντας ὄραν. ἐπε-
τήδευον γὰρ τὴν αὐτοδιακονίαν καὶ ἐκαλλωπίζοντο,
φησὶ Χρύσιππος, τῇ ἐν τούτοις εὐστροφίᾳ. Ὀδυσσεὺς
ροῦν δαιτρεῦσαί τε καὶ πῦρ νηῆσαι οἷος οὐκ ἄλλος
δεξιὸς εἶναι φησί. καὶ ἐν Αἰταῖς δὲ Πάτροκλος καὶ
Ἀχιλλεὺς πάντα εὐτρεπίζει. καὶ Μενελάου δὲ τελοῦν-
τος γάμους ὁ νυμφίος Μεγαπένθης οἰνοχοεῖ. νῦν δὲ ἐπὶ
τοσοῦτον ἐκπεπτώκαμεν ὥς κατακεῖσθαι δαινύμενοι.

32. Προσφάτως δὲ καὶ τὰ βαλανεῖα παρῆκται, τὴν
ἀρχὴν οὐδὲ ἔνδον τῆς πόλεως ἐόντων εἶναι αὐτά. ὧν
τὸ βλαπτικὸν Ἀντιφάνης δηλοῖ

ἐς μακαρίαν τὸ λουτρόν, ὥς διέθηκέ με.

ἐφθὸν κομιδῇ πεποίηκεν, ἀποκναίσειεν ἂν
κἂν ὅστισοῦν μου λαβόμενος τοῦ δέρματος.

οὕτω στερεόν τι πρᾶγμα θερμόν ἐσθ' ὕδωρ.

Ἐρμιππος

μὰ τὸν Δί' οὐ μέντοι μεθύειν τὸν ἄνδρα χρὴ
τὸν ἀγαθὸν οὐδὲ θερμολουτεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς.

ἠϋξῆται δὲ καὶ ἡ τῶν ὀψοποιῶν περιεργία καὶ ἡ τῶν
μυρεψῶν· ὥστ'

οὐδ' ἂν κολυμβῶν εἰς κολυμβήθραν μύρου

ἀρκεῖσθαι τις ἂν δύναιτο, φησὶν Ἀλεξίς. ἀνθοῦσι δὲ
καὶ αἱ τῶν περὶ τὰ πέμματα δημιουργίαι καὶ αἱ περὶ
τὰς συνουσίας περιεργίαι, ὥστ' ἐπιτεχνᾶσθαι σπόγ-
γους ὑποτίθεσθαι· ἐπακτικὸν γὰρ εἶναι τὸ τοιοῦτον
πρὸς ἀφροδισίων πληθός. Θεόφραστος δ' οὕτω φησί
τινας ὀχευτικάς δυνάμεις εἶναι ὥς καὶ μέχρι ἐβδομή-

κοντα συνουσιῶν ἐπιτελεῖν καὶ τὸ τελευταῖον αὐτοῖς αἶμα ἀποκρίνεσθαι. Φύλαρχος δὲ Σανδρόκνυττόν φησι τὸν Ἰνδῶν βασιλέα Σελεύκῳ μεθ' ὧν ἐπεμψε δώρων ἀποστελεῖν τινὰς δυνάμεις στυτικὰς τοιαύτας, ὥς e
 5 ὑπὸ τοὺς πόδας τιθεμένας τῶν συνουσιαζόντων οἷς μὲν ὁρμὰς ἐμποιεῖν ὀρνίθων δίκην, οὓς δὲ καταπαύειν. ἠϋξῆται δὲ νῦν καὶ ἡ τῆς μουσικῆς διαστροφή, καὶ ἡ περὶ τὰς ἐσθήσεις καὶ ὑποδέσεις ἐπήκμασε πολυτέλεια.

10 33. Ὅμηρος δὲ τὴν τοῦ μύρου φύσιν εἰδὼς οὐκ εἰσῆγαγε μύροις ἀλειφομένους τοὺς ἥρωας, πλὴν τὸν Πάριον ἐν οἷς φησὶ 'κάλλει στίλβων' ὥς καὶ Ἀφροδίτῃ κάλλει τὰ πρόσωπα καθαίρει. ἀλλ' οὐδὲ στεφανουμένους εἰσάγει, καίτοι τῷ ἐκ τῆς μεταφορᾶς ὁμοιώ- f
 15 ματι σημαίνεται ὅτι ἥδει τὸν στέφανον. φησὶ γοῦν νῆσος τὴν πέρι πόντος ἀπειρίτος ἐστεφάνωτο. καὶ

πάντῃ γὰρ σε περὶ στέφανος πολέμοιο δέδηκε. παρατηρητέον δὲ καὶ ὅτι ἐν μὲν Ὀδυσσεΐᾳ ἀπονιζομέ-
 20 νους τὰς χεῖρας ποιεῖ πρὶν μεταλαβεῖν τροφῆς, ἐν Ἰλιάδι δὲ τοῦτο ποιοῦντας οὐκ ἔστιν εὔρεῖν. σχολαζόντων γὰρ βίος ὁ ἐν Ὀδυσσεΐᾳ καὶ διὰ τὴν εἰρήνην τρυφώντων· διὸ οἱ ἐνταῦθα ἐθεράπευον τὸ σῶμα διὰ λουτρῶν καὶ κατανιμμάτων. διὰ τοῦτο καὶ ἀστραγα- 19
 25 λίζουσιν ἐν ταύτῃ τῇ πολιτείᾳ καὶ ὀρχοῦνται καὶ σφαιρίζουσιν. Ἡρόδοτος δὲ οὐ καλῶς εἶρηκεν ἐπὶ Ἄττος διὰ λιμὸν εὔρεθῆναι τὰς παιδιάς· πρεσβεύει γὰρ τοῖς χρόνοις τὰ ἡρωικά. οἱ δ' ἐν τῇ ἱλιακῇ πολιτείᾳ μονο-
 νουὸ βοῶσι

30 κλῦθ' ἀλαλά, πολέμου θύγατερ,
 ἐγγέων προοίμιον.

34. Ὅτι Ἀριστόνικον τὸν Καρύστιον τὸν Ἀλε-

ξάνδρου τοῦ βασιλέως συσφαιριστὴν Ἀθηναῖοι πολί-
 την ἐποιήσαντο διὰ τὴν τέχνην καὶ ἀνδριάντα ἀνέ-
 b στησαν. τὰς γὰρ βαναύσους τέχνας Ἕλληνες ὕστερον
 περὶ πλείστου μᾶλλον ἐποιοῦντο ἢ τὰς κατὰ παιδείαν
 γινομένας ἐπινοίας. Ἐστιαεῖς γοῦν καὶ Ὡρεῖται Θεο- 5
 δώρου τοῦ ψηφοκλέπτου ἐν θεάτρῳ χαλκῇν εἰκόνα
 ἀνέστησαν ψῆφον κρατοῦσαν, ὡς δ' αὕτως Μιλήσιοι
 Ἀρχελάου τοῦ κιθαριστοῦ. ἐν δὲ Θήβαις Πινδάρου
 μὲν οὐκ ἔστιν εἰκὼν, Κλέωνος δὲ τοῦ ῥδοῦ, ἐφ' ἧς
 ἐπιγέγραπται

10

Πυθία υἱὸς ὅδ' ἐστὶ Κλέων Θηβαῖος ἀοιδός,
 ὃς πλείστους θνητῶν ἀμφέθετο στεφάνους
 c κρατὸς ἐπὶ σφετέρου, καὶ οἱ κλέος οὐρανόμηκες.

χαῖρε Κλέων, Θήβας πατρίδ' ἐπευκλεῖσας.
 ὑπὸ τούτου τὸν ἀνδριάντα, ὅτε Ἀλέξανδρος τὰς Θήβας 15
 κατέσκαπτε, φησὶ Πολέμων φεύγοντά τινα χρυσίον εἰς
 τὸ ἱμάτιον κοῖλον ὃν ἐνθέσθαι, καὶ συνοικιζομένης
 τῆς πόλεως ἐπανελθόντα εὑρεῖν τὸ χρυσίον μετὰ ἔτη
 τριάκοντα. Ἡρόδοτος δὲ ὁ λογόμεμος, ὥς φησιν Ἡγή-
 σανδρος, καὶ Ἀρχέλαος ὁ ὀρχηστὴς παρὰ Ἀντιόχῳ τῷ 20
 d βασιλεῖ μάλιστα ἐτιμῶντο τῶν φίλων. ὁ δὲ πατὴρ αὐ-
 τοῦ Ἀντίοχος τοὺς Σωστράτου τοῦ αὐλητοῦ υἱεῖς σω-
 ματοφύλακας ἐπεποίητο.

35. Ἐθανμάζετο δὲ παρ' Ἑλλησι καὶ Ῥωμαίοις
 Ματρέας ὁ πλάνος ὁ Ἀλεξανδρεὺς. ὃς ἔλεγε καὶ θη- 25
 ρίον τρέφειν ὃ αὐτὸ ἑαυτὸ κατεσθίει, ὡς καὶ ζητεῖσθαι
 μέχρι νῦν τὸ Ματρέου θηρίον τί ἐστίν. ἐποίησε δ'
 οὗτος καὶ παρὰ τὰς Ἀριστοτέλους ἀπορίας καὶ ἀνεγί-
 νωσκε δημοσίᾳ διὰ τί ὁ ἥλιος δύνει μὲν κολυμβᾷ δ'
 οὐ, καὶ διὰ τί οἱ σπόγγοι συμπίνουσι μὲν συγκωθωνί- 30
 ζονται δ' οὐ, καὶ τὰ τετράδραχμα καταλλάττεται μὲν
 e ὀργίζεται δ' οὐ. Ἀθηναῖοι δὲ Ποθεινῷ τῷ νευροσπά-

στη τὴν σκηνὴν ἔδωκαν, ἅφ' ἧς ἐνεθουσίῳν οἱ περὶ
 Εὐριπίδην. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Εὐρυκλείδην ἐν τῷ θεά-
 τρῳ ἀνέστησαν μετὰ τῶν περὶ Αἰσχύλον. ἐθαυμάζετο
 δὲ καὶ Ξενοφῶν ὁ θαυματοποιός, ὃς μαθητὴν κατέλιπε
 5 Κρατισθένη τὸν Φλιάσιον· ὃς πῦρ τε αὐτόματον
 ἐποίει ἀναφύεσθαι καὶ ἄλλα πολλὰ φάσματα ἐτεχνᾶτο,
 ἅφ' ὧν ἐξίστα τῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν. τοιοῦτος
 ἦν καὶ Νυμφόδωρος ὁ θαυματοποιός, ὃς προσκρούσας f
 Ῥηγίνοις, ὥς φησι Δοῦρις, εἰς δειλίαν αὐτοὺς ἔσκωψε
 10 πρῶτος. Εὐδίκος δὲ ὁ γελωτοποιὸς ἠὺδοκίμει μιμού-
 μενος παλαιστὰς καὶ πύκτας, ὥς φησιν Ἀριστόξενος.
 Στράτων δ' ὁ Ταραντῖνος ἐθαυμάζετο τοὺς διθυράμ-
 βους μιμούμενος· τὰς δὲ κιθαρωδίας οἱ περὶ τὸν ἐξ
 Ἰταλίας Οἰνωνᾶν, ὃς καὶ κύκλωπα εἰσήγαγε τερετί- 20
 15 ζοντα καὶ ναναγὸν Ὀδυσσεά σολοικίζοντα, ὁ αὐτὸς
 φησί. Διοπείδης δὲ ὁ Λοκρός, ὥς φησι Φανόδημος,
 παραγενόμενος εἰς Θήβας καὶ ὑποζωννύμενος οἴνου
 κύστεις μεστὰς καὶ γάλακτος καὶ ταύτας ἀποθλίβων
 ἀνιμᾶν ἔλεγεν ἐκ τοῦ στόματος. τοιαῦτα ποιῶν ἠὺδο-
 20 κίμει καὶ Νοήμων ὁ ἠθολόγος. ἔνδοξοι δ' ἦσαν καὶ
 παρ' Ἀλεξάνδρῳ θαυματοποιοὶ Σκύμνος ὁ Ταραντῖ-
 νος, Φιλιστίδης ὁ Συρακόσιος, Ἡράκλειτος ὁ Μυτιλη-
 ναῖος. γερόνασι δὲ καὶ πλάνοι ἔνδοξοι, ὧν Κηφισό-
 δωρος καὶ Πανταλέων. Φιλίππου δὲ τοῦ γελωτοποιοῦ b
 25 Ξενοφῶν μνημονεύει.

36. Ὅρα, οἰκουμένης δῆμον τὴν Ῥώμην φησί. λέ-
 γει δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἂν τις σκοποῦ πόρρω τοξεύων λέγοι
 τὴν Ῥώμην πόλιν ἐπιτομὴν τῆς οἰκουμένης· ἐν ἣ συν-
 ιδεῖν ἔστιν ὄντως πάσας τὰς πόλεις ἰδρυμένας, καὶ
 30 κατ' ἰδίαν δὲ τὰς πολλάς, ὥς Ἀλεξανδρέων μὲν τὴν
 χρυσὴν, Ἀντιοχέων δὲ τὴν καλὴν, Νικομηδέων δὲ τὴν
 περικαλλῇ, προσέτι τε

τὴν λαμπροτάτην πόλεων πασῶν ὁπόσας ὁ Ζεὺς
ἀναφαίνει,

c τὰς Ἀθήνας λέγω. ἐπιλείποι δ' ἄν με οὐχ ἡμέρα μία
ἐξαριθμούμενον τὰς ἐν τῇ Ῥωμαίων οὐρανοπόλει Ῥώ-
μη ἀριθμουμένας πόλεις, ἀλλὰ πᾶσαι αἱ κατὰ τὸν ἐνι- 5
αὐτὸν ἀριθμούμεναι, διὰ τὸ πλῆθος. καὶ γὰρ ὅλα ἔθνη
ἄθρόως αὐτόθι συνῶκισται, ὥς τὸ Καππαδοκῶν καὶ
Σκυθῶν καὶ Ποντικῶν καὶ ἄλλων πλειόνων. οὗτοι
οὖν πάντες, ὁ σύμπας δῆμος τῆς οἰκουμένης, τὸν ἐφ'
ἡμῖν, φησί, φιλόσοφον ὀρχηστὴν Μέμφιν ἐκάλεσαν 10
ἀπαρχαΐζοντες τὴν διὰ τοῦ σώματος αὐτοῦ κίνησιν τῇ
τῶν πόλεων ἀρχαιοτέρᾳ καὶ βασιλικωτέρᾳ, περὶ ἧς
Βακχυλίδης φησί

d τὴν ἀχείμαντόν τε Μέμφιν καὶ δονακῶδεα Νεῖλον.
οὗτος τὴν πυθαγόρειον φιλοσοφίαν ἐπιδείκνυσιν ἧτις 15
ἐστὶ, μετὰ σιωπῆς πάνθ' ἡμῖν ἐμφανίζων σαφέστερον
ἢ οἱ τὰς τῶν λόγων τέχνας ἐπαγγελλόμενοι διδάσκειν.

37. Τῆς δὲ κατὰ τοῦτον ὀρχήσεως τῆς τραγικῆς
καλουμένης πρῶτος εἰσηγητὴς γέγονε Βάθυλλος Ἀλε-
ξανδρεὺς, ὃν φησι νομίμως ὀρχήσασθαι Σέλενος. 20
τοῦτον τὸν Βάθυλλον φησὶν Ἀριστόνικος καὶ Πυλά-
e δην, οὗ ἐστὶ καὶ σύγγραμμα περὶ ὀρχήσεως, τὴν ἰτα-
λικὴν ὀρχησιν συστήσασθαι ἐκ τῆς κωμικῆς ἢ ἐκαλεῖτο
κόρδαξ, καὶ τῆς τραγικῆς ἢ ἐκαλεῖτο ἐμμέλεια, καὶ τῆς
σατυρικῆς ἢ ἐλέγετο σίκιννις (διὸ καὶ οἱ σάτυροι σι- 25
κιννισταί), ἧς εὐρετὴς Σίκιννός τις βάρβαρος. οἱ δὲ
φασιν ὅτι Κρηὶς ἦν ὁ Σίκιννος. ἦν δὲ ἡ Πυλάδου ὄρ-
χησις ὀγκώδης παθητικὴ τε καὶ πολύκοπος, ἡ δὲ Βα-
θύλλειος ἱλαρωτέρα· καὶ γὰρ ὑπόρχημα τι τοῦτον δια-
τίθεσθαι. Σοφοκλῆς δὲ πρὸς τῷ καλὸς γεγενῆσθαι 30
f τὴν ὥραν ἣν καὶ ὀρχηστικὴν δεδιδαγμένος καὶ μουσι-
κὴν ἔτι παῖς ὢν παρὰ Λάμπρῳ. μετὰ γοῦν τὴν ἐν

Σαλαμῖνι ναυμαχίαν περὶ τρόπαιον γυμνὸς ἀληλιμμέ-
 νος ἐχόρευσε μετὰ λύρας· οἱ δὲ ἐν ἱματίῳ φασί. καὶ
 τὸν Θάμυριν διδάσκων αὐτὸς ἐκιδάρισεν· ἄκρως δὲ
 ἐσφαίρισεν, ὅτε τὴν Ναυσικάαν καθῆκε. τῆς δὲ Μέμ-
 5 φιδος ὀρχήσεως ἦρα καὶ Σωκράτης ὁ σοφός, καὶ πολ-
 λάκις καταλαμβανόμενος ὀρχούμενος, ὥς φησι Ξενο-
 φῶν, ἔλεγε τοῖς γνωρίμοις παντὸς εἶναι μέλους τὴν 21
 ὀρχησιν γυμνάσιον. ἔταττον γὰρ τὸ ὀρχεῖσθαι ἐπὶ τοῦ
 κινεῖσθαι καὶ ἐρεθίζεσθαι. Ἀνακρέων

10 καλλίκομοι κοῦραι Διὸς ὠρχήσαντ' ἐλαφροῶς.

Ἴων

ἐκ τῶν ἀέλπτων μᾶλλον ὠρχησεν φρένας.

38. Ἑρμιππος δέ φησι Θεόφραστον παραγίνε-
 σθαι εἰς τὸν περίπατον καθ' ὥραν λαμπρὸν καὶ ἐξη-
 15 σκημένον, εἴτα καθίσαντα διατίθεσθαι τὸν λόγον
 οὐδεμιᾶς ἀπεχόμενον κινήσεως οὐδὲ σχήματος ἐνός.
 καὶ ποτε ὀσφάγον μιμούμενον ἐξείραντα τὴν γλῶσ- b
 σαν περιλείχειν τὰ χεῖλη.

ἔμελε δὲ αὐτοῖς καὶ τοῦ κοσμίως ἀναλαμβάνειν
 20 τὴν ἐσθῆτα καὶ τοὺς μὴ τοῦτο ποιοῦντας ἔσκωπτον.
 Πλάτων ἐν Θεαιτήτῳ πάντα δυναμένου ὀξέως τε καὶ
 τορῶς διακονεῖν, ἀναβάλλεσθαι δ' οὐκ ἐπισταμένου
 ἐπιδέξι' ἐλευθερίως, οὐδ' ἁρμονίαν λόγων λαβόντα
 ὀρθῶς ὑμνῆσαι θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων εὐδαιμόνων
 25 βίον.' Σαπφὼ περὶ Ἀνδρομέδας σκώπτει c

τίς δ' ἀγροιώτης τοι θέλγει νόον,

οὐκ ἐπισταμένα τὰ βράκε' ἔλκην ἐπὶ τῶν σφύρων;

Φιλέταιρος

ἀμφὶ στέροινι φᾶρος οὐ καθήσεις, τάλαν,

30 μῆδ' ἀγροίκως ἄνω γόνατος ἀμφέξει;

Ἑρμιππος δέ φησι Θεόκριτον τὸν Χῖον ὥς ἀπαίδευτον
 μέμφεσθαι τὴν Ἀναξιμένους περιβολήν, Καλλίστρα-

τός τε ὁ ἀριστοφάνειος Ἀρίσταρχον ἐν συγγράμματι
κακῶς εἶρηκεν ἐπὶ τῷ μὴ εὐρύθμως ἀμπέχεσθαι, φέ-
ροντός τι καὶ τοῦ τοιούτου πρὸς παιδείας ἐξέτασιν.
διὸ καὶ Ἀλεξίς φησιν

d ἐν γὰρ νομίζω τοῦτο τῶν ἀνελευθέρων 5
εἶναι, τὸ βιάδιζεν ἀρρύθμως ἐν ταῖς ὁδοῖς,
ἐξὸν καλῶς. οὐ μῆτε πράττεται τέλος
μηδεὶς γὰρ ἡμᾶς μῆτε τιμὴν δόντα δεῖ
ἐτέρων λαβεῖν, φέρει δὲ τοῖς μὲν χρωμένοις
δόξης τιν' ὄγκον, τοῖς δ' ὀρῶσιν ἡδονήν, 10
κόσμον δὲ τῷ βίῳ, τὸ τοιοῦτον γέρας
τίς οὐκ ἂν αὐτῷ κτῶτο φάσκων νοῦν ἔχειν;

39. Καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρε τὴν τῆς
e στολῆς εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα, ἣν ζηλώσαντες οἱ
ἱεροφάνται καὶ δαδοῦχοι ἀμφιέννυνται, ἀλλὰ καὶ πολ- 15
λὰ σχήματα ὀρχηστικά αὐτὸς ἐξευρίσκων ἀνεδίδου τοῖς
χορευταῖς. Χαμαιλέων γοῦν πρῶτον αὐτόν φησι σχη-
ματίσαι τοὺς χοροὺς ὀρχηστοδιδασκάλοις οὐ χρησάμε-
νον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τοῖς χοροῖς τὰ σχήματα ποιοῦντα
τῶν ὀρχήσεων, καὶ ὅλως πᾶσαν τὴν τῆς τραγωδίας 20
οἰκονομίαν εἰς ἑαυτὸν περιστᾶν. ὑπεκρίνετο γοῦν
μετὰ τοῦ εἰκότος τὰ δράματα. Ἀριστοφάνης γοῦν (παρὰ
f δὲ τοῖς κωμικοῖς ἢ περὶ τῶν τραγικῶν ἀπόκειται πί-
στις) ποιεῖ αὐτὸν Αἰσχύλον λέγοντα

τοῖσι χοροῖς αὐτὸς τὰ σχήματ' ἐποίουν. 25

καὶ πάλιν

τοὺς Φρύγας οἶδα θεωρῶν,
ὅτε τῷ Πριάμῳ συλλυσόμενοι τὸν παῖδ' ἦλθον
τεθνεῶτα,
πολλὰ τοιαυτὴ καὶ τοιαυτὴ καὶ δεῦρο σχηματί- 30
σαντας.

καὶ Τέλεσις δὲ ἢ Τελέστης ὁ ὀρχηστοδιδάσκαλος πολλὰ

ἔξεύρηκε σχήματα, ἅκρως ταῖς χερσὶ τὰ λεγόμενα δει-
κνυούσαις. Φίλλις ὁ Δῆλιος μουσικὸς τοὺς ἀρχαίους
φησὶ κιθαρωδούς κινήσεις ἀπὸ μὲν τοῦ προσώπου
μικρὰς φέρειν, ἀπὸ ποδῶν δὲ πλείους, ἐμβατηρίους
5 καὶ χορευτικάς. Ἀριστοκλῆς γοῦν φησιν ὅτι Τελέστης 22
ὁ Αἰσχύλου ὀρχηστῆς οὕτως ἦν τεχνίτης ὥστε ἐν τῷ
ὀρχεῖσθαι τοὺς ἐπτά ἐπὶ Θήβας φανερὰ ποιῆσαι τὰ
πράγματα δι' ὀρχήσεως. φασὶ δὲ καὶ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι
ποιηταὶ Θέσπις Πρατίνας Καρκίνος Φρόνιχος ὀρχη-
10 σταὶ ἐκαλοῦντο διὰ τὸ μὴ μόνον τὰ ἑαυτῶν δράματα
ἀναφέρειν εἰς ὀρχησιν τοῦ χοροῦ, ἀλλὰ καὶ ἔξω τῶν
ιδίων ποιημάτων διδάσκειν τοὺς βουλομένους ὀρχεῖ-
σθαι. μεθύων δὲ ἐποίει τὰς τραγωδίας Αἰσχύλος, ὥς
φησι Χαμαιλέων. Σοφοκλῆς γοῦν ὠνείδιζεν αὐτῷ ὅτι
15 εἰ καὶ τὰ δέοντα ποιεῖ, ἀλλ' οὐκ εἰδώς γε.

40. Ὀρχήσεις δὲ ἐθνικαὶ αἶδε, λακωνικαὶ τροιζη-
νικαὶ ἐπιζεφύριοι κρητικαὶ ἰωνικαὶ μαντινικαί, ἃς
προκρίνει Ἀριστόξενος διὰ τὴν τῶν χειρῶν κίνησιν.
οὕτως δ' ἦν ἐνδοξον καὶ σοφὸν ἢ ὀρχησις ὥστε Πίν-
20 δαρος τὸν Ἀπόλλωνα ὀρχηστὴν καλεῖ
ὀρχήστ' ἀγλαΐας ἀνάσσω, εὐρουφάρετ' Ἀπολλων.
καὶ Ὅμηρος δὲ ἢ τῶν τις Ὀμηριδῶν ἐν τοῖς εἰς Ἀπόλ-
λωνα ὕμνοις φησὶν

Ἀπόλλων

25 φόρμιγγ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων χάριεν κιθάριζεν
καλὰ καὶ ὕψι βιβάς.

Εὐμηλος δὲ ὁ Κορίνθιος ἢ Ἀρκτῖνος τὸν Δία ὀρχού-
μενόν που παρὰ γαίᾳ λέγων

μέσσοισιν δ' ὠρχεῖτο πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
30 Θεόφραστος δὲ πρῶτόν φησιν Ἀνδρῶνα τὸν Καταναῖον
αὐλητὴν κινήσεις καὶ ῥυθμούς ποιῆσαι τῷ σώματι αὐ-
λοῦντα· ὅθεν σικελίζειν τὸ ὀρχεῖσθαι παρὰ τοῖς πα-

λαιοῖς· μεθ' ὃν Κλεόλαν τὸν Θηβαῖον. ὀρχησταὶ δὲ
 ἔνδοξοι Βολβὸς μὲν παρὰ Κρατίνῳ καὶ Καλλίᾳ, Ζήνων
 δ δὲ ὁ Κρής ὁ πάνυ Ἀρταξέρξη προσφιλέστατος παρὰ
 Κτησίᾳ. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν τῇ πρὸς Φιλόξενον ἐπιστο-
 λῇ μέμνηται Θεοδώρου καὶ Χρυσίππου. 5

41. Ὅτι τὸ μουσεῖον ὁ Φλιάσιος Τίμων ὁ σιλλο-
 γράφος τάλαρόν ποῦ φησιν ἐπισκώπτων τοὺς ἐν αὐτῷ
 τρεφομένους φιλοσόφους, ὅτι ὥσπερ ἐν πανάγρῳ τινὶ
 σιτοῦνται καθάπερ οἱ πολυτιμώτατοι ὄρνιθες·

πολλοὶ μὲν βόσκονται ἐν Αἰγύπτῳ πολυφύλῳ 10
 βιβλιακοὶ χαρακῖται ἀπείριτα δηριόωντες
 Μουσέων ἐν ταλάρῳ.

ε ἕως ἂν τῆς λογοδιαρροίας ἀπαλλαγῶσιν οὗτοι οἱ
 τραπεζορήτορες, οἱ ὑπὸ γλωσσεαλγίας ἐπιλεληῆσθαι μοι
 δοκοῦσι καὶ τοῦ πυθικοῦ χρησιμοῦ, ὃν ἀναγράφει Χα- 15
 μαιλέων

εἴκοσι τὰς πρὸ κυνὸς καὶ εἴκοσι τὰς μετέπειτα
 οἴκῳ ἐνὶ σκιερῷ Διονύσῳ χρῆσθαι ἱητρῶ.

καὶ Μνησίθεος δὲ Ἀθηναῖος Διόνυσον ἰατρόν φησι
 τὴν Πυθίαν χρῆσαι τιμᾶν Ἀθηναίοις. φησὶ δὲ καὶ 20
 Ἀλκαῖος ὁ Μυτιληναῖος ποιητῆς

οἶνω πνεύμονα τέγγε· τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλ-
 λεται·

f ἃ δ' ὥρα χαλεπά, πάντα δὲ δίψαις ὑπὸ καύματος.
 καὶ ἀλλαχοῦ 25

πίνωμεν, τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται.

Εὐπολὶς τε τὸν Καλλίαν φησὶν ἀναγκάζεσθαι ὑπὸ
 Πρωταγόρου πίνειν, ἵνα

πρὸ τοῦ κυνὸς τὸν πνεύμον' ἔκλυτον φορῇ.

ἡμῖν δ' οὐ μόνον ὁ πνεύμων ἀπεξήρανται, κινδυνεύει 30
 δὲ καὶ ἡ καρδία. καίτοι Ἀντιφάνης λέγει

τὸ δὲ ξῆν εἰπέ μοι

- τί ἐστίν; B. [Ὅ τι ἐστίν;] τὸ πίνειν φήμ' ἐγώ.
 ὁρᾷς παρὰ ρείθροισι χειμάρροισι ὅσα
 δένδρων ἀεὶ τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν
 βρέχεται, μέγεθος καὶ κάλλος οἷα γίννεται,
 5 τὰ δ' ἀντιτείνονθ' οἷονεὶ δίψαν τινὰ
 ἢ ξηρασίαν σχόντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλνται.
 οὕτω τούτοις, φησί, κυνολογήσασιν ἐδόθη πιεῖν. εἴ-
 ρηται δὲ τὸ βρέχειν καὶ ἐπὶ τοῦ πίνειν. Ἀντιφάνης
 δεῖ γὰρ φαρόντας [φάρνγα] δαψιλῶς βρέχειν.
 10 Εὐβουλος

Σίκων ἐγὼ

βεβρεγμένος ἦκω καὶ κεκωθωνισμένος.

B. πέπωκας οὗτος; A. ναὶ μὰ Δία πέπωκ' ἐγὼ b
 μενδαῖον.

- 15 42. Ὅτι τὸ ἀναπίπτειν κυρίως ἐπὶ ψυχῆς ἔστιν,
 οἷον ἀθυμεῖν ὀλιγωρεῖν. Θουκυδίδης πρώτῃ νικώ-
 μενοι ἐπ' ἐλάχιστον ἀναπίπτουσι.' Κρατῖνος δ' ἐπὶ
 ἐρετῶν χρᾶται τῇ λέξει 'ροθίαζε κἀνάπιπτε.' καὶ Ξε-
 νοφων ἐν οἰκονομικῷ 'διὰ τί ἄλυποι ἀλλήλοις εἰσὶν
 20 οἱ ἐρέται; ἢ ὅτι ἐν τάξει μὲν κάθηνται, ἐν τάξει δὲ
 προνεύουσιν, ἐν τάξει δὲ ἀναπίπτουσιν;' ἀνακεῖσθαι
 δὲ φησὶν ἐπὶ ἀνδριάντος. ὅθεν τοὺς ἐπὶ κατακειμένων c
 χρωμένους τῇ λέξει διέσυσεν. Δίφιλος 'ἐγὼ δ' ἕως
 τινὸς μὲν ἀνεκείμεν.' πρὸς ὃν δυσχεραίνων ὁ ἕτερός
 25 φησιν 'ἀνάκεισο.' Φιλιππίδης 'καὶ δειπνῶν ἀεὶ ἀνα-
 κείμενος παρ' αὐτόν.' καὶ ἐπάγει 'πότερον ἀνδριάν-
 τας εἰστία;' κατακεῖσθαι δὲ λέγεται καὶ κατακεκλί-
 σθαι, ὡς ἐν Συμποσίοις Ξενοφῶν καὶ Πλάτων. Ἀλεξίς
 ὡς ἔστι κατακεῖσθαι πρὸ δειπνου συμφορά.
 30 οὔτε γὰρ ὕπνος δήπουθεν οὐδέν' ἂν λάβοι
 οὔθ' ἂν λέγῃ τις οὐδαμῶς μάθοιμεν ἄν.
 ὁ νοῦς γὰρ ἔστι τῆς τραπέξης πλησίον. d

ἔστι δὲ εὐρεῖν καὶ ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης σπανίως τὸ
ἀνακειῖσθαι. σάτυρος παρὰ Σοφοκλεῖ τοῦτό φησιν ἐπι-
καιόμενος τῷ Ἡρακλεῖ ἄνακειμένῳ μέσον εἰς τὸν αὐ-
χέν' εἰσαλοίμην.' Ἀριστοτέλης ἐν Τύρρηων νομίμοις
οἱ δὲ Τύρρηνοὶ δειπνοῦσι μετὰ τῶν γυναικῶν ἀνακει- 5
μενοι ὑπὸ τῷ αὐτῷ ἱματίῳ.' Θεόπομπος

ἐπίνομεν μετὰ ταῦτα

κατακαίμενοι μαλακώτατ' ἐπὶ τρικλινίῳ,

Τελαμῶνος οἰμῶζοντες ἀλλήλοις μέλη.

Φιλωνίδης ἑκατάκειμ', ὥς ὁρᾶτε, δεκάπαλαι.' Εὐρι- 10
πίδης Κύκλωπι

ἀνέπεσε φάρυγος αἰθέρ' ἔξανεις βαρύν.

Ἄλεξις

μετὰ ταῦτ' ἀναπεσεῖν

ἐκέλευον αὐτὴν παρ' ἐμέ.

15

43. Ὅτι τὸ πάσασθαι ἐπὶ τοῦ ἀπογεύσασθαι τί-
f θεται. φησὶ γοῦν Φοίνιξ πρὸς Ἀχιλλέα οὐκ ἐθέλε-
σκες ἅμ' ἄλλῳ ἐνὶ μεγάροισι πάσασθαι.' καὶ ἀλλαχοῦ
εὖθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο.' τῶν γὰρ σπλάγχνων
ἀπογεύονται μόνον ὥς ἂν ὀλίγων πολὺς ὅμιλος. καὶ 20
24 ὁ Πρίαμος δὲ πρὸς Ἀχιλλέα φησὶ νῦν δὴ καὶ σίτου
πασάμην.' οἰκεῖον γὰρ τοῦ τηνικάδε ἀτυχήσαντος
ἀπογεύσασθαι μόνον· εἰς κόρον γὰρ ἔλθειν οὐκ εἶα
τὸ πένθος. διὸ καὶ ὁ τὸ σύνολον οὐ γευσάμενος τρο-
φῆς κεῖτ' ἄσιτος, ἄπαστος. ἐπὶ δὲ τῶν ἀποπληρουμέ- 25
νων οὐδέποτε λέγει τὸ πάσασθαι, ἀλλ' ὅποσα δηλοῖ
κόρον· αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν καὶ ἐδητύος ἐξ
ἔρον ἔντο.' οἱ δὲ νεώτεροι καὶ ἐπὶ τοῦ πληρωθῆναι
b τιθέασιν τὸ πάσασθαι. Καλλίμαχος μύθου δὲ πασαί-
μην ἥδιον.' Ἐρατοσθένης

30

ὀπταλέα κρέα

ἐκ τέφρης ἐπάσαντο, τά τ' ἀγρώσσοντες ἔλοντο.

44. 'Ποτίκολλον ἄτε ξύλον παρὰ ξύλῳ' φησὶν ὁ
Θηβαῖος μελοποιός.

"Ετι περὶ τοῦ τῶν ἡρώων βίου.

5 "Οτι Σέλένκός φησι τὴν παρ' Ὀμήρῳ δαῖτα θά-
λειαν στοιχείων μεταθέσει δίαιταν εἶναι· τὸ δὲ ἀπὸ
τοῦ δαΐσασθαι λέγειν βιαιότερόν ἐστι.

ὅτι Καρύστιος ὁ Περγαμηνὸς ἱστορεῖ τὰς Κερκυ-
ραίας γυναικάς ἔτι καὶ νῦν σφαιριζούσας ἄδειν. σφαι-
ρίζουσι δὲ παρ' Ὀμήρῳ οὐ μόνον ἄνδρες, ἀλλὰ καὶ
10 γυναικες. καὶ δίσκοις δὲ καὶ ἀκοντίοις μετὰ τινος συμ-
μετρίας ἐχρῶντο·

δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες. c
τὸ γὰρ τέρπνόν τὴν κακοπάθειαν κουφίζει. καὶ ἐπὶ
κνηγεσίᾳ δὲ ἐξίασιν οἱ νέοι πρὸς μελέτην τῶν πολε-
15 μικῶν κινδύνων καὶ ἐπὶ θήρας παντοίας· ἄφ' ὧν
ῥωμαλεώτεροι καὶ ὑγιεινότεροι διετέλουν, ὥς ὅτε πυρ-
ρηδὸν σφέας αὐτοὺς ἀρτύνουσι καὶ ἀντίον ἰστάμενοι
ἀκοντίζουσιν. ἴσασι δὲ καὶ λουτρὰ ἄκη πόνων παν-
τοῖα, κόπον μὲν θαλάττῃ λύνοντες, ἢ μάλιστα τοῖς νεύ-
20 ροῖς ἐστὶ πρόσφορος· ἀναχαλῶντες δὲ ταῖς ἐμβάσεσι
τὰς τῶν μυῶν συντάσεις εἴτ' ἐπαλείφοντες λίπα, πρὸς d
τὸ μὴ ξηρανθέντος τοῦ ὕδατος ἀπεσκληρυμμένα γί-
νεσθαι τὰ σώματα. οἱ γοῦν ἀπὸ τῆς σκοπιῆς ἐπανελ-
θόντες ἰδρῶ πολλὸν ἀπενίζοντο θαλάσσῃ, κνήμας ἡδὲ
25 λόφον ἀμφί τε μηρούς. καὶ οὕτως ἀναψύξαντες ἐς
ἀσαμίνθους βάντες ἐνξέστας λούσαντο, καὶ ἀλειψάμε-
νοι λίπ' ἐλαίῳ δείπνῳ ἐφιζανέτην. ἔστι καὶ τρόπος
ἕτερος καμμάτων λύσεως ἐκ τῶν κατὰ κεφαλῆς καταιο-
νήσεων·

30 θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατὸς τε καὶ ὤμων.
αἱ γὰρ ἐμβάσεις περιεχυμένου πανταχόθεν τοῖς πό- e

ροῖς τοῦ ὕδατος φράττουσι τὴν τῶν ἰδρώτων ἔκκρισιν, καθάπερ ἂν εἴ τις ἡθμὸς εἰς ὕδωρ βληθῇ· διέξεισι γὰρ οὐθέν, εἰ μὴ τις αὐτὸν μετεωρίσας τοῖς πόροις ἀναψυχὴν καὶ διέξοδον εἰς τὸ ἔξω παράσχη, ὥς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν ἐν τοῖς φυσικοῖς προβλήμασι ζητῶν 5 διὰ τί οἱ ἰδρουῖντες, ἐπὰν ἔλθωσιν εἰς θερμὸν ἢ ψυχρὸν ὕδωρ, οὐκ ἔτι ἰδρουῖσιν, ἕως ἂν πάλιν ἐπανέλθωσιν ἀπὸ τῶν ἐμβάσεων.

45. Παρετίθετο δὲ τοῖς ἥρωσι δειπνοῦσι καὶ λά-
f χανα. ὅτι δὲ οἶδασι τὰς λαχανείας δῆλον ἐκ τῶν παρὰ 10
νείατον ὄρχον κοσμητῶν πρασιῶν. ἀλλὰ μὴν καὶ τοῖς
κακοχυμοτάτοις κρομύοις ἐχρῶντο ἐπὶ δὲ κρόμνον
ποτῶ ὄψον· ἐπιμελουμένους δὲ αὐτοὺς εἰσάγει καὶ
25 τῶν ἀκροδρύων ὄρχνη γὰρ ἐπὶ ὄρχνην που γηράσκει,
σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ· διὸ καὶ τῶν δένδρων τὰ μὲν καρ- 15
ποφόρα καλὰ προσαγορεύει ἐνθα δένδρεα καλὰ πε-
φύκει, ὄρχναι καὶ ροιαί καὶ μηλείαι· τὰ δ' εἰς ξυλείαν
εὐθέτα μακρά, τοῖς ἐπιθέτοις τὰς χρήσεις διαστέλλων·

ἐνθα δένδρεα μακρὰ πεφύκει,

κλήθρη τ' αἰγειρός τ', ἐλάτῃ τ' ἦν οὐρανομήκης. 20
ἀρχαιοτέρα δ' ἦν καὶ τῶν τρωικῶν ἢ τούτων χρήσις.
Τάνταλος γοῦν οὐδὲ θανὼν ἀπαλλάττεται τῆς τούτων
b ἐπιθυμίας· εἶπερ ὁ κολάζων αὐτὸν θεὸς προσείων,
καθάπερ οἱ τὰ ἄλογα τῶν ζώων τοῖς θαλλοῖς ἄγοντες,
τοὺς τοιούτους καρπούς, ἀποκρούεται αὐτὸν τῆς ἀπο- 25
λαύσεως, ὅτε τῆς ἐλπίδος ἐγγὺς ἔλθοι. καὶ Λαέρτην
δ' Ὀδυσσεὺς ἀναμιμνήσκει ὃν ἔδωκεν αὐτῷ παιδί ὄντι
ὄρχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα καὶ τὰ ἐξῆς.

46. Ὅτι δὲ καὶ ἰχθυὺς ἥσθιον Σαρπηδῶν δῆλον
ποιεῖ ὁμοίῳ τὴν ἄλωσιν πανάγρου δικτύου θήρα. 30
καίτοι Εὐβουλος κατὰ τὴν κωμικὴν χάριν φησὶ παίζων
c ἰχθὺν δ' Ὀμηρος ἐσθίουτ' εἴρηκε ποῦ

- τίνα τῶν Ἀχαιῶν; κρέα δὲ μόνον ὥπτων, ἐπεὶ
 ἔφοντά γ' οὐ πεποίηκεν αὐτῶν οὐδένα.
 ἀλλ' οὐδεμίαν ἄλλην ἐταίραν εἶδέ τις
 αὐτῶν, ἑαυτοὺς δ' ἔδεφον ἐνιαυτοὺς δέκα.
 5 πικρὰν στρατείαν δ' εἶδον, οἵτινες πόλιν
 βίᾳ λαβόντες εὐρυπρωκτότεροι πολὺ
 τῆς πόλεος ἀπεχώρησαν ἧς εἶλον τότε.
 οὐδὲ τὸν ἄερα δ' οἱ ἦρωες τοῖς ὄρνευσιν εἶων ἐλεύθε-
 ρον, παρίδας καὶ νεφέλας ἐπὶ ταῖς κίχλαις καὶ πελει- d
 10 ἄσιν ἰστάντες. ἐγυμνάζοντο δὲ πρὸς ὄρνεοθηρευτικὴν,
 καὶ τὴν πελειάδα τῇ μηρίνθῳ κρεμάντες ἀπὸ νηὸς
 ἱστοῦ καὶ τοξεύοντες ἐκηβόλως εἰς αὐτήν, ὥς ἐν τῷ
 ἐπιταφίῳ δηλοῦται. παρέλιπε δὲ τὴν χοῆσιν τῶν λα-
 χάνων καὶ ἰχθύων καὶ τῶν ὀρνίθων διὰ τε τὴν λι-
 15 χνεῖαν καὶ προσέτι τὴν ἐν ταῖς σκευασίαις ἀπρέπειαν,
 ἐλάττω κεκρικῶς ἡρωικῶν καὶ θείων ἔργων. ὅτι δὲ
 καὶ ἐφθοῖς ἐχρῶντο κρέασιν ἐμφανίζει ἐν οἷς λέγει
 'ὥς δὲ λέβης ξεῖ, κνίσῃ μελδόμενος ἀπαλοτρεφέος σιά-
 λιοιο.' καὶ ὁ κατ' Ὀδυσσεῶς ἀφεθεὶς πούς βοὸς τού- e
 20 του σημεῖον· πόδα γὰρ βόειον οὐδεὶς ὀπτᾶ. καὶ τὸ
 'κρειῶν δὲ πίνακας παρέθηκεν αἰέρας παντοίων' οὐ
 μόνον τὴν τῶν κρεῶν ἐξαλλαγὴν δηλοῖ, ὥς ὀρνίθεια
 χοίρεια ἐρίφεια βόεια λέγων, ἀλλὰ τὴν σκευασίαν
 ὥς ποικίλην ἔχοντα καὶ οὐ μονοειδῆ, ἀλλὰ περιττήν.
 25 ὥς ἀνακύπτειν τὰς σικελικὰς καὶ συβαριτικὰς καὶ ἰτα-
 λικὰς τραπέζας, ἥδη δὲ καὶ χίας. μαρτυροῦνται γὰρ f
 καὶ Χῖοι οὐκ ἔλαττον τῶν προειρημένων ἐπὶ ὄψαρτυ-
 τικῇ. Τιμοκλῆς

Χῖοι πολὺ

- 30 ἄριστ' ἀνευρήκασιν ὄψαρτυτικὴν.
 κοιμῶνται δὲ μετὰ γυναικῶν παρ' Ὀμήρῳ οὐ μόνον
 οἱ νέοι, ἀλλὰ καὶ οἱ γέροντες Φοῖνιξ τε καὶ Νέστωρ.

μόνῳ Μενελάῳ οὐ συνέξευκται γυνή διὰ γυναῖκα γα-
μετήν ἡρπασμένην τὴν στρατείαν πεποιημένῳ.

47. ' Παλαιὸν μὲν οἶνον, ἄνθρα δ' ὕμνων νεωτέ-
ρων' Πίνδαρος ἐπαινεῖ. Εὐβουλος δέ φησιν
ἄτοπόν γε τὸν μὲν οἶνον εὐδοκιμεῖν ἀεὶ
παρὰ ταῖς ἐταίραις τὸν παλαιόν, ἄνδρα δὲ
μὴ τὸν παλαιόν, ἀλλὰ τὸν νεώτερον.

26 τὸ αὐτὸ δὲ καὶ Ἄλεξις σχεδὸν ἀπαραλλάκτως, τοῦ
σφόδρα μόνου κειμένου ἀντὶ τοῦ ἀεί. ὄντως δὲ ὁ πα-
λαιὸς οἶνος οὐ πρὸς ἡδονὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑγι- 10
ειαν προσφορώτερος. πέσσει τε γὰρ μᾶλλον τὰ σῖτα
καὶ λεπτομερὴς ὢν εὐανάδοτός ἐστι, δύναμιν τε τοῖς
σώμασιν ἐμποιεῖ τὸ αἷμα τε ἐνεργεθὲς καὶ εὐανάδοτον
κατασκευάζει καὶ τοὺς ὕπνους ἀταράχους παρέχει.
ἐπαινεῖ δὲ Ὅμηρος τὸν ἐπιδεχόμενον ἱκανὴν κραῖσιν, 15
ὥς τὸν τοῦ Μάρωνος. ἐπιδέχεται δὲ πλείω κραῖσιν ὁ
παλαιὸς οἶνος διὰ τὸ μᾶλλον θερμὸς γίνεσθαι παλαι-
ούμενος. ἔνιοι δὲ καὶ τὴν Διονύσου φυγὴν εἰς τὴν
θάλασσαν οἰνοποιίαν σημαίνειν φασὶ πάλαι γνωρι-
ζομένην. ἡδὺν γὰρ εἶναι τὸν οἶνον, παρεγχεομένης 20
θαλάσσης. ἐπαινῶν δὲ Ὅμηρος τὸν μέλανα οἶνον πολ-
λάκις αὐτὸν καὶ αἶθοπα καλεῖ. δυναμικώτατος γὰρ
ἐστὶ καὶ μένων ἐν ταῖς ἔξεσι τῶν πινόντων πλείστον
χρόνον. Θεόπομπος δέ φησι παρὰ Χίοις πρώτοις γε-
νέσθαι τὸν μέλανα οἶνον, καὶ τὸ φυτεύειν δὲ καὶ θερα- 25
πεύειν ἀμπέλους Χίους πρώτους, μαθόντας παρ' Οἰ-
νοπίωνος τοῦ Διονύσου, ὃς καὶ συνώκισε τὴν νῆσον,
τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις μεταδοῦναι. ὁ δὲ λευκὸς οἶνος
ἀσθενὴς καὶ λεπτός. ὁ δὲ κισρὸς πέττει ῥᾶον ξηραν-
τικὸς ὢν.

30

48. Περὶ ἰταλικῶν οἴνων φησὶν ὁ παρὰ τούτῳ τῷ
σοφιστῇ Γαληνός. ὁ φαλερῖνος οἶνος ἀπὸ ἐτῶν δέκα

ἔστι πότιμος καὶ ἀπὸ πεντεκαίδεκα μέχρι εἴκοσιν· ὁ
 δ' ὑπὲρ τοῦτον ἐκπίπτων τὸν χρόνον κεφαλαλγικός
 καὶ τοῦ νευρώδους καθάπτεται. εἶδη δ' αὐτοῦ δύο, ὁ
 αὐστηρός καὶ ὁ γλυκάζων. οὗτος δὲ τοιοῦτος γίνεται,
 5 ὅταν ὑπὸ τὸν τρυγητὸν νότοι πνεύσωσι, παρ' ὃ καὶ δ
 μελάντερος γίνεται. ὁ δὲ μὴ οὕτω τρυγηθεὶς αὐστηρός
 τε καὶ τῷ χρώματι κιρκρός. καὶ τοῦ ἀλβανοῦ δὲ οἴνου
 εἶδη δύο, ὁ μὲν γλυκάζων ὁ δ' ὀμφακίας. ἀμφοτέροι
 δὲ ἀπὸ πεντεκαίδεκα ἐτῶν ἀκμάζουσι. συρρεντίνος δὲ
 10 ἀπὸ πέντε καὶ εἴκοσιν ἐτῶν ἄρχεται γίνεσθαι πότιμος.
 ὢν γὰρ ἀλιπῆς καὶ λίαν ψαφαρὸς μόλις πεπαίνεται·
 καὶ παλαιούμενος σχεδὸν μόνοις ἐστὶν ἐπιτήδειος τοῖς
 χρωμένοις διηνεκῶς. ὁ δὲ ῥηγίνος τοῦ συρρεντίνου e
 λιπαρώτερος ὢν χρήσιμος ἀπὸ ἐτῶν πεντεκαίδεκα. χρή-
 15 σιμος καὶ ὁ πρίεργος, λεπτομερέστερος ὢν τοῦ ῥηγί-
 νου ἥκιστα τε καθάπτόμενος κεφαλῆς. τούτῳ ἐμφε-
 ρῆς ὁ φορμιανός, ταχὺ δὲ ἀκμάζει καὶ λιπαρώτερός
 ἐστὶν αὐτοῦ. βράδιον δ' ἀκμάζει ὁ τριφολῖνος, ἔστι δὲ
 τοῦ συρρεντίνου γεωδέστερος. ὁ δὲ στατανὸς τῶν πρῶ-
 20 τῶν ἐστὶν οἴνων, ἐμφερῆς τῷ φαλερίνῳ, κουφότερος,
 οὐ πληκτικός. ὁ τιβουρτίνος λεπτὸς εὐδιάπνευστος
 ἀκμάζων ἀπὸ ἐτῶν δέκα· κρείττων δὲ γίνεται παλαι- f
 ούμενος. ὁ λαβικανὸς ἡδὺς καὶ λιπαρὸς τῇ γεύσει,
 μεταξὺ φαλερίνου καὶ ἀλβανοῦ· ἡ δὲ αὐτοῦ πόσις ἀπὸ
 25 ἐτῶν δέκα. ὁ γαυρανὸς δὲ καὶ ὀλίγος καὶ κάλλιστος,
 προσέτι τε εὐτονός καὶ παχύς, πραινεστίνου δὲ καὶ
 τιβουρτίνου λιπαρώτερος. ὁ μαρσικὸς δὲ πάνυ αὐ-
 στηρός, εὐστόμαχος δέ. γίνεται δὲ καὶ περὶ τὴν Καμ-
 πανίας Κύμην ὁ καλούμενος οὐλβανός, κοῦφος πότι-
 30 μος ἀπὸ ἐτῶν πέντε. ὁ ἀγκωνιτανὸς χρηστὸς λιπαρὸς
 πόσ... ὁ βυξεντίνος ἐμφερῶς ἔχει τῷ ἀλβανῷ τῷ 27
 ὀμφακίᾳ· ἔστι δὲ δυνάμει καὶ εὐστόμαχος. ὁ ἐελίτερ·

νος δὲ ἡδὺς πινόμενος, εὐστόμαχος· ἴδιον δ' αὐτοῦ
 τὸ μὴ δοκεῖν ἀπαρέγκυτος εἶναι· ἐμφαίνει γὰρ ὥς ἐμ-
 μεμιγμένου αὐτῷ ἐτέρου. ὁ καληνὸς κοῦφος, τοῦ φα-
 λερίνου εὐστομαχώτερος. εὐγενὴς δὲ καὶ ὁ καίκουβος,
 πληκτικὸς εὐτονος· παλαιοῦται δὲ μετὰ ἱκανὰ ἔτη. ὁ 5
 φουνδανὸς εὐτονος πολύτροφος, κεφαλῆς καὶ στομά-
 χου ἄπτεται· διὸ οὐ πολὺς ἐν συμποσίοις πίνεται.
 b πάντων δὲ τούτων ὁ σαβῖνος κουφότερος, ἀπὸ ἐτῶν
 ἑπτὰ ἐπιτήδειος πίνεσθαι μέχρι πεντεκαίδεκα. ὁ δὲ
 σιγνῦνος μέχρι ἐτῶν ἕξ χρήσιμος, παλαιωθεὶς δὲ πολὺ 10
 χρησιμώτερος. ὁ νομειντανὸς ἀκμάζει ταχὺ καὶ ἀπὸ
 ἐτῶν πέντε πότιμός ἐστιν· ἔστι δ' οὔτε λίαν ἡδὺς οὔτε
 λεπτός. ὁ σπωλητῖνος οἶνος καὶ πινόμενος ἡδὺς καὶ
 τῷ χρώματι χρυσίζει. καπυανὸς κατὰ πολλὰ τῷ συρ-
 ρεντίνῳ παρεμφερής. ὁ βαρβῖνος λίαν αὐστηρὸς καὶ 15
 c ἀεὶ ἐαυτοῦ κρείττων γίνεται. εὐγενὴς καὶ ὁ κανκῖνος
 καὶ τῷ φαλερίνῳ ἐμφερής. ὁ βενεφρανὸς εὐστόμαχος
 καὶ κοῦφος. ὁ ἐν Νεαπόλει τρεβελλικὸς εὐκρατος τῇ
 δυνάμει, εὐστόμαχος εὐστομος. ὁ ἔρβουλος ἐν ἀρχῇ
 μὲν ἐστὶ μέλας, μετ' οὐ πολλὰ δὲ ἔτη λευκὸς γίνεται· 20
 ἔστι δὲ λίαν κοῦφος καὶ τρυφερός. ὁ μασσαλιήτης
 καλός· ὀλίγος δὲ γίνεται, παχὺς σαρκώδης. ταραντί-
 νος δὲ καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ κλίματος τούτου πάντες ἀπαλοί,
 d οὐ πλῆξιν, οὐ τόνου ἔχοντες, ἡδεῖς εὐστόμαχοι. ὁ δὲ
 μαμερτῖνος ἕξω μὲν τῆς Ἰταλίας γίνεται· καὶ γινόμε- 25
 νος ἐν Σικελίᾳ καλεῖται ἰωτάλινος. ἡδὺς δ' ἐστὶ κοῦ-
 φος εὐτονος.

ὅτι παρ' Ἰνδοῖς τιμᾶται δαίμων, ὥς φησι Χάρης
 ὁ Μυτιληναῖος, ὃς καλεῖται Σοροάδειος· ἐρμηνεύεται
 δὲ ἐλλάδι φωνῇ οἶνοποιός.

30

49. Ὅτι Ἀντιφάνης πονὶ ὁ χαρίεις τὰ ἐξ ἐκάστης
 πόλεως ἰδιώματα οὕτω καταλέγει

ο ἐξ Ἥλιδος μάγειρος, ἐξ Ἀργούς λέβης,
φλιάσιος οἶνος, ἐκ Κορίνθου στρώματα,
ἰχθὺς Σικυῶνος, Αἰγίου δ' αὐλητρίδες,
μύρον ἐξ Ἀθηνῶν, ἐγγέλεις βοιωταίαι,
5 τυρὸς σικελικός.

Ἑρμιππος δ' οὕτως

ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι,
ἐξ οὗ ναυκληρεῖ Διόνυσος ἐπ' οἶνοπα πόντον
ὅσσ' ἀγάθ' ἀνθρώποις δεῦρ' ἤγαγε νηὶ μελαίνῃ.
10 ἐκ μὲν Κυρήνης καυλὸν καὶ δέσμα βόειον,
ἐκ δ' Ἑλλησπόντου σκόμβρους καὶ πάντα ταρίχη,
ἐκ δ' αὖ Ἰταλίας χόνδρον καὶ πλευρὰ βόεια,
καὶ παρὰ Σιτάλκου ψώραν Λακεδαιμονίοισιν,
καὶ παρὰ Περδίκκου ψεύδη ναυσὶν πάνυ πολλαῖς.
15 αἱ δὲ Συράκουσαι σῆς καὶ τυρὸν παρέχουσιν.

καὶ Κερκυραίους ὁ Ποσειδῶν ἐξολέσειεν
ναυσὶν ἐπὶ γλαφυραῖς, ὅτι δόξα θυμὸν ἔχουσιν.
ταῦτα μὲν ἐντεῦθεν. ἐκ δ' Αἰγύπτου τὰ κρεμαστὰ
ἰστίαι καὶ βύβλους, ἀπὸ δ' αὖ Συρίας λιβανῶτον.
20 ἡ δὲ καλὴ Κρήτη κυπάριστον τοῖσι θεοῖσιν,
ἡ Λιβύη δ' ἐλέφαντα πολὺν παρέχει κατὰ πρᾶσιν,
ἡ Ῥόδος ἀσταφίδας τε καὶ ἰσχάδας ἡδυονεῖρους.
αὐτὰρ ἀπ' Εὐβοίας ἀπίους καὶ ἴφια μῆλα·
ἀνδράποδ' ἐκ Φρυγίας, ἀπὸ δ' Ἀρκαδίας ἐπικού-
25 ρους.

αἱ Παρασαὶ δούλους καὶ στιγματίας παρέχουσιν.
τὰς δὲ Διὸς βαλάνους καὶ ἀμύγδαλα σιγαλόεντα 28
Παφλαγόνες παρέχουσι· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα
δαιτός·

30 Φοινίκη καρπὸν φοῖνικος καὶ σεμίδαλιν,
Καρχηδῶν δάπιδας καὶ ποικίλα προδσκεφάλαια.

50. Πίνδαρος δ' ἐν τῇ εἰς Ἰέρωνα πυθικῇ ᾠδῇ

ἀπὸ Ταῦγέτοιο μὲν λάκαιναν
ἐπὶ θηρσὶ κύνα τρέφειν πυκινώτατον ἔρπετόν.
σκύριαι δ' ἐς ἄμελξιν γλάρους
αἶγες ἔξοχώταται.

ὅπλα δ' ἀπ' Ἄργεος ἄρμα
θηβαῖον· ἄλλ' ἀπὸ τῆς ἀγλαοκάρπου
Σικελίας ὄχημα δαιδάλεον ματεύειν.

Κριτίας δὲ οὕτως

κόσσαβος ἐκ σικελῆς ἐστὶ χθονός, ἐκπρεπὲς ἔργον,
ὃν σκοπὸν ἐς λατάγων τόξα καθιστάμεθα.
εἶτα δ' ὄχος σικελὸς κάλλει δαπάνῃ τε κράτιστος.

θεσσαλικὸς δὲ θρόνος, γυνίων τρυφερωτάτῃ ἔδρα.
εὐναίου δὲ λέχους ἔξοχα κάλλος ἔχει

Μίλητός τε Χίος τ' ἔναλος πόλις Οἰνοπίωνος.

τυρσηνὴ δὲ κρατεῖ χρυσότυπος φιάλη

καὶ πᾶς χαλκὸς ὅτις κοσμεῖ δόμον ἐν τινι χρεῖα.

Φοῖνικες δ' εὖρον γράμματα λεξίλογα.

Θήβη δ' ἄρματόευντα δίφρον συνεπήξατο πρώτη,
φορητοὺς δ' ἀκάτους Κᾶρες ἁλὸς ταμίαι.

τὸν δὲ τροχοῦ γαίης τε καμίνου τ' ἔκγονον εὗρεν
κλεινότατον κέραμον, χρήσιμον οἰκονόμον,

ἢ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τροπαῖον.

καὶ ἐπαινεῖται ὄντως ὁ ἀττικὸς κέραμος. Εὐβουλος δὲ
φησὶ κνίδια κεράμια, σικελικὰ βατάνια, μεγαρικὰ πι-
θάκνια. Ἀντιφάνης δὲ νᾶπυ κύπριον, καὶ σκαμω-
νίας ὀπὸν, κάρδαμον μιλῆσιον, κρόμμυον σαμοθρά-
κιον, καυλὸν ἐκ Καρχηδόνης καὶ σίλφιον, θύμον ὑμή-
τιον, ὀρίγανον τενέδιον.

51. Ὅτι ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν χαλυβώνιον μό-
νον οἶνον ἔπινεν, ὃν φησὶ Ποσειδώνιος καὶ Δαμα-
σκῷ τῆς Συρίας γίνεσθαι Περσῶν αὐτόθι καταφυτευ-

ο σάντων τὰς ἀμπέλους. ἐν δὲ Ἰσση τῇ κατὰ τὸν
 Ἀδρίαν νήσῳ Ἀγαθαρχίδης φησὶν οἶνον γίνεσθαι ὃν
 πᾶσι συγκρινόμενον καλλίω εὐρίσκεισθαι. χίου δὲ οἴ- e
 νου καὶ θασίου μέμνηται Ἐπίλυκος· χῖος καὶ θάσιος
 5 ἡθημένος· καὶ Ἀντίδοτος δὲ ἑθάσιον ἔργχει·

ὃ γὰρ ἂν λαβόν μου καταφάγῃ τὴν καρδίαν,
 ὅταν πῖω τοῦτ', εὐθὺς ὑγιὲς γίγνεται·

Ἀσκληπιὸς κατέβρεξε.

οἶνος λέσβιος, ὃν αὐτὸς ἐποίησεν ὁ Μάρων μοι δο-
 10 κῶ φησὶ Κλέαρχος.

λεσβίου δὲ πώματος
 οὐκ ἔστιν ἄλλος οἶνος ἡδίων πιεῖν·
 φησὶν Ἀλεξίς.

θασίοις οἴναρίοις καὶ λεσβίοις
 15 τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος
 καὶ νωγαλίζει.

ὁ αὐτὸς

ἡδύς γ' ὁ Βρόμιός ἐστ' ἀτέλειαν λεσβίου
 ποιῶν τὸν οἶνον εἰσάγουσιν ἐνθάδε·

20 ὃς ἂν εἰς ἑτέραν ληφθῇ δ' ἀποστέλλων πόλιν f
 καὶν κύαθον, ἱερὰν ἐγγράφῳ τὴν οὐσίαν.

Ἐφιππος

φιλῶ γε πρᾶμνιον οἶνον λέσβιον.

πολλὴ δὲ λεσβία σταγὼν ἐκπίνεταί [ἄγαν].

25 Ἀντιφάνης

ἔστιν ὅψον χρηστὸν ἐπαγωγὸν πάνυ,
 οἶνός τε θάσιος καὶ μύρον καὶ στέμματα·
 ἐν πλησμονῇ γὰρ Κύπρις, ἐν δὲ τοῖς κακῶς
 πρᾶττουσιν οὐκ ἔνεστιν Ἀφροδίτῃ βροτοῖς.

30 Εὐβουλος

θάσιον ἢ χῖον λαβὼν
 ἢ λέσβιον γέροντα νεκταροσταγῇ.

μέμνηται δὲ οὗτος καὶ ψιθίου οἴνου
οἶνον γάρ με ψίθιον γεύσας
ἡδὺν ἄκρατον, διψῶντα λαβὼν
ὄξει παίει πρὸς τὰ στήθη.

καὶ Ἀναξανδρίδης ἑχούς κεκραμένος ψιθίου. 5

29 52. Ὅτι Ἀριστοφάνους τὰς δευτέρας Θεσμοφο-
ριαζούσας Δημήτριος ὁ Τροιζήνιος Θεσμοφοριασάσας
ἐπιγράφει. ἐν ταύτῃ ὁ κωμικὸς μέμνηται πεπαρηθίου
οἴνου

οἶνον δὲ πίνειν οὐκ ἐάσω πράμνιον,
οὐ χῖον, οὐχὶ θάσιον, οὐ πεπαρήθιον,
οὐδ' ἄλλον ὅστις ἐπεγερεῖ τὸν ἔμβολον. 10

Εὐβουλος

οὐ λευκάδιος γάρ ἐστι καὶ μιλῆσιος
οἰνίσκος οὐπω πότιμος. 15

Ἀρχεστράτου τοῦ δειπνολόγου

εἶθ' ὁπότεν πλήρωμα Διὸς σωτήρος ἔλησθε,
ἤδη χορὴ γεραὸν πολὺν σφόδρα κραῖτα φοροῦντα
οἶνον ὑγρὰν χαίταν λευκῷ πεπυκασμένον ἄνθει
πίνειν, ἐκ Λέσβου περικύμονος ἐκγεγαῶτα. 20

τόν τ' ἀπὸ Φοινίκης ἱερᾶς τὸν βύβλιον αἰνῶ·
οὐ μέντοι κείνῳ γε παρεξισῶ αὐτόν. ἐὰν γὰρ
ἐξαίφνης αὐτοῦ γεύσῃ μὴ πρόσθεν ἐθισθεῖς,
εὐώδης μὲν σοι δόξει τοῦ λεσβίου εἶναι

c μᾶλλον· ἔχει γὰρ τοῦτο χρόνου διὰ μῆκος ἄπλατον. 25
πινόμενος δ' ἥσσαν πολλῶ. κείνος δὲ δοκήσει
οὐκ οἶνῳ σοι ὅμοιον ἔχειν γέρας, ἀμβροσίᾳ δέ.
εἰ δέ τινες σκώπτουσιν ἀλαζονοχαννοφλύαροι,
ὥς ἡδιστος ἔφυ πάντων φοινίκιος οἶνος,
οὐ προσέχω τὸν νοῦν αὐτοῖς . . . 30

ἔστι δὲ καὶ θάσιος πίνειν γενναῖος, ἐὰν ἡ
πολλαῖς πρεσβεύων ἐτέων περικαλλέσιν ὥραις.

οἶδα δὲ καὶ ἄλλων πόλεων βοτρυοσταγῇ ἔρρη
εἶπεῖν αἰνῆσαι τε, καὶ οὐ με λέληθ' ὀνομῆναι.
ἀλλ' οὐδὲν τᾶλλ' ἐστὶν ἀπλῶς πρὸς λῃσβιον οἶνον.
ἀλλὰ τινες χαίρουσιν ἐπαινοῦντες τὰ παρ' αὐτοῖς. d

5 53. Φοινικίου δὲ οἶνου μέμνηται καὶ Ἑριππος
κάρυα ῥόας φοίνικας ἕτερα νῶγαλα,
σταμνάριά τ' οἶνον μικρὰ τοῦ φοινικικοῦ.
καὶ πάλιν

φοινικίνου βῆκος τις ὑπανεφῶγγυτο.

10 μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ξενοφῶν Ἀναβάσει. μενδαίου
δὲ Κρατῖνος

νῦν δ' ἦν ἰδῆ μενδαῖον ἡβῶντ' ἀρτίως
οἰνίσκον, ἔπεται κάκολουθεῖ καὶ λέγει
'οἶμ' ὥς ἀπαλὸς καὶ λευκός· ἄρ' οἶσει τρία·;

15 Ἑριππος δὲ που ποιεῖ τὸν Διόνυσον πλειόνων με- e
μνημένον

μενδαίῳ μὲν ἐνουροῦσιν [μάκαρες] θεοὶ αὐτοὶ
στρώμασιν ἐν μαλακοῖς. μάγνητα δὲ μελιχόδωρον
καὶ θάσιον, τῷ δὴ μήλων ἐπιδέδρομεν ὄσμῃ,
20 τούτῳ ἐγὼ κρίνω πολὺ πάντων εἶναι ἀρίστῳ
τῶν ἄλλων οἶνων μετ' ἀμύμονα χῆον ἄλυπον.

ἔστι δὲ τις οἶνος, τὸν δὴ σαπρίαν καλέουσιν,
οὗ καὶ ἀπὸ στόματος στάμνων ὑπανοιγομενάων
ὄξει ἔων ὄξει δὲ ῥόδων ὄξει δ' ὑακίνθου,

25 ὄσμῃ θεσπεσία κατὰ πᾶν δ' ἔχει ὑπερεφῆς δῶ· f
ἀμβροσία καὶ νέκταρ ὁμοῦ τοῦτ' ἐστὶ τὸ νέκταρ.
τούτου χορὴ παρέχειν πίνειν ἐν δαιτὶ θαλερῇ
τοῖσιν ἐμοῖσι φίλοις, τοῖς δ' ἐχθροῖς ἐκ Πεπα-
ρήθου.

30 φησὶ δὲ Φανίας ὁ Ἑρέσιος Μενδαίους τοὺς βότρους ἐπὶ
τῇ ἀμπέλῳ ῥαίνειν τῷ ἐλατηρίῳ· διὸ γίνεσθαι τὸν οἶ-
νον μαλακόν.

54. Ὅτι Θεμιστοκλῆς ὑπὸ βασιλέως ἔλαβε δωρεάν
 τὴν Λάμψακον εἰς οἶνον, Μαγνησίαν δ' εἰς ἄρτον,
 Μυοῦντα δ' εἰς ὄψον, Περικώτην δὲ καὶ τὴν Παλαί-
 σκηψιν εἰς στρωμνὴν καὶ ἱματισμόν. ἐκέλευσε δὲ τού-
 τῳ στολὴν φορεῖν βαρβαρικήν, ὥς καὶ Δημαράτῳ, δούς 5
 30 τὰ πρότερον ὑπάρχοντα, καὶ στολὴν γάμβριον προσθείς,
 ἐφ' ᾧτε μηκέτι ἑλληνικὸν ἱμάτιον περιβάλλεται. καὶ
 Κῦρος δὲ ὁ μέγας Πυθάρχῳ τῷ Κυζικηνῷ φίλῳ ὄντι
 ἐχαρίσατο ἑπτὰ πόλεις, ὥς φησιν ὁ Βαβυλώνιος Ἀγα-
 θοκλῆς, Πήδασον Ὀλύμπιον Ἀκαμάντιον Τίον Σκῆ- 10
 πτρα Ἀρτύψον Τορτύρην. ὁ δ' εἰς ὕβριν, φασί, καὶ
 ἄνοιαν προελθὼν τυραννεῖν ἐπεχείρησε τῆς πατρίδος
 στρατιὰν συναγαγών. καὶ οἱ Κυζικηνοὶ ἐξορμήσαντες
 ἐπ' αὐτὸν ἐβοηδρόμουν, πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ
 τὸν κίνδυνον. τιμᾶται δὲ παρὰ Λαμψακηνοῖς ὁ Πρία- 15
 b πος ὁ αὐτός ὢν τῷ Διονύσῳ, ἐξ ἐπιθέτου καλούμενος
 οὕτως, ὥς θρίαμβος καὶ διθύραμβος.

ὅτι Μυτιληναῖοι τὸν παρ' αὐτοῖς γλυκὺν οἶνον
 πρόδρομον καλοῦσιν, ἄλλοι δὲ πρότροπον.

55. Θανμάζεται δὲ καὶ ὁ ἱκάριος οἶνος, ὥς Ἀμ- 20
 φρις

ἐν Θουρίοις τοῦλαιον, ἐν Γέλα φακοί,

ἱκάριος οἶνος, ἰσχάδες κιμώλια.

γίνεται δὲ ἐν Ἰκάρῳ, φησὶν Ἐπαρχίδης, ὁ πράμνιος.
 ἔστι δὲ οὗτος γένος τι οἶνου· καὶ ἔστιν οὗτος οὔτε γλυ- 25
 c κὺς οὔτε παχύς, ἀλλ' αὐστηρὸς καὶ σκληρὸς καὶ δύ-
 ναμιν ἔχων διαφέρουσιν· οἷῳ Ἀριστοφάνης οὐχ ἦδε-
 σθαι Ἀθηναίους φησὶ λέγων τὸν Ἀθηναίων δῆμον
 οὔτε ποιηταῖς ἦδεσθαι σκληροῖς καὶ ἀστεμφέσιν, οὔτε
 πρᾶμνίοις σκληροῖσιν οἶνοις, συνάγουσι τὰς ὀφρῦς τε 30
 καὶ τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἀνθοσμία καὶ πέπονι νεκταρο-
 σταγεῖ. εἶναι γὰρ ἐν Ἰκάρῳ φησὶ Σῆμος Πράμνον πέ-

1 τραν καὶ παρ' αὐτῇ ὄρος μέγα, ἀφ' οὗ τὸν πρᾶμνιον
 οἶνον, ὃν καὶ φαρμακίτην τινὰς καλεῖν. ἐκαλεῖτο δὲ
 ἡ Ἰκαρος πρότερον Ἰχθυόεσσα, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τῶν d
 ἰχθύων πλῆθος, ὥς καὶ Ἐχινάδες ἀπὸ τῶν ἐχίνων, καὶ
 5 Σηπιάς ἄκρα ἀπὸ τῶν περὶ αὐτὴν σηπιῶν, καὶ Λα-
 γοῦσσαι νῆσοι ἀπὸ τῶν ἐν αὐταῖς λαγωῶν, καὶ ἑτεραι
 Φυκοῦσσαι καὶ Λοπαδοῦσσαι ἀπὸ τῶν παραπλησίων.
 προσαγορεύεται δέ, φησὶν Ἐπαρχίδης, ἡ ἄμπελος ἡ
 τὸν ἰκάριον πρᾶμνιον φέρουσα ὑπὸ τῶν ξένων μὲν
 10 ἱερὰ, ὑπὸ δὲ τῶν Οἰνοαίων διονυσιάς. Οἰνὸν δὲ πόλις
 ἐν τῇ νήσῳ ἐστί. Δίδυμος δὲ πρᾶμνιόν φησιν οἶνον
 ἀπὸ πρᾶμνίας ἀμπέλου οὕτω καλουμένης, οἱ δὲ ἰδίως e
 τὸν μέλανα, ἔνιοι δὲ ἐν τῷ καθόλου τὸν πρὸς παραμο-
 νὴν ἐπιτήδειον, οἶνονε παραμένιον ὄντα, οἱ δὲ τὸν
 15 πρᾶννοντα τὸ μένος, ἐπεὶ οἱ πιόντες προσηνεῖς.

56. Ἐπαινεῖ Ἀμφίς καὶ τὸν ἐξ Ἀκάνθου πόλεως
 οἶνον λέγων

ποδαπὸς εἶ; φράσον.

B. [ὀποδαπὸς εἰμ';] Ἀκάνθιος. A. εἶτα, πρὸς
 20 θεῶν,
 οἶνου πολίτης ὢν κρατίστου στρυφνὸς εἶ,
 καὶ τοῦνομ' αὐτὸ τῆς πατρίδος ἐν τοῖς τρόποις
 ἔχεις, τὰ δ' ἦθη τῶν πολιτῶν οὐκ ἔχεις;
 κορινθίου οἶνου Ἀλεξίς μνημονεύει ὥς σκληροῦ f
 25 οἶνος ξενικὸς παρῆν· ὁ γὰρ κορινθίος
 βασανισμός ἐστι.
 καὶ εὐβοϊκοῦ δὲ 'πολὺν πιὼν εὐβοϊκὸν οἶνον.' Ἀρ-
 χίλοχος τὸν Νάξιον τῷ νέκταρι παραβάλλει· ὃς καὶ
 πού φησιν
 30 ἐν δορὶ μὲν μοι μᾶζα μεμαγμένη, ἐν δορὶ δ' οἶνος
 ἰσμαρικός. πίνω δ' ἐν δορὶ κεκλιμένος.
 Στράτις δὲ τὸν σκιάδιον ἐπαινεῖ

οἶνος κοχύζει τοῖς ὁδοιπόροις πιεῖν
μέλας σκιάθιος, ἴσον ἴσῳ κεκραμένος.

31 Ἀχαιὸς δὲ τὸν βίβλινον

ἐδεξιούτο βιβλίνου μ' ἐκπώματι.

καλεῖται δ' οὕτως ἀπὸ τινος χωρίου οὕτω προσαγο- 5
ρευομένου. φησὶ δὲ Φιλύλλιος ὅτι παρ' ἑξω λῆσβιον,
χῖον σαπρόν, θάσιον, βίβλινον, μενδαῖον, ὥστε μη-
δένα κραιπαλᾶν. Ἐπίχαρμος δὲ ἀπὸ τινων ὀρῶν Βι-
βλίνων φησὶν αὐτὸν ὠνομάσθαι. Ἀρμενίδας δὲ τῆς
Θράκης φησὶν εἶναι χώραν τὴν Βιβλίαν, ἣν Ἀντισά- 10
ρην καὶ Οἰσύμην προσαγορευθῆναι. ἐπικεικῶς δὲ ἡ
Θράκη ἐθαυμάζετο ὥς ἡδύοινος καὶ συνόλως τὰ πλη-
b σίον αὐτῆς χωρία.

νῆες δ' ἐκ Αἰῆμοιο παρέστασαν οἶνον ἄγουσαι.

Ἴππυς δὲ ὁ Ῥηγῖνος τὴν εἰλὸν καλουμένην ἄμπελον 15
βιβλίαν φησὶ καλεῖσθαι· ἣν Πόλλιν τὸν Ἀργεῖον, ὃς
ἐβασίλευσε Συρακοσίῳ, πρῶτον εἰς Συρακούσας κο-
μῖσαι ἐξ Ἰταλίας. εἶη ἂν οὖν ὁ παρὰ Σικελιώταις γλυ-
κὺς καλούμενος Πόλλιος ὁ βίβλινος οἶνος. ἐν τῷ χρη-
σμῷ, φησὶν, ὁ θεὸς ηὐτομάτισε 20

πῦν' οἶνον τρυγίαν, ἐπεὶ οὐκ Ἀνθηδόνα ναίεις,

c οὐδ' ἱερὰν Ὑπέραν, ὅθι κ' ἄτρυγον οἶνον ἔπινες.
ὠνομάζετο δὲ παρὰ Τροιζηνίοις, ὥς φησιν Ἀριστοτέ-
λης ἐν τῇ αὐτῶν πολιτείᾳ, ἄμπελος ἀνθηδονιάς καὶ
ὑπεριάς ἀπὸ Ἀνθου τινὸς καὶ Ὑπέρου, ὥς καὶ ἀλ- 25
θηφιάς ἀπὸ Ἀλθηφίου τινός, ἐνὸς τῶν Ἀλφειοῦ ἀπο-
γόνων.

57. Ἀλκμᾶν δέ που ἄπυρον οἶνον καὶ ἄνθεος
ὄσδοντα φησὶ τὸν ἐκ πέντε λόφων, ὃς ἐστὶ τόπος
Σπάρτης ἀπέχων στάδια ἑπτὰ· καὶ τὸν ἐκ Δενθιά- 30
δων, ἐρύματός τινος, καὶ τὸν ἐκ Καρύστου, ὃς ἐστὶ
πλησίον Ἀρκαδίας, καὶ τὸν ἐξ Οἰνοῦντος, καὶ τὸν ἐξ

Ὀνόγλων καὶ Σταθμῶν. χωρία δὲ ταῦτα [τὰ καὶ]
 πλησίον Πιτάνης. φησὶ γοῦν ὄϊνον δ' οἴνουντιάδην d
 ἢ δένθιν ἢ καρύστιον ἢ ὄνογλιν ἢ σταθμίταν. ἅπν-
 ρον δὲ εἶπε τὸν οὐχ ἠψημένον. ἐχρῶντο γὰρ ἐφθοῖς
 5 οἴνοις. Πολύβιος δὲ διάφορον οἴνον ἐν Καπύῃ φησὶ
 γίνεσθαι τὸν ἀναδενδρίτην καλούμενον, ᾧ μηδένα
 συγκρίνεσθαι. Ἀλκίφρων δ' ὁ Μαιάνδριος περὶ τὴν
 Ἐφεσίαν φησὶν εἶναι ὀρείαν κόμην, τὴν πρότερον μὲν
 καλουμένην Αἰτουῦς νῦν δὲ Λατώρειαν ἀπὸ Λατω-
 10 ρείας Ἀμαζόνος· ἐν ἣ γίνεσθαι τὸν πράμνιον οἴνον. e
 Τιμαχίδας δὲ ὁ Ῥόδιος ὑπόχυτόν τινα οἴνον ἐν Ῥόδῳ
 καλεῖ παραπλήσιον τῷ γλυκεῖ. καὶ γλύξις δ' οἶνος
 καλεῖται ὁ τὸ ἔψημα ἔχων. Πολύζηλος δὲ αὐτίτην κα-
 λεῖ οἴνον. Πλάτων δ' ὁ κωμικὸς καπνίαν· κάλλιστος
 15 δ' οὗτος γίνεται ἐν Βενεβεντῷ πόλει Ἰταλίας. ἀμφίας
 δ' οἶνος ὁ φαῦλος καλεῖται παρὰ Σωσικράτει. ἐχρῶντο
 δ' οἱ ἀρχαῖοι καὶ πώματί τινι ἐξ ἀρωμάτων κατα-
 σκευαζομένῳ, ὃ ἐκάλουν τριμμα. Θεόφραστος δὲ ἐν
 τῇ περὶ φυτῶν ἱστορίᾳ φησὶν ἐν Ἡραίᾳ τῆς Ἀρκαδίας f
 20 γίνεσθαι οἴνον ὃς τοὺς μὲν ἄνδρας πινόμενος ἐξίστησι,
 τὰς δὲ γυναῖκας τεκνούσας ποιεῖ. περὶ δὲ Κερυνίαν
 τῆς Ἀχαΐας ἀμπέλου τι γένος εἶναι ἀφ' ἧς τὸν οἴνον
 ἐξαμβλοῦν ποιεῖν τὰς γυναῖκας τὰς ἐγκύμονας· καὶ
 τῶν βοτρύων δέ, φησί, φάγωσιν, ἐξαμβλοῦσιν. ὁ δὲ
 25 τροιζήνιος οἶνος ἀρόνους, φησί, ποιεῖ τοὺς πίνοντας.
 ἐν Θάσῳ δὲ λέγει ὥς αὐτοὶ ποιοῦσιν οἶνόν τινα ὑπνω-
 τικὸν καὶ ἕτερον ἀγρυπνεῖν ποιοῦντα τοὺς πίνοντας.

58. Περὶ δὲ τῆς τοῦ ἀνθοσμίου οἴνου σκευασίας
 Φανίας ὁ Ἐρέσιός φησι τάδε· γλενέκει παραχεῖται ἐπὶ
 30 χοῦς πεντήκοντα εἰς θαλάσσης, καὶ γίνεται ἀνθο- 32
 σμίας. καὶ πάλιν ἀνθοσμίας γίνεται ἐκ νέων ἀμπέ-
 λων ἰσχυρότερος ἢ ἐκ παλαιῶν. ἐξῆς τέ φησι τὰς

ὀμφακώδεις συμπατήσαντες ἀπέθεντο καὶ ἀνθοσμίας
 ἐγένετο. Θεόφραστος δ' ἐν Θάσῳ φησὶ τὸν ἐν τῷ
 πρυτανείῳ διδόμενον θαυμαστὸν εἶναι τὴν ἡδονήν·
 ἡρτυμένος γὰρ ἐστίν. ἐμβάλλουσιν γὰρ εἰς τὰ κεράμια
 σταῖς μέλιτι φυράσαντες, ὥστε τὴν ὀσμὴν ἀπ' αὐτοῦ, ⁵
 τὴν δὲ γλυκύτητα ἀπὸ τοῦ σταιτὸς λαμβάνειν τὸν οἶ-
 νον. καὶ ἐξῆς δέ φησιν ἑάν τις κεράσῃ σκληρὸν καὶ
 εὖοσμον μαλακῶ καὶ ἀόσμῳ, καθάπερ τὸν ἡρακλεώτην
 καὶ τὸν ἐρυθραῖον, τοῦ μὲν τὴν μαλακότητα τοῦ δὲ
 τὴν εὖοσμίαν παρεχομένου. μυρίνης δὲ οἶνος κεῖται ¹⁰
 παρὰ Ποσειδίπῳ

διψηρὸς ἄτοπος ὁ μυρίνης ὁ τίμιος.
 καὶ ἐρμῆς δ' εἶδος πόσεως παρὰ Στράτιδι. Χαιρέας
 δὲ ἐν Βαβυλῶνι οἶνόν φησι γίνεσθαι τὸν καλούμενον
 νέκταρ. 15

ἦν ἄρ' ἔπος τόδ' ἀληθές, ὅτ' οὐ μόνον ὕδατος
 αἶσαν,

^c ἀλλά τι καὶ λέσχης οἶνος ἔχειν ἐθέλει.

οὐδὲν (γὰρ) ἀπόβλητον διονύσιον οὐδὲ γίγαρτον,
 ὁ Κεῖός φησι ποιητής.

59. Τῶν οἴνων ὃ μὲν λευκὸς ὃ δὲ κιρρὸς ὃ δὲ μέ- ²⁰
 λας. καὶ ὁ μὲν λευκὸς λεπτότατος τῇ φύσει οὐρητι-
 κὸς θερμὸς πεπτικός τε ὢν τὴν κεφαλὴν ποιεῖ διά-
 πυρον· ἀνωφερὴς γὰρ ὁ οἶνος. ὁ δὲ μέλας ὁ μὴ γλυ-
 κάζων τροφιμώτατος στυπτικός, ὁ δὲ γλυκάζων καὶ
 τῶν λευκῶν καὶ τῶν κιρρῶν τροφιμώτατος. λεαίνει ²⁵
 γὰρ κατὰ τὴν ἀρόδον, καὶ παχύνων τὰ ὑγρά μᾶλλον
^d κεφαλὴν ἥττον παρενοχλεῖ. ὄντως γὰρ ἡ τοῦ γλυκέος
 οἴνου φύσις ἐγχρονίζει περὶ τὰ ὑποχόνδρια καὶ πτυέ-
 λου ἐστὶν ἀναγωγός, ὡς Διοκλῆς καὶ Πραξαγόρας
 ἱστοροῦσι. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖός φησιν ὁ μέλας ³⁰
 οἶνός ἐστι θρεπτικώτατος, ὁ δὲ λευκὸς οὐρητικώτατος

καὶ λεπτότατος, ὃ δὲ κίρρὸς ξηρὸς καὶ τῶν σιτίων πε-
 πτικώτερος. οἱ δ' ἐπιμελέστερον τεθλαττωμένοι
 οἴνοι ἀκραίπαλοί τε εἶσι καὶ κοιλίας λύνουσιν ἐπιδά- e
 κνουσί τε τὸν στόμαχον ἐμφυσήσεις τε ἐνεργάζονται
 5 καὶ συγκατεργάζονται τὴν τροφήν. τοιοῦτος δ' ἐστὶν
 ὃ τε μύνδιος καὶ ὁ ἀπὸ Ἀλικαρνασσοῦ. ὁ γοῦν κυνικὸς
 Μένιππος ἀλμοπότιν τὴν Μύνδον φησὶν. ἱκανῶς δὲ
 καὶ ὁ κῶος τεθλαττῶται. καὶ ὁ ῥόδιος δὲ ἐλάττονος
 μὲν κεκοινῶνῃκε θαλάσσης, ὁ δὲ πολὺς αὐτοῦ ἀχρεῖός
 10 ἐστὶν. ὁ δὲ νησιώτης εἷς τε τοὺς πότους ἐστὶν εὖ πε-
 φνκῶς καὶ πρὸς τὴν καθημερινὴν χρῆσιν οὐκ ἀνοί-
 κειος. ὁ δὲ κνίδιος αἵματος γεννητικὸς τρόφιμος κοι-
 λίαν εὖλυτον κατασκευάζων, πλείων δὲ πινόμενος
 ἐκλύει τὸν στόμαχον. ὁ δὲ λέσβιος στῦψιν μικροτέραν f
 15 ἔχει καὶ μᾶλλον οὐρεῖται. χαριέστερος δ' ἐστὶν ὁ χῖος,
 καὶ τοῦ χίου ὁ καλούμενος ἀριουσίος. διαφοραὶ δὲ
 αὐτοῦ εἰσὶ τρεῖς· ὃ μὲν γὰρ αὐστηρὸς ἐστὶν ὃ δὲ γλυ-
 κάζων, ὁ δὲ μέσος τούτων τῇ γεύσει αὐτόκρατος κα-
 λεῖται. ὁ μὲν οὖν αὐστηρὸς εὖστομός ἐστι καὶ μᾶλλον
 20 οὐρεῖται, ὁ δὲ γλυκάζων τρόφιμος πλήσμιος κοιλίας
 μαλακτικὸς, ὁ δ' αὐτόκρατος τῇ χρεῖα μέσος ἐστί. 33
 κοινῶς δ' ὁ χῖος πεπτικὸς τρόφιμος αἵματος χρηστοῦ
 γεννητικὸς προσηνέστατος πλήσμιος, διὰ τὸ παχὺς εἶ-
 ναι τῇ δυνάμει. τῶν δ' οἴνων χαριέστατος ὁ κατὰ τὴν
 25 Ἰταλίαν ἀλβανὸς καὶ ὁ φαλερνίτης. ὁ δὲ τούτων πε-
 παλαιωμένος καὶ κεχρονικῶς φαρμακώδης ὢν καροῖ
 λίαν ταχέως. ὁ δὲ ἀδριανὸς καλούμενος εὖπνους εὐα-
 νάδοτος ἄλυπος τὸ σύνολον. οἶνοποιητέον δὲ αὐτοὺς
 πρὸ τινος χρόνου καὶ εἰς ἀναπεπταμένον τόπον θε-
 30 τέον, εἰς τὸ διαπνεῦσαι τὸ παχὺ τῆς δυνάμεως αὐτῶν. b
 χαριέστατος δ' οἶνος εἰς παλαίωσιν ὁ κερκυραῖος. ὁ
 δὲ ξακύνθιος καὶ ὁ λευκάδιος διὰ τὸ γύψον λαβεῖν καὶ

κεφαλὴν ἀδικοῦσιν. ὁ δ' ἀπὸ Κιλικίας ἀβάτης καλού-
 μενος κοιλίας μόνον ἐστὶ μαλακτικός. κῶφ δὲ καὶ
 μυνδίῳ καὶ ἀλικαρνασίῳ καὶ παντὶ τῷ ἱκανῶς τεθα-
 λαττωμένῳ συνάδει τὰ σκληρὰ τῶν ὑδάτων, οἷα κρη-
 ναῖα καὶ ὄμβρια, ἐὰν ἦ διυλισμένα καὶ πλείονα χρόνον ⁵
 καθεσταμένα. χρήσιμοι δ' εἰσὶν οὗτοι Ἀθήνησι καὶ
^c Σικυῶνι· ἐν ταύταις γὰρ σκληρὰ τὰ ὕδατα. τοῖς δ'
 ἀθαλάσσοις τῶν οἴνων καὶ τοῖς παρέχουσιν ἱκανωτέ-
 ραν στύψιν, ἔτι δὲ τῷ χίῳ καὶ λεσβίῳ, τὰ ἀποιότατα
 τῶν ὑδάτων εὐθετεῖ. 10

60. Ὡ γλῶσσα σιγήσασα τὸν πολὺν χρόνον,
 πῶς δῆτα τλήσει προᾶγμ' ἐπεξελθεῖν τόδε;
 ἦ τῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἐμβριθέστερον,
 ὕφ' ἧς τὸ κρυφθὲν ἐκφανεῖς ἀνάκτορι,
 φησὶ Σοφοκλῆς. 15

αὐτὸς ἐμαυτοῦ Ἰόλεώς τε καὶ Ἀλκείδης γενήσο-
^dμαι. ὅτι ὁ μαρεώτης οἶνος ὁ ἀλεξανδρεωτικός τὴν μὲν
 προσηγορίαν ἔχει ἀπὸ τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κρήνης Μα-
 ρείας καὶ τῆς παρ' αὐτὴν πόλεως ὁμωνύμου, ἢ πρότε-
 ρον μὲν ἦν μεγίστη νῦν δὲ κώμης περιείληφε μέγεθος, ²⁰
 τὴν προσηγορίαν λαβοῦσα ἀπὸ Μάρωνος ἑνὸς τῶν
 μετὰ Διονύσου τὰς στρατείας πεποιημένων. πολλὴ
 δὲ ἡ περὶ τὴν γῆν ταύτην ἄμπελος, ἧς καὶ ἡ σταφυλὴ
 πάννυ βρωθῆναι εὖστομος καὶ ὁ γινόμενος οἶνος κάλ-
 λιστος· λευκός τε γὰρ καὶ ἡδὺς εὐπνους εὐανάδοτος ²⁵
 λεπτὸς κεφαλῆς οὐ καθικνούμενος διουρητικός. τού-
^eτου δὲ καλλίων ὁ ταινιωτικός καλούμενος. ταινία δ'
 ἐστὶν ἐπιμήκης περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, ἀφ' ἧς οἱ
 γινόμενοι οἶνοι εἰσὶ μὲν ἡρόεμα ὑπόχλωροι, ἐμφαίνον-
 τές τι ἐν αὐτοῖς λιπαρόν, ὃ κατὰ τὴν τοῦ ὕδατος κρᾶ- ³⁰
 σιν ἀναλύεται κατὰ βραχύ, ὥς καὶ τὸ μέλι τὸ ἀττικὸν
 ἀνακιρνάμενον. οὗτος ὁ ταινιωτικός πρὸς τῷ ἡδὺς

εἶναι ἔχει τι καὶ ἀρωματῶδες ἡρέμα ἐπιστῦφον. ἡ δὲ περὶ τὸν Νεῖλον ἄμπελος πλείστη μὲν αὐτῇ, ὅσος καὶ ὁ ποταμός. καὶ πολλαὶ τῶν οἴνων αἱ ιδιότητες κατὰ f
 τε τὰ χρώματα καὶ τὴν προσφορὰν. τούτους δ' ὑπερ-
 5 βάλλει ὁ κατὰ Ἀντυλλαν πόλιν οὐ μακρὰν οὖσαν Ἀλεξανδρείας, ἥς τοὺς φόρους οἱ τότε βασιλεῖς Αἰγύ-
 πτιοί τε καὶ Πέρσαι ταῖς γαμεταῖς ἐδίδουσαν εἰς ζώ-
 νας. ὁ δὲ κατὰ τὴν Θηβαίδα, καὶ μάλιστα ὁ κατὰ τὴν
 Κόπτον πόλιν, οὕτως ἐστὶ λεπτός καὶ ταχέως πεπτικὸς
 10 ὥς καὶ τοῖς πυρεταίνουσι διδόμενος μὴ βλάπτειν.

σαυτὴν ἐπαινεῖς ὥσπερ Ἀστυδάμας, γύναι.

ἦν δὲ τραγικὸς ποιητὴς ὁ Ἀστυδάμας.

34

61. Ὅτι ὁ Θεόπομπος ὁ Χῖος τὴν ἄμπελον ἱστορεῖ
 εὐρεθῆναι ἐν Ὀλυμπίᾳ παρὰ τὸν Ἀλφειόν· καὶ ὅτι
 15 τῆς Ἠλείας τόπος ἐστὶν ἀπέχων ὀκτὼ στάδια, ἐν ᾧ οἱ
 ἐγγώριοι κατακλείοντες τοῖς διονυσίοις χαλκοὺς λέ-
 βητας τρεῖς κενοὺς παρόντων ἀποσφραγίζονται, καὶ
 ὕστερον ἀνοίγοντες εὐρίσκουσιν οἴνου πεπληρωμέ-
 νους. Ἑλλάνικος δὲ φησιν ἐν τῇ Πλινθίνῃ πόλει Αἰ-
 20 γύπτου πρώτη εὐρεθῆναι τὴν ἄμπελον. διὸ καὶ Δίων
 ὁ ἐξ Ἀκαδημείας φιλοῖνους φησὶ καὶ φιλοπότας τοὺς b
 Αἰγυπτίους γενέσθαι, εὐρεθῆναι τε βοήθημα παρ'
 αὐτοῖς ὥστε τοὺς διὰ πενίαν ἀποροῦντας οἴνου τὸν ἐκ
 τῶν κριθῶν γενόμενον πίνειν, καὶ οὕτως ἥδεσθαι
 25 τοὺς τοῦτον προσφερομένους ὥς καὶ ἄδειν καὶ ὀρχεῖ-
 σθαι καὶ πάντα ποιεῖν ὅσα τοὺς ἐξοῖνους γινομένους.
 Ἀριστοτέλης δὲ φησιν ὅτι οἱ μὲν ἀπ' οἴνου μεθυσθέν-
 τες ἐπὶ πρόσωπον φέρονται, οἱ δὲ τὸν κριθίνον πεπω-
 κότες ἐξυπτιάζονται τὴν κεφαλὴν· ὁ μὲν γὰρ οἶνος κα-
 30 ρηβαρικός, ὁ δὲ κριθίνος καρωτικός.

62. Ὅτι δὲ φίλοινοι Αἰγύπτιοι σημεῖον καὶ τὸ c
 παρὰ μόνοις αὐτοῖς ὥς νόμιμον ἐν τοῖς δείπνοις πρὸ

πάντων ἐδεσμάτων κράμβας ἔσθειν ἐφθάς, ἃς μέχρι
τοῦ δεῦρο παρασκευάζεσθαι. καὶ πολλοὶ εἰς τὰς κατα-
σκευαζομένας ἀμεθύστους προσλαμβάνουσι τὸ τῆς
κράμβης σπέρμα. καὶ ἐν ᾧ δ' ἂν ἀμπελῶνι κράμβαι
φύωνται, ἀμαυρότερος ὁ οἶνος γίνεται. διὸ καὶ Συ- 5
βαρίται, φησὶ Τίμαιος, πρὸ τοῦ πίνειν κράμβας
ἦσθιον. Ἀλεξίς

ἐχθρὸς ὑπέπινες, εἴτα νυνὶ κραιπαλᾶς.

d κατανύστασον· παύσει γάρ. εἰτά σοι δότω
ῥάφανόν τις ἐφθῆν.

10

Εὐβουλος δέ πού φησι

γύναι,

ῥάφανόν με νομίσας εἰς ἐμέ σου τὴν κραιπάλην
μέλλεις ἀφεῖναι πᾶσαν, ὥς ἐμοὶ δοκεῖς.

ὅτι δὲ τὴν κράμβην ῥάφανον ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ 15

Ἀπολλόδωρος δηλοῖ ὁ Καρύστιος

οἷδ' ὅτι καλοῦμεν ῥάφανον, ἡμεῖς δ' οἱ ξένοι
κράμβην· γυναιξὶ διαφέρειν οἶει δὲ τί;

Ἀναξανδρίδης

ἐὰν λούσησθε νῦν

20

e ῥάφανόν τε πολλὴν ἐντράγητε, παύσετε
τὸ βάρος, διασκεδάτε τὸ προσὸν νῦν νέφος
ἐπὶ τοῦ μετώπου.

Νικοχάρης

εἰς αὖριον δ' ἀντὶ ῥαφάνων ἐψήσομεν 25
βαλάνιον, ἵνα νῶν ἐξάγῃ τὴν κραιπάλην.

Ἄμφις

οὐκ ἔστιν, ὥς ἔοικε, φάρμακον μέθης
οὐδὲν τοιοῦτον ὥς τὸ προσπεσεῖν ἄφνω
λύπην τιν'. οὕτως ἐξελεύει γὰρ ταχὺ 30
σφόδρα, λῆρον ὥστε τὰς ῥαφάνους οὕτως δοκεῖν.
περὶ δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἦν ἡ κράμβη ποιεῖ ἴστο-

“ρεῖ καὶ Θεόφραστος, φεύγειν φάσκων καὶ ζῶσαν τὴν
 ἄμπελον τῆς ῥαφάνου τὴν ὁδμήν.

ΕΚ ΤΟΥ Β

Τὸ πολὺ τῆς ἡμέρας προσεπιμετρεῖ τῷ ὕπνῳ. οὐκ 35
 5 εἶων με οἱ λόγοι οὓς ἀπεμνημόνευσας, ὅντες ποικίλοι,
 ὕπνῳ διδόναι σχολήν. οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τοξεύειν.

ὅτι τὸν οἶνον ὁ Κολοφώνιος Νίκανδρος ὠνομά-
 σθαι φησὶν ἀπὸ Οἰνέως

Οἰνεὺς δ' ἐν κοίλοισιν ἀποθλίψας δεπάεσσιν
 10 οἶνον ἔκλησε.

φησὶ δὲ καὶ Μελανιππίδης ὁ Μήλιος ἑπώνυμον δέ-
 σποτ' οἶνον Οἰνέως. Ἐκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος τὴν b
 ἄμπελον ἐν Αἰτωλίᾳ λέγων εὑρεθῆναι φησὶ καὶ τάδε
 Ὅρεσθεὺς ὁ Δευκαλίωνος ἦλθεν εἰς Αἰτωλίαν ἐπὶ
 15 βασιλείᾳ, καὶ κύων αὐτῷ στέλεχος ἔτεκε· καὶ ὃς ἐκέ-
 λευσεν αὐτὸ κατορυχθῆναι, καὶ ἐξ αὐτοῦ παῖδα Φύ-
 τιον ἐκάλεσε. τούτου δ' Οἰνεὺς ἐγένετο, κληθεὶς ἀπὸ
 τῶν ἀμπέλων· οἱ γὰρ παλαιοὶ (φησὶν) Ἕλληνες οἶνας
 ἐκάλουν τὰς ἀμπέλους. Οἰνέως δ' ἐγένετο Αἰτωλός.
 20 Πλάτων δ' ἐν Κρατύλῳ ἐτυμολογῶν τὸν οἶνον οἰόνουν
 αὐτόν φησιν εἶναι, διὰ τὸ οἰήσεως ἡμῶν τὸν νοῦν ἐμ- c
 πιπλᾶν. ἢ τάχα ἀπὸ τῆς ὀνήσεως κέκληται· παρετυ-
 μολογῶν γὰρ Ὅμηρος τὴν φωνὴν ὧδέ πῶς φησιν ἔπει-
 τα δὲ καὶ αὐτὸς ὀνήσσαι, αἶ' κε πίησθα. καὶ γὰρ τὰ
 25 βρώματα ὀνειάτα καλεῖν εἰώθεν ἀπὸ τοῦ ὀνίσκειν ἡμᾶς.

2. Οἶνόν τοι Μενέλαε θεοὶ ποίησαν ἄριστον
 θνητοῖς ἀνθρώποισιν ἀποσκεδάσαι μελεδῶνας,

ὁ τῶν Κυπρίων τοῦτό φησι ποιητής, ὅστις ἂν εἴη. Δίφι-
λος δ' ὁ κωμικός φησιν

d ὦ πᾶσι τοῖς φρονοῦσι προσφιλέστατε
Διόνυσσε καὶ σοφώταθ', ὥς ἡδύς τις εἶ·
ὅς τὸν ταπεινὸν μέγα φρονεῖν ποιεῖς μόνος, 5
τὸν τὰς ὀφρῦς αἴροντα συμπείθεις γελᾶν,
τόν τ' ἀσθενῇ τολμᾶν τι, τὸν δειλὸν θρασύν.
ὁ δὲ Κυθήριος Φιλόξενος λέγει· εὐρρείτας οἶνος πάμ-
φωνος.· Χαιρήμων δὲ ὁ τραγῳδὸς παρασκευάζειν φησὶ
τὸν οἶνον τοῖς χρωμένοις 10
γέλωτα σοφίαν ἀμαθίαν εὐβουλίαν.

e Ἴων δ' ὁ Χῖός φησιν
ἄδαμον παῖδα ταυρωπὸν, νέον οὐ νέον,
ἥδιστον πρόπολον βαρυγδούπων ἐρώτων,
οἶνον ἀερσίνοον, 15
ἀνθρώπων πρύτανιν.

36 Ὁ Μνησίθεος δ' ἔφη τὸν οἶνον τοὺς θεοὺς
θυητοῖς καταδείξαι τοῖς μὲν ὀρθῶς χρωμένοις
ἀγαθὸν μέγιστον, τοῖς δ' ἀτάκτως τοῦμπαλιν.
τροφὴν τε γὰρ δίδωσι τοῖς εὖ χρωμένοις 20
ἰσχύν τε ταῖς ψυχαῖσι καὶ τοῖς σώμασιν·
εἰς τὴν ἰατρικὴν τε χρησιμώτατον·
καὶ τοῖς ποτοῖς γὰρ φαρμάκοις κεράννυται
καὶ τοῖσιν ἐλκωθεῖσιν ὥφελίαν ἔχει.
ἐν ταῖς συνουσίαις τε ταῖς καθ' ἡμέραν 25
τοῖς μὲν μέτριον πίνουσι καὶ κεκραμένον
εὐθυμίαν· ἐὰν δ' ὑπερβάλης, ὕβριν·
ἐὰν δ' ἴσον ἴσῳ προσφέρῃ, μανίαν ποιεῖ·
ἐὰν δ' ἄκρατον, παράλυσιν τῶν σωμάτων.

διὸ καὶ καλεῖσθαι τὸν Διόνυσσον πανταχοῦ ἱατρόν. ἢ 30
δὲ Πυθία εἴρηκέ τισι Διόνυσσον ὑγιάτην καλεῖν.

3. Εὐβουλος δὲ ποιεῖ τὸν Διόνυσσον λέγοντα

τρεῖς γὰρ μόνους κρατῆρας ἐγκεραννύω
 τοῖς εὖ φρονοῦσι· τὸν μὲν ὑγείας ἕνα,
 ὃν πρῶτον ἐκπίνουσι· τὸν δὲ δεύτερον
 ἔρωτος ἡδονῆς τε· τὸν τρίτον δ' ὕπνου, c
 5 ὃν ἐκπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι
 οἴκαδε βαδίζουσ'· ὁ δὲ τέταρτος οὐκ ἔτι
 ἡμέτερός ἐστ' ἀλλ' ὕβρεος· ὁ δὲ πέμπτος βοῆς·
 ἔκτος δὲ κῶμων· ἑβδομος δ' ὑπωπίων·
 ὁ δ' ὄγδοος κλητῆρος· ὁ δ' ἑνατος χολῆς·
 10 δέκατος δὲ μανίας, ὥστε καὶ βάλλειν ποιεῖ.
 πολὺς γὰρ εἰς ἓν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς
 ὑποσκελίζει ῥᾶστα τοὺς πεπωκότας.
 Ἐπίχαρμος δ' ἔφη

15 ἐκ μὲν θυσίας θοίνα,
 ἐκ δὲ θοίνας πόσις ἐγένετο. B. χάριεν, ὥς γ' ἐμὴν d
 δοκεῖ.

A. ἐκ δὲ πόσιος κῶμος, ἐκ κῶμου δ' ἐγένεθ' ὑανία·
 ἐκ δ' ὑανίας δίκαια [τε καὶ μάχα καὶ καταδίκαι],
 ἐκ δὲ καταδίκας πέδαι τε καὶ σφαλὸς καὶ ξαμίαι.
 20 Πανύασις δ' ὁ ἐποποιὸς τὴν μὲν πρώτην πόσιν ἀπονέ-
 μει Χάρισιν Ὁραιοῖς καὶ Διονύσῳ, τὴν δὲ δευτέραν
 Ἀφροδίτῃ καὶ πάλιν Διονύσῳ, ὕβρει δὲ καὶ ἄτῃ τὴν
 τρίτην. Πανύασίς φησι

25 πρῶται μὲν Χάριτες τ' ἔλαχον καὶ εὐφρονες Ὁραιοί
 μοῖραν καὶ Διόνυσος ἐρίβρομος, οἵπερ ἔτευξαν.
 τοῖς δ' ἐπὶ Κυπρογένεια θεὰ λάχε καὶ Διόνυσος.
 ἔνθα τε κάλλιστος πότος ἀνδράσι γίγνεται οἴνου,
 εἴ τις μὲν πῖνοι καὶ ἀπότροπος οἴκαδ' ἀπέλθοι
 δαιτὸς ἀπὸ γλυκερῆς, οὐκ ἂν ποτε πῆματι κύρσαι·
 30 ἀλλ' ὅτε τις μοίρης τριτάτης πρὸς μέτρον ἐλαύνει
 πίνων ἀβλεμέως, τότε δ' ὕβριος αἶσα καὶ ἄτης
 γίγνεται ἀργαλήη, κακὰ δ' ἀνθρώποισιν ὀπάξει.

ἀλλὰ πέπον, μέτρον γὰρ ἔχεις γλυκεροῖο ποτοῖο,
 στεῖχε παρὰ μνηστὴν ἄλοχον, κοίμιζε δ' ἑταίρους·
 δεῖδια γὰρ τριτάτης μοίρης μελιηδέος οἴνου
 πινομένης μή σ' ὕβρις ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἀέρσῃ,
 ἐσθλοῖς δὲ ξενίοισι κακὴν ἐπιθῇσι τελευτήν.
 ἀλλὰ πιθοῦ καὶ παῦε πολὺν πότον.

5

καὶ ἑξῆς περὶ ἀμέτρου οἴνου

ἐκ γὰρ οἱ ἄτης τε καὶ ὕβριος αἶσα ὀπηδεῖ.

κατὰ γὰρ τὸν Εὐριπίδην

πληγὰς ὁ κῶμος λοιδόρον θ' ὕβριν φέρει.

10

ὅθεν τινὲς τὴν Διονύσου γένεσιν καὶ τὴν τῆς Ὑβρεως
 κατὰ ταῦτ' αὐτὰ γενέσθαι φασίν.

4. Ἀλεξίς δέ πού φησιν ὥς

ὁμοιότατος ἄνθρωπος οἶνω τὴν φύσιν
 τρόπον τιν' ἐστί. καὶ γὰρ οἶνον τὸν νέον
 πολλή' στ' ἀνάγκη καὶ τὸν ἄνδρ' ἀποξέσαι
 πρῶτιστον ἀφυβρίσαι τ', ἀπανθήσαντα δὲ
 σκληρὸν γενέσθαι, παρακμάσαντα δ' ὧν λέγω
 τούτων ἀπάντων ἀπαρυνθέντα τὴν ἄνω
 ταύτην ἄνοιαν ἐπιπολάζουσιν, τότε
 πότιμον γενέσθαι καὶ καταστήναι πάλιν
 ἡδύν θ' ἅπασι τοῦπίλοιπον διατελεῖν.

15

20

κατὰ δὲ τὸν Κυρηνάιον ποιητὴν

οἶνός τοι πυρὶ ἴσον ἔχει μένος, εὖτ' ἂν ἐς ἄνδρας
 ἔλθῃ· κυμαίνει δ' οἷα λίβυσσαν ἄλα
 βορρῆς ἢ νότος· τὰ δὲ καὶ κεκρυμμένα φαίνει
 βυσσόθεν, ἐκ δ' ἀνδρῶν πάντ' ἐτίναξε νόον.

25

ἀλλαχοῦ δὲ τοῦναντίον φησὶν Ἀλεξίς

οὐδέν γ' ἔοικ' ἄνθρωπος οἶνω τὴν φύσιν·

ὃ μὲν ἀπογρηράσκων ἀηδὴς γίγνεται,

30

οἶνον δὲ τὸν παλαιότατον σπουδάζομεν·

ὃ μὲν δάκνει γάρ, ὃ δ' ἑλαροὺς ἡμᾶς ποιεῖ.

Γανύασις δὲ λέγει

οἶνος γὰρ πυρὶ ἴσον ἐπιχθονίοισιν ὄνειαρ 37
ἐσθλὸν ἀλεξίκακον, πάσης συνοπηδὸν αἰοιδῆς.

ἐν μὲν γὰρ θαλῆς ἐρατῆς μέρος ἀγλαΐης τε,
5 ἐν δὲ χοροῖτυπίης, ἐν δ' ἱμερτῆς φιλότητος.
τῷ σε χρὴ παρὰ δαιτὶ δεδεγμένον εὖφρονι θυμῷ
πίνειν, μηδὲ βορῆς κεκορημένον ἥντε παῖδα
ῆσθαι πλημύροντα λελασμένον εὖφροσυνάων.

καὶ πάλιν

10 οἶνος δὲ θνητοῖσι θεῶν πάρα δῶρον ἄριστον,
ἀγλαός· ὃ πᾶσαι μὲν ἐφαρμόζουσιν αἰοιδαί, b
πάντες δ' ὀρχησμοί, πᾶσαι δ' ἐραταὶ φιλότητες.
πάσας δ' ἐκ κραδίας ἀνίας ἀνδρῶν ἀλαπάξει
πινόμενος κατὰ μέτρον, ὑπὲρ μέτρον δὲ χειρείων.

15 5. Τίμαιος δὲ ὁ Ταυρομενίτης ἐν Ἀκράγαντι οἰ-
κίαν τινὰ φησὶ καλεῖσθαι τριήρη ἐξ αἰτίας τοιαύτης.
νεανίσκους τινὰς ἐν αὐτῇ μεθυσκομένους ἐς τοσοῦτον
ἐλθεῖν μανίας ἐκθερμανθέντας ἀπὸ τῆς μέθης ὥς νο-
μίζειν ἐπὶ μὲν τριήρους πλεῖν, χειμάζεσθαι δὲ χαλεπῶς
20 κατὰ τὴν θάλασσαν· καὶ τοσοῦτον ἔκφρονας γενέσθαι c
ὥς τὰ ἀπὸ τῆς οἰκίας πάντα σκευὴ καὶ στρώματα ῥί-
πτειν ὥς εἰς τὴν θάλασσαν, τὴν ναῦν διὰ τὸν χειμῶνα
ἀποφορτίζεσθαι δόξαν αὐτοῖς λέγειν τὸν κυβερνήτην.
συναθροισζομένων οὖν πολλῶν καὶ τὰ ῥιπτόμενα διαρ-
25 παζόντων οὐδ' ὥς παύεσθαι τῆς μανίας τοὺς νεανί-
σκους. καὶ τῇ ἐπιούσῃ [τῶν ἡμερῶν] παραγενομένων
τῶν στρατηγῶν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐγκληθέντες οἱ νεανίσκοι d
ἔτι ναυτιῶντες ἀπεκρίναντο πυνθανομένων τῶν ἀρ-
χόντων ὑπὸ χειμῶνος ἐνοχλούμενοι ἠναγκάσθαι ἀπο-
30 φορτίσασθαι [τῇ θαλάσῃ] τὰ περιττὰ τῶν φορτίων.
θαυμαζόντων δὲ τῶν στρατηγῶν τὴν ἐκπληξιν τῶν
ἀνδρῶν εἰς τῶν νεανίσκων, καίτοι δοκῶν τῶν ἄλλων

πρεσβεύειν κατὰ τὴν ἡλικίαν ἐγὼ δ' (ἔφη), ἄνδρες
 τρίτωνες, ὑπὸ τοῦ θεοῦ καταβαλὼν ἑμαυτὸν ὑπὸ τοὺς
 θαλάμους ὡς ἐνὶ μάλιστα κατωτάτῳ ἐκείμην. συγγνόν-
 τες οὖν τῇ αὐτῶν ἐκστάσει ἐπιτιμήσαντες μὴ πλείονος
 e οἴνου ἐμπορεῖσθαι ἀφῆκαν. καὶ οἱ χάριν ἔχειν ὁμολο- 5
 γήσαντες, ἂν λιμένος (ἔφησαν) τύχωμεν ἀπαλλαγέντες
 τοσούτου κλύδωνος, σωτήρας ὑμᾶς [ἐπιφανῶς] μετὰ τῶν
 θαλασσίων δαιμόνων ἐν τῇ πατρίδι ἰδρυσόμεθα ὡς
 αἰσίως ἡμῖν ἐπιφανέντας. ἐντεῦθεν ἡ οἰκία τριήρης
 ἐκλήθη. 10

6. Φιλόχορος δέ φησιν ὅτι οἱ πίνοντες οὐ μόνον
 ἑαυτοὺς ἐμφανίζουσιν οἵτινες εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλ-
 λων ἕκαστον ἀνακαλύπτουσι παρρησίαν ἄγοντες. ὅθεν
 f 'οἶνος καὶ ἀλήθεια' λέγεται καὶ 'ἄνδρὸς δ' οἶνος ἔδειξε 15
 νόον.' καὶ τὸ νικητήριον ἐν Διονύσου τρίπους. καὶ
 γὰρ ἐκ τρίποδος λέγειν φάμεν τοὺς ἀληθεύοντας· δεῖ
 δὲ νοεῖν τρίποδα τοῦ Διονύσου τὸν κρατῆρα. ἦν γὰρ
 τὸ ἀρχαῖον δύο γένη τρίποδων, οὓς καλεῖσθαι λέβητας
 συνέβαινε ἀμφοτέρους· ἐμπυριβήτης ὁ καὶ λοετρο-
 χόος. Αἰσχύλος 20

τὸν μὲν τρίπους ἐδέξατ' οἰκεῖος λέβης,
 αἰὲ φυλάσσων τὴν ὑπὲρ πυρὸς στάσιν.

38 ὁ δ' ἕτερος κρατὴρ καλούμενος. Ὅμηρος 'ἐπὶ ἀπύρους
 τρίποδας.' ἐν τούτοις δὲ τὸν οἶνον ἐκίρνων· καὶ οὗ-
 τός ἐστιν ὁ τῆς ἀληθείας [οἰκεῖος] τρίπους. διὸ Ἀπόλ- 25
 λωνος μὲν οἰκεῖος διὰ τὴν ἐκ μαντικῆς ἀλήθειαν, Διο-
 νύσου δὲ διὰ τὴν ἐν μέδῃ. Σῆμος δ' ὁ Δῆλιός φησι
 'τρίπους χαλκοῦς, οὐκ ὁ πυθικός, ἀλλ' ὃν νῦν λέβητα
 καλοῦσιν. οὗτοι δ' ἦσαν οἱ μὲν ἄπυροι εἰς οὓς τὸν οἶ-
 νον ἐξεκεράννουν, οἱ δὲ λοετροχοοὶ ἐν οἷς τὸ ὕδωρ 30
 b ἐθέρμαινον, καὶ ἐμπυριβῆται. καὶ τούτων ἐνιοὶ ὠτώ-

έντες, τρίποδα δὲ τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες τρίποδες ὠνομάζονται.

φησί που Ἐφιππος

οἶνου σε πλῆθος πόλλ' ἀναγκάζει λαλεῖν.

5 Β. οὐκοῦν μεθύοντάς φασι τᾷληθῇ λέγειν.

Ἀντιφάνης

κρύψαι, Φειδία,

ἅπαντα τᾷλλα τις δύναται ἂν πλὴν δυοῖν,

οἶνόν θ' ὑποπιὼν εἰς ἔρωτά τ' ἔμπεσών.

10 ἀμφοτέρω μηνύει γὰρ ἀπὸ τῶν βλεμμάτων

καὶ τῶν λόγων ταῦθ', ὥστε τοὺς ἀρνούμενους

μάλιστα τοὺτους τοῦτο καταφανεῖς ποιεῖ.

7. Φιλόχορος δὲ φησιν Ἀμφικτύονα τὸν Ἀθηναίων βασιλέα, μαθόντα παρὰ Διονύσου τὴν τοῦ οἶνου

15 κρᾶσιν, πρῶτον κερᾶσαι. διὸ καὶ ὀρθοὺς γενέσθαι τοὺς ἀνθρώπους οὕτω πίνοντας πρότερον ὑπὸ τοῦ

ἁκράτου καμπτομένους· καὶ διὰ τοῦτο ἰδρύνασθαι βωμὸν ὀρθοῦ Διονύσου ἐν τῷ τῶν ὠρῶν ἱερῷ· αὗται

γὰρ καὶ τὸν τῆς ἀμπέλου καρπὸν ἐκτρέφουσι. πλησίον

20 δ' αὐτοῦ καὶ ταῖς νύμφαις βωμὸν ἔδειμεν, ὑπόμνημα δὲ τοῖς χρωμένοις τῆς κρᾶσεως ποιούμενος· καὶ γὰρ Διονύσου τροφοὶ αἱ νύμφαι λέγονται. καὶ θεσμὸν ἔθετο

προσφέρεσθαι μετὰ τὰ σῖτα ἁκράτον μόνον ὅσον γεύσασθαι, δεῖγμα τῆς δυνάμεως τοῦ ἀγαθοῦ θεοῦ, τὸ δὲ

25 λοιπὸν ἤδη κεκραμένον ὁπόσον ἕκαστος βούλεται· προσεπιλέγειν δὲ τούτῳ τὸ τοῦ Διὸς σωτῆρος ὄνομα,

διδαχῆς καὶ μνήμης ἕνεκα τῶν πινόντων, ὅτι οὕτω πίνοντες ἀσφαλῶς σωθήσονται. Πλάτων δ' ἐν δευτέρῳ

νόμων τὴν τοῦ οἶνου χρῆσιν φησιν ὑγιείας ἕνεκα

30 ὑπάρχειν. ἀπὸ τοῦ κατὰ μέθην δὲ καταστήματος καὶ ταύρῳ παρεικάξουσι τὸν Διόνυσον καὶ παρδάλει διὰ τὸ πρὸς βίαν τρέπεσθαι τοὺς ἔξοινωθέντας. Ἀλκαῖος

ἄλλοτα μὲν μελιαδέος, ἄλλοτα δ'
 ὀξύτέρῳ τριβόλων ἀρυτήμενοι.
 εἰς δ' οἱ καὶ θυμικοὶ γίνονται· τοιοῦτος δ' ὁ ταῦρος.
 Εὐριπίδης

ταῦροι δ' ὑβρίζονται κεῖς κερὰς θυμούμενοι.

5

f διὰ δὲ τὸ μάχιμον καὶ θηριώδεις ἔνιοι γίνονται· ὅθεν
 καὶ τὸ παρδαλῶδες.

8. Καλῶς οὖν Ἀρίστων ὁ Κεῖός φησιν ἥδιστον
 ποτὸν εἶναι τὸν ἅμα μὲν γλυκύτητος ἅμα δ' εὐωδίας
 κοινωνοῦντα. διὸ καὶ τὸ καλούμενον νέκταρ κατα- 10
 σκευάζειν τινὰς περὶ τὸν Ἀυδίας Ὀλυμπον οἶνον καὶ
 κηρία συγκιρνάντας εἰς ταῦτά καὶ τὰ τῶν ἀνθῶν εὐ-
 39 ὠδή. οἶδα δ' ὅτι Ἀναξανδρίδης τὸ νέκταρ οὐ ποτὸν
 ἀλλὰ τροφήν εἶναι λέγει θεῶν

πάνν μάττων ἐσθίω

15

νέκταρ διαπίνω τ' ἀμβροσίαν, καὶ τῷ Διὶ
 διακονῶ, καὶ σεμνὸς εἰμ' ἐκάστοτε

Ἦρα λαλῶν καὶ Κύπριδι παρακαθήμενος.

καὶ Ἀλκμὰν δέ φησι τὸ νέκταρ ἔδμεναι αὐτούς. καὶ
 Σαπφὼ δέ φησιν

20

ἀμβροσίας μὲν κρατὴρ ἐκέκρατο,

Ἑρμᾶς δ' ἐλὼν ἔρπιν θεοῖς ᾠνοχόησεν.

b ὁ δ' Ὅμηρος θεῶν πῶμα τὸ νέκταρ οἶδεν. Ἴβυκος δέ
 φησι τὴν ἀμβροσίαν τοῦ μέλιτος κατ' ἐπίτασιν δεκα-
 πλασίαν ἔχειν γλυκύτητα, τὸ μέλι λέγων δέκατον εἶναι 25
 μέρος τῆς ἀμβροσίας κατὰ τὴν ἡδονήν.

9. Οὐδεὶς φιλοπότης ἐστὶν ἄνθρωπος κακός.

ὁ γὰρ διμάτωρ Βρόμιος οὐ χαίρει συνῶν

ἀνδράσι πονηροῖς οὐδ' ἀπαιδεύτῳ βίῳ,

φησὶν Ἀλεξίς. καὶ ὅτι οἶνος φιλολόγους πάντας ποιεῖ 30
 τοὺς πλεῖον πίνοντας αὐτόν. ὁ δὲ ποιήσας τὸ εἰς Κρα-

c τῖνον ἐπίγραμμα φησιν

οἶνός τοι χαρίεντι πέλει ταχὺς ἵππος ἀοιδῶ·

ὕδωρ δὲ πίνων χρηστὸν οὐδὲν ἂν τέκοις.

ταῦτ' ἔλεγεν, Διόνυνσε, καὶ ἔπνεεν οὐχ ἑνὸς ἀσκοῦ

Κρατῖνος ἀλλὰ παντὸς ᾠδῶδει πίθου.

5 τοιγάρτοι στεφάνων δόμος ἔβρουεν, εἶχε δὲ πιττῶ
μέτωπον οἷα καὶ σὺ κεκροκωμένον.

Πολέμων φησὶν ἐν Μουνυχίᾳ ἦρσα Ἀκρατοπότην τι-

μαῖσθαι, παρὰ δὲ Σπαρτιάταις Μάττωνα καὶ Κεράωνα

ἦρσας ὑπὸ τινων μαγείρων ἰδρῦσθαι ἐν τοῖς φιδι-

10 τίοις. τιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀχαΐᾳ Δειπνεύς, ἀπὸ τῶν d

δείπνων σχὼν τὴν προσηγορίαν. ἐκ τροφῆς ξηρᾶς οὗτ'

ἂν σκώμματα γένοιτο οὗτ' αὐτοσχέδια ποιήματα· ἀλλὰ

μὴν οὐδὲ κόμπος οὐδὲ ψυχῆς ἀλαζονεία. καλῶς οὖν ἐν

τῷ πῇ ἔβαν εὐχολαὶ ἅς ἐν Αἴμνῳ ἠγοράασθε, ἔσθον-

15 τες κρέα πολλὰ καὶ πίνοντες οἶνου κρατῆρας ἐπιστε-

φέας' ἐπεσημήνατο ὁ γραμματικὸς Ἀρίσταρχος πε-

ριγράφειν τὸν στίχον, ὃς ἀπὸ κρεωφαγίας ἀνχεῖν ποιεῖ e

τοὺς Ἕλληνας. οὐ γὰρ ἀπὸ πάσης εὐθυμίας καὶ πλη-

ρώσεως τὸ καυχᾶσθαι καὶ σκώπτειν καὶ γελοιάζειν,

20 ἀπὸ δὲ τῆς ἀλλοιούσης τὴν γνώμην καὶ πρὸς τὸ ψευδὲς

τρεπούσης, ἣ γίνεται κατὰ τὴν μέθην.

10. Διὸ Βακχυλίδης φησὶ

γλυκεῖ' ἀνάγκα

σευομένα κυλίκων θάληψι θυμόν·

25 Κύπριδος δ' ἐλπίς διαιθύσσει φρένας

ἀμμιγνυμένα διονυσίοισι δώροισ·

ἀνδράσι δ' ὑποτάτω πέμπει μερίμνας. f

αὐτὸς μὲν πόλεων κρήδεμνα λύει,

πᾶσι δ' ἀνθρώποις μοναρχήσειν δοκεῖ.

0 χρυσῷ δ' ἐλέφαντί τε μαρμαίροισιν οἴκοι·

πυροφόροι δὲ κατ' αἰγλάεντα καρπὸν

νῆες ἄγουσιν ἀπ' Αἰγύπτου, μέγιστον

πλοῦτον· ὥς πίνοντος ὀρμαίνει κέαρ.

40 Σοφοκλῆς δέ φησι 'τὸ μεθύειν πημονῆς λυτήριον.' οἱ
δ' ἄλλοι ποιηταί φασι τὸν οἶνον 'εὐφρονα καρπὸν
ἀρούρης.' καὶ ὁ τῶν ποιητῶν δὲ βασιλεὺς τὸν Ὀδυσ-
σέα παράγει λέγοντα 'ὅς δέ κ' ἀνὴρ οἴνοιο κορεσσά- 5
μενος καὶ ἐδωδῆς πανημέριος πολεμίζῃ, θαρσαλέον νύ
οἱ ἦτορ' καὶ τὰ ἐξῆς.

11. Ὅτι Σιμωνίδης τὴν αὐτὴν ἀρχὴν τίθησιν οἶνου
καὶ μουσικῆς. ἀπὸ μέθης καὶ ἡ τῆς τραγωδίας εὐρεσις
b ἐν Ἰκαρίῳ τῆς Ἀττικῆς [εὐρέθη], καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τῆς 10
τρύγης καιρὸν. ἀφ' οὗ δὴ καὶ τραγωδία τὸ πρῶτον
ἐκλήθη ἡ κωμωδία.

τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς.

οἶνον δὲ μηκέτ' ὄντος οὐκ ἔστιν Κύπρις

οὐδ' ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι, 15

Εὐριπίδης ἐν Βάκχαις φησί. καὶ Ἀστυδάμας δέ φησι

θνητοῖσι τὴν ἀκεσφόρον

λύπης ἔφηνεν οἰνομήτορ' ἄμπελον.

c συνεχῶς μὲν (γὰρ) ἐμπιμπλάμενος ἀμελῆς γί-
γνεται 20

ἄνθρωπος, ὑποπίνων δὲ πάνυ φροντιστικός,

Ἀντιφάνης φησίν.

οὐδὲ μεθύω τὴν φρόνησιν, ἀλλὰ τοιοῦτον μόνον,

τὸ διορίζεσθαι βεβαίως τῷ στόματι τὰ γράμματα,

φησὶν Ἀλεξίς. Σέλευκος δέ φησι τὸ παλαιὸν οὐκ εἶναι 25

ἔθος οὗτ' οἶνον ἐπὶ πλεῖον οὗτ' ἄλλην ἡδυπάθειαν

προσφέρεσθαι μὴ θεῶν ἕνεκα τοῦτο δρωῶντας. διὸ καὶ

θοίνας καὶ θαλίας καὶ μέθας ὠνόμαζον· τὰς μὲν ὅτι

διὰ θεοὺς οἰνοῦσθαι δεῖν ὑπελάμβανον, τὰς δ' ὅτι

d θεῶν χάριν ἡλίζοντο καὶ συνήεσαν. τοῦτο γὰρ ἔστι τὸ 30

δαῖτα θάλειαν. τὸ δὲ μεθύειν φησὶν Ἀριστοτέλης τὸ

μετὰ τὸ θύειν αὐτῷ χρῆσθαι.

12. θεοῖσι μικρὰ θύοντας τέλη

τῶν βουθυτούντων ὄντας εὐσεβεστέρους,
Εὐριπίδης φησί. καὶ σημαίνει ὧδε τὸ τέλος τὴν θυ-
σίαν. καὶ Ὅμηρος

5 οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημι τέλος χαριέστερον εἶναι,
ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα.

τελετάς τε καλοῦμεν τὰς ἔτι μελζους καὶ μετὰ τινος
μυστικῆς παραδόσεως ἑορτὰς τῶν εἰς αὐτὰς δαπανη- e
μάτων ἕνεκα. τελεῖν γὰρ τὸ δαπανᾶν, καὶ πολυτελεῖς
10 οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες καὶ εὐτελεῖς οἱ ὀλίγοι. φησὶν
Ἄλεξις

τοὺς εὐτυχοῦντας ἐπιφανῶς
δεῖ ζῆν φανεράν τε τὴν δόσιν τὴν τοῦ θεοῦ
ποιεῖν· ὁ γὰρ θεὸς ὁ δεδωκὼς τὰ γαθὰ
15 τούτους μὲν ὧν πεποίηκεν οἶεται χάριν τινὰ
ἔχειν ἑαυτῷ· τοὺς ἀποκρυπτομένους δὲ καὶ
πράττειν μετρίως φάσκοντας, ἀχαρίστους ὁρῶν
ἀνελευθέρως τε ζῶντας, ἐπὶ καιροῦ τινὸς f
λαβὼν ἀφείλεθ' ὅσα δεδωκὼς ἦν πάλοι.

20 13. Τοσαῦτα οἰνολογῆσαντος ἦτοι περὶ οἴνων εἰ-
πόντος. λαφύσσοντος οἴνων ὀνόματα. οὐ χαίρει τῷ
πώματι ἐκ πρώτης ἐθισθεὶς ἀνατροφῆς ὑδροποτεῖν.
ἥδιστον δ' ἐν δαιτὶ καὶ εἰλαπίνῃ τεθαλυνῇ
τέρπεσθαι μύθοισιν, ἐπὴν δαιτὸς κορέσονται,

25 Ἡσίοδος ἐν τῇ Μελαμποδείᾳ φησὶν.

οὐ τιμι ὑμῶν ἐπῆλθε περὶ ὕδατος εἰπεῖν τι [ἄφ'
ῶν καὶ ὁ οἶνος ἀφύεται], καίτοι Πινδάρου τοῦ μεγαλο-
φωνοτάτου ἄριστον πάντων εἶναι τὸ ὕδωρ φήσαντος. 41
Ὅμηρος μὲν οὖν ὁ θεϊότατος καὶ τροφιμώτατον αὐτὸ
30 οἶδεν ἐν οἷς αἰγείρων ὑδατοτροφέων ἄλσος λέγει. ἐπαι-
νεῖ δὲ καὶ τὸ διαυγὲς αὐτοῦ 'κρῆναι πίσυρες ῥέον
ὑδατι λευκῷ.' τὸ δὲ δὴ κοῦφον καὶ πλείονος τιμῆς

ἄξιον ἡμερτὸν καλεῖ. ἡμερτὸν γοῦν φησὶ τὸν Τιταρή-
σιον, ὃς τῷ Πηνειῷ συμμίσγεται. καὶ τοῦ ῥυπτικοῦ δὲ
ὑδατος μέμνηται· ὃ ἀποδεχόμενος καὶ Πραξαγόρας ὁ
Κῶος καλὸν εἶναι λέγει

καλὸν ὑπεκπρορῆε μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι. ⁵
b διαστέλλει δὲ καὶ γλυκὺ ὕδωρ ἀπὸ πλατέος, τὸν μὲν
Ἑλλήσποντον εἶναι λέγων πλατύν, ὑπὲρ δὲ θατέρου
φράζων· στήσαμεν νῆας ἀγχοῦ ὑδατος γλυκεροῖο.

14. Οἶδε δὲ καὶ τὴν χλιαροῦ φύσιν πρὸς τὰ τραύ-
ματα. τὸν γοῦν Εὐρύπυλον τρωθέντα ἐκ τούτου κατ- ¹⁰
αιονᾷ· καίτοι εἰ ἐπισχεῖν ἔδει τὴν αἰμορραγίαν, τὸ
ψυχρὸν ἐπιτήδειον ἦν, συστρέφον καὶ συσφίγγον. εἰς
δὲ τὸ παρηγορῆσαι τὰς ὀδύνας τῷ θερμῷ ἐπαιονᾷ,
c θέλγειν δυναμένῳ. ἔστι δὲ παρ' αὐτῷ τὸ λιαρὸν θερ-
μόν. ἐναργῶς δὲ τοῦτο δείκνυσιν ἐν τῷ περὶ τῶν ¹⁵
Σκαμάνδρου πηγῶν·

ἢ μὲν γὰρ (φησὶν) ὕδατι λιαρῷ ῥέει, ἀμφὶ δὲ κα-
πνὸς

γίγνεται ἐξ αὐτῆς ὥσει πυρὸς αἰθομένοιο.

ἄρα δὲ τοῦτο λιαρὸν ἔστιν, ἀφ' οὗ πυρὸς ἀτμὶς καὶ κα- ²⁰
πνὸς ἔμπυρος ἀναφέρεται, περὶ δὲ τῆς ἐτέρας πηγῆς
λέγει ὥς θερμούς ῥέει εἰκνῖα χαλάξῃ ἢ χιόνι ψυχρῇ ἢ
d ἐξ ὑδατος κρυστάλλῳ. εἰωθὼς δὲ λέγειν καὶ τοὺς νεο-
τρώτους θερμῷ περιρρεῖσθαι αἵματι ἐπὶ μὲν Ἀγαμέ-
μνονός φησιν ²⁵

ὄφρα οἱ αἶμ' ἔτι θερμὸν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς·

ἐπὶ δὲ τοῦ φεύγοντος μετὰ τὸ βληθῆναι ἐλάφου μετα-
φράζων φησὶν· ὄφρ' αἶμα λιαρὸν καὶ γούνατ' ὀρώρη.
Ἀθηναῖοι δὲ μετάκερας καλοῦσι τὸ χλιαρὸν, ὥς Ἑρα-
τοσθένης φησὶν. [ὑδαρῇ φησὶ καὶ μετάκερας.] ³⁰

15. Τῶν δ' ἄλλων ὑδάτων τὰ μὲν ἐκ πετρῶν φε-
ρόμενα οὐνοφερά καλεῖ, ὥς ἀχρεῖα δηλονότι· τὰ δὲ

κρηναῖα καὶ διὰ πλείονος γῆς καὶ εὐκάρπου φερόμενα ε
τῶν ἄλλων προκρίνει, ὥς καὶ Ἡσίοδος

κρήνης ἀενάου καὶ ἀπορροῦτου ἢ τ' ἀθόλωτος.
καὶ Πίνδαρος

5 μελιγαθὲς ἀμβρόσιον ὕδωρ

Τιλφώσσας ἀπὸ καλλικρήνου.

κρήνη δ' ἐν Βοιωτίᾳ ἢ Τιλφῶσσα· ἀφ' ἧς Ἀριστοφά-
νης φησὶ Τειρεσίαν πίνοντα διὰ γῆρας οὐχ ὑπομείναντα
τὴν ψυχρότητα ἀποθανεῖν. Θεόφραστος δέ φησιν ἐν

10 τῷ περὶ ὑδάτων τὸ Νείλου ὕδωρ πολυγονώτατον καὶ f
γλυκύτατον· διὸ καὶ λύνει τὰς κοιλίας τῶν πινόντων
μῖξιν ἔχον λιτρώδη. ἐν δὲ τῷ περὶ φυτῶν ἐνιαχοῦ φη-

σιν ὕδωρ γίνεσθαι παιδογόνον, ὥς ἐν Θεσπιαῖς· ἐν
Πύρρᾳ δὲ ἄγονον. καὶ τῶν γλυκέων δέ φησιν ὑδάτων

15 ἔνια ἄγονα ἢ οὐ πολύγονα, ὥς τὸ ἐν Φέτᾳ καὶ τὸ ἐν
Πύρρᾳ. αὐχμῶν δέ ποτε γενομένων περὶ τὸν Νεῖλον 42

ἐρρῆν τὸ ὕδωρ ἰώδες καὶ πολλοὶ τῶν Αἰγυπτίων ἀπώ-
λοντο. μεταβάλλειν τέ φησιν οὐ μόνον τὰ πικρὰ τῶν
ὑδάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἄλυκόν καὶ ὅλους ποταμούς, καθὰ

20 τὸν ἐν Καρίᾳ, παρ' ᾧ Ζηνοποσειδῶνος ἱερὸν ἔστιν.
αἴτιον δὲ τὸ πολλοὺς κεραυννοὺς πίπτειν περὶ τὸν τόπον.

16. Ἄλλα δὲ τῶν ὑδάτων καὶ σωματώδη ἔστι καὶ
ἔχει ὥσπερ τι βάρος ἐν ἑαυτοῖς, ὥς τὸ ἐν Τροιζῇνι.
τοῦτο γὰρ καὶ τῶν γενομένων εὐθύς ποιεῖ πληῆρες τὸ

25 στόμα. τὰ δὲ πρὸς τοῖς περὶ Πάγγαιον μετάλλοις τοῦ b
μὲν χειμῶνος τὴν κοτύλην ἄγουσαν ἔχει ἐνενήκοντα ἔξ,

θέρους δὲ τεσσαράκοντα ἔξ. συστέλλει δὲ αὐτὸ καὶ
πυκνοῖ μᾶλλον τὸ ψῦχος. διὸ καὶ ἐν τοῖς γνώμοσι ῥέον
οὐκ ἀναδίδωσι τὰς ὥρας ἐν τῷ χειμῶνι, ἀλλὰ περιτ-

30 τεύει, βραδυτέρας οὔσης τῆς ἐκροῆς διὰ τὸ πάχος. καὶ
ταῦτά περὶ Αἰγύπτου φησὶν, ὅπου μαλακώτερος ὁ αἶθρ.
τὸ δὲ ἄλυκόν ὕδωρ γεωδέστερόν ἐστι καὶ πλείονος δεῖ-

ται κατεργασίας, ὥς καὶ τὸ θαλάσσιον, θερμότεραν ἔχον
 τὴν φύσιν καὶ μὴ ὁμοίως πάσχον. μόνον δ' ἀτέραμνον
 c τῶν ἀλνκῶν τὸ τῆς Ἀρεθούσης. χεῖρω δ' ἐστὶ τὰ βα-
 ρυσταθμότερα καὶ τὰ σκληρότερα καὶ τὰ ψυχρότερα
 διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας· δυσκατεργαστότερα γάρ ἐστι τὰ 5
 μὲν τῷ πολὺν τὸ γεῶδες ἔχειν, τὰ δὲ ψυχρότητος ὑπερ-
 βολῇ. τὰ δὲ ταχὺ θερμαινόμενα κοῦφα καὶ ὑγριυνά. ἐν
 Κραννῶνι δ' ἐστὶν ὕδωρ ἡσυχῇ θερμόν, ὃ διατηρεῖ
 κραθέντα τὸν οἶνον ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας. τὰ δ'
 ἐπίρρυτα καὶ ἐξ ὀχετοῦ ὥς ἐπίπαν βελτίω τῶν στασί- 10
 μων, κοπτόμενά τε μάλακώτερα γίνονται. διὰ τοῦτο
 d καὶ τὰ ἀπὸ τῆς χιόνος δοκεῖ χρηστὰ εἶναι· καὶ γὰρ
 ἀνάγεται τὸ ποτιμώτερον καὶ τοῦτο κέκομμένον ἐστὶ
 τῷ ἄερί· διὸ καὶ τῶν ὀμβρίων βελτίω· καὶ τὰ ἐκ κρυ-
 στάλλου δὲ διὰ τὸ κουφότερα εἶναι· σημεῖον δ', ὅτι 15
 καὶ ὁ κρύσταλλος αὐτὸς κουφότερος τοῦ ἄλλου ὕδατος.
 τὰ δὲ ψυχρὰ σκληρά, διότι γεωδέστερα. τὸ δὲ σωμα-
 τῶδες καὶ θερμανθὲν θερμότερον καὶ ψυχθὲν ψυχρό-
 τερόν ἐστι. κατὰ τὴν αὐτὴν δ' αἰτίαν καὶ τὰ ἐν τοῖς
 ὄρεσι ποτιμώτερα τῶν ἐν τοῖς πεδίοις· ἦττον γὰρ μέ- 20
 μικται τῷ γεῶδει. ποιεῖ δὲ τὸ γεῶδες καὶ τὰς ἐπιχροὰς
 e τῶν ὑδάτων. τὸ γοῦν τῆς ἐν Βαβυλῶνι λίμνης ἐρυθρόν
 γίνεται ἐπὶ τινὰς ἡμέρας· τὸ δὲ τοῦ Βορυσθένου κατὰ
 τινὰς χρόνους ἰοβαφές, καίπερ ὄντος καθ' ὑπερβολὴν
 λεπτοῦ· σημεῖον δέ, τοῦ Ὑπάνιος ἐπάνω γίνεται διὰ 25
 κουφότητα τοῖς βορείοις.

17. Πολλαχοῦ δ' εἰσὶ κρήναι αἱ μὲν ποτιμώτεραι
 καὶ οἰνωδέστεραι, ὥς ἡ περὶ Παφλαγονίαν, πρὸς ἣν
 φασὶ τοὺς ἐγχωρίους ὑποπίνειν προσιόντας, ἀλμώδεις
 δ' ἅμα τῷ ὀξεί ἐν Σικανοῖς τῆς Σικελίας. ἐν τῇ Καρ- 30
 f χηδονίῳ δὲ ἐπικρατεία κρήνη ἐστὶν ἣ τὸ ἐφιστάμενον
 ἐλαίῳ ἐστὶν ὅμοιον, μελάντερον τὴν χροάν· ὃ ἀπο-

σφαιροῦντες χρῶνται πρὸς τὰ πρόβατα καὶ τὰ κτήνη.
καὶ παρ' ἄλλοις δ' εἰσὶ λίπος ἔχουσαι τοιοῦτον ὥς ἡ ἐν
Ἀσίᾳ, ὑπὲρ ἧς Ἀλέξανδρος ἐπέστειλεν ὥς ἐλαίου κρή-
νην εὖρηκώς. καὶ τῶν θερμῶν δ' ἐκ φύσεως ὑδάτων
5 ἓνια γλυκέα ἐστίν, ὥς τὰ ἐν Αἰγαῖς τῆς Κιλικίας καὶ 43
περὶ Παρασάς, τὰ τ' ἐν τῇ τρωικῇ Λαρίῃ, καὶ περὶ
Μαγνησίαν καὶ ἐν Μήλῳ καὶ Λιπάρᾳ· ἐν δὲ Προύσῃ
τῇ πρὸς τὸν μῦσιον Ὀλυμπον τὰ βασιλικά καλούμενα.
τὰ δ' ἐν Ἀσίᾳ περὶ Τράλλεις καὶ τὸν Χαρακωμήτην
10 ποταμόν, ἔτι δὲ Νῦσαν πόλιν, οὕτως ἐστὶ λιπαρὰ ὥς
μὴ δεῖσθαι τοὺς ἐναπολουμένους ἐλαίου. τοιαῦτα καὶ
τὰ ἐν Δασκύλου κώμῃ. τὰ δ' ἐν Καρούροις κατὰ ξηρα
καὶ σφόδρα θερμά· τὰ δὲ περὶ Μηνὸς κώμην, ἥ ἐστι
Φρυγίας, τραχύτερά ἐστι καὶ λιτρωδέστερα, ὥς καὶ τὰ
15 ἐν τῇ καλουμένῃ Λέοντος κώμῃ τῆς Φρυγίας. τὰ δὲ b
περὶ Δορύλαιον καὶ πινόμενά ἐστιν ἡδιστα· τὰ γὰρ
περὶ Βαῖας ἢ Βαῖου λιμένα τῆς Ἰταλίας παντελῶς ἄποτα.

18. Σταθμήσας τὸ ἀπὸ τῆς ἐν Κορίνθῳ Πειρήνης
καλουμένης ὕδωρ κουφότερον πάντων εὖρον τῶν κατὰ
20 τὴν Ἑλλάδα. οὐ γὰρ Ἀντιφάνει τῷ κωμικῷ πεπίστευ-
κα λέγοντι κατὰ πολλὰ τὴν Ἀττικὴν διαφέρουσαν τῶν
ἄλλων καὶ ὕδωρ κάλλιστον ἔχειν. φησὶ γὰρ

οἷα δ' ἡ χώρα φέρει

διαφέροντα τῆς ἀπάσης, Ἰππόνικ', οἰκουμένης,
25 τὸ μέλι τοὺς ἄρτους τὰ σῦκα. Β. σῦκα μὲν νῆ τὸν c

Δία

πάννυ φέρει. Α. βοσκήματ' ἔρια μύρτα θύμα πυ-
ρούς ὕδωρ,

ὥστε καὶ γνοίην ἂν εὐθύς ἀττικὸν πίνων ὕδωρ.

30 τὸ ὕδωρ ποταμοῦ σῶμά φησὶ που Εὐβουλος ὁ κωμω-
διοποιὸς εἰρηκέναι Χαιρήμονα τὸν τραγικόν·

ἐπεὶ δὲ σηκῶν περιβολὰς ἡμεῖψαμεν

ὑδωρ τε ποταμοῦ σῶμα διεπεράσαμεν.

καὶ ἡμῶν δὲ πᾶσα δύναμις ἐξ ὑδάτων ἄρδεται. ἐν
 Τήνῳ κρήνη ἐστὶν ἧς τῷ ὕδατι οἶνος οὐ μίγνυται.
 Ἡρόδοτος δὲ ἐν τετάρτῃ τὸν Ὑπανίν φησιν ἀπὸ μὲν
 τῶν πηγῶν φερόμενον ἐπὶ πέντε ἡμέρας βραχὺν εἶναι ⁵
 d καὶ γλυκύν, μετὰ δὲ ἄλλων τεσσάρων ἡμερῶν πλόον
 πικρὸν γίνεσθαι, ἐκδιδούσης εἰς αὐτὸν κρήνης τινὸς
 πικρᾶς. Θεόπομπος δὲ φησι περὶ τὸν Ἐριγῶνα ποτα-
 μὸν ὅξυ εἶναι ὑδωρ καὶ τοὺς πίνοντας αὐτὸ μεθύσκε-
 σθαι καθὰ καὶ τοὺς τὸν οἶνον. 10

19. Ἀριστόβουλος δ' ὁ Κασανδρεὺς φησιν ἐν Μι-
 λήτῳ κρήνην εἶναι Ἀχίλλειον καλουμένην, ἧς τὸ μὲν
 ρεῦμα εἶναι γλυκύτατον, τὸ δ' ἐφεσθηκὸς ἀλμυρόν·
 ἀφ' ἧς οἱ Μιλήσιοι περιρράναςθαί φασι τὸν ἥρωα,
 ὅτε ἀπέκτεινε Τράμβηλον τὸν τῶν Δελέγων βασιλέα. ¹⁵
 e φασὶ δὲ καὶ ὅτι τὸ περὶ Καππαδοκίαν ὑδωρ πολὺ τε
 ὄν καὶ κάλλιστον οὐ σήπεται ἀπόρρουσιν οὐκ ἔχον, πλὴν
 εἰ μὴ ὑπὸ γῆν ρέοι. Πτολεμαῖος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐν
 ἐβδόμῳ ὑπομνημάτων ἐπὶ Κορίνθου προάγουσί φησιν
 ἡμῖν διὰ τῆς Κοντοπορίας καλουμένης κατὰ τὴν ἀκρω- ²⁰
 ρειαν προσβαίνουσιν εἶναι κρήνην νᾶμα ἀνιείσαν χιό-
 νος ψυχρότερον· ἐξ ἧς πολλοὺς μὴ πίνειν ἀποπα-
 γήσεσθαι προσδοκῶντας, αὐτὸς δὲ λέγει πεπωκέναι.
 f Φύλαρχος δὲ φησιν ἐν Κλείτορι εἶναι κρήνην ἀφ' ἧς
 τοὺς πίνοντας οὐκ ἀνέχεσθαι τὴν τοῦ οἴνου ὀσμὴν. ²⁵
 Κλέαρχός φησι τὸ μὲν ὑδωρ ὥσπερ καὶ τὸ γάλα λευ-
 κὸν λέγεσθαι, οἶνον δὲ καθάπερ καὶ τὸ νέκταρ ἐρυ-
 θρόν, μέλι δὲ καὶ ἔλαιον χλωρόν, τὸ δ' ἐκ τῶν μύρων
 θλιβόμενον μέλαν. Εὐβουλος εὐρετικούς φησι τὸ ὑδωρ
 ποιεῖν τοὺς πίνοντας αὐτὸ μόνον, 30

τὸν δ' οἶνον ἡμῶν τῷ φρονεῖν ἐπισκοτεῖν.
 τὰ αὐτὰ δ' ἱαμβεῖα καὶ Ὠφελίων φησί.

20. Τοιαῦτα ὥσπερ οἱ ῥήτορες πρὸς ὕδωρ εἶπων
καὶ βραχὺ ἀναπαυσάμενος ἀνδὺς ἔφη, "Ἀμφὶς ὁ κωμὶ- 44
κός πού φησιν

ἐνῆν ἄρ', ὥς ἔοικε, καὶν οἶνω λόγος·

5 ἐνιοὶ δ' ὕδωρ πίνοντες εἴς' ἀβέλτεροι.

Ἀντιφάνης δὲ

οἶνω [δὲ δεῖ] τὸν οἶνον ἐξελαύνειν,

σάλπιγγι τὴν σάλπιγγα, τῷ κήρυκι τὸν βοῶντα,

κόπῳ κόπον, ψόφῳ ψόφον, τριωβόλῳ δὲ πόρνην,

10 αὐθαδίαν αὐθαδία, Καλλίστρατον μαγείρῳ,

στάσιν στάσει, μάχῃ μάχην, ὑπωπίοις δὲ πύκτην,

πόνῳ πόνον, δίκη δίκην, γυναικὶ τὴν γυναικα. b

ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ὕδατος ἔταττον οἱ παλαιοὶ τὸ ἄκρα-
τον. Σώφρων· ὕδωρ ἄκρατον ἐς τὰν κύλικα.

15 21. Ὅτι Φύλαρχός φησι Θεόδωρον τὸν Λαρισαῖον

ὑδροπότην γενέσθαι τὸν ἀλλοτρίως ἀεὶ ποτε πρὸς Ἀν-

τίγονον ἐσχηκότα τὸν βασιλέα. φησὶ δὲ καὶ τοὺς Ἴβη-

ρας πάντας ὑδροποτεῖν, καίτοι πλουσιωτάτους ἀνθρώ-

πων ὄντας. μονοσιτεῖν τε αὐτοὺς ἀεὶ λέγει διὰ μικρο-

20 λογίαν ἐσθιῆτάς τε φορεῖν πολυτελεστάτας. Ἀριστοτέλης c

δ' ἢ Θεόφραστος Φιλῖνόν τινα ἱστορεῖ μῆτε ποτῷ χρή-

σασθαί ποτε μῆτε ἐδέσματι ἄλλῳ ἢ μόνῳ γάλακτι

πάντα τὸν βίον. Πύθερμος δὲ ἐν τοῖς Πειραιῶς τυραν-

νεύουσι καταγράφει καὶ Γλαύκωνα ὑδροπότην. Ἡγή-

25 σανδρος δ' ὁ Δελφὸς Ἀρχίμολον καὶ Μόσχον φησὶ

τοὺς ἐν Ἡλιδι σοφιστεύσαντας ὑδροποτιῆσαι πάντα τὸν

βίον, καὶ μόνῃ σῦκα προσφερομένους οὐδενὸς ἤττον

διακεῖσθαι σώμασιν ἐρρωμένους· τὸν δ' ἰδρωῖτα αὐ-

τῶν δυσώδη οὕτως ἔχειν ὥς πάντας αὐτοὺς ἐκκλίνειν

30 ἐν τοῖς βαλανείοις. Μᾶτρις δ' ὁ Θηβαῖος ὃν ἐβίω χρό-

νον οὐδὲν ἐσιτεῖτο ἢ μυρρίνης ὀλίγον, οἶνου δὲ καὶ d

τῶν ἄλλων πάντων ἀπείχετο, πλὴν ὕδατος. ὑδροπότης

δ' ἦν καὶ Λάμπρος ὁ μουσικός· περὶ οὗ Φρύνιχός φησι

λάρους θρηνεῖν, ἐν οἷσι Λάμπρος ἐναπέθνησκειν, ἄνθρωπος ὢν ὑδατοπότης, μινυρὸς ὑπερσοφιστής, μουσῶν σκελετός, ἀηδόνων ἡπίαλος, ὕμνος ἄδου. 5
Μάχων δ' ὁ κωμικός ὑδροπότου Μοσχίωνος μέμνηται.

22. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ μέθης φησὶν ὅτι ἄλμυράς τινες προσφερόμενοι τροφὰς ἄδιψοὶ διέμει-
ναν· ὧν ἦν Ἀρχωνίδης ὁ Ἀργεῖος. Μάγων δὲ ὁ Καρ-
χηδόνιος τρεῖς τὴν ἄνυδρον διῆλθεν ἄλφιστα ξηρὰ σι- 10
τούμενος καὶ μὴ πίνων. Πολέμων δ' ὁ ἀκαδημαϊκὸς ἀρξάμενος ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν ὑδροπότησε μέχρι θανάτου, ὥς ἔφη Ἀντίγονος ὁ Καρύστιος. Διοκλῆ τε τὸν Πεπαρήθιόν φησι Δημήτριος ὁ Σκήψιος μέχρι τέ-
λους ψυχρὸν ὕδωρ πεπωκέναι. αὐτὸς δὲ περὶ αὐτοῦ 15
μάρτυς ἀξιόχρεως Δημοσθένης ὁ ῥήτωρ φάσκων χρό-
νον τινὰ ὕδωρ μόνον πεπωκέναι. καὶ Πυθίας γοῦν
φησιν· ἀλλὰ τοὺς νῦν δημαγωγοὺς ὁρᾶτε, Δημοσθένη 20
καὶ Δημάδην, ὥς ἐναντίως τοῖς βίοις διάκεινται. ὁ μὲν γὰρ ὑδροποτῶν καὶ μεριμνῶν τὰς νύκτας, ὥς φα-
σιν, ὁ δὲ πορνοβοσκῶν καὶ μεθυσκόμενος κατὰ τὴν
ἡμέραν ἐκάστην προγάστωρ ἡμῖν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
ἀνακυκλεῖται. Εὐφορίων δὲ ὁ Χαλκιδεὺς οὕτω που
γράφει· Λασύρτας Λασιώνιος οὐδὲ προσεδεῖτο πο-
τοῦ καθάπερ οἱ ἄλλοι, οὖρον δὲ προῖετο καθάπερ 25
πάντες ἄνθρωποι. καὶ πολλοὶ διὰ φιλοτιμίαν ἐπεχεί-
ρησαν παρατηρῆσαι, καὶ ἀπέστησαν πρὸ τοῦ εὐρεῖν
τὸ πραττόμενον. θέρους γὰρ ὥρα καὶ τριακονθήμερον
προσεδρεύοντες, καὶ οὐδενὸς μὲν ὁρῶντες ἀπεχόμενον
ἄλμυροῦ τὴν κύστιν δ' αὐτοῦ ἔχοντα, συνεπέισθησαν 30
ἀληθεύειν. ἐχρήτο δὲ καὶ τῷ ποτῷ, ἀλλ' οὐδὲν ἦττον
οὐ προσεδεῖτο τούτου.

μεταλλάξαι διάφορα βρώματα
 ἔσθ' ἡδὺ (φησὶν Ἀντιφάνης), καὶ τῶν πολλάκις
 θρυλουμένων

διάμεστον ὄντα τὸ παραγεύσασθαι τινος
 5 καινοῦ παρέσχε διπλασίαν τὴν ἡδονήν.

23. Ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ὥς φησιν ἐν τῇ πρώτῃ
 Ἡρόδοτος, ὕδωρ ἀπὸ τοῦ Χοάσπεω πιεῖν ἄγεται τοῦ b
 παρὰ Σοῦσα ῥέοντος· τοῦ μόνου πίνει ὁ βασιλεὺς.
 τοῦ δὲ τοιούτου ὕδατος ἀπεψημένου πολλὰ κάρτα
 10 ἅμαξαι τατράκνυλοι ἡμιόνεια κομίζουσιν ἐν ἀγγείοις
 ἀργυρέοισιν ἔπονται οἱ. Κτησίας δὲ ὁ Κνίδιος καὶ
 ἱστορεῖ ὅπως ἔψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ καὶ
 ὅπως ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις συμφέρεται τῷ
 βασιλεῖ, λέγων αὐτὸ καὶ ἐλαφρότατον καὶ ἡδιστον
 15 εἶναι. καὶ ὁ τῆς Αἰγύπτου δὲ βασιλεὺς δεύτερος, ὁ
 Φιλάδελφος ἐπὶ κλην, ἐκδοὺς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα c
 Βερενίκην Ἀντιόχῳ τῷ Συρίας βασιλεῖ ἐν ἐπιμελείᾳ
 εἶχε πέμπειν αὐτῇ τὸ ἀπὸ τοῦ Νείλου ὕδωρ, ἵνα μό-
 νου τούτου τοῦ ποταμοῦ ἢ παῖς πίνῃ, ὥς ἱστορεῖ Πο-
 20 λύβιος. Ἡλιόδωρος δὲ φησὶ τὸν ἐπιφανῆ Ἀντίοχον,
 ὃν διὰ τὰς πράξεις Πολύβιος ἐπιμανῆ καλεῖ, τὴν
 κρήνην τὴν ἐν Ἀντιοχείᾳ κεράσαι οἶνω· καθάπερ καὶ
 τὸν Φρύγα Μίδαν φησὶ Θεόπομπος, ὅτε ἐλεῖν τὸν Σει-
 ληνὸν ὑπὸ μέθης ἠθέλησεν. ἔστι δὲ ἡ κρήνη, ὥς φησὶ
 25 Βίων, μέση Μαίδων καὶ Παιόνων, Ἴννα καλουμένη.
 Στάφυλος δὲ φησὶ τὴν τοῦ οἴνου πρὸς τὸ ὕδωρ κρᾶσιν
 Μελάμποδα πρῶτον εὑρεῖν. φησὶ δὲ καὶ πεπτικώτε- d
 ρον τοῦ οἴνου τὸ ὕδωρ Πλειστόνικος.

24. Ὅτι τοῖς προπίνουσιν ἐπιτεταμένως οὐκ οἰ-
 30 κείως διατίθεται ὁ στόμαχος, ἀλλὰ μᾶλλον κακοῦται,
 καὶ πολλάκις φθορὰν τῶν ληφθέντων παρασκευάζει.
 δεῖ οὖν τὸν ὑγείας ἀντιποιούμενον καὶ συμμέτρους

γυμνασίοις χρᾶσθαι, διὰ τοὺς πολλοὺς ἰδρωῖτας, καὶ
 λουτροῖς, ὥς διαῖναι τε τὸ σῶμα καὶ μαλαχθῆναι· μετὰ
 δὲ ταῦτα προπίνειν ὕδωρ ὥς χρηστότατον, ἐν μὲν χει-
 μῶνι καὶ ἔαρι θερμὸν ὥς μάλιστα, ἐν δὲ τῷ θέρει ψυ-
 e χρόν, ὥς μὴ προεκκλύειν τὸν στόμαχον· προπίνειν δὲ 5
 σύμμετρον τῷ πλήθει, χάριν τοῦ προαναληφθῆναι
 τοῦτο εἰς τὴν ἔξιν καὶ μὴ ἀκέραιον ἀναδίδοσθαι τὴν
 ἀπὸ τοῦ οἴνου δύναμιν, μηδὲ τοῖς πέρασι τῶν ἀγγείων
 προσπίπτουσιν ἐπιδάκνυν. ἐὰν δὲ τις ἡμῶν τοῦτο
 δυσκόλως ποιῇ, γλυκὺν ὕδαρῃ θερμὸν προλαμβανέτω, 10
 μάλιστα δὲ τὸν καλούμενον πρότροπον, τὸν γλυκὺν
 λέσβιον, ὄντα εὐστόμαχον. καὶ ὁ γλυκᾶζων δ' οἶνος
 οὐ βαρύνει τὴν κεφαλὴν, ὥς Ἴπποκράτης ἐν τῷ περὶ
 διαίτης φησὶν, ὃ τινὲς μὲν ἐπιγράφουσι περὶ ὀξέων
 f νοσημάτων, οἳ δὲ περὶ πτισάνης, ἄλλοι δὲ πρὸς τὰς 15
 κνιδίας γνώμας. λέγει δὲ ὁ γλυκὺς ἥσδον ἐστὶ κα-
 ρηβαρικὸς τοῦ οἰνώδεος καὶ ἥσδον φρενῶν ἀπτόμενος
 καὶ διαχωρητικώτερος τοῦ ἑτέρου κατ' ἐντερον· οὐ
 δεῖ δὲ προπίνειν καθὰ τοὺς Καρμανοὺς φησὶ Ποσει-
 δώνιος· τούτους γὰρ φιλοφρονουμένους ἐν τοῖς συμ- 20
 ποσίοις λύειν τὰς ἐπὶ τῷ προσώπῳ φλέβας καὶ τὸ κα-
 ταρρέον αἷμα μιγνύντας τῷ πώματι προσφέρεσθαι,
 τέλος φιλίας νομίζοντας τὸ γεύεσθαι τοῦ ἀλλήλων αἵ-
 46 ματος. μετὰ δὲ τὴν προσφορὰν ταύτην συγχρίεσθαι
 τὴν κεφαλὴν μύρῳ, μάλιστα μὲν ῥοδίνῳ, εἰ δὲ μή, μη- 25
 λίνῳ, εἰς τὸ ἀποκρούεσθαι τι ἀπὸ τοῦ τόπου καὶ μὴ
 βλάπτεσθαι ἀπὸ τῆς τῶν οἴνων ἀναθυμιάσεως· εἰ δὲ
 μή, ἰρίνῳ ἢ ναρδίνῳ. οὐ κακῶς οὖν Ἀλεξίς φησιν

μύροις

ὑπαλείφεται τὰς ῥῖνας· ὑγιείας μέρος

30

μέγιστον ὁσμάς ἐγκεφάλῳ χρηστὰς ποιεῖν.

25. Ἐκκλίνειν δὲ δεῖ τὰ πάχη τῶν μύρων, ὕδωρ

τε πίνειν τὸ κατὰ πρόσοψιν λευκὸν καὶ διανγές, ὃ δὴ
 καὶ κατὰ τὸν σταθμὸν ἐστὶ κοῦφον καὶ οὐδὲν ἐν αὐτῷ b
 γεῶδες ἔχει. τὸ δὲ συμμέτρως θερμαινόμενον καὶ
 ψυχόμενον ὕδωρ χρηστόν ἐστὶ καὶ εἰς χάλκεον ἢ ἀργύ-
 5 ρεον ἄγρος ἐργεούμενον οὐ ποιεῖ τὸ ἰῶδες. φησὶ δὲ
 καὶ Ἰπποκράτης· ὕδωρ τὸ ταχέως θερμαινόμενον καὶ
 ψυχόμενον αἰεὶ κουφότερον.· μοχθηρὰ δ' ἐστὶ τὰ βρα-
 δέως τὰ ὄσπρια τήκοντα. τοιαῦτα δὲ τὰ νιτρῶδη καὶ
 10 ἀλμυρά. ἐν δὲ τῷ περὶ ὑδάτων Ἰπποκράτης καλεῖ τὸ
 χρηστόν ὕδωρ πότιμον. τὰ δὲ τῶν ὑδάτων στάσιμα
 χαλεπά, ὥς τὰ λιμναῖα καὶ τὰ ἐλώδη. ἐστὶ δὲ καὶ τῶν c
 κρηναίων τὰ πλεῖστα σκληρότερα. Ἐρασίστρατος δέ φη-
 σιν ὡς δοκιμάζουσιν τινες τὰ ὕδατα σταθμῷ ἀνεξετά-
 στως. ἰδοὺ γὰρ τοῦ ἐξ Ἀμφιαράου ὕδατος καὶ τοῦ ἐξ
 15 Ἐρετρίας συμβαλλομένων, τοῦ μὲν φαύλου τοῦ δὲ
 χρηστοῦ ὄντος, οὐδ' ἦτις ἐστὶ διαφορὰ κατὰ τὸν σταθ-
 μόν. Ἰπποκράτης δ' ἐν τῷ περὶ τόπων ἀριστὰ φησιν
 εἶναι τῶν ὑδάτων ὅσα ἐκ μετεώρων χωρίων ῥεῖ καὶ ἐκ
 λόφων ξηρῶν. ταῦτα γὰρ λευκὰ καὶ γλυκέα καὶ τὸν
 20 οἶνον ὀλίγον φέρειν οἷά τέ ἐστι, τὸν τε χειμῶνα θερ-
 μαίνεται, καὶ τὸ θέρος ψυχρὰ ἐστίν. ἐπαινεῖ δὲ μά- d
 λιστα ὧν τὰ ρεύματα πρὸς ἀνατολὴν ἡλίου ἔρρωγε,
 καὶ μάλιστα πρὸς τὰς θερινάς. ἀνάγκη γὰρ λαμπρὰ
 εἶναι καὶ εὐώδη καὶ κοῦφα. Διοκλῆς δέ φησι τὸ ὕδωρ
 25 πεπτικὸν εἶναι καὶ ἄφυσον ψυκτικόν τε μετρίως ὀξυ-
 δερκές τε καὶ ἥκιστα καρηβαρικὸν κινητικόν τε ψυχῆς
 καὶ σώματος. Πραξαγόρας τε ταῦτά φησιν. ἐπαινεῖ δὲ τὸ
 ὄμβριον. Εὐήνωρ δὲ τὰ λακκαῖα· χρηστόν τε εἶναι
 φάσκει τὸ ἐξ Ἀμφιαράου συμβαλλόμενον τῷ ἐν Ἐρετρίᾳ.
 30 26. Ὅτι δὲ τὸ ὕδωρ ὁμολογουμένως ἐστὶ τρόφι-
 μον δῆλον ἐκ τοῦ τρέφεσθαι τινα ἐξ αὐτοῦ μόνου τῶν e
 ζῶων, ὥσπερ τοὺς τέττιγας. πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἄλλων

ὑγρῶν ἐστὶ τρόφιμα, οἶον γάλα πτισάνη οἶνος. τὰ
 γοῦν ὑποτίθῃα γάλακτι διοικεῖται. καὶ πολλὰ δὲ
 ἔθνη γαλακτοποιοῦντα ἔχῃ. Δημόκριτον δὲ τὸν Ἀβδη-
 ρίτην λόγος ἔχει διὰ γῆρας ἐξάξει αὐτὸν διεγνωκῶτα
 τοῦ ζῆν, καὶ ὑφαιροῦντα τῆς τροφῆς καθ' ἐκάστην ⁵
 ἡμέραν, ἐπεὶ αἱ τῶν θεσμοφοριῶν ἡμέραι ἐνέστησαν,
 δεηθεῖσῶν τῶν οἰκείων γυναικῶν μὴ ἀποθανεῖν κατὰ
 τὴν πανήγυριν, ὅπως ἐορτάσωσι, πεισθῆναι κελεύ-
 σαντα μέλιτος ἀγγεῖον αὐτῷ πλησίον παρατεθῆναι,
 καὶ διαζῆσαι ἡμέρας ἱκανὰς τὸν ἄνδρα τῇ ἀπὸ τοῦ μέ- ¹⁰
 λιτος ἀναφορᾷ μόνῃ χρώμενον, καὶ μετὰ τὰς ἡμέρας
 βασταχθέντος τοῦ μέλιτος ἀποθανεῖν. ἔχαιρε δὲ ὁ
 Δημόκριτος αἰεὶ τῷ μέλιτι· καὶ πρὸς τὸν πυθόμενον
 πῶς ἂν ὑγιῶς τις διάγοι ἔφη, εἰ τὰ μὲν ἐντὸς μέλιτι
 βρέχοι τὰ δ' ἐκτὸς ἐλαίῳ. καὶ τῶν πυθαγορικῶν δὲ ¹⁵
 47 τροφὴ ἦν ἄρτος μετὰ μέλιτος, ὥς φησιν Ἀριστόξενος,
 τοὺς προσφερομένους αὐτὰ αἰεὶ ἐπ' ἀρίστῳ λέγων ἀνό-
 σους διατελεῖν. Ἀνὸς δὲ πολυχρονίους φησὶν εἶναι
 τοὺς Κυρνίους (οἰκοῦσι δ' οὗτοι περὶ Σαρδόνα) διὰ
 τὸ μέλιτι αἰεὶ χρῆσθαι· πλεῖστον δὲ τοῦτο γίνεται παρ' ²⁰
 αὐτοῖς.

27. Ὅρα τὸ ἀνατιθεμένων πάντων τὴν ζήτησιν
 ἥτοι ἀναβαλλομένων.

ὅτι τὸ ἀνηστis ὁ νῆστis πλεονασμῷ τοῦ α, ὡς
 στάχυς ἄσταχυς, παρὰ Κρατίνῳ κεῖται 25
 οὐ γάρ τοι σύ γε πρῶτος [ἄκλητος] φοιτᾷς ἐπὶ
 δεῖπνον ἄνηστis.

b τὸ δὲ ὀξύπεινος παρὰ Διφίλῳ

τέρομαι γυμνοὺς ὀρῶν
 τοὺς ὀξύπεινους καὶ πρὸ τῶν καιρῶν αἰεὶ 30
 πάντ' εἰδέναι σπεύδοντας.

καὶ Ἀντιφάνης

ἐν νόσημα τοῦτ' ἔχει·
 αἰὲ γὰρ ὀξύπεινός ἐστι. Β. θετταλὸν
 λέγεις κομιδῇ τὸν ἄνδρα.

καὶ Εὐβουλος

5. Ζῆθον μὲν ἐλθόσθ' ἄγνόν ἐς Θήβης πέδοι
 οἰκεῖν κελεύω· καὶ γὰρ ἀξιωτέρους
 πωλοῦσιν, ὥς ἔοικε, τοὺς ἄρτους ἐκεῖ, c
 σὺ δ' ὀξύπεινός· τὸν δὲ μουσικώτατον
 κλεινὰς Ἀθήνας ἐκπερᾶν Ἀμφίονα,
 10 οὗ ῥᾶσθ' αἰὲ πεινώσι Κεκροπιδῶν κόροι
 κάπτοντες αὔρας ἐλπίδας σιτούμενοι.

28. Ὁ δὲ μονοσιτῶν κεῖται παρ' Ἀλέξιδι
 ἐπὰν ιδιώτην ἄνδρα μονοσιτοῦντ' ἴδῃς,
 ἢ μὴ ποθοῦντ' ὥδ' αἰ ποιητὴν καὶ μέλη,
 15 τὸν μὲν ιδιώτην τοῦ βίου τὸν ἥμισυν
 ἀπολωλεκέναι νόμιξε, τὸν δὲ τῆς τέχνης
 τὴν ἡμίσειαν· ζῶσι δ' ἀμφοτέρω μοῖαι. d

Πλάτων· οὐ μονοσιτῶν ἐκάστοτε, ἀλλὰ κἀνίοτε δει-
 πνῶν δις τῆς ἡμέρας.

20 ὅτι νωγαλεύματα ἐκάλουν τὰ ἡδέα βρώματα.

Ἀραρῶς

τὰ κομψὰ μὲν δὴ ταῦτα νωγαλεύματα.

Ἀλέξις

Θασίοις οἶναρίοις . .

25 τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρος
 καὶ νωγαλίζει.

Ἀντιφάνης

βότρους ῥόας φοίνικας, ἕτερα νώγαλα.

ἀπόσιτον δ' εἶρηκε Φιλωνίδης. αὐτόσιτον δὲ Κρώβυ- e
 30 λος· παράσιτον αὐτόσιτον. ἀναρίστητον δ' εἶπεν Εὐ-
 πολίς. ἀναγκόσιτον δὲ Κράτης. καὶ Νικόστρατος δὲ
 μειράκιον δὲ κατὰ τύχην

ὑποσκαφιόκαρτόν τι κεχλαμυδωμένον
κατάγεις ἀναγκόσιτον.

ἀριστόδειπνον δ' εἶπεν Ἀλεξίς
ἀφ' ὧν γένοιτ' ἂν συντόμως
ἀριστόδειπνον.

5

29. Μετὰ ταῦτα ἀναστάντες κατεκλίθημεν ὥς
ἕκαστος ἤθελεν, οὐ περιμείναντες ὀνομακλήτορα τὸν
τῶν δείπνων ταξίαρχον.

f ὅτι καὶ τρίκλινοι οἴκοι καὶ τετράκλινοι καὶ ἐπτά-
κλινοι καὶ ἐννεάκλινοι καὶ κατὰ τοὺς ἐξῆς ἀριθμοὺς 10
ἦσαν παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Ἀντιφάνης

συναγαγὼν

τρεῖς ὄντας εἰς τρίκλινον ὑμᾶς.

Φρύνιχος

ἐπτάκλινος οἶκος ἦν καλός,

15

εἶτ' ἐννεάκλινος ἕτερος οἶκος.

Εὐβουλος

θὲς ἐπτάκλινον. B. ἐπτάκλινος οὐτοσί.

A. καὶ πέντε κλίνας σικελικάς. B. λέγ' ἄλλο τι.

A. σικελικὰ προσκεφάλαια πέντε.

20

Ἄμφις

48 οὐχ ὑποστρώσεις ποτὲ

τρίκλινον;

Ἀναξανδρίδης τρίκλινον δ' εὐθέως συνήγετο καὶ συν-
αυλῖαι γέροντι.

25

ἀλλὰ ξενῶνας οἶγε καὶ ῥᾶνον δόμους,

στρώννυ τε κοίτας καὶ πυρὸς φλέξον μένος,

κρατῆρά τ' αἶρου καὶ τὸν ἥδιστον κέρα.

30. ὅτι νῦν δὲ τὴν τῶν στρωμάτων σύνθεσιν
περιβολῇ χωρίζουσι καὶ ὑποβολῇ φησὶ Πλάτων ὁ φι- 30
λόσοφος. ὁ δ' ὁμώνυμος αὐτῷ ποιητῆς φησι

καὶ τ' ἐν κλίμαις ἐλεφαντόποσιν καὶ στρώμασι β
πορφυροβάπτοις
καὶ φοινικίσι σαρδιανικαῖσιν κοσμησάμενοι κα-
τάκεινται.

5 ἤκμασε δ' ἡ τῶν ποικίλων ὑφὴ μάλιστα ἐντέχνων περὶ
αὐτὰ γενομένων Ἀκεσᾶ καὶ Ἑλικῶνος τῶν Κυπρίων.
ὑφάνται δ' ἦσαν ἔνδοξοι· καὶ ἦν Ἑλικῶν υἱὸς Ἀκεσᾶ,
ὥς φησιν Ἰερώνυμος. ἐν Πυθοῖ γοῦν ἐπὶ τινος ἔργου
ἐπιγέγραπται

10 τεῦξ' Ἑλικῶν Ἀκεσᾶ Σαλαμίνιος, ᾧ ἐνὶ χερσὶν
πότνια θεσπεσίην Παλλὰς ἔτευξε χάριν.
τοιοῦτος ἦν καὶ Παθυμίας ὁ Αἰγύπτιος.

ὥς ἐγὼ σκιρτῶ πάλαι,

15 ὅπου ῥοδόπνοα στρώματ' ἐστὶ καὶ μύροις
λουῖμαι ψακαστοῖς,
φησὶν Ἐπιππος. Ἀριστοφάνης
ὅστις ἐν ἡδυόσμοις
στρώμασι παννυχίζων
τὴν δέσποιναν ἐρείδεις.

20 Σώφρων δὲ στρουθωτὰ ἐλίγματα φησιν ἐντετυμημένα.
Ὅμηρος δὲ ὁ θαυμασιώτατος τῶν στρωμάτων τὰ μὲν
κατώτερα λίτα εἶναι φάσκει, ἥτοι λευκὰ καὶ μὴ βεβαμ-
μένα ἢ πεποικιλμένα, τὰ δὲ περιστρώματα ῥήγεα καλὰ
πορφύρεα.

25 31. Πρῶτοι δὲ Πέρσαι, ὥς φησιν Ἡρακλείδης, καὶ d
τούς λεγομένους στρώτας ἐφεῦρον, ἵνα κόσμον ἔχη ἡ
στρωθῆς καὶ εὐάφειαν. τὸν οὖν Κρητὰ Τιμαγόραν ἢ
τὸν ἐκ Γόρτυνος, ὥς φησι Φανίας ὁ περιπατητικός,
Ἐντιμον, ὃς ζήλῳ Θεμιστοκλέους ἀνέβη ὡς βασιλέα,
30 τιμῶν Ἀρταξέρξεως, σκηνὴν τε ἔδωκεν αὐτῷ διαφέρου-
σαν τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος καὶ κλίνην ἀργυρόποδα,
ἔπεμψε δὲ καὶ στρώματα πολυτελῆ καὶ τὸν ὑποστρώ-

σοντα, φάσκων οὐκ ἐπίστασθαι τοὺς Ἑλληνας ὑπο-
 στρωννύειν. καὶ ἐπὶ τὸ συγγενικὸν ἄριστον ἐκαλεῖτο
 e ὁ Κρῆς οὗτος, τὸν βασιλέα ψυχαγωγῆσας· ὅπερ οὐδενὶ
 πρότερον τῶν Ἑλλήνων ἐγένετο, ἀλλ' οὐδ' ὕστερον.
 αὕτη γὰρ ἡ τιμὴ τοῖς συγγενέσι διεφυλάττετο. Τιμα- 5
 γόρα μὲν γὰρ τῷ Ἀθηναίῳ, τῷ προσκυνήσαντι βασιλέα
 καὶ μάλιστα τιμηθέντι, τοῦτο οὐχ ὑπῆρξε· τῶν δὲ
 παρατιθεμένων βασιλεῖ τούτῳ τινὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης
 ἀπέστελλεν. Ἀνταλκίδα δὲ τῷ Λάκωνι τὸν αὐτοῦ στέ-
 φανον εἰς μύρον βάψας ἔπεμψε. τῷ δ' Ἐντίμῳ τοι- 10
 αὐτὰ πολλὰ ἐποίει, καὶ ἐπὶ τὸ συγγενικὸν ἄριστον ἐκά-
 f λει. ἔφ' ᾧ οἱ Πέρσαι χαλεπῶς ἔφερον, ὥς τῆς τε τιμῆς
 δημευομένης καὶ στρατείας ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα πάλιν ἐσο-
 μένης. ἔπεμψε δὲ καὶ κλίνην αὐτῷ ἀργυρόποδα καὶ
 στρωμνὴν καὶ σκηνὴν οὐρανόροφον ἀνθινὴν καὶ θρό- 15
 νον ἀργυροῦν καὶ ἐπίχρυσον σκιάδιον καὶ φιάλας λι-
 θοκολλήτους χρυσαῖς, καὶ ἀργυραῖς δὲ μεγάλας ἑκατὸν
 καὶ κρατῆρας ἀργυροῦς καὶ παιδίσκας ἑκατὸν καὶ παῖ-
 49 δας ἑκατόν, χρυσοῦς τε ἑξακισχιλίους, χωρὶς τῶν εἰς
 τὰ ἐπιτήδεια καθ' ἡμέραν διδομένων. 20

32. Τράπεζαι ἐλεφαντόποδες τῶν ἐπιθημάτων ἐκ
 τῆς καλουμένης σφενδάμνου πεποιημένων. Κρατῖνος
 γανυριῶσαι δ' ἀναμένουσιν ὧδ' ἐπηγλαῖσμένοι
 μείρακες φαιδραὶ τράπεζαι τρισκελεῖς σφενδά-
 μνιναι. 25

εἰπόντος τινὸς κυνικοῦ τρίποδα τὴν τράπεζαν
 δυσχεραίνει ὁ παρὰ τῷ σοφιστῇ Οὐλπιανὸς καὶ λέγει,
 τήμερον ἐγὼ πράγματα ἔξω ἐξ ἀπραξίας. πόθεν γὰρ
 τούτῳ ὁ τρίπους; εἰ μὴ τὴν Διογένους βακτηρίαν σὺν
 καὶ τῷ πόδε ἀριθμῶν οὗτος τρίποδα προσηγόρευσε, 30
 b πάντων τραπέζας καλούντων τὰς παραθέσεις ταύτας.
 ὅτι Ἡσίοδος ἐν Κήνκος γάμῳ (κἂν γὰρ γραμματι-

κῶν παῖδες ἀποξενῶσι τοῦ ποιητοῦ τὰ ἔπη ταῦτα, ἀλλ' ἐμοὶ δοκεῖ ἀρχαῖα εἶναι) τρίποδας τὰς τραπέζας φησί. καὶ Ξενοφῶν δ' ὁ μουσικώτατος ἐν ἐβδόμῳ Ἀναβάσεως γράφει· τρίποδες εἰσηνέχθησαν πᾶσιν· οὗτοι δὲ
 5 ὅσον εἴκοσι κρεῶν μεστοὶ νενεμημένων.' καὶ ἐπάγει 'μάλιστα δ' αἱ τράπεζαι κατὰ τοὺς ξένους αἰετὶ τίθεντο.'
 Ἀντιφάνης

ἐπεὶ δ' ὁ τρίπους ἦρθη κατὰ χειρῶν τ' εἴχομεν. c
 Εὐβουλος

10 τρίποδες οὗτοι πέντε σοὶ
 καὶ πέντε. B. πεντηκοστολόγος γενήσομαι.

Ἐπίχαρμος

τί δὲ τὰδ' ἐστί; B. δηλαδὴ τρίπους. A. τί μάν,
 ἔχει πόδας
 15 τέτορας; οὐκ ἔστι τρίπους, ἀλλ' [ἐστὶν] οἶμαι
 τετράπους.

B. ἔστι δ' ὄνομ' αὐτῷ τρίπους, τέτοράς γε μὰν ἔχει
 πόδας.

A. Οἰδίπους τοίνυν ποτ' ἦν, αἰνιγμά τοι νοεῖς.

20 Ἀριστοφάνης

τράπεζαν ἡμῖν εἷσφερε
 τρεῖς πόδας ἔχουσιν, τέτταρας δὲ μὴ χέτω. d
 B. καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι;
 33. Ὅτι ἔθος ἦν ἐν τοῖς δαίπνοις τῷ ἐστιάτορι κα-
 25 τακλιθέντι προδίδουσθαι γραμματείδιον τι περιέχον
 ἀναγραφὴν τῶν παρεσκευασμένων, ἐφ' ᾧ εἰδέναι ὅτι
 μέλλοι ὄψον φέρειν ὁ μάγειρος.

ΔΑΜΑΣΚΗΝΑ. Δαμασκοῦ τῆς πόλεως ἐνδόξου
 οὔσης καὶ μεγάλης πολλοὶ τῶν ἀρχαίων μέμνηνται.
 30 ἐπεὶ δὲ πλεῖστον ἐν τῇ τῶν Δαμασκηνῶν ἐστὶ χώρᾳ
 τὸ κοκκύμηλον καλούμενον καὶ κάλλιστα γεωργεῖται, e
 ἰδίως καλεῖται τὸ ἀκρόδρον δαμασκηνόν, ὥς διάφο-

ρον τῶν κατὰ τὰς ἄλλας χώρας γινομένων. κοκκύμηλα
οὖν ἐστὶ ταῦτα· ὧν ἄλλος τε μέμνηται καὶ Ἰππῶναξ
στεφάνον εἶχον κοκκυμήλων καὶ μίνθης.

Ἄλεξις

καὶ μὴν ἐνύπνιον οἶομαι νικητικὸν 5
ἐορακέναι. Β. λέγ' αὐτό. Α. τὸν νοῦν πρόσεχε δῆ.
ἐν τῷ σταδίῳ τῶν ἀνταγωνιστῶν μέ τις
ἐδόκει στεφανοῦν γυμνὸς προσελθὼν . . .

f στεφάνῳ κυλιστῷ κοκκυμήλων. Β. Ἡράκλεις.

πάλιν

10

ἐόρακας ἤδη πώποτ' ἐσκευασμένον
ἥνυστρον ἢ σπλῆν' ὀπτὸν ὠνθυλευμένον,
ἢ κοκκυμήλων σπυρίδα πεπόνων;
τοιούτον ἔχει τὸ μέτωπον.

Νίκανδρος 'μῆλον ὃ κόκκυγος καλέουσι.' Κλέαρχος 15
δ' ὃ περιπατητικός φησι 'Ροδίους καὶ Σικελιώτας βρά-
βυλα καλεῖν τὰ κοκκύμηλα, ὡς καὶ Θεόκριτος ὁ Συ-
ρακόσιος

50 ὄρπηκες βραβύλοισι καταβρίθοντες ἔραξε.
καὶ πάλιν 'ὅσον μῆλον βραβύλοιό ἦδιον.' ἔστι δὲ τοῦτο 20
τὸ ἀκρόδρον μικρότερον μὲν τῇ περιφορᾷ τῶν κοκ-
κυμήλων, τῇ δ' ἐδωδῇ τὸ αὐτό, πλὴν ὀλίγον δριμύτε-
ρον. Σέλευκος δ' ἐν γλώσσαις βράβυλά φησιν ἦλα
κοκκύμηλα μάδρα τὰ αὐτὰ εἶναι· τὰ μὲν μάδρα
οἶον μαλόδρα, τὰ δὲ βράβυλα ὅτι εὐκοίλια καὶ τὴν 25
βορὰν ἐκβάλλοντα, ἦλα δὲ οἶον μῆλα, ὡς Δημήτριος ὁ
b Ἰξίων λέγει ἐν ἐτυμολογίᾳ. Θεόφραστος δὲ λέγει
'κοκκύμηλα καὶ σποδιάς· τοῦτο δ' ἐστὶν ὥσπερ ἄγρια
κοκκύμηλα.' Ἀραρῶς δὲ κοκκυμηλέαν καλεῖ τὸ δέν-
δρον, κοκκύμηλον δὲ τὸ ἀκρόδρον. Δίφιλος δὲ ὁ Σί- 30
φνιος μέσως φησὶν εἶναι ταῦτα εὐχyla εὐφθαρτα
εὐέγκριτα ὀλιγότροφα.

34. ΚΕΡΑΣΙΑ. Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν
 ἴδιον δὲ τῇ φύσει δένδρον ὁ κέρασός ἐστι καὶ μεγέθει
 μέγα· καὶ γὰρ εἰς εἴκοσι καὶ τέσσαρας πήχεις αὖξεται.
 φύλλον δὲ ὅμοιον ἔχει τῷ τῆς μεσπίλης, σκληρὸν δὲ
 5 καὶ παχύτερον, φλοιὸν δ' ὅμοιον φιλύρα, ἄνθος δὲ
 λευκὸν ἀπὶ καὶ μεσπίλη ὅμοιον, ἐκ μικρῶν ἀνθῶν c
 συγκεείμενον, κηριῶδες. ὁ δὲ καρπὸς ἐρυθρὸς ὅμοιος
 διοσπύρῳ τὸ σχῆμα. τὸ δὲ μέγεθος ἡλίκον κύαμος,
 πλὴν τοῦ διοσπύρου μὲν ὁ πυρὴν σκληρός, τοῦ δὲ κε-
 10 ράσου μαλακός· καὶ πάλιν ἰκράταιγος· οἱ δὲ κραταί-
 γονα καλοῦσιν. ἔχει δὲ τὸ μὲν φύλλον τεταμένον ὅμοι-
 ον μεσπίλη, πλὴν μεῖζον ἐκεῖνος καὶ πλατύτερον ἢ
 προμηκέστερον, τὸν δὲ χαραγμὸν οὐκ ἔχει ὥσπερ ἐκεῖ-
 νο. γίνεται δὲ τὸ δένδρον οὔτε μέγα λίαν οὔτε παχύ·
 15 τὸ δὲ ξύλον ποικίλον, ξανθόν, ἰσχυρόν. φλοιὸν δ' ἔχει d
 λεῖον ὅμοιον μεσπίλη· μονόρριζον εἰς βᾶθος ὡς ἐπὶ
 πολὺ. καρπὸν δ' ἔχει στρογγύλον ἡλίκον ὁ κότινος·
 πεπαινόμενος δὲ ξανθός τέ ἐστι καὶ ἐπιμελαίνεται·
 ἔχει δὲ τὴν γεῦσιν καὶ τὸν χυλὸν μεσπίλου· διόπερ
 20 ἄγρία μεσπίλη δόξειε μᾶλλον εἶναι· ἐκ τούτων μοι
 δοκεῖ, φησὶν, ὁ φιλόσοφος τὸ νῦν κεράσιον καλούμενον
 ἐμφανίζειν.

35. Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς χαμαικέρασόν
 τινα καλῶν δένδρον ἔφη οὕτως· ἐν τῇ Βιθυνῶν γῇ γί-
 25 νεται ἢ χαμαικέρασος, ἧς ἢ μὲν ῥίζα ἐστὶν οὐ μεγάλη,
 ἀλλ' οὐδὲ τὸ δένδρον, ἀλλὰ τῇ ῥοδῇ ἴσον, ὁ δὲ καρπὸς e
 τὰ μὲν ἄλλα πάντα ὅμοιος, τοὺς δὲ πλείονι χρησαμέ-
 νους καθότι οἶνος βαρύνει τε καὶ ἀλγεῖν τὴν κεφαλὴν
 τίθησι· ταῦτα ὁ Ἀσκληπιάδης, φησί, μοι δοκεῖ λέγειν
 30 περὶ τῶν μιμαικύλων. τό τε γὰρ φέρον αὐτὰ δένδρον
 τοιοῦτον καὶ ὁ πλεόν τῶν ἐπὶ τοῦ καρποῦ φαγῶν κε-
 φαλαλγῆς γίνεται. Ἀριστοφάνης

ἐν τοῖς ὄρεσιν δ' αὐτόματ' αὐτοῖς τὰ μιμαίνυλ'
ἐφύετο πολλά.

Θεόπομπος

τρῶγονσι μύρτα καὶ πέπονα μιμαίνυλα.

Κράτης

5

πάνυ γὰρ ἐστὶν ὠρικά

f τὰ τιτθί' ὥσπερ μῆλον ἢ μιμαίνυλα.

Ἄμφις

ὁ σνκάμινος σνκάμιν', ὄρᾱς, φέρει,

ὁ προῖνος ἀκύλους, ὁ κόμαρος μιμαίνυλα.

10

Θεόφραστος ἢ κόμαρος ἢ τὸ μιμαίνυλον φέρουσα τὸ
ἐδώδιμον.

ὅτι Ἀγῆνα σατυρικόν τι δρᾶμα ἀμφιβάλλεται εἴτε
Πύθων ἐποίησεν ὁ Καταναῖος ἢ Βυζάντιος, ἢ καὶ αὐ-
τὸς ὁ βασιλεὺς Ἀλέξανδρος.

15

φησὶν ὁ παρὰ τῷ ῥήτορι Λαρήνσιος, πολλὰ ὑμεῖς
οἱ Γραικοὶ ἐξιδιοποιεῖσθε ὥς αὐτοὶ ἢ ὀνομάσαντες ἢ
πρῶτοι εὐρόντες, ἀγνοεῖτε δὲ ὅτι Λεύκολλος ὁ Ῥωμαίων
στρατηγὸς ὁ τὸν Μιθριδάτην καὶ Τιγράνην καταγω-
νισάμενος πρῶτος διεκόμισεν εἰς Ἰταλίαν τὸ φυτὸν 20
τοῦτο ἀπὸ Κερασοῦντος Ποντικῆς πόλεως. καὶ οὗτός
ἐστὶν ὁ καὶ τὸν καρπὸν καλέσας κέρασον ὁμωνύμως τῇ
πόλει, ὥς ἱστοροῦσιν οἱ ἡμέτεροι συγγραφεῖς. πρὸς ὃν
Δάφνος τίς φησιν, ἀλλὰ μὴν παμπόλλοις ἐνιαυτοῖς
πρεσβύτερος Λευκόλλου ἀνὴρ ἐλλόγιμος Δίφιλος ὁ Σί- 25
φνιος, γεγρονῶς κατὰ Λυσίμαχον τὸν βασιλέα, εἰς δὲ
οὗτος τῶν Ἀλεξάνδρου διαδόχων, μνημονεύει τῶν κε-
ρασίων λέγων ἑ τὰ κεράσια εὐστόμαχα εὐχυλὰ ὀλιγό-
b τροφα, ἐκ ψυχροῦ δὲ λαμβανόμενα εὐστόμαχα. καλλίω
δὲ τὰ ἐρυθρότερα καὶ τὰ μιλήσια· εἰσὶ γὰρ διουρητικά· 30

36. ΣΥΚΑΜΙΝΑ. ὅτι πάντων ἀπλῶς οὕτω κα-
λούντων αὐτὰ Ἀλεξανδρεῖς μόνοι μόρα ὀνομάζουσι.

συνάμινα δὲ οὐ τὰ ἀπὸ τῆς αἰγυπτίας συκῆς, ἃ τινες
 συνόμορα λέγουσιν. ἅπερ οἱ ἐπιχώριοι ἐπὶ βραχὺ κνί-
 σαντες σιδηρίῳ ἐῶσιν ἐπὶ τοῦ φυτοῦ· καὶ ὑπὸ τοῦ
 ἀνέμου κινούμενα ἐντὸς ἡμερῶν τριῶν οὕτω πέποινα c
 5 καὶ εὐώδη γίνονται, μάλιστα δὲ ξεφύρων πνευσάντων,
 καὶ ἐδώδιμα ὥς τὸ ἐν αὐτοῖς ἡρέμα ψυχρὸν καὶ τοῖς
 πυρεταίνουσι μετὰ ῥοδίνου ἐλαίου καταπλαττόμενον
 ἐπὶ τοῦ στομάχου ἐπιτίθεσθαι καὶ οὐκ ὀλίγα παρηγο-
 ρεῖσθαι τοὺς νοσοῦντας. φέρει δὲ τὸν καρπὸν τοῦτον
 10 ἡ αἰγυπτία συνάμινος ἀπὸ τοῦ ξύλου καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν
 ἐπικαρπίων. μόρα δὲ τὰ συνάμινα καὶ παρ' Αἰσχύλῳ
 ἐν Φρυξίν ἐπὶ τοῦ Ἑκτορος

ἀνὴρ δ' ἐκεῖνος ἦν πεπαίτερος μόρων.

ἐν δὲ Κρήσσαις καὶ τὰ τῆς βάτου

15 λευκοῖς τε γὰρ μόροισι καὶ μελαγχίμοις d
 καὶ μιλοπρέπτοις βρίθεται ταύτου χρόνου.

Σοφοκλῆς

πρῶτον μὲν ὄψει λευκὸν ἀνθοῦντα στάχυν,
 ἔπειτα φοινῖξαντα, γογγύλον μόρον.

20 καὶ Νίκανδρος δὲ ἐν Γεωργικοῖς ἐμφανίζει καὶ ὅτι
 πρότερον τῶν ἄλλων ἀκροδρύων φαίνεται, μορέην τε
 καλεῖ τὸ δένδρον ἀεὶ ὥς καὶ οἱ Ἀλεξανδρεῖς·

καὶ μορέης, ἣ παισὶ πέλει μείλιγμα νέοισι

πρῶτον ἀπαγγέλλουσα βροτοῖς ἡδεῖαν ὁπώρην. 'e

25 37. Φανίας δ' ὁ Ἑρέσιος, ὁ Ἀριστοτέλους μαθη-
 τῆς, τὸν τῆς ἀγρίας συκαμίνου καρπὸν μόρον καλεῖ,
 ὄντα καὶ αὐτὸν γλυκύτατον καὶ ἥδιστον, ὅτε πεπαν-
 θείῃ. γράφει δὲ οὕτως· τὸ μόρον τὸ βατῶδες ξηραν-
 θείσης τῆς σφαίρας τῆς συκαμινώδους σπερματικᾶς
 30 ἔχει τὰς [συκαμινώδεις] διαγوناὺς καθάπερ ὑποφαινού-
 σας καὶ διαφυὰς ἔχει ψαθυράς καὶ εὐχύμους.' Παρ- f
 θένιος δὲ ἄβρυνά φησι συνάμινα, ἃ καλοῦσιν ἐνιοι

μόρα. Σαλαμίνιοι δὲ τὰ αὐτὰ ταῦτα βάτια· Δημή-
τριος δὲ ὁ Ἰξίων τὰ αὐτὰ συκάμινα καὶ μόρα, οἷον αἰ-
μόρορα καὶ σύκων ἀμείνω. Δίφιλος δὲ ὁ Σίφνιος
ἰατρὸς γράφει οὕτως· τὰ δὲ συκάμινα, ἃ καὶ μόρα λέ-
γεται, εὐχyla μὲν ἐστὶ μέσως, ὀλιγότροφα δὲ καὶ εὐ- 5
στόμαχα καὶ εὐέκκριτα. ἰδίως δὲ τούτων τὰ ἔνωμα
52 ἔλμινθας ἐκτινάσσει. Πύθερμος δὲ ἱστορεῖ, ὥς φησιν
Ἡγήσανδρος, καθ' αὐτὸν τὰς συκαμίλους οὐκ ἐνεγκεῖν
καρπὸν ἐτῶν εἴκοσι, καὶ γενέσθαι ἐπιδημίαν ποδαγρι-
κὴν τοσαύτην ὥστε μὴ μόνον ἄνδρας τῷ πάθει ἐνσχε- 10
θῆναι, ἀλλὰ καὶ παῖδας καὶ κόρας καὶ εὐνούχους, ἔτι
δὲ γυναικάς. περιπεσεῖν δὲ οὕτω τὸ δεινὸν καὶ αἰπο-
λίῳ, ὥς τὰ δύο μέρη τῶν προβάτων ἐνσχεθῆναι τῷ
αὐτῷ πάθει.

38. ΚΑΡΤΑ. οἱ Ἀττικοὶ καὶ οἱ ἄλλοι συγγραφεῖς 15
κοινῶς πάντα τὰ ἀκρόδρουα κάρυα λέγουσιν, Ἐπίχαρ-
μος δὲ κατ' ἐξοχὴν ὥς ἡμεῖς· καπυρὰ τρώγων κάρυ',
b ἄμυγδάλας. Φιλύλλιος· ὡς κάρυ' ἄμυγδάλαι. Ἡρα-
κλέων δὲ φησιν ὁ Ἐφέσιος· κάρυα ἐκάλουν καὶ τὰς
ἄμυγδάλας καὶ τὰ νῦν καστάνεια. τὸ δὲ δένδρον κα- 20
ρύα παρὰ Σοφοκλεῖ· καρύαι μελίαι τε. Εὐβουλος
· φηγοὺς κάρυα καρύστια.· καλεῖται δὲ τινα καὶ μο-
στηνὰ κάρυα.

39. ΑΜΤΓΔΑΛΛΑΙ. ὅτι αἱ νάξιαι ἄμυγδάλαι διὰ
μνήμης ἦσαν τοῖς παλαιοῖς· καὶ γίνονται ὄντως ἐν 25
c Νάξῳ τῇ νήσῳ διάφοροι, ὥς ἐμαυτὸν, φησί, πεῖθω.
Φρύνιχος

τοὺς δὲ γομφίους
ἅπαντας ἐξέκοψεν, ὥστ'
οὐκ ἂν δυναίμην ναξίαν
ἄμυγδάλην κατὰξαι.

3)

διάφοροι δ' ἄμυγδάλαι γίνονται καὶ Κύπρῳ τῇ νήσῳ.

παρὰ γὰρ τὰς ἀλλαχόθεν καὶ ἐπιμήκεις εἰσὶ καὶ κατὰ
τὸ ἄκρον ἐπικαμπεῖς. Λάκωνας δὲ Σέλενκος ἐν Γλώσ-
σαις φησὶ καλεῖν τὰ μαλακὰ κάρυα μουκήρους, Τηνίους
δὲ τὰ γλυκέα κάρυα. Ἀμερίας δὲ φησὶ μύκηρον τὴν
5 ἀμυγδάλην καλεῖσθαι. ἐπακτικώτατα δὲ πρὸς ποτὸν δ
τὰ ἀμύγδαλα προσεσθιόμενα. Εὐπολις

δίδου μασᾶσθαι ναξίας ἀμυγδάλας

οἶνόν τε πίνειν ναξίων ἀπ' ἀμπέλων.

ἦν δέ τις ἄμπελος ναξία καλουμένη. Πλούταρχος δὲ ὁ
10 Χαιρωνεύς φησὶ παρὰ Δρούσῳ τῷ Τιβερίου Καίσαρος
υἱῷ ἰατρόν τινα ὑπερβάντα πάντας ἐν τῷ πίνειν φω-
ραθῆναι πρὸ τοῦ ποτοῦ προσεσθιόντα πικρὰς ἀμυγδά-
λας πέντε ἢ ἕξ· ἅσπερ κωλυθεὶς προσενέγκασθαι οὐδὲ e
πρὸς τὸ μικρότατον ἀντέσχε τοῦ ποτοῦ. αἴτιος οὖν ἦν
15 ἢ τῆς πικρότητος δύναμις ξηραντικὴ καὶ δάπανος
ὑγρῶν οὔσα. κληθῆναι δὲ ἀμυγδάλας φησὶν Ἡρωδιανὸς
ὁ Ἀλεξανδρεὺς παρὰ τὸ ἐν τῷ μετὰ τὸ χλωρὸν ὥσπερ εἰ
ἀμυχὰς ἔχειν πολλὰς.

ὄνος βαδίζεις εἰς ἄχυρα τραγημάτων

20 φησὶ πού Φιλήμων. 'φηγοὶ Πανὸς ἄγαλμα' φησὶ Νί-
κανδρος ἐν δευτέρῳ Γεωργικῶν.

ὅτι καὶ οὐδετέρως ἀμύγδαλα λέγεται. Δίφιλος
τρωγάλια μυρτίδες πλακοῦς ἀμύγδαλα. f

40. Ὅτι περὶ τῆς προφορᾶς τοῦ τόνου τῆς ἀμυγ-
25 δάλης Πάμφιλος μὲν ἄξιοι ἐπὶ τοῦ καρποῦ βαρύνειν
ὁμοίως τῷ ἀμυγδάλῳ· τὸ μέντοι δένδρον θέλει πε-
ρισπᾶν, ἀμυγδαλῇ καὶ ῥοδῇ. καὶ Ἀρχίλοχος ῥοδῆς τε
καλὸν ἄνθος.' Ἀρίσταρχος δὲ καὶ τὸν καρπὸν καὶ τὸ 53
δένδρον ὁμοίως προφέρεται κατ' ὀξεῖαν τάσιν. Φιλό-
30 ξενος δ' ἀμφότερον περισπᾶ. Εὐπολις

ἀπολεῖς με, ναὶ μὰ τὴν ἀμυγδαλῇν.

Ἀριστοφάνης

ἄγε νῦν τὰς ἀμυγδαλᾶς λαβὼν
 τασδὶ κάταξον τῇ κεφαλῇ σου τοῦ λίθου.

Φρούνιχος

ἀμυγδαλῇ τῆς βηχὸς ἀγαθὸν φάρμακον.

ἄλλοι δὲ ἀμυγδαλὰς ὡς καλὰς. Τρύφων δὲ ἐν ἀττικῇ
 β προσωδία ἀμυγδάλην μὲν τὸν καρπὸν βαρέως, ὃν
 ἡμεῖς οὐδετέρως ἀμύγδαλον λέγομεν, ἀμυγδαλῇ δὲ τὰ
 δένδρα κτητικῷ παρὰ τὸν καρπὸν ὄντος τοῦ χαρ-
 κτηῆρος καὶ διὰ τοῦτο περισπωμένου. ὅτι Πάμφιλος ἐν
 γλώσσαις μονκηροβάκταν φησὶ καλεῖσθαι τὸν καρ- 10
 κατάκτην ὑπὸ τῶν Λακώνων ἀντὶ τοῦ ἀμυγδαλοκατά-
 κτην· μονκήρους γὰρ Λάκωνες καλοῦσι τὰ ἀμύγδαλα.

41. Ὅτι ποντικῶν καλουμένων καρύων, ἃ λόπιμά
 τινες ὀνομάζουσι, μνημονεύει Νίκανδρος. Ἐρωῶναξ
 c δὲ καὶ Τιμαχίδας ἐν γλώσσαις Διὸς βάλανόν φησι 15
 καλεῖσθαι τὸ ποντικὸν κάρυον.

Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ταραντῖνος ζητεῖ πότερον προ-
 παρατίθεσθαι δεῖ τὰ τραγήματα, καθάπερ ἐν τισὶ τόποις
 τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα γίνεται, ἢ οὐ,
 ἀλλὰ μετὰ τὸ δεῖπνον. ἐὰν μὲν οὖν μετὰ τὸ δεῖπνον, 20
 συμβαίνει πλείονος τροφῆς παρενδυομένης ἐν τῇ κοι-
 λίᾳ καὶ τοῖς ἐντέροις τὰ ἐπεισφερόμενα κάρυα χάριν
 τῆς πρὸς τὸ πίνειν ὁρμῆς ἐμπλεκόμενα τοῖς σιτίοις
 ἐμπνευματώσεις καὶ φθορὰς τῆς τροφῆς παρασκευά-
 d ζειν, διὰ τὸ παρακολουθοῦν αὐτοῖς ἐπιπολαστικὸν φύ- 25
 σει καὶ δυσκατέργαστον· ἐξ ὧν ἀπεψίαι γίνονται καὶ
 κοιλίας καταφοραί.

42. Τὰ δὲ ἀμύγδαλα, φησὶ Διοκλῆς, τρόφιμα μὲν
 ἐστὶ καὶ εὐκοίλια, θερμαντικά δὲ διὰ τὸ ἔχειν κεγχρω-
 δές τι. λυπεῖ δ' ἥττον τὰ χλωρὰ τῶν ξηρῶν καὶ τὰ 30
 βεβρεγμένα τῶν ἀβρόχων καὶ τὰ πεφρυγμένα τῶν
 ὠμῶν. τὰ δὲ ἡρακλεωτικά καλούμενα καὶ Διὸς βάλα-

νοι τρέφει μὲν οὐχ ὁμοίως τοῖς ἀμυγδάλοις, ἔχει δέ τι e
 κεγχρωδὲς καὶ ἐπιπολαστικόν· πλείω δὲ βρωθέντα
 βαρύνει τὴν κεφαλὴν. ἦττον δ' ἐνοχλεῖ καὶ τούτων τὰ
 χλωρὰ τῶν ξηρῶν. τὰ δὲ περσικὰ κεφαλαλγικὰ μὲν
 5 ἔστιν οὐχ ἦττον τῶν Διὸς βαλάνων, τρέφει δὲ μᾶλλον.
 φάρυγγα τραχύνει καὶ στόμα· ὀπηθέντα δὲ ἀλυπό-
 τερα γίνεται· διαχωρεῖ δὲ μάλιστα τῶν καρύων
 ἐσθιόμενα μετὰ μέλιτος. τὰ δὲ πλατέα φυσωδέστερά
 ἔστιν, ἀλυπότερα δὲ τὰ ἐφθὰ τῶν ὠμῶν καὶ πεφρυγ-
 10 μένων, τὰ δὲ πεφρυγμένα τῶν ὠμῶν. Φιλότιμος δὲ ἐν f
 τοῖς περὶ τροφῆς φησί· τὸ πλατὺ καὶ τὸ καλούμενον
 σαρδιανὸν δυσκατέργαστά ἐστιν ὡμὰ πάντα καὶ δυσ-
 διάλυτα, κατεχόμενα ὑπὸ τοῦ φλέγματος ἐν τῇ κοι-
 λίᾳ καὶ στρυφνότητά ἔχοντα. τὸ δὲ ποντικὸν λιπαρὸν
 15 καὶ δυσκατέργαστον. τὸ δὲ ἀμύγδαλον ἦττον δυσκατ-
 έργαστον· φαγόντες γοῦν πλείονα οὐκ ἐνοχλούμεθα·
 λιπαρώτερά τε φαίνεται καὶ ἀναδίδωσι χυμὸν γλυκὺν
 καὶ λιπαρόν. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος· τὰ κάρυα (φησί) 54
 τὰ βασιλικὰ κεφαλαλγῇ ἐστὶ καὶ ἐπιπολαστικά. τούτων
 20 δὲ τὰ ἀπαλὰ ἔτι καὶ λελευκασμένα εὐχυλότερα καὶ
 κρείττονα ὑπάρχει, τὰ δ' ἐν τοῖς ἰπνοῖς φρυγόμενα
 ὀλιγότροφα. τὰ δὲ ἀμύγδαλά ἐστὶν οὐρητικὰ καὶ λε-
 πτυντικὰ καὶ καθαρτικὰ καὶ ὀλιγότροφα. τῶν μέντοι
 χλωρῶν κακοχύλων ὄντων καὶ ἀτροφωτέρων πολὺ μᾶλ-
 25 λον φυσωδέστερα καὶ ἐπιπολαστικώτερά ἐστὶ τὰ ξηρά.
 τὰ δὲ ἀπαλὰ καὶ πλήρη καὶ λελευκασμένα, γαλακτώδη b
 ὄντα, εὐχυλότερά ἐστι. τῶν δὲ ξηρῶν τὰ θάσια καὶ
 κύπρια ἀπαλὰ ὄντα εὐεκκριτώτερά ἐστι. τὰ δὲ πον-
 τικὰ κάρυα κεφαλαλγῇ, ἦττον δ' ἐπιπολαστικά τῶν
 30 βασιλικῶν.

43. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδε-
 στῶν· τῶν εὐβοϊκῶν (φησί) καρύων ἢ καστάνων, ἀμ-

φοτέρως γὰρ καλεῖται, δύσπεπτος μὲν ἢ κατεργασία
 τῇ κοιλίᾳ καὶ φυσώδης ἢ πέψις γίνεται, παχύνει δὲ
 τὰς ἑξέεις, ἐάν τις αὐτῶν κρατήσῃ. τὰ δὲ ἀμύγδαλα καὶ
 τὰ ἡρακλεωτικά καὶ τὰ περσικά κάρυα καὶ τᾶλλα τὰ
 e τοιαῦτα χεῖρω ἐστὶ τούτων. χρὴ δὲ μηδὲν ὅλως τῆς 5
 τοιαύτης ιδέας ἄπυρον ἐσθίειν ἔξω τῶν χλωρῶν ἀμυγ-
 δάλων, ἀλλὰ τὰ μὲν ἔψειν τὰ δὲ φρύγειν. τὰ μὲν γὰρ
 αὐτῶν ἐστὶ λιπαρὰ τῇ φύσει, καθάπερ ἀμυγδάλοι τε
 αἰ ξηραὶ καὶ Διὸς βάλανοι, τὰ δὲ σκληρὰ καὶ στρυφνὰ,
 καθάπερ αἷ τε φηγοὶ καὶ πᾶν τὸ τοιοῦτον γένος. τῶν 10
 οὖν λιπαρῶν ἀφαιρεῖται τὸ λίπος ἢ πύρωσις· ἐστὶ γὰρ
 τοῦτο τὸ χεῖριστον· τὰ δὲ σκληρὰ καὶ στρυφνὰ πεπαί-
 νεται, ἐάν τις ὀλίγῳ καὶ μαλακῷ πυρὶ χρῆται. ὁ δὲ
 Δίφιλος τὰ κάστανα καὶ σαρδιανὰ βαλάνους καλεῖ,
 εἶναι λέγων αὐτὰς καὶ πολυτρόφους καὶ εὐχύλους, 15
 d δυσοικονομήτους δὲ διὰ τὸ ἐπιμένειν τῷ στομάχῳ· τὰς
 δὲ φρυγείσας ἀτροφωτέρας μὲν γίνεσθαι, εὐοικονομή-
 τους δέ· τὰς δὲ ἐψομένους ἐμπνευματοῦν μὲν ἦττον,
 τρέφειν δὲ τούτων μᾶλλον.

λόπιμον κάρυόν τε

20

Εὐβοέες, βάλανον δὲ μετεξέτεροι καλέσαντο . .

Νίκανδρός φησιν ὁ Κολοφώνιος ἐν Γεωργικοῖς. Ἀμ-
 φίλοχος δὲ ἄμωτα καλεῖ τὰ καστάνεια ὅπου δὲ γίνεται
 τὰ κάρυα τὰ σινωπικά, ταῦτα δένδρα ἐκάλουν ἄμωτα.

e 44. ΕΡΕΒΙΝΘΟΙ. Κρώβυλος

25

χλωρὸν ἐρέβινθόν τινα

ἐκοττάβιζον κενὸν ὅλως. τράγημα δὲ

ἐστὶν πιθήκων τοῦτο δήπου δυστυχοῦς.

Ὅμηρος

θρώσκουσιν κύαμοι μελανόχροες ἢ ἐρέβινθοι.

30

Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐν παρωδίαις

πὰρ πυρὶ χρὴ τοιαῦτα λέγειν χερμῶνος ἐν ὥρῃ,

ἐν κλίνῃ μαλακῇ κατακείμενον, ἔμπλεον ὄντα,
 πίνοντα γλυκὺν οἶνον, ὑποτρῶγοντ' ἐρεβίνθους·
 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόσα τοι ἔτη ἐστὶ φέ-
 ριστε;

5 πηλίκος ἦσθ' ὅθ' ὁ Μῆδος ἀφίκετο;

Σαπφῶ

f

χρῦσαιοι ἐρεβίνθοι ἐπ' αἰόνων ἐφύοντο.

Θεόφραστος δ' ἐν φυτικοῖς τῶν ἐρεβίνθων τινὰς κα-
 λεῖ κριούς. καὶ Σώφιλος

10 ὁ πατήρ ὁ ταύτης πολὺ μέγιστός ἐστι
 κριὸς ἐρεβίνθος.

Φανίας δ' ἐν τοῖς περὶ φυτῶν φησί· τραγήματος ἔχει
 χώραν ἀπαλὰ μὲν ὥχρος κύαμος ἐρεβίνθος, ξηρὰ δὲ
 ἐφθὰ καὶ φρυκτὰ σχεδὸν τὰ πλεῖστα. Ἄλεξις

15 ἔστιν ἀνὴρ μοι πτωχός, καὶ γὰρ
 γραῦς, καὶ θυγάτηρ καὶ παῖς υἱὸς
 κῆδ' ἢ χρηστή, πένθ' οἱ πάντες.

55

τούτων οἱ τρεῖς μὲν δειπνοῦμεν,
 δύο δ' αὐτοῖς συγκοινωνοῦμεν
 20 μάξης μικρᾶς. φθόγγους δ' ἀλύρους
 θρηνοῦμεν ἐπ' ἅν μηδὲν ἔχωμεν.

χρῶμα δ' ἀσίτων ἡμῶν ὄντων
 γίνεταί ὥχρόν. τὰ μέρη δ' ἡμῶν
 κῆ σύνταξις τοῦ βίου ἐστὶν

25 κύαμος θέρμος [λάχανον]
 γογγυλὶς ὥχρος λάθυρος φηγὸς
 βολβὸς τέττιξ ἐρεβίνθος ἀχράς
 τό τε θειοφανὲς μητροῦρον ἐμοὶ
 μελέδῃμ' ἰσχάς,

30 φρυγίας εὐρήματα Συκῆς.

Φερεκράτης

b

τακερούς ποιήσεις τοὺς ἐρεβίνθους εὐθέως.

πάλιν

τραγῶν ἐρεβίνθους ἀπεπνίγη πεφρυγμένους.

Δίφιλος δέ φησιν ὅτι ἐρεβίνθοι δύσπεπτοι σμηκτικοὶ οὐρητικοὶ πνευματικοί. κατὰ δὲ Διοκλέα ζυμωτικοὶ τῆς σαρκός· κρείττους δ' οἱ λευκοὶ τῶν μελάνων καὶ πνυξοειδεῖς, καὶ οἱ μιλῆσιοι τῶν λεγομένων κρείων, οἳ τε χλωροὶ τῶν ξηρῶν καὶ οἱ ἀποβεβρεγμένοι τῶν ἀβρόχων. ὅτι Ποσειδῶνος εὖρεμα οἱ ἐρεβίνθοι.

c 45. ΘΕΡΜΟΙ. [Ἄλεξις] μὴ ὥρασι

μετὰ τῶν κακῶν ἴκοιθ' ὁ τοὺς θέρμους φαγών, 10
ἐν τῷ προθύρῳ τὰ λέμμαθ' ὅτιν κατέλιπεν,
ἀλλ' οὐκ ἀπεπνίγη καταφαγών. μάλιστα δὲ . . .
Κλεαίνετος μὲν οὐκ ἐδήδοκ' οἶδ' ὅτι
ὁ τραγικὸς αὐτοῦς· οὐδενὸς γὰρ πώποτε
ἀπέβαλεν ὀσπρίου λέπος·

15

οὕτως ἐκεῖνός ἐστιν εὐχερὴς ἀνὴρ.

Δυκόφρων δ' ὁ Χαλκιδεὺς ἐν σατυρικῷ δράματι, ὃ ἐπὶ
d καταμωκήσει ἔγραψεν εἰς Μενέδημον τὸν φιλόσοφον,
ἀφ' οὗ ἡ τῶν ἐρετρικῶν ὠνομάσθη αἵρεσις, διασκό-
πτων τῶν φιλοσόφων τὰ δεῖπνά φησι

20

καὶ δημόκοινος ἐπεχόρευσε δαψιλῆς
θέρμος, πενήτων καὶ τρικλίνου συμπότης.

Δίφιλος

οὐκ ἔστιν οὐδὲν τέχνιον ἐξωλέστερον
τοῦ πορνοβοσκοῦ·

25

κατὰ τὴν ὁδὸν πωλεῖν περιπατῶν βούλομαι
ρόδα ῥαφανίδας θερμοκνάμους στέμφυλα
e ἀπλῶς ἅπαντα μᾶλλον ἢ ταύτας τρέφειν.

καὶ σημειῶσαι, φησί, τὸ θερμοκνάμους, ἐπεὶ καὶ νῦν
οὕτω λέγεται. Πολέμων δέ φησι τοὺς Λακεδαιμονίους 30
τοὺς θέρμους λυσιλαΐδας καλεῖν. Θεόφραστος δὲ ἱστο-
ρεῖ ἐν αἰτίοις φυτικοῖς ὅτι θέρμος καὶ ὄροβος καὶ ἐρέ-

βινθος μόνα οὐ ζωοῦνται τῶν χεδρόπων, διὰ τὴν δρι-
 μύτητα καὶ πικρότητα. ὁ δ' ἐρέβινθος, φησί, μέλας
 γίνεται διαφθειρόμενος. γίνεσθαι δὲ λέγει κάμπας ἐν
 τοῖς ἐρεβίνθοις ὁ αὐτὸς ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς αὐτῆς πραγ-
 5 ματείας. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος τοὺς θέρμους φησὶν f
 εἶναι σμηκτικούς καὶ πολυτρόφους, μάλιστα δὲ τοὺς
 ἐπὶ πλεῖον ἀπεργλυκασμένους. διὸ καὶ Ζήνων ὁ Κι-
 τιεὺς σκληρὸς ὢν καὶ πάνυ θυμικὸς πρὸς τοὺς γνωρί-
 μους, ἐπεὶ πλεῖον τοῦ οἴνου σπάσας ἡδὺς ἐγίνετο καὶ
 10 μέλιχος, πρὸς τοὺς πυνθανομένους οὖν τοῦ τρόπου
 τὴν διαφορὰν ἔλεγε τὸ αὐτὸ τοῖς θέρμοις πάσχειν· καὶ
 γὰρ ἐκείνους πρὶν διαβραχῆναι πικροτάτους εἶναι, πο-
 τισθέντας δὲ γλυκεῖς καὶ προσηνεστάτους.

56

46. ΦΑΣΗΛΟΙ. Λακεδαιμόνιοι ἐν τοῖς δείπνοις
 15 τοῖς καλουμένοις κοπίσι διδόασι τραγήματα σὺνὰ τε
 ξηρὰ καὶ κνάμους καὶ φασήλους χλωρούς· ἱστορεῖ Πο-
 λέμων. Ἐπίχαρμος

φασήλους φῶγε θᾶσσον, αἶ χ' ὁ Διόνυσος φιλῇ.

Δημήτριος

20 ἢ σῦκον ἢ φάσηλον ἢ τοιοῦτό τι.

47. ΕΛΛΑΙ. Εὐπόλις ἑσηπίαι δρυπεπεῖς τ' ἐλάαι.
 ταύτας Ῥωμαῖοι δρύππας λέγουσι. Δίφιλος δὲ φησὶν b
 ὁ Σίφνιος τὰς ἐλάας ὀλιγοτρόφους εἶναι καὶ κεφαλαλ-
 γεῖς, τὰς δὲ μελαίνας καὶ κακοστομαχωτέρας καὶ βα-
 25 ρύνειν τὴν κεφαλὴν, τὰς δὲ κολυμβάδας καλουμένας
 εὐστομαχωτέρας εἶναι καὶ κοιλίας στατικάς, τὰς δὲ
 θλαστὰς μελαίνας εὐστομαχωτέρας εἶναι. μνημονεύει
 τῶν θλαστῶν ἐλαῶν Ἀριστοφάνης ἑθλαστὰς ποιεῖν
 ἐλάας.· πάλιν

30 οὐ ταυτὸν ἐστὶν ἀλμάδες καὶ στέμφυλα.

καὶ μετ' ὀλίγα

θλαστὰς γὰρ εἶναι κρεῖττον ἐστὶν ἀλμάδος.

c

Ἀρχέστρατος ἐν τῇ Γαστρονομίᾳ

ῥυσαὶ καὶ δρυπεπεῖς παρακείσθωσάν σοι ἐλαῖαι.

ὥστε Μαραθῶνος τὸ λοιπὸν ἐπ' ἀγαθῷ μεμνη-
μένοι

πάντες ἐμβαλοῦσιν αἰὲν μάρathon εἰς τὰς ἀλμάδας, 5
φησὶν Ἑρμιππος. Φιλήμων φησὶν ἑπιτυρίδες καλοῦν-
ται αἰφαῦλαι ἐλαῖαι, στεμφυλίδες δὲ αἰ μέλαιναι. Καλ-
λίμαχος δ' ἐν τῇ Ἑκάλῃ γένῃ ἐλαῶν καταλέγει ἑρ-
d γέριμον πίτυριν τε. ἔλεγον δὲ τὰς δρυπεπεῖς ἐλάας
καὶ ἰσχάδας καὶ γεργερίμους, ὥς φησι Δίδυμος. καὶ 10
χωρὶς δὲ τοῦ φάσκειν ἐλάας αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἔλεγον
μόνον δρυπεπεῖς. Τηλεκλείδης

ἔνυγενέσθαι διὰ χρόνου μ' ἐλιπάρει

δρυπεπέσι μάζαις καὶ διασκανδικίσαι.

Ἀθηναῖοι δὲ τὰς τετριμμένας ἐλάας στέμφυλα ἐκάλουν, 15
βρύτεα δὲ τὰ ὑφ' ἡμῶν στέμφυλα, τὰ ἐκπιέσματα τῆς
σταφυλῆς. παρὰ δὲ τοὺς βότρους γέγονεν ἡ φωνή.

48. ΡΑΦΑΝΙΔΕΣ. αὐταὶ κέκληνται διὰ τὸ ῥα-
e δίως φαίνεσθαι. καὶ ἐκτεταμένως δὲ καὶ κατὰ συστο-
λὴν λέγεται παρὰ Ἀττικοῖς. Κρατῖνος 20

ταῖς ῥαφανῖσι δοκεῖ, τοῖς δ' ἄλλοις οὐ λαχάνοις. §

Εὐπόλις §

ῥαφανῖδες ἄπλυτοι, σηπίαι.

ὅτι δὲ τὸ ἄπλυτοι ἐπὶ τῶν ῥαφανίδων ἀκούειν δεῖ, οὐκ
ἐπὶ τῶν σηπιῶν, δηλοῖ Ἀντιφάνης γράφων 25

νηττας, σχαδόνας, κάρυ' ἐντραγεῖν, ῥ', ἐγκρίδας,

ῥαφανῖδας ἀπλύτους, γογγυλίδας, χόνδρον, μέλι.

ιδίως δ' οὕτως ἐκαλοῦντο ἄπλυτοι ῥαφανῖδες, ἃς καὶ
f θασίας ὠνόμαζον. Φερεκράτης

ῥαφανίς τ' ἄπλυτος ὑπάρχει 30

καὶ θερμὰ λουτρὰ καὶ ταρίχη πνικτὰ καὶ καρύκη.
ὑποκοριστικῶς δ' εἶρηκε Πλάτων ἐν Ὑπερβόλῳ φύλ-

- λιον ἢ ῥαφανίδιον.' Θεόφραστος δ' ἐν τοῖς περὶ φυ-
 τῶν γένῃ ῥαφανίδων φησὶν εἶναι πέντε, κορινθίαν
 λειοθασίαν κλεωναίαν ἀμωρέαν βοιωτίαν. καλεῖσθαι
 δὲ ὑπὸ τινῶν τὴν λειοθασίαν θρακίαν· γλυκυτάτην
 5 δ' εἶναι τὴν βοιωτίαν καὶ τῷ σχήματι στρογγύλην.
 ἀπλῶς δέ, φησὶν, ὣν ἐστὶ λεῖα τὰ φύλλα, γλυκύταται
 εἰσὶ. Καλλίας δ' ἐπὶ τῆς ῥαφανίδος εἶρηκε τὴν ῥάφα- 57
 νον. περὶ γοῦν τῆς ἀρχαιότητος τῆς κωμωδίας διεξιὼν
 φησιν
 10 ἔτνος πῦρ γογγυλίδες ῥάφανοι δρυπεπεῖς ἐλατῆρες.
 ὅτι δ' οὕτω τὰς ῥαφανίδας εἶρηκε δῆλον Ἀριστοφάνης
 ποιεῖ περὶ τῆς τοιαύτης ἀρχαιότητος ἐν Δαναίσι γρά-
 φων καὶ αὐτὸς καὶ λέγων
 ὁ χορὸς δ' ὠρχεῖτ' ἂν ἐναψάμενος δάπιδας καὶ
 15 στροματόδεσμα,
 διαμασχαλίσας αὐτὸν σχελίσιν καὶ φύσκαις καὶ
 ῥαφανῖσιν.
 εὐτελὲς δὲ σφόδρα ἔδεσμα ἢ ῥαφανίς. Ἄμφις b
 ὅστις ἀγοράζων ὄψον . . .
 20 ἐξὸν ἀπολαύειν ἰχθύων ἀληθινῶν
 ῥαφανίδας ἐπιθυμεῖ πρῖαςθαι μαίνεται.
 49. ΚΩΝΟΙ. Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἱατρὸς ἐν
 τῷ περὶ ἐδεστῶν ὀστρακίδας καλεῖ τῶν κώνων τοὺς
 πυρῆνας, ἔτι δὲ κώνους. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύστιος πι-
 25 τύνα κάρυα. ὁ δὲ Μύνδιος Ἀλέξανδρος πιτυῖνους
 κώνους. Θεόφραστος δὲ τὸ μὲν δένδρον πεύκην ὀνο-
 μάζει, τὸν δὲ καρπὸν κώνον. Ἴπποκράτης δὲ ἐν τῷ c
 περὶ πτισάνης, ὃ ἐκ τοῦ ἡμῖς μὲν νοθεύεται, ὑπ'
 ἐνίων δὲ καὶ ὅλον, κοκκάλους· οἱ πολλοὶ δὲ πυρῆνας,
 30 ὥς καὶ Ἡρόδοτος, ὅταν περὶ τοῦ ποντικοῦ καρύου λέγη.
 φησὶ γὰρ ἰπποκράτης δ' ἔχει τοῦτο ἐπ' ἂν γένηται πέπον.
 Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησιν· οἱ στρόβιλοι πολύτροφοι

μέν εἰσι, λεαντικοὶ δὲ ἀρτηρίας καὶ θώρακος καθαρ-
 τικοὶ διὰ τὸ ἔχειν παρεμπεπλεγμένον τὸ ρητινῶδες.
 Μνησίθεος δὲ φησι πιαίνειν αὐτοὺς τὸ σῶμα καὶ πρὸς
 d εὐπείαν ἀλύπους εἶναι, ὑπάρχειν δὲ καὶ οὐρητικούς
 καὶ οὐκ ἐφεκτικούς κοιλίας.

5

50. ΩΙΑ. Ἀναξαγόρας ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὸ καλού-
 μενόν φησιν ὄρνιθος γάλα τὸ ἐν τοῖς ῥοῖς εἶναι λευ-
 κόν. Σαπφῶ δ' αὐτὸ τρισυλλάβως καλεῖ 'φαῖσι δὴ
 ποτα Αἴθαν ὥιον εὖρην.' καὶ πάλιν 'ὥϊω πολὺ λευ-
 κότερον.' ὥεα δ' ἔφη Ἐπίχαρμος 'ὥεα χανὸς κάλεκτο- 10
 ρίδων πετεηνῶν.' Σιμωνίδης ἐν δευτέρῳ ἰάμβων
 οἶόν τε χηνὸς ὥεον μαιανδρίου.

e διὰ τεσσάρων δ' αὐτὰ προενήνεκται Ἀναξανδρίδης
 ῥάρια εἰπών. καὶ Ἐριππος

σταμνάριά τ' οἶνον μικρὰ τοῦ φοινικικοῦ,

15

ῥάρια, τοιαῦθ' ἔτερα πολλὰ παίγνια.

Ἄλεξις δὲ ἡμίτομά που ῥῶν λέγει. ῥὰ δὲ οὐ μόνον
 ἀνεμιαῖα ἐκάλουν, ἀλλὰ καὶ ὑπηνέμια. Ἀριστοφάνης
 'τίκτει πρῶτον ὑπηνέμιον ῥὸν νύξ.' ἐκάλουν δὲ καὶ
 τὰ νῦν τῶν οἰκιῶν παρ' ἡμῖν καλούμενα ὑπερῶα ῥά' 20
 φησὶ Κλέαρχος ἐν Ἑρωτικοῖς, τὴν Ἑλένην φάσκων ἐν
 τοιούτοις οἰκήμασι τρεφομένην δόξαν ἀπενέγκασθαι
 f παρὰ πολλοῖς ὥς ἐξ ῥοῦ εἶη γεγεννημένη, οὐκ. ὁ εὖ δὲ
 Νεοκλῆς ὁ Κροτωνιάτης ἔφη ἀπὸ τῆς σελήνης πεσεῖν
 τὸ ῥὸν ἐξ οὗ τὴν Ἑλένην γεννηθῆναι· τὰς γὰρ σελη- 25
 νίτιδας γυναικας ῥοτοκεῖν καὶ τοὺς ἐκεῖ γεννωμένους
 πεντεκαίδεκαπλασίονας ἡμῶν εἶναι, ὥς Ἡρόδωρος ὁ
 Ἡρακλεώτης ἱστορεῖ. Ἴβυκος δὲ ἐν πέμπτῳ μελῶν περὶ
 Μολιονιδῶν φησὶ

τούς τε λευκίππους κόρους

30

τέκνα Μολιόνας κτάνον,

ἄλικας ἰσοκεφάλους ἐνιγυίους,

ἀμφοτέρους γεγαῶτας ἐν ὧῳ
ἀργυρέῳ.

Ἔριππος

ἵτρια τραγήμαθ' ἦκε πυραμοῦς ἄμης
5 ὧν ἑκατόμβη, πάντα ταῦτ' ἐχναύομεν.
ὧν δὲ ῥοφητῶν μνημονεύει Νικόμαχος
οὐσίδιον γὰρ καταλιπόντος τοῦ πατρὸς
εὗτω συνεστρόγγυλα κᾶξεκόκκισα
ἐν μηνὶν ὀλίγοις, ὥσπερ ὧν τις ῥοφῶν.
10 χηνείων δ' ὧν Ἔριφος

ὥὰ λευκά γε
καὶ μεγάλα· χήνει' ἐστίν, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ·
οὗτος δέ φησι ταῦτα τὴν Αἴθραν τεκεῖν.

Ἐπαίνετος δὲ καὶ Ἡρακλείδης ὁ Συρακόσιος ἐν Ὀψαρ-
15 τυτικῷ τῶν ὧν φασὶ πρωτεύειν τὰ τῶν ταῶν, μεθ'
ἂ εἶναι τὰ χηναλωπέκεια, τρίτα καταλέγοντες τὰ ὀρνί-
θεια.

51. ΠΡΟΠΟΜΑ. τούτου φησὶ περιενεχθέντος ὁ
τῶν δείπνων ταμίας Οὐλπιανὸς ἔφη εἰ κεῖται παρὰ
20 τινι τὸ πρόπομα οὕτω καλούμενον ὥς νῦν ἡμεῖς φαμέν.
καὶ ζητούντων πάντων, αὐτός, ἔφη, ἐγὼ ἐρῶ. Φύλαρ-
χος ὁ Ἀθηναῖος ἢ Ναυκρατίτης ἐν οἷς ὁ λόγος ἐστίν
αὐτῷ περὶ Ζηλᾶ τοῦ Βιθυνῶν βασιλέως, ὃς ἐπὶ ξένια
καλέσας τοὺς τῶν Γαλατῶν ἡγεμόνας ἐπιβουλεύσας
25 αὐτοῖς καὶ αὐτοὺς διεφθάρη, φησὶν οὕτως, εἰ μνήμης
εὐτυχῷ πρόπομά τι πρὸ τοῦ δείπνου περιεφέρετο καθ-
ὥς εἰώθει τὸ πρῶτον.' καὶ ταῦτ' εἰπὼν ὁ Οὐλπιανὸς
ἦται πιεῖν ἐν ψυκτῇρι, ἀρέσκειν ἑαυτὸν φάσκων διὰ
τὸ ἐτοίμως ἀπεμνημονευκέναι. ἦν δὲ τῶν ἐν τοῖς προ-
30 πόμασι, φησί, παρασκευαζομένων ἄλλα τε καὶ δὴ καὶ
ταῦτα.

52. ΜΑΛΑΧΑΙ. Ἡσίοδος

b

d

οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλῳ μέγ' ὄνειαρ.
 τοῦτο ἀττικόν. ἐγὼ δέ, φησὶν, ἐν πολλοῖς ἀντιγράφοις
 εὗρον τοῦ Ἀντιφάνους Μίνως διὰ τοῦ ο γεγραμμένου
 'τρῶγοντες μολόχης ῥίζαν.' καὶ Ἐπίχαρμος 'πραῦτε-
 ρος ἔγωγε μολόχας.' Φανίας δὲ ἐν τοῖς φυτικοῖς φησι 5
 'τῆς ἡμέρου μαλάχης ὁ σπερματικὸς τύπος καλεῖται
 e πλακοῦς, ἐμφερὴς ὡν αὐτῷ· τὸ μὲν γὰρ κτενῶδες ἀνά-
 λογον καθάπερ ἡ τοῦ πλακοῦντος κρηπίς, κατὰ μέδον
 δὲ τοῦ πλακουντικοῦ ὄγκου τὸ κέντρον ὁμφαλικόν. καὶ
 περιληφθείσης τῆς κρηπίδος ὅμοιον γίνεται τοῖς θα- 10
 λαττίοις περιγεγραμμένοις ἐχίνοις.' ὁ δὲ Σίφνιος Δί-
 φιλος ἱστορεῖ ὡς ἡ μαλάχη ἐστὶν εὐχυλος, λεαντικὴ
 ἀρτηρίας, τὰς ἐπιπολαίους ἀποκρίνουσα δριμύτητας.
 ἐπιτήδειόν τε εἶναι φησιν αὐτὴν τοῖς τῶν νεφρῶν καὶ
 τῆς κύστεως ἐρεθισμοῖς, εὐέκκριτόν τε εἶναι μετρίως 15
 f καὶ τρόφιμον, κρείττω δὲ τὴν ἀγρίαν τῆς κηπευομένης.
 Ἐρμιππος δ' ὁ καλλιμάχειος καὶ εἰς τὴν καλουμένην
 φησὶν ἄλιμον προσέτι τε ἄδιψον ἐμβάλλεσθαι τὴν μα-
 λάχην, οὕσαν χρησιμωτάτην.

53. ΚΟΛΟΚΥΝΤΑΙ. Εὐθύδημος Ἀθηναῖος ἐν τῷ 20
 περὶ λαχάνων σικύαν Ἰνδικὴν καλεῖ τὴν κολοκύν-
 την διὰ τὸ κεκομίσθαι τὸ σπέρμα ἐκ τῆς Ἰνδικῆς. Με-
 γαλοπολῖται δ' αὐτὴν σικυωνίαν ὀνομάζουσι. Θεόφρα-
 στος δὲ τῶν κολοκυντῶν φησὶν οὐκ εἶναι ἐν μέρει
 ιδέας, ἀλλ' εἶναι τὰς μὲν βελτίους τὰς δὲ χείρους. Μη- 25
 9 νόδωρος δ' ὁ ἐρασιστράτειος, Ἰκεσίου φίλος 'τῶν κο-
 λοκυντῶν (φησὶν) ἡ μὲν Ἰνδική, ἡ καὶ αὐτὴ καὶ σικύα,
 ἡ δὲ κολοκύντη. καὶ ἡ μὲν Ἰνδικὴ κατὰ τὸ πλεῖστον
 ἔψεται, ἡ δὲ κολοκύντη καὶ ὀπτᾶται.' ἄχρι δὲ τοῦ νῦν
 λέγεσθαι παρὰ Κνιδίοις τὰς κολοκύντας Ἰνδικάς. Ἐλ- 30
 λησπόντιοι δὲ σικύας μὲν τὰς μακρὰς καλοῦσι, κολο-
 κύντας δὲ τὰς περιφερεῖς. Διοκλῆς δὲ κολοκύντας μὲν

καλλίστας γίνεσθαι περὶ Μαγνησίαν, προσέτι τε γογγύλην ὑπερμεγέθη γλυκεῖαν καὶ εὐστόμαχον, ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ σικυόν, ἐν δὲ Σμύρνῃ καὶ Γαλατείᾳ θρίδακα, πήγανον δ' ἐν Μύροις. Δίφιλος δὲ φησιν ἡ δὲ b
 5 κολοκύντη ὀλιγότροφός ἐστι καὶ εὐφθαρτος καὶ ὑγραν-
 τικὴ τῆς ἑξέως καὶ εὐέκκριτος, εὐχυλος. εὐστομαχω-
 τέρα δ' ἐστὶν ἡ δι' ὕδατος καὶ ὄξους λαμβανομένη,
 εὐχυλοτέρα δὲ ἡ ἀρτυτή. λεπτυντικωτέρα δ' ἐστὶν ἡ
 μετὰ νάπνος, εὐπεπτοτέρα δὲ καὶ εὐεκκριτωτέρα ἡ κάθ-
 10 εφθος. Μνησίθεος δὲ φησιν ὅσα εὐφυῶς διάκειται
 πρὸς τὴν τοῦ πυρὸς κατεργασίαν, οἷον ὅ τε σικυὸς καὶ
 ἡ κολοκύντη καὶ μῆλα κυδῶνια καὶ στρουθία καὶ εἴ τι
 τοιοῦτον, ταῦθ' ὅταν προσενεχθῇ πυρωθέντα, δίδωσι
 τῷ σώματι τροφήν οὐ πολλὴν μὲν ἄλυπον δὲ καὶ μᾶλ-
 15 λον ὑγρὰν. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα τῆς κοιλίας ἐφεκτικὰ c
 πάντα. δεῖ δὲ αὐτὰ λαμβάνειν ἐφθὰ μᾶλλον. Ἀττι-
 κοὶ δὲ μόνως καλοῦσιν αὐτὴν κολοκύντην. Ἑρμιππος
 τὴν κεφαλὴν ἔχει

ὄσῃν κολοκύντην.

20 Φρύνιχος ὑποκοριστικῶς
 ἡ μαζίου τι μικρὸν ἢ κολοκυντίου.

Ἐπίχαρμος

ὑγιέστερός θην ἐστὶ κολοκύντας πολὺ.

54. Ἐπικράτης ὁ κωμωδιοποιὸς

25

τί Πλάτων

d

καὶ Σπεύσιππος καὶ Μενέδημος;

πρὸς τίσι νυνὶ διατρίβουσιν;

ποία φροντίς, ποῖος δὲ λόγος

διερευνᾶται παρὰ τοῖσιν;

30

τάδε μοι πινυτῶς, εἴ τι κατειδῶς

ἦκεις, λέξον πρὸς [τᾶς] γᾶς.

B. ἀλλ' οἶδα λέγειν περὶ τῶνδε σαφῶς.

παναθηναίοις γὰρ ἰδὼν ἀγέλην
μειρακίων [τῶν] ἐν γυμνασίοις
Ἀκαδημείας

ἤκουσα λόγων ἀφάτων ἀτόπων.

περὶ γὰρ φύσεως ἀφοριζόμενοι

5

διεχώριζον ζώων τε βίου

δένδρων τε φύσιν λαχάνων τε γένη.

καὶ τ' ἐν τούτοις τὴν κολοκύντην

ἐξήταζον τίνας ἐστὶ γένους.

A. καὶ τί ποτ' ἄρ' ὥρϊσαντο καὶ τίνας γένους

10

εἶναι τὸ φυτόν; δῆλωσον, εἰ κάτοισθά τι.

B. πρῶτιστον μὲν πάντες ἀναυδεῖς

τότ' ἐπέστησαν καὶ κύψαντες

χρόνον οὐκ ὀλίγον διεφρόντιζον.

καὶ τ' ἐξαίφνης ἔτι κυπτόντων

15

καὶ ζητούντων τῶν μειρακίων

λάχανόν τις ἔφη στρογγύλον εἶναι,

ποίαν δ' ἄλλος, δένδρον δ' ἕτερος.

ταῦτα δ' ἀκούων ἰατρός τις

Σικελᾶς ἀπὸ γᾶς

20

κατέπαρδ' αὐτῶν ὥς ληρούντων.

A. ἥ που δεινῶς ὠργίσθησαν

χλευάζεσθαί τ' ἐβόησαν;

τὸ γὰρ ἐν λέσχαις ταῖσδε τοιαντὶ

ποιεῖν ἀπρεπές.

25

B. οὐδ' ἐμέλησεν τοῖς μειρακίοις.

ὁ Πλάτων δὲ παρὼν καὶ μάλα πράως

οὐδὲν ὀρινθεῖς

ἐπέταξ' αὐτοῖς πάλιν . . .

ἀφορίζεσθαι τίνας ἐστὶ γένους·

30

οἱ δὲ διήρουν.

e

f

55. Ἀλεξίς ὁ χαρίεις πρόπομα ὅλον παρατίθησι
τοῖς διακρίνειν δυναμένοις

ἐλαθον γενόμενος οὗ τὸ πρᾶγμ' ἠβούλετο.
κατὰ χειρὸς ἐδόθη· τὴν τράπεξαν ἤκ' ἔχων,
ἐπ' ἧς ἐπέκειτ' οὐ τυρός, οὐδ' ἐλαῶν γένη,
οὐδὲ παρέχουσαι κνῖσαν ἡμῖν πλείονα
παροψίδες καὶ λῆρος, ἀλλὰ παρετέθη
ὑπερηφάνως ὄξουσα τῶν ὠρῶν λοπὰς,
τὸ τοῦ πόλου τοῦ παντὸς ἡμισφαίριον.
ἅπαντ' ἐνῆν τάκεϊ γὰρ ἐν ταύτῃ καλὰ,
ἰχθῦς, ἔριφοι, διέτρεχε τούτων σκορπίος,
ὑπέφαινεν ὦν ἡμίτομα τοὺς ἀστέρας.
ἐπεβάλομεν τὰς χεῖρας. ὁ μὲν ἐμοὶ λαλῶν
ἅμα καὶ διανεύων ἡσχολεῖτο, πᾶς δ' ἄγων
ἐπ' ἐμὲ κατήντα. τὸ πέρας οὐκ ἀνῆχ', ἕως
τὴν λοπάδ' ὀρύττων ἀποδέδειχα κόσκινον.

56. ΜΥΚΑΙ. Ἀριστίας

μύκαισι δ' ὠρέχθαι τὸ λάινον πέδον.

Πολίохος

μεμαγμένην
μικρὰν μελαγχρῇ μᾶξαν ἡχυρωμένην
ἐκότερος ἡμῶν εἶχε δις τῆς ἡμέρας
καὶ σῦκα βαιά· καὶ μύκης τις ἐνίοτ' ἂν
ὥπτᾱτο, καὶ κοχλίας γενομένου ψακαδίου
ἡγρεύετ' ἂν, καὶ λάχανα τῶν αὐτοχθόνων·
θλαστή τ' ἐλάα, καὶ πιεῖν οἰνάριον ἦν
ἀμφίβολον.

Ἀντιφάνης

τὸ δεῖπνόν ἐστι μᾶζα κεχαρακωμένη
ἀχύροις πρὸς εὐτέλειαν ἐξωπλισμένη,
καὶ βολβὸς εἰς τις καὶ παροψίδες τινές,
σόγχος τις ἢ μύκης τις ἢ τοιαῦθ' ἃ δὴ

d δίδωσιν ἡμῖν ὁ τόπος ἄθλι' ἀθλίοις.
 τοιοῦτος ὁ βίος, ἀπύρετος, φλέγμ' οὐκ ἔχων.

καὶ προελθὼν

οὐδεὶς κρέως παρόντος ἐσθίει θυμόν,
 οὐδ' οἱ δοκοῦντες πυθαγορίζειν . .

5

τίς γὰρ κάτοιδ' ἡμῶν τὸ μέλλον ὅ τι παθεῖν
 πέπωθ' ἐκάστῳ τῶν φίλων; ταχὺ δὴ λαβὼν
 ὅπτα μύκητας πρηνίνους τουσδὶ δύο.

ὅτι Κηφισόδωρος ὁ Ἰσοκράτους μαθητὴς ἐν τοῖς κατὰ
 e Ἀριστοτέλους, τέσσαρα δ' ἐστὶ ταῦτα βιβλία, ἐπιτιμᾷ 10
 τῷ φιλοσόφῳ ὥς οὐ ποιήσαντι λόγου ἄξιον τῷ παροι-
 μίας ἀθροῖσαι, Ἀντιφάνους ὅλον ποιήσαντος δραῖμα
 τὸ ἐπιγραφόμενον Παροιμίαι· ἐξ οὗ καὶ παρατίθεται
 τάδε

ἔγωγ' ἂν εἰ τῶν ὑμετέρων φάγοιμί τι,
 μύκητας ὤμοις ἂν φαγεῖν δοκῶ

15

καὶ στρυφνὰ μῆλα, κεῖ τι πνίγει βρωῖμ' ἔτι.

57. Φύονται δὲ οἱ μύκητες γηγενεῖς καὶ εἰσὶν αὐ-

τῶν ἐδώδιμοι ὀλίγοι· οἱ γὰρ πολλοὶ ἀποπνίγουσιν. διὸ
 f καὶ Ἐπίχαρμος παίζων ἔφη ὅτι οἶοναὶ μύκαις ἄρ' ἐξε- 20
 σκληρότερες πνιξεῖσθε. Νίκανδρος δ' ἐν Γεωργικοῖς
 καταλέγει καὶ τίνες αὐτῶν εἰσὶν οἱ θανάσιμοι λέγων

ἐχθρὰ δ' ἐλαίης

ῥοιῆς τε πρίνου τε δρυός τ' ἄπο πῆματα κεῖται,
 οἶδαλέα ξύγκολλα βάρη πνιγόμεντα μυκήτων.

25

φησὶ δὲ καὶ ὅτι

61

συκῆς ὁπότε στέλεχος βαθὺ κόπρω

κακκρύψας ὑδάτεσσιν αἰναιέσσει νοτίλοις,

φύσσονται πυθμέσιν ἀκήριοι· ὧν σὺ μύκητα

θρεπτὸν μή τι χαμηλὸν ἀπὸ ῥίζης προτάμοιο.

30

(τὰ δ' ἄλλ' οὐκ ἦν ἀναγνῶναι)

καί τε μύκητας ἀμανίτας τότ' ἐφεύσαις,

φησὶν ὁ αὐτὸς Νίκανδρος ἐν τῷ αὐτῷ. Ἐφιππος
 ἵν' ὥσπερ οἱ μύκητες ἀποπνίξαιμί σε.

Ἐπαρχίδης Εὐριπίδην φησὶ τὸν ποιητὴν ἐπιδημῆσαι
 τῇ Ἰκάρῳ, καὶ γυναικὸς τινος μετὰ τέκνων κατὰ τοὺς b
 5 ἄγρους, δύο μὲν ἄρρένων τελείων μιᾷς δὲ παρθένου,
 φαρούσης θανασίμους μύκητας καὶ ἀποπνιγείσης μετὰ
 τῶν τέκνων ποιῆσαι τουτὶ τὸ ἐπίγραμμα

ὦ τὸν ἀγῆρατον πόλον αἰθέρος ἤλιε τέμνων,
 ἄρ' εἶδες τοιόνδ' ὄμματι πρόσθε πάθος,

10 μητέρα παρθενικὴν τε κόρην δισσοὺς τε συναίμους
 ἐν ταύτῳ φέγγει μοιραδίῳ φθιμένους;

Διοκλῆς ὁ Καρύστιος ἐν πρώτῳ Ὑγρινῶν φησὶν c
 ἄγρια ἐφήματα, τεῦτλον μαλάχη λάπαθον ἀκαλήφη
 ἀνδράφαξυς βολβοὶ ὕδνα μύκαι.

15 58. ΣΙΑ. Σπεύσιππος ἐν δευτέρῳ Ὀμοίων φησὶ
 σίον ἐν ὕδατι γίνεσθαι, σελίνῳ ἐλείψ τὸ φύλλον ἐοι-
 κός. διὸ καὶ Πτολεμαῖος ὁ δεύτερος εὐεργέτης Αἰγύ-
 πτου βασιλεύσας παρ' Ὀμήρῳ ἄξιοι γράφειν

ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ σίου ἡδὲ σελίνου.

20 σία γὰρ μετὰ σελίνου φύεσθαι, ἀλλὰ μὴ ἴα.

59. Δίφιλος φησὶ τοὺς μύκητας εἶναι εὐστόμους
 κοιλίας διαχωρητικοὺς θρεπτικούς, δυσπέπτους δὲ καὶ d
 φυσώδεις. τοιούτους δὲ εἶναι τοὺς ἐκ Κέῳ τῆς νήσου.
 πολλοὶ μέντοι καὶ κτείνουσι. δοκοῦσι δὲ οἰκεῖοι εἶναι
 25 οἱ λεπτότατοι καὶ ἀπαλοὶ καὶ εὐθρυπτοὶ οἱ ἐπὶ πετέ-
 αῖς καὶ πεύκαις γινόμενοι· ἀνοίκειοι δὲ οἱ μέλανες
 καὶ πελιοὶ καὶ σκληροὶ καὶ οἱ μετὰ τὸ ἐψηθῆναι καὶ
 τεθῆναι πησόμενοι· οἷτινες λαμβανόμενοι κτείνουσι.
 βοηθοῦνται δ' ἀπὸ ὕδρομέλιτος πόσεως καὶ ὀξυμέλι-
 30 τος, νίτρου καὶ ὄξους. μετὰ τὴν πόσιν δ' ἐμεῖν δεῖ.
 διόπερ καὶ δεῖ μάλιστα σκευάζειν αὐτοὺς μετὰ ὄξους e
 καὶ ὀξυμέλιτος ἢ μέλιτος ἢ ἁλῶν· οὕτω γὰρ αὐτῶν τὸ

πνιγῶδες ἀφαιρεῖται. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ φυ-
 τῶν ἱστορίας γράφει ὑπόγεια δὲ τὰ τοιαῦτά ἐστι καὶ
 ἐπίγεια, καθάπερ οὓς καλοῦσιν τινες πέξιας ἅμα τοῖς
 μύκησι γινομένους. ἄρριζοι γὰρ καὶ αὐτοὶ τυγχάνου-
 σιν. ὁ δὲ μύκης ἔχει προσφύσεως ἀρχὴν τὸν καυλὸν 5
 εἰς μῆκος, καὶ ἀποτείνουσιν ἀπ' αὐτοῦ ῥίζαι. φησὶ
 δὲ καὶ ὅτι ἐν τῇ περὶ Ἡρακλέους στήλας θαλάσση,
 ὅταν ὕδατα πλείω γένηται, μύκητες φύονται πρὸς τῇ
 θαλάσση, οὓς καὶ ἀπολιθοῦσθαι ὑπὸ τοῦ ἡλίου φησί.
 καὶ Φανίας δὲ ἐν πρώτῳ περὶ φυτῶν τὰ δὲ οὐδὲ φύει 10
 τὴν ἀνθίνην, οὐδὲ τῆς σπερματικῆς ἵχνος κορυνήσεως,
 οὐδὲ σπερματώσεως, οἷον μύκης ὕδρον πτέρεις ἔλιξ.
 ὁ αὐτός φησι πτέρεις, ἣν ἔνιοι βλάχνον καλοῦσι. Θεό-
 φραστος ἐν Φυτικοῖς λειόφλοια, καθάπερ ὕδρον μύκης
 πέξιας γεράνειον. 15

62 60. ΤΑΝΑ. γίνεται καὶ ταῦτα αὐτόματα ἀπὸ
 γῆς, μάλιστα περὶ τοὺς ἀμμώδεις τόπους. λέγει δὲ
 περὶ αὐτῶν Θεόφραστος τὸ ὕδρον, ὃ καλοῦσιν τινες
 γεράνειον, καὶ εἴ τι ἄλλο ὑπόγειον, καὶ πάλιν ἡ τῶν
 ἐγγεοτόκων τούτων γένεσις ἅμα καὶ φύσις, οἷον τοῦ 20
 τε ὕδρου καὶ τοῦ φρυομένου περὶ Κυρήνην ὃ καλοῦσι
 μίσυ. δοκεῖ δ' ἡδὺ σφόδρα τοῦτ' εἶναι καὶ τὴν ὁσμὴν
 ἔχειν κρεώδη, καὶ τὸ ἐν τῇ Θράκῃ δὲ γενόμενον ἔτον.
 b περὶ δὲ τούτων ἰδιόν τι λέγεται· φασὶ γάρ, ὅταν ὕδατα
 μετοπωρινὰ καὶ βρονταὶ γίνωνται, σκληρὰ τότε γίνε- 25
 σθαι, καὶ μᾶλλον ὅταν αἱ βρονταί, ὥς ταύτης αἰτιωτέ-
 ρας οὔσης. οὐ διετίζειν δὲ ἄλλ' ἐπέτειον εἶναι· τὴν δὲ
 χρεῖαν καὶ τὴν ἀκμὴν ἔχειν τοῦ ἥρος. οὐ μὲν ἄλλ'
 ἔνιοί γε ὥς σπερματικῆς οὔσης τῆς ἀρχῆς ὑπολαμβά-
 νουσιν. ἐν γοῦν τῷ αἰγιαλῷ τῶν Μυτιληναίων οὐ 30
 φασὶ πρότερον εἶναι πρὶν ἢ γενομένης ἐπομβρίας τὸ
 σπέρμα κατενεχθῆ ἀπὸ Τιαρῶν· τοῦτο δ' ἐστὶ χωρίου

ἐν ᾧ πολλὰ γίνεται. γίνεται δὲ ἐν τε τοῖς αἰγιαλοῖς
 μάλιστα καὶ ὅπου χώρα ὑπαμμος· καὶ γὰρ αἱ Τιάραι
 τοιαῦται. φύεται δὲ καὶ περὶ Λάμψακον ἐν τῇ Ἀβαρ-
 νίδι καὶ ἐν Ἀλωπεκοννήσῳ καὶ τῇ Ἡλείῳ. Ἀνγκεὺς
 5 ὁ Σάμιός φησιν ἀκαλήφην ἢ θάλασσα ἀνίησιν, ἢ δὲ
 γῇ ὕδνα· καὶ Μάτρων ὁ παρωδὸς ἐν τῷ Δείπῳ
 ὅστρεά τ' ἤνεικεν Θέτιδος νηρηίδος ὕδνα.

Δίφιλος δὲ δύσπεπτά φησιν εἶναι τὰ ὕδνα, εὐχyla δὲ
 καὶ παραλεαντικά προσέτι δὲ διαχωρητικά, καὶ ἐνια
 10 αὐτῶν ὅμοια τοῖς μύκαις πνιγώδη εἶναι. Ἡγήσανδρος δ'
 ὁ Δελφὸς ἐν Ἑλλησπόντῳ φησὶν οὔτε ὕδνον γίνε-
 σθαι οὔτε γλαυκίσκον οὔτε θύμον· διὸ Ναυσικλείδην
 εἰρηκέναι μήτε ἔαρ μήτε φίλους. ὕδνόφυλλον δὲ φησι
 Πάμφιλος ἐν γλώσσαις τὴν φυομένην τῶν ὕδνων
 15 ὑπερθε πόαν, ἀφ' ἧς τὸ ὕδνον γινώσκεσθαι.

61. ΑΚΑΛΗΦΗ. λέγεται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς οὕ-
 τως καὶ τὸ βοτανῶδες καὶ κνησμοῦ αἴτιον. Ἀριστο-
 φάνης Φοινίσσαις ἑρῶτον πάντων ἴφρα φῦναι, εἰθ'
 ἐξῆς τὰς κραν ἄς ἀκαλήφας.

62. Αἶ ΔΡΑΓΟΙ. οὗτοι καὶ ἔλειοι καὶ ὄρειοι
 καλοῦντο ὧν οἱ κάλλιστοι οὐ σπείρονται, πάντων
 20 οὔτε τ' ἐντὸς θεραπευτικοί. οἱ δὲ σπαρτοὶ καὶ σφό-
 δρα ὑπερμεγέθεις γίνονται. ἐν Λιβύῃ δὲ φασιν ἐν
 Γαιτουλίᾳ γίνεσθαι πάχος μὲν κυπρίου καλάμου, μῆ-
 25 κος δὲ ποδῶν δώδεκα· ἐν δὲ τῇ ὀρεινῇ καὶ παρωκεανί-
 τιδι πάχος μὲν μεγάλων ναρθήκων, μῆκος δὲ περὶ τοὺς
 εἴκοσι πήχεις. Κρατῖνος δὲ διὰ τοῦ φ' ἀσφάραγον ὀνο-
 μάξει. καὶ Θεόπομπος

καίπειτ' ἰδὼν ἀσφάραγον ἐν θάμνῳ τινί.

30 Ἀμειψίας

οὐ σχῖνος οὐδ' ἀσφάραγος οὐ δάφνης κλάδοι.

Δίφιλος δὲ φησιν ὡς ὁ τῆς κράμβης ἀσφάραγος λεγό-

μενος ἰδίως ὄρμενος εὐστομαχώτερός ἐστι καὶ εὐεκκρι-
 τώτερος, ὅψων δὲ βλαπτικός. ἔστι δὲ δορὶμὺς καὶ
 οὐρητικός καὶ ἀδικεῖ νεφροῦς καὶ κύστιν. Ἀττικοὶ δ'
 εἰσὶν οἱ λέγοντες ὄρμενον τὸν ἀπὸ τῆς κράμβης ἐξην-
 θηκότα. Σοφοκλῆς Ἰχνευταῖς

κᾶξορμενίζει κούκ ἐπισχολάζεται
 βλάστη.

63 παρὰ τὸ ἐξορούειν καὶ βλαστάνειν. Ἀντιφάνης δὲ διὰ
 τοῦ π φησὶν ἀσπάραγον

ἀσπάραγος ἀγλαΐζει, ὥχρος ἐξήνθηκέ τις.

Ἀριστοφῶν ἑκάππαριν βληχὼ θυμὸν ἀσπάραγον πίτ-
 ταν ῥάμνον σφάκον πήγανον.

63. ΚΟΧΛΙΑΣ. Φιλύλλιος

οὐκ εἰμὶ τέττιξ οὐδὲ κοχλίας, ὦ γύναι.

καὶ πάλιν ἑμινίδες . . σκόμβροι κοχλίας κορακῖνοι.

Ἡσίοδος δὲ τὸν κοχλίαν φερέοικον καλεῖ. καὶ Ἀναξί-
 λας δὲ

b ἀπιστότερος εἶ τῶν κοχλιῶν πολλῶ πάνυ,
 οἱ περιφέρουσ' ὑπ' ἀπιστίας τὰς οἰκίας.

Ἀχαιοὺς ἥ τοσοῦσδ' Αἴτνη τρέφει κοχλίας κεράστας. 20
 προβάλλεται δὲ καὶ τοῖς συμποσίοις γρίφου τάξιν ἔχον
 περὶ τῶν κοχλιῶν οὕτως

ὑλογενὴς ἀνάκανθος ἀναίματος ὑγροκέλευθος.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ περὶ ζώων μορίων φησὶν
 ὅτι κοχλίας φαίνονται κύοντες ἐν τῷ μετοπώρῳ καὶ τοῦ 25
 ἑαρος· μόνοι τε οὗτοι τῶν ὀστρακοδέσμων συνδυαζό-
 μενοι ὥφθησαν. Θεόφραστος δὲ ἐν τῷ περὶ φωλευ-
 όντων ὅτι κοχλίας (φησί) φωλεύουσι μὲν καὶ τοῦ χει-
 μῶνος, μᾶλλον δὲ τοῦ θέρους. διὸ καὶ πλεῖστοι φαί-
 νονται τοῖς μετοπωρινοῖς ὕδασι. ἡ δὲ φωλεία τοῦ 30
 θέρους καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων. λέγονται
 δὲ τινες τῶν κοχλιῶν καὶ σέσιλοι. Ἐπίχαρμος

τούτων ἀπάντων ἀκρίδας ἀνταλλάσσονται,
 κόγχων δὲ τὸν σέσιλον. Β. ἅπαγ' ἐς τὸν φθόρον.
 Ἀπελλᾶς δὲ Λακεδαιμονίους φησὶ σέμελον τὸν κοχλίαν d
 λέγειν. Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν δευτέρῳ ἐτυμολογιῶν τῶν
 5 κοχλιῶν φησὶ τινὰς καλεῖσθαι κωλυσιδεῖπνους.

64. ΒΟΛΒΟΙ. τούτων Ἡρακλῆς ἐσθίειν παραι-
 τεῖται ἐν Ἀμαλθείᾳ Εὐβούλου λέγων
 θερμότερον ἢ κραυρότερον ἢ μέσως ἔχον,
 τοῦτ' ἐσθ' ἐκάστῳ μεῖζον ἢ Τροίαν ἐλεῖν.
 10 κἀγὼ γὰρ οὐ καυλοῖσιν οὐδὲ σιλφίῳ,
 οὐδ' ἱεροσύλοις καὶ πικραῖς παροψίσιν
 βολβοῖς τ' ἐμαυτὸν χορτάσων ἐλήλυθα.
 ἃ δ' εἰς τ' ἐδωδὴν πρῶτα καὶ ῥώμης ἀκμὴν
 καὶ πρὸς ὑγίειαν, πάντα ταῦτ' ἐδαινύμην, e
 15 κρέας βόειον ἐφθὸν ἀσόλοικον μέγα,
 ἀκροκώλιόν τε γεννικόν, ὅπτα δέλφακος
 ἀλίπαστα τρία.

Ἄλεξις ἐμφανίζων τὴν τῶν βολβῶν πρὸς τὰ ἀφροδίσια
 δύναμιν φησι

20 πῖνας κάραβον
 βολβοὺς κοχλίας κήρυκας ὧ' ἀκροκώλια,
 τοιαῦτα· τούτων ἅν τις εὖροι φάρμακα
 ἐρῶν ἐταίρας ἕτερα χρησιμώτερα;

Ξέναρχος

25 φθίνει δόμος
 ἀσυστάτοισι δεσποτῶν κεχρημένους
 τύχαις, ἀλάστῳ τ' εἰσπέπαικε Πελοπιδῶν.
 ἄστυτος οἶκος, κοῦτε βυσσάχην θεᾶς
 30 Διοῦς σύνοικος γηγενῆς βολβὸς φίλοις
 ἐφθὸς βοηθῶν δυνατός ἐστ' ἐπαρκέσαι,
 μάτην δὲ πόντου κυανέαις δίναις τραφεῖς
 φλεβὸς τροπωτῆρ πουλύπους ἀλοὺς βρόχων

πλεκταῖς ἀνάγκαις τῆς τροχηλάτου κόρης
 πίμπλησι λοπάδος στεροσώματον κύτος.

Ἀρχέστρατος

βολβῶν καὶ καυλῶν χαίρειν λέγω ὀξυβάφοισιν
 ταῖς τ' ἄλλαις πάσῃσι παροψίσι.

5

65. Ἡρακλείδης ὁ Ταραντῖνος ἐν Συμποσίῳ βολ-
 βὸς καὶ κοχλίας καὶ ῥὸν καὶ τὰ ὅμοια δοκεῖ σπέρματος
 εἶναι ποιητικά, οὐ διὰ τὸ πολύτροφα εἶναι, ἀλλὰ διὰ
 τὸ ὁμοειδεῖς ἔχειν τὰς πρώτας φύσεις αὐτὰς τὰς δυνά-
 μεις τῷ σπέρματι. Δίφιλος οἱ βολβοὶ δύσπεπτοι μὲν
 εἰσι, πολύτροφοι δὲ καὶ εὐστόμαχοι, ἔτι δὲ σμηκτικοὶ
 καὶ ἀμβλυντικοὶ ὅψεως διεγερτικοὶ τ' ἀφροδισίων. ἡ
 δὲ παροιμία φησὶν

οὐδέν σ' ὀνήσει βολβὸς ἂν μὴ νεῦρ' ἔχῃς.

διεγείρουσι δ' ὄντως αὐτῶν πρὸς ἀφροδίσια οἱ βασι-
 λικοὶ λεγόμενοι, οἳ καὶ κρείσσονες τῶν ἄλλων εἰσί,
 μεθ' οὓς οἱ πυρροί. οἳ δὲ λευκοὶ καὶ λιβυκοὶ σκιλλώ-
 δεις· χείρονες δὲ πάντων οἱ αἰγύπτιοι.

15

66. Αἱ δὲ βολβῖναι καλούμεναι εὐχυλότεραι μὲν
 εἰσι τῶν βολβῶν, οὐ μὴν οὕτως εὐστόμαχοι, διὰ τὸ
 γλυκάξον ἔχειν παχύ τι· καὶ γε ἱκανῶς εἰσι διὰ τὴν
 πολλὴν σκληρότητα καὶ εὐέκκριτοι. μνημονεύει δὲ
 βολβίνης Μάτρων ἐν παρωδίαις

20

σόγκους δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,

μυελόεν βλάστημα, καρηκομόωντας ἀκάνθαις·

25

βολβίνας θ', αἱ Ζηνὸς Ὀλυμπίου εἰσὶν αἰοιδοί,

ἃς ἐν χέρσῳ θρέψε Διὸς παῖς ἄσπετος ὄμβρος,

λευκοτέρας χιόνος ἰδέειν ἀμύλοισιν ὁμοίας·

τάων φυομένων ἡράσασατο πότνια γαστήρ.

67. Ὅτι Νίκανδρος μεγαρῆας βολβοὺς ἐπαινεῖ.

30

Θεόφραστος δ' ἐν ἐβδόμῳ φυτικῶν ἐνιαχοῦ (φησὶν)
 οὕτω γλυκεῖς εἰσὶν οἱ βολβοὶ ὥστε καὶ ὤμους ἐσθίει-

σθαι, ὥσπερ ἐν τῇ ταυρικῇ Χερρονήσῳ. τὰ αὐτὰ ἱστορεῖ καὶ Φανίας. ἔστι δὲ καὶ γένος (φησὶ) βολβῶν (Θεόφραστος) ἐριοφόρων, ὃ φύεται ἐν αἰγιαλοῖς. ἔχει δὲ τὸ ἔριον ὑπὸ τοὺς πρώτους χιτῶνας, ὥστε ἀνὰ μέ-
 5 σον εἶναι τοῦ ἐδωδίμου τοῦ ἐντὸς καὶ τοῦ ἔξω. ὑφαίνεται δ' ἐξ αὐτοῦ καὶ πόδεια καὶ ἄλλα ἱμάτια, ὥς καὶ Φανίας φησὶ τὸ δὲ ἐν Ἰνδοῖς τριχῶδές ἐστι. περὶ δὲ e
 τῆς τῶν βολβῶν σκευασίας Φιλήμων φησὶ

τὸν βολβόν, εἰ βούλει, σκόπει
 10 ὅσα δαπανήσας εὐδοκιμεῖ, τυρὸν μέλι
 σήσαμον ἔλαιον κρόμμυον ὄξος σίλφιον.
 αὐτὸς δ' ἐφ' αὐτοῦ ὅτιν πονηρὸς καὶ πικρός.
 Ἡρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος τοῦ συμποσίου περιγράφων τοὺς βολβούς φησι περιγράφειν δεῖ τὴν πολλὴν
 15 βρωσιν, καὶ μάλιστα τῶν ἐχόντων ὀλκιμόν τι καὶ γλίσχρον, οἷον ῥῶν βολβῶν ἀκροκωλίων κοχλιῶν καὶ τῶν ὁμοίων. ἐπιμένει γὰρ τῇ κοιλίᾳ πλείονας χρόνους καὶ f
 ἐμπλεκόμενα παρακατέχει τὰ ὑγρά.'

68. ΚΙΧΛΑΙ. καὶ τούτων ἦσαν καὶ ἄλλων ὀρνί-
 20 θων ἀγέλαι ἐν τοῖς προπόμασι. Τηλεκλείδης
 ὅπταί δὲ κίχλαι μετ' ἀμητίσκων εἰς τὸν φάρυγ'
 εἰσεπέτοντο.

Συρακόσιοι δὲ τὰς κίχλας κιχήλας λέγουσιν. Ἐπίχαρ-
 μος τὰς τ' ἐλαιοφιλοφάγους κιχήλας. μέμνηται τού-
 25 των καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις. τρία δὲ γένη κιχλῶν Ἀριστοτέλης εἶναι ἱστορεῖ. ὧν τὴν πρώτην καὶ 65
 μεγίστην κίσση πάρισον εἶναι, ἣν καὶ καλεῖσθαι ἰξοφάγον, ἐπειδὴ ἰξὸν ἐσθίει. τὴν δὲ τῷ κοσσύφῳ ἴσην, ἣν ὀνομάζεσθαι τριχάδα. τὴν δὲ τρίτην ἐλαχίστην
 30 τῶν προειρημένων οὕσαν ἰλλάδα ὀνομάζεσθαι. οἱ δὲ τυλάδα λέγουσιν, ὥς Ἀλέξανδρος ἱστορεῖ ὁ Μύνδιος. ἣν καὶ συναγελαστικὴν εἶναι καὶ νεοττεύειν ὥς καὶ τὰς

χελιδόνας. ὅτι τὸ εἰς Ὅμηρον ἀναφερόμενον ἐπύλλιον,
 b ἐπιγραφόμενον δὲ Ἐπικιχλίδες, ἔτυχε ταύτης τῆς προσ-
 ηγορίας διὰ τὸ τὸν Ὅμηρον ἄδοντα αὐτὸ τοῖς παισὶ
 κίχλας δῶρον λαμβάνειν, ἱστορεῖ Μέναιχμος ἐν τῷ
 περὶ τεχνιτῶν. 5

69. ΣΥΚΑΛΙΔΕΣ. Ἀλέξανδρος ὁ Μύνδιος ἱστο-
 ρεῖ ἄτερος τῶν αἰγιθαλῶν ὑφ' ὧν μὲν ἐλαιὸς καλεῖται,
 ὑπὸ δέ τινων πιρίας· συκαλὶς δ', ὅταν ἀκμάζη τὰ
 σῦκα. δ' δύο δ' εἶναι γένη αὐτοῦ, συκαλίδα καὶ μελαγ-
 κόρυφον. Ἐπίχαρμος ἄγλαὰς συκαλλίδας. καὶ πάλιν 10
 ἦν δ' ἐρωδιοὶ [τε πολλοὶ] μακροκαμπυλαύχενες
 τέτρακές τε σπερματολόγοι καὶ γλααὶ συκαλλίδες.
 c ἀλίσκονται δ' αὐταὶ τῷ τῶν σύκων καιρῷ. διὸ βέλτιον
 ὀνομάζουσιντ' ἂν δι' ἐνὸς λ. διὰ δὲ τὸ μέτρον Ἐπίχαρ-
 μος διὰ δυοῖν εἴρηκεν. 15

70. ΣΠΙΝΟΙ. Εὐβουλος

ἀμφιδρομίων ὄντων, ἐν οἷς νομίζεται
 ὅπταν τε τυροῦ χερρονησίτου τόμον,
 ἔψειν τ' ἐλαίῳ ῥάφανον ἡγλαῖσμένην,
 πνίγειν τε παχέων ἀρνίων στηθύνια, 20
 τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμοῦ σπίνοις,
 ὁμοῦ τε χναύειν μαινίσιν σηπίδια,
 πιλεῖν τε πολλὰς πλεκτάνας ἐπιστροφῶς,
 πίνειν τε πολλὰς κύλικας εὐζωρεστέρας.

71. ΚΟΨΙΧΟΙ. Νικόστρατος ἢ Φιλέταιρος 25

τί οὖν ἀγοράσω; φράζε γάρ.

B. μὴ πολυτελεῶς ἀλλὰ καθαρείως· δασύποδα,
 ἐὰν περιτύχῃς, ἀγόρασον καὶ νηττία,
 ὅποσα σὺ βούλει, καὶ κίχλας καὶ κοψίχους,
 ὀρνιθάριά τε τῶν ἀγρίων τούτων συχνά. 30
 χάριεν γάρ.

e Ἀντιφάνης δὲ καὶ ΨΑΡΑΣ ἐν τοῖς βρώμασι καταλέγει

μέλι πέριδικες

φάτται νήτται χῆνες ψᾶρες

κίττα κολοιὸς κόψιχος ὄρνυξ

ὄρνυς θήλεια.

- 5 πάντων ἡμᾶς λόγον ἀπαιτεῖς, καὶ οὐδ' ὅτι οὖν ἔξεστιν
εἰπεῖν ἀνυπεύθυνον. ὅτι τὸ στρουθᾶριον παρ' ἄλλοις
τε καὶ δὴ καὶ παρ' Εὐβούλῳ περδίκια λαβὲ τέτταρ' ἢ
καὶ πέντε, δασύποδας τρεῖς, στρουθᾶριά θ' οἷον ἐν-
τραγεῖν, ἀκανθυλλίδας, βιττάκους, σπινία, κερχνηῆδας,
10 τὰ τ' ἄλλ' ἅττ' ἂν ἐπιτύχῃς.

72. ΕΓΚΕΦΑΛΟΙ ΧΟΙΡΕΙΟΙ. τούτων ἡμᾶς ἐσθί- f
ειν οὐκ εἶων οἱ φιλόσοφοι, φάσκοντες τοὺς αὐτῶν
μεταλαμβάνοντας ἴσον καὶ κυάμων τρώγειν κεφαλῶν
τε οὐ τοκῆων μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων βεβήλων.
15 οὐδένα γοῦν τῶν ἀρχαίων βεβρωκέναι διὰ τὸ τὰς αἰ-
σθήσεις ἀπάσας σχεδὸν ἐν αὐτῷ εἶναι. Ἀπολλόδωρος
δ' ὁ Ἀθηναῖος οὐδ' ὀνομάζειν τινὰ τῶν παλαιῶν φησὶν 66
ἐγκέφαλον· καὶ Σοφοκλέα γοῦν ἐν Τραχινίαις ποιή-
σαντα τὸν Ἡρακλέα ριπτοῦντα τὸν Λίχαν ἐς θάλασσαν
20 οὐκ ὀνομάσαι ἐγκέφαλον, ἀλλὰ λευκὸν μυελόν, ἐκκλί-
νοντα τὸ μὴ ὀνομαζόμενον·

κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει, μέσον

κρατὸς διασπαρέντος αἵματός θ' ὁμοῦ·

- καίτοι τᾶλλα διαρρήδην ὀνομάσαντα. καὶ Εὐριπίδης
25 δὲ τὴν Ἑκάβην θρηνοῦσαν εἰσαγαγὼν τὸν Ἀστύανα-
κτα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ριφέντα φησί

δύστηνε, κρατὸς ὥς σ' ἐκείρεν ἀθλίως

τείχη πατρῶα, Λοξίου πυργώματα, b

ὃν πόλλ' ἐκήπευσ' ἢ τεκοῦσα βόστρυχον,

- 30 φιλήμασιν τ' ἔδωκεν· ἐνθεν ἐκγελᾷ

ὁστῶν ῥαγέντων φόνος, ἴν' αἰσχροῖα μὴ λέγω.

ἔχει δὲ ἐπιστάσιαν ἢ τῶν ποιημάτων τούτων ἐκδοχή.

καὶ γὰρ Φιλοκλῆς τε ἐγκέφαλον φησὶν ' οὐδ' ἂν ἐγκέ-
 φαλον ἔσθων λίποι' καὶ Ἀριστοφάνης ' ἀπολέσαιμ' ἂν
 ἐγκεφάλου θρίω δύο' καὶ ἄλλοι. λευκὸν οὖν ἂν εἴη
 c μυελὸν εἰρηκῶς Σοφοκλῆς ποιητικῶς, Εὐριπίδης τε τὸ
 τῆς προσόψεως εἰδεχθὲς καὶ αἰσχροὺς οὐχ αἰρούμενος 5
 ἐναργῶς ἐμφανίσαι ἐδήλωσεν ὥς ἐβούλετο. ὅτι δ' ἰε-
 ρὸν ἐνόμιζον τὴν κεφαλὴν δῆλον ἐκ τοῦ καὶ κατ' αὐ-
 τῆς ὁμνύειν καὶ τοὺς γινομένους ἀπ' αὐτῆς πταρομὸς
 προσκυνεῖν ὥς ἱερούς. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰς συγκαταθέ-
 σεις βεβαιοῦμεν τῇ ταύτης ἐπινεύσει, ὥς καὶ ὁ Ὀμηρι- 10
 κὸς Ζεὺς φησιν

εἰ δ' ἄγε τοι κεφαλῇ ἐπινεύσομαι.

73. Ὅτι εἰς τὸ πρόπομα καὶ ταῦτα ἐνεβάλλοντο,
 d πέπερι φυλλῆς σμύρνα κύπειρον μύρον αἰγύπτιον.
 Ἀντιφάνης

15

ἂν μὲν ἄρα πέπερί τις εἰσφέρει,
 πριάμενος στρεβλοῦν γράφουσι τοῦτον ὥς κα-
 τάσκοπον.

πάλιν

νῦν δεῖ περιόντα πέπερι καὶ καρπὸν βλίτου 20
 ζητεῖν.

Εὐβουλος

κόκκον λαβοῦσα κνίδιον ἢ τοῦ πεπέριος
 τρίψας' ὁμοῦ σμύρνη διάπαττε τὴν ὁδόν.

Ὠφελίων

25

λιβυκὸν πέπερι καὶ θυμίαμα, βιβλίον
 Πλάτωνος ἐμβρόντητον.

e Νίκανδρος Θηριακοῖς

ἢ καὶ λεπτοθρίοιο πολύχνοα φύλλα κουνύξης,
 πολλάκι δ' ἢ πέπερι κόψας νέον ἢ ἀπὸ Μήδων 30
 κάρδαμον.

Θεόφραστος ἐν φυτῶν ἱστορίᾳ ' τὸ πέπερι καρπὸς μὲν

ἔστι, διπλὸν δὲ αὐτοῦ τὸ γένος· τὸ μὲν στρογγύλον, ὥσπερ ὄροβος, κέλυφος ἔχον ὑπέρυθρον, τὸ δὲ πρόμη-
 κες, μέλαν, σπερμάτια μηχανικὰ ἔχον. ἰσχυρότερον δὲ
 5 πολὺ τοῦτο θατέρον· θερμαντικὰ δὲ ἄμφω· διὸ καὶ πρὸς
 τὸ κώνειον βοηθεῖ ταῦτα. ἐν δὲ τῷ περὶ πνιγμοῦ f
 γράφει ἡ δὲ τούτων ἀνάκτησις ὅξους ἐγχύσει καὶ πε-
 πέριδος ἢ κνίδης καρπῷ τριφθείσης. τοῦτο δ' ἡμᾶς
 τηρῆσαι δεῖ, ὅτι οὐδέτερον ὄνομα οὐδὲν ἔστι παρὰ τοῖς
 Ἑλλησιν εἰς ἡλῆγον εἰ μὴ μόνον τὸ μέλι. τὸ γὰρ πέ-
 10 περι καὶ κόμμι καὶ κοῖφι ξενικά.

74. ΕΛΑΙΟΝ. σαμιακοῦ ἐλαίου μνημονεύει Ἀν-
 τιφάνης ἢ Ἀλεξίς

οὗτος δέ σοι
 τοῦ λευκοτάτου πάντων ἐλαίου σαμιακοῦ
 15 ἔστιν μετρητής.
 καρικοῦ δὲ Ὠφελίων ἐλαίῳ καρικῷ ἀλείφεται. Ἀμύν- 67
 τας ἐν σταθμοῖς περσικοῖς φησι φέρει τὰ ὄρη τέρμιν-
 θον καὶ σχῆνον καὶ κάρυα τὰ περσικά, ἀφ' ὧν ποιοῦσι
 τῷ βασιλεῖ ἔλαιον πολὺ. Κτησίας δ' ἐν Καρμανίᾳ φησὶ
 20 γίνεσθαι ἔλαιον ἀκάνθινον, ᾧ χρῆσθαι βασιλέα· ὃς καὶ
 καταλέγων ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν φόρων
 [τούτῳ] βιβλίῳ πάντα τὰ τῷ βασιλεῖ παρασκευαζόμενα
 ἐπὶ τὸ δεῖπνον οὔτε πεπέρεως μέμνηται οὔτε ὅξους,
 ὃ μόνον ἄριστόν ἐστι τῶν ἡδυσμάτων.
 25 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ Δείνων ἐν τῇ περσικῇ πραγματείᾳ· ὃς
 γέ φησι καὶ ἄλας ἀμμωνιακὸν ἀπ' Αἰγύπτου ἀναπέμ- b
 πεσθαι βασιλεῖ καὶ ὕδωρ ἐκ τοῦ Νείλου. ἐλαίου δὲ
 τοῦ ὠμοτριβοῦς καλουμένου μνημονεύει Θεόφραστος
 ἐν τῷ περὶ ὁδμῶν φάσκων αὐτὸ γίνεσθαι ἐκ τῶν φάν-
 30 λων ἐλαίων καὶ ἐξ ἀμυγδάλων. τοῦ δὲ ἐν Θουρίοις
 γινομένου ἐλαίου ὡς διαφόρου μνημονεύει Ἀμφίς
 ἐν Θουρίοις τοῦλαιον, ἐν Γέλα φρακῇ.

75. ΓΑΡΟΣ. Κρατῖνος

c ὁ τάλαρος ὑμῶν διάπλεως ἔσται γάρου.
 Φερεκράτης ἀνεμολύνθη τὴν ὑπὴν τῷ γάρῳ. Σο-
 φοκλῆς Τριπτολέμῳ τοῦ ταριχηροῦ γάρου. Πλάτων
 ἐν σαπρῷ γάρῳ

5

βάπτοντες ἀποπνίξουσί με.

ὅτι δ' ἄρσενικόν ἐστι τοῦνομα Αἰσχύλος δηλοῖ εἰπὼν
 'καὶ τὸν ἰχθύων γάρου.'

76. ΟΞΟΣ. τοῦτο μόνον Ἀττικοὶ τῶν ἡδυσμάτων

ἦθος καλοῦσι. κάλλιστον δ' ὄξος εἶναι φησι Χρῦσιπ- 10
 πος ὁ φιλόσοφος τό τε αἰγύπτιον καὶ τὸ κυνίδιον. Ἀρι-
 d στοφάνης δὲ ἐν Πλούτῳ φησὶν ὅξει διέμενος σφητ-
 τίῳ. Δίδυμος δ' ἐξηγούμενος τὸ λαμβεῖόν φησιν ἴσως,
 διότι οἱ Σφήττιοι ὄξεις. μνημονεύει δὲ πον καὶ τοῦ
 ἐκ Κλεωναῶν ὄξους ὡς διαφόρου ἐν δὲ Κλεωναῖς ὄξι- 15
 δες εἰσί. καὶ Δίφιλος

δειπνεῖ τε καταδὺς πῶς δοκεῖς λακωνικῶς,

ὄξους δὲ κοτύλην Β. πᾶξ. Α. τί πᾶξ; ὅξις μέτρον
 χωρεῖ τοσοῦτο τῶν Κλεωναίων.

Φιλωνίδης

20

τὰ καταχύσματα

αὐτοῖσιν ὄξος οὐκ ἔχει.

e ὁ δὲ Ταραντῖνος Ἡρακλείδης ἐν τῷ συμποσίῳ φησὶ
 'τὸ ὄξος τινὰ τῶν ἐκτὸς συνιστάνει, παραπλησίως δὲ
 καὶ τὰ ἐν κοιλίᾳ, τὰ δ' ἐν τῷ ὄγκῳ διαλύει, διὰ τὸ δῆ- 25
 λον ὅτι διαφοροὺς ἐν ἡμῖν μίγνυσθαι χυμούς.' ἔθαν-
 μάζετο δὲ καὶ τὸ δεκελικὸν ὄξος. Ἀλεξίς

κοτύλας τέτταρας

ἀναγκάσας μεστὰς ἔμ' αὐτόθεν σπάσαι

ὄξους δεκελικοῦ δι' ἀγορᾶς μέσης ἄγεις.

30

λεκτέον δὲ ὀξύγαρον διὰ τοῦ υ, καὶ τὸ δεχόμενον αὐτὸ
 ἄγγειον ὀξύβαφον. ἐπεὶ καὶ Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Θεο-

πόμπου αἰκίας εἶρηκεν ἔγὼ δ' ὀξύμελι πίνω.' οὕτως
οὖν ἐροῦμεν καὶ ὀξυρόδινον.

77. Ὅτι ἀρτύματα εὔρηται παρὰ Σοφοκλεῖ καὶ
βορᾶς ἀρτύματα.' καὶ παρ' Αἰσχύλῳ διαβρέχεις τὰρ-
5 τύματα.' καὶ Θεόπομπος δέ φησι πολλοὶ μὲν ἀρτυμά-
των μέδιμνοι, πολλοὶ δὲ σάκκοι καὶ θύλακοι βιβλίων
καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν χρησίμων πρὸς τὸν βίον.
τὸ δὲ ῥῆμα κεῖται παρὰ Σοφοκλεῖ ἔγὼ μάγειρος ἀρ- 68
τύσω σοφῶς.' Κρατῖνος

10 γλαῦκον οὐ πρὸς παντὸς [ἀνδρός] ἐστὶν ἀρτυῖσαι
καλῶς.

Εὐπολις

ὄψω πονηρῶ πολυτελῶς ἡρτυμένῳ.

ὅτι ἀρτύματα ταῦτα καταλέγει πού Ἀντιφάνης
15 ἀστάφιδος ἀλῶν σιραίου σιλφίου τυροῦ θύμου
σησάμου νίτρου κυμίνου . . . ὀριγάνου
βοτανίων ὄξους ἐλαῶν εἰς ἀβυρτάκην χλόης
καππάριδος ῥῶν ταρίχους καρδάμων θρίων ὀπου.
ὅτι οἶδασιν οἱ παλαιοὶ τὸ αἰθιοπικὸν καλούμενον κύ- b
20 μινον. ὅτι εἶρηται ἀρσενικῶς ὁ θύμος καὶ ὁ ὀρίγανος.
Ἀναξανδρίδης

ἀσφάραγον σχῖνόν τε τεμῶν καὶ ὀρίγανον, ὃς δὴ
σεμνύνει τὸ τάριχον ὁμοῦ μιχθεῖς κοριάνῳ.

Ἴων

25 αὐτὰρ ὃ γ' ἐμπαπέως τὸν ὀρίγανον ἐν χειρὶ κεύθει.

Θηλυκῶς δὲ Πλάτων ἢ Κάνθαρος

ἢ ἕξ Ἀρκαδίας τοι δορυμνιάτην ὀρίγανον.

οὐδετέρως δ' Ἐπίχαρμος καὶ Ἀμειψίας. τὸν δὲ θύμον
ἀρσενικῶς Νίκανδρος ἐν Μελισσουργικοῖς. c

30 78. Ὅτι τοὺς πέποντας Κρατῖνος μὲν σικυνοῦς σπερ-
ματίας κέκληκεν ἐν Ὀδυσσεῦσι

πώποτ' εἰδές μοι

τὸν ἄνδρα, παῖδα Λαέρτα φίλον, ἐν Πάρῳ
 σικνὸν μέγιστον σπερματίαν ὠνούμενον;

Πλάτων Λαῖω

οὐχ ὁρᾷς ὅτι

ὁ μὲν Λεάγρος, Γλαύκωνος ὦν μεγάλου γένους, 5
 ἄβελτεροκόκκυξ ἡλίθιος περιέρχεται,
 σικνουῦ πέπονός εὐνουχίου κνήμας ἔχων;

Ἀναξίλας

τὰ δὲ σφύρ' ὥθει μᾶλλον ἢ σικνὸς πέπων.

Θεόπομπος

10

μαλθακωτέρα

πέπονός σικνουῦ μοι γέρονε.

Φανίας ἑβρωτὰ μὲν ἀπαλὰ τῷ ἐπικαρπίῳ σικνὸς καὶ
 πέπων ἄνευ τοῦ σπέρματος, πεττόμενον δὲ τὸ περι-
 κάρπιον μόνον. κολοκύντη δὲ ὠμὴ μὲν ἄβρωτος, ἐφθῇ 15
 δὲ καὶ ὀπτῇ βρωτή. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύστιος ἐν πρώ-
 τῳ Ὑγεινῶν φησὶν ἐφανὰ ἄγρια εἶναι θριδάκα, ταύ-
 της κρατίστην τὴν μέλαιναν, κάρδαμον, ἀδριανόν,
 σίναπυ, κρόμμυον, τούτου εἶδος ἀσκαλῶνιον καὶ γή-
 τειον, σκόροδον, φύσιγγες, σικνὸς πέπων, μήκων. καὶ 20
 μετ' ὀλίγα ὁ πέπων δ' ἐστὶν εὐκαρδιώτερος καὶ εὐ-
 πεπτότερος. ἐφθὸς δ' ὁ σικνὸς ἀπαλός, ἄλυπος, οὐρη-
 τικός. ὁ δὲ πέπων ἐψηθεὶς ἐν μελικράτῳ διαχωρητι-
 κώτερος. Σπεύσιππος δ' ἐν τοῖς Ὁμοίοις τὸν πέποννα
 καλεῖ σικύαν. Διοκλῆς δὲ πέποννα ὀνομάσας οὐκ ἔτι 25
 καλεῖ σικύαν. καὶ ὁ Σπεύσιππος δὲ σικύαν εἰπὼν
 πέποννα οὐκ ὀνομάζει. Δίφιλος δὲ φησὶν ὁ πέπων εὐ-
 χυλότερός ἐστι καὶ ἐπικρατητικός. κακοχυλότερος δέ,
 ὀλιγότροφος δὲ καὶ εὐφθαρτος καὶ εὐενκριτώτερος.

79. ΘΡΙΔΑΞ. ταύτην Ἀττικοὶ θριδακίνην κα- 30
 λούσιν. Ἐπίχαρμος ἑθριδάκος ἀπολελεμμένας τὸν καν-
 λόν. θριδακινίδας δ' εἴρηκε Στράτις

πρασοκουρίδες, αἱ καταφύλλους
 ἀνὰ κήπους πεντήκοντα ποδῶν
 ἵχνησι βαίνειτ' ἐφαπτόμεναι ποδοῖν
 σατυριδίων μακροκέρκων
 5 χοροὺς ἐλίσσουσαι παρ' ὠκίμων
 πέταλα καὶ θριδακινίδων
 εὐόσμων τε σελίνων.

Θεόφραστος δέ φησι τῆς θριδακίνης ἡ λευκὴ γλυκυ-
 τέρα καὶ ἀπαλωτέρα. γένη δ' αὐτῆς τρία, τὸ πλατύ-
 10 καυλον καὶ τὸ στρογγυλόκαυλον καὶ τρίτον τὸ λακω-
 νικόν. αὕτη δ' ἔχει τὸ μὲν φύλλον σκολυμῶδες, ὁρθὴ
 δὲ καὶ εὐανξὴς ἀπαράβλαστός ἐστιν ἐκ τοῦ καυλοῦ.
 τῶν δὲ πλατειῶν οὕτω τινὲς γίνονται πλατύκαυλοι, b
 ὥστ' ἐνίοις καὶ θύραις χρῆσθαι κηπουρικαῖς. τῶν δὲ
 15 καυλῶν φησὶ κολουσθέντων ἡδίους τοὺς παλιμβλαστεῖς
 εἶναι.

80. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν δευτέρῳ Γλωσ-
 σαῶν βρένθιν λέγεσθαι φησὶ παρὰ Κυπρίοις θριδάκα,
 οὗ ὁ Ἄδωνις καταφυγὼν ὑπὸ τοῦ κάπρου διεφθάρη.
 20 Ἄμφις τε ἐν Ἰαλέμῳ φησὶν

ἐν ταῖς θριδακίναῖς ταῖς κάκιστ' ἀπολουμέναις,
 ἃς εἰ φάγοι τις ἐντὸς ἐξήκοντ' ἔτων,
 ὁπότε γυναικὸς λαμβάνοι κοινωνίαν, c
 στρέφοιθ' ὅλην αὖ νύκτα μηδὲ ἐν πλέον
 25 ὧν βούλεται δρῶν, ἀντὶ τῆς ὑπουργίας
 τῇ χειρὶ τρίβων τὴν ἀναγκαίαν φύσιν.

καὶ Καλλίμαχος δέ φησιν ὅτι ἡ Ἀφροδίτη τὸν Ἄδωνιν
 ἐν θριδακίνῃ κρύψειεν, ἀλληγοροῦντων τῶν ποιητῶν
 ὅτι ἀσθενεῖς εἰσι πρὸς ἀφροδίδια οἱ συνεχῶς χρώμενοι
 30 θριδάξι. καὶ Εὐβουλος δ' ἐν ἀστύτοις φησὶ
 μὴ μὴ παρατίθει μοι θριδακίνας, ὧ γύναι,
 ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἣ σεαυτὴν αἰτιῶ. d

ἐν τῷ λαχάνῳ τούτῳ γάρ, ὥς λόγος, ποτὲ
τὸν Ἄδωνιν ἀποθανόντα προύθηκεν Κύπρις·
ὥστ' ἐστὶ νεκύων βρῶμα.

Κρατῖνος δὲ φησὶ Φάωνος ἐρασθεῖσαν τὴν Ἀφροδίτην
ἐν καλαῖς θριδακίναῖς αὐτὸν ἀποκρύψαι, Μαρσύας δ' 5
ὁ νεώτερος ἐν χλόῃ κριθῶν. Ἰππώνακτα δὲ τετρακί-
νην τὴν θρίδακα καλεῖν Πάμφιλος ἐν γλώσσαις φησί·
Κλείταρχος δὲ Φρύγας οὕτω καλεῖν. Λύκος δ' ὁ πυ-
θαγόρειος τὴν ἐκ γενέσεώς φησι θρίδακα πλατύφυλλον
τετανὴν ἄκαυλον ὑπὸ μὲν τῶν πυθαγορείων λέγεσθαι 10
εὐνοῦχον, ὑπὸ δὲ τῶν γυναικῶν ἀστύτιδα· διουρητι-
κοὺς γὰρ παρασκευάζει καὶ ἐκλύτους πρὸς τὰ ἀφρο-
δίσια· ἔστι δὲ κρατίστη ἐσθίεσθαι.

81. Δίφιλος δὲ φησιν ὥς ὁ τῆς θρίδακος καυλὸς
πολύτροφός ἐστι καὶ δυσέκκριτος μᾶλλον τῶν φύλλων· 15
ταῦτα δὲ πνευστικώτερά ἐστι καὶ τροφιμώτερα καὶ εὐ-
εκκριτώτερα. κοινῶς μέντοι ἡ θρίδαξ εὐστόμαχος,
ψυκτική, εὐκοίλιος, ὑπνωτική, εὐχυλος, ἐφεκτική τῆς
πρὸς τὰ ἀφροδίσια ὁρμῆς. ἡ δὲ τρυφερώτερα θρίδαξ
εὐστομαχωτέρα καὶ μᾶλλον ὕπνον ποιοῦσα. ἡ δὲ σκλη- 20
ροτέρα καὶ ψαθυρὰ ἥττον ἐστὶ καὶ εὐστόμαχος καὶ εὐ-
κοίλιος, ὕπνον τε ποιεῖ. ἡ δὲ μέλαινα θρίδαξ ψύχει
μᾶλλον εὐκοίλιός τε ἔστι. καὶ αἱ μὲν θερῖναι εὐχυλό-
τεραι καὶ τροφιμώτεραι, αἱ δὲ φθινοπωριναὶ ἄτροφοι
καὶ ἀχυλότεραι. ὁ δὲ καυλὸς τῆς θρίδακος ἄδιψος εἶναι 25
δοκεῖ. θρίδαξ δ' ἐπομένη ὁμοίως τῷ ἀπὸ κράμβης
ἀσπαράγῳ ἐν λοπάδι, ὥς Γλαυκίας ἱστορεῖ, κρεῖττων
τῶν ἄλλων ἐψητῶν λαχάνων. ἐν ἄλλοις δὲ Θεόφρα-
στος ἐπίσπορά φησι καλεῖσθαι τευτλίον θριδακίνην
εὐζωμον νᾶπυ λάπαθον κορίαννον ἄνηθον κάρδαμον. 30
Δίφιλος δὲ κοινῶς φησὶν εἶναι πάντα τὰ λάχανα
ἄτροφα καὶ λεπτυντικά καὶ κακόχυλα, ἔτι δὲ ἐπιπολα-

στικά καὶ δυσοικονόμητα. θερυνῶν δὲ λαχάνων Ἐπίχαρμος μέμνηται.

82. KINAPA. ταύτην Σοφοκλῆς ἐν Κολχίσι κυνάραν καλεῖ, ἐν δὲ Φοίνικι κύναρον

5 κύναρος ἄκανθα πάντα πληθύνει γῆν.
Ἐκαταῖος δ' ὁ Μιλήσιος ἐν Ἀσίας περιηγήσει, εἰ γνήσιον τοῦ συγγραφέως τὸ βιβλίον· Καλλίμαχος γὰρ b
Νησιώτου αὐτὸ ἀναγράφει· ὅστις οὖν ἐστίν ὁ ποιήσας, λέγει οὕτω· περὶ τὴν Ἰρκανίνην θάλασσαν καλεο-
10 μένην οὖρεα ὑψηλὰ καὶ δασέα ὕλησι, ἐπὶ δὲ τοῖσι οὖρεσι ἄκανθα κυνάρη· καὶ ἐξῆς· Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκεῖουσιν, γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὖρεα· ἐν δὲ τοῖσι οὖρεσι δένδρεα ἐνὶ ἄγρια, ἄκανθα κυνάρη, ἰτέη, μυρίκη· καὶ περὶ τὸν Ἰνδὸν δέ
15 φησι ποταμὸν γίνεσθαι τὴν κυνάραν. καὶ Σκύλαξ δὲ ἡ Πολέμων γράφει· εἶναι μὲν τὴν γῆν ὑδροηλὴν κρήνησι καὶ ὀχετοῖσι, ἐν δὲ τοῖσι οὖρεσι πέφυκε κυνάρη c καὶ βοτάνη ἄλλη· καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς· ἐντεῦθεν δὲ ὄρος παρέτεινε τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ἐνθεν καὶ ἐνθεν
20 ὑψηλὸν τε καὶ δασὺ ἀγρίῃ ὕλῃ καὶ ἀκάνθῃ κυνάρῃ· Δίδυμος δ' ὁ γραμματικὸς ἐξηγούμενος παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τὸ κύναρος ἄκανθα· μήποτε (φησὶ) τὴν κυνόσβατον λέγει, διὰ τὸ ἀκανθῶδες καὶ τραχὺ εἶναι τὸ φυτόν. καὶ γὰρ ἡ Πυθία ξυλίνην κύνα αὐτὸ εἶπεν· ὁ
25 γὰρ Διοκρὸς χρησμὸν λαβὼν ἐκεῖ πόλιν οἰκίζειν ὅπου ἂν d ὑπὸ ξυλίνης κυνὸς δηχθῇ, καταμυχθεὶς τὴν κνήμην ὑπὸ κυνοσβάτου ἔκτισε τὴν πόλιν· ἔστι δὲ ὁ κυνόσβατος μεταξὺ θάμνου καὶ δένδρου, ὥς φησι Θεόφραστος, καὶ τὸν καρπὸν ἔχει ἐρυθρὸν παραπλήσιον τῇ
30 ῥοιᾷ· ἔχει δὲ καὶ τὸ φύλλον ἀγνώδες.

83. Φανίας δ' ἐν πέμπτῳ περὶ φυτῶν κάκτον σικελικὴν τινα καλεῖ ἀκανθῶδες φυτόν, ὥς καὶ Θεό-

φραστος ἐν ἔκτῳ περὶ φυτῶν ἡ δὲ κάκτος καλουμένη
 περὶ Σικελίαν μόνον, ἐν τῇ Ἑλλάδι δ' οὐκ ἔστι.
 ἀφίησι δ' εὐθύς πρὸς τῆς ρίζης καυλοὺς ἐπιγείους· τὸ
 δὲ φύλλον ἔχει πλατὺ καὶ ἀκανθῶδες· καυλοὺς δὲ
 τοὺς καλουμένους κάκτους. ἐδώδιμοι δ' εἰσὶ περιλε- 5
 πόμενοι καὶ μικρὸν ὑπόπικροι. καὶ ἀποθησαυρίζουσιν
 αὐτοὺς ἐν ἄλμῃ. ἕτερον δὲ καυλὸν ὀρθὸν ἀφίησιν, ὃν
 καλοῦσι πέρινα, καὶ τοῦτον ἐδώδιμον. τὸ δὲ περικάρ-
 πιον ἀφαιρεθέντων τῶν παππωδῶν ἐμφερὲς τῷ τοῦ
 φοίνικος ἐγκεφάλῳ. ἐδώδιμον καὶ τοῦτο· καλοῦσι δ' 10
 αὐτὸ ἀσκάληρον. τίς δὲ τούτοις οὐχὶ πειθόμενος θαρ-
 ρῶν ἂν εἴποι τὴν κάκτον εἶναι ταύτην τὴν ὑπὸ Ῥω-
 μαίων μὲν καλουμένην κάρδον, οὐ μακρὰν ὄντων τῆς
 Σικελίας, περιφανῶς δ' ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κινάραν
 ὀνομαζομένην; ἀλλαγὴ γὰρ δύο γραμμάτων κάρδος καὶ 15
 κάκτος ταυτὸν ἂν εἴη. σαφῶς δ' ἡμᾶς διδάσκει καὶ
 Ἐπίχαρμος μετὰ τῶν ἐδωδίων λαχάνων καὶ τὴν κά-
 κτον καταλέγων οὕτως

μήκων . . .

μάραθα, τραχέες τε κάκτοι, τοὶ σὺν ἄλλοις μὲν 20
 φαγεῖν

ἐντὶ λαχάνοις εἰς τοπιον.

αἱ δὲ κά τινες ἐκτρίψας καλῶς
 παρατιθῇ νιν, ἀδύς ἐστ', αὐτὸς δ' ἐπ' αὐτοῦ χαι-
 ρέτω. 25

καὶ πάλιν

θρίδακας ἐλάταν σχῖνον . . ῥαφανίδας κάκτους.
 καὶ πάλιν

ὁ δὲ τις ἀγρόθεν ἔοικε μάραθα καὶ κάκτους φέρειν,
 ἴφρυν λάπαθον ὀτόστυλλον σκόλυμον . . . 30

σερίδα δράκτυλον πτέριν κάκτον ὀνόπορδον.

καὶ Φιλητᾶς ὁ Κῶος

γηρύσαιοτο δὲ νεβρός ἀπὸ ψυχὴν ὀλέσασα,
ὀξείης κάκτου τύμμα φυλαξαμένη.

84. Ἀλλὰ μὴν καὶ κινάραν ὠνόμασε παρὰ πλησίως
ἡμῖν Σώπατρος ὁ Πάπιος, γεγρονὼς τοῖς χρόνοις κατ'
5 Ἀλέξανδρον τὸν Φιλίππου, ἐπιβιούς δὲ καὶ ἕως τοῦ b
δευτέρου τῆς Αἰγύπτου βασιλείας, ὡς αὐτὸς ἐμφανίζει
ἐν τινι τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ. Πτολεμαῖος δ' ὁ
εὐεργέτης βασιλεὺς Αἰγύπτου εἰς ὧν τῶν Ἀριστάρ-
χου τοῦ γραμματικοῦ μαθητῶν ἐν δευτέρῳ ὑπομνη-
10 μάτων γράφει οὕτως· περὶ Βερενίκην τῆς Λιβύης Αἰ-
θῶν ποταμός, ἐν ᾧ γίνεται ἰχθύς λάβραξ καὶ χρύσ-
οφρος καὶ ἐγγέλεων πλῆθος καὶ τῶν καλουμένων
βασιλικῶν, αἱ τῶν τε ἐκ Μακεδονίας καὶ τῆς Κωπαί- c
δος λίμνης τὸ μέγεθός εἰσιν ἡμιόλια, πᾶν τε τὸ ρεῖ-
15 θρον αὐτοῦ ἰχθύων ποικίλων ἐστὶ πλῆρες. πολλῆς δ' ἐν
τοῖς τόποις κινάρας φρυμένης οἱ τε συνακολουθοῦν-
τες ἡμῖν στρατιῶται πάντες δρεπόμενοι συνεχρῶντο
καὶ ἡμῖν προσέφερον ψιλοῦντες τῶν ἀκανθῶν. οἶδα δὲ
καὶ Κίναρον καλουμένην νῆσον, ἧς μνημονεύει Σῆμος.

20 85. ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ ΦΟΙΝΙΚΟΣ. Θεόφραστος περὶ φοί-
νικος τοῦ φυτοῦ εἰπὼν ἐπιφέρει· ἡ μὲν οὖν ἀπὸ τῶν
καρπῶν φυτεία τοιαύτη τις· ἡ δ' ἀπ' αὐτοῦ, ὅταν
ἀφέλωσι τὸ ἄνω, ἐν ᾧ περὶ ὁ ἐγκέφαλος. καὶ Ξενοφῶν d
ἐν δευτέρῳ Ἀναβάσεως γράφει τάδε· ἐνταῦθα καὶ τὸν
25 ἐγκέφαλον τοῦ φοίνικος πρῶτον ἔφαγον οἱ στρατιῶται·
καὶ οἱ πολλοὶ ἐθαύμαζον τὸ τε εἶδος καὶ τὴν ιδιότητα
τῆς ἡδονῆς· ἣν δὲ σφόδρα καὶ τοῦτο κεφαλαλγές. ὁ
δὲ φοίνιξ, ὅταν ἐξαιρεθῇ ὁ ἐγκέφαλος, ὅλος ἐξηναί-
νεται. Νίκανδρος Γεωργικοῖς

30 σὺν καὶ φοίνικος παραφρυάδας ἐκκόπτοντες
ἐγκέφαλον φορέουσι νέοις ἀσπαστὸν ἔδεσμα.

Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος ἱστορεῖ· οἱ τῶν φοινίκων ἐγκέ- e

φαλοι πλήσμιοι καὶ πολύτροφοι, ἔτι δὲ βαρεῖς καὶ δυσ-
οικονόμητοι διψώδεις τε καὶ στατικοὶ κοιλίας.

ἡμεῖς δέ, φησὶν οὗτος, ἑταῖρε Τιμόκρατες, δόξο-
μεν ἐγκέφαλον ἔχειν μέχρι τοῦ τέλους, εἰ καταπαύσο-
μεν ἐνταῦθα καὶ τήνδε τὴν συναγωγὴν.

5

ΕΚ ΤΟΥ Β ΒΙΒΛΙΟΥ.

86. Ἔργον, [ἐστὶν] εἰς τρίκλινον συγγενείας εἰ-
σπεσεῖν,

οὗ λαβὼν τὴν κύλικα πρῶτος ἄρχεται λόγου πατὴρ
καὶ παραινέσας πέπωκεν, εἶτα μήτηρ δευτέρα,
εἶτα τηθὺς παραλαλεῖ τις, εἶτα βαρύνφωνος γέρων, 10
τηθίδος πατήρ, ἔπειτα γραῦς καλοῦσα φίλτατον.
ὃ δ' ἐπινεύει πᾶσι τούτοις,

φησὶ Μένανδρος. πάλιν

τῆς σκιᾶς τὴν πορφύραν
πρῶτον ἐνυφαίνουσ', εἶτα μετὰ τὴν πορφύραν 15
τοῦτ' ἔστιν οὔτε λευκὸν οὔτε πορφύρα,
ἀλλ' ὥσπερ αὐγὴ τῆς κρόκης κεκραμένη.

Ἀντιφάνης

τί φῆς; [ἄρ'] ἐνθάδ' οἴσεις καταφαγεῖν
ἐπὶ τὴν θύραν; εἶθ' ὥσπερ οἱ πτωχοὶ χαμαὶ 20
ἐνθάδ' ἔδομαι γῶ, καὶ τις ὄψεται;

ὁ αὐτὸς

εὐτρέπιξε [παῖ]
ψυκτῆρα, λεκάνην, τριπόδιον, ποτήριον,
χύτραν, θυῖαν, κάκκαβον, ζωμήρουσιν. 25

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΟΥ ΝΕΙΛΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ.

87. Θαλῆς ὁ Μιλήσιος, εἷς τῶν ἐπτὰ σοφῶν, φησὶ
διὰ τοὺς ἐτησίαις γίνεσθαι τὴν ἀναπλήρωσιν τοῦ Νεί-

λου. πνεῖν γὰρ αὐτοὺς ἐναντίους τῷ ποταμῷ καὶ τὰ
 στόματα κείσθαι κατὰ τὴν πνοὴν αὐτῶν· τὸν μὲν οὖν
 ἄνεμον ἐξ ἐναντίας πνέοντα κωλύειν τὴν ἐπιρροὴν
 αὐτῶν, τὸ δὲ κύμα προσπίπτον ἀντίον τοῖς στόμασι
 5 καὶ οὖριον ὃν ἀνακόπτειν τὸν ποταμὸν καὶ τὴν ἀνα-
 πλήρωσιν οὕτω γίνεσθαι τοῦ Νείλου. Ἀναξαγόρας δὲ
 ὁ φυσικός φησιν ἀπὸ χιόνος τηκομένης τὴν ἀναπλή- b
 ρωσιν γίνεσθαι τοῦ Νείλου· ὡσαύτως δὲ καὶ Εὐριπί-
 δης καὶ ἔτεροί τινες τῶν τραγωδιοποιῶν. καὶ Ἀναξα-
 10 γόρας μὲν αὐτὴν τὴν γένεσιν λέγει τῆς ἀναπληρώσεως,
 Εὐριπίδης δὲ καὶ τὸν τόπον ἀφορίζει, λέγων οὕτως ἐν
 δράματι Ἀρχελάῳ

Δαναός, ὁ πεντήκοντα θυγατέρων πατήρ,
 Νείλου λιπὼν κάλλιστον ἐκ γαίας ὕδωρ,
 15 ὃς ἐκ μελαμβρότοιο πληροῦται θέρει
 Αἰθιοπίδος γῆς, ἥνικ' ἂν τακῇ χιὼν,
 τέθριππ' ἔχοντος ἡλίου κατὰ χθόνα.
 καὶ ἐν Ἑλένῃ ὅμοιον τούτου

Νείλου μὲν αἶδε καλλιπάρθενοι ῥοαί,
 20 ὃς ἀντὶ δίας ψακάδος Αἰγύπτου πέδον
 λευκῆς τακείσης χιόνος ὑγραίνει γύας.
 καὶ Αἰσχύλος

γένος μὲν αἰνεῖν ἐκμαθὼν ἐπίσταμαι
 Αἰθιοπίδος γῆς, Νεῖλος ἐνθ' ἐπτάροος
 25 γ' υἱὸς κυλίνδει πνευμάτων ἐπομβρία,
 ἐν δ' ἥλιος πυρὸς ἐκλάμπας χθονὶ
 τήκει πετραίαν χιόνα· παῖσα δ' εὐθαλὴς
 Αἴγυπτος ἄγνου νάματος πληρουμένη
 φερέσβιον Δήμητρος ἀντέλλει στάχυν.

30 Καλλισθένης δ' ὁ ἱστοριογράφος πρὸς τὰ μικρὰ d
 πρότερον εἰρημένα ὑπ' Ἀναξαγόρου τε καὶ Εὐριπίδου
 ἀντεῖπεν· αὐτὸς δὲ τὴν αὐτοῦ γνώμην φησὶν, ὑδάτων

πολλῶν καὶ λαβρῶν γινομένων κατὰ τὴν Αἰθιοπίαν κατὰ τὰς τοῦ κυνὸς ἀνατολὰς ἕως τῆς ἐπιτολῆς ἄρκτου-
ρου, καθ' οὓς χρόνους καὶ οἱ ἔτησίαι πνέουσιν ἄνεμοι·
τούτους γὰρ φησὶ τοὺς ἀνέμους μάλιστα τὰ νέφη φέ-
ρειν πρὸς τὴν Αἰθιοπίαν· ὧν καὶ προσπιπτόντων ⁵
πρὸς τὰ ὄρη καταρροῇ γγυσθαι πολὺ πλῆθος ὕδατος,
ἀφ' οὗ τὸν Νεῖλον ἀναβαίνειν. Δημόκριτος δὲ λέγει
περὶ τὰς χειμερινὰς τροπὰς τοὺς περὶ τὰς ἄρκτους
τόπους χιονίζεσθαι· περὶ τροπὰς δὲ θερινὰς μετα-
στάντος τοῦ ἡλίου τηκομένης τῆς χιόνος καὶ ἀνατμι- ¹⁰
ζομένης ὑπὸ τῆς τήξεως νέφη γίνεσθαι, διὰ τὸ τοὺς
ἐτησίας ὑπολαμβάνοντας φέρειν πρὸς μεσημβρίαν. συν-
ωθουμένων δὲ τῶν νεφῶν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὴν
Αιβύην ὄμβρον γίνεσθαι πολύν, ὃν καταρρέοντα πλη-
ροῦν τὸν Νεῖλον. τὴν οὖν αἰτίαν τῆς ἀναπληρώσεως ¹⁵
ταύτην φησὶ Δημόκριτος.

^e Εὐθυμένης δ' ὁ Μασσαλιώτης φησὶν αὐτὸς πε-
πλευκῶς τὴν ἔξω θάλασσαν ἐπιρρεῖν ὥς ἐπὶ τὴν Αι-
βύην, ἐστραμμένην δὲ εἶναι πρὸς βορέαν τε καὶ ἄρ-
κτους. καὶ τὸν μὲν ἄλλον χρόνον κενὴν εἶναι τὴν ²⁰
θάλασσαν, τοῖς δ' ἔτησίαις ἀνωθουμένην ὑπὸ πνευ-
μάτων πληροῦσθαι καὶ ῥεῖν ταῖς ἡμέραις ταύταις,
παυσαμένων δὲ τῶν ἐτησίων ἀναχωρεῖν. εἶναι δὲ αὐ-
τὴν καὶ γλυκεῖαν καὶ κήτη παραπλήσια τοῖς ἐν τῷ
Νείλῳ κροκοδείλοις καὶ τοῖς ἵπποποτάμοις ἔχειν. Οἱ- ²⁵
νοπίδης δ' ὁ Χῖος λέγει τοῦ μὲν χειμῶνος τοῦ ποτα-
μοῦ ἀναξηραίνεσθαι τὰς πηγὰς, ἐν δὲ τῷ θέρει θερ-
μαινομένας ῥεῖν. τοῦ μὲν οὖν ἀναπληροῦσθαι τὴν
γινομένην ξηρασίαν τὸ αἷτιον τῶν οὐρανίων ὑδάτων
ἐπιγινομένων τοῖς χειμῶσι συμβαίνειν . . . τότε ἐνδεῇ ³⁰
γινόμενον μὴ συναναφέρειν· καὶ διὰ τοῦτο τοῦ χει-
μῶνος ἥσσονα αὐτὸν γίνεσθαι, τοῦ δὲ θέρους πλήρη.

Ἡρόδοτος δὲ τοῖς μὲν λοιποῖς ὑπεναντίως λέγει, πα- f
ραπλησίως δὲ Οἶνοπίδῃ. τὴν μὲν γὰρ ῥύσιν τοῦ Νεί-
λου φασὶ τοιούτην, ὥστε ἀεὶ πληροῦν τὸν ποταμόν,
τὸν δὲ ἥλιον τοῦ χειμῶνος κατὰ τὴν Λιβύην ποιούμε-
5 νον τὴν πορείαν ἀναξηραίνειν τὸν Νεῖλον· περὶ τρο-
πὰς δὲ θερινὰς μεθιστάμενον πρὸς τὴν ἄρκτον ὑγραί-
νειν.

τὰ δὲ τοῦ Νείλου στόματα ταῦτα· πρὸς τὴν Ἀρα-
βίαν πηλουσιακόν, πρὸς Λιβύην κανωβικόν, τὰ δὲ
10 λοιπὰ βολβιτικὸν σεβεννυτικὸν μενδήσιον σαῦτικὸν
ὀπουεπικόν.

ΕΚ ΤΟΥ Γ

Ὅτι Καλλίμαχος ὁ γραμματικὸς τὸ μέγα βιβλίον 72
ἴσον ἔλεγεν εἶναι τῷ μεγάλῳ κακῷ.

15 KIBΩΡΙΑ. Νίκανδρος ἐν Γεωργικοῖς
σπείρειας κύαμον αἰγύπτιον, ὅφρα θερείης
ἀνθέων μὲν στεφάνους ἀνύσης, τὰ δὲ πεπτηῶτα
ἀκμαίου καρποῖο κιβώρια δαινυμένοισιν
ἐς χέρας ἡιθέοισι πάλαι ποθέουσιν ὀρέξης, b
20 ῥίζας δ' ἐν θοίνησιν ἀφεψήσας προτίθημι.
ῥίζας δὲ λέγει Νίκανδρος τὰ ὑπ' Ἀλεξανδρέων κολο-
κάσια καλούμενα· ὥς ὁ αὐτὸς

κύαμου λέψας κολοκάσιον ἐντμήξας τε.
ἔστι δ' ἐν Σικυῶνι κολοκασίας Ἀθηναῖς ἱερὸν. ἔστι δὲ
25 καὶ κιβώριον εἶδος ποτηρίου.

2. Θεόφραστος δ' ἐν τῷ περὶ φυτῶν οὕτω γράφει c

ὁ κύαμος ἐν Αἰγύπτῳ φύεται μὲν ἐν ἔλεσι καὶ λί-
 μναις. καυλὸς δ' αὐτοῦ μῆκος μὲν ὁ μακρότατος εἰς
 τέσσαρας πήχεις, πάχος δὲ δακτυλίου· ὅμοιος καλά-
 μῳ μακρῷ ἀγρονάτῳ· διαφύσεις δ' ἐνδοθεν ἔχει δι'
 ὅλου διειλημμένας ὁμοίας τοῖς κηρίοις. ἐπὶ τούτῳ δ' ⁵
 ἡ κωδύα καὶ τὸ ἄνθος διπλάσιον ἢ μήκωνος· χρῶμα
 δ' ὅμοιον ῥόδῳ κατακορές. παραφύεται δὲ φύλλα με-
 γάλα. ἡ δὲ ῥίζα παχυτέρα καλάμου τοῦ παχυτάτου
 καὶ διαφύσεις ὁμοίας ἔχουσα τῷ καυλῷ. ἐσθίουσι δ'
 αὐτὴν καὶ ἐφθὴν καὶ ὠμὴν καὶ ὀπτὴν· καὶ οἱ περὶ τὰ ¹⁰
 ἔλη τούτῳ σίτῳ χρῶνται. γίνεται δὲ καὶ ἐν Συρίᾳ καὶ
 κατὰ Κιλικίαν, ἀλλ' οὐκ ἐκπέττουσιν αἱ χῶραι· καὶ
 περὶ Τορώνην τῆς Χαλκιδικῆς ἐν λίμνῃ τινὶ μετρία
 τῷ μεγέθει, καὶ αὕτη πέττει καὶ τελοεκαρπεῖ. Δίφι-
 λος δ' ὁ Σίφνιός φησιν ἡ τοῦ κυάμου τοῦ Αἰγυπτίου ¹⁵
 ῥίζα, ἣτις λέγεται κολοκάσιον, εὖστομός τέ ἐστι καὶ
 τρόφιμος, δυσέκκριτος διὰ τὸ παραστύφειν· κρεῖττον
 δ' ἐστὶ τὸ ἥκιστα ἐριῶδες. οἱ δὲ γινόμενοι (φησὶ)
 κύαμοι ἐκ τῶν κιβωρίων χλωροὶ μὲν εἰσι δύσπεπτοι
 ὀλιγότροφοι διαχωρητικοὶ πνευματικώτατοι, ξηραν- ²⁰
 θέντες δὲ ἥττον πνευματοῦσι· γίνεται δὲ ὄντως ἐκ
 τῶν κιβωρίων καὶ ἄνθος στεφανωτικόν. καλοῦσι δ'
 Αἰγύπτιοι μὲν αὐτὸ λωτόν, Νανκρατῖται δὲ οἱ ἐμοί,
 λέγει οὗτος ὁ Ἀθήναιος, μελίλωτον· ἀφ' οὗ καὶ μελι-
 λώτινοι στέφανοι πάνυ εὐώδεις καὶ καύσωνος ὥρα ²⁵
 ψυκτικώτατοι.

3. Φύλαρχος δὲ φησιν οὐδέποτε πρότερον ἐν οὐ-
 δυνὶ τόπῳ κυάμων αἰγυπτίων οὔτε σπαρέντων οὔτ'
 εἰ σπείρειέ τις τικτομένων εἰ μὴ κατὰ Αἶγυπτον, ἐπὶ
 τοῦ βασιλέως Ἀλεξάνδρου τοῦ Πύρρου παρὰ τὸν Θύα- ³⁰
 μιν ποταμὸν τῆς ἐν Ἠπείρῳ Θεσπρωτίας ἐν ἔλει τινὶ
 συνέβη φυῆναι. δύο μὲν οὖν ἦνεγκέ πῶς ἔτη καρπὸν

ἐκτενωῶς καὶ ἠϋΐησε· τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου φυλακὴν
ἐπιστήσαντος καὶ κωλύοντος οὐχ ὅτι λαμβάνειν τὸν
βουλούμενον ἀλλὰ μηδὲ προσέρχεσθαι πρὸς τὸν τόπον, c
ἀνεξηράνθη τὸ ἔλος, καὶ τὸ λοιπὸν οὐχ ὅτι τὸν προει-
5 ρημένον ἤνεγκε καρπὸν ἀλλ' οὐδὲ ὕδωρ εἴ ποτε ἔσχε
φαίνεται. τὸ παραπλήσιον ἐγένετο καὶ ἐν Αἰδηψῷ.
χωρὶς γὰρ τῶν ἄλλων ὑδάτων ναμάτιόν τι ἐφάνη ψυ-
χρὸν ὕδωρ προϊέμενον οὐ πόρρω τῆς θαλάσσης. τούτου
πίνοντες οἱ ἀρρωστοῦντες τὰ μέγιστα ὠφελοῦντο· διὸ
10 πολλοὶ παρεγίνοντο καὶ μακρόθεν τῷ ὕδατι χρησόμε-
νοι. οἱ οὖν τοῦ βασιλέως Ἀντιγόνου στρατηγοὶ βου- d
λόμενοι οἰκονομικώτεροι εἶναι διάφορόν τι ἔταξαν δι-
δόναι τοῖς πίνουσι, καὶ ἐκ τούτου ἀπεξηράνθη τὸ νᾶμα.
καὶ ἐν Τρωάδι δὲ ἐξουσίαν εἶχον οἱ βουλούμενοι τὸν
15 πρὸ τοῦ χρόνον τὸν τραγασαῖον ἄλα λαμβάνειν, Λυσι-
μάχου δὲ τέλος ἐπιβαλόντος ἠφανίσθη. θαυμάσαντος
δὲ καὶ ἀφέντος τὸν τόπον ἀτελῇ πάλιν ἠϋΐηθη.'

4. ΣΙΚΤΟΣ. παροιμία

τὸν σικυὸν τρώγουσα γύναι τὴν χλαῖναν ὕφαινε.

20 Μάτρων ἐν παρῳδαίαις

καὶ σικυὸν εἶδον, γαίης ἐρικυδέος υἱόν, e
κείμενον ἐν λαχάνοις· ὃ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο τρα-
πέζας.

Καλλίμαχος

25 ὥς δ' ὅτ' ἀέξεται σικυὸς δροσερῷ ἐνὶ χώρῳ.
Ἀττικοὶ μὲν οὖν αἰεὶ τρισυλλάβως, Ἀλκαῖος δὲ ὀδᾶκῃ
φησὶ τῶν σικύων ἀπὸ εὐθείας τῆς σίκυς, ὥς στάχυς
στάχυος. Φρύνιχος δ' ἐντραγεῖν φησὶ σικύδιον
ὑποκοριστικῶς.

4 'Στειλέαν ῥαφανίδα, σικυοὺς τέτταρας.' σικύδιον
 δ' ὑποκοριστικῶς εἴρηκε Φρύνιχος ἐν Μονοτρόπῳ
 'κάντραγεῖν σικύδιον.'

5. Θεόφραστος δέ φησι σικυῶν τρία εἶναι γένη,
 λακωνικὸν σκυταλίαν βοιωτίον. καὶ τούτων τὸν μὲν 5
 λακωνικὸν ὑδρευόμενον βελτίω γίνεσθαι, τοὺς δ' ἄλ-
 λους αὐδρους. 'γίνονται δὲ (φησὶ) καὶ εὐχυλότεροι οἱ
 σικυοί, ἐὰν τὸ σπέρμα ἐν γάλακτι βραχὲν σπαρῇ ἢ ἐν
 μελικράτῳ.' ἱστορεῖ δὲ ταῦτα ἐν φυτικοῖς αἰτίοις.
 b θᾶττον αὖξεσθαι καὶ ἐν ὕδατι καὶ ἐν γάλακτι πρότε- 10
 ρον ἢ εἰς τὴν γῆν κατατεθῆναι βραχῇ. Εὐθύδημος δ'
 ἐν τῷ περὶ λαχάνων εἶδος σικυῶν εἶναι τοὺς προσα-
 γορευομένους δρακοντίας. ὠνομάσθαι δὲ σικυοὺς φησι
 Δημήτριος ὁ Ἰξίων ἐν πρώτῃ Ἑτυμολογουμένων ἀπὸ
 τοῦ σεύεσθαι καὶ κίειν· ὀρμητικὸν γὰρ ὑπάρχειν. 15
 'Ηρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος ἐν τῷ Συμποσίῳ ἡδύ-
 γεων καλεῖ τὸν σικυόν. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύστιος τὸν
 σικυόν φησι μετὰ σίων ἐν πρώτοις λαμβανόμενον ἐνο-
 χλεῖν· φέρεσθαι γὰρ ἄνω καθάπερ τὴν ῥάφανον·
 c τελευταῖον δὲ λαμβανόμενον ἀλυπότερον εἶναι καὶ 20
 εὐπεπτότερον· ἐφθὸν δὲ καὶ διουρητικὸν μετρίως
 ὑπάρχειν. Δίφιλος δέ φησιν· ὁ σικυὸς ψυκτικὸς ὑπάρ-
 χων δυσσοικονόμητός ἐστι καὶ δυσυποβίβαστος, ἔτι δὲ
 φρικοποιὸς καὶ γεννητικὸς χολῆς ἀφροδισίων τε ἐφε-
 κτικός.' αὖξονται δ' ἐν τοῖς κήποις οἱ σικυοὶ κατὰ τὰς 25
 πανσελήνους καὶ φανεράν ἰσχύουσι τὴν ἐπίδοσιν, καθ-
 ἄπερ καὶ οἱ θαλάττιοι ἐχῖνοι.

6. ΣΥΚΑ. ἡ συκῇ, φησὶν ὁ Μάγνος (οὐδενὶ γὰρ
 ἂν τῶν περὶ σύκων λόγων παραχωρήσαιμι, καὶ ἀπὸ
 1 κράδης κρέμασθαι δέη, φιλόσυκος γὰρ εἰμι δαιμονίως, 30
 λέξω τά μοι προσπίπτοντα) ἡ συκῇ, ἄνδρες φίλοι, ἡγε-
 μῶν τοῦ καθαρείου βίου τοῖς ἀνθρώποις ἐνέμετο.

δῆλον δὲ τοῦτο ἐκ τοῦ καλεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἱερὰν
 μὲν συκῆν τὸν τόπον ἐν ᾧ πρῶτον εὐρέθη, τὸν δ' ἀπ'
 αὐτῆς καρπὸν ἡγητορίαν, διὰ τὸ πρῶτον εὐρεθῆναι
 τῆς ἡμέρου τροφῆς. τῶν δὲ σύκων ἐστὶ γένη πλείονα.
 5 ἄττικὸν μὲν, οὗ μνημονεύει Ἀντιφάνης ἐν Ὀμωνύμοις·
 ἐπαινῶν δὲ τὴν χώραν τὴν Ἀττικὴν τάδε λέγει

οἷα δ' ἡ χώρα φέρει

διαφέροντα τῆς ἀπάσης, Ἰππόνικ', οἰκουμένης, e
 τὸ μέλι, τοὺς ἄρτους, τὰ σῦκα. B. σῦκα μὲν νῆ τὸν

10

Δία

πάνν φέρει.

Ἴστρος δ' ἐν τοῖς Ἀττικοῖς οὐδ' ἐξάγεσθαι φησὶ τῆς
 Ἀττικῆς τὰς ἀπ' αὐτῶν γινομένας ἰσχάδας, ἵνα μόνοι
 ἀπολαύοιεν οἱ κατοικοῦντες· καὶ ἐπεὶ πολλοὶ ἐνεφανί-
 15 ζοντο διακλέπτοντες, οἱ τούτους μνηύοντες τοῖς δικα-
 σταῖς ἐκλήθησαν τότε πρῶτον συκοφάνται. Ἀλεξίς δ'
 ἐν Ποιητῇ φησὶν

ὁ συκοφάντης οὐ δικαίως τοῦνομα

ἐν τοῖσι μοχθηροῖσιν ἐστὶ κείμενον· f

20

ἔδει γὰρ ὅστις χρηστὸς ἦν ἡδύς τ' ἀνὴρ

τὰ σῦκα προστεθέντα δηλοῦν τὸν τρόπον·

νυνὶ δὲ πρὸς μοχθηρὸν ἡδὺ προστεθὲν

ἀπορεῖν πεποίηκε διὰ τί τοῦθ' οὕτως ἔχει.

Φιλόμνηστος δ' ἐν τῷ περὶ τῶν ἐν Ῥόδῳ Σμινθίων
 25 φησὶν· ἐπεὶ καὶ ὁ συκοφάντης ἐντεῦθεν προσηγορεύθη,
 διὰ τὸ εἶναι τότε τὰ ἐπιζήμια καὶ τὰς εἰσφορὰς σῦκα
 καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον, ἀφ' ὧν τὰ κοινὰ διώκουν, καὶ
 τοὺς ταῦτα πράττοντας καὶ εἰσφαίνοντας ἐκάλουν, ὥς 75
 ἔοικε, συκοφάντας, αἰρούμενοι τοὺς ἀξιοπιστοτάτους
 80 τῶν πολιτῶν·

7. Λακωνικοῦ δὲ σύκου μνημονεύει ἐν Γεωργοῖς
 Ἀριστοφάνης ταδὶ λέγων

- συκάς φυτεύω πάνυ τι πλήν λακωνικῆς·
 τοῦτο γὰρ τὸ σύκον ἐχθρόν ἐστι καὶ τυραννικόν·
 οὐ γὰρ ἦν ἂν μικρόν, εἰ μὴ μισόδημον ἦν σφόδρα.
 μικρόν δὲ αὐτὸ εἶπε διὰ τὸ μὴ μέγα εἶναι φυτόν. "Αλε-
 ξις δ' ἐν Ὀλυνθίῳ φρυγίων σύκων μνημονεύων φησὶ 5
 τό τε θειοφανὲς μητροῦν ἐμοὶ
 μελέδην' ἰσχάς,
 φρυγίας εὐρήματα Συκῆς.
 τῶν δὲ καλουμένων φιβάλεων σύκων πολλοὶ μὲν με-
 μνηνται τῶν κωμωδιοποιῶν, ἅταρ καὶ Φερεκράτης ἐν 10
 Κραπατάλοις
 ὦ δαιμόνιε, πύρεττε μηδὲν φροντίδας,
 καὶ τῶν φιβάλεων τρωῶγε σύκων τοῦ θέρους,
 κάμπιμπλάμενος κάθευδε τὰς μεσημβρίας·
 καῖτα σφακέλιζε καὶ πέπρησθ' καὶ βόα. 15
 Τηλεκλείδης δ' ἐν Ἀμφικτύοσι ὥς καλοὶ καὶ φιβά-
 λεω· καὶ τὰς μυρρίνας δὲ φιβαλέας λέγουσιν, ὥς
 Ἀπολλοφάνης ἐν Κρησί
 πρώτιστα δὲ
 τῶν μυρρινῶν ἐπὶ τὴν τράπεζαν βούλομαι, 20
 ἅς διαμασῶμ', ὅταν τι βουλευεῖν δέη,
 τασδὲ φιβάλεως πάνυ καλὰς στεφανωτρίδας.
 χελιδονείων δὲ σύκων μνημονεύει Ἐπιγένης ἐν Βακ-
 χείᾳ
 εἴτ' ἔρχεται 25
 χελιδονείων μετ' ὀλίγον σκληρῶν ἄδρως
 πινακίσκος.
 Ἀνδροτίων δὲ ἢ Φίλιππος ἢ Ἡγήμων ἐν τῷ Γεωργικῷ
 γένει σύκων τάδε ἀναγράφει οὕτως ὅτι ἐν μὲν οὖν τῷ
 πεδίῳ φυτεύειν χρὴ χελιδόνων ἐρινεῶν λευκερινεῶν 30
 φιβάλεων· ὁπωροβασιλίδας δὲ πανταχοῦ. ἔχει γὰρ τι
 χρήσιμον ἕκαστον τὸ γένος. ἐπὶ δὲ τὸ πλεῖστον αἱ κό-

λουροι καὶ φορμύνιοι καὶ δίφοροι καὶ μεγαρικά καὶ
λακωνικά συμφέρουσιν, ἐὰν ἔχωσιν ὕδωρ.

8. Τῶν δὲ ἐν Ῥόδῳ γινομένων σύκων μνημονεύει ο
Λυγκεὺς ἐν ἐπιστολαῖς σύγκρισιν ποιούμενος τῶν
5 Ἀθήνησι γινομένων καλλίστων πρὸς τὰ ῥοδιακά. γρά-
φει δὲ οὕτως· τὰ δὲ ἐρινεὰ τοῖς λακωνικοῖς ὥστε συ-
κάμινα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν. καὶ ταῦτ' οὐκ ἀπὸ δεί-
πνου καθάπερ ἐκεῖ διεστραμμένης ἤδη διὰ τὴν πλη-
σμονὴν τῆς γεύσεως, ἀλλ' ἀθίκτου τῆς ἐπιθυμίας οὔσης
10 πρὸ δείπνου παρατέθεικα. τῶν δ' ἐν τῇ καλῇ Ῥώμῃ
καλλιστρουθίων καλουμένων σύκων εἰς Λυγκεὺς ἐγγέ-
σατο ὥσπερ ἐγώ, ὅξυπέστερος ἂν ἐγεγόνει παρὰ πολὺ
τοῦ ὁμίωνύμου· τοσανύτην ὑπεροχὴν ἔχει ταῦτα τὰ σῦκα
πρὸς τὰ ἐν τῇ πάσῃ οἰκουμένη γινόμενα. ἐπαινεῖται
15 δὲ καὶ ἄλλα σύκων γένη κατὰ τὴν Ῥώμην γινομένων,
τά τε καλούμενα χῖα καὶ τὰ λιβιανὰ, ἔτι δὲ καὶ τὰ χαλ-
κιδικὰ ὀνομαζόμενα καὶ τὰ ἀφρικανὰ, ὥς καὶ Ἡρόδο-
τος ὁ Λύκιος μαρτυρεῖ ἐν τῷ περὶ σύκων συγγράμματι.

9. Παρμένων ὁ Βυζάντιος ἐν τοῖς λάμβοις τὰ ἀπὸ
20 Κανῶν τῆς αἰολικῆς πόλεως ὥς διάφορα ἐπαινῶν
φησὶν

ἦλθον μακρὴν θάλασσαν οὐκ ἄγων σῦκα
καναῖα φόρτον . .

76

ὅτι δὲ καὶ τὰ ἀπὸ Καύνου τῆς Καρίας ἐπαινεῖται κοι-
25 νόν. ὅξαλείων δὲ σύκων οὕτως καλουμένων μνημο-
νεύει Ἡρακλέων ὁ Ἐφέσιος καὶ Νίκανδρος ὁ Θυατει-
ρηνὸς παρατιθέμενοι Ἀπολλοδώρου τοῦ Καρυστίου ἐκ
δράματος Προικιζομένης ἢ ἱματιοπώλιδος τάδε

πλὴν τό γ' οἰνάριον πάνυ

30 ἦν ὅξυ καὶ πονηρὸν ὥστ' ἤσχυνόμην.

τὰ λοιπὰ μὲν γὰρ ὅξαλείους χωρία

συκᾶς φέρει, τοῦμὸν δὲ καὶ τὰς ἀμπέλους.

b

τῶν δ' ἐν Πάρῳ τῇ νήσῳ (διάφορα γὰρ ἀνταῦθα γί-
νεται σῦκα τὰ καλούμενα παρὰ τοῖς Παρίοις αἰμώνια
ταῦτ' ὄντα τοῖς λυδίοις καλουμένοις, ἅπερ διὰ τὸ
ἐρυθρῶδες καὶ τῆς προσηγορίας ταύτης ἔτυχεν) Ἀρχί-
λοχος μνημονεύει λέγων οὕτως

5

ἕα Πάρον

καὶ σῦκα κεῖνα καὶ θαλάσσιον βίον.

τὰ δὲ σῦκα ταῦτα τοσαύτην ἔχει παραλλαγὴν πρὸς τὰ
πολλαχοῦ γινόμενα ὥς τὸ τοῦ ἀγρίου σὺν κρέας πρὸς
τὰ ἄλλα τὰ μὴ τῶν ἀγρίων χοίρων κρέα.

10

10. Λευκερινεὸς δέ τι εἶδος ἐστὶ συκῆς, καὶ ἴσως
αὕτη ἐστὶν ἡ τὰ λευκὰ σῦκα φέρουσα. μνημονεύει δ'
αὐτῆς Ἑρμιππος ἐν ἰάμβοις οὕτως

τὰς λευκερινεὰς δὲ χωρὶς ἰσχάδας.

τῶν δ' ἐρινῶν συκῶν Εὐριπίδης ἐν Σκίρῳ

15

ἢ προσπηγνύναι

κράδαις ἐριναῖς.

καὶ Ἐπίχαρμος ἐν Σφιγγί

ἀλλ' οὐχ ὅμοιά γ' ἐρινεοῖσιν οὐδαμῶς.

Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἑλένης Γάμῳ τροπικῶς τῷ τοῦ δέν- 20
δρου ὀνόματι τὸν καρπὸν ἐκάλεσεν εἰπὼν

πέπων ἐρινὸς ἀχρεῖος ὢν.

ἐς βρωσιν ἄλλους ἐξερινάζεις λόγῳ.

πέπων δ' ἐρινὸς εἴρηκεν ἀντὶ τοῦ πέπον ἐρινόν. καὶ

Ἀλεξίς ἐν Λέβητι

25

καὶ τί δεῖ

λέγειν ἔθ' ἡμᾶς τοὺς τὰ σῦχ' ἐκάστοτε

ἐν τοῖς συρίχοις πωλοῦντας; οἱ κἀτῷθε μὲν

τὰ σκληρὰ καὶ μοχθηρὰ τῶν σύκων ἀεὶ

τιθέασιν, ἐπιπολῆς δὲ πέπουνα καὶ καλὰ.

30

εἶθ' ὃ μὲν ἔδωκεν ὥς τοιαῦτ' ὠνούμενος

τιμήν, ὃ δ' ἐγκάψας τὸ κέρμ' εἰς τὴν γνάθον

ἐρίν' ἀπέδοτο σῦκα πωλεῖν ὁμνύων.

τὸ δένδρον ἡ ἀργία συκῇ, ἐξ ἧς τὰ ἐρινά, ἐρινὸς κατὰ
τὸ ἄρρεν λέγεται. Στράτις Τρωίλῳ

ἐρινὸν οὖν τιν' αὐτῆς πλησίον

5 νενόηκας ὄντα;

καὶ Ὅμηρος

τῷ δ' ἐν ἐρινεὸς ἐστὶ μέγας φύλλοισι τεθηλώς.

Ἀμερίας δ' ἐρινάδας καλεῖσθαι τοὺς ὁλόνθους.

11. Ἐρμῶναξ δ' ἐν γλώσσαις κρητικαῖς σύκων
10 γένη ἀναγράφει ἀμάδεα καὶ νικύλεα. Φιλήμων δ' ἐν f
ἀπτικαῖς λέξεσι καλεῖσθαι φησί τινα σῦκα βασίλεια,
ἀφ' ὧν καλεῖσθαι καὶ τὰς βασιλίδας ἰσχάδας, προσι-
στορῶν ὅτι κόλυθρα καλεῖται τὰ πέποννα σῦκα. Σέλευ-
κος δ' ἐν ταῖς γλώσσαις καὶ γλυκυσίδην τινὰ καλεῖ-
15 σθαι φησί σύκῳ τὴν μορφὴν μάλιστα εἰοικυῖαν. φυλάτ-
τεσθαι δὲ τὰς γυναικας ἐσθίειν διὰ τὸ ποιεῖν ματαῖ-
σμούς· ὥς καὶ Πλάτων ὁ κωμωδιοποιὸς φησιν ἐν Κλε-
οφῶντι. τὰ δὲ χειμερινὰ σῦκα Πάμφιλος καλεῖσθαι 77
φησί κυδωναῖα ὑπὸ Ἀχαιῶν, τοῦτο λέγων Ἀριστοφά-
20 νην εἰρηκέναι ἐν λακωνικαῖς γλώσσαις. κοράκεων δὲ
σύκων εἶδος Ἑρμιππος ἐν Στρατιώταις παραδίδωσι
διὰ τούτων

τῶν φιβάλεων μάλιστ' ἂν ἢ τῶν κοράκεων.

Θεόφραστος δ' ἐν δευτέρῳ φυτῶν ἱστορίας συκῶν
25 φησί γένος τοιοῦτόν τι εἶναι οἶον ἢ [χαρίτιος] ἀράτειος
καλουμένη. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ περὶ τὴν τρωικὴν φησιν
Ἰδὴν γίνεσθαι συκὴν θαμνώδη, φύλλον ὅμοιον ἔχου-
σαν τῷ τῆς φιλύρας· φέρειν δὲ σῦκα ἐρυθρὰ ἡλίκαι b
ἐλαία τὸ μέγεθος, στρογγυλώτερα, εἶναι δὲ τὴν γεῦσιν
30 μεσπιλώδη. περὶ δὲ τῆς ἐν Κρήτῃ καλουμένης κυπρίας
συκῆς ὁ αὐτὸς Θεόφραστος ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς φυτικῆς
ἱστορίας τάδε γράφει ἢ ἐν Κρήτῃ καλουμένη κυπρία

συκῇ φέρει τὸν καρπὸν ἐκ τοῦ στελέχους καὶ τῶν πα-
χυτάτων ἀκρεμόνων, βλαστὸν δὲ τινα ἀφίησι μικρὸν
ἄφυλλον ὥσπερ ῥίζιον, πρὸς ᾧ ὁ καρπός. τὸ δὲ στέλε-
χος μέγα καὶ παρόμοιον τῇ λεύκῃ, φύλλον δὲ τῇ πτε-
λέᾳ. πεπαίνει δὲ τέτταρας καρπούς, ὅσαιπερ αὐτοῦ καὶ 5
αἱ βλαστήσεις. ἡ δὲ γλυκύτης προσεμφερῆς τῷ σύκῳ
καὶ τὰ ἔσωθεν τοῖς ἐρινοῖς· μέγεθος δὲ ἡλικὸν κοκκύ-
μηλον.'

12. Τῶν δὲ προδρομῶν καλουμένων σύκων ὁ αὐ-
τὸς Θεόφραστος μνημονεύει ἐν τρίτῃ φυτικῶν αἰτίων 10
οὕτως· τῇ συκῇ ὅταν ἀῆρ ἐπιγένηται μαλακὸς καὶ
ὑγρὸς καὶ θερμὸς, ἐξεκαλέσατο τὴν βλάστησιν· ὅθεν
καὶ οἱ πρόδρομοι.' καὶ προελθὼν τάδε λέγει· πάλιν δὲ
τοὺς προδρομοὺς αἱ μὲν φέρουσιν, ἡ τε λακωνικὴ καὶ
ἡ λευκομφάλιος καὶ ἕτεραι πλείους, αἱ δ' οὐ φέρουσι. 15
Σέλευκος δ' ἐν γλώσσαις πρωτερικὴν φησι καλεῖ-
σθαι γένος τι συκῆς, ἣτις φέρει πρῶτον τὸν καρπόν. δι-
φόρου δὲ συκῆς μνημονεύει καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ἐκ-
κλησιαζούσαις

ὑμᾶς δὲ τέως θρῶα λαβόντας

20

διφόρου συκῆς.

καὶ Ἀντιφάνης ἐν Σκληρίαις

ἔστιν παρ' αὐτὴν τὴν δίφορον συκὴν κάτω.

ὁ Θεόπομπος δὲ ἐν τῇ πεντηκοστῇ τετάρτῃ τῶν ἱστο-
ριῶν κατὰ τὴν Φιλίππου φησὶν ἀρχὴν περὶ τὴν Βισαλ- 25
τίαν καὶ Ἀμφίπολιν καὶ Γραιστωνίαν τῆς Μακεδονίας
ἕαρος μέσου ὄντος τὰς μὲν συκᾶς σῦκα, τὰς δ' ἀμπέ-
λους βότρυς, τὰς δ' ἐλαίας ἐν ᾧ χρόνῳ βρύειν εἰκὸς
ἦν αὐτὰς ἐλαίας ἐνεργεῖν, καὶ εὐτυχεῖν πάντα Φί-
λιππον. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ φυτῶν ὁ Θεόφραστος 30
καὶ τὸν ἐρινεὸν εἶναι φησι δίφορον· οἱ δὲ καὶ τρίφο-
ρον, ὥσπερ ἐν Κέῳ.

13. Λέγει δὲ καὶ τὴν συκῆν, ἐὰν ἐν σκίλλῃ φυτευ-
 θῇ, θάττον παραγίνεσθαι καὶ ὑπὸ σκωλήκων μὴ δια-
 φθείρεσθαι· καὶ πάντα δὲ τὰ ἐν σκίλλῃ φυτευθέντα
 καὶ θάττον αὐξάνεσθαι καὶ εὐβλαστῇ γίνεσθαι. πά- f
 5 λιν δὲ ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν αἰτίων ἡ
 Ἰνδική (φησὶ) συκῆ καλουμένη θανμαστὴ οὖσα τῷ με-
 γέθει μικρὸν ἔχει τὸν καρπὸν καὶ ὀλίγον, ὥς ἂν εἰς
 τὴν βλάστησιν ἐξαναλίσκουσα ἅπασαν τὴν τροφήν· ἐν
 δὲ τῷ δευτέρῳ τῆς φυτικῆς ἱστορίας ὁ φιλόσοφος φη-
 10 σιν ἔστι καὶ ἄλλο γένος συκῆς ἐν τε τῇ Ἑλλάδι καὶ
 περὶ Κιλικίαν καὶ Κύπρον ὀλονθοφόρον, ὃ τὸ μὲν σῦ-
 κον ἔμπροσθεν φέρει τοῦ θρίου, τὸν δὲ ὀλονθον ἐξό-
 πισθεν. αἱ δὲ ὅλως ἐκ τοῦ ἔνου βλαστοῦ καὶ οὐκ ἐκ
 τοῦ νέου. πρῶτον δὲ τοῦτο τῶν σύκων πέπονά τε καὶ
 15 γλυκὺν ἔχει καὶ οὐχ ὥσπερ τὸν παρ' ἡμῖν. γίνεται δὲ
 καὶ μεῖζων οὗτος πολὺ τῶν σύκων· ἡ δ' ὥρα μετὰ τὴν
 βλάστησιν οὐ πολὺ· οἶδα δὲ καὶ ἄλλα σύκων ὀνόματα 78
 λεγόμενα, βασίλεια συκοβασίλεια κισροκοιλιάδια καὶ
 ὑλάδια σαρκελάφεια λαπύρια πικρίδια δρακόντια λευ-
 20 κόφαια μελανόφαια κρήνεια μυλαϊκὰ ἀσκαλώνια.

14. Περὶ δὲ τῆς προσηγορίας τῶν σύκων λέγων
 Τρύφων ἐν δευτέρῳ φυτῶν ἱστορίας Δωρίωνά φησιν
 ἐν Γεωργικῷ ἱστορεῖν Συκέα ἕνα τινὰ τῶν Τιτάνων
 διωκόμενον ὑπὸ Διὸς τὴν μητέρα Γῆν ὑποδέξασθαι
 25 καὶ ἀνεῖναι τὸ φυτὸν εἰς διατριβὴν τῷ παιδί, ἀφ' οὗ b
 καὶ Συκέαν πόλιν εἶναι ἐν Κιλικίᾳ. Φερένικος δὲ ὁ
 ἐποποιός, Ἡρακλεώτης δὲ γένος, ἀπὸ Συκῆς τῆς Ὀξύ-
 λου θυγατρὸς προσαγορευθῆναι· Ὀξύλον γὰρ τὸν
 Ὀρείου Ἀμαδρυνάδι τῇ ἀδελφῇ μιγέντα μετ' ἄλλων γεν-
 30 νῆσαι Καρύαν Βάλανον Κράνειαν Μορέαν Αἰγειρον
 Πτελέαν Ἀμπελον Συκῆν· καὶ ταύτας Ἀμαδρυνάδας

νύμφας καλεῖσθαι καὶ ἀπ' αὐτῶν πολλὰ τῶν δένδρων
προσαγορεύεσθαι. ὅθεν καὶ τὸν Ἰππώνακτα φάναι

συκὴν μέλαιναν, ἀμπέλου κασιγνήτην.

Σωσίβιος δ' ὁ Λάκων ἀποδεικνὺς εὖρημα Διονύσου
τὴν συκὴν διὰ τοῦτό φησι καὶ Λακεδαιμονίους συκίτην 5
Διόνυσον τιμᾶν. Νάξιοι δέ, ὡς Ἀνδρίσκος ἔτι δ' Ἀγλα-
οσθένης ἱστοροῦσι, μελίχιον καλεῖσθαι τὸν Διόνυ-
σον διὰ τὴν τοῦ συκίνου καρποῦ παράδοσιν. διὸ καὶ
πρόσωπον τοῦ θεοῦ παρὰ τοῖς Ναξίοις τὸ μὲν τοῦ
βακχέως Διονύσου καλουμένου εἶναι ἀμπέλινον, τὸ 10
δὲ τοῦ μελιχίου σύκινον. τὰ γὰρ σῦκα μελίχα κα-
λεῖσθαι.

15. Ὅτι δὲ πάντων τῶν καλουμένων ξυλίνων καρ-
πῶν ὠφελιμώτερά ἐστι τοῖς ἀνθρώποις τὰ σῦκα ἰκα-
νῶς Ἡρόδοτος ὁ Λύκιος διὰ πολλῶν ἀποδείκνυσιν ἐν 15
τῷ περὶ σύκων συγγράμματι, εὐτραφῆ τε λέγων γίγνε-
σθαι τὰ νεογνὰ τῶν παιδίων, ἐν τῷ χυλῷ τῶν σύκων
εἰ διατρέφοιτο. Φερεκράτης δὲ ἢ ὁ πεποιηκὼς τοὺς
Πέρσας φησὶν

ἦν δ' ἡμῶν σῦκόν τις ἰδὴ διὰ χρόνου νέον ποτέ, 20

τῷ φθαλμῷ τούτῳ περιμάττομεν τῷ τῶν παιδίων.

ὡς καὶ ἰάματος οὐ τοῦ τυχόντος τῶν σύκων ὑπαρχόν-
των. ὁ δὲ θαυμασιώτατος καὶ μελίγηρς Ἡρόδοτος ἐν
τῇ πρώτῃ τῶν ἱστοριῶν καὶ μέγα ἀγαθόν φησιν εἶναι
τὰ σῦκα οὕτως λέγων· βασιλεῦ, σὺ δ' ἐπ' ἄνδρας 25
τοιούτους παρασκευάζειαι στρατεύεσθαι, οἱ σκυτίνας
μὲν ἀναξυρίδας, σκυτίνην δὲ τὴν ἄλλην ἐσθῆτα φορέ-
ουσι, σιτέονται τ' οὐχ ὅσα ἐθέλουσιν, ἀλλ' ὅσα ἔχουσι,
κώρην ἔχοντες τραχείην· πρὸς δὲ οὐκ οἶνω διαχρέον-
ται, ἀλλ' ὕδροποτεύουσιν· οὐ σῦκα ἔχουσι τρώγειν, 30
οὐκ ἄλλο οὐδὲν ἀγαθόν.' Πολύβιος δ' ὁ Μεγαλοπολί-
της ἐν τῇ δωδεκάτῃ τῶν ἱστοριῶν· Φίλιππος (φησὶν)

ὁ Περσέως πατήρ, ὅτε τὴν Ἀσίαν κατέτρεχεν, ἀπορῶν f
τροφῶν τοῖς στρατιώταις παρὰ Μαγνήτων, ἐπεὶ σῖτον
οὐκ εἶχον, σῦκα ἔλαβε. διὸ καὶ Μυοῦντος κυριεύσας
τοῖς Μάγνησιν ἐχαρίσατο τὸ χωρίον ἀντὶ τῶν σύκων.

5 καὶ Ἀνάγιος δ' ὁ ἱαμβοποιὸς ἔφη

εἴ τις κατεῖρξαι χρυσὸν ἐν δόμοις πολλὸν
καὶ σῦκα βαιὰ καὶ δὺ' ἢ τρεῖς ἀνθρώπους,
γνοίη κ' ὅσῳ τὰ σῦκα τοῦ χρυσοῦ κρέσσω.

16. Τοσαῦτα τοῦ Μάγνου συκολογήσαντος Δά- 79

10 φνος ὁ ἱατρὸς ἔφη· Φιλότιμος ἐν τῷ τρίτῳ περὶ τροφῆς
τὰ ἀπαλὰ (φησὶ) σῦκα διαφορὰς μὲν ἔχει πλείους πρὸς
ἄλληλα καὶ τοῖς γένεσι καὶ τοῖς χρόνοις ἐν οἷς ἕκαστα
γίνεται καὶ ταῖς δυνάμεσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καθόλου
εἰπεῖν τά τε ὑγρὰ τὰ πεπεμμένα καὶ μάλιστα αὐτῶν
15 διαλύεται ταχέως καὶ κατεργάζεται μᾶλλον τῆς ἄλλης
ὀπώρας καὶ τὴν λοιπὴν τροφήν οὐ κωλύει κατεργάζε-
σθαι. δυνάμεις δ' ἔχει τῶν ὑγρῶν κολλώδεις τε καὶ
γλυκείας ὑπονιτρώδεις τε, καὶ τὴν διαχώρησιν ἀθρου- b
στέρα καὶ διακεχυμένην καὶ θάπτω καὶ λίαν ἄλυπον
20 παρασκευάζει. χυλὸν δ' ἄλυκὸν δριμύτητα ἔχοντα
ἀναδίδωσι μεθ' ἁλῶν ἐπιπινόμενα. διαλύεται μὲν οὖν
ταχέως, διότι πολλῶν καὶ μεγάλων ὀγκῶν εἰσενεχθέν-
των μετὰ μικρὸν χρόνον λαγαροὶ γινόμεθα καθ' ὑπερ-
βολήν. ἀδύνατον δ' ἦν τοῦτο συμβαίνειν διαμενόντων
25 καὶ μὴ ταχὺ διαλυομένων τῶν σύκων. κατεργάζεται
δὲ μᾶλλον τῆς ἄλλης, οὐ μόνον ὅτι πολλαπλάσιον λαμ-
βάνοντες αὐτὴν τῆς λοιπῆς ὀπώρας ἀλύπως διάγομεν,
ἀλλ' οὐδὲ τὴν εἰωθυῖαν τροφήν ἴσην λαμβάνοντες τού-
των προχειρισθέντων οὐδὲν ἐνοχλούμεθα. δῆλον οὖν
30 ὥς εἰ κρατοῦμεν ἀμφοτέρων, ταῦτά τε πέττεται μᾶλ-
λον καὶ τὴν λοιπὴν οὐ κωλύει κατεργάζεσθαι τροφήν.
τὰς δὲ δυνάμεις ἔχει τὰς λεγομένας, τὴν μὲν κολλώδη

τε καὶ τὴν ἄλυκὴν ἐκ τοῦ κολλᾶν τε καὶ ῥύπτειν τὰς
 χεῖρας, τὴν δὲ γλυκεῖαν ἐν τῷ στόματι γινομένην ὀρῶ-
 μεν. τὴν δὲ διαχώρησιν ἄνευ στρόφων τε καὶ ταραχῆς
 καὶ πλείω καὶ θάττω καὶ μαλακωτέραν ὅτι παρασκευά-
 ζει λόγον προσδεῖν οὐδὲν νομίζομεν. ἀλλοιοῦνται δ' 5
 οὐ λίκαν, οὐ διὰ τὸ δύσπεπτον αὐτῶν, ἀλλ' ὅτι καταπί-
 νομέν τε ταχέως οὐ λεάναντες καὶ τὴν διέξοδον διότι
 ταχεῖαν ποιεῖται. χυμὸν δ' ἄλυκὸν ἀναδίδωσι, διότι
 τὸ μὲν νιτρῶδες ἀπεδείχθη τὰ σῦκα ἔχοντα, ἄλυκώτε-
 ρον δὲ ποιήσει ἢ δριμὺν ἐκ τῶν ἐπιγινομένων. οἱ μὲν 10
 γὰρ ἅλεις τὸν ἄλυκόν, τὸ δ' ὄξος καὶ τὸ θύμον τὸν δρι-
 μὺν αὔξει χυμόν.'

17. Ἡρακλείδης δ' ὁ Ταραντῖνος ἐν τῷ Συμπο-
 σίῳ ζητεῖ πότερον ἐπιλαμβάνειν δεῖ μετὰ τὴν τῶν σύ-
 κων προσφορὰν θερμὸν ὕδωρ ἢ ψυχρόν. καὶ τοὺς μὲν 15
 λέγοντας θερμὸν δεῖν ἐπιλαμβάνειν, προορῶντας τὸ
 τοιοῦτο παρακελεύεσθαι, διότι καὶ τὰς χεῖρας ταχέως
 τὸ θερμὸν ῥύπτει· διὸ πιθανὸν εἶναι καὶ ἐν κοιλίᾳ
 συντόμως αὐτὰ τῷ θερμῷ διαλύεσθαι. καὶ ἐπὶ τῶν
 ἐκτὸς δὲ σύκων τὸ θερμὸν διαλύει τὴν συνέχειαν αὐ- 20
 τῶν καὶ εἰς λεπτομερεῖς τόμους ἄγει, τὸ δὲ ψυχρὸν
 συνίστησιν. οἱ δὲ ψυχρὸν λέγοντες προσφέρεσθαι ἢ
 τοῦ ψυχροῦ φασι πόματος λῆψις τὰ ἐπὶ τοῦ στομάχου
 καθήμενα τῷ βάρει καταφέρει· τὰ γὰρ σῦκα οὐκ ἀστεί-
 ως διατίθησι τὸν στόμαχον, κανσώδη καὶ ἀτονώτερον 25
 αὐτὸν ποιοῦντα· διόπερ τινὲς καὶ τὸν ἄκρατον συνε-
 χῶς προσφέρονται. μετὰ δὲ ταῦτα ἐτοιμῶς καὶ τὰ ἐν
 τῇ κοιλίᾳ προωθεῖ. δεῖ δὲ πλεονί καὶ ἀθρουστέρῳ
 χρῆσθαι τῷ πόματι μετὰ τὴν τῶν σύκων προσφορὰν,
 ἕνεκα τοῦ μὴ ὑπομένειν αὐτὰ ἐν κοιλίᾳ, φέρεσθαι δὲ 30
 εἰς τὰ κάτω μέρη τῶν ἐντέρων.

18. Ἄλλοι δὲ φασιν ὅτι μὴ δεῖ σῦκα προσφέρε-

σθαι μεσημβρίας· νοσώδη γὰρ εἶναι τότε, ὥς καὶ Φε-
ρεκράτης ἐν Κραπατάλοις εἶρηκεν, Ἀριστοφάνης δ'
ἐν Προαγῶνι

κάμνοντα δ' αὐτὸν τοῦ θέρους ἰδὼν ποτε
5 ἔτρωγ', ἵνα κάμνοι, σῦκα τῆς μεσημβρίας.
καὶ Εὐβουλος ἐν Σφιγγοκαρίωνι
νῆ τὸν Δί' ἡσθένουν γάρ, ὦ βέλτιστε σύ,
φαγοῦσα πρῶην σῦκα τῆς μεσημβρίας.

Νικοφῶν δ' ἐν Σειρήσιν

10 ἐὰν δέ γ' ἡμῶν σῦκά τις μεσημβρίας
τραγὼν καθεύδη χλωρά, πυρετὸς εὐθέως
ἦκει τρέχων οὐκ ἄξιος τριωβόλου·
καῖθ' οὗτος ἐπιπεσὼν ἐμεῖν ποιεῖ χολήν.

19. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιός φησι τῶν σύκων εἶναι
15 τὰ μὲν ἀπαλὰ ὀλιγότροφα καὶ κακόχυλα, εὐέκκριτα δὲ
καὶ ἐπιπολαστικά, καὶ εὐοικονομητότερα δὲ τῶν ξηρῶν.
τὰ δὲ πρὸς τῷ χειμῶνι γινόμενα βίᾳ πεπαινόμενα χεί- c
ρονα τυγχάνει· τὰ δ' ἐν τῇ ἀκμῇ τῶν ὥρῶν κρείττονα,
ὥς ἂν κατὰ φύσιν πεπαινόμενα. τὰ δὲ πολὺν ὀπὸν
20 ἔχοντα καὶ τὰ σπάνυδρα δ' εὐστομαχώτερα μὲν, βαρύ-
τερα δέ. τὰ δὲ τραλλιανὰ ἀναλογεῖ τοῖς ῥοδίοις, τὰ
δὲ χῖα καὶ τᾶλλα πάντα τούτων εἶναι κακοχυλότερα.
Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδεστῶν φησὶν
' ὅσα δὲ ὠμὰ προσφέρεται τῶν τοιούτων, οἷον ἄπιοι
25 καὶ σῦκα καὶ μῆλα δελφικά καὶ τὰ τοιαῦτα, δεῖ φυλάτ- d
τειν τὸν καιρὸν ἐν ᾧ τοὺς χυλοὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς μῆτε
ἀπέπτους μῆτε σαπρὸς μῆτε κατεξηραμμένους λίαν
ὑπὸ τῆς ὥρας ἔξει.' Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν τῷ
πεντεκαιδεκάτῳ τοῦ τρωικοῦ διακόσμου εὐφώνους
30 φησὶ γίνεσθαι τοὺς μὴ σύκων ἐσθλόντας. Ἠγησιάννα-
κτα γοῦν τὸν Ἀλεξανδρεᾶ τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα
κατ' ἀρχὰς ὄντα πένητα καὶ τραγῳδὸν φησι γενέσθαι

καὶ ὑποκριτικὸν καὶ εὐήχον, ὀκτωκαίδεκα ἔτη σύκων
 e μὴ γευσάμενον. καὶ παροιμίας δὲ οἶδα περὶ σύκων
 λεγομένας τοιάσδε

σῦκον μετ' ἰχθύν, ὅσπριον μετὰ κρέας.

σῦκα φίλ' ὀρνίθεσσι, φυτεύειν δ' οὐκ ἐθέλουσιν. 5

20. ΜΗΛΑ. ταῦτα Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ

περὶ ἐδεστών μῆλα δελφικὰ καλεῖ. Δίφιλος δέ φησι
 τῶν μῆλων τὰ χλωρὰ καὶ μηδέπω πέποννα κακόχυλα
 εἶναι καὶ κακοστόμαχα, ἐπιπολαστικά τε καὶ χολῆς γεν-
 νητικά, νοσοποιὰ τε καὶ φρίκης παραίτια. τῶν δὲ πε- 10

f πόνων εὐχυλότερα μὲν εἶναι τὰ γλυκέα καὶ εὐεκκρι-
 τώτερα διὰ τὸ στῦψιν μὴ ἔχειν, κακοχυλότερα δὲ εἶναι
 τὰ ὀξέα καὶ στατικώτερα. τὰ δὲ τῆς γλυκύτητος ὑφει-
 μένα, προσλαμβάνοντα δ' εὐστομεῖν, διὰ τὴν ποσὴν
 στῦψιν, εὐστομαχώτερα. εἶναι δὲ αὐτῶν τὰ μὲν θερι- 15

νὰ κακοχυλότερα, τὰ δὲ φθινοπωρινὰ εὐχυλότερα. τὰ
 δὲ καλούμενα ὀρβικλάτα μετὰ στύψεως ἡδείας ἔχοντα

81 καὶ γλυκύτητα εὐστόμαχα εἶναι. τὰ δὲ σπηάνια λεγό-
 μενα προσέτι δὲ πλατάνια, εὐχυλα μὲν καὶ εὐέκκριτα,
 οὐκ εὐστόμαχα δέ. τὰ δὲ μορδιανὰ καλούμενα γίνεται 20
 μὲν κάλλιστα ἐν Ἀπολλωνίᾳ τῇ Μορδίῳ λεγομένῃ,
 ἀναλογεῖ δὲ τοῖς ὀρβικλάτοις. τὰ δὲ κυδώνια, ὧν ἔνια

καὶ στρουθία λέγεται, κοινῶς ἀπάντων ἐστὶ τῶν μῆ-
 λων εὐστομαχώτερα, καὶ μάλιστα τὰ πέποννα. Γλαυ-
 κίδης δέ φησιν ἄριστα τῶν ἀκροδρύων εἶναι μῆλα κυ- 25

b δώνια φαύλια στρουθία. Φιλότιμος δ' ἐν τῷ τρίτῳ
 καὶ δεκάτῳ περὶ τροφῆς τὰ μῆλα (φησί) τὰ μὲν ἔαρινὰ
 δυσπεπτότερα πολὺ τῶν ἀπίων καὶ τὰ ὥμὰ τῶν ὥμῶν
 καὶ τὰ πέποννα τῶν πεπόνων. τὰς δὲ δυνάμεις ἔχει τῶν
 ὑγρῶν τὰ μὲν ὀξέα καὶ μήπω πέποννα στρυφνοτέρας καὶ 30
 ποσῶς ὀξείας, χυμὸν τε ἀναδίδωσιν εἰς τὸ σῶμα τὸν κα-
 λούμενον ξυστικόν. καθόλου τε τὰ μῆλα τῶν ἀπίων

δυσπεπτότερα εἶναι, διότι τὰ μὲν ἐλάττω φαγόντες ἦ-
 τον, τὰς δὲ πλείους προσαράμενοι μᾶλλον πέττομεν. ξυ-
 στικὸς δὲ γίνεται χυμὸς ἐξ αὐτῶν ὁ λεγόμενος ὑπὸ Πρα-
 ξαγόρου, διότι τὰ μὴ κατεργαζόμενα παχυτέρους ἔξει
 5 τοὺς χυμούς· ἀπεδείχθη δὲ καθόλου τὰ μῆλα δυσκατερ-
 γαστότερα τῶν ἀπίων· καὶ ὅτι τὰ στρουφνὰ μᾶλλον ἔτι
 παχυτέρους παρασκευάζειν εἴωθεν αὐτούς. τὰ δὲ χει-
 μερινὰ τῶν μῆλων τὰ μὲν κυδῶνια στρουφνοτέρους,
 τὰ δὲ στρουθία τοὺς χυμοὺς ἐλάττους ἀναδίδωσι καὶ
 10 στρουφνοτέρους ἦττον, πέττεσθαι τε μᾶλλον δύναται.
 Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς τὰ κυδῶνια μῆλα στρου- d
 θία φησὶ καλεῖσθαι ἄγνοῶν. Γλαυκίδης γὰρ ἱστορεῖ
 ἄριστα λέγων τῶν ἀκροδρῦων εἶναι μῆλα κυδῶνια
 φαύλια στρουθία.

15 21. Κυδωνίων δὲ μῆλων μνημονεύει Στησίχορος
 ἐν Ἑλένῃ οὕτως

πολλὰ μὲν κυδῶνια μᾶλα ποτερρίπτουν ποτὶ
 δίφρον ἄνακτι,

πολλὰ δὲ μύρσινα φύλλα

20 καὶ ῥοδίνους στεφάνους ἴων τε κορωνίδας οὔλας.
 καὶ Ἀλκμάν. ἔτι δὲ Κάνθαρος ἐν Τηρεῖ

κυδωνίοις μήλοισιν ἴσα τὰ τιτθία.

καὶ Φιλήμων δ' ἐν Ἀγροίκῳ τὰ κυδῶνια μῆλα στρου-
 θία καλεῖ. Φύλαρχος δ' ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν ἱστοριῶν τὰ e
 25 κυδῶνια φησὶ μῆλα τῇ εὐωδίᾳ καὶ τὰς τῶν θανασίμων
 φαρμάκων δυνάμεις ἀπαμβλύνειν. τὸ γοῦν φαριακὸν
 φάρμακον ἐμβληθὲν φησὶν εἰς ῥίσκον ἔτι ὀδωδότα ἀπὸ
 τῆς τῶν μῆλων τούτων συνθέσεως ἐξίτηλον γενέσθαι
 μὴ τηροῦσαν τὴν ἰδίαν δύναμιν. κερασθὲν γοῦν καὶ
 30 δοθὲν πιεῖν τοῖς εἰς τοῦτο ἐνεδρευθεῖσιν ἀπαθεῖς αὐ-
 τοὺς διατηροῦσαι. ἐπιγνωσθῆναι δὲ τοῦτο ὕστερον ἐξ

ἀνακρίσεως τοῦ τὸ φάρμακον πωλήσαντος καὶ ἐπι-
γνόντος τὸ γενόμενον ἐκ τῆς τῶν μήλων συνθέσεως.

f 22. Ἑρμῶναξ δ' ἐν κρητικαῖς γλώσσαις κοδύμαλα
καλεῖσθαι φησι τὰ κυδῶνια μῆλα. Πολέμων δ' ἐν
πέμπτῳ τῶν πρὸς Τίμαιον ἀνθους γένος τὸ κοδύμα- 5
λον εἶναι τινὰς ἱστορεῖν. Ἀλκμὰν δὲ τὸ στρουθίον
μῆλον, ὅταν λέγῃ 'μεῖον ἢ κοδύμαλον.' Ἀπολλόδωρος
δὲ καὶ Σωσίβιος τὸ κυδῶνιον μῆλον ἀκούουσιν. ὅτι
82 δὲ διαφέρει τὸ κυδῶνιον μῆλον τοῦ στρουθίου σαφῶς
εἶρηκεν ὁ Θεόφραστος ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς ἱστορίας. 10
διάφορα δὲ μῆλα γίνεται ἐν Σιδουῖντι, κώμη δ' ἐστὶν
αὕτη Κορίνθου, ὡς Εὐφορίων ἢ Ἀρχύτας ἐν Γεράνῳ
φησὶν

ῶριον οἶά τε μῆλον, ὅ τ' ἀργιλώδεσιν ὄχθαις
πορφυρόειν ἐλαχείῃ ἐνιτρέφεται Σιδόεντι. 15

μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Νίκανδρος ἐν Ἑτεροίουμέ-
νοις οὕτως

αὐτίχ' ὅ γ' ἢ Σιδόεντος ἢ Πλείστου ἀπὸ κήπων
μῆλα ταμῶν χνοάοντα τύπους ἐνεμάξατο Κάδμου.

b ὅτι δ' ἢ Σιδουῖς τῆς Κορίνθου ἐστὶ κώμη ὁ Ῥιανὸς 20
εἶρηκεν ἐν πρώτῃ Ἡρακλείας καὶ ὁ Ἀπολλόδωρος ὁ
Ἀθηναῖος ἐν πέμπτῳ περὶ νεῶν καταλόγου. Ἀντίγο-
νος δ' ὁ Καρύστιος ἐν Ἀντιπάτρῳ φησὶν

ἤξι μοι ὠραίων πολὺν φίλτερος ἦν ἄρα μῆλων
πορφυρέων, Ἐφύρη τὰ τ' ἀέξεται ἡνεμοέσση. 25

23. Φαυλίων δὲ μῆλων μνημονεύει Τηλεκλείδης
ἐν Ἀμφικτύοσιν οὕτως

ᾧ τὰ μὲν κομψοὶ τὰ δὲ φαυλότεροι
φαυλίων μῆλων.

c καὶ Θεόπομπος ἐν Θησεῖ. Ἀνδροτίων δ' ἐν τῷ Γεωρ- 30
γικῷ τὰς μὲν μηλέας φησὶ φαυλίας καὶ στρουθίας· οὐ
γὰρ ἀπορρεῖ τὸ μῆλον ἀπὸ τοῦ μίσχου τῶν στρουθιῶν.

τὰς δὲ ἡρινὰς ἢ λακωνικὰς ἢ σιδουντίας ἢ χνωσδίας.
 ἐγὼ δ', ἄνδρες φίλοι, πάντων μάλιστα τεθαύμακα τὰ
 κατὰ τὴν Ῥώμην πιπρασκόμενα μῆλα τὰ ματτιανὰ
 καλούμενα, ἅπερ κομίζεσθαι λέγεται ἀπὸ τινος κώμης
 5 ἰδρυμένης ἐπὶ τῶν πρὸς Ἀκυληΐαν Ἀλπεων. τούτων δ'
 οὐ πολὺ ἀπολείπεται τὰ ἐν Γάγγροις, πόλει παφλαγο-
 νικῇ. ὅτι δὲ καὶ τῶν μῆλων εὗρετῆς ἐστὶ Διόνυσος d
 μαρτυρεῖ Θεόκριτος ὁ Συρακόσιος οὕτωςί πως λέγων
 μᾶλα μὲν ἐν κόλποισι Διωνύσοιο φυλάσσων,
 10 κρατὶ δ' ἔχων λεύκαν, Ἡρακλῆος ἱερὸν ἔρνος.
 Νεοπτόλεμος δ' ὁ Παριανὸς ἐν τῇ Διωνυσιάδι καὶ αὐ-
 τὸς ἱστορεῖ ὡς ὑπὸ Διωνύσου εὗρεθέντων τῶν μῆλων,
 καθάπερ καὶ τῶν ἄλλων ἀκροδρύων. ἐπιμηλὶς δὲ κα-
 λεῖται, φησὶ Πάμφιλος, τῶν ἀπίων τι γένος. ἐσπε-
 15 ρίδων δὲ μῆλα οὕτως καλεῖσθαι τινὰ φησι Τιμαχίδας e
 ἐν τῷ τετάρτῳ Δείπνων. καὶ ἐν Λακεδαίμονι δὲ πα-
 ρατίθεσθαι τοῖς θεοῖς φησι Πάμφιλος ταῦτα· εὖοσμα
 δὲ εἶναι καὶ ἄβρωτα, καλεῖσθαι δ' ἐσπερίδων μῆλα.
 Ἀριστοκράτης γοῦν ἐν τετάρτῳ Λακωνικῶν ἔτι δὲ
 20 μῆλα καὶ (μηλέας) τὰς λεγομένας ἐσπερίδας.

24. ΠΕΡΣΙΚΑ. Θεόφραστος ἐν δευτέρῳ περὶ φυτῶν
 ἱστορίας λέγων περὶ ὧν ὁ καρπὸς οὐ φανερός γράφει
 καὶ τάδε· ἐπεὶ τῶν γε μειζόνων φανερὰ πάντων ἢ
 ἀρχή, καθάπερ ἀμυγδάλης καρπύου βαλάνου τῶν ἄλλων
 25 ὅσα τοιαῦτα πλὴν τοῦ περσικοῦ, τούτου δ' ἥκιστα· καὶ f
 πάλιν ῥῶας ἀπίου μηλέας. Δίφιλος δ' ὁ Σίφνιος ἐν
 τῷ περὶ τῶν προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς
 ὑγιαίνουσι φησι· τὰ δὲ περσικὰ λεγόμενα μῆλα, ὑπό-
 τινων δὲ περσικὰ κοκκύμηλα, μέσως ἐστὶν εὐχyla,
 30 θρεπτικώτερα δὲ τῶν μῆλων. Φιλότιμος δ' ἐν τῷ
 τρίτῳ καὶ δεκάτῳ περὶ τροφῆς τὸ περσικόν φησι λιπα-
 ρώτερον καὶ κεγχρωδες εἶναι, χαυνότερον δ' ὑπάρχειν

83 καὶ πιεζόμενον πλεῖστον ἔλαιον ἀνιέναι. Ἀριστοφάνης
δ' ὁ γραμματικὸς ἐν λακωνικαῖς γλώσσαις τὰ κοκκύ-
μηλά φησι τοὺς Λάκωνας καλεῖν ὀξύμαλα περσικά, ἃ
τινὲς ἄδρνα.

25. ΚΙΤΡΙΟΝ. περὶ τούτου πολλὴ ζήτησις ἐνέ- 5
πεσε τοῖς δειπνοσοφισταῖς, εἴ τις ἐστὶν αὐτοῦ μνήμη
παρὰ τοῖς παλαιοῖς. Μυρτίλος μὲν γὰρ ἔφασκεν,
ὥσπερ εἰς αἴγας ἡμᾶς ἀγρίας ἀποπέμπων τοὺς ζητοῦν-
τας, Ἠγήσανδρον τὸν Δελφὸν ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν
αὐτοῦ μνημονεύειν, τῆς δὲ λέξεως τὰ νῦν οὐ μεμνη- 10
b σθαι. πρὸς ὃν ἀντιλέγων ὁ Πλούταρχος, ἀλλὰ μὴν
ἔγωγε, φησί, δισχυρίζομαι μὴδ' ὅλως τὸν Ἠγήσανδρον
τοῦτ' εἰρηκέναι, δι' αὐτὸ τοῦτ' ἐξαναγνοὺς αὐτοῦ
πάντα τὰ ὑπομνήματα, ἐπεὶ καὶ ἄλλος τις τῶν ἐταί-
ρων τοῦτ' ἔχειν οὕτω διεβεβαίουτο, ὁρμώμενος ἐκ τι- 15
νων σχολικῶν ὑπομνημάτων ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου· ὥστε
ὦρα σοι, φίλε Μυρτίλε, ἄλλον ζητεῖν μάρτυρα. Αἰμι-
λιανὸς δὲ ἔλεγεν Ἰόβαν τὸν Μαυρουσίω βασιλέα,
ἄνδρα πολυμαθέστατον, ἐν τοῖς περὶ Λιβύης συγγράμ-
μασι μνημονεύοντα τοῦ κιτρίου καλεῖσθαι φάσκειν 20
c αὐτὸ παρὰ τοῖς Αἰβυσι μῆλον ἐσπερικόν, ἀφ' ᾧ καὶ
Ἡρακλέα κομίσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα τὰ χρύσεια διὰ τὴν
ιδέαν λεγόμενα μῆλα. τὰ δὲ τῶν ἐσπερίδων λεγόμενα
μῆλα ὅτι ἐς τοὺς Διὸς καὶ Ἡρας (ἱεροὺς) λεογομένους γά-
μους ἀνῆκεν ἡ γῆ Ἀσκληπιάδης εἴρηκεν ἐν ἐξηκοστῷ 25
Αἰγυπτιακῶν. πρὸς τούτους ἀποβλέψας ὁ Δημόκριτος
ἔφη, εἰ μὲν τι τούτων Ἰόβας ἱστορεῖ, χαιρέτω λιβυ-
καῖσι βίβλοις, ἔτι τε ταῖς Ἀννωνος πλάναις. ἐγὼ δὲ
τὸ μὲν ὄνομα οὐ φημι κεῖσθαι τοῦ κιτρίου παρὰ τοῖς
παλαιοῖς τοῦτο, τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπὸ τοῦ Ἐρεσίου Θεο- 30
d φράστου οὕτως λεγόμενον ἐν ταῖς περὶ φυτῶν ἱστο-

ρίαις ἀναγκάζει με ἐπὶ τῶν κιτριῶν ἀκούειν τὰ σημαι-
νόμενα.

26. Φησὶ γὰρ ὁ φιλόσοφος ἐν τῷ τετάρτῳ τῆς
περὶ φυτῶν ἱστορίας οὕτως ἡ δὲ Μηθία χώρα καὶ ἡ
5 Περσίς ἄλλα τε ἔχει πλείω καὶ τὸ μῆλον τὸ περσικὸν
ἢ μηδικὸν καλούμενον. ἔχει δὲ τὸ δένδρον τοῦτο φύλ-
λον μὲν ὅμοιον καὶ σχεδὸν ἴσον τῷ τῆς δάφνης, ἀν-
δράχνης καὶ καρύας, ἀκάνθας δ' οἷας ἄπιος ἢ ὀξύακαν-
θος, λείας δὲ καὶ ὀξείας σφόδρα καὶ ἰσχυράς. τὸ δὲ
10 μῆλον οὐκ ἐσθίεται μὲν, εὖοσμον δὲ πάννυ καὶ αὐτὸ καὶ
τὰ φύλλα τοῦ δένδρου· καὶ εἰς ἱμάτια τεθῆ τὸ μῆλον,
ἄκοπα διατηρεῖ. χρήσιμον δέ, ἐπειδὰν καὶ τύχη τις e
πεπωκὼς θανάσιμον φάρμακον· δοθὲν γὰρ ἐν οἴνῳ
διακόπτει τὴν κοιλίαν καὶ ἐξάγει τὸ φάρμακον. καὶ
15 πρὸς στόματος εὐωδίαν· ἐὰν γὰρ τις ἐψήσῃ ἐν ζωμῷ
ἢ ἐν ἄλλῳ τινὶ τὸ εἶσω τοῦ μήλου, ἐκπιέσῃ τε εἰς τὸ
στόμα καὶ καταροφήσῃ, ποιεῖ τὴν ὁσμὴν ἡδεϊαν.
σπείρεται δὲ τοῦ ἥρος εἰς πρασιὰς ἐξαιρεθὲν τὸ σπέρμα
διειργασμένας ἐπιμελῶς· εἴτ' ἄρδεται διὰ τετάρτης ἢ
20 πέμπτῃς ἡμέρας. ὅταν δὲ ἀδρὸν ᾖ, διαφυτεύεται πάλιν f
τοῦ ἥρος εἰς χωρίον μαλακὸν καὶ ἔφυδρον καὶ οὐ
λίαν λεπτόν. φέρει δὲ τὰ μῆλα πᾶσαν ὥραν· τὰ μὲν
γὰρ ἀφήρηται, τὰ δ' ἀνθεῖ, τὰ δ' ἐκπέττει. τῶν δ'
ἀνθῶν ὅσα ἔχει καθάπερ ἡλακάνην ἐκ μέσου τιν' ἀνέ-
25 χουσάν, ταῦτά ἐστι γόνιμα· ὅσα δὲ μὴ, ἄγονα.· καὶ τῷ
πρώτῳ δὲ τῆς αὐτῆς πραγματείας τὰ περὶ τῆς ἡλακά-
της καὶ τῶν γονίμων εἴρηκεν. ἐκ τούτων ἐγὼ κινού-
μενος, ὃ ἑταῖροι, ὧν φησιν ὁ Θεόφραστος περὶ χρώας,
περὶ ὁδμῆς, περὶ φύλλων, τὸ κιτριὸν εἶναι λέγεσθαι
30 πεπίστευκα, καὶ μηδεὶς ὑμῶν θαυμαζέτω εἰ φησι μὴ
ἐσθίεσθαι αὐτό, ὁπότε γε καὶ μέχρι τῶν κατὰ τοὺς
πάππους ἡμῶν χρόνων οὐδεὶς ἥσθιεν, ἀλλ' ὥς τι μέ- 84

γα κειμήλιον ἀπετίθεντο ἐν ταῖς κιβωτοῖς μετὰ τῶν ἱματίων.

27. Ὅτι δ' ὄντως ἐκ τῆς ἄνω χώρας ἐκείνης κατέβη εἰς τοὺς Ἑλληνας τὸ φυτόν τοῦτο ἔστιν εὐρεῖν λεγόμενον καὶ παρὰ τοῖς τῆς κωμωδίας ποιηταῖς, οἳ καὶ περὶ μεγέθους αὐτῶν τι λέγοντες τῶν κιτριῶν μνημονεύειν φαίνονται. Ἀντιφάνης μὲν ἐν Βοιωτίᾳ καὶ περὶ μὲν ὄψου γ' ἡλίθιον τὸ καὶ λέγειν ὥσπερ πρὸς ἀπλήστους. ἀλλὰ ταυτὶ λάμβανε παρθένε τὰ μῆλα. B. καλὰ γε. A. καλὰ δῆτ' ὧ 10

θεοί·

νεωστὶ γὰρ τὸ σπέρμα τοῦτ' ἀφιγμένον εἰς τὰς Ἀθήνας ἔστι παρὰ τοῦ βασιλέως.

B. παρ' Ἑσπερίδων ὥμην γε. A. νῆ τὴν Φωσφόρον 15

φασὶν τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι. B. τρία μόνον ἔστιν. A. ὀλίγον τὸ καλὸν ἔστι πανταχοῦ καὶ τίμιον.

Ἐριφος δ' ἐν Μελιβοίᾳ αὐτὰ ταῦτα τὰ ἱαμβεῖα προθεῖς ὥς ἴδια τὰ τοῦ Ἀντιφάνους ἐπιφέρει 20

B. παρ' Ἑσπερίδων ὥμην γε. A. νῆ τὴν Ἀρτεμιν φασὶν τὰ χρυσᾶ μῆλα ταῦτ' εἶναι. B. τρία μόνον ἔστιν. A. ὀλίγον τὸ καλὸν ἔστι πανταχοῦ καὶ τίμιον. B. τούτων μὲν ὀβολὸν εἰ πολὺ τίθημι· λογιούμαι γάρ. A. αὐταὶ δὲ ῥόαι. 25

B. ὥς εὐγενεῖς. A. τὴν γὰρ Ἀφροδίτην ἐν Κύπρῳ δένδρον φυτεῦσαι τοῦτό φασιν ἐν μόνον. B. βέρβεια πολυτίμητε. κατὰ τρεῖς μόνας καὶ τάσδ' ἐκόμισας; A. οὐ γὰρ εἶχον πλείονας.

28. Τούτοις εἴ τις ἀντιλέγειν ἔχει ὅτι μὴ τὸ νῦν 30 κιτριὸν λεγόμενον σημαίνεται, σαφέστερα μαρτύρια d παρατιθέσθω· καίτοι καὶ Φανίου τοῦ Ἐρεσίου ἔννοϊαν

ἡμῖν διδόντος, μήποτε ἀπὸ τῆς κέδρου τὸ κεδρίον ὠνό-
 μασται. καὶ γὰρ τὴν κέδρον φησὶν ἐν πέμπτῳ περὶ
 φυτῶν ἀκάνθας ἔχειν περὶ τὰ φύλλα. ὅτι δὲ τὸ αὐτὸ
 τοῦτο καὶ περὶ τὸ κιτρίον ἐστὶ παντὶ δῆλον. ὅτι δὲ καὶ
 5 προλαμβάνομενον τὸ κιτρίον πάσης τροφῆς ξηρᾶς τε
 καὶ ὑγρᾶς ἀντιφάρμακόν ἐστι παντὸς δηλητηρίου εὖ
 οἶδα, μαθὼν παρὰ πολίτου ἐμοῦ πιστευθέντος τὴν τῆς
 Αἰγύπτου ἀρχήν. οὗτος κατεδίκασέ τινας γενέσθαι
 10 θηρίων βορὰν κακούργους εὗρεθέντας, καὶ ἔδει αὐ-
 τοὺς ἀποσίτοις ζώοις παραβληθῆναι. εἰσιοῦσι δὲ αὐ-
 τοῖς εἰς τὸ τοῖς λησταῖς εἰς τιμωρίαν ἀποδεδειγμένον
 θέατρον κατὰ τὴν ὁδὸν κάπηλῆς τις γυνὴ κατ' ἔλεον
 ἔδωκεν οὗ μετὰ χειρὸς εἶχεν ἐσθίουσα κιτρίου, καὶ λα-
 βόντες ἔφαγον καὶ μετ' οὐ πολὺ παραβληθέντες πελω-
 15 ρίοις καὶ ἀγριωτάτοις ζώοις ταῖς ἀσπίσι δηχθέντες
 οὐδὲν ἔπαθον. ἀπορία δὲ κατέσχε τὸν ἄρχοντα. καὶ f
 τὸ τελευταῖον ἀνακρίνων τὸν αὐτοὺς φυλάττοντα στρα-
 τιώτην, εἴ τι ἔφαγον ἢ ἔπιον, ὥς ἔμαθε κατὰ τὸ αὐτὸ
 ἐξ ἀκεραίου τὸ κιτρίον δεδομένον, τῇ ἐπιούσῃ τῶν
 20 ἡμερῶν τῷ μὲν πάλιν ἐκέλευσε δοθῆναι κιτρίου τῷ δ'
 οὐ· καὶ ὁ μὲν φάγων δηχθεὶς οὐδὲν ἔπαθεν, ὁ δὲ πα-
 ραυτίκα πληγεὶς ἀπέθανε. δοκιμασθέντος οὖν διὰ
 πολλῶν τοῦ τοιούτου εὐρέθη τὸ κιτρίον ἀντιφάρμακον
 παντὸς δηλητηρίου φαρμάκου. ἐὰν δέ τις ἐν μέλιτι 85
 25 ἄττικῳ ὅλον κιτρίον ὥς ἔχει φύσεως συνεψήσῃ μετὰ
 τοῦ σπέρματος, διαλύεται μὲν ἐν τῷ μέλιτι, καὶ ὁ ἀπ'
 αὐτοῦ λαμβάνων ἔωθεν δύο ἢ τρεῖς δακτύλους οὐδὲν
 ὀτιοῦν ὑπὸ φαρμάκου πείσεται.

29. Τούτοις εἴ τις ἀπιστεῖ, μαθέτω καὶ παρὰ Θεο-
 30 πόμπου τοῦ Χίου, ἀνδρὸς φιλαλήθους καὶ πολλὰ χρη-
 ματα καταναλώσαντος εἰς τὴν περὶ τῆς ἱστορίας ἐξέτα-
 σιν ἀκριβῆ. φησὶ γὰρ οὗτος ἐν τῇ ὀγδόῃ καὶ τριακοστῇ

b τῶν ἱστοριῶν περὶ Κλεάρχου διηγούμενος τοῦ Ἡρα-
 κλεωτῶν τῶν ἐν τῷ Πόντῳ τυράννου, ὥς βιαίως ἀνή-
 ρει πολλοὺς καὶ ὥς τοῖς πλείστοις ἐδίδου κώνειον
 πιεῖν· ἔπειδὴ οὖν (φησὶ) πάντες ἔγνωσαν τὴν τοῦ
 φαρμάκου ταύτην φιλοτησίαν, οὐ προήεσαν τῶν οἰ- 5
 κιῶν πρὶν φαγεῖν πῆγανον· τοῦτο γὰρ τοὺς προφα-
 γόντας μηδὲν πάσχειν πίνοντας τὸ ἀκόνιτον· ὃ καὶ
 κληθῆναι φησὶ διὰ τὸ φύεσθαι ἐν τόπῳ Ἀκόναις κα-
 λουμένῳ ὅντι περὶ τὴν Ἡράκλειαν· ταῦτ' εἰπόντος
 c τοῦ Δημοκρίτου θαυμάζοντες οἱ πολλοὶ τὴν τοῦ κι- 10
 τρίου δύναμιν ἀπήσθιον ὥς μὴ πρότερον φαγόντες ἢ
 πιόντες τι. Πάμφιλος δ' ἐν ταῖς γλώσσαις Ῥωμαίους
 φησὶν αὐτὸ κίτρον καλεῖν.

30. Ἐξῆς δὲ τοῖς προειρημένοις κατ' ἰδίαν ἐπεισ-
 ενεχθέντων ἡμῖν πολλῶν ὁστρέων καὶ τῶν ἄλλων 15
 ὁστρακοδέσμων σχεδὸν τὰ πλεῖστα αὐτῶν μνήμης ἡξι-
 ωμένα παρ' Ἐπιχάρμῳ ἐν Ἡβας γάμῳ εὗρίσκω διὰ
 τούτων

ἄγει δὲ παντοδαπὰ κογχύλια,
 λεπάδας ἀσπέτους κραβύζους κειβάλους τη- 20
 θύνια,

d κτένια βαλάνους πορφύρας ὅστρεια συμμεμυ-
 κότα,

τὰ διελεῖν μὲν ἐντι χαλεπὰ καταφαγῆμεν δ' εὐμαρέα,
 μύας ἀναρίτας τε κάρυνκας τε καὶ σκιφύδρια, 25
 τὰ γλυκέα μὲν ἐντ' ἐπέσθειν ἐμπαγῆμεν δ' ὀξέα,
 τοὺς τε μακρογογγύλους σωλήνας· ἃ μέλαινά τε
 κόγχος, ἅπερ κογχόθηραν πᾶσιν ἐς τρισώνια·
 θάτεραι δὲ γάραι κόγχαι τε κάμαθίτιδες

e ταὶ κακοδόκιμοι τε κῆγρονι, τὰς ἀνδροφυκτίδας 30
 πάντες ἀνθρώποι καλέονθ', ἁμὲς δὲ λεύκας τοὶ
 θεοί.

31. ἐν δὲ Μούσαις γράφεται

ἀντὶ τοῦ

κόγχος, ἂν τέλλιν καλέομες ἔστι δ' ἄδιστον κρέας.
τὴν τελλίναν λεγομένην ἴσως δηλοῖ, ἣν Ῥωμαῖοι μίτλον
5 ὀνομάζουσι. μνημονεύων δ' αὐτῆς Ἀριστοφάνης ὁ
γραμματικὸς ἐν τῷ περὶ τῆς ἀχνυμένης σκυτάλης συγ-
γράμματι ὁμοίως φησὶν εἶναι τὰς λεπάδας ταῖς καλου-
μέναις τελλίναις. Καλλίας δ' ὁ Μυτιληναῖος ἐν τῷ f
περὶ τῆς παρ' Ἀλκαίῳ λεπάδος παρὰ τῷ Ἀλκαίῳ φη-
10 σὶν εἶναι ῥῶδην ἧς ἡ ἀρχὴ πέτρας καὶ πολιᾶς θαλάσ-
σας τέκνον, ἧς ἐπὶ τέλει γεγράφθαι ἓκ δὲ παίδων
χαύνοις φρένας ἃ θαλασσία λεπὰς. ὁ δ' Ἀριστοφά-
νης γράφει ἀντὶ τοῦ λεπὰς χέλυσ, καὶ φησὶν οὐκ εὖ
Δικαιάρχον ἐκδεξάμενον λέγειν τὰς λεπάδας· τὰ παι-
15 δάρια δέ, ἥνικ' ἂν εἰς τὸ στόμα λάβωσιν, αὐλεῖν ἐν
ταύταις καὶ παίζειν, καθάπερ καὶ παρ' ἡμῖν τὰ σπερ-
μολόγα τῶν παιδαρίων ταῖς καλουμέναις τελλίναις,
ὥς καὶ Σώπατρός φησιν ὁ φλυαγογράφος ἐν τῷ ἐπι- 86
γραφομένῳ δράματι Εὐβουλοθεόμβροτος

20 ἄλλ' ἴσχε· τελλίνης γὰρ ἐξαίφνης μέγας
ἀκοὰς μελωδὸς ἦχος εἰς ἐμὰς ἔβη.

πάλιν ὁ Ἐπίχαρμος ἐν Πύρρῳ καὶ Προμαθεῖ φησί
καὶ τελλίναν κἀναρίταν θᾶσαι δὴ καὶ λεπὰς ὅσσαι.
παρὰ Σώφρονι δ' οἱ κόγχαι μελαινίδες λέγονται· με-
25 λαινίδες γὰρ τοι νησοῦντι ἐμὴν ἐκ τοῦ μικροῦ λιμένος.
ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ Ὡλιεὺς τὸν ἀγροιώταν χηράμ-
βας ὀνομάζει. καὶ Ἀρχίλοχος δὲ τῆς χηράμβης μέ- b
μνηται, τοῦ δ' ἀναρίτου Ἴβυκος. καλεῖται δ' ὁ ἀναρί-
της καὶ ἀνάρτης. κογχῶδες δὲ ὃν τὸ ὅστρεον προσέ-
30 χεται ταῖς πέτραις ὥσπερ αἱ λεπάδες. Ἡρώνδας δ' ἐν
Συνεργαζομέναις

προσφὺς ὅκως τις χοιράδων ἀναρίτης.

Αἰσχύλος δ' ἐν Πέρσαις τινὰς νήσους νηριτοτρόφους εἶρηκεν. Ὅμηρος δὲ τῶν τηθέων μέμνηται.

32. Διοκλῆς δ' ὁ Καρύστιος ἐν τοῖς Ὑγρινοῖς κράτιστά φησιν εἶναι τῶν κογχυλίων πρὸς διαχώρησιν
c καὶ οὖρησιν μύας ὅστρεα κτένας χήμας. Ἀρχιππος δ' 5
ἐν Ἰχθύσι

λεπάσιν ἐχίνοις ἐσχάrais βελόναις τε τοῖς κτεσίν τε. ῥωμαλεώτερα δὲ τῶν κογχυλίων φησὶν εἶναι ὁ Διο-
κλῆς κόγχας πορφύρας κήρυκας. περὶ δὲ τῶν κηρύκων
ὁ Ἀρχιππος τάδε λέγει 10

κήρυξ θαλάσσης τρόφιμος υἱὸς πορφύρας.

Σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων παραπλήσια εἶναι
κήρυκας πορφύρας στραβήλους κόγχους. τῶν στρα-
βήλων μνημονεύει καὶ Σοφοκλῆς ἐν Καμικίοις οὕτως

d ἄλίας στραβήλου τῆσδε, τέκνον, εἴ τινα 15
δυναίμεθ' εὐρεῖν.

ἔτι ὁ Σπεύσιππος ἐξῆς πάλιν ἰδίᾳ καταριθμεῖται κόγ-
χους κτένας μῦς πίνας σωλῆνας, καὶ ἐν ἄλλῳ μέρει
ὅστρεα λεπάδας. Ἀραρὼς δὲ Καμπυλίῳ φησιν

τὰ κομψὰ μὲν δὴ ταῦτα νωγαλεύματα, 20
κόγχαι τε καὶ σωλῆνες, αἷ τε καμπύλαι
καρῖδες ἐξήλλοντο δελφίνων δίκην.

e Σώφρων δ' ἐν μίμοις ἑτίνες δὲ ἐντί ποκα, φίλα, ταῖδε
ταὶ μακρὰὶ κόγχαι; B. σωλῆνές θην τοῦτοί γα, γλυ-
κύκρεον κογχύλιον, κηρᾶν γυναικῶν λίχνευμα. τῶν 25
δὲ πινῶν μνημονεύει Κρατῖνος ἐν Ἀρχιλόχοις

ἢ μὲν δὴ πίνῃσι καὶ ὀστρείοισιν ὁμοίᾳ.

Φιλύλλιος δ' ἢ Εὐνικός ἢ Ἀριστοφάνης ἐν Πόλεσι
πουλυπόδειον σηπιδάριον κάραβον ἄστακόν
ὄστρειον 30

χήμας λεπάδας σωλῆνας μῦς πίνας κτένας ἐκ
Μυτιλήνης,

αἶρετ' ἀνθρακίδας, τρίγλη σαργὸς κεστρεὺς πέ-
κη κορακίνος.

Ἀγίας δὲ καὶ Δερκύλος ἐν Ἀργολικοῖς τοὺς στραβή- f
λους ἀστραβήλους ὀνομάζουσι, μνημονεύοντες αὐτῶν
5 ὡς ἐπιτηδείων ὄντων εἰς τὸ σαλπίζειν.

33. Τὰς δὲ κόγχας ἔστιν εὐρεῖν λεγομένας καὶ
θηλυκῶς καὶ ἀρσενικῶς. Ἀριστοφάνης Βαβυλωνίοις
ἀνέχασκον εἰς ἕκαστος ἐμφερέστατα
ὀπτωμέναις κόγχαισιν ἐπὶ τῶν ἀνθράκων. 87

10 Τηλεκλείδης δ' ἐν Ἡσιόδοις κόγχη φησὶ διελεῖν. καὶ
Σώφρων γυναικείοις ἅϊ γὰρ μὲν κόγχαι ὥσπερ αἱ κ'
ἐξ ἐνὸς κελεύματος κεχάναντι ἅμῃν πᾶσαι, τὸ δὲ κρῆς
ἐκάστας ἐξέχει. ἀρσενικῶς δ' Αἰσχύλος ἐν Ποντίῳ
Γλαύκῳ κόγχαι μύες κῶστρεα. Ἀριστῶννμος Θη-
15 σεῖ κόγχος ἦν βαπτῶν ἄλῶν. ὁμοίως καὶ παραπλη- b
σίως δ' εἴρηκε καὶ Φρύνιχος Σατύροις. Ἰκέσιος δὲ ὁ
ἐρασιστράτειος τῶν χημῶν φησὶ τὰς μὲν τραχείας λέ-
γεσθαι τὰς δὲ βασιλικάς. καὶ τὰς μὲν τραχείας καὶ κα-
κοχύλους εἶναι, ὀλιγοτρόφους καὶ εὐεκκριτούς, χρη-
20 σθαι δὲ αὐταῖς καὶ δελέασι τοὺς πορφύρευομένους·
τῶν δὲ λείων κατὰ τὰ μεγέθη καὶ τὰς διαφορὰς εἶναι
κρατίστας. Ἡγήσανδρος δ' ἐν ὑπομνήμασι τὰς τρα-
χείας φησὶ κόγχας ὑπὸ μὲν Μακεδόνων κωρύκους κα-
λεῖσθαι, ὑπὸ δὲ Ἀθηναίων κριούς.

25 34. Τὰς δὲ λεπάδας ὁ Ἰκέσιος τῶν προειρημένων c
εὐεκκριτούς μᾶλλον εἶναι, τὰ δ' ὄστρεα ἀτροφώτερά
τε τούτων καὶ πλήσμια εὐεκκριτώτερά τε τούτων. οἱ
δὲ κτένες τροφिमώτεροι μὲν εἰσι, κακοχυλότεροι δὲ
καὶ δυσεκκριτώτεροι. τῶν δὲ μυῶν οἱ μὲν ἐφέσιοι καὶ
30 οἱ τούτοις ὅμοροι τῇ εὐχυλίᾳ τῶν μὲν κτενῶν βελτί-
ονες τῶν δὲ χημῶν λειπόμενοι· οὐρητικώτεροι δὲ
μᾶλλον ἢ ἐπὶ τὴν κοιλίαν φερόμενοι. εἰσὶ δ' αὐτῶν

ἐνιοι καὶ σκιλλώδεις κακόχυλοί τε καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν
d ἀπειθεῖς. οἱ δ' ἐλάσσονες τούτων καὶ δασεῖς ἔξωθεν
οὐρητικώτεροι μὲν εἰσι καὶ εὐχυλότεροι τῶν σκιλλω-
δῶν, ἀτροφώτεροι δὲ διὰ τε τὸ μέγεθος καὶ τῷ γένει
ὄντες τοιοῦτοι. οἱ δὲ τῶν κηρύκων τράχηλοι εὐστόμα- 5
χοί τε εἰσι καὶ ἀτροφώτεροι μυῶν τε καὶ χημῶν καὶ
κτενῶν, τοῖς δ' ἀσθενῇ τὸν στόμαχον ἔχουσι καὶ μὴ
δαδίως ἀποδιωθοῦσι τὴν τροφήν εἰς τὸ κύτος τῆς κοι-
λίας χρήσιμοι, δύσφθαρτοι ὄντες. τὰ γὰρ ὁμολογου-
μένως εὐπεπτα κατὰ τοῦναντίον ἀλλότρια τῆς διαθέ- 10
e σεως ταύτης ἐστίν, εὐχερῶς διαφθειρόμενα διὰ τὸ
ἀπαλὰ καὶ εὐδιάλυτα εἶναι. ὅθεν αἱ μήκωνες αὐτῶν
πρὸς μὲν τὰς τῶν στομάχων εὐτονίας οὐκ εὐθετοῦσι,
πρὸς δὲ τὴν τῆς κοιλίας ἀσθένειαν χρήσιμοι. τροφι-
μώτεραι δὲ τούτων εἰσὶ καὶ ἀπολαυστικώτεραι αἱ τῆς 15
πορφύρας μήκωνες, πλὴν σκιλλωδέστεραι ὑπάρχουσι·
καὶ γὰρ ὅλον τὸ κογχύλιον τοιοῦτόν ἐστιν. ἴδιον δὲ
καὶ ταύταις καὶ τοῖς σωλῆσι παρέπεται τὸ ἐφομέναις
παχὺν ποιεῖν τὸν ζωμόν. ἐψόμενοι δὲ τὸ καθ' ἑαυτοὺς
f καὶ οἱ τράχηλοι τῶν πορφυρῶν εὐθετοῦσι πρὸς τὰς 20
τῶν στομάχων διαθέσεις. μνημονεύει δ' αὐτῶν Πο-
σείδιππος ἐν Λοκρίσιν οὕτως

ὦρα περαίνειν ἐγγέλεια καράβους
κόγχας ἐχίνους προσφάτους μηκῶνια
πίνας τραχήλους μύας.

25

35. Αἱ βάλανοι δ' εἰ μείζονες, εὐέγκριτοι καὶ εὐ-
στομοι. τὰ δ' ὠτάρια, γίνεται δὲ ταῦτα ἅν τῇ κατὰ
τὴν Ἀλεξάνδρειαν λεγομένη Φάρῳ νήσῳ, τροφιμώτερα
88 τῶν προειρημένων ἀπάντων, οὐκ εὐέγκριτα δέ. Ἀν-
τίγονος δ' ὁ Καρύστιος ἐν τῷ περὶ λέξεως τὸ ὅστρον 30
τοῦτο ὑπὸ Αἰολέων καλεῖσθαι οὗς Ἀφροδίτης. αἱ δὲ
φωλάδες πολυτροφώτεραι, βρωμώδεις δέ. τὰ δὲ τήθη

παραπλήσια τοῖς προειρημένοις καὶ πολυτροφώτερα.
 γίνεται δέ τινα καὶ ἄγρια λεγόμενα ὄστρεα· πολύτρο-
 φα δ' ἐστὶ καὶ βρωμώδη, προσέτι τε εὐτελῆ κατὰ τὴν
 γεῦσιν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ ζώων ὄστρεα, b
 5 φησί, πίνη ὄστρεον μῦς κτεῖς σωλὴν κόγχη λεπὰς τῆ-
 θος βάλανος. πορευτικὰ δὲ κήρυξ πορφύρα ἡδυπορ-
 φύρα ἐχίνος στράβηλος. ἔστι δ' ὁ μὲν κτεῖς τραχύ-
 στρακος ῥαβδωτός, τὸ δὲ τῆθος ἀρράβδωτον λειόστρα-
 κον, ἡ δὲ πίνη λεπτόστομον, τὸ δὲ ὄστρεον παχύστο-
 10 μον δίδυρον δὲ καὶ λειόστρακον, λεπὰς δὲ μονόθυρον
 καὶ λειόστρακον, συμφυῆς δὲ μῦς, μονοφυῆς δὲ καὶ
 λειόστρακον σωλὴν καὶ βάλανος, κοινὸν δ' ἐξ ἀμφοῖν
 κόγχη. τὸ δ' ἐντὸς τῆς πίνης Ἐπαίνετος ἐν Ὁψαρ- c
 τυτικῷ καλεῖσθαι φησι μήκωνα. ἐν δὲ πέμπτῳ ζώων
 15 μορίων ὁ Ἀριστοτέλης γίνονται, φησὶν, αἱ μὲν πορ-
 φύραι περὶ τὸ ἔαρ, οἱ δὲ κήρυκες λήγοντος τοῦ χειμῶ-
 νος. ὅλως δέ, φησί, τὰ ὄστρακόδεσμα ἐν τῷ ἔαρι φαίνε-
 ται ἔχοντα τὰ καλούμενα ῥά· καὶ τῷ μετοπώρῳ δὲ πλὴν
 τῶν ἐχίνων τῶν ἐδωδίμων. οὗτοι δὲ μάλιστα μὲν ἐν ταύ-
 20 ταις ταῖς ὥραις αἰεὶ τε ἰσχύουσι καὶ τὸ πλεον ἐν ταῖς παν-
 σελήνοις καὶ ταῖς ἀλειναῖς ἡμέραις, πλὴν τῶν ἐν τῷ
 εὐρίπῳ τῶν Πυρραίων· ἐκεῖνοι δ' ἀμείνονες τοῦ χει- d
 μῶνος, καὶ εἰσὶ μικροὶ πλήρεις δὲ ῥῶν. κύοντες δὲ
 φαίνονται καὶ οἱ κοχλῖαι πάντες ὁμοίως τὴν αὐτὴν
 25 ὥραν.

36. Προελθὼν δὲ πάλιν φησὶν ὁ φιλόσοφος· αἱ
 μὲν οὖν πορφύραι τοῦ ἔαρος συναθροιζόμεναι εἰς τὸ
 αὐτὸ ποιοῦσι τὴν καλουμένην μελίκηραν, . . . ἀλλ' οὐχ
 οὔτω γλαφυρόν, ὥσπερ ἂν εἴ ἐκ λεπύρων ἐρεβίνθων
 30 λευκῶν πολλὰ συμπαγείη. ἔχει δὲ ἀνεωγμένον οὐδὲν
 τούτων· οὐδὲ γίνονται ἐκ τούτων αἱ πορφύραι, ἀλλὰ e
 φύονται αὗται καὶ τᾶλλα ὄστρακόδεσμα ἐξ ἰλῦος καὶ

σήμεως. τοῦτο δὲ συμβαίνει ὥσπερ ἀποκάθαρμα καὶ ταύταις καὶ τοῖς κήρυξι· κηριάζουσι γὰρ καὶ οὗτοι. ἀφιαῖσι δ' ἀρχόμεναι κηριάζειν γλισχροῦτητα μυξώδη, ἐξ ὧν τὰ λεπτρώδη συνίσταται. ταῦτα μὲν οὖν ἅπαντα διαχεῖται, ἀφιαῖσι δ' ἰχῶρα εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ 5 τῷ τόπῳ γίνεται ἐν τῇ γῇ συστάντα πορφύρια μικρά, f ἃ ἔχουσαι ἀλίσκονται αἱ πορφύραι. ἐὰν δὲ πρὶν ἐκτεκεῖν ἁλῶσιν, ἐνίοτε ἐν ταῖς φορμίσιν, εἰς δὲ τοῦτο συνιοῦσαι ἐκτίκτουσι, καὶ γίνεται οἶον ἐὶ βότρυς. ἔστι δὲ τῶν πορφυρῶν γένη πλείονα· καὶ ἔναι μὲν μεγάλαι, 10 οἶον αἱ περὶ τὸ Σίγειον καὶ τὸ Λέκτον, αἱ δὲ μικραὶ, 89 οἶον ἐν τῷ εὐρίπῳ καὶ περὶ Καρίαν. καὶ αἱ μὲν ἐν τοῖς κόλποις μεγάλαι καὶ τραχεῖαι· καὶ τὸ ἄνθος αἱ μὲν πλεῖσται μέλαν ἔχουσιν, ἔναι δ' ἐρυθρὸν μικρῶν. γίνονται δ' ἔναι τῶν μεγάλων καὶ μναῖαι. αἱ δ' ἐν 15 τοῖς αἰγιαλοῖς καὶ περὶ τὰς ἀκτὰς τὸ μὲν μέγεθος εἰσι μικραί, τὸ δὲ ἄνθος ἐρυθρὸν ἔχουσιν. ἔτι δ' ἐν μὲν τοῖς προσβορείοις μέλαιναι, ἐν δὲ τοῖς νοτίοις ἐρυθραὶ ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

37. Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τοῖς περὶ 20 Σώφρονος προθεῖς τὸ ἑλιχνοτέρη τῶν πορφυρῶν φησὶν ὅτι παροιμία ἐστὶ καὶ λέγει ὥς μὲν τινὲς ἐπὶ τοῦ b βάμματος· οὐ γὰρ ἂν προσψεύσῃ ἔλκει ἐφ' ἑαυτὸ καὶ τοῖς προσπαραπεμφεμένοις ἐμποιεῖ χρώματος αὐγὴν· ἄλλοι δ' ἐπὶ τοῦ ζῶον. ἁλίσκονται δέ, φησὶν ὁ Ἀρι- 25 στοτέλης, τοῦ ἔαρος· ὑπὸ κύνα δ' οὐχ ἁλίσκονται. οὐ γὰρ νέμονται ἀλλὰ κρύπτουσιν ἑαυτὰς καὶ φωλεύουσι. τὸ δὲ ἄνθος ἔχουσιν ἀνὰ μέσον τοῦ μήκωνος καὶ τοῦ τραχήλου. ἔχουσι δὲ καὶ αὐταὶ καὶ ὁ κήρυξ τὰ ἐπικαλύμματα, κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ τὰ ἄλλα τὰ στρουβώδη ἐν 30 γενετῇ πάντα. νέμονται δ' ἐξείροντα τὴν καλουμένην c νην γλωτταν ὑπὸ τὸ κάλυμμα. τὸ δὲ μέγεθος τῆς γλώσ-

σης ἔχει ἡ πορφύρα μείζον δακτύλου, ὃ νέμεται καὶ διατρυπᾷ καὶ τὰ κογχύλια καὶ τὸ ἑαυτῆς ὄστρακον. μακρόβια δ' ἐστὶ καὶ ἡ πορφύρα καὶ ὁ κήρυξ καὶ ξῆ περὶ ἔτη ἕξ. φανερά δὲ ἡ αὖξησις ἐκ τῆς ἐν τῷ ὄστρά-
 5 κω ἑλικος. αἱ δὲ κόγχαι καὶ χῆμαι καὶ σωλῆνες καὶ κτένες ἐν τοῖς ἀμμώδεσι λαμβάνουσι τὴν σύστασιν.'

38. αἱ δὲ πῖναι ὀρθαὶ φύονται ἐκ τοῦ βυθοῦ, ἔχουσί τε ἐν αὐταῖς τὸν πινοφύλακα αἱ μὲν καρίδιον d αἱ δὲ καρκίνιον, οὗ στερόμεναι θᾶττον διαφθείρονται.'

10 τοῦτο δὲ Πάμφιλος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τοῖς περὶ ὀνομάτων συμπεφυκέναι φησὶν αὐταῖς. Χρύσιππος δ' ὁ Σολεὺς ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τοῦ καλοῦ καὶ τῆς ἡδονῆς ἡ πίνη, φησί, καὶ ὁ πινοτήρης συνεργὰ ἀλλήλοις, κατ' ἰδίαν οὐ δυνάμενα συμμένειν. ἡ μὲν οὖν πίνη
 15 ὄστρεόν ἐστίν, ὁ δὲ πινοτήρης καρκίνος μικρός. καὶ ἡ πίνη διαστήσασα τὸ ὄστρακον ἡσυχάζει τηροῦσα τὰ e ἐπεισιόντα ἰχθύδια, ὁ δὲ πινοτήρης παρεστώς, ὅταν εἰσέλθῃ τι, δάκνει αὐτὴν ὥσπερ σημαίνων, ἡ δὲ δηχθεῖσα συμμύει. καὶ οὕτως τὸ ἀποληφθὲν ἔνδον κατε-
 20 σθίουσι κοινῇ.' φασὶ δὲ τινες καὶ συγγενῶσθαι αὐτὰ αὐτοῖς καὶ ὥς ἂν ἐξ ἐνὸς σπέρματος γίνεσθαι. πάλιν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης φησὶ 'πάντα δὲ τὰ ὄστρακώδη γίνε-
 25 ται καὶ ἐν τῇ ἰλύϊ· ἐν μὲν τῇ βορβορώδει τὰ ὄστρεα, ἐν δὲ τῇ ἀμμώδει κόγχαι καὶ τὰ ῥηθέντα, περὶ δὲ τὰς
 30 σήραγγας τῶν πετρῶν τήθεα καὶ βάλανοι καὶ τὰ ἐπιπολάζοντα, οἷον λεπάδες καὶ νηρίται.'

39. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον γίνεται τοῖς ὄστρακο- f δέρμοις καὶ τὰ μὴ ἔχοντα ὄστρακον, καθάπερ αἱ τε κνίδαι καὶ οἱ σπόγγοι ἐν ταῖς σήραγγι τῶν πετρῶν.
 30 ἐστὶ δὲ τῶν κνιδῶν δύο γένη· αἱ μὲν γὰρ ἐν τοῖς κοίλοις οὐκ ἀπολύονται τῶν πετρῶν, αἱ δὲ ἐν τοῖς λείοις καὶ πλαταμώδεσιν ἀπολύμεναι μεταχωροῦσι.' τὰς δὲ

90 κνίδας ὁ Εὐπόλις ἐν Αὐτολύκῳ ἀκαλήφας ὀνομάζει,
 ἔτι δὲ Ἀριστοφάνης ἐν Φοινίσσαις οὕτως ἔχε τὸν προῶ-
 τον πάντων ἴφρυα φῦναι, εἰθ' ἐξῆς τὰς κραναὰς ἀκαλή-
 φας. καὶ ἐν Σφηξί. Φερεκράτης δ' ἐν Αὐτομόλοις
 'καὶν ἀκαλήφαις τὸν ἴσον χρόνον ἐστεφανῶσθαι.' Δί- 5
 φίλος δ' ὁ Σίφνιος ἰατρὸς ἡ δὲ ἀκαλήφη, φησὶν, ἐστὶν
 εὐκοίλιος οὐρητικὴ εὐστόμαχος· κνησμὸν δὲ ποιεῖ τοῖς
 συνάγουσιν, ἐπειδὰν μὴ προαλείψωνται. ὄντως γὰρ
 ἀνιᾷ τοὺς θηρεύοντας αὐτήν· ὑφ' ὧν κατὰ παραφθο-
 b ρὰν νῦν ἀκαλήφη ὀνομάζεται· τάχα δὲ ἴσως διὰ ταύ- 10
 την καὶ ἡ βοτάνη. κατ' εὐφημισμὸν γὰρ τῆς ἀντιφρά-
 σεως ὠνόμασται· οὐ γὰρ πραεῖά ἐστι καὶ ἀπαλὴ τῇ
 ἀφῇ, τραχεῖα δὲ καὶ ἀηδής. τῆς μέντοι θαλασσίας ἀκα-
 λήφης μνημονεύει καὶ Φιλιππίδης ἐν Ἀμφιαράῳ οὕτως
 ὅστρεϊ ἀκαλήφας καὶ λεπάδας παρέθηκε μοι. 15
 τὸ δ' ἐν Λυσιστράτῃ Ἀριστοφάνους πέπαικται
 ἄλλ' ὧς τηθῶν ἀνδρειοτάτη καὶ μητριδίῳ ἀκαλη-
 φῶν,

ἐπεὶ τήθηα τὰ ὅστρεα. μέμικται γὰρ κωμωδικῶς
 πρὸς τὴν τήτην καὶ μητέρα. 20

c 40. Καὶ περὶ τῶν ἄλλων ὀστρέων ὁ Δίφιλος τάδε
 φησὶν· χημῶν δὲ τῶν τραχειῶν αἱ μικραὶ καὶ λεπτήν
 ἔχουσαι τὴν σάρκα ὅστρεα λέγονται καὶ εὐστόμαχοί
 εἰσι καὶ εὐέκκριτοι· αἱ δὲ λεῖαι, βασιλικαὶ δὲ πρὸς τι-
 νων καλούμεναι πελώριαί τε λεγόμεναι, τρόφιμοι δυσ- 25
 ἐκκριτοι εὐχυλοι εὐστόμαχοι, καὶ μάλιστα αἱ μείζους.
 τελλῖναι γίνονται μὲν ἐν Κανώβῳ πολλὰ καὶ ὑπὸ τὴν
 τοῦ Νείλου ἀνάβασιν πληθύνουσιν. ὧν λεπτότεραι μὲν
 d εἰσιν αἱ βασιλικαὶ διαχωρητικαὶ τε καὶ κοῦφαι, ἔτι δὲ
 καὶ τρόφιμοι, αἱ δὲ ποτάμιαι γλυκύτεραι. οἱ δὲ μύες 30
 μέσως εἰσὶ τρόφιμοι διαχωρητικοὶ οὐρητικοί· κράτι-
 στοὶ δὲ οἱ ἐφέσιοι καὶ τούτων οἱ φθινοπωρινοί. αἱ δὲ

μυῖσκαί τῶν μυῶν οὔσαι μικρότεραι γλυκεῖαί τε καὶ
 εὐχυλοί εἰσι, προσέτι τε καὶ τρόφιμοι. οἱ δὲ σωλῆνες
 μὲν πρὸς τινῶν καλούμενοι, πρὸς τινῶν δὲ καὶ αὐλοὶ
 καὶ δόνακες καὶ ὄνυχες, πολύχυλοι καὶ κακόχυλοι, κολ-
 5 λώδεις. καὶ οἱ μὲν ἄρρενες αὐτῶν ῥαβδωτοὶ εἰσι καὶ
 οὐ μονοχρώματοι· εἰσὶ δὲ τοῖς λιθιῶσι καὶ ἄλλοις δυσ-
 ουροῦσιν εὐθετοί. οἱ δὲ θήλεις μονοχρώματοί τέ εἰσι e
 καὶ γλυκύτεροι. λαμβάνονται δὲ ἐφθοὶ καὶ τηγανιστοί·
 κρείττονες δ' εἰσὶν οἱ μέχρι τοῦ χανεῖν ἐπ' ἀνθρώπων
 10 ὀπτώμενοι. σωληνισταὶ δ' ἐκαλοῦντο οἱ συνάγοντες
 τὰ ὄστρεα ταῦτα, ὡς ἱστορεῖ Φανίας ὁ Ἑρέσιος ἐν τῷ
 ἐπιγραφομένῳ τυράννων ἀναίρεσις ἐκ τιμωρίας γρά-
 φων οὕτως· Φιλόξενος ὁ καλούμενος σωληνιστῆς ἐκ
 δημαγωγοῦ τυράννος ἀνεφάνη, ζῶν τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς
 15 ἀλιευόμενος καὶ σωληνοθήρας ὦν· ἀφορμῆς δὲ λαβό- f
 μενος καὶ ἐμπορευσάμενος βίον ἐκτήσατο. — τῶν
 δὲ κτενῶν ἀπαλώτεροι μὲν εἰσὶν οἱ λευκοί· ἄβρωμοι
 γὰρ καὶ εὐκοίλιοι. τῶν δὲ μελάνων καὶ πυρρῶν οἱ μεί-
 ζονες καὶ εὐσαρκοὶ εὐστομοί. κοινῶς δὲ πάντες εὐστό-
 20 μαχοὶ εὐπεπτοὶ εὐκοίλιοι λαμβανόμενοι μετὰ κυμίνου
 καὶ πεπέρεως. μνημονεύει δ' αὐτῶν καὶ Ἀρχιππος
 ἐν Ἰχθύσιν

λεπάσιν ἐχίνοις ἐσχάραις βελόναις τε τοῖς κτεσίν τε.
 αἱ δὲ βάλανοι καλούμεναι ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς δρυῖ- 91
 25 νας ὁμοιότητος διαφέρουσι παρὰ τοὺς τόπους. αἱ μὲν
 γὰρ αἰγύπτιαι γλυκεῖαι ἀπαλαὶ εὐστομοὶ θρεπτικαὶ
 πολύχυλοι οὐρητικαὶ εὐκοίλιοι, αἱ δὲ ἄλλαι ἀλυκώτε-
 ραι. τὰ δὲ ὥτια δύσπεπτα, τρόφιμα δὲ μᾶλλον τηγα-
 νιζόμενα. αἱ δὲ φωλάδες εὐστομοί, βρωμώδεις δὲ καὶ
 30 κακόχυλοι.

41. ἐχῖνοι δὲ ἀπαλοὶ μὲν εὐχυλοὶ βρωμώδεις
 πλήσμιοι εὐφθαρτοί, μετὰ δὲ ὄξυμέλιτος λαμβανόμενοι

καὶ σελίνου καὶ ἡδυόσμου εὐστόμαχοι γλυκεῖς τε καὶ
 b εὐκοίλιοι. προσηνέστεροι δ' αὐτῶν οἱ ἐρυθροὶ καὶ οἱ
 μήλινοι καὶ οἱ παχύτατοι καὶ οἱ ἐν τῷ ξύεσθαι τὴν
 σάρκα γαλακτώδεις ἀνιέντες. οἱ δὲ περὶ τὴν Κεφαλ-
 ληνίαν γινόμενοι καὶ περὶ τὴν Ἰκαρίαν καὶ τὸν Ἀδρίαν, 5
 τινὲς αὐτῶν καὶ ὑπόπικροί εἰσιν· οἱ δ' ἐπὶ τοῦ σκο-
 πέλου τῆς Σικελίας κοιλίας λυτικοί.' Ἀριστοτέλης δέ
 φησι τῶν ἐχίνων πλείω γένη εἶναι· ἐν μὲν τὸ ἐσθιώ-
 μενον ἐν ᾧ τὰ καλούμενά ἐστιν ὥα, ἄλλα δὲ δύο, τό-
 τε τῶν σπαταγγῶν καὶ τὸ τῶν καλουμένων βρουσῶν. 10
 μνημονεύει δὲ καὶ τῶν σπαταγγῶν ὁ Σώφρων, καὶ
 Ἀριστοφάνης ἐν Ὀλκάσιν οὕτως

c δάπτοντα, μιστύλλοντα, διαλείχοντά μου
 τὸν κάτω σπατάγγην.

καὶ Ἐπίχαρμος δὲ ἐν Ἡβας γάμῳ περὶ τῶν ἐχίνων 15
 φησί

καρκίνοι θ' ἱκόν τ' ἐχῖνοι τοὶ καθ' ἄλμυρὰν ἄλλα
 νεῖν μὲν οὐκ ἴσαντι, πεζᾷ δ' ἐμπορεύονται μόνοι.

Δημήτριος δ' ὁ Σκήψιος ἐν ἔκτῳ καὶ εἰκοστῷ τοῦ
 τρωικοῦ διακόσμου Λάκωνά φησί τινα κληθέντα ἐπὶ 20
 θοῖναν παρατεθέντων ἐπὶ τὴν τράπεζαν θαλαττίων
 ἐχίνων ἐπιλαβέσθαι ἐνός, οὐκ εἰδότα τὴν χρῆσιν τοῦ
 d ἐδέσματος, ἀλλ' οὐδὲ προσέχοντα τοῖς συνδειπνοῦσι
 πῶς ἀναλίσκουσιν· ἐνθέντα δὲ εἰς τὸ στόμα σὺν τῷ
 κελύφει βρούκειν τοῖς ὁδοῦσι τὸν ἐχῖνον. δυσχρηστού- 25
 μενον οὖν τῇ βρώσει καὶ οὐ συνιέντα τὴν ἀντιτυπίαν
 τῆς τραχύτητος εἰπεῖν ὥ φάγημα μισρόν, οὔτε μὴ νῦν
 σε ἀφέω μαλθακισθεῖς οὔτ' αὖτις ἔτι λάβοιμι.' ὅτι δὲ
 οἱ ἐχῖνοι, λέγω δὲ τοὺς χερσαίους, οὐ καὶ τοὺς θαλατ-
 τίους, καὶ ἑαυτῶν εἰσι φυλακτικοὶ πρὸς τοὺς θηρῶν- 30
 τας προβαλλόμενοι τὰς ἀκάνθας ὥσπερ τι χαράκωμα,
 Ἴων ὁ Χῖος μαρτυρεῖ ἐν Φοίνικι ἢ Καίνει λέγων οὕτως

ἀλλ' ἐν τε χέρσῳ τοὺς λεοντας ἦνεσα
 ἢ τὰς ἐχίνου μάλλον οἷζυράς τέχνας·
 ὅς εὖτ' ἂν ἄλλων κρείσσονων ὀρμὴν μάθῃ,
 στρόβιλος ἀμφάκανθον εἰλίξας δέμας

5 κεῖται δακεῖν τε καὶ θιγεῖν ἀμήχανος.

42. τῶν δὲ λεπάδων, φησὶν ὁ Δίφιλος, τινὲς μὲν
 εἰσι μικραὶ τινὲς δὲ καὶ ὀστρέοις ἐοικυῖαι. εἰσὶ δὲ
 σκληραὶ καὶ ὀλιγόχυλοι καὶ οὐκ ἄγαν θριμεῖαι, εὖστο-
 μοι δὲ καὶ εὐκατέργαστοι, ἐφθαὶ δὲ ποσῶς εὖστομοι.
 10 αἱ δὲ πῖναι οὐρητικαὶ τρόφιμοι δύσπεπτοι δυσανά-
 δοτοι. εἰκόασι δ' αὐταῖς καὶ οἱ κήρυκες, ὧν οἱ μὲν
 τράχηλοι εὐστόμαχοι, δυσκατέργαστοι δέ· διὸ τοῖς f
 ἀσθενοῦσι τὸν στόμαχον οἰκεῖοι· δυσέκκριτοί τε καὶ
 μέσως τρόφιμοι. τούτων δ' αἱ μήκωνες λεγόμεναι πρὸς
 15 τοῖς πνυθμέσιν ἀπαλαὶ εὖφθαργοι, διὸ τοῖς τὴν γαστέ-
 ρα ἀσθενοῦσιν οἰκεῖται. αἱ δὲ πορφύραι μεταξὺ πίνης
 εἰσὶ καὶ κήρυκος· ὧν οἱ μὲν τράχηλοι πολύχυλοι εὖ-
 στομοι, τὸ δὲ λοιπὸν αὐτῶν ἄλυκόν καὶ γλυκὺ καὶ
 εὐανάδοτον εἰς ἐπίκρασίν τ' ἐπιτήδειον. τὰ δὲ ὄστρεα
 20 γεννᾶται μὲν καὶ ἐν ποταμοῖς καὶ ἐν λίμναις καὶ ἐν 92
 θαλάσῃ. κράτιστα δὲ τὰ θαλάττια, ὅταν λίμνη ἢ πο-
 ταμὸς παρακέηται· γίνεται γὰρ εὖχυλα καὶ μείζονα
 καὶ γλυκύτερα. τὰ δὲ πρὸς ἡόσι καὶ πέτραις ἰλύος καὶ
 ὕδατος ἀμιγῇ μικρὰ σκληρὰ δηκτικά. τὰ δὲ ἔαρινά
 25 ὄστρεα καὶ τὰ κατὰ τὴν τοῦ θέρους ἀρχὴν κρεῖσσονα,
 πλήρη θαλασσίζοντα μετὰ γλυκύτητος εὐστόμαχα εὐ-
 ἐκκριτα. τὰ δὲ συνεψόμενα μαλάχῃ ἢ λαπάθῳ ἢ ἰχθυ-
 σιν, ἢ καθ' αὐτά, τρόφιμα καὶ εὐκοίλια.

43. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ ἐδε- b
 30 στῶν φησιν ὄστρεα καὶ κόγχαι καὶ μύες καὶ τὰ ὅμοια
 τὴν μὲν σάρκα δυσκατέργαστά ἐστι διὰ τὴν ὑγρότητα
 τὴν ἐν αὐτοῖς ἄλυκην. διόπερ ὥμὰ μὲν ἐσθιόμενα κοι-

λίας ἐστὶν ὑπακτικὰ διὰ τὴν ἀλυνκότητα, τὰ δὲ ἐψόμενα
 ἀφίησιν ἥτοι πᾶσαν ἢ τὴν πλείστην ἄλμην εἰς τὴν συν-
 ἐψουσαν αὐτὴν ὑγρότητα. διόπερ αἱ μὲν ὑγρότητες
 ἐν αἷς ἂν ἐψηθῇ τι τῶν ὀστρέων ταρακτικαὶ καὶ ὑπα-
 κτικαὶ κοιλίας εἰσὶν, αἱ δὲ σάρκες τῶν ἐψομένων ὀστρέ- 5
 ων ψόφους ποιοῦσιν ἐστερημέναι τῶν ὑγρῶν. τὰ δὲ
 ὀπτὰ τῶν ὀστρέων, ἐάν τις αὐτὰ καλῶς ὀπτήσῃ, ἀλν-
 ποτάτην ἔχει διάθεσιν· πεπύρωται γάρ. διὸ οὐχ ὁμοί-
 ως τοῖς ὁμοῖς ἐστὶ δύσπεπτα καὶ τὰς ὑγρότητας ἐν αὐ-
 τοῖς ἔχει κατεξηραμμένας, δι' ὧν ἔκλυτος ἡ κοιλία 10
 γίνεται. τροφὴν τε δίδωσιν ὑγρὰν τε καὶ δύσπεπτον
 ἅπαν ὀστρεον, καὶ πρὸς τὰς οὐρήσεις ἐστὶν οὐκ εὖοδα.
 ἀκαλήφη δὲ καὶ ἐχίνων ῥὰ καὶ τὰ τοιαῦτα τροφὴν μὲν
 δίδωσιν ὑγρὰν καὶ μικράν, τῆς δὲ κοιλίας ἐστὶ λυτικά
 καὶ οὐρήσεως κινητικά.

15

44. Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφώνιος ἐν Γεωργικοῖς
 τάδε τῶν ὀστρέων καταλέγει
 ἢ καὶ ὅστρεα τόσσα βυθοὺς ἄτε βόσκεται ἄλμης,
 νηρῖται στρόμβοι τε πελωριάδες τε μύες τε,
 γλίσχραι τ'· ἀλλὰ σύνης τὸ καὶ αὐτῆς φωλεὰ πίνης. 20
 καὶ Ἀρχέστρατος δ' ἐν Γαστρονομίᾳ φησὶ
 τοὺς μῦς Αἶνος ἔχει μεγάλους, ὅστρεα δ' Ἄβυδος,
 τὰς ἄρκτους Πάριον, τοὺς δὲ κτένας ἢ Μυτιλήνη·
 πλείστους δ' Ἀμβρακία παρέχει, καὶ ἅπλατα μετ'
 αὐτῶν . . . 25
 Μεσσήνη δὲ πελωριάδας στενοπορθμίδι κόγχας·
 κὰν Ἐφέσῳ λήψει τὰς λείας οὐ τι πονηράς·
 τήθεα Καλχηδῶν, τοὺς κήρυκας δ' ἐπιτρίψαι
 ὁ Ζεὺς, τοὺς τε θαλασσογενεῖς καὶ τοὺς ἀγοραίους,
 πλὴν ἐνὸς ἀνθρώπου· κείνος δέ μοι ἐστὶν ἑταῖρος, 30
 Λέσβον ἐριστάφυλον ναίων, Ἀγάθων δὲ καλεῖται.

καὶ Φιλύλλιος δὲ ἢ ὅστις ἐστὶν ὁ ποιήσας τὰς Πόλεις
φησὶ

χήμας λεπάδας σωλήνας μῦς πίνας κτένας ἐκ
Μυτιλήνης.

5 ὅστρεια δὲ μόνως οὕτως ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι. Κρατῖνος
Ἀρχιλόχοις ἔπινῃσι καὶ ὀστρείοισιν ὁμοίῃ. καὶ Ἐπί- f
χαρμος ἐν Ἡβας γάμῳ ὀστρεια συμμεμυκότα. ὀστρε-
ον δὲ ὡς ὄρνεον Πλάτων ἐν Φαίδρῳ ὀστρέου τρόπον
φησὶ δεδεσμευμένοι. καὶ ἐν Τιμαίῳ τὸ τῶν ὀστρέων
10 γένος συμπάντων. ἐν δὲ τῷ τῆς Πολιτείας δεκάτῳ
ὀστρεια· εἶπε συμπεφυκέναι ὀστρεῖά τε καὶ φυκία.
αἱ δὲ πελωρίδες ὠνομάσθησαν παρὰ τὸ πελώριον. μεί-
ζον γάρ ἐστι χήμης καὶ παρηλλαγμένον. Ἀριστοτέλης 93
δέ φησι καὶ ἐν ἄμμῳ αὐτὰς γίνεσθαι. τῶν δὲ χημῶν
15 μνημονεύει Ἴων ὁ Χίτος ἐν Ἐπιδημιάσι. καὶ ἴσως οὕ-
τως ὠνόμασται τὰ κογχύλια παρὰ τὸ κεχηνέναι.

45. Περὶ δὲ τῶν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν γινομένων
ὀστρέων, οὐ γὰρ ἄκαιρον καὶ τούτων μνησθῆναι διὰ
τὴν τῶν μαργαριτῶν χρῆσιν, Θεόφραστος μὲν ἐν τῷ
20 περὶ λίθων γράφει οὕτως τῶν θαυμαζομένων δὲ λί-
θων ἐστὶ καὶ ὁ μαργαρίτης καλούμενος, διαφανὴς μὲν
τῇ φύσει· ποιοῦσι δ' ἐξ αὐτοῦ τοὺς πολυτελεῖς ὄρμους.
γίνεται δὲ ἐν ὀστρέῳ τινὲ παραπλησίῳ ταῖς πίναις,
πλὴν ἐλάττονι. μέγεθος δὲ ἡλίκον ἰχθύος ὀφθαλμὸς b
25 εὐμεγέθης. Ἀνδρυσθένης δ' ἐν τῷ τῆς Ἰνδικῆς πε-
ρίπλῳ γράφει οὕτως τῶν δὲ στρόμβων καὶ χοιρίνων
καὶ τῶν λοιπῶν κογχυλίων ποικίλαι αἱ ἰδέαι καὶ πολὺ
διάφοροι τῶν παρ' ἡμῖν. γίνονται δὲ πορφύραι καὶ
ὀστρέων πολὺ πλῆθος τῶν λοιπῶν. ἐν δὲ ἰδίῳ, ὃ κα-
30 λοῦσιν ἐκεῖνοι βέρβερι, ἐξ οὗ ἡ μαργαρίτις λίθος γί-
νεται. αὕτη δ' ἐστὶ πολυτελής κατὰ τὴν Ἀσίαν, καὶ
πωλεῖται περὶ Πέρσας τε καὶ τοὺς ἄνω τόπους πρὸς

χρυσίον. ἔστι δ' ἡ μὲν τοῦ ὀστρέου ὄψις παραπλησία
 τῷ κτενί, οὐ διέγλυπται δέ, ἀλλὰ λείον τὸ ὄστρακον
 c ἔχει καὶ δασύ. οὐδὲ ὥτα ἔχει δύο ὥσπερ ὁ κτεῖς, ἀλλὰ
 ἓν. ἡ δὲ λίθος γίνεται ἐν τῇ σαρκὶ τοῦ ὀστρέου, ὥσ-
 περ ἐν τοῖς ὑείοις ἡ χάλαζα. καὶ ἔστιν ἡ μὲν χρυσοει- 5
 δῆς σφόδρα, ὥστε μὴ ῥαδίως διαγνῶναι ὅταν παρα-
 τεθῇ παρὰ τὸ χρυσίον, ἡ δὲ ἀργυροειδῆς, ἡ δὲ τελέως
 λευκὴ ὁμοία τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν ἰχθύων. Χάρης δ'
 ὁ Μυτιληναῖος ἐν ἐβδόμῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον ἱστο-
 ριῶν φησι· θηρεύεται δὲ κατὰ τὴν ἰνδικὴν θάλασσαν, 10
 ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀρμενίαν καὶ περσικὴν καὶ
 d σουσιανὴν καὶ βαβυλωνίαν, παρόμοιον ὀστρέῳ· τὸ δ'
 ἔστιν ἄδρὸν καὶ πρόμηκες, ἔχον ἐν αὐτῷ σάρκα καὶ
 μεγάλην καὶ λευκὴν, εὐώδη σφόδρα. ἔξ ὧν ἐξαιροῦν-
 τες ὅτι᾽ λευκὰ προσαγορεύουσι μὲν μαργαρίτας, κατα- 15
 σκευάζουσιν δ' ἐξ αὐτῶν ὀρμίσκους τε καὶ ψέλια περὶ
 τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, περὶ ἃ σπουδάζουσιν καὶ
 Πέρσαι καὶ Μῆδοι καὶ πάντες Ἀσιανοὶ πολὺν μᾶλλον
 τῶν ἐκ χρυσίου γεγεννημένων.

46. Ἰσίδωρος δ' ὁ Χαρακηνὸς ἐν τῷ τῆς Παρθίας 20
 e περιηγητικῷ κατὰ τὸ περσικὸν πέλαγος νῆσόν φησιν
 εἶναι τινα ἔνθα πλείστην μαργαρίτιν εὐρίσκεισθαι.
 διόπερ σχεδίας καλαμῖνας πέριξ εἶναι τῆς νήσου, ἐξ
 ὧν καταλλομένους εἰς τὴν θάλασσαν ἐπ' ὀργυιάς εἰ-
 κοσιν ἀναφέρειν διπλοῦς κόγχους. φασὶ δ' ὅταν βρον- 25
 τὰ συνεχεῖς ὥσι καὶ ὄμβρων ἐκχύσεις, τότε μᾶλλον
 τὴν πῖναν κύειν, καὶ πλείστην γίνεσθαι μαργαρίτιν
 καὶ εὐμεγέθη. τοῦ δὲ χειμῶνος εἰς τὰς ἐμβυθίους θα-
 f λάμας δύνειν εἰώθασιν αἱ πῖναι· θέρους δὲ τὰς μὲν
 νύκτας κεκήνασι διανηρόμεναι, ἡμέρας δὲ μύουσιν. 30
 ὅσαι δ' ἂν πέτραις ἢ σπιλάσι προσφυνῶσι ῥιζοβολοῦσι,
 κἀνταῦθα ἐνοῦσαι τὴν μαργαρίτιν γεννῶσι. ζωογο-

νοῦνται δὲ καὶ τρέφονται διὰ τοῦ προσπεφυκότητος τῇ
σαρκὶ μέρους. τοῦτο δὲ συμπέφυκε τῷ τοῦ κόγχου
στόματι, χηλὰς ἔχον καὶ νομὴν εἰσφέρον. ὃ δὴ ἐστὶν
51 ⁵κοικὸς καρκίνω μικρῷ, καλούμενον πινοφύλαξ. διή-
κει δ' ἐκ τούτου ἡ σὰρξ μέχρι μέσου τοῦ κόγχου οἶονεῖ
ρίζα, παρ' ἣν ἡ μαργαρίτις γεννωμένη αὖξεται διὰ
τοῦ στερεοῦ τῆς κόγχης καὶ τρέφεται ὅσον ἂν ἡ προσ-
πεφυκυῖα χρόνον. ἐπειδὴν δὲ παρὰ τὴν ἔκφυσιν 94
ὑποδυομένη ἡ σὰρξ καὶ μαλακῶς ἐντέμνουσα χωρίσῃ
10 τὴν μαργαρίτιν ἀπὸ τοῦ κόγχου, ἀμπέχουσα μὲν οὐκέτι
τρέφει, λειοτέραν δ' αὐτὴν καὶ διαυγεστέραν ποιεῖ καὶ
καθαρωτέραν. ἡ μὲν οὖν ἐμβύθιος πῖνα διαυγεστά-
την ποιεῖ καὶ καθαρωτάτην καὶ μεγάλην γεννᾷ μαρ-
γαρίτιν, ἡ δὲ ἐπιπολάζουσα καὶ ἀνωφερὴς διὰ τὸ ὑπὸ
15 τοῦ ἡλίου ἀκτινοβολεῖσθαι δύσχρους καὶ ἥσων. κιν-
δυνεύουσι δ' οἱ θηρῶντες τοὺς μαργαρίτας, ὅταν εἰς
κεχηνότα κόγχον κατ' εὐθὺ ἐκτείνωσι τὴν χεῖρα· μύει b
γὰρ τότε, καὶ πολλάκις οἱ δάκτυλοι αὐτῶν ἀποπρίον-
ται· ἔνιοι δὲ καὶ παραχρηῖμα ἀποθνήσκουσιν. ὅσοι δ'
20 ἂν ἐκ πλαγίου ὑποθέντες τὴν χεῖρα τύχωσι, ῥαδίως
τοὺς κόγχους ἀπὸ τοῦ λίθου ἀποσπῶσιν. μαράγδων
δὲ μνημονεύει Μένανδρος ἐν Παιδίῳ

μάραγδον εἶναι ταῦτ' ἔδει καὶ σάρδια.

ἄνευ δὲ τοῦ σ λεκτέον. παρὰ γὰρ τὸ μαρμαίρειν ὠνό-
25 μασται τῷ διανυγῆς ὑπάρχειν.

47. Μετὰ ταῦτα περιηνέχθησαν πίνακες ἔχοντες c
τῶν ἐξ ὕδατος κρεῶν πολλά, πόδας καὶ κεφαλὰς καὶ
ὠτῖα καὶ σιαγόνας, ἔτι δὲ καὶ χορδὰς καὶ κοιλίας καὶ
γλώσσας, ὥσπερ ἔθος ἐστὶν ἐν τοῖς κατὰ τὴν Ἀλεξάν-
30 ³⁰δρειαν λεγομένοις ἐφθοπωλίοις. εἴρηται γάρ, Οὐλ-
πιανέ, καὶ τὸ ἐφθοπώλιον παρὰ Ποσειδίππῳ ἐν Παι-
δίῳ. καὶ πάλιν ζητούντων τοὺς ὀνομάσαντάς τι τούτων

ὃ μὲν τις ἔλεγε, τῶν ἐδωδίων κοιλιῶν μνημονεύει
 δ' Ἀριστοφάνης ἐν Ἰππεῦσι· φήσω σε ἀδεκατεύτους κοι-
 λίας πωλεῖν.' καὶ ἐξῆς

τί μ' ὦγάθ' οὐ πλύνειν ἔῃς τὰς κοιλίας
 πωλεῖν τε τοὺς ἀλλᾶντας, ἀλλὰ καταγελαῖ.

5

καὶ πάλιν

ἐγὼ δέ γ' ἥνυστρον βοὸς καὶ κοιλίαν ὑείαν
 καταβροχθίσας, καῖτ' ἐκπιὼν τὸν ζωμὸν ἀναπό-

νιπτος

λαρυγγιῷ τοὺς ῥήτορας καὶ Νικίαν ταράξω.

10

καὶ πάλιν

ἦ δ' Ὀβριμοπάτρα γ' ἐφθὼν ἐκ ζωμοῦ κρέας
 καὶ χόλικος ἥνυστρον τε καὶ γαστροὺς τόμον.

σιαγόνος δὲ Κρατῖνος Πλούτοις· περὶ σιαγόνος βοείας
 μαχόμενος.' καὶ Σοφοκλῆς Ἀμύνκῳ· σιαγόνας τε δὴ
 μαλθακὰς τίθησι.' Πλάτων δ' ἐν Τιμαίῳ γράφει· καὶ
 τὰς σιαγόνας ἄκρας αὐτοῖς συνέδησεν ὑπὸ τὴν φύσιν
 τοῦ προσώπου.' καὶ Ξενοφῶν ἐν τῷ περὶ ἵππικῆς

f· σιαγόνᾳ μικρὰν συνεσταλμένην.' οἱ δὲ διὰ τοῦ ν
 στοιχείου ἐκφέρουντες κατ' ἀναλογίαν λέγουσιν ἀπὸ
 τοῦ ὕος. χορδῶν τε μέμνηται Ἐπίχαρμος, ὃς ὀρύας
 ὀνομάζει, ἐπιγράψας τι καὶ τῶν δραμάτων Ὀρύαν.
 Ἀριστοφάνης δ' ἐν Νεφέλαις· ἔκ μου χορδὴν τοῖς
 φροντισταῖς παραθέντων.' Κρατῖνος ἐν Πυτίνῃ

ὥς λεπτός, ἦ δ' ὅς, ἔσθ' ὁ τῆς χορδῆς τόμος.

25

καὶ Εὐπολὶς ἐν Αἰξίν. Ἀλεξίς δ' ἐν Λευκαδίᾳ ἢ Δρα-
 95 πέταις· χορδαρίου τόμος ἦκε καὶ περίκομμά τι.' Ἀν-
 τιφάνης ἐν Γάμοις· ἐκτεμὼν χορδῆς μεσαῖον.'

48. ποδῶν δὲ καὶ ὠτίων ἔτι δὲ ῥύγχους Ἀλεξίς
 ἐν Κρατεῦᾳ ἢ Φαρμακοπώλῃ· τὸ δὲ μαρτύριον ὀλίγον
 ὕστερον ἐκθήσομαι, πολλὰ ἔχον τῶν ζητουμένων ὀνο-
 μάτων. Θεόφιλος Παγκρατιαστῇ

30

ἐφθῶν μὲν σχεδὸν
 τρεῖς μναῖς. B. λέγ' ἄλλο. A. θυγχίον, κωλῆν,
 πόδας
 τέτταρας ὑείους. B. Ἡράκλεις. A. βοὸς δὲ τρεῖς. b

5 Ἀναξίλας Μαγείροις

τῶν Αἰσχύλου πολὺ μᾶλλον εἶναί μοι δοκεῖ
 ἰχθυόδι' ὀπτᾶν. B. τί σὺ λέγεις; ἰχθυύδια;
 συσσίτιον μέλλεις νοσηλεύειν; ὅσον
 ἀκροκώλι' ἔπειν θύγῃ, πόδας.

10 Ἀναξίλας δ' ἐν Κίρκῃ

δεινὸν μὲν γὰρ ἔχονθ' ὑὸς
 θύγχος, ᾧ φίλε Κινησία.

καὶ ἐν Καλυψοῖ

θύγχος φορῶν ὕειον ἡσθόμην τότε. c

15 ὠτάρια δ' ὠνόμασε καὶ Ἀναξανδριδῆς ἐν Σατυρία.
 Ἀξιόνικος δ' ἐν Χαλκιδικῷ φησι

ζωμὸν ποιῶ

θερμὸν ἰχθὺν ἐπαναπλάττων, ἡμίβρωτα λεί-
 ψανα

20 συντιθείς, οἶνω διαίνων, ἔντερ' ἄλλ' καὶ σιλφίῳ
 σφενδονῶν, ἀλλᾶντα τέμνων, παραφέρων χορδῆς
 τόμον,

θύγχος εἰς ὄξος πιέζων· ὥστε πάντας ὁμολογεῖν
 τῶν γάμων κρείττω γεγονέναι τὴν ἔωλον ἡμέραν.

25 Ἀριστοφάνης Προαγῶνι d

ἐγευσάμην χορδῆς ὁ δύστηνος τέκνων.

πῶς εἰσίδω θύγχος περικεκαυμένον;

Φερεκράτης Δήροις

ὥς οὐχὶ τοῦτ' ἰχθὺς ἀτεχνῶς ἔσθ' ὑός.

30 καὶ τόπος δέ τις οὕτω καλεῖται Ῥύγχος περὶ Στράτου
 τῆς Αἰτωλίας, ὥς φησι Πολύβιος ἐν ἑκτῇ τῶν ἱστο-
 ριῶν. Στησίχορός τέ φησιν ἐν Συοθήρᾳ κρύψαι δὲ

δύγχος ἄκρον γὰς ὑπένερθεν.' ὅτι δὲ κυρίως λέγεται
 e δύγχος ἐπὶ τῶν συῶν προείρηται. ὅτι δὲ καὶ ἐπ' ἄλλων
 ζώων Ἄρχιππος Ἀμφιτρύωνι δευτέρῳ κατὰ παιδιὰν
 εἶπε καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου οὕτως

καὶ ταῦτ' ἔχων τὸ δύγχος οὕτωςι μακρόν. 5

καὶ Ἀραρὼς Ἀδώνιδι

ὁ γὰρ θεὸς τὸ δύγχος ὡς ἡμᾶς στρέφει.

49. Ἀκροκωλίων δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης Αἰο-
 λοσίκωνι

καὶ μὴν τὸ δεῖν' ἀκροκώλια γέ σοι τέτταρα 10

f ἥψησα τακερά.

καὶ ἐν Γηρυτάδῃ 'ἀκροκώλι' ἄρτοι κάραβοι.' Ἀντι-
 φάνης Κορινθία

ἔπειτα ἀκροκώλιον

ῥειον Ἀφροδίτῃ, γελοῖον. B. ἀγνοεῖς. 15

ἐν τῇ Κύπρῳ δ' οὕτω φιληθεῖταις ὑσίν,
 ὦ δέσποθ', ὥστε σκατοφαγεῖν ἀπειρξε τὸ
 ζῶον . . . τοὺς δὲ βοῦς ἠνάγκασεν.

ὅτι δ' οὕτως Ἀφροδίτῃ ῥς θύεται μαρτυρεῖ Καλλιμα-
 6 χος ἢ Ζηνόδοτος ἐν ἱστορικοῖς ὑπομνήμασι γράφων 20
 ὧδε 'Ἀργεῖοι Ἀφροδίτῃ ῥν θύουσι, καὶ ἡ ἐορτὴ κα-
 λεῖται ὑστήρια.' Φερεκράτης δ' ἐν Μεταλλευσι

σχελίδες δ' ὀλόκνημοι πλησίον τακερώταται
 ἐπὶ πινακίσκοις καὶ δῖεφθ' ἀκροκώλια.

Ἄλεξις Κυβευταῖς

ἡριστηκότων 25

σχεδόν τι δ' ἡμῶν ἔξ ἀκροκωλίου τινός.

κὰν Παννυχίδι ἢ Ἐρίθοις

ἡμίονα μὲν

τὰ κρεαδί' ἐστί, τὸ περίκομμ' ἀπόλλυται, 30

b ὁ γόγγρος ἐφθός, τὰ δ' ἀκροκώλι' οὐδέπω.

τῶν δ' ἐφθῶν ποδῶν μνημονεύει Φερεκράτης ἐν Δου-
λοδιδασκάλῳ

ἕως παρασκευάζεται τὸ δεῖπνον εἶπαθ' ἡμῖν.

B. καὶ δῆθ' ὑπάρχει τέμαχος ἐγ-

5 χέλειον ὑμῖν, τευθίς, ἄρ-
νειον κρέας, φύσκης τόμος,
ποὺς ἐφθός, ἥπαρ, πλευρόν, ὀρ-
νίθεια πλήθει πολλά, τυ-
ρὸς ἐν μέλιτι, μερὶς κρεῶν.

10 Ἀντιφάνης Παρασίτῳ

χοιρίων

σκέλη καπύρ'. B. ἀστεϊόν γε νῆ τὴν Ἑστίαν
ἄριστον. A. ἐφθὸς τυρὸς ἐπεδώνει πολὺς.

Ἐκφαντίδης δ' ἐν Σατύροις

15 πόδας τ', ἐπεὶ δέοι, πριάμενον καταφαγεῖν
ἐφθούς ὕος.

γλώσσης δὲ μέμνηται Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς
διὰ τούτων

ἄλις ἀφύης μοι· παρατέταμαι γὰρ τὰ λιπαρὰ
20 κάπτων.

ἀλλὰ φέρεθ' ἡπάτιον, ἢ καπριδίου νέου
κόλλοπά τιν'· εἰ δὲ μή, πλευρὸν ἢ γλωτταν ἢ
σπλῆνά γ' ἢ νῆστιν ἢ δέλφακος ὀπωρινῆς
ἡτριαίαν φέρετε δεῦρο μετὰ κολλάβων
25 χλιαρῶν.

50. Τοσούτων λεχθέντων καὶ περὶ τούτων οὐδὲ δ
τῶν ἱατρῶν οἱ παρόντες ἀσύμβολοι μετειλήφασιν. ἔφη
γὰρ ὁ Διονυσιοκλῆς, Μνησίθεος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ
περὶ ἐδεστῶν ἔφη 'κεφαλή καὶ πόδες ὕος οὐ πολὺ τὸ
30 τρόφιμον καὶ λιπαρὸν ἐν ἑαυτοῖς ἔχουσι.' καὶ ὁ Λεω-
νίδης, Δήμων ἐν τετάρτῳ Ἀτθίδος 'Ἀφείδαντα, φησί,
βασιλεύοντα Ἀθηναίων Οὐμοίτης ὁ νεώτερος ἀδελφὸς

νόθος ὢν ἀποκτείνας αὐτὸς ἐβασίλευσεν. ἐφ' οὗ Μέ-
 λανθος Μεσσήνιος ἐκπεσὼν τῆς πατρίδος ἐπήρετο τὴν
 e Πυθίαν ὅπου κατοικήσει. ἡ δ' ἔφη, ἔνθ' ἂν ξενίοις
 πρῶτον τιμηθῇ, τοὺς πόδας αὐτῷ καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ
 τῷ δείπνῳ παραθέντων. καὶ τοῦτ' ἐγένετο αὐτῷ ἐν 5
 Ἐλευσίνι· τῶν ἱερειῶν γὰρ τότε πάτριόν τινα ἐορτὴν
 ἐπιτελουσῶν καὶ πάντα τὰ κρέα κατηναλωκυῶν, τῶν
 δὲ ποδῶν καὶ τῆς κεφαλῆς ὑπολοίπων ὄντων, ταῦτα
 τῷ Μελάνθῳ ἀπέστειλαν.

51. ΜΗΤΡΑ ἐξῆς ἐπεισηνέχθη, μητρόπολις τις ὡς 10
 ἀληθῶς οὔσα καὶ μήτηρ τῶν Ἰπποκράτους νιῶν, οὓς
 f εἰς ὑωδίαν κωμωδουμένους οἶδα. εἰς ἣν ἀποβλέψας ὁ
 Οὐλπιανός, ἄγε δὴ, ἔφη, ἄνδρες φίλοι, παρὰ τίνι κεῖται
 ἡ μήτρα; ἱκανῶς γὰρ γεραστριόμεθα, καὶ καιρὸς ἤδη
 ἐστὶ καὶ λέγειν ἡμᾶς. τοῖς δὲ κυνικοῖς τοῦτο παρακε- 15
 λεύομαι σιωπᾶν κεχορτασμένοις ἀφειδῶς, πλὴν εἰ μὴ
 καὶ τῶν σιαγόνων καὶ τῶν κεφαλῶν κατατρῶξαι βού-
 λονται καὶ τὰ ὅσῃ, ὧν οὐδεὶς φθόνος αὐτοῖς ἀπολαύ-
 ειν ὡς κυσί· τοῦτο γὰρ εἰσι καὶ εὐχονται καλεῖσθαι.
 97' νόμος δὲ λείψαν' ἐκβάλλειν κυσὶν' ἐν Κρήσσαις ὁ Εὐ- 20
 ριπίδης ἔφη. πάντα γὰρ ἐσθίειν καὶ πίνειν θέλουσιν,
 ἐπὶ νοῦν οὐ λαμβάνοντες ὅπερ ὁ θεὸς Πλάτων ἔφη ἐν
 Πρωταγόρᾳ· τὸ περὶ ποιήσεως διαλέγεσθαι ὁμοίωτάτον
 εἶναι τοῖς συμποσίοις τοῖς τῶν φαύλων καὶ ἀγοραίων
 ἀνθρώπων. καὶ γὰρ οὗτοι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ἀλλή- 25
 λοις δι' αὐτῶν συνεῖναι ἐν τῷ πότῳ μηδὲ διὰ τῆς ἐαυ-
 τῶν φωνῆς καὶ λόγων τῶν ἐαυτῶν ὑπὸ ἀπαιδευσίας
 τιμίας ποιοῦσι τὰς ἀνλητριδας, πολλοῦ μισθούμενοι
 b ἄλλοτριαν φωνήν, τὴν τῶν ἀνλῶν, καὶ διὰ τῆς ἐκείνων
 φωνῆς ἀλλήλοις ξύνεισιν. ὅπου δὲ καλοὶ ἀγαθοὶ 30
 ξυμπόται καὶ πεπαιδευμένοι εἰσὶν, οὐκ ἂν ἰδοις οὔτ'
 ἀνλητριδας οὔτε ὀρχηστρίδας οὔτε ψαλτρίδας, ἀλλ' αὐ-

τοὺς ἑαυτοῖς ἱκανοὺς ὄντας ξυνεῖναι ἄνευ τῶν λήρων
 τε καὶ παιδιῶν τούτων διὰ τῆς ἑαυτῶν φωνῆς, λέγον-
 τὰς τε καὶ ἀκούοντας ἐν μέρει ἑαυτῶν κοσμίως, καὶ
 πάνυ πολὺν οἶνον πίωσι.' τοῦτο δ' ὑμεῖς ποιεῖτε, ὧ
 5 Κύνουλκε· πίνοντες, μᾶλλον δ' ἐμπίνοντες, ἀνλητρί-
 δων καὶ ὀρχηστρίδων δίκην ἐμποδίζετε τὴν διὰ τῶν
 λόγων ἡδονήν, ζῶντες, κατὰ τὸν αὐτὸν Πλάτωνα, ὥς
 ἐν τῷ Φιλήβῳ φησίν, οὐκ ἀνθρώπου βίον, ἀλλὰ τινος
 πλεύμονος ἢ τῶν ὅσα θαλάττια μετ' ὀστρέων ἐμψύχων
 10 ἐστὶ σωμαίων.

52. καὶ ὁ Κύνουλκος ὀργισθεὶς, γάστρων, ἔφη,
 καὶ κοιλιόδαιμον ἀνθρώπε, οὐδὲν ἄλλο σὺ οἶσθα, οὐ
 λόγους διεξοδικοὺς εἰπεῖν, οὐχ ἱστορίας μνησθῆναι,
 οὐ τῆς ἐν λόγοις χάριτος ἀπάρξασθαί ποτε, ἀλλὰ τὸν
 15 χρόνον ἅπαντα περὶ ταῦτα κατετρίβης ζητῶν· κεῖται;
 οὐ κεῖται; εἴρηται; οὐκ εἴρηται;' ἐξουυχίζεις τε πάντα
 τὰ προσπίπτοντα τοῖς συνδιαλεγομένοις, τὰς ἀκάνθας
 συνάγων

ὥς ἂν' ἐχινόποδας καὶ ἀνὰ τρηχεῖαν ὄνωνιν
 20 ἀεὶ διατρίβων, ἀνθέων τῶν ἡδίστων μηδὲν συναθροί-
 ζων. ἢ οὐ σὺ εἰ ὁ καὶ τὴν ὑπὸ Ῥωμαίων καλουμένην
 στρήναν, κατὰ τινα πατρίαν παράδοσιν λεγομένην καὶ
 διδομένην τοῖς φίλοις, ἐπινομίδα καλῶν; καὶ εἰ μὲν
 τὴν Πλάτωνος ζηλώσας, μαθεῖν βουλόμεθα, εἰ δὲ πα-
 25 ρά τινι οὕτως εὐρὼν λεγομένην, ἐμφάνισον τὸν εἰ-
 πόντα. ἐγὼ γὰρ οἶδα ἐπινομίδα καλουμένην καὶ μέρος
 τι τριήρους, ὥς Ἀπολλώνιος ἐν τριηρικῷ παρατέθει-
 ται. οὐ σὺ εἰ ὁ καὶ τὸν καινὸν καὶ οὐδέπω ἐν χρεῖα
 γενόμενον φαινόλην, εἴρηται γάρ, ὧ βέλτιστε, καὶ ὁ
 30 φαινόλης, εἰπών;· παῖ Λεῦκε, δός μοι τὸν ἄχρηστον
 φαινόλην.' εἰς βαλανεῖον δέ ποτε πορευόμενος οὐκ
 ἔφης πρὸς τὸν πυνθανόμενον· ποῖ δῆ;· ἀπολούμενος,

ἦν δ' ἐγώ, ἐπείγομαι.' κάκεινης σοι τῆς ἡμέρας ὁ κα-
 λὸς κανυστῖνος ὑπὸ λωποδυτῶν ἀνηρπάσθη, ὡς γέλωτα
 πάμπολυν ἐν τῷ βαλανείῳ γενέσθαι, ἀχρήστου ζητου-
 μένου φαινόλου. ἄλλοτε δέ, ὡς ἑταῖροι φίλτατοι, πρὸς
 γὰρ ὑμᾶς εἰρήσεται τάληθῃ, προσέπαισε λίθῳ καὶ τὴν
 f κνήμην ἔλυσεν· θεραπευθεὶς οὖν προήει καὶ πρὸς τοὺς
 πυνθανομένους τί τοῦτο Οὐλπιανέ; ὑπώπιον ἔλεγε.
 κἀγώ, ξυνῆν γὰρ αὐτῷ, τότε τὸν γέλωτα φέρειν οὐ δυ-
 νάμενος, παρὰ τινι τῶν φίλων ἱατρῷ ὑπαλειψάμενος
 τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς παχεῖ φαρμάκῳ, πρὸς τοὺς
 πυνθανομένους τί δὲ σύ; πρόσκομμα ἔφασκον.

53. Τῆς δ' αὐτῆς ταύτης σοφίας καὶ ἕτερός ἐστι
 ζηλωτής, Πομπηϊανὸς ὁ Φιλαδελφεύς, ἄνθρωπος οὐκ
 98 ἀπάνουργος, ὀνοματοθήρας δὲ καὶ αὐτός. ὅστις πρὸς
 τὸν οἰκέτην διαλεγόμενος μεγάλη τῇ φωνῇ καλέσας τοῦ- 15
 νομα, Στρομβιχίδη, ἔφη, κόμιξέ μοι ἐπὶ τὸ γυμνάσιον
 τὰς βλαύτας τὰς ἀφορήτους καὶ τὴν ἐφεστρίδα τὴν ἄχρη-
 στον. ἐγὼ γὰρ ὑποδησάμενος τὸν πώγωνα προσαγο-
 ρεύσω τοὺς ἑταῖρους· ὁπτὸς γάρ ἐστὶ μοι τάριχος. κό-
 μιξε δὲ τοῦ ἐλαίου τὴν λήκνυθον· πρότερον γὰρ συν- 20
 τριβησόμεθον, ἔπειθ' οὕτως ἀπολούμεθον.' ὁ δ' αὐτὸς
 b οὗτος σοφιστὴς Φεβρουαρίῳ μηνί, ὡς Ῥωμαῖοι λέγουσι
 (τὸν δὲ μῆνα τοῦτον κληθῆναι φησιν ὁ Μαυρούσιος
 Ἰόβας ἀπὸ τῶν κατουδαίων φόβων κατ' ἀναίρεσιν τῶν
 δειμάτων, ἐν ᾧ τοῦ χειμῶνός ἐστι τὸ ἀκμαιότατον, καὶ 25
 ἔθος τότε τοῖς κατοιχομένοις τὰς χοὰς ἐπιφέρειν πολ-
 λαῖς ἡμέραις), πρὸς τινὰ τῶν φίλων, οὐκ εἰδὲς με,
 ἔφη, πολλῶν ἡμερῶν διὰ τὰ καύματα. τῆς δὲ τῶν
 παναθηναίων ἑορτῆς ἐπιτελουμένης, δι' ἧς τὰ δικα-
 στήρια οὐ συνάγεται, ἔφη, γενέθλιός ἐστι τῆς ἀλέκτο- 30
 ρος Ἀθηνᾶς καὶ ἄδικος ἡ τῆτες ἡμέρα. ἐκάλεσε δὲ ποτε
 καὶ τὸν ἐκ Δελφῶν ἐπανελθόντα ἡμῶν ἑταῖρον οὐδὲν

αὐτῷ χρησάντος τοῦ θεοῦ ἄχρηστον. δεῖξιν δέ ποτε c
 λόγων δημοσία ποιούμενος καὶ ἐγκώμιον διεξερχόμε-
 νος τῆς βασιλευούσης πόλεως ἔφη, θαυμαστὴ δ' ἡ Ῥω-
 μαίων ἀρχὴ ἢ ἀνυπόστατος.

- 5 54. τοιοῦτοί τινές εἰσιν, ᾧ ἑταῖροι, οἱ Οὐλπιά-
 νειοι σοφισταί, οἱ καὶ τὸ μιλιάριον καλούμενον ὑπὸ
 Ῥωμαίων τὸ εἰς τὴν τοῦ θερμοῦ ὕδατος κατεργασίαν
 κατασκευαζόμενον ἱπνολέβητα ὀνομάζοντες, πολλῶν
 ὀνομάτων ποιηταὶ καὶ πολλοῖς παρασάγγαις ὑπερδρα-
 10 μόντες τὸν Σικελιώτην Διονύσιον, ὃς τὴν μὲν παρθέ- d
 νον ἐκάλει μένανδρον, ὅτι μένει τὸν ἄνδρα, καὶ τὸν
 στῦλον μενεκράτην, ὅτι μένει καὶ κρατεῖ, βαλλάντιον
 δὲ τὸ ἀκόντιον, ὅτι ἐναντίον βάλλεται, καὶ τὰς τῶν
 μυῶν διεκδύσεις μυστήρια ἐκάλει, ὅτι τοὺς μῦς τηρεῖ.
 15 Ἄθανις δ' ἐν πρώτῳ Σικελικῶν τὸν αὐτὸν φησι Διο-
 νύσιον καὶ τὸν βοῦν γαρόταν καλεῖν, καὶ τὸν χοῖρον
 Ἰακχον. τοιοῦτος ἦν καὶ Ἀλέξαρχος ὁ Κασάνδρου τοῦ
 Μακεδονίας βασιλεύσαντος ἀδελφός, ὁ τὴν Οὐρανόπο- e
 λιν καλουμένην κτίσας. ἱστορεῖ δὲ περὶ αὐτοῦ Ἡρα- e
 20 κλείδης ὁ Λέμβος ἐν τῇ τριακοστῇ ἐβδόμῃ τῶν ἱστο-
 ριῶν λέγων οὕτως ᾽Αλέξαρχος ὁ τὴν Οὐρανόπολιν
 κτίσας διαλέκτους ἰδίας εἰσήνεγκεν· ὀρθροβόαν μὲν
 τὸν ἄλεκτρούνα καλῶν καὶ βροτοκέρτην τὸν κουρέα,
 καὶ τὴν δραχμὴν ἀργυρίδα, τὴν δὲ χοίνικα ἡμεροτρο-
 25 φίδα καὶ τὸν κήρυκα ἀπύτην. καὶ τοῖς Κασανδρεῶν
 δὲ ἄρχουσι τοιαῦτά ποτ' ἐπέστειλεν ᾽Αλέξαρχος ὁ
 μάρμων πρόμοις γαθεῖν. τοὺς ἡλιοκρεῖς οἰῶν οἶδα λι-
 ποῦσα θεωτῶν ἔργων κρατήτορας μορσίμῳ τύχῃ κεκυ-
 ρωμένους θεοῦ πόγαις χυτλώσαντες αὐτοὺς καὶ φύλα- f
 30 κας ὀριγενεῖς. τί δὲ ἡ ἐπιστολὴ αὕτη δηλοῖ νομίζω
 ᾽γὼ μηδὲ τὸν Πύθιον ἂν γινῶναι. κατὰ γὰρ τὸν Ἀν-
 τιφάνους Κλεοφάνη

τόδε τυραννεῖν ἔστιν . .

ἢ τί ποτε τὸ σπουδαῖον; ἀκολουθεῖν ἐρεῖς

ἐν τῷ *Λυκείῳ* μετὰ σοφιστῶν νῆ *Δία*

λεπτῶν ἀσίων συνκίνων, λέγονθ' ὅτι

99 τὸ πρᾶγμα τοῦτ' οὐκ ἔστιν, εἶπερ γίγνεται. 5

οὐδ' ἔστι γὰρ πῶ γιγνόμενον ὃ γίγνεται,

οὐτ' εἰ πρότερον ἦν, ἔστιν ὅγε νῦν γίγνεται.

ἔστιν γὰρ οὐκ ὄν οὐδέν. ὃ δὲ μὴ γέγονέ πῶ,

οὐκ ἔστιν, ὥσπερ γέγονεν ὃ γε μὴ γέγονέ πῶ.

ἐκ τοῦ γὰρ εἶναι γέγονεν· εἰ δ' οὐκ ἦν ὄθεν, 10

πῶς ἐγένετ' ἐξ οὐκ ὄντος; οὐχ οἷόν τε γάρ.

εἰ δ' αὐτόθεν που γέγονεν, οὐκ ἔσται

κεῖποι δέ πῶ τις εἴη, πόθεν γενήσεται τὸ οὐκ ὄν,

εἰς οὐκ ὄν· εἰς οὐκ ὄν γὰρ οὐ δύνησεται.

b ταυτὶ δ' ὅ τι ἔστιν οὐδ' ἂν ἀπόλλων μάθοι. 15

55. Οἶδα δ' ὅτι καὶ *Σιμωνίδης* που ὁ ποιητὴς ἀρί-
σταρχον εἶπε τὸν *Δία*, καὶ *Αἰσχύλος* τὸν *Ἄιδην* ἀρη-
σίλαον, *Νίκανδρος* δὲ ὁ *Κολοφώνιος* ἰοχέαιραν τὴν
ἀσπίδα τὸ ζῶον. διὰ ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ὁ θαυμα-
σιώτατος *Πλάτων* ἐν τῷ *Πολιτικῷ* εἰπὼν *ξηροβατικά* 20
τινα ζῶα καὶ ἀθροβατικά ἄλλα, *ξηροτροφικόν* τε καὶ
ὑγροτροφικόν καὶ ἀερονομικόν, ἐπὶ ζῴων *χερσαίων*
c καὶ ἐνύγρων καὶ ἐναερίων, ἐπιλέγει, ὥσπερ παρακε-
λευόμενος τούτοις τοῖς ὀνοματοποιοῖς φυλάττεσθαι τὴν
καινότητα, γράφων καὶ κατὰ λέξιν τάδε· καὶ διαφυ- 25
λάξης τὸ μὴ σπουδάξειν ἐπὶ τοῖς ὀνόμασι, πλουσιώτε-
ρος καὶ εἰς γῆρας ἀναφανήσει φρονήσεως. οἶδα δὲ καὶ
Ἡρώδην τὸν *Ἀττικόν* δῆτορα ὀνομάζοντα *τροχοπέδην*
τὸ διαβαλλόμενον ξύλον διὰ τῶν τροχῶν, ὅτε κατάν-
τεις τόπους ὁχούμενος ἐπορεύετο, καίτοι *Σιμαρίστου* 30
ἐν τοῖς *Συνωνύμοις* ἐποχέα τὸ ξύλον τοῦτο ἐπονομά-

ζοντος. καὶ Σοφοκλῆς δέ που ὁ ποιητὴς τὸν φύλακα
μοχλὸν ἐπωνόμασεν ἐν τούτοις

d

θάρσει, μέγας σοι τοῦδ' ἐγὼ φόβου μοχλός.
κὰν ἄλλοις δὲ τὴν ἄγκυραν ἰσχάδα κέκληκε διὰ τὸ κατ-
5 ἔχειν τὴν ναῦν

ναῦται δὲ μηρούσαντο νηὸς ἰσχάδα.

καὶ Δημάδης δὲ ὁ ρήτωρ ἔλεγε τὴν μὲν Αἴγιναν εἶναι
λήμην τοῦ Πειραιῶς, τὴν δὲ Σάμον ἀπορροῶγα τῆς πό-
λεως, ἕαθ' δὲ τοῦ δήμου τοὺς ἐφήβους, τὸ δὲ τεῖχος
10 ἐσθῆτα τῆς πόλεως, τὸν δὲ σαλπικτὴν κοινὸν Ἀθη-
ναίων ἀλέκτορα. ὁ δ' ὀνοματοθήρας οὗτος σοφιστὴς e
ἀκάθαρτον ἔφη γυναῖκα ἧς ἐπεσχημένα ἦν τὰ γυναι-
κεῖα. πόθεν δέ σοι ὦ Οὐλπιανὲ καὶ κεχορτασμένος
εἰπεῖν ἐπῆλθε, δέον τῷ κορεσθῆναι χρήσασθαι;

15 56. Πρὸς ταῦτα ὁ Οὐλπιανὸς πῶς ἡδέως γελάσας,
ἀλλὰ μὴ βάυζε, εἶπεν, ὦ ἑταῖρε, μηδὲ ἀγριαίνου τὴν
κυνικὴν προβαλλόμενος λύσσαν, τῶν ὑπὸ κύνᾳ οὐσῶν
ἡμερῶν, δέον αἰκάλλειν μᾶλλον καὶ προσσαίνειν τοῖς
συνδείπνοις, μὴ καὶ τινα Κυνοφόντιν ἐορτὴν ποιησά-
20 μεθα ἀντὶ τῆς παρ' Ἀργείοις ἐπιτελουμένης. χορτα- f
σθῆναι εἴρηται ὦ δαιμόνιε ἀνδρῶν παρὰ μὲν Κρατίνῳ
ἐν Ὀδυσσεῦσιν οὕτως

ῆσθε πανημέριοι χορταζόμενοι γάλα λευκόν.

καὶ Μένανδρος δὲ ἐν Τροφωνίῳ ἔφη χορτασθεῖς. Ἀρι-

25 στοφάνης δ' ἐν Γηρυτάῃ

θεράπευε καὶ χόρταζε τῶν μονωδιῶν.

Σοφοκλῆς δ' ἐν Τυροῖ

σίτοισι παγχόρτοισιν ἐξενίζομεν.

Εὐβουλος δ' ἐν Δόλῳ

100

30 ἐγὼ κεχόρτασμαι μὲν ἄνδρες οὐ κακῶς,
ἀλλ' εἰμὶ πλήρης, ὥστε καὶ μόλις πάννυ
ὑπεδησάμην ἅπαντα δρωῶν τὰς ἐμβάδας.

Σώφιλος δ' ἐν Φιλάρχῳ

γαστρισμός ἐσται δαψιλής· τὰ προοίμια

ὀρῶ χορτασθήσομαι.

νῆ τὸν Διόνυσον, ἄνδρες, ἤδη στρηنيῶ.

καὶ Ἀμφίς ἐν Οὐρανῷ

εἰς τὴν ἐσπέραν χορτάζομεν

ἅπασιν ἀγαθοῖς.

b ταῦτα μὲν οὖν, ὦ Κύνουлке, εἰπεῖν προχείρως ἔχω σοι
τὰ νῦν, αὐρίον δὲ ἢ ἔννηφι, τὴν γὰρ εἰς τρίτην Ἡσίο-
δος εἴρηκεν οὕτως, πληγαῖς σε χορτάσω, εἴαν περ μὴ 10
εἴπῃς ὁ κοιλιοδαίμων παρὰ τίνι κεῖται. σιωπήσαντος
δ' ἐκείνου, ἀλλὰ μὲν καὶ τοῦτο αὐτός σοι ὦ κύον ἐρῶ,
ὅτι Εὐπόλις τοὺς κόλακας ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι
οὕτω κέκληκε· τὸ δὲ μαρτύριον ἀναβαλοῦμαι, ἐστ'
ἂν ἀποδῶ σοι τὰς πληγὰς.

15

57. Ἡσθέντων οὖν ἐπὶ τοῖς πεπαιγμένοις ἀπάν-
των, ἀλλὰ μὲν, ἔφη ὁ Οὐλπιανός, καὶ τὸν περὶ τῆς
c μήτρας λόγον ἀποδώσω. Ἀλεξίς γὰρ ἐν τῷ Ποντικῷ
ἐπιγραφομένῳ δράματι Καλλιμέδοντα τὸν ῥήτορα, Κά-
ραβον δὲ ἐπικαλούμενον, κωμωδῶν (ἣν δ' οὗτος εἰς 20
τῶν κατὰ Δημοσθένη τὸν ῥήτορα πολιτενομένων)
φησὶν

ὑπὲρ πάτρας μὲν πᾶς τις ἀποθνήσκειν θέλει,

ὑπὲρ δὲ μήτρας Καλλιμέδων ὁ Κάραβος

ἐφθῆς ἴσως προσεῖτ' ἂν ἄλλως ἀποθανεῖν.

25

ἣν δὲ ὁ Καλλιμέδων καὶ ἐπὶ ὀψοφαγία διαβόητος. μνη-
d μονεύει τῆς μήτρας καὶ Ἀντιφάνης ἐν Φιλομήτορι
οὕτως

ἔμμητρον ἂν ἢ τὸ ξύλον, βλάστην ἔχει·

Μητροπόλις ἐστίν, οὐχὶ Πατρόπολις [πόλις].

30

μήτραν τινὲς πωλοῦσιν, ἥδιστον κρέας·

Μητρᾶς ὁ Χιός ἐστι τῷ δήμῳ φίλος.

Εὐφρων δ' ἐν Παραδιδομένη
 οὐμὸς διδάσκαλος δὲ μήτραν σκευάσας
 παρέθηκε Καλλιμέδοντι κάσθιονθ' ἅμα
 ἐποίησε πηδᾶν, ὅθεν ἐκλήθη Κάραβος.

5 Διῶξιππος δ' ἐν Ἀντιπορνοβοσκῷ
 οἶων δ' ἐπιθυμεῖ βρωμάτων, ὥς μουσικῶν·
 ἥνυστρα μήτρας χόλικας.

ἐν δὲ Ἱστοριογράφῳ
 τὴν στοᾶν διεξέπαιεν Ἀμφικλῆς μήτρας δύο
 10 κρεμαμένας δείξας, ἐκεῖνον πέμπε, φησ', ἐὰν ἴδῃς.

Εὐβουλος δ' ἐν Δευκαλίῳ
 ἡπάτια νῆστις πλεύμονες μήτρα.

58. Ὁ Δυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος, ὁ Θεοφράστου γνώ-
 ριμος, καὶ τὴν σὺν ὁπῷ χρῆσιν αὐτῆς οἶδεν. ἀναγρά-
 15 φων γοῦν τὸ Πτολεμαίου συμπόσιόν φησιν οὕτως 'μή- f
 τρας τινὸς περιφερομένης ἐν ὄξει καὶ ὁπῷ.' τοῦ δὲ
 ὁποῦ μέμνηται Ἀντιφάνης ἐν Δυσέρωσι περὶ Κυρή-
 νης τὸν λόγον ποιούμενος

ἐκεῖσε διαπλέω

20 ὅθεν διεσπᾶσθημεν, ἐρρωσθαι λέγων
 ἅπασιν, ἵπποις B. σιλφίῳ A. συνωρίσιν

B. κανλῷ A. κέλησι B. μασπέτοις A. πυρετοῖς B. ὁποῖς.
 τῆς δὲ διαφορᾶς τῆς περὶ τὴν ἐκτομίδα μνημονεύει 101
 Ἱππαρχος ὁ τὴν Αἰγυπτιακὴν Ἰλιάδα συνθεὶς ἐν τούτοις
 25 ἀλλὰ λοπᾶς μ' εὐφραίν' ἢ μήτρας καλὰ πρόσωπα
 ἐκβολάδος, δέλφαξ τ' ἐν κλιβάνῳ ἡδέα ὄζων.

Σώπατρος δ' ἐν μὲν Ἱππολύτῳ φησὶν
 ἀλλ' οἷα μήτρα καλλίκαρπος ἐκβολὰς
 δίεφθα λευκανθεῖσα τυροῦται δέμας.

30 ἐν δὲ Φυσιολόγῳ
 μήτρας υἱείας οὐκ ἀφεψηθεὶς τόμος,
 τὴν δηξιθυμον ἐντὸς ὀξάλμην ἔχων.

ἐν δὲ Σίλφαις

μήτρας υἱίας ἐφθὸν ὡς φάγῃς τόμον,
δριμεῖαν ὠθῶν πηγανῖτιν εἰς χολήν.

59. Οἱ μέντοι ἀρχαῖοι πάντες πρὸ τοῦ δειπνεῖν οὐ
παρέφερον οὔτε μήτρας οὔτε θρίδακας οὔτ' ἄλλο τι 5
τῶν τοιούτων, ὥσπερ νῦν γίνεται. Ἀρχέστρατος γοῦν
ὁ ὑποδαίδαλος μετὰ τὸ δειπνον καὶ τὰς προπόσεις καὶ
τὸ μύροις χρήσασθαι φησιν

c' αἰεὶ δὲ στεφάνοισι κάρα παρὰ δαῖτα πυκάζου
παντοδαποῖς, οἷς ἂν γαίης πέδον ὄλβιον ἀνθῇ, 10
καὶ στακτοῖσι μύροις ἀγαθοῖς χαίτην θεράπευε,
καὶ σμύρναν λίβανόν τε πυρὸς μαλακὴν ἐπὶ
τέφραν

βάλλε πανημέριος, Συρίης εὐώδεα καρπόν.
ἐμπίνοντι δέ σοι φερέτω τοιόνδε τράγημα, 15
γαστέρα καὶ μήτραν ἐφθὴν υἱός, ἐν τε κυμίνῳ
ἐν τ' ὄξει δριμεῖ καὶ σιλφίῳ ἐμβεβαῶσαν,
ὀρνιθῶν τ' ὀπτῶν ἀπαλὸν γένος, ὡς ἂν ὑπάρχη
d ὦρη. τῶν δὲ Συρακοσίων τούτων ἀμέλησον,
οἳ πίνουσι μόνον βατράχων τρόπον οὐδὲν ἔδοντες. 20
ἀλλὰ σὺ μὴ πείθου κείνοισι, ἃ δ' ἐγὼ λέγω ἔσθθι
βρωτά. τὰ δ' ἄλλα γ' ἐκεῖνα τραγήματα πάντα
πέφυκεν

πτωχείας παράδειγμα κακῆς, ἐφθοί τ' ἐρέβινθοι
καὶ κύαμοι καὶ μῆλα καὶ ἰσχάδες. ἀλλὰ πλα- 25
κοῦντα

e αἰνεῖ Ἀθήνησιν γεγεννημένον· εἰ δὲ μή, ἂν πον
αὐτὸν ἔχῃς ἐτέρωθε, μέλι ζήτησον ἀπελθὼν
ἄττικόν, ὡς τοῦτ' ἔστιν ὃ ποιεῖ κείνον ὑβριστήν.
οὔτω τοι δεῖ ξῆν τὸν ἐλεύθερον, ἢ κατὰ τῆς γῆς 30
καὶ κατὰ τοῦ βαράθρου καὶ ταρτάρου ἐς τὸν
ὄλεθρον

ἦκειν καὶ κατορωρύχθαι σταδίους ἀναρίθμους.
 Ανγκεὺς δὲ διαγράφων τὸ Λαμίας τῆς ἀϋλητρίδος δεῖ-
 πνον, ὅτε ὑπεδέχετο Δημήτριον τὸν πολιορκητὴν, εὐ-
 θέως τοὺς εἰσελθόντας ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἐσθίωντας ποιεῖ
 5 ἰχθυῖς παντοίους καὶ κρέα. ὁμοίως καὶ τὸ Ἀντιγόνου
 τοῦ βασιλέως δεῖπνον διατιθεῖς ἐπιτελοῦντος ἀφρο- f
 δίσια καὶ τὸ Πτολεμαίου τοῦ βασιλέως ἰχθυῖς πρῶτον
 παρατίθησι καὶ κρέα.

60. Θαυμάζειν δ' ἐστὶν ἄξιον τοῦ τὰς καλὰς ὑπο-
 10 θήκας παραδιδόντος ἡμῖν Ἀρχεστράτου, ὃς Ἐπικούρου
 τῷ σοφῷ τῆς ἡδονῆς καθηγεμῶν γενόμενος κατὰ τὸν
 ἄσκραϊον ποιητὴν γνωμικῶς καὶ ἡμῖν συμβουλεύει
 τισὶ μὲν μὴ πείθεσθαι, αὐτῷ δὲ προσέχειν τὸν νοῦν.
 καὶ ἐσθίειν παρακελεύεται τὰ καὶ τά, οὐδὲν ἀποδέων
 15 τοῦ παρὰ Δαμοξένῳ τῷ κωμωδιοποιῷ μαγείρου, ὃς ἐν
 Συντρόφοις φησὶν

Ἐπικούρου δέ με

102

ὁρᾷς μαθητὴν ὄντα τοῦ σοφοῦ, παρ' ᾧ
 ἐν δὴ' ἔτεσιν καὶ μηνσὶν οὐχ ὅλοις δέκα
 20 τάλαντ' ἐγὼ σοι κατεπύκνωσα τέτταρα.
 B. τοῦτο δὲ τί ἐστίν, εἰπέ μοι. A. καθήγισα.
 B. μάγειρος ἦν ἀκκέϊνος, ᾧ γῆ καὶ θεοί.
 A. ποῖος μάγειρος; ἡ φύσις πάσης τέχνης
 ἀρχέγονόν ἐστ'. B. ἀρχέγονον, ὧλιτήριε.
 25 οὐκ ἔστιν οὐδὲν τοῦ πονεῖν σοφώτερον,
 ἦν τ' εὐχερὲς τὸ πρᾶγμα τοῦ λόγου τριβὴν
 ἔχοντι τούτου· πολλὰ γὰρ συμβάλλεται.
 διόπερ μάγειρον ὅταν ἴδῃς ἀγράμματον
 μὴ Δημόκριτόν τε πάντα διανεγνωκότα
 30 [μᾶλλον δὲ κατέχοντα, καταγέλα ὥς κενοῦ]
 καὶ τὸν Ἐπικούρου κανόνα, μινθώσας ἄφες·
 ὥς ἐκ διατριβῆς τοῦτο δεῖ γὰρ εἰδέναι

τίν' ἔχει διαφορὰν πρῶτον, ὧ βέλτιστε σύ,
 γλανκίσκος ἐν χειμῶνι καὶ θέρει, πάλιν
 ποῖος περὶ δύσιν πλειάδος συνειδέναι
 ἰχθὺς ὑπὸ τροπὰς τ' ἐστὶ χρησιμώτατος.
 αἰ μεταβολαὶ γὰρ αἶ τε κινήσεις κακὸν
 ἡλίβατον ἀνθρώποισιν ἀλλοιῶματα
 ἐν ταῖς τροφαῖς ποιοῦσι· μανθάνεις; τὸ δὲ
 ληφθὲν καθ' ὥραν ἀποδίδωσι τὴν χάριν.
 τίς παρακολουθεῖ ταῦτα; τοιγαροῦν στρόφοι
 καὶ πνευμάτια γιγνόμενα τὸν κεκλημένον
 ἀσχημονεῖν ποιοῦσι. παρὰ δ' ἐμοὶ τρέφει
 τὸ προσφερόμενον βρῶμα, καὶ λεπτύνεται
 ὀρθῶς τε διαπνεῖ. τοιγαροῦν εἰς τοὺς πόρους
 ὁ χυμὸς ὁμαλῶς πανταχοῦ συνίσταται.
 χυμὸς λέγεις Δημόκριτος οὐδὲν πρᾶγμα τὰ
 γιγνόμενα ποιεῖ τὸν φαγόντ' ἀρθριτικόν.
 B. καὶ τῆς ἱατρικῆς τι μετέχειν μοι δοκεῖς.
 A. καὶ πᾶς ὁ φύσεως ἐντός. ἡ δ' ἀπειρία
 τῶν νῦν μαγείρων κατανόει πρὸς τῶν θεῶν
 οἷα' στίβ. ἄλμην ὅταν ἴδῃς ἐξ ἰχθύων
 ὑπεναντίων αὐτοῖσι ποιοῦντας μίαν,
 καὶ σήσαμ' ἐπιτρίβοντας εἰς ταύτην, λαβὼν
 ἕκαστον αὐτῶν κατὰ μέρος προσπαρδέτω.
 B. ὧς μοι κεχάρισαι. A. τί γὰρ ἂν εὖ γένοιτ' ἔτι
 τῆς ιδιότητος πρὸς ἑτέραν μεμιγμένης
 καὶ συμπλεκομένης οὐχὶ συμφώνους ἀφάς;
 τὸ ταῦτα διορᾶν ἐστὶν εὐψύχου τέχνης,
 οὐ τὸ διανίξειν λοπάδας οὐδ' ὄξειν καπνοῦ.
 ἐγὼ γὰρ εἰς τοῦπτάνιον οὐκ εἰσέρχομαι.
 B. ἀλλὰ τί; A. θεωρῶ πλησίον καθήμενος,
 πονοῦσι δ' ἑτέροισιν λέγω τὰς αἰτίας
 καὶ ἀποβαῖνον· ὅξυ τὸ περικόμυ', ἄφες.

B. ἁρμονικός, οὐ μάγειρος. *A.* ἐπίτεινον τὸ πῦρ·
ὁμαλιζέτω τοῖς τάχεσιν· ἡ πρώτη λοπαῖς
ξεῖ ταῖς ἐφεξῆς οὐχὶ συμφώνως. νοεῖς 103
τὸν τύπον; *B.* Ἄπολλον. καὶ τί φαίνεται τέχνη.

5 *A.* εἴτ' οὐδὲν εἰκῇ παρατίθηναι, μανθάνεις;
βρωῶμ', ἀλλὰ μίξας πάντα κατὰ συμφωνίαν.
B. πῶς; *A.* ἔστιν αὐτοῖς ἅ διὰ τεττάρων ἔχει
κοινωνίαν, διὰ πέντε, διὰ πασῶν πάλιν,
ταῦτα προσάγω πρὸς αὐτὰ τὰ διαστήματα
10 καὶ ταῖς ἐπιφοραῖς εὐθὺς οἰκείως πλέκω·
ἔσθ' ὅτε δ' ἐφεστῶς παρακελεύομαι· πόθεν
ἄπτει; τί τούτῳ μιγνύειν μέλλεις; ὄρα,
διάφωνον ἔλκεις· οὐχ ὑπερβήσει σοφόν;
Ἐπίκουρος οὕτω κατεπύκνου τὴν ἡδονήν·
15 ἔμασάτ' ἐπιμελῶς, εἶδε τὰ γαθὸν μόνος
ἐκεῖνος οἷόν ἐστιν· οἱ δ' ἐν τῇ στοᾷ
ζητοῦσι συνεχῶς οἷόν ἐστ' οὐκ εἰδότες.
οὐκοῦν ὃ γ' οὐκ ἔχουσιν, ἀγνοοῦσι δέ,
οὐδ' ἂν ἐτέρῳ δοίησαν. *B.* οὕτω συνδοκεῖ·
20 ἀφῶμεν οὖν τὰ λοιπά. δῆλα δὴ πάλαι.

61. Καὶ Βάτων δ' ἐν Συνεξαπατῶντι δυσχεραί-
νοντα ποιήσας μειρακίου πατέρα, ὥς διαφθαρέντος
κατὰ τὴν δίαιταν ὑπὸ τοῦ παιδαγωγοῦ, φησὶν c
ἀπολώλεκας τὸ μειράκιόν μου παραλαβών,
25 ἀκάθαρτε, καὶ πέπεικας ἐλθεῖν εἰς βίον
ἀλλότριον αὐτοῦ, καὶ πότους ἐωθινοὺς
πίνει διὰ σὲ νῦν πρότερον οὐκ εἰθισμένον.
B. εἴτ' εἰ μεμάθηκε, δέσποτα, ζῆν, ἐγκαλεῖς;
A. ζῆν δὲ τὸ τοιοῦτον; *B.* ὥς λέγουσιν οἱ σοφοί.
30 ὁ γοῦν Ἐπίκουρός φησιν εἶναι τὰ γαθὸν
τὴν ἡδονὴν δήπουθεν· οὐκ ἔστιν δ' ἔχειν
ταύτην ἐτέρωθεν, ἐκ δὲ τοῦ ζῆν δὴ καλῶς d

εὖσως ἅπαντας ἢ τυχὸν δώσεις ἐμοί.

A. ἑώρακας οὖν φιλόσοφον εἰπέ μοί τινα
μεθύοντ' ἐπὶ τούτοις θ' οἷς λέγεις κηλούμενον;

B. ἅπαντας. οἱ γοῦν τὰς ὀφρῦς ἐπηρκότες
καὶ τὸν φρόνιμον ζητοῦντες ἐν τοῖς περιπάτοις 5
καὶ ταῖς διατριβαῖς ὥσπερ ἀποδεδρακότα,
οὕτως ἐπ' ἄν γλανκίσκος αὐτοῖς παρατεθῇ,
ἴσασιν οὗ δειπρῶτον ἄψασθαι τόπον,
καὶ τὴν κεφαλὴν ζητοῦσιν ὥσπερ πράγματος,
ὥστ' ἐκπεπληχθαι πάντας. 10

62. Καὶ παρ' Ἀντιφάνει δὲ ἐν Στρατιώτῃ ἢ Τύ-
χωνι παραινέσεις εἰσφέρων ἄνθρωπος τοιοῦτός ἐστιν,
ὅς φησιν

ὅστις ἄνθρωπος δὲ φύς
ἀσφαλές τι κτῆμ' ὑπάρχειν τῷ βίῳ λογίζεται, 15
πλεῖστον ἡμάρτηκεν. ἢ γὰρ εἰσφορὰ τις ἤρπασεν
τ' ἀνδοθεν πάντ', ἢ δίκη τις περιπεσὼν ἀπώλετο,
ἢ στρατηγήσας προσῶφλεν, ἢ χορηγὸς αἰρεθεὶς
ἱμάτια χρυσᾷ παρασχὼν τῷ χορῷ ῥάκος φορεῖ,
ἢ τριηραρχὼν ἀπήγξατ', ἢ πλέων ἡλωκέ ποι, 20
ἢ βαδίζων ἢ καθεύδων κατακέκοφθ' ὑπ' οἰκε-
τῶν.

οὐ βέβαιον οὐδέν ἐστι, πλὴν ὅς' ἂν καθ' ἡμέραν
εἰς ἑαυτὸν ἡδέως τις εἰσαναλίσκων τύχῃ.

οὐδὲ ταῦτα σφόδρα τι· καὶ γὰρ τὴν τράπεζαν 25
ἀρπάσαι

κειμένην ἂν τις προσελθὼν· ἀλλ' ὅταν τὴν ἐν-
θεσιν

ἐντὸς ἤδη τῶν ὀδόντων τυγχάνῃς κατεσπακῶς,
τοῦτ' ἐν ἀσφαλεὶ νόμιξε τῶν ὑπαρχόντων μόνον. 30

τὰ αὐτὰ εἴρηκε καὶ ἐν Ὑδρίᾳ.

63. Εἰς ταῦτ' οὖν τις ἀποβλέπων, ἄνδρες φίλοι,

εἰκότως ἂν ἐπαινέσειε τὸν ἁλὸν Χρῦσιππον, κατι- b
 δόντα ἀκριβῶς τὴν Ἐπικούρου φύσιν καὶ εἰπόντα μη-
 τρόπολιν εἶναι τῆς φιλοσοφίας αὐτοῦ τὴν Ἀρχεστράτου
 γαστρολογίαν, ἣν πάντες οἱ τῶν φιλοσόφων γαστρί-
 5 μαργοὶ Θεόγνιν τινα αὐτῶν εἶναι λέγουσι, τὴν καλὴν
 ταύτην ἐποποιίαν. πρὸς οὓς καὶ Θεόγνητος ἐν Φά-
 σματι ἢ Φιλαργύρῳ φησὶν ἐκ τούτων

ἄνθρωπ', ἀπολεῖς με. τῶν γὰρ ἐκ τῆς ποικίλης
 στοᾶς λογαρίων ἀναπεπλησμένος νοσεῖς.
 10 ' ἄλλότριόν ἐσθ' ὁ πλοῦτος ἀνθρώπων, πάχνη· c
 σοφία δ' ἴδιον, κρύσταλλος. οὐδεὶς πώποτε
 ταύτην λαβὼν ἀπώλεσ'. ὧς τάλας ἐγώ,
 οἷῳ μ' ὁ δαίμων φιλοσόφῳ συνώκισεν.
 ἐπαρίστερ' ἔμαθες, ὧς πόνηρε, γράμματα·
 15 ἀνατέτροφέν σου τὸν βίον τὰ βιβλία·
 πεφιλοσόφηκας γῇ τε κούρανῳ λαλῶν,
 οἷς οὐδέν ἐστιν ἐπιμελὲς τῶν σῶν λόγων.

64. Ἔτι τοῦ Οὐλπιανοῦ διαλεγομένου παῖδες
 ἐπεισῆλθον φέροντες ἐπὶ δίσκων καράβους μεῖζονας
 20 Καλλιμέδοντος τοῦ ῥήτορος, ὃς διὰ τὸ φιληδεῖν τῷ d
 βρώματι Κάραβος ἐπεκλήθη. Ἀλέξιος μὲν οὖν αὐτὸν ἐν
 Δορκίδι ἢ Ποπυζούσῃ φίλιχθιν εἶναι κοινῶς παρα-
 δίδωσι, καθάπερ καὶ ἄλλοι τῶν κωμωδιοποιῶν, λέγων
 οὕτως

25 τοῖς ἰχθυοπώλαις ἐστὶν ἐψηφισμένον,
 ὥς φασι, χαλκῇν Καλλιμέδοντος εἰκόνα
 στήσαι παναθηναίοισιν ἐν τοῖς ἰχθύσιν,
 ἔχουσιν ὅπτον κάραβον ἐν τῇ δεξιᾷ,
 ὥς αὐτὸν ὄντ' αὐτοῖσι τῆς τέχνης μόνον
 30 σωτήρα, τοὺς ἄλλους δὲ πάντας ζημίαν. e

περισπούδαστος δὲ ἦν πολλοῖς ἢ τοῦ καράβου βρωῶσις,
 ὥς ἔστι δεῖξαι διὰ πολλῶν τῆς κωμωδίας μερῶν· ἀρ-

κέσει δὲ τὰ νῦν Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζού-
σαις οὕτως λέγων

ἰχθὺς ἐώνηταί τις ἢ σηπίδιον

ἢ τῶν πλατειῶν καρίδων ἢ πουλύπους;

ἢ νῆστις ὀπτᾶτ' ἢ γαλεὸς ἢ τευθίδες;

5

B. μὰ τὸν Δί' οὐ δῆτ'. A. οὐδὲ βατίς; B. οὐ
φημ' ἐγώ.

f A. οὐδὲ χόρι', οὐδὲ πυός, οὐδ' ἤπαρ κάπρον,

οὐδὲ σχαδόνες, οὐδ' ἡτριάτουν δέλφακος;

οὐδ' ἐργέλειον, οὐδὲ κάραβον μέγαν

10

γυναιξὶ κοπιώσαισιν ἐπεκουρήσατε;

πλατείας δὲ καρίδας ἂν εἶη λέγων τοὺς ἄστακοὺς κα-
λουμένους, ὧν μνημονεύει Φιλύλλιος ἐν Πόλεσι. καὶ
Ἀρχέστρατος γὰρ ἐν τῷ διαβοήτῳ ποιήματι οὐδ' ὅλως
πou κάραβον ὀνομάζων ἄστακὸν προσαγορεύει, ὥσπερ
κὰν τούτοις

15

105

ἀλλὰ παρεῖς λῆρον πολὺν ἄστακὸν ὠνοῦ

τὸν τὰς χεῖρας ἔχοντα μακρὰς ἄλλως τε βαρείας,

τοὺς δὲ πόδας μικροὺς, βραδέως δ' ἐπὶ γαῖαν

ὀρούει.

20

εἰσὶ δὲ πλεῖστοι μὲν πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι

ἐν Λιπάραις, πολλοὺς δὲ καὶ Ἑλλήσποντος

ἀθροίζει.

καὶ Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἑβας γάμῳ τὸν προειρημένον

ἄστακὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρχεστράτου δηλοῖ ὅτι κάραβός ἐστι

25

λέγων οὕτως

b ἐντὶ δ' ἄστακοὶ κολύβδαιναί τε χῶς τὰ πόδι' ἔχει

μικρὰ τὰς χεῖρας δὲ μακρὰς, κάραβος δὲ τῶννυμα.

65. Ἴδιον δ' ἐστὶ γένος καράβων τε καὶ ἄστακῶν

ἄλλο, ἔτι δὲ καρίδων. τὸν δ' ἄστακὸν οἱ Ἀττικοὶ διὰ

30

τοῦ ο ὀστακὸν λέγουσι, καθάπερ καὶ ὀσταφίδας. Ἐπί-

χαρμος δὲ ἐν Γᾶ καὶ Θαλάσσῃ φησὶ καῖστακοὶ γαμ-

ψώνυχιοι.' Σπεύσιππος δὲ ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων παρα-
 πλήσιά φησιν εἶναι τῶν μαλακοστράκων κόρακον
 ἄστακὸν νύμφην ἄρκτον καρκίνον πάγουρον. Διοκλῆς
 δ' ὁ Καρύστιός φησι 'καρῖδες καρκίνοι κάραβοι ἄστα-
 5 κοὶ εὖστομα καὶ διουρητικά.' κολύβδαιναν δ' εἴρηκεν
 'Επίχαρμος ἐν τοῖς προεκκειμένοις, ὥς μὲν Νίκανδρός
 φησι, τὸ θαλάσσιον αἰδοῖον, ὥς δ' ὁ Ἡρακλείδης ἐν
 Ὀψαρτυτικῷ, τὴν καρῖδα. Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ
 ζῶων μορίων 'τῶν μαλακοστράκων ὀχεύονται' φησὶ
 10 'κάραβοι ἄστακοὶ καρῖδες καὶ τὰ τοιαῦτα, ὥσπερ καὶ
 τὰ ὀπισθοουρητικὰ τῶν τετραπόδων. ὀχεύονται δὲ τοῦ
 ἔαρος ἀρχομένου πρὸς τῇ γῇ (ἥδη γὰρ ὥπται ἡ ὀχρία
 πάντων τῶν τοιούτων), ἐνιαχοῦ δὲ ὅταν τὰ σῦκα ἄρ-
 χηται πεπαίνεσθαι. γίνονται δ' οἱ μὲν κάραβοι ἐν
 15 τοῖς τραχέσι καὶ πετρώδεσιν, οἱ δ' ἄστακοὶ ἐν τοῖς ὀ-
 λείοις, ἐν δὲ τοῖς πηλώδεσιν οὐδέτεροι. διὸ καὶ ἐν
 Ἑλλησπόντῳ μὲν καὶ περὶ Θάσον ἄστακοὶ γίνονται,
 περὶ δὲ τὸ Σίγειον καὶ τὸν Ἄθω κάραβοι. εἰσὶ δ' οἱ
 κάραβοι μακρόβιοι πάντες.' Θεόφραστος δ' ἐν τῷ
 20 περὶ τῶν φωλευόντων τοὺς ἄστακοὺς καὶ καράβους
 καὶ καρῖδας ἐκδύεσθαι φησι τὸ γῆρας.

66. Περὶ δὲ τῶν καρίδων ὅτι καὶ πόλις ἦν Καρί-
 δες περὶ Χίου τὴν νῆσον Ἐφορος ἐν τῇ πρώτῃ ἱστορεῖ,
 κτίσαι φάσκων αὐτὴν τοὺς διασωθέντας ἐκ τοῦ ἐπὶ
 25 Δευκαλίωνος γενόμενου κατακλυσμοῦ μετὰ Μάκαρος, ὁ δὲ
 καὶ μέχρι νῦν τὸν τόπον καλεῖσθαι Καρίδας. ὁ δὲ
 ὀφθαλμολόγος Ἀρχέστρατος παραινεῖ τάδε

ἦν δέ ποτ' εἰς Ἴασον Καρῶν πόλιν εἰσαφίκηαι,
 καρῖδ' εὐμεγέθη λήψει, σπανία δὲ πρίασθαι.
 30 ἐν δὲ Μακηδονίᾳ τε καὶ Ἀμβρακίᾳ μάλα πολλὰ.
 ἐκτεταμένως δ' εἴρηκε καρῖδα Ἀραρὼς μὲν ἐν Καμ-
 πυλίῳ

- αἶ τε καμπύλαι
καρῖδες ἐξήλλοντο δελφίνων δίκην
εἰς σχοινόπλεκτον ἄγγρος.
καὶ Εὐβουλος ἐν Ὀρθάνῃ
καρῖδα καθῆκα κάτω κἀνέσπασ' αὐθις. 5
Ἀναξανδρίδης Λυκούργῳ
καὶ συμπαίξει καριδαρίοις
μετὰ περικιδίων καὶ θραυτιδίων,
καὶ ψητταρίοις μετὰ κωθαρίων,
καὶ σκινδαρίοις μετὰ κωβιδίων. 10
ὁ δ' αὐτὸς κἀν Πανδάρῳ φησὶν
06 οὐκ ἐπικεκυφῶς ὀρθὸς ᾧ βέλτιστ' ἔσει·
αὕτη δὲ καριδοῖ τὸ σῶμα καμπύλῃ
ἄγκυρά τ' ἔστιν ἄντικρυς τοῦ σώματος.
ἐν δὲ Κερκίῳ 15
ἐρυθρότερον καρίδος ὀπτῆς σ' ἀποφανῶ.
Εὐβουλος Τιτθαῖς 'καριδάς τε τῶν κυφῶν.' καὶ
Ὠφελίων Καλλαίσχρῳ
κυρταὶ δ' ὁμοῦ καρῖδες ἐν ξηρῷ πέδῳ.
καὶ ἐν Ἰαλέμῳ 20
ὠρχοῦντο δ' ὥς καρῖδες ἀνθρώκων ἐπι
πηδῶσι κυρταί.
συνησταλμένως δ' εἴρηκεν Εὐπόλις ἐν Αἰξίν οὕτως
πλὴν
ἅπαξ ποτ' ἐν Φαίακος ἔφαγον καρίδας. 25
καὶ ἐν Δήμοις
ἔχων τὸ πρόσωπον καρίδος μασθλητίνης.
67. Ὠνομάσθησαν δὲ καρῖδες ἀπὸ τοῦ κάρα· τὸ
πλεῖστον γὰρ μέρος τοῦ σώματος ἢ κεφαλὴ ἀπηνέγκα-
το. καρῖδες δὲ βραχέως οἱ Ἀττικοὶ ἀναλόγως· παρὰ 30
γὰρ τὸ κάρη γέγονε, διὰ τὸ μείζονι κεχρησθαι κεφαλῇ.
ὥς οὖν παρὰ τὸ γραφή γραφίς καὶ βολή βολίς, οὕτω

καὶ παρὰ τὸ κάρη καρὶς. ταθείσης δὲ τῆς παρατελευ-
ταίας ἐτάθη καὶ τὸ τέλος, καὶ ὁμοίως λέγεται τῷ ψη-
φίς καὶ κρηπίς καὶ τευθίς.

περὶ δὲ τῶν ὀστρακοδέρμων τούτων Δίφιλος μὲν
5 ὁ Σίφνιος οὕτω γράφει· τῶν δ' ὀστρακοδέρμων κα-
ρὶς ἀστακὸς κάραβος καρκίνος λέων τοῦ αὐτοῦ γένους
ὄντα διαφέρουσι. μείζων δ' ἐστὶν ὁ λέων τοῦ ἀστα-
κοῦ. οἱ δὲ κάραβοι καὶ γραψαῖοι λέγονται· τῶν καρ- d
κίνων δ' εἰσὶ σαρκωδέστεροι. ὁ δὲ καρκίνος βαρὺς
10 καὶ δύσπεπτος. Μνησίθεος δ' ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ περὶ
ἐδεστών· κάραβοι (φησί) καὶ καρκίνοι καὶ καρῖδες
καὶ τὰ ὅμοια δύσπεπτα μὲν πάντα, τῶν δ' ἄλλων
ιχθύων εὐπεπτότερα πολλῶ. πρέπει δ' αὐτοῖς ὀπτᾶ-
σθαι μᾶλλον ἢ ἔψεσθαι.· κουρίδας δὲ τὰς καρῖδας
15 εἶρηκε Σώφρων ἐν γυναικείοις οὕτως· ἶδε καλᾶν κου-
ρίδων, ἶδε καμμάρων, ἶδε φίλα· θᾶσαι μὰν ὡς ἐρυ-
θραί τ' ἐντὶ καὶ λειοτριχιῶσαι.· Ἐπίχαρμος δ' ἐν Γᾶ e
καὶ Θαλάσσει· κουρίδες τε φοινίκιαι.· ἐν δὲ Λόγῳ καὶ
Λογίνῃ διὰ τοῦ ω εἶρηκεν· ἀφύας τε κωρίδας τε
20 καμπύλας.· Σιμωνίδης δέ

θύννοισι τευθίς, κωβιοῖσι κωρίδες.

68. Ἐξῆς εἰσεκομίσθη ταγηνιστὰ ἥπατα περιειλη-
μένα τῷ καλουμένῳ ἐπίπλῳ, ὃν Φιλέταιρος ἐν Τηρεῖ
ἐπίπλοιον εἶρηκεν. εἰς ᾧ ἀποβλέψας ὁ Κύνουλκος,
25 λέγε ἡμῖν, ἔφη, ὧ σοφὲ Οὐλπιανέ, εἴ που κεῖται οὐ-
τως τὸ ἥπαρ ἐντετυλιγμένον. καὶ ὅς, ἐὰν πρότερον f
δείξης σὺ παρὰ τίνι ὁ ἐπίπλους· εἴρηται ἐπὶ τοῦ λίπους
καὶ τοῦ ὑμένος. ἀντικορυσσομένων οὖν τούτων ὁ
Μυρτίλος ἔφη, ὁ μὲν ἐπίπλους παρ' Ἐπιχάρμῳ ἐν
30 Βάχχαις· καὶ τὸν ἄρτον ἐπικαλύψας ἐπιπλόῳ.· καὶ
ἐν Θεαροῖς ὁσφύος τε πέρι κάπιπλόου.· καὶ ὁ Χῖος 107
δὲ Ἴων ἐν ταῖς Ἐπιδημῖαις ἔφη· τῷ ἐπιπλόῳ ἐπικα-

λύψας· ἀπέχεις, φίλη κεφαλὴ Οὐλπιανέ, τὸν ἐπί-
 πλουν, ἔν' ἤδη ποτὲ αὐτῷ ἐντυλιχθεὶς κατακαυνθῆς
 καὶ πάντας ἡμᾶς ζητήσεων ἀπαλλάξῃς. τό τε μαρτύ-
 ριον τοῦ οὕτω διεσκευασμένου ἥπατος δίκαιος εἰ σὺ
 ἀπομνημονεύσαι, προειρημένου σοι πάλαι, ὅτε περὶ 5
 τῶν ὠτίων καὶ ποδῶν ἐζητοῦμεν, "Αλεξίς ἐν Κρατεῦα
 ἢ Φαρμακοπώλῃ εἴρηκε. πᾶσα δ' ἡ ἐκλογὴ χρησίμη
 οὖσα εἰς πολλά· ἐπεὶ τὰ νῦν διὰ μνήμης οὐ κρατεῖς,
 b αὐτὸς ἐγὼ διεξελεύσομαι. φησὶ δ' οὕτως ὁ κωμικός
 πρῶτον μὲν [οὔν] ὅστρεια παρὰ Νηρεῖ τινα 10
 ἰδὼν γέροντα φυκί' ἡμφιεσμένα
 ἔλαβον ἐχίνους τ'· ἔστι γὰρ προοίμιον
 δείπνου χαριέντως ταῦτα πεπρωτανευμένου.
 τούτων δ' ἀπολυθεὶς, κειμένων ἰχθυοδίων
 μικρῶν τρεμόντων τῷ δέει τί πείσεται, 15
 θαρρεῖν κελεύσας ἔνεκ' ἐμοῦ ταῦτ', οὐδὲ ἐν
 φήσας ἀδικήσειν, ἐπριάμην γλαῦκον μέγαν.
 c ἔπειτα νάρκην ἔλαβον, ἐνθυμούμενος
 ὅτι δεῖ γυναικὸς ἐπιφερούσης δακτύλους
 ἀπαλοὺς ὑπ' ἀκάνθης μηδὲ ἐν τούτων παθεῖν. 20
 ἐπὶ τὸ τάγνηνον φυκίδας, ψήττας τινάς,
 καρῖδα, φύκην, κωβίον, πέρκην, σπάρον,
 ἐποίησά τ' αὐτὸ ποικιλώτερον ταῶ.
 κρεᾶδι' ἄττα, ποδάρια, ῥύγχη τινά,
 ὠτάρι' ὕει, ἡπάτιον ἐγκεκαλυμμένον· 25
 αἰσχύνεται γὰρ πελιτνὸν ὃν τῷ χρώματι.
 τούτοις μάγειρος οὐ πρόσσεισ', οὐκ ὄψεται·
 οἰμώζεται γὰρ νῆ Δί'. ἀλλ' ἐγὼ σοφῶς
 ταῦτ' οἰκονομήσω καὶ γλαφυρῶς καὶ ποικίλως
 οὕτω, ποιῶ γὰρ τοῦψον αὐτός, ὥστε τοὺς 30
 δειπνοῦντας εἰς τὰ λοπάδι' ἐμβάλλειν ποιῶ
 ἐνίοτε τοὺς ὀδόντας ὑπὸ τῆς ἡδονῆς.

τὰς σκευασίας πάντων δὲ καὶ τὰς διαθέσεις
τούτων ἑτοιμός εἰμι δεικνύειν λέγειν

προῖκα προδιδάσκειν, ἂν θέλῃ τις μανθάνειν. e

70. Ὅτι δ' ἔθος τῷ ἐπίπλῳ περικαλύπτεσθαι τὰ
5 ἡπάτια Ἡγήσανδρος ὁ Δελφὸς ἐν ὑπομνήμασί φησι,
Μετάνειραν τὴν ἑταίραν ὥς ἐν τοῖς κεκαλυμμένοις
ἡπατίοις αὐτὴ πνευμόνιον ἔλαβε, καὶ ὥς περιελούσα
τὸ στέαρ εἶδεν, ἀνέκραγεν

ἀπόλωλα, πέπλων μ' ὥλεσαν περιπτυχαί.

10 μήποτε δὲ καὶ Κρώβυλος ὁ κωμωδιοποιὸς αἰσχυνόμε-
νον εἶπε τὸ τοιοῦτον ἥπαρ, ὥσπερ καὶ Ἀλεξίς, ἐν Ψευδ-
υποβολιμαίῳ λέγων οὕτως

καὶ πλεκτάνην στιφρὰν σφόδρ', ἐν τούτοις τέ που f
αἰσχυνόμενον ἥπαρ καπρίσκου σκατοφάγου.

15 ἡπάτιον δ' εἶρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ταγηνισταῖς καὶ
Ἀλκαῖος ἐν Παλαίστρᾳ Εὐβουλὸς τ' ἐν Δευκαλίῳ.
δασυντέον δὲ λέγοντας τὸ ἥπαρ. καὶ γὰρ ἡ συναλοι-
φὴ ἐστὶ παρ' Ἀρχιλόχῳ διὰ δασέος. φησὶ γάρ

χολὴν γὰρ οὐκ ἔχεις ἐφ' ἥπατι.

20 ἔστι δὲ καὶ ἰχθύς τις ἥπατος καλούμενος, ὃν φησιν ὁ 108
αὐτὸς Εὐβουλὸς ἐν Λάκωσιν ἢ Ἀθήνῃ οὐκ ἔχειν χολὴν
οὐκ ὦον σύ με

χολὴν ἔχειν, ὥς δ' ἡπάτῳ μοι διελέγου.

ἐγὼ δέ γ' εἰμὶ τῶν μελαμπύγων ἔτι.

25 Ἡγήσανδρος δ' ἐν ὑπομνήμασιν ἐν ταῖς κεφαλαῖς φησὶ
τὸν ἥπατον δύο λίθους ἔχειν τῇ μὲν ἀνγῇ καὶ τῷ χρώ-
ματι παραπλησίους τοῖς ὀστρείοις, τῷ δὲ σχήματι ῥομ-
βοειδεῖς.

71. Ταγηνιστῶν δ' ἰχθύων μνημονεύει Ἀλεξίς
30 ἐν Δημητρίῳ, καθάπερ καὶ τῷ προκειμένῳ δράματι.
Εὐβουλὸς Ὁρθάνῃ b

πᾶσα δ' εὐμορφος γυνή